

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS
Institutet för hälsa och välfärd
National Institute for Health and Welfare

SVT Sosiaaliturva 2017
Socialskydd
Social Protection

SVT

Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja 2017

Statistisk årsbok om
social- och hälsovården 2017

Statistical Yearbook on
Social Welfare and Health Care 2017

Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja 2017

Statistisk årsbok om social- och hälsovården 2017

Statistical yearbook on social welfare and health care 2017

TERVEYDEN JA
HYVINVOINNIN LAITOS

Tiedustelut – Förfrågningar – For further information

Outi Räikkönen 029 524 7272

Salla Säkkinen 029 524 7064

etunimi.sukunimi@thl.fi

fornamn.efternamn@thl.fi

firstname.lastname@thl.fi.

Tilastotuotteiden julkaisutoimikunta –

Publikationskommittén för statistikprodukter –

Publications committee for statistical products

Salla Säkkinen, puheenjohtaja – ordförande – Chair

Anna Heino

Pirjo Häkkinen

Nina Knape

Tuula Nurmi

Outi Räikkönen

Ari Virtanen

Aleksi Yrttiaho

©THL

Svensk översättning: Lingsoft Oy

English translation: Lingsoft Oy

Taitto – Layout: Sirpa Virtanen

Kansi – Pärm – Cover: Seija Puro

ISSN-L1795-6430

ISBN 978-952-302-969-9 (painettu)

ISSN 1795-5165 (Suomen virallinen tilasto)

ISSN 1799-6430 (Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja)

ISBN 978-952-302-970-5 (verkkojulkaisu)

ISSN 1796-0479 (Suomen virallinen tilasto, verkko)

ISSN 1799-6449 (Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja, verkkojulkaisu)

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-302-970-5>

Juvenes Print - Suomen Yliopistopaino Oy

Helsinki, 2018

Lukijalle

Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja on käsikirja, joka on tarkoitettu erityisesti väestön hyvinvoinnista sekä palvelujen toimivuudesta ja kehittämisestä kiinnostuneille asiantuntijoille ja päättäjille. Julkaisua käytetään myös sosiaali- ja terveysalan opetustyössä. Vuosikirjan tiedot perustuvat pääasiassa Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) tilastoihin, rekistereihin ja väestökyselyihin.

Tilastotietoja esitetään vuosikirjassa aikasarjoina ja alueittain. Julkaisu jäsentyy elämänvaiheiden ja palvelusektoreiden mukaisiin teemoihin. Julkaisun lopussa on koostetaulukko THL:n avainindikaattoreista.

THL vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon tilastoviranomaisena tilasto- ja rekisteritietovarantojen ylläpidosta ja kehittämisestä sekä tiedon jalostamisesta ja julkaisemisesta eri käyttäjien tarpeisiin. Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanetistä (www.thl.fi/sotkanet.) sekä tietokantaraporteista (www.thl.fi/tietokantaraportit) on mahdollista poimia sosiaali- ja terveysalan tilastotietoja aikasarjoina ja alueittain. Kaikki THL:n julkaisemat tilastot ovat saatavissa THL:n verkkosivuilta (www.thl.fi/tilastot), josta on pääsy myös Suomen muiden noin 300 virallisen tilaston (SVT) tietoihin. Sosiaali- ja terveysalan tilastollisen vuosikirjan rinnalla THL julkaisee Päihdetilastollisen vuosikirjan 2017.

Vuosikirjan valmistelusta on vastannut THL:n Tietopalvelut-osasto yhteistyössä muiden osastojen asiantuntijoiden kanssa. Toimitustyöstä ovat vastanneet erikoissuunnittelija Outi Räikkönen ja suunnittelija Sirpa Virtanen.

Helsingissä, tammikuussa 2018

Juhani Eskola
Pääjohtaja

Pekka Kahri
Tietojohtaja

Till läsaren

Statistisk årsbok för social- och hälsovården är en handbok avsedd i synnerhet för experter och beslutsfattare som är intresserade av befolkningens välfärd samt utvecklingen av servicen. Publikationen används också vid undervisning inom social- och hälsovården. Uppgifterna i årsboken har huvudsakligen sammanställts på basis av den statistik och de register som förs och befolkningsenkäter som gjorts av Institutet för välfärd och hälsa THL.

I årsboken presenteras statistik som tidsserier och områdesvis. Årsboken är strukturerad enligt teman relaterade till livsfaser och servicesektorer. I slutet av boken finns en sammanfattning av THL:s nyckelindikatorer som beskriver välfärd.

I egenskap av statistikmyndighetsarbetet inom social- och hälsovården ansvarar THL för upprätthållandet och utvecklandet av statistik- och registerlagren samt för förädlingen och publiceringen av information för användarnas behov. I statistik- och indikatorbanken Sotkanet (www.thl.fi/sotkanet) och i databasrapporterna (www.thl.fi/databasrapporter) kan statistikuppgifter om social- och hälsovården plockas som tidsserier och områdesvis. Statistiken finns att få på THL:s webbplats (www.thl.fi/statistik), därifrån man också kan gå vidare till uppgifterna om Finlands cirka 300 officiella statistikgrenar (FOS). Utöver Statistisk årsbok om social- och hälsovård utger THL Statistisk årsbok om alkohol och narkotika 2017.

För utarbetandet av årsboken svarar Avdelningen för informationstjänster vid THL i samarbete med de övriga avdelningarnas experter. För redigeringen av årsboken svarar specialplanerare Outi Räikkönen och planerare Sirpa Virtanen.

Helsingfors, januari 2018

Juhani Eskola
Generaldirektör Direktör

Pekka Kahri
Direktör för informationstjänsterna

To the reader

The Statistical yearbook on social welfare and health care is a handbook designed especially for experts and decision makers interested in population well-being and in the performance and development of services. It is also used as training material in the field of social and health care. The data are mainly derived from the statistics and registers maintained by the National Institute for Health and Welfare (THL) and from surveys conducted by THL.

Statistical data are presented in this yearbook both as time series and by region. The yearbook is organised according to themes defined by phases of life and by service sectors. A summary of THL's key indicators for welfare is provided at the end of the yearbook.

In its capacity of a statutory statistical authority, THL maintains and develops national statistical and register resources, and processes and passes on related information to a wide range of users. Sotkanet Statistics and Indicator Bank (www.thl.fi/sotkanet) and THL's database reports (www.thl.fi/databasereporting) allow users to select statistical data on social welfare and health care both as time series and by regions. The statistics are published on THL's website, (www.thl.fi/statistics), which gives access to about 300 sets of statistics publishes as part of the Official Statistics of Finland (OSF) . In addition to the Statistical yearbook on social welfare and health care, THL also publishes the Yearbook of alcohol and drug statistics 2017.

The Statistical yearbook on social welfare and health care has been compiled by the Department of Information Services at THL, together with experts from THL's other departments. The Yearbook has been edited by Outi Räikkönen, Senior Planning Officer, and Sirpa Virtanen, Planning Officer.

Helsinki, January 2018

Juhani Eskola
Director General Director

Pekka Kahri
Director of Information Services

Sisällys

Lukijalle.....	3
----------------	---

Symbolit	21
----------------	----

KUVIOT

1. Väestö ikäryhmittäin 1990–2060.....	22
2. Synnytysten ja laillisten raskaudenkeskeytysten määrä 1950–2016	27
3. Varhaiskasvatus 1997–2016	44
4. Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset ja nuoret vuosina 1991–2016	45
5. Ikääntyneiden (75+) palvelujen peittävyys 2000–2016	57
6. Vammaispalvelulain mukaiset palvelut 1990–2016	69
7. Mielenterveyden häiriöiden laitoshoido ja avohoito 1996–2016	75
8. Alkoholijuomien kokonaiskulutus 100 %:n alkoholina 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti 1965–2016	81
9. Päihdehuollon palvelut 1996–2016.....	82
10. Terveystieteiden laitoshoido 2000–2016	97
11. THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu 2000–2015	141
12. Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien lukumäärä kotitaloustyyppin mukaan 1990–2016	152
13. Toimeentulotuki 1990–2016: kustannukset (2016 hinnoin), kotitaloudet ja asiakkaat.....	153
14. Julkisten ja yksityisten palveluntuottajien osuudet henkilöstöstä 2006–2014	160
15. Sosiaaliturvan menot kohderyhmittäin 1990–2015 vuoden 2015 hinnoin.....	174
16. Sosiaaliturvan menot suhteessa bruttokansantuotteeseen Suomessa 2000–2015 ja EU28-maissa 2008–2014.....	175
17. Terveystieteiden käyttömenot toiminnoittain 2000–2015, vuoden 2015 hinnoin	176
18. Terveystieteiden osuus kunnissa 2008–2017.....	185
19. Terveystieteiden keskitasoisiksi tai huonoksi kokevien osuus 2000–2017	189
20. Väestön mielipiteet sosiaaliturvan tasosta 1993–2013	206

TAULUKOT

Väestö

1. Väestö ikäryhmittäin vuosien 1995–2016 lopussa.....	23
2. Väestö ikäryhmittäin vuosien 1995–2016 lopussa, %	23
3. Keskiväkiluku ikäryhmittäin 1995–2016	24
4. Väestöennuste ikäryhmittäin 2020–2060.....	24
5. Väestöennuste ikäryhmittäin 2020–2060, %	24
6. Väestö maakunnittain vuoden 2016 lopussa ja väestöennuste 2030	25

Lisäntymisterveys

7. Syntyneet lapset, perinataali- ja imeväiskuolleet 1990–2016.....	28
8. Synnyttäjät 1990–2016.....	29
9. Synnytykset ja eräät synnytystoimenpiteet 1990–2016.....	30
10. Synnyttäjät, syntyneet lapset ja perinataalikuolleet sairaanhoitopiireittäin 2016	31
11. Hedelmöityshoidot 1992–2016	32
12. Hedelmöityshoidot tyyppittain 1992–2016.....	33
13. Hedelmöityshoitosten tulokset 1992–2015	34
14. Epämuodostumataapaukset 2007–2013	35
15. Kansainvälisesti seurattavat epämuodostumat 2007–2013.....	36
16. Lailliset raskaudenkeskeytykset ikäryhmittäin 1969–2016	37

17.	Lailliset raskaudenkeskeytykset keskeytysperusteen mukaan 2016	38
18.	Lailliset raskaudenkeskeytykset sairaanhoitopiireittäin ja ikäryhmittäin 2016	40
19.	Steriloinnit 1950–2016.....	41
20.	Steriloinnit perusteen mukaan 2016	42

Lasten ja perheiden palvelut

21.	Varhaiskasvatus 1985–2016	46
22.	Varhaiskasvatus maakunnittain 2016	47
23.	Lastensuojelu 1970–2016	48
24.	Lastensuojelu maakunnittain 2016	49
25.	Asiakkaita lastensuojelun piirissä 2016.....	50
26.	Lapsen elatus ja huolto 1985–2016	51
27.	Lapsen elatus ja huolto maakunnittain 2016	52
28.	Perittävänä olevat elatusavut ja vanhentuneet elatusvelkasaatavat 1993–2016	54
29.	Kasvatus- ja perheneuvonta ja ensi- ja turvakodit 1997–2016	55

Ikääntyneiden palvelut

30.	Ikääntyneiden palvelujen rakenne ja peittävyys 1990–2016	58
31.	Ikääntyneiden palvelujen rakenne ja peittävyys maakunnittain 2016.....	60
32.	Ikä- ja sukupuolirakenne ikääntyneiden palveluissa 2016	62
33.	Peittävyys ikääntyneiden palveluissa iän ja sukupuolen mukaan 2016.....	63
34.	Ikääntyneiden laitoshoido ja asumispalvelut 1997–2016	64
35.	Ikääntyneiden kotipalvelut 1990–2016.....	65
36.	Muistisairaiden asiakkaiden käyttämät sosiaali- ja terveyspalvelut 2003–2013.....	66

Vammaispalvelut

37.	Vammaispalvelulain mukaiset palvelut 1990–2016.. ..	70
38.	Vammaisten työllistämistoiminta ja omaishoidon tuki 1990–2016.....	70
39.	Kehitysvammaisten laitos- ja asumispalvelujen asiakkaat 2016.....	71
40.	Vammaisten osallistumista, toimintaa ja työntekeä tukevat palvelut maakunnittain 2016	72
41.	Kehitysvammaisten laitos- ja asumispalvelujen sekä perhehoidon asiakkaat maakunnittain 2016	74

Mielenterveyspalvelut

42.	Mielenterveyshuollon avohoitokäynnit 1997–2016	76
43.	Mielenterveyden häiriöiden laitoshoido erikoisaloittain 1997–2016.....	77
44.	Mielenterveyden häiriöiden laitoshoido ikäryhmittäin 1997–2016.....	78
45.	Mielenterveyden häiriöiden laitoshoido maakunnittain 2016.....	79
46.	Psykiatrian asumispalvelut 1995–2016.....	80

Päihteet ja riippuvuudet

47.	Alkoholijuomien tilastoitu kulutus asukasta kohti 1960–2016	83
48.	Alkoholijuomien tilastoitu kulutus 100 %:n alkoholina 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti 1960–2016	84
49.	Alkoholijuomien myynti 100 %:n alkoholina maakunnittain 2016.....	85
50.	Alkoholijuomien myynti juomaryhmittäin 1990–2016	86
51.	Alkoholijuomien vähittäismyyntiverkosto 1990–2016	87
52.	Alkoholijuomien anniskeluverkosto 1990–2016	87
53.	Alkoholijuomien myynnin reaalihintaindeksejä 2003–2016	88
54.	Päihdepalvelut 1990–2016.....	89
55.	Päihdesairauksien sairaalahoito 2000–2016	89
56.	Päihdepalvelut maakunnittain 2016	90
57.	Päihdesairauksien sairaalahoito maakunnittain 2016	91

58.	Hoitopäivät päihdehuollon laitoksissa ja sairaaloiden vuodeosastoilla ikäryhmittäin 2016	92
59.	Päihdehuollon huumeasiakkaat 2016	93
60.	Päihdehaittakustannukset 2013	94
61.	Valtion alkoholitulot (käyvin hinnoin) 1960–2016	94
62.	Tupakkatuotteiden kulutus 1980–2016 (joulu-marraskuu)	95
63.	Tupakkatuotteiden kulutus 15 vuotta täyttäneitä kohti 1980–2016 (joulu-marraskuu)	96

Perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoido

64.	Lääkäri- ja hammaslääkärikäynnit 1997–2016	98
65.	Terveyskeskuskäynnit palvelumuodoittain 2003–2016	99
66.	Terveyskeskusten kirjatut käyntisyyt avosairaanhoidon vastaanotoilla vuonna 2016	100
67.	65 vuotta täyttäneiden kausi-influenssarokotuskattavuus sairaanhoitopiireittäin kaudesta 2007–2008 kauteen 2016–2017	104
68.	Lasten (6–35 kk) kausi-influenssarokotuskattavuus sairaanhoitopiireittäin kaudesta 2007–2008 kauteen 2016–2017	105
69.	Terveyskeskusten suun terveydenhuolto ikäryhmittäin 2003–2016	106
70.	Terveyskeskusten laitoshoido ikäryhmittäin 1997–2016	107
71.	Terveyskeskusten laitoshoido maakunnittain 2016	108
72.	Terveyskeskusten laitoshoido päädiagnoosin mukaan 1997–2016	109
73.	Erikoissairaanhoidon toiminta 1997–2016	113
74.	Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit suurimmilla erikoisaloilla 1997–2016	113
75.	Erikoissairaanhoidon laitoshoido maakunnittain 2016	114
76.	Erikoissairaanhoidon laitoshoido ikäryhmittäin 1997–2016	115
77.	Erikoissairaanhoidon laitoshoido erikoisaloittain 1997–2016	116
78.	Erikoissairaanhoidon laitoshoido päädiagnoosin mukaan 1997–2016	119
79.	Tapaturmat ja väkivalta ulkoisen syyn mukaan, vuodeosastohoido 2002–2016	123
80.	Tapaturmat ja väkivalta, vuodeosastohoido ikäryhmittäin 2016	125
81.	Tapaturman paikka tai olosuhteet, vuodeosastohoido ikäryhmittäin ja sukupuolittain 2016	127
82.	Hoitojaksot toimenpideryhmittäin 2000–2016	129
83.	Toimenpiteet vuodeosastohoidossa ja päiväkirurgiassa 2000–2016	132
84.	Eräät kirurgiset toimenpiteet sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosasto- hoidossa 2000–2016	132
85.	Terveydenhuollon avo- ja laitoshoido maakunnittain 2016	133
86.	Yliopistosairaaloiden tuottavuuden kehitys, indeksi, 2012–2016	134
87.	Yliopistosairaaloiden suoritteiden kehitys, indeksi, 2012–2016	135
88.	Somaattisen erikoissairaanhoidon ikä- ja sukupuolivakioidut episodit ja laskennalliset kustannukset asukasta kohti sekä kustannusten poikkeama maan keskiarvoon sairaanhoitopiireittäin 2016	136
89.	Yli 6 kk erikoissairaanhoidoa odottaneet 31.12. sairaanhoitopiireittäin 2011–2016	138

Sairastavuus

90.	THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioidu, sairaanhoitopiireittäin 2003–2015	142
91.	THL:n sairausryhmäkohtaiset sairastavuusindeksit koko maassa, ikävakioidut ja ikävakioimattomat, 2005–2015	144
92.	Syöpäsairauksien ikävakioidu ilmaantuvuus 1979–2015	145
93.	Eräiden tartuntatautien ilmaantuvuus sairaanhoitopiireittäin 2016	147
94.	Tärkeimpien tartuntatautien tapausmäärät 2004–2016	148
95.	Rekisteröidyt näkövammaiset 2016	150

Toimeentulotuki

96.	Toimeentulotuki 1970–2016	154
97.	Toimeentulotuki maakunnittain 2016	155

98. Toimeentulotuki iän mukaan 1991–2016	156
99. Toimeentulotuki kotitaloustyyppin mukaan 1995–2016	157
100. Toimeentulotukea saaneet kotitaloudet ja toimeentulotuen menot maakunnittain 2006–2016.....	158

Henkilöstö

101. Terveys- ja sosiaalipalvelujen henkilöstö 2005–2014	161
102. Terveyspalvelujen henkilöstö maakunnittain 2014	162
103. Sosiaalipalvelujen henkilöstö maakunnittain 2014	164
104. Kuntien terveys- ja sosiaalipalvelujen henkilöstö toimialoitain 2015	166
105. Terveys- ja sosiaalipalvelujen henkilöstö ammattiryhmittäin 2014	168
106. Suomessa laillistetut työikäiset suomalaiset terveydenhuollon ammattilaiset ulkomailla 2005–2015.....	172
107. Ulkomaan kansalaisten tai syntyperältään muiden kuin suomalaisten osuuksia eräissä terveys- ja sosiaalipalvelujen ammateissa 2010–2014.....	173

Kustannukset

108. Sosiaaliturvan menot kohderyhmittäin ja asukasta kohti 1980–2015	177
109. Toimeentuloturvan ja palveluiden osuus sosiaaliturvan menoista pääryhmittäin, 1990–2015.....	178
110. Sosiaaliturvan menojen rahoitus 1980–2015	179
111. Terveys- ja sosiaalipalvelujen menot toiminnoittain 2000–2015.....	180
112. Terveys- ja sosiaalipalvelujen menot rahoittajittain 2000–2015	181
113. Sosiaaliturvan menot asukasta kohti ostovoimapariiteetin mukaan EU- ja ETA-maissa 2010–2015.....	182
114. Sosiaaliturvan menot suhteessa bruttokansantuotteeseen EU- ja ETA-maissa 2010–2015	183
115. Terveys- ja sosiaalipalvelujen menot suhteessa bruttokansantuotteeseen OECD-maissa 2000–2015	184

Terveyden edistäminen

116. Terveystieteiden edistämisaktiivisuus kunnissa maakunnittain 2015–2017.....	186
--	-----

Väestön terveys ja terveyskäyttäytyminen

117. Niukasti hedelmiä, marjoja ja kasviksia syövien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017	190
118. Tuoreita kasviksia päivittäin syövien 20–64-vuotiaiden osuus 2006–2016.....	190
119. Tuoreita kasviksia päivittäin syövien 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2016.....	191
120. Ylipainoisten (BMI ≥ 25 kg/m ²) 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017.....	192
121. Ylipainoisten (BMI ≥ 25 kg/m ²) 20–64-vuotiaiden osuus 2006–2016	192
122. Ylipainoisten (BMI ≥ 25 kg/m ²) 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2016	193
123. Vähän tai ei lainkaan hengästyttävää liikuntaa harrastavien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017.....	194
124. Vähän tai ei lainkaan vapaa-ajan liikuntaa harrastavien 20–64-vuotiaiden osuus 2006–2016.....	194
125. Vähän tai ei lainkaan liikuntaa harrastavien 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2016.....	195
126. Päivittäin tupakoivien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017	196
127. Päivittäin tupakoivien 20–64-vuotiaiden osuus 2006–2016	196
128. Päivittäin tupakoivien 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2016	197
129. Humalahakuisesti alkoholia kuukausittain juovien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017	198
130. Humalahakuisesti alkoholia viikoittain käyttävien 20–64-vuotiaiden osuus 2006–2016	199
131. Terveystilansa huonoksi tai keskinkertaiseksi kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017.....	200
132. Terveystensä huonoksi tai keskinkertaiseksi kokevien 20–64-vuotiaiden osuus 2006–2016	200
133. Terveystensä huonoksi tai keskinkertaiseksi kokevien 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2016	201
134. Fyysisen toimintarajoitteen kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017	202
135. Työkykynsä heikentyneeksi arvioivien 20–64-vuotiaiden osuus 2012–2016.....	202
136. Apua riittämättömästi saavien 65–84-vuotiaiden osuus 2012–2016.....	203

137.	Kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017	204
138.	Psykykkisesti merkittävästi kuormittuneiden 20–64 -vuotiaiden osuus 2012–2016	204
139.	Psykykkisesti merkittävästi kuormittuneiden 65–84 -vuotiaiden osuus 2012–2016	205

Väestön mielipiteet sosiaaliturvasta Suomessa

140.	Väestön mielipide sosiaaliturvan tasosta 2004–2013	207
141.	Väestön mielipide yksityisten sosiaalipalvelujen lisäämisestä 2004–2013	207
142.	Väestön mielipide yksityisen terveyden- ja sairaanhoidon lisäämisestä 2004–2013	208
143.	Väestön mielipide sosiaalipalvelujen toimivuudesta 2006–2015	208
144.	Väestön mielipide terveyspalvelujen toimivuudesta 2013 ja 2015	209
145.	Väestön mielipide verovaraje kohdentamisesta terveyden- ja sairaanhoitoon 2013 ja 2015	209
146.	Väestön mielipide verovarojen kohdentamisesta sosiaalipalveluihin 2013 ja 2015	210
147.	Väestön mielipide verovarojen kohdentamisesta tulonsiirtoihin 2013 ja 2015	210

Hyvinvointia kuvaavat THL:n avainindikaattorit..... 211

148.	Hyvinvointia kuvaavat THL:n avainindikaattorit	213
------	--	-----

Määritelmät.....	227
------------------	-----

Luokitukset.....	274
------------------	-----

Lähteet.....	280
--------------	-----

Kartta. 75 vuotta täyttäneet, % väestöstä kunnittain 2016.....	319
--	-----

Alueluokitukset 2016 ja 2017	320
------------------------------------	-----

Innehåll

Till läsaren	4
--------------------	---

Teckenförklaring	21
------------------------	----

FIGURER

1. Befolkningen efter åldersgrupp 1990–2060	22
2. Antal förlossningar och legala aborter 1950–2016	27
3. Småbarnspedagogik 1997–2016	44
4. Barn och unga som placerats utom hemmet 1991–2016	45
5. Äldreomsorgens (75+) täckningsgrad 2000–2016	57
6. Tjänster enligt handikappservice lagen 1990–2016	69
7. Psykiatrisk institutionsvård och öppenvård 1996–2016	75
8. Total alkoholkonsumtion i 100 % alkohol per invånare 15 år och över 1965–2016	81
9. Missbrukarvårdens tjänster 1996–2016	82
10. Slutenvård inom hälso- och sjukvården 2000–2016	97
11. THL:s sjuklighetsindex, åldersspecifik 2000–2015	141
12. Hushåll som fick utkomststöd efter hushållstyp 1990–2016	152
13. Utkomststödet 1990–2016: kostnader (enligt prisnivån år 2016) hushåll och personer	153
14. Offentliga och privata serviceproducenters andelar av personalen 2006–2014	160
15. Utgifter för det sociala skyddet efter funktion 1990–2015 i 2015 års priser	174
16. Utgifter för det sociala skyddet i förhållande till bruttonationalprodukten i Finland 2000–2015 och EU28-länderna 2008–2014	175
17. Hälso- och sjukvårdens driftsutgifter efter funktion 2000–2015 i 2015 års priser	176
18. Hälsofrämjande verksamhet i kommuner 2008–2017	185
19. Andelen personer som upplever sin hälsa medelmåttlig eller dålig 2000–2017	189
20. Befolkningens åsikter om nivån på socialskyddet 1993–2013	206

TABELLER

Befolkning

1. Befolkningen efter åldersgrupp vid utgången av åren 1995–2016	23
2. Befolkningen efter åldersgrupp vid utgången av åren 1995–2016, %	23
3. Medelbefolkningen efter åldersgrupp 1995–2016	24
4. Befolkningsprognos efter åldersgrupp 2020–2060	24
5. Befolkningsprognos efter åldersgrupp 2020–2060, %	24
6. Befolkningen efter landskap vid utgången av 2016 och befolkningsprognos för 2030	25

Reproduktiv hälsa

7. Födda barn, perinatalt döda barn och döda spädbarn 1990–2016	28
8. Föderskor 1990–2016	29
9. Förlossningar och några förlossningsåtgärder 1990–2016	30
10. Föderskor, födda barn och perinatalt döda efter sjukvårdsdistrikt 2016	31
11. Assisterad befruktning 1992–2016	32
12. Assisterad befruktning efter typ 1992–2016	33
13. Resultat av assisterad befruktning 1992–2015	34
14. Missbildningsfall 2007–2013	35
15. Missbildningar som övervakas internationellt 2007–2013	36
16. Legal aborter efter åldersgrupp 1969–2016	37
17. Legal aborter efter indikation 2016	38

18.	Legala aborter efter sjukvårdsdistrikt och ålder 2016.....	40
19.	Steriliseringar 1950–2016.....	41
20.	Steriliseringar efter indikation 2016.....	42

Tjänster för barn och familjer

21.	Småbarnspedagogik 1985–2016.....	46
22.	Småbarnspedagogik efter landskap 2016.....	47
23.	Barnskydd 1970–2016.....	48
24.	Barnskydd efter landskap 2016.....	49
25.	Klienter inom barnskyddet 2016.....	50
26.	Underhåll och vårdnad av barn 1985–2016.....	51
27.	Underhåll och vårdnad av barn efter landskap 2016.....	52
28.	Oindrivna underhållsbidrag och preskriberade fordringar av underhåll 1993–2016.....	54
29.	Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor samt mödra- och skyddshem 1997–2016.....	55

Äldreomsorg

30.	Äldreomsorgens servicestruktur och täckningsgrad 1990–2016.....	58
31.	Äldreomsorgens servicestruktur och täckningsgrad efter landskap 2016.....	60
32.	Ålders- och könsstruktur inom äldreomsorgen 2016.....	62
33.	Täckningsgrad inom äldreomsorgen efter ålder och kön 2016.....	63
34.	Institutionsvård och boendeservice för äldre 1997–2016.....	64
35.	Hemservice för äldre 1990–2016.....	65
36.	Social- och hälsovård som mottagits av klienter med minnessjukdomar 2003–2013.....	66

Handikappservice

37.	Tjänster enligt handikappservicelagen 1990–2016.....	70
38.	Sysselsättningsverksamhet för funktionshindrade och stöd för närståendevård 1990–2016.....	70
39.	Klienter inom institutionsvård och boendeservice för personer med utvecklingsstörning 2016.....	71
40.	Tjänster som stödjer funktionshindrades delaktighet, verksamhet och arbete efter landskap 2016.....	72
41.	Klienter inom institutionsvård och boendeservice och i familjevård för personer med utvecklingsstörning efter landskap 2016.....	74

Mentalvårdstjänster

42.	Öppenvårdsbesök inom mentalvården 1997–2016.....	76
43.	Psykiatrisk institutionsvård efter specialitet 1997–2016.....	77
44.	Psykiatrisk institutionsvård efter åldersgrupp 1997–2016.....	78
45.	Psykiatrisk institutionsvård efter landskap 2016.....	79
46.	Boendeservice inom psykiatri 1995–2016.....	80

Alkohol, droger och beroende

47.	Registrerad alkoholkonsumtion per invånare 1960–2016.....	83
48.	Registrerad alkoholkonsumtion i 100 % alkohol per invånare 15 år och över 1960–2016.....	84
49.	Försäljning av alkoholdrycker i 100 % alkohol efter landskap 2016.....	85
50.	Försäljning av alkoholdrycker per varugrupp 1990–2016.....	86
51.	Distributionsnät för detaljhandel med alkoholdrycker 1990–2016.....	87
52.	Nät för servering av alkoholdrycker 1990–2016.....	87
53.	Realprisindex för försäljning av alkoholdrycker 2003–2016.....	88
54.	Missbrukarvård 1990–2016.....	89
55.	Alkohol- och narkotikarelaterad sjukhusvård 2000–2016.....	89
56.	Missbrukarvård efter landskap 2016.....	90
57.	Alkohol- och narkotikarelaterad sjukhusvård efter landskap 2016.....	91
58.	Vård dagar på vårdavdelningar vid institutioner och sjukhus inom missbrukarvården enligt åldersgrupp 2016.....	92

59.	Narkotikaberoende klienter inom missbrukarvården 2016	93
60.	Skadekostnader för alkohol och narkotika 2013.....	94
61.	Statens alkoholinkomster (till löpande priser) 1960–2016.....	94
62.	Konsumtion av tobaksprodukter 1980–2016 (december-november)	95
63.	Konsumtion av tobaksprodukter per 15 år fylld invånare 1980–2016 (december-november).....	96

Primärvård och specialiserad sjukvård

64.	Läkar- och tandläkarbesök 1997–2016	98
65.	Hälsovårdscentralbesök efter serviceform 2003–2016.....	99
66.	Besöksorsaker registrerade på hälsocentralernas öppenvårdsmottagningar 2016	100
67.	Säsongsinfluensavaccinationstäckning för personer över 65 år per sjukvårdsdistrikt från perioden 2007–2008 till perioden 2016–2017.....	104
68.	Säsongsinfluensavaccinationstäckning för barn (6–35 mån) per sjukvårdsdistrikt från perioden 2007–2008 till perioden 2016–2017	105
69.	Hälsovårdscentralernas munhälsovård efter åldersgrupp 2003–2016	106
70.	Hälsovårdscentralernas slutenvård efter åldersgrupp 1997–2016.....	107
71.	Hälsovårdscentralernas slutenvård efter landskap 2016.....	108
72.	Hälsovårdscentralernas slutenvård efter huvuddiagnos 1997–2016	109
73.	Specialiserad sjukvård 1997–2016	113
74.	Öppenvårdsbesök inom den specialiserade sjukvården efter de största specialiteterna 1997–2016	113
75.	Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter landskap 2016	114
76.	Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter åldersgrupp 1997–2016.....	115
77.	Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter specialitet 1997–2016	116
78.	Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter huvuddiagnos 1997–2016	119
79.	Olycksfall och våld efter yttre orsak, vård på vårdavdelning 2002–2016	123
80.	Olycksfall och våld, slutenvård efter åldersgrupp 2016.....	125
81.	Olycksplats eller -förhållanden, slutenvård efter åldersgrupp och kön 2016.....	127
82.	Vårdperioder med åtgärder efter åtgärdsgrupp 2000–2016.....	129
83.	Åtgärder inom slutenvård och dagkirurgi 2000–2016.....	132
84.	Vissa kirurgiska åtgärder i avdelningsvård vid sjukhus och hälsovårdscentraler åren 2000–2016	132
85.	Öppen- och slutenvård inom hälsovården efter landskap 2016.....	133
86.	Utvecklingen av universitetssjukhusens produktivitet, index, 2012–2016	134
87.	Utvecklingen av universitetssjukhusens prestationer, index, 2012–2016	135
88.	De ålders- och könsstandardiserade episoderna och kalkylmässiga kostnaderna för den specialiserade somatiska sjukvården per invånare och kostnadsavvikelsen från medelvärde för hela landet per sjukvårdsdistrikt 2016	136
89.	Antalet personer som 31.12. väntat på specialiserad sjukvård i mer än 6 månader sjukvårdsdistrikten 2011–2016.....	138

Sjukfrekvens

90.	THL:s sjuklighetsindex, åldersstandardiserat, per sjukvårdsdistrikt 2003–2015	142
91.	THL:s sjuklighetsindex för sjukdomsgrupper i hela landet, åldersstandardiserat och icke-åldersstandardiserat, 2005–2015	144
92.	Ålderstandardiserad incidens av olika cancersjukdomar 1979–2015	145
93.	Incidensen av vissa smittsamma sjukdomar efter sjukvårdsdistrikt 2016	147
94.	Antalet sjukdomsfall av de viktigaste smittsamma sjukdomarna 2004–2016.....	148
95.	Registrerade synskadade 2016.....	150

Utkomststöd

96.	Utkomststöd 1970–2016.....	154
97.	Utkomststöd efter landskap 2016	155
98.	Utkomststöd efter ålder 1991–2016.....	156

99. Utkomststöd efter hushållstyp 1995–2016	157
100. Hushåll som fått utkomststöd och utgifter för utkomststödet landskapsvis 2006–2016	158

Personal

101. Personalen inom hälso- och socialvården 2005–2014	161
102. Personalen inom hälsovårdstjänster efter landskap 2014	162
103. Personalen inom socialvårdstjänster efter landskap 2014	164
104. Personalen inom kommunernas hälso- och socialvårdstjänster efter näringsgrenar 2015	166
105. Personalen inom hälso- och socialvårdstjänster efter yrkeskategorier 2014	168
106. I Finland legitimerade yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, 2005–2015	172
107. Andelar utländska medborgare eller av annan härkomst än finsk i vissa yrken inom hälso- och socialvårdstjänster 2010–2014	173

Kostnader

108. Utgifter för det sociala skyddet efter funktion och per invånare 1980–2015	177
109. Utkomstskyddets och tjänsternas andel av de socialutgifterna efter funktion, 1990–2015	178
110. Finansiering av de utgifterna för det sociala skyddet 1980–2015	179
111. Hälso- och sjukvårdsutgifter efter funktion 2000–2015	180
112. Hälso- och sjukvårdsutgifter efter finansiär 2000–2015	181
113. Utgifter för det sociala skyddet enligt köpkraftsparitet i EU- och EES-länder 2010–2015	182
114. Utgifter för det sociala skyddet i förhållande till BNP i EU- och EES-länder 2010–2015	183
115. Hälso- och sjukvårdsutgifternas andel av BNP i OECD-länder 2000–2015	184

Främjande av hälsa

116. Hälsofrämjande verksamhet i kommuner efter landskap 2015–2017	186
--	-----

Befolkningens hälsa och hälsobeteende

117. Andelen om 14–20-åriga som sällan äter frukt, bär och grönsaker 2002–2017	190
118. Andelen 20–64-åriga som äter färska grönsaker dagligt 2006–2016	190
119. Andelen 65–84-åriga som äter färska grönsaker dagligt 2007–2016	191
120. Övervikt (BMI ≥ 25 kg/m ²) 14–20-åriga 2002–2017	192
121. Övervikt (BMI ≥ 25 kg/m ²) 20–64-åriga 2006–2016	192
122. Övervikt (BMI ≥ 25 kg/m ²) 65–84-åriga 2007–2016	193
123. Andelen 14–20-åriga som utövar lite eller ingen tröttande motion alls 2002–2017	194
124. Andelen 20–64-åriga som på sin fritid utövar lite eller ingen motion alls 2006–2016	194
125. Andelen 65–84-åriga som utövar lite eller ingen motion alls 2007–2016	195
126. Andelen 14–20-åriga som röker dagligen 2002–2017	196
127. Andelen 20–64-åriga som röker dagligen 2006–2016	196
128. Andelen 65–84-åriga som röker dagligen 2007–2016	197
129. Andelen 14–20-åriga som månatligen dricker alkohol i berusningssyfte 2002–2017	198
130. Andelen 20–64-åriga som varje vecka dricker alkohol i berusningssyfte 2006–2016	199
131. Andelen 14–20-åriga som upplever sitt hälsotillstånd dåligt eller medelmåttigt 2002–2017	200
132. Andelen 20–64-åriga som upplever sitt hälsotillstånd dåligt eller medelmåttigt 2006–2016	200
133. Andelen 65–84-åriga som upplever sitt hälsotillstånd vara dåligt eller medelmåttigt 2007–2016	201
134. Andelen om 14–20-åriga som upplever sin fysiska funktionsförmåga begränsad 2002–2017	202
135. Andelen 20–64-åriga, som upplever den egna arbetsförmågan nedsatt 2012–2016	202
136. Andelen 65–84-åriga som inte får tillräckligt med hjälp 2012–2016	203
137. Andelen 14–20-åriga som upplever måttlig eller svår ångest 2002–2017	204
138. Andelen 20–64-åriga som upplever betydande psykisk påfrestning 2012–2016	204
139. Andelen 65–84-åriga som upplever betydande psykisk påfrestning 2012–2016	205

Befolkningens åsikter om socialskyddet i Finland

140. Befolkningens åsikt om nivån på socialskyddet 2004–2013.....	207
141. Befolkningens åsikt om en ökning av den privata sociala servicen 2004–2013.....	207
142. Befolkningens åsikt om en ökning av den privata hälso- och sjukvården 2004–2013	208
143. Befolkningens åsikt om sociala servicens funktion 2006–2015.....	208
144. Befolkningens åsikt om hur hälsovårdsservicen fungerade 2013 och 2015.....	209
145. Befolkningens åsikt om att allokera skattemedel till hälso- och sjukvården 2013 och 2015.....	209
146. Befolkningens åsikt om att allokera skattemedel till den sociala servicen 2013 och 2015.....	210
147. Befolkningens åsikt om att allokera skattemedel till inkomstöverföringen 2013 och 2015.....	210

THL:s nyckelindikatorer som beskriver välfärd .....

148. THL:s nyckelindikatorer som beskriver välfärd.....	213
---	-----

Definitioner.....	242
-------------------	-----

Klassifikationer.....	276
-----------------------	-----

Källor	292
--------------	-----

Karta. 75 år och över, % av befolkningen kommunvis 2016	319
---	-----

Områdesindelning 2016 och 2017	320
--------------------------------------	-----

Contents

To the reader	5
---------------------	---

Explanations of symbols	21
-------------------------------	----

FIGURES

1. Population by age group 1990–2060	22
2. Number of deliveries and legal induced abortions, 1950–2016	27
3. Early childhood education and care, 1997–2016	44
4. Children and young persons placed outside the home, 1991–2016	45
5. Coverage in care and services for older (75+) people, 2000–2016	57
6. Services under the Services and Assistance for the Disabled Act, 1990–2016	69
7. Inpatient and outpatient mental care, 1996–2016	75
8. Total consumption of alcoholic beverages, 100% alcohol per capita aged 15 and over, 1965–2016	81
9. Treatment services for substance abusers 1996–2016	82
10. Inpatient health care, 2000–2016	97
11. THL's morbidity index, age standardised 2000–2015	141
12. Number of households in receipt of social assistance by type of household, 1990–2016	152
13. Social assistance 1990–2016: expenditure (at 2016 prices), households and recipients	153
14. Personnel shares accounted for by public and private providers, 2006–2014	160
15. Social protection expenditure by function, 1990–2015, 2015 prices	174
16. Social protection expenditure in relation to GDP in Finland 2000–2015 and EU28-countries, 2008–2014	175
17. Current expenditure on health care by function 2000–2015, 2015 prices	176
18. Health promotion capacity building in municipalities 2008–2017	185
19. Percentage of people who rated their own health as average or poor 2000–2017	189
20. Public opinion on the level of social protection, 1993–2013	206

TABLES

Population

1. Population by age group at year-end, 1995–2016	23
2. Population by age group at year-end, 1995–2016, %	23
3. Mean population by age group, 1995–2016	24
4. Population projection by age group for 2020–2060	24
5. Population projection by age group for 2020–2060, %	24
6. Population by region at the end of 2016 and population projection for 2030	25

Reproductive health

7. Births and perinatal and infant deaths, 1990–2016	28
8. Parturients, 1990–2016	29
9. Deliveries and some interventions, 1990–2016	30
10. Parturients, births and perinatal deaths by hospital district, 2016	31
11. Assisted fertility treatments, 1992–2016	32
12. Assisted fertility treatments by type, 1992–2016	33
13. Results of assisted fertility treatments, 1992–2015	34
14. Births with congenital anomalies, 2007–2013	35
15. Congenital anomalies monitored internationally, 2007–2013	36
16. Legal induced abortions by age group, 1969–2016	37
17. Legal induced abortions by indication, 2016	38

18.	Legal induced abortions by hospital district and age group, 2016	40
19.	Sterilisations, 1950–2016	41
20.	Sterilisations by indication, 2016	42
Services for children and families		
21.	Early childhood education and care, 1985–2016	46
22.	Early childhood education and care by region, 2016	47
23.	Child welfare, 1970–2016	48
24.	Child welfare by region, 2016	49
25.	Clients in child welfare interventions 2016	50
26.	Child maintenance and custody, 1985–2016	51
27.	Child maintenance and custody by region, 2016	52
28.	Maintenance payments to be recovered and time-barred maintenance debt, 1993–2016	54
29.	Child guidance and family counselling, mother-and-baby-homes and shelters for victims of domestic violence, 1997–2016	55
Care and services for older people		
30.	Service structure and coverage in care and services for older people, 1990–2016	58
31.	Service structure and coverage in care and services for older people by region, 2016	60
32.	Age and sex structure in care and services for older people, 2016	62
33.	Coverage in care and services for older people by age and sex, 2016	63
34.	Institutional care and housing services for older people, 1997–2016	64
35.	Home-help services for older people, 1990–2016	65
36.	Social welfare and health services used by clients with memory disorders, 2003–2013	66
Services for people with disabilities		
37.	Services under the Services and Assistance for the Disabled Act, 1990–2016	70
38.	Support to employment of disabled people and support for informal care, 1990–2016	70
39.	Clients in institutional care and housing services for people with intellectual disabilities, 2016	71
40.	Services supporting disabled people's participation, activities and employment by region, 2016	72
41.	Clients in institutional care, housing services and in family care for people with intellectual disabilities by region, 2016	74
Mental health services		
42.	Outpatient visits in mental health services, 1997–2016	76
43.	Inpatient mental health care by speciality, 1997–2016	77
44.	Inpatient mental health care by age group, 1997–2016	78
45.	Inpatient mental health care by region, 2016	79
46.	Housing services for people with mental disorders, 1995–2016	80
Alcohol, drugs and addiction		
47.	Recorded consumption of alcoholic beverages, per capita, 1960–2016	83
48.	Recorded consumption of alcoholic beverages, 100% alcohol, per capita aged 15 and over, 1960–2016	84
49.	Sales of alcoholic beverages by region, 100% alcohol, 2016	85
50.	Sales of alcoholic beverages by type of beverage, 1990–2016	86
51.	Network for the retail sales of alcoholic beverages, 1990–2016	87
52.	Network for the licensed serving of alcoholic beverages, 1990–2016	87
53.	Real price indices for the sales of alcoholic beverages, 2003–2016	88
54.	Services for substance abusers, 1990–2016	89
55.	Alcohol- and drug-related hospital care, 2000–2016	89
56.	Services for substance abusers by region, 2016	90

57.	Alcohol- and drug-related hospital care by region, 2016	91
58.	Care days in institutions for substance abusers and in hospital inpatient wards by age group, 2016	92
59.	Drug clients in services for substance abusers, 2016	93
60.	Cost of detrimental effects of alcohol and drugs, 2013	94
61.	State revenues from alcohol (at current prices), 1960–2016	94
62.	Consumption of tobacco products, 1980–2016 (December–November)	95
63.	Consumption of tobacco products per persons aged 15 or over, 1980–2016 (December–November)	96

Primary health care and specialised health care

64.	Appointments with physicians and dentists, 1997–2016	98
65.	Health centre visits by type of activity 2003–2016	99
66.	Recorded reasons for outpatient visits in health centres, 2016	100
67.	Seasonal influenza vaccination coverage for people aged 65 and over by hospital district, from season 2007–2008 to season 2016–2017	104
68.	Seasonal influenza vaccination coverage for children (6–35 months) by hospital district, from season 2007–2008 to season 2016–2017	105
69.	Oral health care in health centres by age group, 2003–2016	106
70.	Health centre inpatient care by age group, 1997–2016	107
71.	Health centre inpatient care by region, 2016	108
72.	Health centre inpatient care by primary diagnosis, 1997–2016	109
73.	Activities in specialised health care, 1997–2016	113
74.	Outpatient visits in specialised health care by major specialities, 1997–2016	113
75.	Inpatient care in specialised health care by region, 2016	114
76.	Inpatient care in specialised health care by age group, 1997–2016	115
77.	Inpatient care in specialised health care by specialty, 1997–2016	116
78.	Inpatient care in specialised health care by primary diagnosis, 1997–2016	119
79.	Accidental injuries and violence by external cause, inpatient care, 2002–2016	123
80.	Accidental injuries and violence, inpatient care by age group, 2016	125
81.	Location or circumstances of accidental injury, inpatient care by age group and sex 2016	127
82.	Inpatient inpatient stays with procedures by category, 2000–2016	129
83.	Inpatient and day surgery procedures 2000–2016	132
84.	Certain surgical procedures in inpatient care in hospitals and health centres 2000–2016	132
85.	Inpatient and outpatient care by region, 2016	133
86.	University hospital productivity trends, index, 2012–2016	134
87.	Development of university hospital outputs, index, 2012–2016	135
88.	Age- and gender-standardised episodes in somatic specialised health care as well as calculated per capita expenditure and hospital-district-specific cost deviations from the national average 2016	136
89.	Patients waiting over 6 months for access to specialised health care on 31 Dec, by hospital district 2011–2016	138

Morbidity

90.	THL's morbidity index, age-standardised, by hospital district 2003–2015	142
91.	THL's disease-group-specific morbidity indexes in whole country, age-standardised and non-standardised, 2005–2015	144
92.	Age-adjusted incidence of cancer diseases, 1979–2015	145
93.	Incidence of certain infectious diseases by hospital district, 2016	147
94.	Incidence of the main infectious diseases 2004–2016	148
95.	Registered visually impaired persons, 2016	150

Social assistance

96.	Social assistance, 1970–2016	154
97.	Social assistance by region, 2016	155

98. Social assistance by age, 1991–2016	156
99. Social assistance by type of household, 1995–2016	157
100. Households receiving social assistance and social assistance expenditure by region, 2006–2016	158

Personnel

101. Health care and social welfare personnel, 2005–2014	161
102. Personnel in the health care services by region, 2014	162
103. Personnel in the social welfare by region, 2014	164
104. Municipal personnel in the health care services and social welfare by type of service, 2015	166
105. Personnel in the health care services and social welfare by occupational group, 2014	168
106. Health care professionals licensed in Finland who practice abroad, 2005–2015	172
107. Percentage of foreign nationals or persons originally from outside Finland in certain occupations in the health care services and social welfare, 2010–2014	173

Expenditure

108. Social protection expenditure by function and per capita 1980–2015	177
109. Cash benefits and benefits in kind as a share of social protection expenditure by function, 1990–2015	178
110. Social protection expenditure by source of finance, 1980–2015	179
111. Health expenditure by function, 2000–2015	180
112. Health expenditure by source of funding, 2000–2015	181
113. Social protection expenditure per capita by purchasing power parity in EU and EEA countries, 2010–2015	182
114. Social protection expenditure in relation to GDP in EU and EEA countries, 2010–2015	183
115. Health expenditure as a share of GDP in OECD countries, 2000–2015	184

Health promotion

116. Health promotion capacity building by region 2015–2017	186
---	-----

Population health and health behaviour

117. Percentage of 14–20-year-olds who eat little fruit, berries or vegetables 2002–2017	190
118. Percentage of 20–64-year-olds who eat fresh vegetables daily, 2006–2016	190
119. Percentage of 65–84-year-olds who eat fresh vegetables daily, 2007–2016	191
120. Overweight (BMI ≥ 25 kg/m ²) 14–20-year-olds, 2002–2017	192
121. Overweight (BMI ≥ 25 kg/m ²) 15–64-year-olds, 20–64-year-olds, 2006–2016	192
122. Overweight (BMI ≥ 25 kg/m ²) 65–84-year-olds, 2007–2016	193
123. Percentage of 14–20-year-olds who did little or no exercise that left them out of breath, 2002–2017	194
124. Percentage of 20–64-year-olds who did little or no exercise, 2006–2016	194
125. Percentage of 65–84-year-olds who did little or no exercise, 2007–2016	195
126. Percentage of 14–20-year-olds who smoke daily, 2002–2017	196
127. Percentage of 20–64-year-olds who smoke daily, 2006–2016	196
128. Percentage of 65–84-year-olds who smoke daily, 2007–2016	197
129. Percentage of 14–20-year-olds who engage in binge drinking at least once a month, 2002–2017	198
130. Percentage of 20–64-year-olds who engaged in binge drinking at least once a week, 2006–2016	199
131. Percentage of 14–20-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2002–2017	200
132. Percentage of 20–64-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2006–2016	200
133. Percentage of 65–84-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2007–2016	201
134. Percentage of 14–20-year-olds who experience physical disability 2002–2017	202
135. Percentage of 20–64-year-olds who self-rated deterioration of work ability, 2012–2016	202
136. Percentage of 65–84-year-olds who do not receive adequate assistance 2012–2016	203
137. Percentage of 14–20-year-olds who experience moderate or severe anxiety, 2002–2017	204
138. Percentage of 20–64-year-olds who are under severe mental strain, 2012–2016	204
139. Percentage of 65–84-year-olds who are under severe mental strain, 2012–2016	205

Public opinion on social protection in Finland

140.	Public opinion on the level of social protection, 2004–2013.....	207
141.	Public opinion concerning increased private social welfare services, 2004–2013.....	207
142.	Public opinion on increased private provision of health care services, 2004–2013.....	208
143.	Public opinion on the functioning of social welfare services, 2006–2015.....	208
144.	Public opinion on the functioning of health care services , 2013 and 2015	209
145.	Public opinion on the targeting of public funds to preventive care and health services, 2013 and 2015..	209
146.	Public opinion on the targeting of public funds to social services, 2013 and 2015.....	210
147.	Public opinion on the targeting of public funds to income transfers, 2013 and 2015.....	210

THL's key indicators for welfare	212
---	------------

148. THL's key indicators for welfare	213
---	-----

Definitions.....	258
------------------	-----

Classifications	278
-----------------------	-----

Sources	305
---------------	-----

Map. 75 year and over, % of population by municipality, 2016.....	319
---	-----

Regional classifications 2016 and 2017	320
--	-----

Symbolit

0,0	Suure pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä
-	Ei yhtään havaintoa
.	Tieto on epälooginen esitettäväksi
..	Tietoa ei ole saatua, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen
*	Ennakkotieto
e	Ennuste
b	Aikasarjakatkos
d	Eroja laskentatavassa

Vaaka- tai pystysuora viiva, joka katkaisee aikasarjan, tarkoittaa, että viivan eri puolilla olevat tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia.

Teckenförklaring

0,0	Mindre än hälften av den använda enheten
-	Värdet noll
.	Uppgift kan inte förekomma
..	Uppgift inte tillgänglig, alltför osäker för att anges eller sekretessbelagd
*	Preliminär uppgift
e	Estimat
b	Avbrott i tidsserier
d	Skillnader i metodik

En horisontal eller vertikal linje, som avskär en tidsserie, markerar att uppgifterna på ömse sidor om linjen inte är fullt jämförbara.

Explanation of symbols

0.0	Magnitude less than half of unit employed
-	Nil observations
.	Category not applicable
..	Data not available or too uncertain for presentation, or subject to secrecy
*	Preliminary data
e	Estimate
b	Break in series
d	Differences in methodology

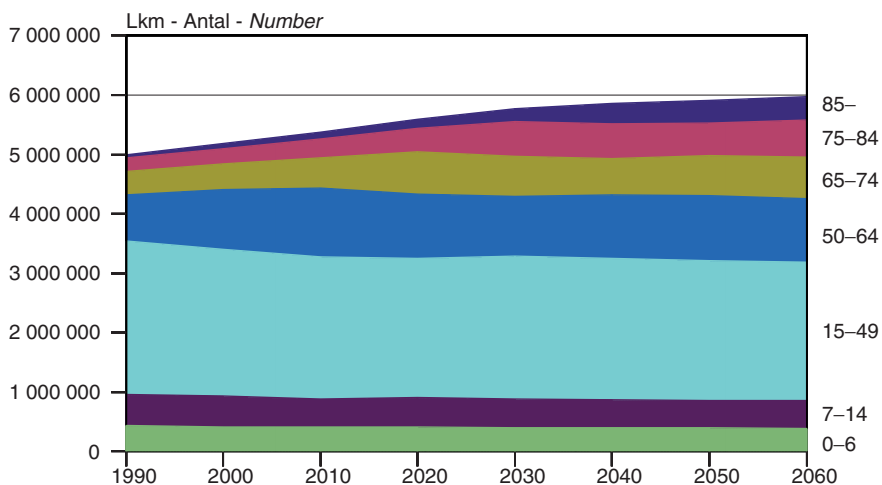
A horizontal or vertical line drawn across a time series indicates substantial breaks in the homogeneity of a series.

Väestö

Befolkning

Population

Kuvio 1. - Figur 1. - Figure 1.
Väestö ikäryhmittäin 1990–2060
Befolkningen efter åldersgrupp 1990–2060
Population by age group 1990–2060

Lähteet: Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus; Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus. - Källor: Befolkningsstruktur. FOS Statistikcentralen; Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen. - Sources: Population structure. OSF. Statistics Finland; Population projection. OSF. Statistics Finland.

1. Väestö ikäryhmittäin vuosien 1995–2016 lopussa
Befolkningen efter åldersgrupp vid utgången av åren 1995–2016
Population by age group at year-end, 1995–2016

Vuosi År Year	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group								Yhteensä Totalt Total
	0–6	7–14	15–24	25–49	50–64	65–74	75–84	85+	
1995	454 940	516 830	632 169	1 952 541	827 929	432 277	233 122	67 018	5 116 826
2000	419 710	516 623	659 008	1 813 430	995 146	436 789	262 014	78 395	5 181 115
2001	411 026	520 561	654 819	1 800 447	1 020 677	437 697	270 014	79 660	5 194 901
2002	403 648	523 361	650 392	1 784 231	1 046 099	440 655	276 964	80 945	5 206 295
2003	399 889	520 208	650 625	1 770 767	1 065 048	444 997	285 539	82 659	5 219 732
2004	398 826	515 734	651 469	1 756 713	1 082 929	450 525	297 340	83 075	5 236 611
2005	400 107	506 797	654 878	1 744 795	1 107 838	448 198	304 378	88 589	5 255 580
2006	401 941	499 240	657 351	1 734 315	1 115 391	465 025	309 948	93 744	5 276 955
2007	404 650	489 940	659 186	1 730 678	1 140 799	462 640	314 299	98 292	5 300 484
2008	408 927	482 235	658 617	1 732 525	1 151 942	472 847	315 424	103 797	5 326 314
2009	414 405	473 918	659 108	1 730 467	1 163 088	483 362	318 388	108 691	5 351 427
2010	419 160	468 517	659 864	1 726 017	1 160 677	505 492	321 389	114 160	5 375 276
2011	422 063	466 919	660 647	1 721 353	1 150 645	535 907	324 630	119 103	5 401 267
2012	424 552	466 840	660 471	1 716 664	1 139 954	565 327	329 282	123 584	5 426 674
2013	424 402	470 619	654 417	1 714 946	1 130 339	592 151	335 321	129 075	5 451 270
2014	423 283	473 325	648 668	1 713 377	1 121 712	615 487	341 861	134 040	5 471 753
2015	418 909	477 114	640 387	1 713 524	1 114 271	642 428	341 429	139 246	5 487 308
2016	411 555	482 623	633 704	1 715 570	1 109 870	650 134	356 964	142 877	5 503 297

Lähde: Väestö rakenne. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen. • Source: Population Structure. OSF. Statistics Finland.

2. Väestö ikäryhmittäin vuosien 1995–2016 lopussa, %
Befolkningen efter åldersgrupp vid utgången av åren 1995–2016, %
Population by age group at year-end, 1995–2016, %

Vuosi År Year	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group								Yhteensä Totalt Total		
	0–6	7–14	15–24	25–49	50–64	65–74	75–84	85+		65+	75+
	%										
1995	8,9	10,1	12,4	38,2	16,2	8,4	4,6	1,3	100	14,3	5,9
2000	8,1	10,0	12,7	35,0	19,2	8,4	5,1	1,5	100	15,0	6,6
2001	7,9	10,0	12,6	34,7	19,6	8,4	5,2	1,5	100	15,2	6,7
2002	7,8	10,1	12,5	34,3	20,1	8,5	5,3	1,6	100	15,3	6,9
2003	7,7	10,0	12,5	33,9	20,4	8,5	5,5	1,6	100	15,6	7,1
2004	7,6	9,8	12,4	33,5	20,7	8,6	5,7	1,6	100	15,9	7,3
2005	7,6	9,6	12,5	33,2	21,1	8,5	5,8	1,7	100	16,0	7,5
2006	7,6	9,5	12,5	32,9	21,1	8,8	5,9	1,8	100	16,5	7,7
2007	7,6	9,2	12,4	32,7	21,5	8,7	5,9	1,9	100	16,5	7,8
2008	7,7	9,1	12,4	32,5	21,6	8,9	5,9	1,9	100	16,7	7,9
2009	7,7	8,9	12,3	32,3	21,7	9,0	5,9	2,0	100	17,0	8,0
2010	7,8	8,7	12,3	32,1	21,6	9,4	6,0	2,1	100	17,5	8,1
2011	7,8	8,6	12,2	31,9	21,3	9,9	6,0	2,2	100	18,1	8,2
2012	7,8	8,6	12,2	31,6	21,0	10,4	6,1	2,3	100	18,8	8,3
2013	7,8	8,6	12,0	31,5	20,7	10,9	6,2	2,4	100	19,4	8,5
2014	7,7	8,7	11,9	31,3	20,5	11,2	6,2	2,4	100	19,9	8,7
2015	7,6	8,7	11,7	31,2	20,3	11,7	6,2	2,5	100	20,5	8,8
2016	7,5	8,8	11,5	31,2	20,2	11,8	6,5	2,6	100	20,9	9,1

Lähde: Väestö rakenne. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen. • Source: Population Structure. OSF. Statistics Finland.

3. Keskiväkiluku ikäryhmittäin 1995–2016
Medelbefolkningen efter åldersgrupp 1995–2016
Mean population by age group, 1995–2016

Vuosi År	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group								Yhteensä Totalt Total
Year	0–6	7–14	15–24	25–49	50–64	65–74	75–84	85+	
1995	455 308	516 699	631 629	1 961 029	817 058	429 987	230 593	65 489	5 107 790
2000	423 699	515 968	659 640	1 823 657	981 062	436 286	258 172	77 726	5 176 209
2001	415 368	518 592	656 914	1 806 939	1 007 912	437 243	266 014	79 028	5 188 008
2002	407 338	521 961	652 606	1 792 339	1 033 388	439 176	273 489	80 303	5 200 599
2003	401 770	521 785	650 509	1 777 499	1 055 574	442 826	281 252	81 802	5 213 015
2004	399 358	517 971	651 047	1 763 740	1 073 989	447 761	291 440	82 867	5 228 172
2005	399 467	511 266	653 174	1 750 754	1 095 384	449 362	300 859	85 832	5 246 096
2006	401 024	503 019	656 115	1 739 555	1 111 615	456 612	307 163	91 167	5 266 268
2007	403 296	494 590	658 269	1 732 497	1 128 095	463 833	312 124	96 018	5 288 720
2008	406 789	486 088	658 902	1 731 602	1 146 371	467 744	314 862	101 045	5 313 399
2009	411 666	478 077	658 863	1 731 496	1 157 515	478 105	316 906	106 244	5 338 871
2010	416 783	471 218	659 486	1 728 242	1 161 883	494 427	319 889	111 426	5 363 352
2011	420 612	467 718	660 256	1 723 685	1 155 661	520 700	323 010	116 632	5 388 272
2012	423 308	466 880	660 559	1 719 009	1 145 300	550 617	326 956	121 344	5 413 971
2013	424 477	468 730	657 444	1 715 805	1 135 147	578 739	332 302	126 330	5 438 972
2014	423 843	471 972	651 543	1 714 162	1 126 026	603 819	338 591	131 558	5 461 512
2015	421 096	475 220	644 528	1 713 451	1 117 992	628 958	341 645	136 643	5 479 531
2016	415 232	479 869	637 046	1 714 547	1 112 071	646 281	349 197	141 062	5 495 303

Lähde: Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen. • Source: Population Structure. OSF. Statistics Finland.

4. Väestöennuste ikäryhmittäin 2020–2060
Befolkningsprognos efter åldersgrupp 2020–2060
Population projection by age group for 2020–2060

Vuosi År	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group								Yhteensä Totalt Total		
Year	0–6	7–14	15–49	50–64	65–74	75–84	85+			65+	75+
2020	408 456	496 721	2 350 188	1 075 692	712 082	397 098	154 976	5 595 213	1 264 156	552 074	
2025	407 818	485 411	2 395 302	1 023 897	679 167	521 526	177 867	5 690 988	1 378 560	699 393	
2030	401 549	480 196	2 404 264	1 004 597	673 979	585 238	219 209	5 769 032	1 478 426	804 447	
2035	396 527	476 238	2 391 236	1 026 672	659 117	571 758	303 677	5 825 225	1 534 552	875 435	
2040	396 982	468 968	2 380 197	1 073 385	617 245	579 416	345 298	5 861 491	1 541 959	924 714	
2050	396 003	468 160	2 350 706	1 087 323	675 694	547 934	388 323	5 914 143	1 611 951	936 257	
2060	389 285	464 191	2 335 317	1 066 099	708 614	616 619	398 711	5 978 836	1 723 944	1 015 330	

Lähde: Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen. • Source: Population Projection. OSF. Statistics Finland.

5. Väestöennuste ikäryhmittäin 2020–2060, %
Befolkningsprognos efter åldersgrupp 2020–2060, %
Population projection by age group for 2020–2060, %

Vuosi År	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group								Yhteensä Totalt Total		
Year	0–6	7–14	15–49	50–64	65–74	75–84	85+			65+	75+
%											
2020	7,3	8,9	42,0	19,2	12,7	7,1	2,8	100	22,6	9,9	
2025	7,2	8,5	42,1	18,0	11,9	9,2	3,1	100	24,2	12,3	
2030	7,0	8,3	41,7	17,4	11,7	10,1	3,8	100	25,6	13,9	
2035	6,8	8,2	41,0	17,6	11,3	9,8	5,2	100	26,3	15,0	
2040	6,8	8,0	40,6	18,3	10,5	9,9	5,9	100	26,3	15,8	
2050	6,7	7,9	39,7	18,4	11,4	9,3	6,6	100	27,3	15,8	
2060	6,5	7,8	39,1	17,8	11,9	10,3	6,7	100	28,8	17,0	

Lähde: Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen. • Source: Population Projection. OSF. Statistics Finland.

6. Väestö maakunnittain vuoden 2016 lopussa ja väestöennuste 2030
Befolkningen efter landskap vid utgången av 2016 och befolkningsprognos för 2030
Population by region at the end of 2016 and population projection for 2030

Maakunta Landskap Region	Vuosi • År • Year 2016				Ennuste • Prognos • Projection			
	Yhteensä • År • Year 2016				Yhteensä • År • Year 2030			
	Totalt Total	Ikäryhmä • Åldersgrupp •			Totalt Total	Ikäryhmä • Åldersgrupp •		
		0–6	75+	75+ %		0–6	75+	75+ %
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	5 503 297	411 555	499 841	9,1	5 769 032	401 549	804 447	13,9
Uusimaa • Nyland	1 638 293	130 042	110 551	6,7	1 825 830	131 356	200 745	11,0
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	475 543	33 387	46 170	9,7	494 420	31 785	73 809	14,9
Satakunta • Satakunta	221 740	14 976	25 337	11,4	217 931	14 036	36 979	17,0
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	173 781	11 959	17 684	10,2	179 635	11 481	28 499	15,9
Pirkanmaa • Birkaland	509 356	38 765	46 068	9,0	546 271	38 351	73 609	13,5
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	201 685	13 315	20 934	10,4	203 483	12 409	34 619	17,0
Kymenlaakso • Kymmenedalen	177 659	11 039	20 385	11,5	172 059	10 088	30 432	17,7
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	130 506	8 115	15 404	11,8	127 697	7 569	22 089	17,3
Etelä-Savo • Södra Savolax	148 975	8 393	19 265	12,9	139 822	7 715	27 832	19,9
Pohjois-Savo • Norra Savolax	247 776	16 965	25 904	10,5	249 350	16 399	39 302	15,8
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	164 085	10 877	17 505	10,7	162 474	10 495	27 156	16,7
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	276 196	20 644	26 579	9,6	279 574	19 692	41 129	14,7
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	191 860	14 855	20 651	10,8	193 130	14 203	30 587	15,8
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	181 441	14 751	18 426	10,2	191 830	14 728	26 972	14,1
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	69 027	6 140	6 502	9,4	70 150	5 793	10 120	14,4
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	411 150	37 873	32 256	7,8	433 569	37 136	53 856	12,4
Kainuu • Kajanaland	74 803	4 745	8 816	11,8	71 487	4 236	13 289	18,6
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	180 207	12 530	18 818	10,4	177 642	11 821	28 885	16,3
Åhvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	29 214	2 184	2 586	8,9	32 678	2 256	4 538	13,9

Lähteet: Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus; Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus. • Källor: Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen; Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen. • Sources: Population Structure. OSF. Statistics Finland; Population Projection. OSF. Statistics Finland.

Lisääntymisterveys

Reproduktiv hälsa

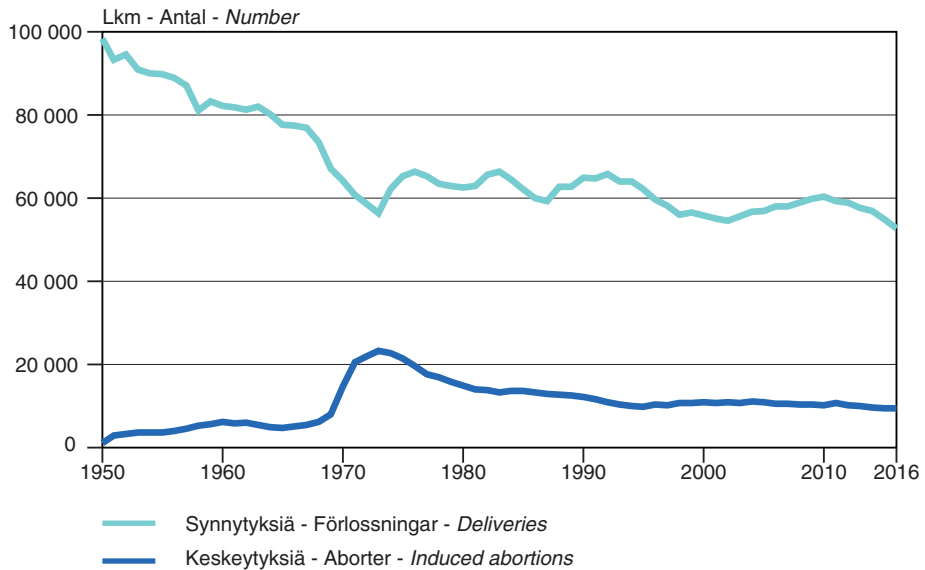
Reproductive health

Kuvio 2. - Figur 2. - Figure 2.

Synnytysten ja laillisten raskaudenkeskeytysten määrä 1950–2016

Antal förlossningar och legala aborter 1950–2016

Number of deliveries and legal induced abortions, 1950–2016

Lähteet: Perinataaltilasto. SVT. THL; Raskaudenkeskeytykset. SVT. THL. - Källor: Perinatalstatistik. FOS. THL; Aborter. FOS. THL. - Sources: Perinatal statistics. OSF. THL; Induced abortions. OSF. THL.

7. Syntyneet lapset, perinataali- ja imeväiskuolet 1990–2016
Födda barn, perinatalt döda barn och döda spädbarn 1990–2016
Births and perinatal and infant deaths, 1990–2016

Vuosi År Year	Syntyneet lapset ¹⁾ • Födda barn ¹⁾ • Births ¹⁾				Lapsi kotona Barnet hemma Child at home 7 vrk/dygn/days	Perinataali- kuoleet Perinatalt döda Perinatal deaths		Imeväiskuoleet Döda spädbarn Infant deaths	
	Yhteensä Total Totalt	Elävänä syntyneet Levande födda Live births	Kuolleena syntyneet Dödfödda Stillbirths	Pienipainoiset Låg födelsevikt Low birth weight < 2 500 g/gr		/1 000 ²⁾	/1 000 ³⁾		
1990	65 770	65 455	315	3,9	83,2	517	7,9	371	5,7
1991	65 627	65 305	322	4,0	86,4	549	8,4	369	5,7
1992	66 918	66 642	276	4,1	89,9	474	7,1	329	4,9
1993	65 015	64 739	276	4,1	91,3	438	6,7	281	4,3
1994	65 138	64 884	254	4,2	92,0	438	6,7	306	4,7
1995	63 119	62 817	302	4,3	91,8	435	6,9	245	3,9
1996	60 713	60 469	244	4,4	91,4	379	6,2	226	3,7
1997	59 294	59 052	242	4,2	92,2	371	6,3	241	4,1
1998	57 034	56 796	238	4,4	92,2	375	6,6	227	4,0
1999	57 649	57 439	210	4,6	91,8	329	5,7	218	3,8
2000	56 768	56 538	230	4,6	92,3	328	5,8	205	3,6
2001	55 996	55 785	211	4,5	92,2	308	5,5	171	3,1
2002	55 547	55 333	214	4,5	92,5	309	5,6	166	3,0
2003	56 632	56 449	183	4,3	92,3	280	4,9	182	3,2
2004	57 759	57 569	190	4,4	92,2	303	5,2	195	3,4
2005	57 819	57 634	185	4,3	92,2	288	5,0	175	3,0
2006	59 051	58 859	192	4,5	93,0	286	4,8	170	2,9
2007	58 933	58 727	206	4,5	92,8	303	5,1	163	2,8
2008	59 801	59 607	194	4,3	93,5	290	4,8	161	2,7
2009	60 790	60 583	207	4,5	92,4	301	5,0	163	2,7
2010	61 372	61 192	180	4,5	92,8	248	4,0	135	2,2
2011	60 257	60 094	163	4,3	92,5	241	4,0	140	2,3
2012	59 857	59 693	164	4,2	93,0	235	3,9	135	2,3
2013	58 525	58 373	152	4,2	94,2	203	3,5	104	1,8
2014	57 805	57 639	166	4,3	94,2	228	3,9	125	2,2
2015	55 759	55 588	171	4,4	94,0	226	4,1	97	1,7
2016	53 614	53 453	161	4,3	94,2	219	4,1	..	..

1) THL:n syntyneiden lasten rekisterissä on tiedot kaikista Suomessa syntyneistä lapsista, kun taas Tilastokeskuksen virallisissa väestötalastoissa on tiedot niistä syntyneistä lapsista, joiden äidin vakituinen asuinpaikka on lapsen syntymähetkellä Suomessa synnytyspaikasta riippumatta • I THL register över födda barn finns uppgifter om alla barn som fötts i Finland, medan Statistikcentralens offentliga befolkningsstatistik innehåller uppgifter om de barn vars mamma stadigvarande bor i Finland vid barnets födelse oberoende av var förlossningen sker. • In THL's Medical birth register THL includes data on all children born in Finland, while Statistics Finland's official population statistics contain data on all children born whose mother has a permanent domicile in Finland at the time of the child's birth whatever the place of delivery.

2) Kuolleena syntyneet ja alle 7 vrk:n iässä kuolleet 1 000 syntynyttä kohti. • Dödfödda och döda före 7 dagars ålder per 1 000 födda. • Stillbirths and deaths before 7 days per 1000 births.

3) Alle vuoden iässä kuolleet (pl. kuolleena syntyneet) 1 000 elävänä syntynyttä kohti syntymävuoden mukaan. Lähde: Tilastokeskus. • Döda före ett års ålder (exkl. dödfödda) per 1 000 levande födda efter födelseår. Källa: Statistikcentralen. • Deaths before the age of one year (stillbirths excluded) per 1000 live births by year of birth. Source: Statistics Finland.

Lähde: Perinataalitilasto. SVT. THL. • Källa: Perinatalstatistik. FOS. THL. • Source: Perinatal statistics. OSF. THL.

8. Synnyttäjät 1990–2016

Föderskor 1990–2016

Parturients, 1990–2016

Vuosi År Year	Synnyttäjät Föderskor Parturients	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group						Keski-ikä • Medelålder • Mean age	
		–19	35+	15–19	20–34	35–49	15–49	Kaikki Alla All	Ensisynnyttäjät Förstföderskor Primiparas
		%	%	/1 000 ¹⁾	/1 000 ¹⁾	/1 000 ¹⁾	/1 000 ¹⁾		
1990	64 960	2,8	13,9	12,4	99,5	16,0	51,6	29,1	26,8
1995	62 192	2,5	15,1	9,8	100,9	15,6	49,0	29,7	27,5
2000	55 851	2,9	18,4	10,1	91,2	17,9	45,8	29,9	27,6
2001	55 135	3,1	18,9	10,6	90,1	18,2	45,6	29,9	27,6
2002	54 698	3,3	19,2	11,2	89,4	18,6	45,6	29,9	27,6
2003	55 788	2,9	19,4	10,4	91,6	19,3	46,8	30,0	27,8
2004	56 878	2,9	19,4	10,6	93,3	19,9	48,0	30,0	27,8
2005	56 960	2,8	19,0	10,3	93,8	19,7	48,3	30,0	27,9
2006	58 158	2,6	18,7	9,5	96,1	20,1	49,5	30,0	27,9
2007	58 025	2,5	18,5	9,2	95,6	20,2	49,5	30,0	28,0
2008	58 925	2,4	18,1	8,7	96,8	20,3	50,3	30,1	28,1
2009	59 918	2,4	17,8	8,6	97,9	20,6	51,2	30,1	28,1
2010	60 422	2,3	18,0	8,5	97,9	21,2	51,7	30,1	28,2
2011	59 384	2,1	18,7	7,8	95,0	21,8	50,9	30,2	28,4
2012	59 039	2,0	19,5	7,6	93,1	22,7	50,7	30,3	28,4
2013	57 728	2,0	20,0	7,4	89,9	23,0	49,8	30,4	28,5
2014	57 019	1,9	20,4	7,3	88,0	23,2	49,3	30,5	28,6
2015	55 007	1,7	20,8	6,3	84,3	23,0	47,8	30,6	28,8
2016	52 870	1,6	22,0	5,7	79,9	23,5	46,1	30,7	29,0

Vuosi År Year	Siviilisääty • Civilstånd • <i>Marital status</i>			Aiemmat raskaudet Tidigare graviditeter <i>Previous pregnancies</i>				Aiemmat synnytykset Tidigare förlossningar <i>Previous deliveries</i>			
	Naimisissa Gift <i>Married</i>	Avoliitossa Samboende <i>Cohabiting</i>	Muut Övriga <i>Others</i>	0	1	2	3–	0	1	2	3–
	%										
1990	74,2	17,6	6,8	30,1	30,4	20,3	18,3	39,0	33,6	17,4	8,5
1995	66,8	22,3	11,0	30,2	30,8	19,3	19,5	38,7	34,5	16,9	9,6
2000	58,2	28,3	12,7	31,2	30,0	18,6	20,1	40,4	33,5	16,0	9,9
2001	57,2	30,0	13,4	31,5	29,8	18,7	19,9	40,7	33,2	16,0	10,0
2002	60,6	32,0	13,5	31,8	29,7	18,6	19,8	41,3	33,1	15,5	10,0
2003	60,9	32,8	12,7	32,4	29,7	18,3	19,5	42,1	32,9	15,3	9,7
2004	59,7	34,0	8,5	32,5	29,3	18,2	19,9	42,1	32,6	15,1	10,0
2005	59,9	33,4	8,8	32,6	29,8	18,1	19,5	42,4	33,0	14,7	9,8
2006	59,9	30,3	9,6	32,4	30,3	17,8	19,3	42,2	33,3	14,5	9,7
2007	59,3	32,8	7,8	32,1	30,3	18,0	19,3	42,0	33,4	14,5	9,8
2008	58,6	33,6	7,6	32,1	30,2	17,9	19,8	42,0	33,6	14,6	9,8
2009	57,8	32,4	9,5	32,4	30,0	17,7	19,8	42,3	33,4	14,6	9,7
2010	57,8	32,5	9,5	32,2	30,2	17,8	19,8	42,2	33,7	14,5	9,7
2011	57,8	32,0	9,9	31,5	30,2	18,1	20,1	41,2	34,1	14,7	10,0
2012	57,5	31,9	10,3	31,6	29,9	18,1	20,4	41,3	34,0	14,7	10,0
2013	56,9	33,3	9,3	31,5	29,7	18,3	20,5	40,7	34,1	15,1	10,1
2014	55,4	33,9	10,1	32,1	29,7	17,8	20,4	41,0	34,3	14,7	9,9
2015	54,2	36,0	9,5	32,3	29,7	17,7	20,3	41,6	34,3	14,4	9,7
2016	54,4	34,1	11,0	32,1	29,4	17,4	21,0	41,5	33,7	14,4	10,3

1) Synnyttäjiä tuhatta vastaavanikäistä naista kohti. • Föderskor per 1 000 kvinnor i samma ålder. • Parturients per 1000 women of the same age.

Lähde: Perinataaltilasto. SVT. THL. • Källa: Perinatalstatistik. FOS. THL. • Source: Perinatal statistics. OSF. THL.

9. Synnytykset ja eräät synnytystoimenpiteet 1990–2016
Förlossningar och några förlossningsåtgärder 1990–2016
Deliveries and some interventions, 1990–2016

Vuosi År Year	Synnytys sairaalat Förlossningssjukhus Delivery hospitals	Synnytyksiä/sairaala Förlossningar/sjukhus Deliveries/hospital	Monisikiöinen Flerbörd Multiple	Ennen aikainen ²⁾ Prematur ²⁾ Premature ²⁾
			/100 000 ¹⁾	%
1990	49	1 326	1 208	5,4
1995	45	1 382	1 447	5,7
2000	40	1 396	1 626	6,3
2001	40	1 378	1 545	6,0
2002	37	1 478	1 532	6,0
2003	36	1 550	1 500	5,7
2004	34	1 673	1 521	5,8
2005	34	1 675	1 496	5,7
2006	34	1 711	1 513	5,9
2007	34	1 707	1 548	5,7
2008	34	1 733	1 471	5,8
2009	32	1 872	1 437	5,7
2010	32	1 888	1 551	5,8
2011	31	1 916	1 446	5,6
2012	31	1 904	1 365	5,7
2013	30	1 924	1 368	5,7
2014	29	1 966	1 363	5,9
2015	27	2 037	1 353	5,9
2016	26	2 033	1 396	5,7

Vuosi År Year	Toimenpiteet • Åtgärder • Interventions			
	Jokin kivunlievitys ³⁾ Någon smärtlindring ³⁾ Any pain relief ³⁾	Epiduraali ³⁾ Epidural ³⁾ Epidural ³⁾	Keisarileikkaus Kejsarsnitt Caesarean section	Imukuppi-/pihtisynnytys Vakuumextraktor/tång Vacuum extraction/ forceps
	%			
1990	..	11,3	13,7	3,4
1995	78,0	22,0	15,8	5,1
2000	84,9	39,0	16,0	6,1
2001	84,8	40,2	16,7	6,0
2002	86,5	42,3	16,6	6,2
2003	87,1	45,2	16,4	6,5
2004	88,4	45,5	16,6	7,0
2005	87,6	41,8	16,5	7,5
2006	89,8	40,8	16,3	8,2
2007	89,2	44,2	16,5	8,2
2008	89,6	44,9	16,7	8,5
2009	89,8	45,1	15,9	8,5
2010	90,7	46,1	16,3	8,7
2011	91,6	47,3	16,3	8,6
2012	91,7	48,2	16,3	8,8
2013	91,9	48,3	16,3	8,7
2014	91,5	49,0	16,1	8,8
2015	92,0	49,5	15,9	9,2
2016	91,8	49,9	16,4	9,4

1) 100 000 synnytystä kohti. • Per 100 000 förlossningar. • Per 100 000 deliveries.

2) Ennen täyttä 37 raskausviikkoa. • Före 37 graviditetsveckor. • Before 37 gestational weeks.

3) Alatiesynnytyksen yhteydessä. • Vid vaginal förlossning. • In vaginal delivery.

Lähde: Perinataaltilasto. SVT. THL. • Källa: Perinatalstatistik. FOS. THL. • Source: Perinatal statistics. OSF. THL.

10. Synnyttäjät, syntyneet lapset ja perinataalikuolleet sairaanhoitopiireittäin 2016
Föderskor, födda barn och perinatalt döda efter sjukvårdsdistrikt 2016
Parturients, births and perinatal deaths by hospital district, 2016

Sairaanhoidopiiri Sjukvårdsdistrikt Hospital district	Synnyttäjät • Föderskor • Parturients				Syntyneet lapset • Födda barn • Births			
	Yhteensä Totalt Total	Keski-ikä Medelålder Mean age			Elävänä syntyneet Levande födda Live births	Kuol- leena synty- neet Död- födda Still- births	Perinataali- kuolleet Perinatalt döda Perinatal deaths	
		Kaikki Alla All	Ensisynnyt- täjät Först föderskor Primiparas					
	/1 000 ⁽¹⁾	Vuosia • År • Years				/1 000 ⁽²⁾		
Koko maa • Hela landet • Whole country	52 870	46,1	30,7	29,0	53 453	161	219	4,1
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • Helsinki and Uusimaa	16 990	44,1	31,7	30,3	17 168	61	78	4,5
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	4 251	42,0	30,7	29,1	4 298	12	17	3,9
Satakunta	1 863	45,3	30,1	28,1	1 886	6	6	3,2
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	1 296	38,6	30,6	28,6	1 306	4	6	4,6
Pirkanmaa • Birkaland	5 053	44,9	30,8	29,2	5 114	9	17	3,3
Päijät-Häme	1 748	42,8	29,9	28,0	1 752	7	9	5,1
Kymenlaakso • Kymmenedalen	1 331	42,7	30,6	28,4	1 357	4	7	5,1
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	876	36,8	30,6	28,8	881	3	4	4,5
Etelä-Savo • Södra Savolax	740	41,8	30,2	28,1	750	1	2	2,7
Itä-Savo • Östra Savolax	295	41,0	30,2	28,0	296	2	2	6,7
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	1 412	45,5	29,9	27,8	1 434	3	3	2,1
Pohjois-Savo • Norra Savolax	2 106	43,9	30,1	28,0	2 129	7	10	4,7
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	2 410	46,4	30,6	28,3	2 439	7	10	4,1
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbot- ten • South Ostrobothnia	1 869	51,3	30,2	27,7	1 893	4	10	5,3
Vaasa • Vasa	1 836	53,4	30,0	27,9	1 850	6	6	3,2
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	905	59,9	29,8	27,5	913	2	3	3,2
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	4 602	54,9	30,3	27,7	4 656	9	13	2,8
Kainuu • Kajanaland	621	48,9	29,8	27,0	633	1	1	1,6
Länsi-Pohja	562	50,4	29,4	27,4	571	3	3	5,2
Lappi • Lappland • Lapland	990	44,6	30,1	27,6	1 006	1	2	2,0
Ahvenanmaa • Åland	284	48,0	30,7	28,9	287	-	-	0,0

1) Synnyttäjiä tuhatta hedelmällisyyssikäistä (15–49 v.) naista kohti. • Föderskor per 1 000 kvinnor i fertil ålder (15–49 år). • Parturients per 1000 women of childbearing age (15–49 years).

2) Kuolleena syntyneet ja alle 7 vrk:n iässä kuolleet 1 000 syntynyttä kohti. • Dödfödda och döda före 7 dagars ålder per 1 000 födda. • Stillbirths and deaths before the age of 7 days per 1000 births

Lähde: Perinataalilasto. SVT. THL. • Källa: Perinatalstatistik. FOS. THL. • Source: Perinatal statistics. OSF. THL.

11. Hedelmöityshoidot 1992–2016

Assisterad befruktning 1992–2016

Assisted fertility treatments, 1992–2016

Vuosi År Year	Klinikoita Kliniker Clinics	Hoitoja • Behandlingar • Treatments			Synnytyksiä ³⁾ Förlossnin- gar ³⁾ Deliveries ³⁾	Kaikista synnytyk- sistä ⁵⁾ Av alla för- lossningar ⁵⁾ Of all deliveries ⁵⁾	Syntyneitä lapsia ³⁾ Födda barn ³⁾ Births ³⁾	Kaikista synty- neistä ⁵⁾ Av alla födda barn ⁵⁾ Of all births ⁵⁾
		omilla suku- soluilla egna könsceller own gametes	luovutetuilla suku- soluilla ³⁾ donerade könsceller ³⁾ donor gametes ³⁾	julkisella sektorilla ⁴⁾ inom offentliga sektorn ⁴⁾ public sector ⁴⁾				
		%						
IVF+ICSI+FET ¹⁾								
1992	13	2 331	58	47,7	366	0,6	479	0,7
1995	15	5 043	188	41,5	761	1,3	958	1,6
2000	18	6 811	425	36,1	1 266	2,3	1 388	2,5
2001	17	6 766	916	30,0	1 329	2,4	1 561	2,8
2002	17	7 114	1 003	30,5	1 494	2,7	1 721	3,1
2003	17	6 990	1 080	30,2	1 561	2,9	1 810	3,3
2004	18	7 798	1 114	28,6	1 611	2,8	1 839	3,2
2005	18	7 691	1 122	31,6	1 634	2,8	1 844	3,2
2006	18	7 839	1 075	31,0	1 763	3,1	1 985	3,4
2007	18	7 792	1 085	31,1	1 786	3,1	1 994	3,4
2008	19	8 226	1 026	31,1	1 724	2,9	1 898	3,1
2009	19	7 836	1 176	33,5	1 870	3,1	2 052	3,4
2010	18	8 141	1 190	35,3	1 950	3,3	2 164	3,6
2011	18	8 302	1 229	38,7	1 918	3,3	2 045	3,5
2012	18	8 104	1 284	40,1	1 867	3,2	1 997	3,4
2013	19	7 835	1 279	43,3	1 875	3,3	2 007	3,5
2014	19	7 932	1 346	45,1	1 863	3,3	1 963	3,4
2015	19	8 239	1 546	42,8	2 015	3,7	2 123	3,8
2016*	17	8 293	1 463	46,3	..	..	..	..
IUI ²⁾								
2006	27	3 652	758	44,1	358	0,6	393	0,7
2007	27	3 782	822	39,1	430	0,7	458	0,8
2008	26	3 753	629	40,8	432	0,7	467	0,8
2009	25	3 730	803	39,4	457	0,8	496	0,8
2010	24	4 061	956	38,1	496	0,8	525	0,9
2011	23	3 903	1 029	41,8	473	0,8	493	0,8
2012	23	3 479	1 049	42,4	424	0,7	449	0,8
2013	25	3 278	1 155	40,4	436	0,8	466	0,8
2014	24	3 226	1 176	43,8	428	0,8	454	0,8
2015	24	3 126	1 171	44,3	422	0,8	445	0,8
2016*	22	3 024	1 144	48,8	..	..	..	..

1) Sisältää aloitetut IVF-kierröt (koeputkihedelmöitys), ICSI-kierröt (mikrohedelmöitys) ja pakastetun alkion siirrot (FET). • Behandlingar inbegriper påbörjade IVF-cykler (provörsbefruktning), ICSI-cykler (mikroinjektion) och återföringar av frysta embryon (FET). • Treatments include started in vitro fertilisation (IVF) cycles, microinjection (ICSI) cycles, and transfers of frozen embryos (FET).

2) Sisältää keinosiemennykset (IUI). • Inbegriper inseminationer (IUI). • Includes inseminations (IUI).

3) Munasoluluoovutukset on tilastoitu vuodesta 1996, siittiö- ja alkioluoovutukset 2001. • Äggdonationer är statistikfört sedan 1996, sperm- och embryodonationer sedan 2001. • Oocyte donations have been recorded since 1996, sperm and embryo donations since 2001.

4) Sisältää julkisessa terveydenhuollossa aloitettujen hoitojen osuuden kaikista hoidoista. Yliopisto- ja keskussairaaloiden hoitojen lisäksi lukuun sisältyy Väestöliiton Oulun klinikan tiedot v. 1995. • Inbegriper andelen behandlingar som inletts inom den offentliga hälso- och sjukvården. Utöver behandlingarna vid universitets- och centralsjukhusen inbegriper siffran också uppgifter för Finska Befolkningsförbundets klinik i Uleåborg år 1995. • Refers to treatments in public health-care services as a percentage of all treatments and comprises data from university and central hospitals as well as data from the clinic of the Family Federation of Finland in Oulu 1995.

5) Vuosi viittaa hedelmöitysvuoteen. Luku perustuu syntyneiden lasten rekisterin tietoihin. • Året hänvisar till befruktningsåret. Talet grundar sig på data från registret över födda barn. • The year refers to the year of fertilization. The figure is based on data in the Medical birth register.

Lähde: Hedelmöityshoidot. SVT. THL. • Källa: Assisterad befruktning. FOS. THL. • Source: Assisted fertility treatments. OSF. THL.

12. Hedelmöityshoidot¹⁾ tyypeittäin 1992–2016
 Assisterad befruktning¹⁾ efter typ 1992–2016
 Assisted fertility treatments¹⁾ by type, 1992–2016

Vuosi År Year	Kiertoja/Hoitoja Cykler/Behandlingar Cycles/Treatments	Siirtoja Återföringar Transfers	Raskauksia Graviditeter Pregnancies	Synnytyksiä ²⁾ Förlossningar ²⁾ Deliveries ²⁾	Lapsia Barn Births
IVF					
1992	2 155	1 709	461	356	432
1995	2 568	2 019	510	385	490
2000	2 651	2 242	671	528	630
2005	2 810	2 433	678	517	584
2010	2 632	2 202	781	630	693
2014	2 482	2 006	680	513	531
2015	2 567	1 983	645	490	511
2016*	2 771	1 992	..	..	..
ICSI					
1992	-	-	-	-	-
1995	1 233	1 092	330	243	316
2000	1 672	1 514	417	321	390
2005	1 921	1 361	487	368	409
2010	2 229	1 921	597	475	541
2014	2 066	1 729	478	373	397
2015	2 062	1 585	523	412	437
2016*	1 925	1 426	..	..	..
FET					
1992	..	176	41	36	47
1995	..	1 242	200	135	152
2000	..	2 488	448	330	368
2005	..	2 960	671	491	544
2010	..	3 280	815	588	636
2014	..	3 384	921	694	730
2015	..	3 610	988	767	806
2016*	..	3 597	..	..	..
IUI					
2007	3 782	..	450	318	339
2010	4 061	..	469	371	396
2014	3 226	..	367	278	296
2015	3 126	..	357	284	303
2016*	3 024	..	..	..	..

1) Ilman luovutetuilla sukusoluilla tehtyjä hedelmöityshoitoja • Behandlingar med donerade könsceller ingår inte. • Treatments with donor gametes not included.

2) Synnytyksiä, joissa vähintään yksi elävänä syntynyt. • Förlossningar med minst ett levande fött barn. • Deliveries with at least one live birth.

Lähde: Hedelmöityshoidot. SVT. THL. • Källa: Assisterad befruktning. FOS. THL. • Source: Assisted fertility treatments. OSF. THL.

13. Hedelmöityshoitojen¹⁾ tulokset 1992–2015
Resultat av assisterad befruktning¹⁾ 1992–2015
Results of assisted fertility treatments¹⁾, 1992–2015

Vuosi År Year	Raskauksia/siirto tai IUI-hoito Graviditeter/återföring eller IUI-behandling Pregnancies/transfer or IUI treatment				Synnytyksiä/siirto tai IUI-hoito ²⁾ Förlossningar/återföring eller IUI-behandling ²⁾ Deliveries/transfer or IUI treatment ²⁾			
	IVF	ICSI	FET	IUI	IVF	ICSI	FET	IUI
	%				%			
1992	27,0	-	23,3	..	20,8	-	20,5	..
1995	25,3	30,2	16,1	..	19,1	22,3	10,9	..
2000	29,9	27,5	18,0	..	23,6	21,2	13,3	..
2001	28,1	24,5	20,4	..	22,1	18,8	14,4	..
2002	28,6	28,3	20,8	..	22,8	21,2	15,0	..
2003	31,8	30,6	22,3	..	24,2	23,4	16,1	..
2004	26,7	27,8	23,5	..	20,8	21,4	17,0	..
2005	27,9	28,1	22,7	..	21,2	21,2	16,6	..
2006	29,6	28,8	23,2	9,7	23,0	23,2	17,7	7,1
2007	30,5	30,8	24,0	11,9	23,0	24,7	18,1	8,4
2008	29,9	30,2	23,4	11,6	22,2	22,5	16,1	9,0
2009	32,1	33,5	24,5	12,4	24,0	26,3	18,1	9,4
2010	35,5	31,1	24,8	11,5	28,6	24,7	17,9	9,1
2011	32,2	30,2	25,7	11,2	24,9	23,0	19,3	8,7
2012	32,1	29,2	24,3	11,1	24,7	23,6	18,0	8,8
2013	32,8	28,0	28,1	11,4	24,6	21,4	21,5	9,0
2014	33,9	27,6	27,2	11,4	25,6	21,6	20,5	8,6
2015	32,5	33,0	27,4	11,4	24,7	26,0	21,2	9,1

Vuosi År Year	Monisikiöisiä synnytyksiä Flerbördsförlossningar Multiple births				Siirrettyjen alkioiden määrä Antal återförda embryon Number of embryos transferred		
	IVF	ICSI	FET	IUI	IVF	ICSI	FET
	%				Keskiarvo • Medeltal • Mean		
1992	27,9	-	22,2	..	2,4	-	2,5
1995	25,1	30,9	16,7	..	2,1	2,1	1,9
2000	18,7	22,3	12,1	..	1,8	1,8	1,7
2001	21,3	20,1	10,8	..	1,7	1,7	1,7
2002	14,6	16,8	10,7	..	1,6	1,7	1,6
2003	11,4	16,6	10,7	..	1,6	1,6	1,6
2004	12,8	14,0	10,6	..	1,5	1,6	1,5
2005	12,3	10,9	10,6	..	1,5	1,5	1,5
2006	11,7	12,2	9,2	11,2	1,4	1,5	1,5
2007	10,8	12,3	9,8	6,3	1,4	1,5	1,4
2008	8,9	9,7	10,4	9,2	1,4	1,4	1,4
2009	7,0	10,2	9,2	9,4	1,3	1,4	1,4
2010	9,4	12,8	7,3	5,9	1,3	1,3	1,4
2011	6,8	6,0	5,3	4,7	1,2	1,4	1,3
2012	7,2	8,1	6,4	6,6	1,3	1,4	1,3
2013	5,1	7,3	7,1	7,8	1,2	1,3	1,2
2014	3,3	6,2	5,2	6,5	1,2	1,2	1,2
2015	4,3	6,8	4,3	6,3	1,2	1,2	1,1

1) Ilman luovutetuilla sukusoluilla tehtyjä hedelmöityshoitoja. • Behandlingar med donerade könsceller ingår inte. • Treatments with donor gametes not included.

2) Synnytyksiä, joissa vähintään yksi elävänä syntynyt. • Förlossningar med minst ett levande fött barn. • Deliveries with at least one live birth.

Lähde: Hedelmöityshoidot. SVT. THL. • Källa: Assisterad befruktning. FOS. THL. • Source: Assisted fertility treatments. OSF. THL.

14. Epämuodostumatapaukset 2007–2013
 Missbildningsfall 2007–2013
 Births with congenital anomalies, 2007–2013

	Syntymävuosi • Födelseår • Year of birth							Keskiarvo Medeltal Mean 2007–2013
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Elävänä syntyneitä • Levande födda • <i>Live births</i>	2 466	2 612	2 739	2 915	2 814	2 707	3 071	2 761
Kuolleena syntyneitä • Dödfödda • <i>Stillbirths</i>	36	32	34	42	32	26	12	31
Sikiön epämuodostuman perusteella tehtyjä raskaudenkeskeytyksiä • Selektiva aborter pga. missbildningar hos fostret • <i>Selective terminations of pregnancy</i>	309	301	355	334	326	349	319	328
Yhteensä • Totalt • Total	2 811	2 945	3 128	3 291	3 172	3 097	3 402	3 121
Esiintyvyys syntyneillä (1/10 000 vastasyntyntä) • Prevalens hos födda barn (1/10 000 nyfödda) • <i>Birth prevalence (1/10 000 births)</i>	425	442	456	482	472	457	527	466
Osuus kaikista elävänä syntyneistä (%) • Andel av alla levande födda (%) • <i>Proportion of all live births (%)</i>	4,2	4,4	4,5	4,8	4,7	4,5	5,2	4,6
Osuus kaikista kuolleena syntyneistä (%) • Andel av alla dödfödda (%) • <i>Proportion of all stillbirths (%)</i>	17,5	16,5	16,4	23,3	19,6	15,9	7,9	16,7
Osuus kaikista kuolleena syntyneistä ja imeväis- iässä kuolleista (%) • Andel av alla dödfödda och döda spädbarn (%) • <i>Proportion of all stillbirths and infant deaths (%)</i>	27,6	27,0	27,3	30,5	31,0	29,8	19,5	27,5

Lähde: Synnynnäiset epämuodostumat. SVT. THL. • Källa: Medfödda missbildningar. FOS. THL. • Source: Congenital malformations. OSF. THL.

15. Kansainvälisesti seurattavat epämuodostumat 2007–2013¹⁾
Missbildningar som övervakas internationellt 2007–2013¹⁾
Congenital anomalies monitored internationally, 2007–2013¹⁾

	Syntymävuosi • Födelseår • Year of birth							Esiintyvyy ²⁾ Prevalens ²⁾ Prevalence ²⁾ 2007–2013
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
Anenkefalia (aivottomuus) • Anencefali • <i>Anencephaly</i>	1	3	3	4	2	1	2	0,4
Spina bifida (selkärankahalkio) • Spina bifida • <i>Spina bifida</i>	11	11	15	10	14	13	3	1,8
Suurten suonten transpositio • Transposition av de stora kärlen • <i>Transposition of great vessels</i>	16	26	19	24	22	14	18	3,3
Fallot'n tetralogia • Fallots tetralogi • <i>Tetralogy of Fallot</i>	27	17	17	19	13	17	18	3,1
Vajaakehittynyt sydämen vasen puolisko • Hypoplastiskt vänsterkammersyndrom • <i>Hypoplasia of left heart</i>	8	7	18	15	10	7	5	1,7
Suulakihalkio • Kluven gom • <i>Cleft palate</i>	72	80	91	80	77	75	71	13,0
Huulisuulakihalkio • Kluven läpp med eller utan kluven gom • <i>Cleft lip with or without cleft palate</i>	58	65	54	54	43	48	63	9,2
Ruokatorven umpeuma/ahtauma • Atresi/stenos av esofagus • <i>Oesophageal atresia/stenosis</i>	18	19	28	18	30	16	25	3,7
Anorektaaliumpeuma/-ahtauma • Anorektal atresi/stenos • <i>Anorectal atresia/stenosis</i>	25	21	20	34	27	21	29	4,2
Molempien munuaisten puuttuminen • Njuragenesi, dubbelsidig • <i>Renal agenesis, bilateral</i>	1	6	4	4	2	3	0	0,5
Raajapuuttuma • Reduktionsmissbildning av extremitet • <i>Limb reduction defect</i>	40	35	34	40	43	38	29	6,2
Palleatyrä • Diafragmabräck • <i>Diaphragmatic hernia</i>	20	17	11	12	12	11	15	2,3
Napanuoratyä (omfaloseele) • Omfalocele • <i>Omphalocele</i>	6	15	7	14	10	16	7	1,8
Gastroskiisi • Gastroschisis • <i>Gastroschisis</i>	14	11	15	15	11	19	15	2,4
Trisomia 13 • Trisomi 13 • <i>Trisomy 13</i>	3	3	5	2	2	4	2	0,5
Trisomia 18 • Trisomi 18 • <i>Trisomy 18</i>	6	9	9	5	10	8	5	1,2
Trisomia 21 • Trisomi 21 • <i>Trisomy 21</i>	82	82	79	64	79	60	60	12,1

1) Epämuodostumarekisteriin hyväksytyt, elävänä ja kuolleena syntyneet. • I missbildningsregistret inkluderade levande födda och dödfödda. • *Live births and stillbirths included in the Register of congenital malformations, by year of birth.*

2) 1/10 000 vastasyntynyttä. • 1/10 000 nyfödda. • *1/10 000 births.*

Lähde: Synnynäiset epämuodostumat. SVT. THL. • Källa: Medfödda missbildningar. FOS. THL. • *Source: Congenital malformations. OSF. THL.*

16. Lailliset raskaudenkeskeytykset ikäryhmittäin 1969–2016

Legal abortions by age group 1969–2016

Legal induced abortions by age group, 1969–2016

Vuosi År Year	Keskey- tyksiä Aborter Induced abortions	/1 000 elävänä syntynyttä levande födda live births	Ikäryhmittäin 1 000 vastaavanikäistä ¹⁾ naista Efter åldersgrupp per 1 000 kvinnor i samma ålder ¹⁾ By age group per 1000 women of the same age ¹⁾							
			15–19 ²⁾	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49 ³⁾	15–49
1969	8 175	121,2	3,6	8,1	10,2	10,8	9,9	6,9	1,0	7,0
1970	14 757	225,8	8,3	15,4	17,8	18,0	16,6	11,8	1,6	12,7
1975	21 547	327,9	21,2	26,0	22,0	17,6	17,1	13,2	1,7	17,9
1980	15 037	238,4	19,4	19,7	12,2	11,0	10,3	8,2	1,7	12,3
1981	14 120	222,5	17,9	18,3	11,5	10,2	9,9	7,9	1,4	11,5
1982	13 861	209,7	17,9	18,7	11,0	9,8	9,5	6,9	1,3	11,2
1983	13 323	199,7	21,2	16,4	10,3	9,3	8,2	5,4	0,8	10,7
1984	13 640	209,7	20,9	17,1	10,9	9,7	8,8	5,4	0,8	10,9
1985	13 787	220,3	20,7	17,6	11,3	9,8	9,1	5,1	0,8	11,0
1986	13 316	219,7	19,5	18,3	11,0	10,0	8,6	4,8	0,6	10,6
1987	12 984	217,4	17,5	18,4	11,8	9,3	8,1	5,7	0,9	10,3
1988	12 738	201,8	16,7	19,4	12,1	9,1	7,9	5,1	0,8	10,1
1989	12 637	199,9	16,7	18,7	12,9	9,4	7,8	5,0	0,8	10,1
1990	12 216	186,6	15,6	18,3	12,5	9,8	7,4	4,7	0,9	9,7
1991	11 737	179,7	13,5	17,5	13,1	9,7	7,6	4,4	0,8	9,3
1992	11 068	166,1	12,4	16,5	12,8	9,8	7,2	3,9	0,7	8,7
1993	10 375	160,3	10,9	15,5	12,8	9,7	6,9	3,4	0,5	8,2
1994	10 013	154,3	10,7	14,5	13,0	10,0	6,4	3,2	0,5	7,9
1995	9 872	157,2	11,0	14,5	12,9	9,6	6,6	3,0	0,4	7,8
1996	10 423	172,4	11,4	15,1	13,8	11,0	7,1	2,9	0,4	8,3
1997	10 251	173,6	12,0	14,6	13,3	10,9	7,1	2,9	0,3	8,2
1998	10 751	189,3	13,0	15,1	13,6	11,7	7,7	3,0	0,2	8,7
1999	10 837	188,7	14,1	15,7	13,7	10,9	7,7	2,9	0,3	8,8
2000	10 948	193,6	14,8	16,0	13,0	11,2	7,9	3,0	0,2	9,0
2001	10 742	192,6	15,4	15,0	13,2	10,8	7,6	3,3	0,2	8,9
2002	10 984	198,5	16,3	16,6	12,6	10,7	7,7	3,3	0,2	9,1
2003	10 772	190,8	15,3	17,0	12,3	10,7	8,0	2,9	0,3	9,0
2004	11 173	194,1	15,7	18,5	12,7	10,7	7,9	3,2	0,2	9,4
2005	10 972	190,4	15,0	18,2	12,8	10,4	7,9	3,4	0,2	9,3
2006	10 694	181,7	14,2	18,2	12,3	10,0	7,9	3,3	0,2	9,1
2007	10 577	180,1	13,5	18,1	12,8	10,3	7,6	3,0	0,2	9,0
2008	10 475	175,7	12,8	18,1	12,8	9,9	7,5	3,2	0,4	8,9
2009	10 503	173,4	12,9	17,9	12,7	10,6	7,3	3,0	0,3	9,0
2010	10 303	168,4	12,2	17,1	13,1	9,9	7,8	3,1	0,2	8,8
2011	10 742	178,8	12,7	18,6	13,1	10,6	7,6	3,1	0,2	9,2
2012	10 249	171,7	11,0	17,8	13,2	9,9	7,4	3,1	0,3	8,8
2013	10 139	173,7	10,5	17,6	12,7	10,0	7,7	3,1	0,3	8,7
2014	9 789	169,8	9,2	16,8	12,9	9,9	7,3	3,2	0,2	8,5
2015	9 504	171,0	8,5	15,4	12,8	10,4	7,2	3,3	0,3	8,3
2016	9 465	177,1	7,9	15,0	13,4	10,4	7,6	3,1	0,3	8,3

1) Vuosina 1969–1985: ikä = raskaudenkeskeytysvuosi miinus syntymävuosi, vuodesta 1986 ikä toimenpidepäivänä. • År 1969–1985: ålder = abortår minus födelseår, från år 1986 ålder på ingreppsdagen. • Years 1969–1985: age = year of procedure minus year of birth, from 1986 age on the day of procedure.

2) Alle 20-vuotiaiden keskeytykset tuhatta 15–19-vuotiaista naista kohden. • Antal aborter bland kvinnor under 20 år per 1 000 kvinnor i åldern 15–19 år. • Number of induced abortions among women under 20 per 1000 women aged 15–19.

3) Yli 45-vuotiaiden raskaudenkeskeytykset tuhatta 45–49-vuotiaista naista kohden. • Antal aborter bland kvinnor 45 år eller mera per 1 000 kvinnor i åldern 45–49 år. • Number of abortions among women aged 45 or more per 1000 women aged 45–49.

Lähde: Raskaudenkeskeytykset. SVT. THL. • Källa: Aborter. FOS. THL. • Source: Induced abortions. OSF. THL.

17. Lailliset raskaudenkeskeytykset keskeytysperusteen mukaan 2016
 Legala aborter efter indikation 2016
 Legal induced abortions by indication, 2016

	Peruste • Indikation • Indication				
	Lääketie- teellinen Medicinsk Medical	Sosiaalinen Social Social	Eettinen Etisk Ethical	Alle 17 vuotta Under 17 år Age under 17	40 vuotta täyttänyt Fyllt 40 år Age 40 and over
Siviilisääty • Marital status					
Naimisissa • Married	21	1 458	1	1	119
Avoliitossa • In domestic partnership	24	2 550	-	13	64
Naimaton • Single	20	4 105	5	157	40
Leski • Widowed	1	13	-	-	1
Eronnut • Divorced	6	603	1	-	53
Tuntematon • Unknown	-	7	-	-	-
Yhteensä • Total	72	8 736	7	171	277
Ikä ²⁾ • Age ²⁾					
-13	-	1	-	4	-
14	-	9	-	18	-
15	-	29	-	42	-
16	-	77	-	93	-
17	-	211	-	14	-
18	2	338	-	-	-
19	1	392	-	-	-
20-24	22	2 415	4	-	-
25-29	10	2 156	-	-	-
30-34	17	1 648	2	-	-
35-39	15	1 130	1	-	-
40-44	5	307	-	-	250
45-49	0	23	-	-	27
50-	-	-	-	-	-
Yhteensä • Total	72	8 736	7	171	277
Synnytykset • Deliveries					
0	30	4 322	5	169	24
1	17	1 648	-	2	54
2	15	1 703	2	-	98
3	6	761	-	-	50
4	2	203	-	-	30
5	-	70	-	-	10
6	2	15	-	-	5
7	-	4	-	-	1
8	-	4	-	-	2
9-	-	2	-	-	3
Tuntematon • Unknown	-	4	-	-	-
Yhteensä • Total	72	8 736	7	171	277

1) Useampi peruste mahdollinen. • Mera än en indikation möjligt. • More than one indication possible.

2) Ikä toimenpidepäivänä. • Ålder på ingreppsdagen. • Age on the day of procedur.

Lähde: Raskaudenkeskeytykset. SVT. THL. • Källa: Aborter. FOS. THL. • Source: Induced abortions. OSF. THL.

4 lasta 4 barn 4 children	Sikiövaurio Fosterskada Fetal defect	Rajoittunut kyky huolehtia lapsista Begränsad förmåga att ta hand om barn Limited ability to take care of children	Tuntematon Okänd Unknown	Yhteensä ¹⁾ Totalt ¹⁾ Total ¹⁾	
					Civilstånd
104	171	2	-	1 877	Gift
40	164	3	-	2 858	Samboende
28	51	5	1	4 412	Ogift
2	-	-	-	17	Änka
45	6	1	-	715	Franskild
-	3	-	-	10	Okänd
219	395	11	1	9 889	Totalt
					Ålder ²⁾
-	-	-	-	5	-13
-	-	-	-	27	14
-	-	-	-	71	15
-	-	-	-	170	16
-	-	-	1	226	17
-	-	1	-	341	18
-	3	-	-	396	19
2	39	2	-	2 484	20-24
21	85	2	-	2 274	25-29
71	116	-	-	1 854	30-34
81	96	6	-	1 329	35-39
41	49	-	-	652	40-44
3	7	-	-	60	45-50
-	-	-	-	0	50-
219	395	11	1	9 889	Totalt
					Förlossningar
-	169	5	1	4 725	0
-	127	3	-	1 851	1
-	59	1	-	1 878	2
4	18	1	-	840	3
138	16	1	-	390	4
50	3	-	-	133	5
17	1	-	-	40	6
4	1	-	-	10	7
3	-	-	-	9	8
3	1	-	-	9	9-
-	-	-	-	4	Okänd
219	395	11	1	9 889	Totalt

18. Lailliset raskaudenkeskeytykset sairaanhoitopiireittäin ja ikäryhmittäin 2016
Legala aborter efter sjukvårdsdistrikt och ålder 2016
Legal induced abortions by hospital district and age group, 2016

Sairaanhoitopiiri Sjukvårdsdistrikt <i>Hospital district</i>	Ikäryhmittäin 1 000 vastaavanikäistä naista kohti Efter åldersgrupp per 1 000 kvinnor i samma ålder <i>By age group per 1000 women of the same age</i>							
	15–19 ¹⁾	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49 ²⁾	15–49
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	7,9	15,0	13,4	10,4	7,6	3,1	0,3	8,3
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	7,4	15,7	13,6	10,5	8,4	3,7	0,4	8,6
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	7,8	16,1	13,4	11,0	8,2	2,7	0,1	8,6
Satakunta	8,5	17,9	13,3	9,4	7,1	2,8	0,1	8,2
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	9,2	18,0	15,4	12,4	6,0	3,6	0,2	8,7
Pirkanmaa • Birkaland	7,1	12,7	12,1	10,7	5,9	2,6	0,2	7,5
Päijät-Häme	8,7	16,4	15,5	10,5	7,3	3,1	0,3	8,5
Kymenlaakso • Kymmenedalen	9,6	16,7	18,3	12,3	7,2	2,8	0,4	9,0
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	6,7	15,3	10,3	6,6	4,1	4,3	0,0	6,5
Etelä-Savo • Södra Savolax	6,6	12,2	9,4	7,9	4,9	2,8	0,0	6,1
Itä-Savo • Östra Savolax	7,5	7,4	6,8	6,4	4,2	0,0	0,0	4,4
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	7,4	13,8	13,8	10,1	8,3	2,7	0,0	8,2
Pohjois-Savo • Norra Savolax	9,7	14,5	14,1	11,2	6,2	4,1	0,3	8,7
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	6,9	10,7	10,8	7,6	8,3	1,8	0,1	6,9
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	7,7	11,7	12,2	8,1	8,5	1,6	0,2	7,0
Vaasa • Vasa	7,1	10,5	9,9	9,6	7,2	1,7	0,2	6,7
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	8,9	10,7	12,9	7,6	6,9	2,5	1,4	7,3
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	7,2	16,0	13,9	10,4	7,5	2,4	0,3	8,4
Kainuu • Kajanaland	9,2	10,0	6,7	11,0	6,9	0,6	0,0	6,2
Länsi-Pohja	10,1	18,5	17,8	13,5	5,6	0,7	0,6	9,3
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	11,6	16,0	14,9	11,6	6,2	4,1	0,0	9,5
Ahvenanmaa • Åland	10,7	29,8	26,1	15,2	13,8	2,2	0,0	12,8

1) Alle 20-vuotiaiden raskaudenkeskeytykset tuhatta 15–19-vuotiaista naista kohden. • Antal aborter bland kvinnor under 20 år per 1 000 kvinnor i åldern 15–19 år. • *Number of abortions among under 20 per 1000 women aged 15–19.*

2) Yli 45-vuotiaiden raskaudenkeskeytykset tuhatta 45–49-vuotiaista naista kohden. • Antal aborter bland kvinnor 45 år eller mera per 1 000 kvinnor i åldern 45–49 år. • *Number of abortions among women aged 45 or more per 1000 women aged 45–49.*

Lähde: Raskaudenkeskeytykset. SVT. THL. • Källa: Aborter. FOS.THL. • *Source: Induced abortions. OSF. THL.*

19. Steriloinnit 1950–2016
 Steriliseringar 1950–2016
 Sterilisations, 1950–2016

Vuosi År Year	Naiset Kvinnor Women	Miehet Män Men	Yhteensä Totalt Total
1950	108	12	120
1955	1 227	9	1 236
1960	3 154	46	3 200
1965	3 183	23	3 206
1970	5 677	50	5 727
1971	3 990	270	4 260
1972	3 330	377	3 707
1973	2 746	279	3 025
1974	2 214	209	2 423
1975	2 221	154	2 375
1976	1 970	188	2 158
1977	1 942	209	2 151
1978	2 085	225	2 310
1979	2 172	226	2 398
1980	2 747	188	2 935
1981	3 422	205	3 627
1982	4 493	214	4 707
1983	4 867	224	5 091
1984	5 585	225	5 810
1985	8 675	558	9 233
1986	11 753	853	12 606
1987	12 083	695	12 778
1988	11 954	589	12 543
1989	12 392	611	13 003
1990	12 864	593	13 457
1991	12 782	512	13 294
1992	12 234	505	12 739
1993	11 074	480	11 554
1994	10 926	598	11 524
1995	10 521	792	11 313
1996	12 561	1 810	14 371
1997	10 992	2 202	13 194
1998	9 596	1 921	11 517
1999	9 041	1 798	10 839
2000	8 700	1 772	10 472
2001	7 263	1 766	9 029
2002	6 726	1 596	8 322
2003	5 906	1 644	7 550
2004	5 656	1 615	7 271
2005	5 106	1 822	6 928
2006	3 824	1 475	5 299
2007	3 326	1 405	4 731
2008	2 978	1 456	4 434
2009	2 567	1 308	3 875
2010	2 478	1 477	3 955
2011	2 549	1 892	4 441
2012	2 467	2 068	4 535
2013	2 336	2 012	4 348
2014	2 468	1 919	4 387
2015	2 512	2 486	4 998
2016	2 197	2 749	4 946

Lähde: Steriloinnit. SVT. THL. • Källa: Steriliseringar. FOS. THL. • Source: Sterilisations. OSF. THL.

20. Steriloinnit perusteen mukaan 2016
Steriliseringar efter indikation 2016
Sterilisations by indication, 2016

	Peruste • Indikation • Indication				
	Synnyttänyt 3 lasta Fött 3 barn Given birth to 3 children	3 alaikäistä lasta 3 minderåriga barn 3 children under 18	Täyttänyt 30 vuotta Fyllt 30 år Age 30 and over	Lääketie- teellinen Medicinsk Medical	Ehkäisyvaikeudet Svårigheter att förhindra en graviditet Contraception difficult
Naiset • Women					
Siviilisääty • Marital status					
Naimisissa • Married	645	199	1 160	23	214
Avoliitossa • In domestic partnership	189	60	450	9	85
Naimaton • Single	44	8	153	-	25
Leski • Widow	-	-	3	-	2
Eronnut • Divorced	84	11	168	1	36
Yhteensä • Total	962	278	1 934	33	362
Ikäryhmä ²⁾ • Age group ²⁾					
-19	-	-	-	-	-
20-24	5	3	-	-	3
25-29	87	26	-	2	32
30-34	257	88	521	17	105
35-39	370	111	756	7	119
40-44	207	43	551	6	85
45-49	32	7	100	-	16
50-	-	-	2	-	1
Tuntematon • Unknown	4	-	4	1	1
Yhteensä • Total	962	278	1 934	33	362
Synnytykset • Deliveries					
0	-	-	130	1	17
1	-	6	216	5	39
2	17	35	743	9	166
3	538	112	503	11	82
4	251	77	207	-	32
5	91	29	83	3	15
6	32	10	27	-	10
7	11	4	8	-	-
8	8	-	5	-	-
9-	14	5	12	4	1
Yhteensä • Total	1 055	310	2 260	40	364
Miehet • Men					
Siviilisääty • Marital status					
Naimisissa • Married	-	726	1 750	-	263
Avoliitossa • In domestic partnership	-	176	582	-	84
Naimaton • Single	-	18	123	-	5
Leski • Widow	-	1	2	-	-
Eronnut • Divorced	-	51	205	-	13
Yhteensä • Total	-	972	2 662	-	365
Ikäryhmä ²⁾ • Age group ²⁾					
-19	-	-	-	-	-
20-24	-	-	-	-	-
25-29	-	30	-	-	10
30-34	-	163	495	-	77
35-39	-	353	827	-	100
40-44	-	264	741	-	102
45-49	-	109	379	-	52
50-	-	53	219	-	24
Tuntematon • Unknown	-	-	1	-	-
Yhteensä • Total	-	972	2 662	-	365

1) Useampi peruste mahdollinen. • Mera än en indikation möjligt. • More than one indication possible.

2) Ikä toimenpidepäivänä • Ålder på ingreppsdag • Age on the day of procedure.

Lähde: Steriloinnit. SVT. THL. • Källa: Steriliseringar. FOS. THL. • Source: Sterilisations. OSF. THL.

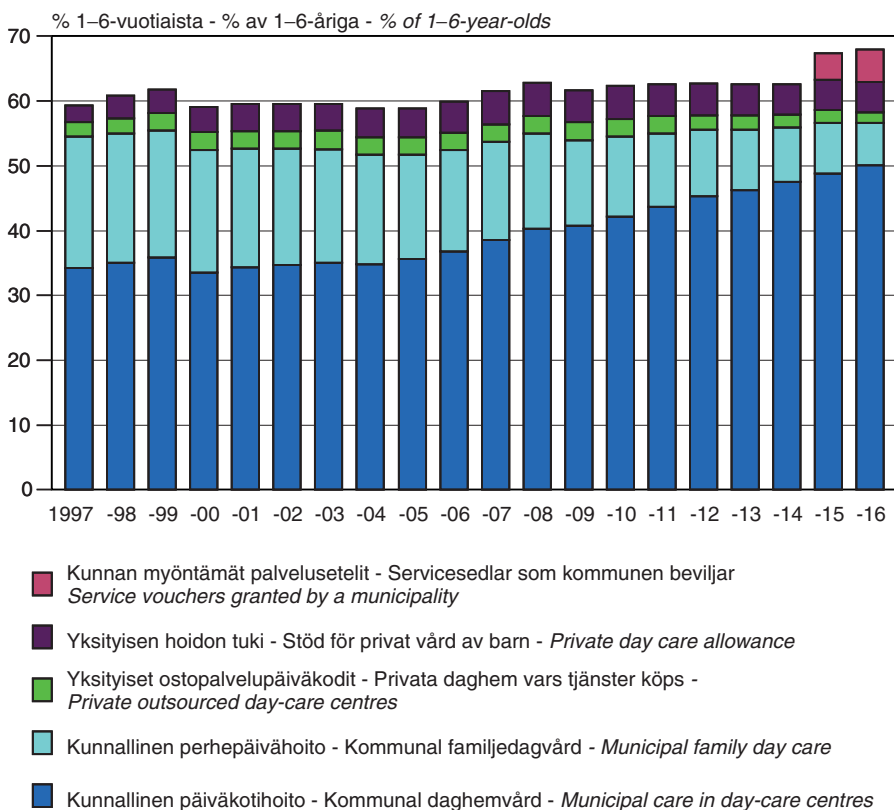
Jätkeläisten vaikea sairaus tai ruumiinvika Risk för sjukdom eller kropps- lyte hos avkomlingarna <i>Offspring at risk fo serious defect or diseaser</i>	Rajoittunut kyky huolehtia lapsista Begränsad förmåga att ta hand om barn <i>Limited ability to take care of children</i>	Tuntematon Okänd <i>Unknown</i>	Yhteensä ¹⁾ Totalt ¹⁾ <i>Total¹⁾</i>	
				Kvinnor
				Civilstånd
5	1	-	2 247	Gift
1	-	-	794	Samboende
1	2	1	234	Ogift
-	-	-	5	Änka
-	1	-	301	Fränskild
7	4	1	3 581	Totalt
				Åldersgrupp²⁾
-	-	-	-	-19
1	-	-	12	20-24
-	2	1	150	25-29
4	1	-	993	30-34
2	1	-	1 366	35-39
-	-	-	892	40-44
-	-	-	155	45-49
-	-	-	3	50-
-	-	-	10	Okänd
7	4	1	3 581	Totalt
				Förlossningar
-	1	-	149	0
-	-	1	267	1
6	2	-	978	2
1	1	-	1 248	3
-	-	-	567	4
-	-	-	221	5
-	-	-	79	6
-	-	-	23	7
-	-	-	13	8
-	-	-	36	9-
7	4	1	3 581	Totalt
				Män
				Civilstånd
-	6	8	2 753	Gift
-	-	2	844	Samboende
-	1	1	148	Ogift
-	-	-	3	Änkling
-	-	-	269	Fränskild
-	7	11	4 017	Totalt
				Åldersgrupp²⁾
-	-	-	-	-19
-	-	-	-	20-24
-	1	-	41	25-29
-	1	2	738	30-34
-	3	2	1 285	35-39
-	1	5	1 113	40-44
-	1	2	543	45-49
-	-	-	296	50-
-	-	-	1	Okänd
-	7	11	4 017	Totalt

Lasten ja perheiden palvelut

Tjänster för barn och familjer

Services for children and families

Kuvio 3. - Figur 3. - Figure 3.
Varhaiskasvatus 1997–2016
Småbarnspedagogik 1997–2016
Early childhood education and care, 1997–2016

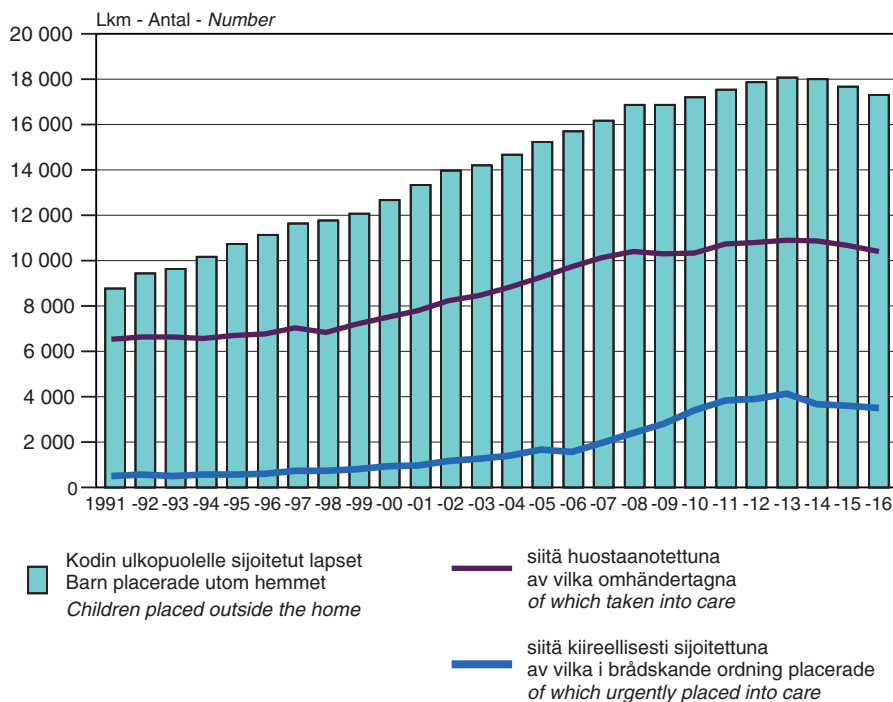
Lähteet: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Pienten lasten hoidon tuki. SVT. Kela. - Källor: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015 Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Barnvårdsstöd. FOS. FPA. - Sources: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL; Child Day Care Subsidies. OSF. Kela.

Kuvio 4. - Figur 4. - Figure 4.

Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset ja nuoret 1991–2016

Barn och unga som placerats utom hemmet 1991–2016

Children and young persons placed outside the home, 1991–2016

Lähde: Lastensuojelu. SVT. THL. - Källa: Barnskydd. FOS. THL. - Source: Child welfare. OSF. THL.

21. Varhaiskasvatus 1985–2016

Småbarnspedagogik 1985–2016

Early childhood education and care, 1985–2016

Vuosi År Year	Kunnallinen ¹⁾ Kommunal ¹⁾ Municipal ¹⁾		Kunnan myöntämät palvelusetelit Servicesedlar som kommunen beviljar Service vouchers granted by a municipality	Yksityisen hoidon tuki Stöd för privat vård av barn Private day care allowance	Varhais- kasvatus yhteensä Småbarns- pedagogik totalt Early childhood education and care, total	1–6- vuotiaista av 1–6- åringarna of 1–6- year-olds	Esiopetus ²⁾ Förskoleundervisning ²⁾ Pre-primary education ²⁾
	päiväkoti- hoito daghem- vård care in day-care centres	perhepäivä- hoito familje- dagvård family day care					Esiopetuksen piirissä lapsia yhteensä Barn i förskole- undervisning, totalt Children in pre-primary education, total
	Lasten lukumäärä • Antal barn • Number of children 31.12.					%	20.9.
1985	96 263	76 672	..	..	..	..	..
1986	97 452	82 944	..	..	..	..	..
1987	100 935	87 137	..	..	..	..	..
1988	103 000	89 549	..	..	..	..	..
1989	106 876	91 830	..	..	..	..	..
1990	110 582	90 064	..	..	..	..	..
1991	113 512	82 864	..	..	..	..	..
1992	112 692	70 605	..	..	..	..	..
1993	112 580	61 757	..	..	..	..	..
1994	118 130	62 625	..	..	..	..	..
1995	124 437	65 481	..	..	..	..	..
1996	140 407	76 866	..	..	..	..	..
1997	140 991	78 389	..	9 710	229 090	59	..
1998	142 598	75 706	..	12 760	231 064	61	..
1999	142 538	72 429	..	13 822	228 789	62	..
2000	131 857	68 630	..	14 060	214 547	59	58 654
2001	132 011	65 125	..	14 511	211 647	60	61 374
2002	130 413	62 837	..	14 449	207 699	60	59 724
2003	130 564	60 021	..	14 114	204 699	60	58 976
2004	128 011	57 658	..	14 851	200 520	59	56 587
2005	131 078	54 975	..	15 368	201 421	59	57 580
2006	135 652	53 680	..	16 352	205 684	60	57 452
2007	142 584	52 681	..	17 480	212 745	62	56 695
2008	150 239	51 311	..	17 648	219 198	63	56 209
2009	154 090	46 637	..	17 278	218 005	62	57 279
2010	160 735	44 012	..	18 341	223 088	62	58 013
2011	168 110	40 988	..	17 860	226 958	63	57 934
2012	173 460	37 603	..	17 918	228 981	63	58 705
2013	177 577	33 964	..	17 440	228 981	63	58 885
2014	181 049	30 667	..	17 348	229 064	63	60 380
2015	184 352	27 631	15 067	17 234	244 284	67	61 729
2016	185 876	23 349	18 383	16 338	243 946	68	62 375

1) Vuosina 1985–1988 tiedoissa ei ole mukana ostopalveluja. • Köpta tjänster ingår inte i uppgifterna från 1985–1988. • Purchased services are not included in the figures for 1985 to 1988.

2) Esiopetusluvissa ei ole mukana Ahvenanmaan tietoja vuosina 2000, 2010–2016. • Åland ingår inte i sifferuppgifterna om förskole undervisning åren 2000 och 2010–2016. • The pre-primary education figures do not include the data for Åland in 2000 and 2010–2016.

Lähteet: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Esiopetus: Esi- ja peruskouluopetus. SVT. Tilastokeskus; Pientenlasten hoidon tuki. SVT. Kela. • Källor: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015 Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Förskoleundervisning: För- och grundskoleundervisning. FOS. Statistikcentralen; Barnavårdsstöd. FOS. Fpa. • Sources: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL; Pre-primary education: Pre-primary and comprehensive school education. OSF. Statistics Finland; Child Day Care Subsidies. OSF. Kela.

22. Varhaiskasvatus maakunnittain 2016
 Småbarnspedagogik efter landskap 2016
 Early childhood education and care by region, 2016

Maakunta Landskap Region	Kunnallinen varhaiskasvatus Kommunal småbarnspeda- gogik <i>Municipal early childhood education and care</i>	Kunnan myöntämät palvelusetelit Servicesedlar som kommu- nen beviljar <i>Service vouchers granted by a municipality</i>	Yksityisen hoidon tuki ¹⁾ Stöd för privat vård av barn ¹⁾ <i>Private day care allowance¹⁾</i>	Varhais- kasvatus yhteensä Småbarns- pedagogik totalt <i>Early childhood education and care, total</i>	1–6- vuotiaista av 1–6- åringarna of 1–6 year-olds	Esiopetus ²⁾ Förskoleunder- visning ²⁾ <i>Pre-primary education²⁾</i>
Lasten lukumäärä • Antal barn • Number of children 31.12. % 20.9.						
Koko maa • Hela landet • Whole country	209 225	18 383	16 338	243 946	68	62 375
Uusimaa • Nyland	71 179	2 124	8 827	82 130	73	18 660
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	17 158	2 832	994	20 984	72	5 199
Satakunta • Satakunta	7 251	259	404	7 914	61	2 394
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	6 093	353	743	7 189	68	1 903
Pirkanmaa • Birkaland	19 975	1 288	1 572	22 835	68	5 819
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	6 582	-	1 196	7 778	67	2 042
Kymenlaakso • Kymmenedalen	5 357	901	115	6 373	66	1 818
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	4 657	-	171	4 828	68	1 338
Etelä-Savo • Södra Savolax	4 249	708	152	5 109	70	1 328
Pohjois-Savo • Norra Savolax	8 387	1 163	431	9 981	67	2 624
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	5 471	104	61	5 636	60	1 645
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	9 034	2 304	104	11 442	63	3 279
Etelä-Pohjanmaa • Södra Öster- botten • South Ostrobothnia	7 451	596	43	8 090	62	2 324
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	8 709	-	101	8 810	69	2 323
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	2 826	-	94	2 920	55	943
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Ös- terbotten • North Ostrobothnia	15 089	4 090	1 221	20 400	61	5 926
Kainuu • Kajanaland	2 221	507	37	2 765	67	769
Lappi • Lappland • Lapland	6 025	1 154	69	7 248	66	2 041
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	1 511	-	-	1 511	80	..

1) Ml. maakunta tuntematon. • Inkl. landskap okänd. • Incl. region unknown.

2) Esiopetusluvuissa ei ole mukana Ahvenanmaan tietoja vuosina 2000, 2010–2016. • Åland ingår inte i sifferuppgifterna om förskoleundervisningen åren 2000, och 2010–2016. • The pre-primary education figures do not include the data for Åland in 2000 and 2010–2016.

Lähteet: Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Esiopetus: Esi- ja peruskouluopetus. SVT. Tilastokeskus; Pientenlasten hoidon tuki. SVT. Kela. • Källor: Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Förskoleundervisning: För- och grundskoleundervisning. FOS. Statistikcentralen; Barnavårdsstöd. FOS. Fpa. • Sources: Statistics on the activities of social services. THL; Pre-primary education: Pre-primary and comprehensive school

23. Lastensuojelu 1970–2016
Barnskydd 1970–2016
Child welfare, 1970–2016

Vuosi År Year	Kodin ulkopuolelle sijoitetut Placeringar utom hemmet Placements outside the home						Avohuollon piirissä lapsia ja nuoria Barn och unga i öppen vård Children and young people receiving community care	
	Perhe- hoito Familje- vård Foster care	Laitos- ja muu huolto Institutions- vård och annan vård Residential care and other care	Yhteensä Totalt Total	Sijoitetut 0–17-v. vastaavasta ikäryhmästä Andelen placerade 0–17-åringar av åldersgruppen 0–17-year-olds placed outside home, % of relevant age group	Huostaan- otetut ¹⁾ Omhänder- tagna ¹⁾ Children taken into care ¹⁾	joista tahdon- vastaiset av vilka "mot viljan" of which involuntarily	Yhteensä Totalt Total	0–20-v. lasten- suojausasiakkaat vastaavasta ikäryhmästä Klienter inom barnskyddet, 0–20 år, från motsvaran- de åldersgrupp Child welfare clients aged 0–20, % of the population of the same age
				%				%
1970	5 476	7 108	12 584	..	..	..	..	..
1975	5 378	5 548	10 926	..	..	..	..	..
1980	4 917	4 260	9 177	..	..	..	..	..
1987	4 645	3 750	8 395	..	6 428	634	..	..
1991	4 780	4 014	8 794	0,7	6 345	727	..	..
1992	4 701	4 754	9 455	0,7	6 382	812	23 456	..
1995	5 132	5 607	10 739	0,8	6 392	940	30 686	..
2000	5 587	7 087	12 673	0,9	7 335	1221	49 351 ²⁾	3,7
2005	5 421	9 834	15 255	1,1	9 314	1 628	59 101 ³⁾	4,6
2006	5 504	10 212	15 716	1,2	9 645	1 681	59 058	4,6
2007	5 505	10 678	16 183	1,2	10 322	1 885	62 485	4,8
2008	5 577	11 315	16 892	1,3	10 811	1 862	67 347	5,2
2009	5 609	11 266	16 875	1,3	11 168	1 905	70 787	5,5
2010	5 804	11 396	17 200	1,3	11 450	2 039	78 633	6,1
2011	5 937	11 626	17 563	1,4	12 042	2 141	81 342	6,3
2012	6 353	11 528	17 881	1,4	12 145	2 186	87 030	6,8
2013	6 675	11 397	18 072	1,4	12 421	2 284	89 038	7,0
2014	6 918	11 097	18 015	1,4	12 225	2 379	<u>90 269</u>	<u>7,1</u>
2015	7 106	10 582	17 688	1,4	12 080	2 399	73 872 ⁴⁾	5,9
2016	7 188	10 142	17 330	1,4	11 807	2 394	57 784	4,6

1) Huostaanoton käsite on muuttunut vuoden 1984 jälkeen. Tilastotietoa ennen vuotta 1984 ei voida esittää vertailukelpoisena aikasarjana. Luku sisältää myös kiireelliset sijoitukset. • Begreppet omhändertagande har ändrats efter 1984. Statistiska uppgifter från före 1984 inte kan redovisas som jämförbara i tidsserien. Barn som placerats i brådskande ordning ingår också i antalen. • As the concept of taking into care has changed since 1984. Statistical data collected before 1984 cannot be presented as comparable in the time series. Children in emergency placement included also.

2) Espoon mukaantulo avohuollon asiakastilastointiin vuonna 2000 nosti vuosimuutosta. • Inkluderung av Esbo i statistiken för år 2000 ökade årsförändringen. • The inclusion of Espoo in the 2000 statistics increased the annual change.

3) Muutamissa suuremmissa kaupungeissa siirryttiin vuonna 2005 uuteen asiakastietojärjestelmään, jonka käyttöönoton yhteydessä tarkennettiin lastensuojelun avohuollon asiakkaiden määritelmiä. • År 2005 tog man i några av de större städerna i bruk nytt klientdatasystem. I samband med ibruktagandet preciserades bland annat definitionerna av klienterna i barnskyddets öppenvård. • Some of the bigger cities took into use a new customer data system 2005. The definitions of clients in community care child welfare interventions were specified at the introductory phase of the new system.

4) Avohuollon asiakkuuden määritelmä muuttui 1.4.2015 voimaan astuneen sosiaalihuoltolain myötä. • Definitionen av att bli klient inom öppenvården ändrades i och med socialvårdslagen som trädde i kraft 1.4.2015. • The definition of open welfare customer relationship has been modified as a result of the Social Welfare Act that entered into force on 1 April 2015.

Lähde: Lastensuojelu. SVT. THL. • Källa: Barnskydd. FOS. THL. • Source: Child welfare. OSF. THL.

24. Lastensuojelu maakunnittain 2016
Barnskydd efter län 2016
Child welfare by region, 2016

Maakunta Län Region	Kodin ulkopuolelle sijoitetut Placeringar utom hemmet Placements outside the home						Avohuollon piirissä lapsia ja nuoria Barn och unga i öppen vård Children and young people receiving community care	
	Perhe- hoito Familje- vård Foster care	Laitos- ja muu huolto Institu- tionsvård och annan vård Residential care and other care	Yhteensä Totalt Total	Sijoitetut 0–17-v. vastaavasta ikäryhmästä Andelen placerade 0–17-åringar av ålders- gruppen 0–17-year- olds placed outside home, % of relevant age group	Huostaan- otetut ¹⁾ Omhänder- tagna ¹⁾ Children taken into care ¹⁾	joista tahdon- vastaiset av vilka "mot viljan" of which involun- tarily	Yhteensä Totalt Total	0–20-v. lastensuojelu- asiakkaat vastaavasta ikäryhmästä Klienter inom barnskyddet, 0–20 år, från motsvarande åldersgrupp Child welfare clients aged 0–20, % of the popula- tion of the same age
				%				%
Koko maa • Hela landet • Whole country	7 188	10 142	17 330	1,4	11 807	2 394	57 784	4,6
Uusimaa • Nyland	2 056	3 280	5 336	1,4	3 967	412	18 437	4,8
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	522	915	1 437	1,4	955	258	4 331	4,2
Satakunta	307	422	729	1,5	490	148	2 284	4,8
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	308	319	627	1,6	449	106	2 069	5,3
Pirkanmaa • Birkaland	715	889	1 604	1,3	1 061	293	4 566	3,9
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	246	408	654	1,5	451	73	1 649	3,8
Kymenlaakso • Kymmenedalen	245	344	589	1,7	377	63	1 953	5,4
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	113	143	256	0,9	167	46	1 330	5,1
Etelä-Savo • Södra Savolax	179	299	478	1,6	270	57	1 638	5,7
Pohjois-Savo • Norra Savolax	400	497	897	1,7	618	166	3 020	5,6
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	195	368	563	1,6	348	64	1 458	4,2
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	388	544	932	1,5	597	170	3 503	5,5
Etelä-Pohjanmaa • Södra Öster- botten • South Ostrobothnia	201	329	530	1,2	373	120	1 746	3,8
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	122	169	291	0,6	202	31	1 184	2,7
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	54	125	179	0,9	91	2	447	2,5
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Ös- terbotten • North Ostrobothnia	715	576	1 291	1,1	845	260	4 843	4,3
Kainuu • Kajanaland	113	163	276	1,8	155	29	1 001	6,5
Lappi • Lappland • Lapland	283	323	606	1,5	363	94	2 219	5,7
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	26	29	55	0,8	28	2	106	1,6

1) Luku sisältää myös kiireelliset sijoitukset. • Barn som placerats i brådskande ordning ingår också i antalen. • Including children in emergency placement.

Lähde: Lastensuojelu. SVT. THL. • Källa: Barnskydd. FOS. THL. • Source: Child welfare. OSF. THL.

25. Asiakkaita lastensuojelun piirissä 2016
Klienter inom barnskyddet 2016
Clients in child welfare interventions 2016

Kodin ulkopuolelle sijoitetut • Placeringar utom hemmet • Placements outside the home				
Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Kodin ulkopuolelle sijoitetut yhteensä Placeringar utom hemmet totalt Placements outside the home, total	joista huostassa ¹⁾ av vilka omhändertagna ¹⁾ of which taken into care ¹⁾	Uudet sijoitukset Nya placeringar New placements	Uudet huostaanotetut ¹⁾ Nya omhändertagna ¹⁾ New children taken into care ¹⁾
0–2	1 115	493	773	393
3–6	1 954	1 399	661	427
7–12	4 207	3 351	1 090	696
13–15	3 904	2 986	1 378	1 012
16–17	3 499	3 578	932	826
18–20	2 651	–	188	–
Yhteensä • Totalt • Total	17 330	11 807	5 022	3 354

Avohuollon piirissä lapsia ja nuoria • Barn och ungdomar i öppenvård •
Children and young people receiving community care

Vuosi År Year	0–17- vuotiaita 0–17- åringar 0–17- year-olds	uudet asiakkaat nya klienter new clients	jälki- huolto efter- vård after- care	18–20- vuotiaita 18–20- åringar 18–20- year-olds	uudet asiakkaat nya klienter new clients	jälki- huolto efter- vård after- care	Lapsia ja nuoria yhteensä Barn och ungdomar totalt Children and young people, total	uudet asiakkaat nya klienter new clients	jälki- huolto efter- vård after- care
1996	30 565	8 676	298	2 704	442	1 029	33 269	9 118	1 327
1997	32 681	8 694	300	3 128	549	1 098	35 809	9 243	1 398
1998	36 255	8 642	920	3 411	544	1 637	39 666	9 186	2 557
1999	39 883	11 245	453	3 796	542	1 721	43 679	11 787	2 174
2000	45 661	12 904	423	3 690	714	2 078	49 351	13 618	2 501
2005	54 553	16 537	454	4 548	633	2 746	59 101	17 170	3 200
2006	54 594	16 941	381	4 464	459	2 728	59 058	17 400	3 109
2007	57 622	18 817	506	4 863	530	3 339	62 485	19 347	3 845
2008	59 055	24 062	747	8 292	– ²⁾	3 529	67 347	24 062	4 276
2009	62 925	28 052	757	7 862	– ²⁾	4 125	70 787	28 052	4 882
2010	70 256	31 445	846	8 377	– ²⁾	4 217	78 633	31 445	5 063
2011	72 119	34 168	1 021	9 223	614	5 724	81 342	34 782	6 745
2012	77 479	37 267	1 072	9 551	736	5 931	87 030	38 003	7 003
2013	79 331	37 783	1 272	9 707	789	6 006	89 038	38 572	7 278
2014	80 325	37 802	1 248	9 944	741	6 234	90 269	38 543	7 482
2015	64 265	20 270	1 116	9 607	460	6 497	73 872	20 730	7 613
2016	48 960	14 615	1 108	8 824	339	6 694	57 784	14 954	7 802

1) Ml. kiireelliset sijoitukset. • Inkl. brådiskande placeringar. • Incl. children in emergency placement.

2) Vuosina 2008–2010 ei kerätty tietoa uusista 18 vuotta täyttäneistä asiakkaista. • Åren 2008–2010 insamlades inte uppgifter om nya klienter som fyllt 18 år. • Data on new clients aged 18 and over were not collected in 2008–2010.

Lähde: Lastensuojelu. SVT. THL. • Källa: Barnskydd. FOS. THL. • Source: Child welfare. OSF. THL.

26. Lapsen elatus ja huolto 1985–2016
Underhåll och vårdnad av barn 1985–2016
Child maintenance and custody, 1985–2016

Vuosi År Year	Sosiaalitoimen vahvistamia sopimuksia Avtal som fastställts av socialväsendet <i>Agreements confirmed by municipal social services</i>		Elatustukea saaneet lapset Barn som fått under- hållsstöd <i>Children in receipt of main- tenance allowance</i>	0–17- vuoti- aista av 0–17- årin- garna of 0–17- year- olds	Elatusvelvollisia, joilla suoritetta- vana erääntyvää elatusapua Underhålls- skyldiga som har underhålls- bidrag som förfallit till betalning <i>Liable parents with unsettled maintenance payments</i>	Maksettu lapsille Utbetalda stöd och bidrag <i>Payments to children</i>		
	lapsen huollos- ta, tapaamis- oikeudesta ja asumisesta vårdnad av barn, umgängesrätt och boende <i>on child custody, right of access and residence</i>	elatus- avusta underhålls- bidrag <i>on mainte- nance payment</i>				elatus- tukea under- hållsstöd <i>mainte- nance allowance</i>	perittyjä elatusapuja indrivet under- hållsbidrag <i>mainte- nance payments recovered</i>	yhteensä euroa/lapsi totalt, euro/barn <i>EUR total/child (incl. both)</i>
			31.12.	%	31.12.	1 000 €	1 000 €	€
1985	6 473	7 278	70 284	6,1	46 028	50 958	11 363	887
1990	17 047	11 673	73 085	6,4	45 544	73 907	10 089	1 149
1995	30 911	26 808	103 101	8,8	61 148	119 520	15 353	1 308
1996	32 759	29 878	106 409	9,2	63 009	123 712	12 852	1 283
1997	33 780	30 968	107 902	9,3	63 850	126 411	12 992	1 292
1998	34 743	32 241	108 497	9,4	64 014	127 302	12 803	1 291
1999	36 254	34 269	108 959	9,5	63 860	133 501	10 688	1 323
2000	36 727	34 316	107 962	9,5	62 941	139 439	9 558	1 380
2001	38 048	34 808	107 154	9,5	61 991	137 842	9 407	1 374
2002	38 313	35 646	106 858	9,6	61 588	144 149	10 091	1 443
2003	39 331	36 111	105 898	9,6	60 891	143 355	9 838	1 447
2004	40 052	35 056	104 495	9,4	58 253	141 767	9 590	1 448
2005	40 124	34 559	102 743	9,3	53 585	139 281	8 486	1 438
2006	40 676	33 573	98 582	9,0	51 016	136 144	7 946	1 462
2007	41 552	35 237	96 111	8,8	48 813	144 014	6 877	1 570
2008	42 792	35 693	93 703	8,6	46 619	140 517	6 683	1 571
2009	43 711	39 643	95 899	8,8	41 751	151 357	6 174	1 643
2010	44 961	42 598	97 776	9,0	40 051	163 264	7 317	1 745
2011	44 933	44 385	98 182	9,1	31 691	167 664	7 970	1 789
2012	45 139	46 457	99 496	9,2	29 420	176 479	7 678	1 851
2013	46 060	48 607	101 409	9,4	28 435	185 007	8 380	1 907
2014	47 614	52 173	104 302	9,7	35 719	193 629	8 636	1 939
2015	47 650	53 879	106 796	10,0	33 854	201 902	9 162	1 976
2016	47 283	53 444	107 716	10,0	26 983	204 545	9 011	1 983

Lähteet: Sopimukset: Lapsen elatus ja huolto. SVT. THL. Lapsen elatus: V.1985–2008: Lapsen elatus ja huolto. SVT. THL ja v. 2009–: Elatustuki. Kela. • Källor: Avtal: Underhåll och vårdnad av barn. FOS. THL. Underhåll av barn: År 1985–2008: Underhåll och vårdnad av barn. FOS. THL och år 2009–: Underhållstödet. FPA. • Sources: Agreements: Child maintenance and custody. OSF. THL. Child maintenance: in 1985–2008: Child maintenance and custody. OSF. THL and year 2009–: Child Maintenance Allowance. Kela.

27. Lapsen elatus ja huolto maakunnittain 2016
Underhåll och vårdnad av barn efter landskap 2016
Child maintenance and custody by region, 2016

Maakunta Region	Sosiaalitoimen vahvistamia sopimuksia Avtal som fastställts av socialväsendet Agreements confirmed by municipal social services		Elatustukea saaneet lapset Barn som fått underhållsstöd Children in receipt of maintenance allowance	0–17- vuotiaista Av 0–17- åringarna Of 0–17- year-olds
	lapsen huollosta, tapaamis- oikeudesta ja asumisesta vårdnad av barn, umgän- gesrätt och boende on child custody, right of access and residence	elatusavusta underhålls- bidrag on maintenance payment		
			31.12.	%
Koko maa • Whole country	47 283	53 444	107 716 ¹⁾	10,0 ¹⁾
Uusimaa	13 825	14 299	33 664	10,3
Varsinais-Suomi	3 838	4 393	9 471	10,8
Satakunta	1 984	1 987	4 643	11,5
Kanta-Häme	1 594	1 950	3 561	10,6
Pirkanmaa	4 271	4 825	9 743	9,9
Päijät-Häme	1 427	1 884	4 543	12,4
Kymenlaakso	1 593	2 560	3 594	11,7
Etelä-Karjala • South Karelia	1 099	1 398	2 267	10,3
Etelä-Savo	1 069	1 453	2 550	10,6
Pohjois-Savo	2 420	2 804	4 712	10,4
Pohjois-Karjala • North Karelia	1 362	1 432	3 156	10,9
Keski-Suomi • Central Finland	2 365	2 257	5 341	9,9
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	1 903	2 335	3 880	9,8
Pohjanmaa • Ostrobothnia	1 459	1 052	2 368	6,3
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	675	671	1 108	7,1
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	3 784	4 832	8 205	8,3
Kainuu	533	774	1 356	10,4
Lappi • Lapland	1 784	2 379	3 606	10,9
Ahvenanmaa • Åland Islands	298	159	281	4,9

1) Ml. maakunta tuntematon. • Inkl. landskap okänd. • Incl. region unknown.

Lähteet: Sopimukset: Lapsen elatus ja huolto. SVT. THL. Lapsen elatus: Elatustuki. Kela. • Källor: Avtal: Underhåll och vårdnad av barn. FOS. THL. Underhåll av barn: Underhållstödet. FPA. • Sources: Agreements: Child maintenance and custody. OSF. THL. Child Maintenance: Child maintenance allowance. Kela.

Elatusvelvollisia, joilla suoritettavana erääntyvää elatusapua Underhållsskyldiga som har underhållsbidrag som förfallit till betalning <i>Liable parents with unsettled maintenance payments</i>	Maksettu lapsille Utbetalda stöd och bidrag <i>Payments to children</i>			Landskap
	elatusukea underhållsstöd <i>maintenance allowance</i>	perittyjä elatusapuja indrivet underhållsbidrag <i>maintenance payments recovered</i>	yhteensä euroa/lapsi totalt, euro/barn <i>EUR total/child (incl. both)</i>	
31.12.	1 000 €	1 000 €	€	
26 983 ¹⁾	204 545 ¹⁾	9 011 ¹⁾	1 983 ¹⁾	Hela landet
7 967	64 837	3074	2 017	Nyland
2 169	17 984	778	1 981	Egentliga Finland
1 057	8 581	363	1 926	Satakunta
887	6 726	385	1 997	Egentliga Tavastland
2 508	18 544	774	1 983	Birkaland
1 170	8 636	371	1 982	Päijänne-Tavastland
846	6 703	288	1 945	Kymmenedalen
439	4 133	168	1 897	Södra Karelen
672	4 743	197	1 937	Södra Savolax
1 191	8 734	309	1 919	Norra Savolax
909	5 955	174	1 942	Norra Karelen
1 362	10 093	338	1 953	Mellersta Finland
546	6 994	191	1 852	Södra Österbotten
510	4 356	146	1 901	Österbotten
203	2 029	71	1 895	Mellersta Österbotten
1 611	15 359	538	1 937	Norra Österbotten
303	2 552	68	1 932	Kajanaland
856	6 934	308	2 008	Lappland
37	533	30	2 006	Åland

28. Perittävänä olevat elatusavut ja vanhentuneet elatusvelkasaatavat 1993–2016
Oindrivna underhållsbidrag och preskriberade fordringar av underhåll 1993–2016
Maintenance payments to be recovered and time-barred maintenance debt, 1993–2016

Vuosi År Year	Kunnan perittävänä olevaa elatusapua elatusvelvollisilta jäljellä ¹⁾ Underhållsbidrag som återstår för kommunen att driva in från de underhållsskyldiga ¹⁾ <i>Remaining maintenance payment debt to be recovered by municipalities¹⁾</i>			Vanhentuneet elatusvelkasaatavat Underhållsfordringar som preskriberats <i>Time-barred maintenance debt</i>		
	Yhteensä Totalt Total	siitä • av vilket • of which kunnalle tilitettävää elatustuen korvausta ¹⁾ ersättning för underhållsstöd som redovisas för kommunen ¹⁾ <i>recompense to be paid to municipality for maintenance allowance payments¹⁾</i>	lapselle tilitettävää elatusapua underhållsbidrag som redovisas för barnet <i>maintenance payments to be paid to children</i>	Yhteensä Totalt Total	siitä • av vilket • of which kunnan saatavat ¹⁾ kommunens fordringar ¹⁾ <i>payments owed to municipality¹⁾</i>	lapsen saatavat barnets fordringar <i>payments owed to child</i>
	1 000 €					
1993	318 654	263 651	55 003	..	..	..
1995	374 020	313 852	60 169	..	..	..
2000	471 659	406 546	65 110	..	..	..
2001	482 582	418 254	64 328	..	..	..
2002	488 412	425 669	62 736	..	..	..
2003	492 787	432 061	60 730	..	..	..
2004	495 298	435 532	59 757	..	..	..
2005	267 793 ²⁾	243 428	24 364	233 395 ³⁾	197 346	36 053
2006	257 697	234 853	22 845	20 892	18 741	2 155
2007	248 010	226 922	21 084	20 249	18 144	2 101
2008	232 202	212 941	19 249	20 140	18 125	2 002
2009 ¹⁾	236 844	216 833	20 011	19 052	17 259	1 793
2010	235 045	216 288	18 757	22 032	19 681	2 351
2011	222 252	205 444	16 808	18 215	16 282	1 933
2012	217 593	201 436	16 157	17 942	16 074	1 868
2013	213 832	197 874	15 959	19 185	17 464	1 721
2014	219 797	203 209	16 588	19 422	17 634	1 788
2015	214 257	197 947	16 311	20 383	18 819	1 564
2016	201 975	185 738	16 237	20 471	19 041	1 422

1) Elatustuen toimeenpanoon liittyvät tehtävät siirtyivät kunnilta Kelalle 1.4.2009. • Uppgiften att verkställa underhållstödet överfördes från kommunerna på Folkpensionsantalten den 1 april 2009. • *Practical arrangements surrounding maintenance allowance formerly handled by the municipalities, were transferred to KELA as of 1 April 2009.*

2) Elatusvelkasaatavia vanhentunut 233,4 milj. euroa • Preskriberade fordringar av underhåll 233,4 miljoner euro • *Time-barred maintenance debt EUR 233.4 million in total.*

3) Vuoden 1999 alusta voimaan tulleen elatusapulain muutoksen vuoksi ovat vuoden 1999 ja sitä vanhemmat elatusvelkasaatavat vanhentuneet. • I början av 1999 trädde en ändring av lagen om underhållsbidrag i kraft och till följd av den preskriberades fordringar av underhåll från 1999 och tidigare. • *Due to a legislative reform concerning maintenance payments, effective in early 1999, maintenance debt for 1999 and from before 1999 has become time-barred.*

Lähteet: V. 1993–2008: Lapsen elatus ja huolto. SVT. THL ja v. 2009–: Elatustuki. Kela. • Källor: År 1993–2008: Underhåll och vårdnad av barn. FOS. THL och år 2009–: Underhållstödet. FPA. • *Sources: In 1993–2008: Child maintenance and custody. OSF. THL and year 2009–: Child Maintenance Allowance. Kela.*

29. Kasvatus- ja perheneuvonta ja ensi- ja turvakodit 1997–2016

Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor samt mödra- och skyddshem 1997–2016
Child guidance and family counselling, mother-and-baby-homes and shelters for victims of domestic violence, 1997–2016

Vuosi År Year	Kasvatus- ja perheneuvonta Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor <i>Child guidance and family counselling</i>		Ensikodit Mödrahem <i>Mother-and-baby-homes</i>		Turvakodit Skyddshem <i>Shelters for victims of domestic violence</i>	
	Asiakkaita/v. Klienter/år <i>Clients/year</i>	joista lapsia av vilka barn <i>of which children</i>	Asiakkaita/v. Klienter/år <i>Clients/year</i>	joista lapsia av vilka barn <i>of which children</i>	Asiakkaita/v. Klienter/år <i>Clients/year</i>	joista lapsia av vilka barn <i>of which children</i>
		%		%		%
1997	71 885	40,6	427	60,2	3 698	48,2
2000	72 142	41,7	540	55,0	3 501	50,0
2001	73 400	43,4	458	56,8	3 366	54,0
2002	69 788	43,3	489	50,3	3 576	52,9
2003	69 270	43,9	582	50,3	3 625	51,1
2004	71 856	44,0	605	51,7	3 388	53,9
2005	70 627	43,8	637	52,6	3 606	53,2
2006	72 791	44,7	735	51,6	3 671	54,2
2007	74 548	44,7	720	50,4	3 740	55,1
2008	77 562	45,5	818	51,2	3 668	55,1
2009	76 760	45,7	955	46,7	3 488	54,1
2010	75 390	46,6	786	50,8	3 186	54,9
2011	77 925	45,9	896	50,9	3 067	52,6
2012	79 127	48,6	833	49,3	3 089	51,7
2013	79 373	48,0	855	50,4	2 740	49,2
2014	79 704	47,8	811	50,6	3 166	54,0
2015	78 045	49,3	876	51,9	3 055	50,8
2016	77 763	47,6	820	51,3	3 535	48,9

Kasvatus- ja perheneuvonta • Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor • *Child guidance and family counselling*
 Lapset • Barn • *Children*

Vuosi År Year	Yhteensä Totalt Total	Ikäryhmä • Åldersgrupp • <i>Age group</i>		
		0–6	7–15	16–21
2006	32 544	9 715	19 965	2 864
2007	33 343	9 538	21 244	2 561
2008	35 294	9 763	21 961	3 570
2009	35 083	9 255	21 338	4 490
2010	35 118	9 434	21 494	4 190
2011	35 775	10 725	21 655	3 395
2012	38 458	11 099	23 795	3 564
2013	38 103	11 336	23 381	3 386
2014	38 089	11 839	22 941	3 309
2015	38 471	12 135	22 782	3 554
2016	36 989	11 482	22 961	2 546

Lähteet: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Turvakodit: v.1997–2014 Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 Turvakotipalvelut. THL. • Källor: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015 Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL och från år 2015 Skyddshemstjänster. THL. • Sources: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL. Shelters for victims of domestic violence: From 2015 onwards Shelters for victims of domestic violence. THL.

Ikääntyneiden palvelut

Äldreomsorg

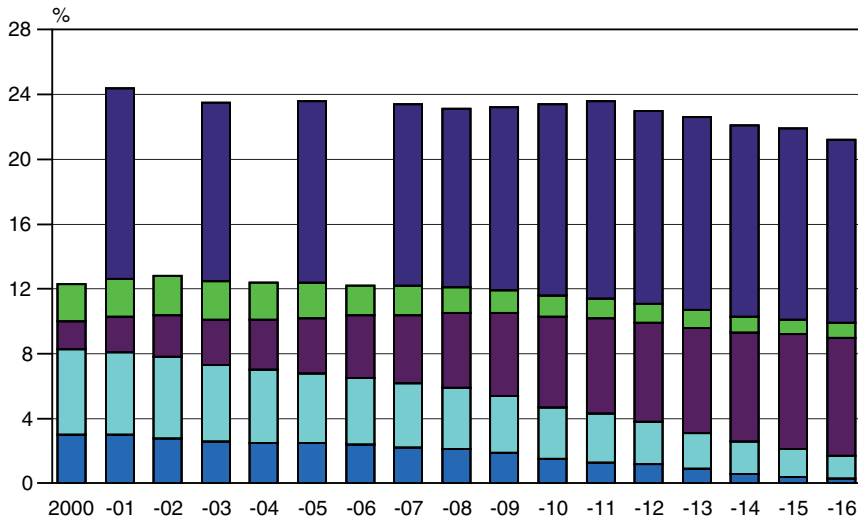
Care and services for older people

Kuvio 5. - Figur 5. - Figure 5.

Ikääntyneiden (75+) palvelujen peittävyys 2000–2016

Äldreomsorgens (75+) täckningsgrad 2000–2016

Coverage in care and services for older (75+) people, 2000–2016

■ Säännöllinen kotihoito¹⁾ - Regelbunden hemvård¹⁾ - Regular home care¹⁾

■ Tavallinen palveluasuminen - Vanligt serviceboende - Ordinary sheltered housing

■ Tehostettu palveluasuminen - Serviceboende med heldygnsomsorg - Sheltered housing with 24-hour assistance

■ Vanhainkodit - Ålderdomshem - Residential homes

■ Terveyskeskusten pitkäaikaishoito - Hälsovårdscentraler, långvård - Health centres, long-term inpatients

¹⁾ Kotihoidon asiakaslaskenta tehtiin vuoteen 2006 saakka joka toinen vuosi. - Fram till 2006 genomfördes klientinventeringen inom hemvården vartannat år. - The count of regular home-care clients was conducted every other year up to 2006.

Lähteet: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Perusterveydenhuolto. THL. - Källor: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Primärvård. THL. - Sources: Count of Regular Home-Care Clients on 30 November. OSF. THL; Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Primary health care. THL.

30. Ikääntyneiden palvelujen rakenne ja peittävyys 1990–2016
Äldreomsorgens servicestruktur och täckningsgrad 1990–2016
Service structure and coverage in care and services for older people, 1990–2016

Vuosi År Year	Omaishoidon tuki Stöd för när- ståendevård Support for informal care	Säännöllinen kotihöito Regelbunden hemvård Regular home care	Tavallinen palvelu- asuminen Vanligt service- boende Ordinary sheltered housing	Tehostettu palvelu- asuminen Serviceboende med heldygnsomsorg Sheltered housing with 24-hour assistance	Vanhainkodit Älderdoms- hem Residential homes	Terveyskeskusten pitkäaikaishoito Hälsöovårds- centraler, långvård Health centres, long-term inpatients
Asiakkaita/vuosi Klienter/år Clients/year	30.11.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.

65 vuotta täyttäneet asiakkaat, lkm ja % 65 v. täyttäneistä • Klienter i åldern 65 år och över, antal och % av 65 år och över •
Clients aged 65 and over, number and % of all aged 65 and over

1990	13 196	2,0	..	..	..	..	..	..	25 659	3,8	11 311	1,7
1995	11 294	1,5	51 788	7,1	..	..	..	..	22 546	3,1	12 255	1,7
2000	14 355	1,8	..	..	10 007	1,3	6 799	0,9	20 630	2,7	12 164	1,6
2001	15 920	2,0	50 957	6,5	9 935	1,3	9 055	1,2	20 092	2,6	12 136	1,5
2002	17 025	2,1	..	..	10 661	1,3	10 646	1,3	20 132	2,5	11 718	1,5
2003	17 868	2,2	49 603	6,1	10 586	1,3	12 091	1,5	19 395	2,4	11 194	1,4
2004	18 650	2,2	..	..	10 669	1,3	13 551	1,6	19 424	2,3	11 078	1,3
2005	19 796	2,4	53 149	6,3	10 072	1,2	15 639	1,9	18 899	2,2	11 325	1,3
2006	20 370	2,3	..	..	8 598	1,0	18 064	2,1	18 538	2,1	11 249	1,3
2007	21 765	2,5	54 770	6,3	8 419	1,0	20 026	2,3	18 515	2,1	10 607	1,2
2008	22 981	2,6	55 021	6,2	7 846	0,9	22 070	2,5	17 721	2,0	10 327	1,2
2009	23 548	2,6	56 729	6,2	6 856	0,8	24 777	2,7	16 692	1,8	9 242	1,0
2010	24 656	2,6	60 432	6,4	6 675	0,7	27 711	2,9	15 656	1,7	7 598	0,8
2011	26 055	2,7	63 826	6,5	6 147	0,6	29 771	3,0	15 104	1,5	6 786	0,7
2012	27 021	2,7	63 355	6,2	6 198	0,6	31 408	3,1	13 249	1,3	5 877	0,6
2013	28 192	2,7	65 297	6,2	5 746	0,5	33 929	3,2	11 586	1,1	4 774	0,5
2014	28 822	2,6	66 005	6,0	5 283	0,5	36 233	3,3	10 840	1,0	3 366	0,3
2015	30 390	2,7	66 877	6,0	4 929	0,4	38 911	3,5	9 218	0,8	2 272	0,2
2016	30 977	2,7	67 108	5,8	5 027	0,4	41 199	3,6	7 996	0,7	1 662	0,1

75 vuotta täyttäneet asiakkaat, lkm ja % 75 v. täyttäneistä • Klienter i åldern 75 år och över, antal och % av 75 år och över •
Clients aged 75 and over, number and % of all aged 75 and over

1990	9 326	3,3	..	..	..	..	..	..	22 180	7,8	9 608	3,4
1995	8 041	2,7	40 177	13,4	..	..	..	..	19 535	6,5	10 312	3,4
2000	10 300	3,0	..	..	7 900	2,3	5 857	1,7	18 093	5,3	10 360	3,0
2001	11 340	3,2	41 132	11,8	7 951	2,3	7 791	2,2	17 755	5,1	10 362	3,0
2002	12 270	3,4	..	..	8 694	2,4	9 127	2,6	17 786	5,0	10 024	2,8
2003	12 938	3,5	40 585	11,0	8 682	2,4	10 393	2,8	17 212	4,7	9 640	2,6
2004	13 531	3,6	..	..	8 882	2,3	11 760	3,1	17 246	4,5	9 584	2,5
2005	14 517	3,7	44 082	11,2	8 521	2,2	13 554	3,4	16 878	4,3	9 871	2,5
2006	14 898	3,7	..	..	7 407	1,8	15 748	3,9	16 671	4,1	9 766	2,4
2007	15 983	3,9	46 042	11,2	7 311	1,8	17 472	4,2	16 677	4,0	9 264	2,2
2008	17 006	4,1	46 303	11,0	6 875	1,6	19 231	4,6	15 923	3,8	8 994	2,1
2009	18 379	4,1	48 049	11,3	6 037	1,4	21 659	5,1	14 971	3,5	8 074	1,9
2010	18 379	4,2	51 271	11,8	5 851	1,3	24 434	5,6	14 022	3,2	6 649	1,5
2011	19 439	4,4	54 166	12,2	5 411	1,2	26 300	5,9	13 482	3,0	5 944	1,3
2012	20 205	4,5	53 703	11,9	5 474	1,2	27 769	6,1	11 878	2,6	5 109	1,1
2013	21 165	4,6	55 419	11,9	5 109	1,1	30 075	6,5	10 365	2,2	4 144	0,9
2014	21 477	4,5	56 066	11,8	4 698	1,0	32 020	6,7	9 689	2,0	2 920	0,6
2015	22 566	4,7	56 507	11,8	4 386	0,9	34 272	7,1	8 203	1,7	1 949	0,4
2016	23 198	4,6	56 714	11,3	4 498	0,9	36 451	7,3	7 154	1,4	1 401	0,3

30. jatk. • forts. • cont.

30. jatk. • forts. • cont.

Vuosi År Year	Omaishoidon tuki Stöd för när- stående vård Support for informal care		Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård Regular home care		Tavallinen palvelu- asuminen Vanligt service- boende Ordinary sheltered housing		Tehostettu palveluasuminen Serviceboende med heldygns- omsorg Sheltered housing with 24-hour assistance		Vanhainkodit Älderdoms- hem Residential homes		Terveyskeskus- ten pitkäaikais- hoito Hälsövärd- centraler, långvård Health centres, long-term inpatients	
	Asiakkaita/vuosi Klienter/år Clients/year		30.11.		31.12.		31.12.		31.12.		31.12.	
85 vuotta täyttäneet asiakkaat, lkm ja % 85 v. täyttäneistä • Klienter i åldern 85 år och över, antal och % av 85 år och över • Clients aged 85 and over, number and % of all aged 85 and over												
1990	3 454	6,6	..	..	..	..	..	..	9 910	19,1	4 239	8,2
1995	3 369	5,0	14 618	21,8	..	..	..	..	10 301	15,4	5 257	7,8
2000	4 158	5,3	..	..	3 360	4,3	2 856	3,6	9 863	12,6	5 478	7,0
2001	4 455	5,6	16 613	20,9	3 393	4,3	3 825	4,8	9 703	12,2	5 482	6,9
2002	4 653	5,7	..	..	3 825	4,7	4 522	5,6	9 769	12,1	5 195	6,4
2003	4 845	5,9	16 698	20,2	3 853	4,7	5 094	6,2	9 451	11,4	4 954	6,0
2004	4 750	5,7	..	..	3 956	4,8	5 703	6,9	9 305	11,2	4 855	5,8
2005	5 286	6,0	18 197	20,5	3 925	4,4	6 670	7,5	9 215	10,4	5 082	5,7
2006	5 478	5,8	..	..	3 645	3,9	7 903	8,4	9 276	9,9	5 137	5,5
2007	5 830	5,9	19 975	20,3	3 671	3,7	9 042	9,2	9 234	9,4	4 900	5,0
2008	6 100	5,9	20 924	20,2	3 601	3,5	10 190	9,8	9 031	8,7	4 784	4,6
2009	6 394	5,9	22 434	20,6	3 218	3,0	11 779	10,8	8 613	7,9	4 333	4,0
2010	6 808	6,0	24 529	21,5	3 250	2,8	13 556	11,9	8 138	7,1	3 586	3,1
2011	7 255	6,1	26 567	22,3	3 080	2,6	14 883	12,5	7 991	6,7	3 257	2,7
2012	7 633	6,2	27 128	22,0	3 183	2,6	15 952	12,9	7 044	5,7	2 813	2,3
2013	8 334	6,5	28 515	22,1	3 129	2,4	17 567	13,6	6 218	4,8	2 312	1,8
2014	8 505	6,3	29 753	22,2	2 947	2,2	19 064	14,2	5 931	4,4	1 687	1,3
2015	9 120	6,5	30 907	22,2	2 844	2,0	20 900	15,0	4 994	3,6	1 108	0,8
2016	9 401	6,6	31 257	21,9	2 976	2,1	22 268	15,6	4 406	3,1	832	0,6

Lähteet: Omaishoidon tuki: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto THL; Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Tavallinen ja tehostettu palveluasuminen: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Vanhainkodit v.1990–1999: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja v. 2000–: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut SVT. THL; Terveyskeskukset: Perusterveydenhuolto. THL. • Källor: Stöd för närstående vård: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015 Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Vanligt serviceboende och serviceboende med heldygnsomsorg: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Äldersdomshem år 1990–1999: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och år 2000–: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Hälsövärdcentraler: Primärvård. THL. • Sources: Support for informal care: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL; Regular home care: Count of regular home-care clients on 30 November. OSF. THL; Ordinary sheltered housing and sheltered housing with 24-hour assistance: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Residential homes in 1990–1999: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and year 2000–: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Health centres: Primary health care. THL.

31. Ikääntyneiden palvelujen rakenne ja peittävyys maakunnittain 2016
Äldreomsorgens servicestruktur och täckningsgrad efter landskap 2016
Service structure and coverage in care and services for older people by region, 2016

Maakunta Region	Omaishoidon tuki Stöd för närstående- vård Support for informal care		Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård Regular home care		Tavallinen palveluasuminen Vanligt serviceboende Ordinary sheltered housing	
	Asiakkaita/vuosi Klienter/år Clients/year		30.11.		31.12.	
75 vuotta täyttäneet asiakkaat, lkm ja % 75 v. täyttäneistä • Klienter i åldern 75 år och över, antal och % av 75 år och över • Clients aged 75 and over, number and % of all aged 75 and over						
Koko maa • Whole country	23 198	4,6	56 714	11,3	4 498	0,9
Uusimaa	4 034	3,6	11 049	10,0	1 286	1,2
Varsinais-Suomi	2 100	4,5	5 582	12,1	456	1,0
Satakunta	1 283	5,1	2 461	9,7	153	0,6
Kanta-Häme	782	4,4	1 975	11,2	47	0,3
Pirkanmaa	1 723	3,7	5 170	11,2	322	0,7
Päijät-Häme	737	3,5	1 861	8,9	50	0,2
Kymenlaakso	936	4,6	1 904	9,3	307	1,5
Etelä-Karjala • South Karelia	907	5,9	1 809	11,7	251	1,6
Etelä-Savo	906	4,7	2 697	14,0	138	0,7
Pohjois-Savo	1 319	5,1	2 935	11,3	268	1,0
Pohjois-Karjala • North Karelia	713	4,1	2 095	12,0	115	0,7
Keski-Suomi • Central Finland	1 211	4,6	3 008	11,3	234	0,9
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	1 361	6,6	3 214	15,6	141	0,7
Pohjanmaa • Ostrobothnia	965	5,2	2 173	11,8	140	0,8
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	213	3,3	681	10,5	18	0,3
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	2 003	6,2	4 487	13,9	177	0,5
Kainuu	665	7,5	1 166	13,2	117	1,3
Lappi • Lapland	1 234	6,6	2 130	11,3	278	1,5
Ahvenanmaa • Åland Islands	106	4,1	314	12,1	-	-

Lähteet: Omaishoidon tuki: Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Tavallinen ja tehostettu palveluasuminen: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Vanhainkodit v.1990–1999: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja v. 2000–: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut SVT. THL; Terveyskeskukset: Perusterveydenhuolto. THL. • Källor: Stöd för närståendevård: Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Vanligt serviceboende och serviceboende med heldygnssomsorg: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Älderdomshem: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. Hälsovårdscentraler: Primär vård. THL. • Sources: Support for informal care: Statistics on the activities of social services. THL; regular home care: Klientinventering inom hemvården 30.11. OSF. THL; Ordinary sheltered housing and sheltered housing with 24-hour assistance: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Residential homes: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL. Health centres: Primary health care. THL.

Tehostettu palveluasuminen Serviceboende med heldøgnsomsorg <i>Sheltered housing with 24-hour assistance</i>		Vanhainkodit Ålderdomshem <i>Residential homes</i>		Terveyskeskusten pitkääikaishoito Hälsövärdscentraler, långvård <i>Health centres, long-term inpatients</i>		Landskap
31.12.		31.12.		31.12.		
36 451	7,3	7 154	1,4	1 401	0,3	Hela landet
7 022	6,4	1 877	1,7	136	0,1	Nyland
3 042	6,6	928	2,0	359	0,8	Egentliga Finland
2 102	8,3	444	1,8	7	0,0	Satakunta
1260	7,1	429	2,4	17	0,1	Egentliga Tavastland
2 863	6,2	909	2,0	59	0,1	Birkaland
1549	7,4	162	0,8	77	0,4	Päijänne-Tavastland
1 953	9,6	245	1,2	16	0,1	Kymmenedalen
861	5,6	125	0,8	34	0,2	Södra Karelen
1 525	7,9	100	0,5	97	0,5	Södra Savolax
1 922	7,4	163	0,6	125	0,5	Norra Savolax
1 635	9,3	43	0,2	121	0,7	Norra Karelen
2 231	8,4	360	1,4	21	0,1	Mellersta Finland
1 834	8,9	118	0,6	52	0,3	Södra Österbotten
1 408	7,6	272	1,5	28	0,2	Österbotten
534	8,2	48	0,7	0	0,0	Mellersta Österbotten
2 402	7,4	533	1,7	63	0,2	Norra Österbotten
702	8,0	56	0,6	51	0,6	Kajanaland
1 427	7,6	216	1,1	138	0,7	Lappland
177	6,8	126	4,9	-	-	Åland

32. Ikä- ja sukupuolirakenne ikääntyneiden palveluissa 2016

Ålders- och könsstruktur inom äldreomsorgen 2016

Age and sex structure in care and services for older people, 2016

	Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård Regular home care	Tavallinen palvelu- asuminen Vanligt service- boende Ordinary sheltered housing	Tehostettu palvelu- asuminen Serviceboende med heldygns- omsorg Sheltered housing with 24-hour assis- tance	Vanhain- kodit Ålder- domshem Residen- tial homes	Terveys- keskusten pitkäaikais- hoito Hälsövräds- centraler, långvård Health centres, long-term inpatients
	Asiakkaita • Klienter • Clients				
	30.11.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.
65–74					
Miehet • Män • Men	5 205	262	2 347	417	161
Naiset • Kvinnor • Women	5 189	267	2 402	425	100
Yhteensä • Totalt • Total	10 394	529	4 749	842	261
75–84					
Miehet • Män • Men	8 881	461	4 886	1 064	241
Naiset • Kvinnor • Women	16 576	1 061	9 298	1 684	328
Yhteensä • Totalt • Total	25 457	1 522	14 184	2 748	569
85+					
Miehet • Män • Men	7 859	721	4 734	1 104	190
Naiset • Kvinnor • Women	23 398	2 255	17 532	3 302	642
Yhteensä • Totalt • Total	31 257	2 976	22 266	4 406	832
75+					
Miehet • Män • Men	16 740	1 182	9 620	2 168	431
Naiset • Kvinnor • Women	39 974	3 316	26 830	4 986	970
Yhteensä • Totalt • Total	56 714	4 498	36 450	7 154	1 401
65+					
Miehet • Män • Men	21 945	1 444	11 967	2 585	592
Naiset • Kvinnor • Women	45 163	3 583	29 232	5 411	1 070
Yhteensä • Totalt • Total	67 108	5 027	41 199	7 996	1 662
65–74					
Miehet • Män • Men, %	50,1	49,5	49,4	49,5	61,7
Naiset • Kvinnor • Women, %	49,9	50,5	50,6	50,5	38,3
Yhteensä • Totalt • Total, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
75–84					
Miehet • Män • Men, %	34,9	30,3	34,4	38,7	42,4
Naiset • Kvinnor • Women, %	65,1	69,7	65,6	61,3	57,6
Yhteensä • Totalt • Total, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
85+					
Miehet • Män • Men, %	25,1	24,2	21,3	25,1	22,8
Naiset • Kvinnor • Women, %	74,9	75,8	78,7	74,9	77,2
Yhteensä • Totalt • Total, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
75+					
Miehet • Män • Men, %	29,5	26,3	26,4	30,3	30,8
Naiset • Kvinnor • Women, %	70,5	73,7	73,6	69,7	69,2
Yhteensä • Totalt • Total, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
65+					
Miehet • Män • Men, %	32,7	28,7	29,0	32,3	35,6
Naiset • Kvinnor • Women, %	67,3	71,3	71,0	67,7	64,4
Yhteensä • Totalt • Total, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Lähteet: Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Sosiaalihuollon laitospalvelut. SVT. THL; Perusterveydenhuolto. THL. • Källor: Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Primärvård. THL. • Sources: Regular home care: Count of regular home-care clients on 30 November. OSF. THL; Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Primary health care. THL.

33. Peittävyys ikääntyneiden palveluissa iän ja sukupuolen mukaan 2016
 Täckningsgrad inom äldreomsorgen efter ålder och kön 2016
 Coverage in care and services for older people by age and sex, 2016

	Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård <i>Regular home care</i>	Tavallinen palvelu- asuminen Vanligt service- boende <i>Ordinary sheltered housing</i>	Tehostettu palvelu- asuminen Serviceboende med heldygns- omsorg <i>Sheltered housing with 24-hour assis- tance</i>	Vanhainkodit Ålderdoms- hem <i>Residential homes</i>	Terveys- keskusten pitkäaikais- hoito Hälsövärd- centraler, långvård <i>Health centres, long-term inpatients</i>
	Asiakkaita • Klienter • Clients				
	30.11.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.
% ikäryhmästä • av åldersgruppen • of age group					
65–74					
Miehet • Män • Men	1,7	0,1	0,8	0,1	0,1
Naiset • Kvinnor • Women	1,5	0,1	0,7	0,1	0,0
Yhteensä • Totalt • Total	1,6	0,1	0,7	0,1	0,0
75–84					
Miehet • Män • Men	6,3	0,3	3,5	0,8	0,2
Naiset • Kvinnor • Women	8,3	0,5	4,6	0,8	0,2
Yhteensä • Totalt • Total	7,5	0,4	4,2	0,8	0,2
85+					
Miehet • Män • Men	18,3	1,7	11,0	2,6	0,4
Naiset • Kvinnor • Women	23,4	2,3	17,5	3,3	0,6
Yhteensä • Totalt • Total	21,9	2,1	15,6	3,1	0,6
75+					
Miehet • Män • Men	8,7	0,6	5,0	1,1	0,2
Naiset • Kvinnor • Women	13,0	1,1	8,7	1,6	0,3
Yhteensä • Totalt • Total	11,3	0,9	7,3	1,4	0,3
65+					
Miehet • Män • Men	4,4	0,3	2,4	0,5	0,1
Naiset • Kvinnor • Women	7,0	0,6	4,5	0,8	0,2
Yhteensä • Totalt • Total	5,8	0,4	3,6	0,7	0,1

Lähteet: Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Sosiaalihuollon laitospalvelut. SVT. THL; Perusterveydenhuolto. THL. • Källor: Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Primärvård THL. • Sources: Regular home care: Count of regular home-care clients on 30 November. OSF. THL; Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Primary health care. THL.

34. Ikääntyneiden laitoshoido ja asumispalvelut 1997–2016 Institutionsvård och boendeservice för äldre 1997–2016 Institutional care and housing services for older people, 1997–2016

Vuosi År Year	Tavallinen palvelu- asuminen Vanligt serviceboende <i>Ordinary sheltered housing</i>	Tehostettu palveluasuminen Serviceboende med heldygnsomsorg <i>Sheltered housing with 24-hour assistance</i>			Vanhainkodit Ålderdomshem <i>Residential home</i>		
	As. Kl. Clts 31.12.	As. ¹⁾ Kl. ¹⁾ Clts ¹⁾ 31.12.	As./v. ¹⁾ Kl./år ¹⁾ Clts/year ¹⁾	Hoito- päiviä/v. ¹⁾ Vård- dygn/år ¹⁾ Care days/year ¹⁾	As. ¹⁾ Kl. ¹⁾ Clts ¹⁾ 31.12.	As. ¹⁾ Kl. ¹⁾ Clts ¹⁾	Hoito- päiviä/v. ¹⁾ Vård- dygn/år ¹⁾ Care days/year ¹⁾
1997	..	..	..	..	21 950	..	8 214 224
2000	10 007	7 302	10 777	2 560 630	21 325	40 087	7 856 748
2005	10 072	16 497	24 510	5 832 074	19 488	36 665	7 135 437
2010	6 675	28 644	43 586	9 978 186	16 082	33 429	6 198 362
2011	6 147	30 798	47 438	10 827 510	15 525	32 345	5 801 665
2012	6 198	32 257	50 617	11 468 831	13 587	29 950	5 207 346
2013	5 746	34 800	55 317	12 496 646	11 921	28 264	4 575 368
2014	5 283	37 130	59 094	13 127 349	11 159	26 256	4 219 066
2015	4 929	39 867	64 391	14 250 529	9 494	25 030	3 681 553
2016	5 027	42 161	68 594	15 030 908	8 212	22 893	3 247 256

Vuosi År Year	Vanhainkodit ja tehostettu palvelu- asuminen yhteensä Ålderdomshem och serviceboende med heldygnsomsorg totalt <i>Residential homes and sheltered housing with 24-hour assistance total</i>			Terveyskeskusten vuodeosastot Hälsösvårdscentralernas vårdavdelningar <i>Health centres, inpatient care</i>					
	As. ¹⁾ Kl. ¹⁾ Clts ¹⁾ 31.12.	As./v. ¹⁾ Kl./år ¹⁾ Clts/year ¹⁾	Hoito- päiviä/v. ¹⁾ Vård- dygn/år ¹⁾ Care days/year ¹⁾	Pitk.as. Långv.kl. Clts in long- term care 31.12.	As./v. Kl./ år Clts/year	Hoito- päiviä/v. Vård- dygn/år Care days/year	Pitk.as. Långv. kl. Clts in long- term care 31.12.	As./v. Kl./ år Clts/year	Hoito- päiviä/v. Vård- dygn/år Care days/year
1997	25 890	45 633	9 494 588	12 290	106 011	6 690 626	10 397	77 711	5 486 094
2000	28 627	49 813	10 417 378	12 164	116 383	6 865 167	10 360	86 935	5 677 595
2005	35 985	59 075	12 967 511	11 325	114 877	6 626 474	9 871	89 638	5 589 466
2010	44 726	72 921	16 176 548	7 598	121 020	5 610 641	6 649	96 215	4 777 483
2011	46 323	75 549	16 629 175	6 786	121 984	5 195 140	5 944	96 597	4 412 263
2012	45 844	76 060	16 676 177	5 877	123 406	4 972 325	5 109	97 484	4 184 388
2013	46 721	78 905	17 072 014	4 774	122 331	4 502 436	4 144	96 233	3 771 929
2014	48 289	81 006	17 346 415	3 366	118 925	4 022 064	2 920	93 640	3 350 440
2015	49 361	84 403	17 932 082	2 272	..	3 329 508	1 949	..	2 751 050
2016	50 373	86 586	18 278 164	1 662	..	2 983 075	1 401	..	2 436 148

1) Mukana myös alle 65-vuotiaat asiakkaat. • Omfattar även klienter under 65 år. • Includes also clients aged under 65.

Lähteet: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Perusterveydenhuolto. THL. • Källor: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Primärvård. THL. • Sources: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Primary health care. THL.

35. Ikääntyneiden kotipalvelut 1990–2016
Hemservice för äldre 1990–2016
Home-help services for older people, 1990–2016

Ikääntyneiden kodinhoitoapu • Hemvårdshjälp för äldre • Home help for older people

Vuosi År Year	Kotitalouksia vuoden aikana • Hushåll under året • Households during year						Käynnit/vuosi Besök/år Visits/year
	65+		75+		85+		
	65 v. täyttäneistä av 65 år och över of 65 and over		75 v. täyttäneistä av 75 år och över of 75 and over		85 v. täyttäneistä av 85 år och över of 85 and over		
	%		%		%		
1990	125 571	18,7	89 100	31,5	22 036	42,4	..
1995	86 466	11,8	66 379	22,1	23 895	35,7	..
2000	83 148	10,7	67 210	19,7	27 280	34,8	..
2005	85 604	10,3	71 850	18,3	30 489	34,4	..
2010	105 120	11,2	88 888	20,4	42 659	37,4	22 662 908
2011	107 599	11,0	90 800	20,5	44 718	37,5	23 467 314
2012	98 054	9,6	83 379	18,4	41 671	33,7	23 405 300
2013	99 272	9,4	84 054	18,1	42 946	33,3	24 157 111
2014	105 163	9,6	89 541	18,8	46 272	34,5	25 651 195
2015	105 112	9,4	89 347	18,6	48 014	34,5	27 839 367
2016	105 763	9,2	89 757	18,0	48 021	33,6	27 747 555

Tukipalvelut • Stödtjänster • Support services

Vuosi År Year	Asiakkaita/vuosi • Klienter/år • Clients/year					
	65+		75+		85+	
	65 v. täyttäneistä av 65 år och över of 65 and over		75 v. täyttäneistä av 75 år och över of 75 and over		85 v. täyttäneistä av 85 år och över of 85 and over	
	%		%		%	
1990	103 096	15,3	..	..	..	..
1995	97 967	13,4	..	..	..	..
2000	105 195	13,5	..	..	..	..
2005	108 249	12,9	..	..	..	..
2010	116 202	12,3	97 942	22,5	47 759	41,8
2011	118 386	12,1	99 604	22,5	49 942	41,9
2012	115 644	11,4	98 821	21,9	51 475	41,6
2013	120 683	11,4	103 066	22,2	53 929	41,8
2014	118 076	10,8	101 100	21,2	55 363	41,3
2015	113 838	10,1	97 703	20,3	55 258	39,7
2016	109 094	9,5	93 475	18,7	52 515	36,8

Säännöllisen kotihoidon piirissä olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat • Regelbunden hemvård, klienter 75 år och över •
Regular home care, clients aged 75 and over

30.11.	75+ Yhteensä • Totalt • Total	Kotipalvelun tai kotisairaanhoidon käynnit/kk • Besök av hemservicen eller hemsjukvården/månad • Home-help or home-nursing visits/month			
		%			
		1–8	9–16	17–40	40–
1995	40 177	47,2	16,6	19,5	16,7
1999	41 669	40,4	17,1	19,3	23,2
2005	44 082	40,1	13,0	18,8	28,1
2010	51 271	38,0	11,2	19,7	31,1
2011	54 166	39,8	9,2	19,5	31,5
2012	53 703	36,7	9,8	20,1	33,4
2013	55 419	37,0	8,3	19,9	34,8
2014	56 066	36,5	7,3	19,2	37,0
2015	56 507	33,4	8,1	20,0	38,5
2016	56 714	32,0	8,0	20,2	39,8

Lähteet: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto THL; Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11.SVT. THL. • Källor: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistiskentralen och från år 2015 Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL. • Sources: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL; Regular home care: Count of regular home-care clients on 30 November OSF. THL.

36. Muistisairaiden asiakkaiden käyttämät sosiaali- ja terveyspalvelut 2003–2013
Social- och hälsovård som mottagits av klienter med minnessjukdomar 2003–2013
Social welfare and health services used by clients with memory disorders, 2003–2013

	Asiakkaita • Klienter • Clients 31.12.				
	2003	2004	2005	2006	2007
Säännöllinen kotihoito • Regular home care	6 541	..	8 522	..	9 815
Miehet • Men	1 702	..	2 427	..	2 857
Naiset • Women	4 839	..	6 095	..	6 958
Tavallinen palveluasuminen • Ordinary sheltered housing	1 676	1 838	1 796	1 713	1 711
Miehet • Men	401	452	469	441	436
Naiset • Women	1 275	1 386	1 327	1 272	1 275
Tehostettu palveluasuminen • Sheltered housing, 24-hour assistance	4 769	5 720	6 682	7 761	9 024
Miehet • Men	981	1 252	1 529	1 721	2 089
Naiset • Women	3 788	4 468	5 153	6 040	6 935
Vanhainkodit • Residential homes	8 058	8 445	8 614	8 767	9 189
Miehet • Men	1 855	1 973	2 030	2 180	2 269
Naiset • Women	6 203	6 472	6 584	6 587	6 920
Terveyskeskusten pitkäaikaishoito • Health centres, long-term inpatients	6 217	6 202	6 545	6 679	6 526
Miehet • Men	1 440	1 443	1 544	1 573	1 655
Naiset • Women	4 777	4 759	5 001	5 106	4 871
Terveyskeskusten lyhytaikaishoito • Health centres, short-term inpatients	1 792	1 777	1 981	2 119	1 993
Miehet • Men	628	631	670	744	682
Naiset • Women	1 164	1 146	1 311	1 375	1 311
Erikoissairaanhoidon laitoshoido • Inpatient care in specialised health care	776	808	809	866	792
Miehet • Men	338	370	371	402	377
Naiset • Women	438	438	438	464	415

	% kaikista asiakkaista • av alla klienter • of all clients				
	2003	2004	2005	2006	2007
Säännöllinen kotihoito • Regular home care	11,3	..	13,8	..	15,6
Miehet • Men	9,5	..	12,3	..	14,3
Naiset • Women	12,0	..	14,4	..	16,3
Tavallinen palveluasuminen • Ordinary sheltered housing	13,5	14,7	15,1	17,8	18,4
Miehet • Men	9,9	11,0	12,0	14,7	15,3
Naiset • Women	15,2	16,5	16,6	19,2	19,7
Tehostettu palveluasuminen • Sheltered housing, 24-hour assistance	36,8	40,0	40,5	41,3	43,4
Miehet • Men	29,9	34,0	35,2	35,4	38,6
Naiset • Women	39,2	42,1	42,4	43,3	45,2
Vanhainkodit • Residential homes	40,3	42,1	44,2	45,9	48,3
Miehet • Men	36,9	38,2	40,6	43,5	45,3
Naiset • Women	41,4	43,5	45,4	46,8	49,4
Terveyskeskusten pitkäaikaishoito • Health centres, long-term inpatients	51,4	51,8	53,7	55,0	57,0
Miehet • Men	43,3	43,1	45,0	45,7	49,2
Naiset • Women	54,4	55,1	57,1	58,6	60,2
Terveyskeskusten lyhytaikaishoito • Health centres, short-term inpatients	22,0	23,0	24,7	26,2	25,0
Miehet • Men	20,4	21,1	21,4	24,1	22,3
Naiset • Women	22,9	24,2	26,9	27,5	26,7
Erikoissairaanhoidon laitoshoido • Inpatient care in specialised health care	5,8	6,4	6,2	7,0	6,9
Miehet • Men	5,3	5,9	5,8	6,6	6,6
Naiset • Women	6,4	6,8	6,5	7,5	7,2

Lähteet: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Perusterveydenhuolto. THL. Erikoissairaanhoido. THL • Källor: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL • Sources: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Regular home care: Count of regular home-care clients on 30 November OSF. THL; Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

2008	2009	2010	2011	2012	2013	
10 668	11 295	12 377	13 006	13 363	14 109	Regelbunden hemvård
3 125	3 266	3 698	3 993	4 150	4 349	Män
7 543	8 029	8 679	9 013	9 213	9 760	Kvinnor
1 651	1 405	1 437	1 425	1 365	1 306	Vanligt serviceboende
429	364	372	402	382	347	Män
1 222	1 041	1 065	1 023	983	959	Kvinnor
10 172	11 720	13 650	15 008	16 382	18 113	Serviceboende med heldygnsomsorgn
2 465	2 917	3 458	3 809	4 149	4 746	Män
7 707	8 803	10 192	11 199	12 233	13 367	Kvinnor
9 061	8 587	8 275	8 006	7 022	6 084	Ålderdomshem
2 275	2 284	2 223	2 165	1 986	1 783	Män
6 786	6 303	6 052	5 841	5 036	4 301	Kvinnor
6 417	5 824	4 707	4 182	3 622	2 838	Hälsovårdscentraler, långvård
1 664	1 474	1 276	1 144	1 051	856	Män
4 753	4 350	3 431	3 038	2 571	1 982	Kvinnor
2 189	2 265	2 197	2 244	2 318	2 220	Hälsovårdscentraler, korttidsvård
800	805	762	848	829	798	Män
1 389	1 460	1 435	1 396	1 489	1 422	Kvinnor
681	676	665	610	573	501	Slutenvård inom den specialiserade sjukvården
318	317	279	291	267	221	Män
363	359	386	319	306	280	Kvinnor

2008	2009	2010	2011	2012	2013	
17,0	17,5	18,2	18,2	18,9	19,6	Regelbunden hemvård
15,4	15,7	16,7	17,1	17,9	18,2	Män
17,7	18,4	18,9	18,7	19,5	20,2	Kvinnor
19,1	18,6	19,3	20,8	19,8	20,4	Vanligt serviceboende
16,3	15,9	15,9	18,9	17,5	16,9	Män
20,4	19,7	20,8	21,7	20,8	22,1	Kvinnor
44,4	45,6	47,7	48,7	50,8	52,0	Serviceboende med heldygnsomsorgn
40,0	41,9	43,9	45,0	46,7	48,8	Män
46,1	47,0	49,1	50,2	52,4	53,3	Kvinnor
49,7	50,2	51,5	51,6	51,7	51,0	Ålderdomshem
46,6	47,8	49,5	48,6	48,8	48,7	Män
50,9	51,1	52,2	52,8	52,9	52,1	Kvinnor
57,4	58,4	57,6	57,4	57,3	56,1	Hälsovårdscentraler, långvård
49,0	49,6	49,8	48,9	49,8	51,0	Män
61,1	62,1	61,1	61,4	61,1	58,7	Kvinnor
26,0	27,5	26,1	27,1	27,7	27,8	Hälsovårdscentraler, korttidsvård
24,2	24,4	22,6	25,1	25,5	24,7	Män
27,1	29,6	28,4	28,4	29,1	30,0	Kvinnor
6,1	6,2	6,2	5,7	5,6	5,2	Slutenvård inom den specialiserade sjukvården
5,7	5,8	5,2	5,5	5,1	4,6	Män
6,5	6,6	7,3	6,0	6,2	5,9	Kvinnor

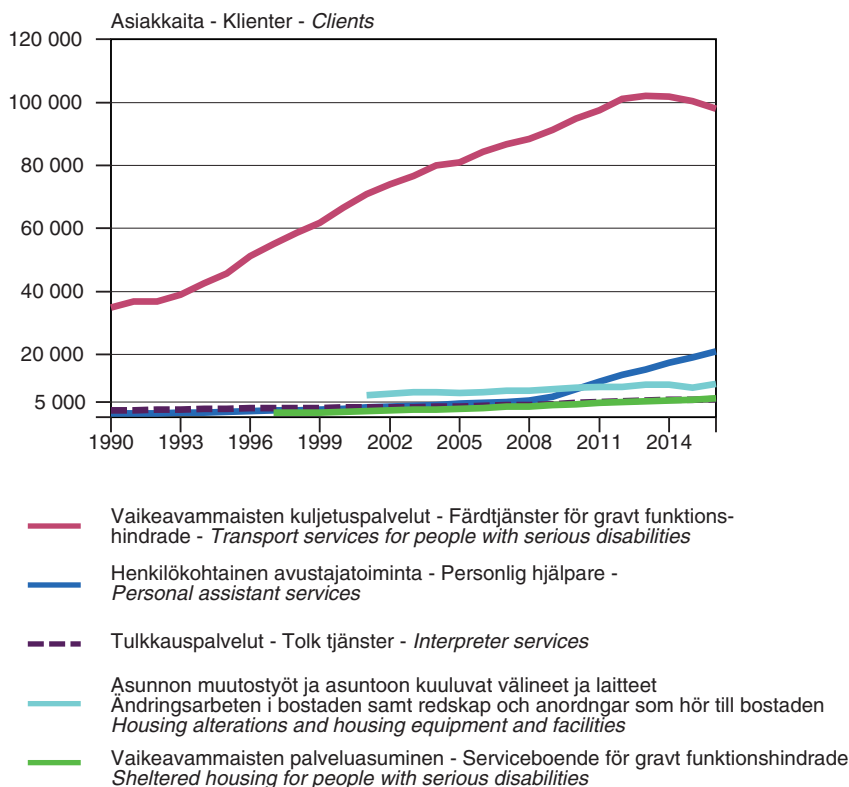

Vammaispalvelut

Handikappservice

Services for people with disabilities

Kuvio 6. - Figur 6. - Figure 6.
Vammaispalvelulain mukaiset palvelut 1990–2016
Tjänster enligt handikappservicelagen 1990–2016
Services under the Services and Assistance for the Disabled Act, 1990–2016

Lähde: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL, Kelan vammaiseturvet ja -palvelut. SVT. Kela. - Källa: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015 Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL, Handikappförmåner och -tjänster från FPA. FOS. FPA. - Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Sources: Up to 2014 Statistics on the activities of social services. THL, Disability benefits and services paid by the Social Insurance Institution (Kela). OSF. Kela.

37. Vammaispalvelulain mukaiset palvelut 1990–2016

Tjänster enligt handikappservicelagen 1990–2016

Services under the Services and Assistance for the Disabled Act, 1990–2016

Vuosi År Year	Vaikeavammaisten kuljetuspalvelut Färdtjänster för gravt funktionshindrade Transport services for people with serious disabilities	Henkilö- kohtainen apu Personlig assistans Personal assistant	Tulkkaus- palvelut ¹⁾ Tolk tjänster ¹⁾ Interpreter services ¹⁾	Asunnon muutostyöt ja asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet Ändringsarbeten i bostaden samt redskap och anordningar som hör till bostaden Housing alterations and housing equipment and facilities	Vaikeavammaisten palveluasuminen Serviceboende för gravt funktionshindrade Sheltered housing for people with serious disabilities
Asiakkaita/vuosi • Klienter/år • Clients/year					
1990	35 000	1 336	2 328	..	..
1995	45 839	1 835	2 808	..	..
2000	66 568	2 817	3 137	..	1 874
2005	80 937	4 322	3 530	7 713	2 721
2010	94 828	8 985	4 591	9 580	4 310
2014	101 911	17 356	5 539	10 361	5 390
2015	100 428	19 000	5 693	9 598	5 737
2016	98 103	21 079	5 853	10 728	6 214
Ikäryhmittäin • Efter åldersgrupp • By age group					
0–17	2 454	1 279	527	612	124
18–64	31 607	13 097	3 424	4 190	4 171
65+	64 042	6 703	1 902	5 926	1 919

1) Tulkkauspalvelujen järjestämisvelvollisuus siirtyi kunnilta Kelalle 1.9.2010. Vuodesta 2010 lähtien tilastossa ovat vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelusta annetun lain (133/2010) perusteella tulkkauspalveluihin oikeutetut 31.12. • Skyldigheten att ordna tolkningstjänster övergick från kommunerna till FPA 1.9.2010. Sedan år 2010 omfattar statistiken personer som är berättigade till tolktjänster 31.12 enligt lagen om tolkningstjänst för handikappade personer (133/2010). • Duty to provide interpreter services was transferred from the municipalities to KELA as of 1 September 2010. As of 2010, the statistics have included those who were entitled to interpreter services on 31 December under the Act on interpreter services for persons with disabilities (133/2010).

Lähde: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Kelan vammaisasetuudet ja -palvelut. SVT. Kela • Källa: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015. Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Handikappförmåner och -tjänster från FPA. FOS. FPA. • Sources: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL; Disability benefits and services paid by the Social Insurance Institution (Kela). OSF. Kela.

38. Vammaisten työllistämistoiminta ja omaishoidon tuki 1990–2016

Sysselsättningsverksamhet för funktionshindrade och stöd för närståendevård 1990–2016

Support to employment of disabled people and support for informal care, 1990–2016

Vuosi År Year	Kehitysvammaisten työ- ja toimintakeskukset Arbets- och aktivitets- center för personer med utvecklingsstörning Day and sheltered work centres for people with intellectual disabilities	Vajaakuntoisten työkeskukset Arbetscenter för funktion- shindrade Sheltered work centres for disabled people	Vammaisten työllistämistä tukeva toiminta Verksamhet i sysselsätt- ningssyfte för funktion- shindrade Activities to support employment of disabled people	Vammaisten työ- ja päivätoiminta Arbets- och dagverk- samhet för funktion- hindrade Day and sheltered work centres for people with various disabilities	Omaishoidon tuki, alle 65-v. Stöd för när- ståendevård, under 65 år Support for informal care, under 65 years
Asiakkaita/vuosi • Klienter/år • Clients/year			Asiakkaita • Klienter • Clients 31.12.		Asiakkaita/vuosi Klienter/år Clients/year
1990	..	..	..	..	7 836
1995	9 499	3 151	..	..	6 957
2000	10 929	3 301	..	..	8 090
2005	12 005	2 993	..	..	10 427
2010	..	..	2 458	15 805	12 910
2014	..	..	1 783	17 550	14 314
2015	..	..	2 128	16 305	14 939
2016	..	..	2 099	16 813	15 124

Lähde: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL • Källa: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015. Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL • Sources: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL

39. Kehitysvammaisten laitos- ja asumispalvelujen asiakkaat 2016

Klienter inom institutionsvård och boendeservice för personer med utvecklingsstörning 2016

Clients in institutional care and housing services for people with intellectual disabilities, 2016

Ikäryhmä Ålders- grupp Age group	Kehitysvammalaitokset Institutioner för pers. med utv.störning <i>Institutions for people with intellectual disabilities</i>			Autettu asuminen Assisterat boende <i>Housing with 24-hour assistance</i>			Ohjattu asuminen Styrt boende <i>Housing with part-time assistance</i>
	Asiakkaita Klienter <i>Clients</i> 31.12.	joista pitkä- aikais- hoidossa av vilka långvårds- klienter <i>of which in long-term care</i>	Hoito- päiviä/v. Vård- dygn/år. <i>Care days/year</i>	Asiakkaita Klienter <i>Clients</i> 31.12.	joista pitkä- aikais- hoidossa av vilka långvårds- klienter <i>of which in long-term care</i>	Hoito- päiviä/v. Vård- dygn/år. <i>Care days/year</i>	Asiakkaita Klienter <i>Clients</i> 31.12.
0–5	19	5	5 182	16	8	4 967	–
6–17	172	126	67 842	197	103	71 577	3
18–49	439	384	176 591	4 449	4 144	1 601 667	1 113
50+	290	280	125 115	3 603	3 373	1 306 790	838
Yhteensä Totalt Total	920	795	374 730	8 265	7 628	2 985 001	1 954
Miehet Män Men	602	524	244 113	4 601	4 229	1 657 918	1 092
Naiset Kvinnor Women	318	271	130 617	3 664	3 399	1 327 083	862

Lähde: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källa: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. •
 Source: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.

40. Vammaisten osallistumista, toimintaa ja työnteoa tukevat palvelut maakunnittain 2016
Tjänster som stödjer funktionshindrades delaktighet, verksamhet och arbete efter landskap 2016
Services supporting disabled people's participation, activities and employment by region, 2016

Maakunta <i>Region</i>	Vaikeavammaisten kuljetuspalvelut Färdtjänster för gravt funktionshindrade <i>Transport services for people with serious disabilities</i>	Henkilökohtainen apu Personlig assistens <i>Personal assistance</i>	Asunnon muutostyöt ja asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet Ändringsarbeten i bostaden samt redskap och anordningar som hör till bostaden <i>Housing alterations and housing equipment and facilities</i>
Asiakkaita/vuosi • Klienter/år • Clients/year			
Koko maa • Whole country	98 103	21 079	10 728
Uusimaa	25 536	4 361	2 817
Varsinais-Suomi	8 415	1 970	710
Satakunta	6 103	1 004	912
Kanta-Häme	2 864	570	504
Pirkanmaa	9 705	1 861	795
Päijät-Häme	4 384	592	294
Kymenlaakso	3 325	728	322
Etelä-Karjala • South Karelia	2 306	496	171
Etelä-Savo	3 931	996	378
Pohjois-Savo	4 612	1 374	429
Pohjois-Karjala • North Karelia	2 370	812	241
Keski-Suomi • Central Finland	4 275	971	352
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	3 515	983	523
Pohjanmaa • Ostrobothnia	4 002	574	457
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	1 625	377	164
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	5 467	1 667	742
Kainuu	990	408	439
Lappi • Lapland	4 207	1 255	444
Ahvenanmaa • Åland Islands	471	80	34

Lähteet: Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Kelan vammaiseturvet ja -palvelut. SVT. Kela. • Källor: Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Handikappförmåner och -tjänster från FPA. FOS. FPA. • Sources: Statistics on the activities of social services. THL; Disability benefits and services paid by the Social Insurance Institution (Kela). OSF. Kela.

Tulkkauspalvelut Tolktjänster <i>Interpreter services</i>	Vammaisten työllistymistä tukeva toiminta Verksamhet i sysselsätt- ningssyfte för funktion- shindrade <i>Activities to support employment of disabled people</i>	Vammaisten työ- ja päivätoiminta Arbets- och dagverksamhet för funktionshindrade <i>Day and sheltered work centres for people with various disabilities</i>	Landskap
Asiakkaita • Klienter • <i>Clients</i> 31.12			
5 853	2 099	16 813	Hela landet
1 655	346	3 349	Nyland
721	193	1 451	Egentliga Finland
293	82	890	Satakunta
181	57	615	Egentliga Tavastland
506	102	1 446	Birkaland
172	38	683	Päijänne-Tavastland
155	92	616	Kymmenedalen
175	46	290	Södra Karelen
141	1	712	Södra Savolax
238	186	889	Norra Savolax
230	112	791	Norra Karelen
369	91	792	Mellersta Finland
241	210	789	Södra Österbotten
140	113	636	Österbotten
45	3	345	Mellersta Österbotten
323	271	1 286	Norra Österbotten
76	88	313	Kajanaland
184	26	874	Lappland
8	42	46	Åland

41. Kehitysvammaisten laitos- ja asumispalvelujen sekä perhehoidon asiakkaat maakunnittain 2016
Klienter inom institutionsvård och boendeservice och i familjevård för personer med utvecklingsstörning efter länsskap 2016
Clients in institutional care, housing services and in family care for people with intellectual disabilities by region, 2016

Maakunta Länsskap Region	Kehitysvammalaitokset Institutioner för pers. med utv. störning <i>Institutions for people with intellectual disabilities</i>		Autettu asuminen Assisterat boende <i>Housing with 24-hour assistance</i>		Ohjattu asuminen Styrt boende <i>Housing with part-time assistance</i>	Perhehoito ¹⁾ Familjevård ¹⁾ <i>Family care¹⁾</i>
	Asiakkaita Klienter <i>Clients</i> 31.12.	joista pitkäaikais- hoidossa av vilka lång- vårdsklienter <i>of which in long-term care</i>	Asiakkaita Klienter <i>Clients</i> 31.12.	joista pitkäaikais- hoidossa av vilka lång- vårdsklienter <i>of which in long-term care</i>	Asiakkaita Klienter <i>Clients</i> 31.12.	Asiakkaita Klienter <i>Clients</i> 31.12.
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	920	795	8 265	7 628	1 954	1 403
Uusimaa • Nyland	231	206	1 839	1 660	319	374
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	89	79	709	666	134	67
Satakunta • Satakunta	61	55	369	336	59	54
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	4	3	252	233	82	111
Pirkanmaa • Birkaland	93	73	569	516	183	94
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	3	3	385	361	84	70
Kymenlaakso • Kymmenedalen	25	25	286	262	120	11
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	11	11	215	203	15	2
Etelä-Savo • Södra Savolax	61	46	286	269	160	38
Pohjois-Savo • Norra Savolax	98	86	523	496	165	61
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	23	12	334	295	41	126
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	21	18	397	365	95	140
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	63	61	357	323	88	19
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	16	14	333	307	35	25
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	8	4	99	83	29	5
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	39	30	691	653	184	130
Kainuu • Kajanaland	18	15	150	146	60	50
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	55	53	374	358	101	25
Åhvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	1	1	97	96	..	1

1) Vuodesta 2006 lähtien on kerätty tieto "Vammaisten perhehoito" eli mukana on jonkin verran muitakin vammaisia kuin kehitysvammaisia. • Från och med 2006 har uppgifter om familjevård för funktionshindrade samlats in, dvs. uppgifterna inbegriper även andra funktionshindrade än personer med utvecklingsstörning. • From 2006 onwards the data collection has concerned family care for people with disabilities, i.e. the data includes not only people with intellectual disabilities but also some people with other disabilities.

Lähteet: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL.; Perhehoito: Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL. • Källor: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL.; Familjevård: Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL • Sources: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.; Family care: Statistics on the activities of social services. THL

Mielenterveyspalvelut

Mentalvårdstjänster

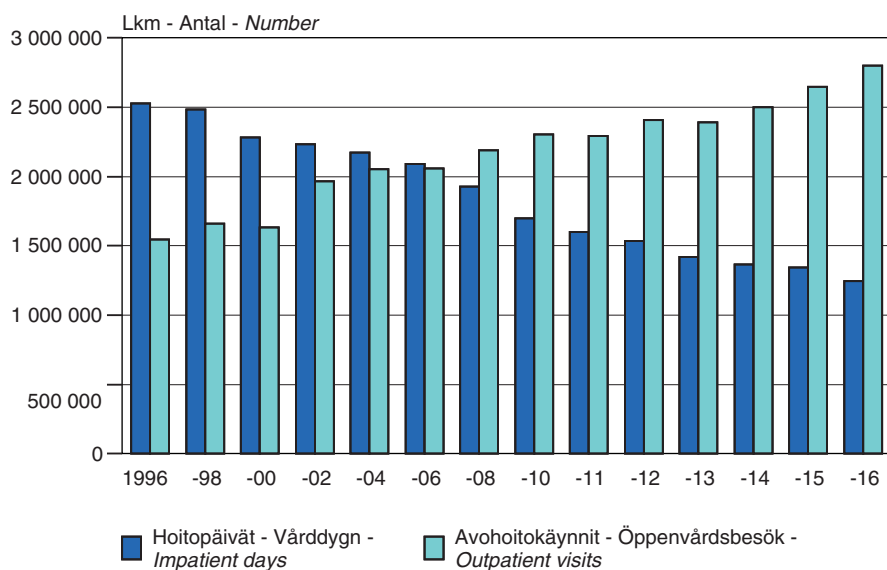
Mental health services

Kuvio 7. - Figur 7. - Figure 7.

Mielenterveyden häiriöiden laitoshoido ja avohoito 1996–2016

Psykiatrisk institutionsvård och öppenvård 1996–2016

Inpatient and outpatient mental care, 1996–2016

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. SVT. THL. - Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. FOS. THL. - Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. OSF. THL.

42. Mielenterveyshuollon avohoitokäynnit 1997–2016
Öppenvårdsbesök inom mentalvården 1997–2016
Outpatient visits in mental health services, 1997–2016

	1997	2000	2003	2006	2010	2015	2016
Perusterveydenhuollon käynnit ¹⁾ • Besök inom primärvård ¹⁾ • <i>Visits in primary health care¹⁾</i>							
Lääkäri • Läkare • <i>Physician</i>	28 992	58 764	99 232	92 740	98 237	62 938	74 876
Muu kuin lääkäri • Annan än läkare • <i>Other practitioner</i>	298 048	446 925	615 665	554 601	590 719	622 192	714 916
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	327 040	505 689	714 897	647 341	688 956	685 130	789 782
Erikoissairaanhoidon käynnit • Besök inom specialiserad sjukvård • <i>Visits in specialised health care</i>							
Aikuispsykiatria • Vuxenpsykiatri • <i>Adult psychiatry</i>	1 131 421	959 419	1 127 158	1 158 950	1 240 224	1 437 311	1 458 242
Nuorisopsykiatria • Ungdomspsykiatri • <i>Adolescent psychiatry</i>	66 655	91 982	104 215	136 275	217 422	309 419	317 998
Lastenpsykiatria • Barnpsykiatri • <i>Child psychiatry</i>	76 326	79 241	102 827	119 122	159 983	217 810	233 720
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	1 274 402	1 130 642	1 334 200	1 414 347	1 617 629	1 964 540	2 009 960
Mielenterveyskäynnit ¹⁾ • Besök inom mentalvård ¹⁾ • <i>Mental health visits¹⁾</i>							
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	1 601 442	1 636 331	2 049 097	2 061 688	2 306 585	2 649 670	2 799 742
Asukasta kohti • Per invånare • <i>Per inhabitant</i>	0,31	0,32	0,39	0,39	0,42	0,48	0,51

1) Perusterveydenhuollon avohoidon tiedonkeruu muuttui 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2011–2016 tietojen kanssa. • Insamlingen av data om öppenvården inom primärvården förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • *Data collection for outpatient visits in primary health care has been revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2011–2016.*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • *Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

43. Mielenterveyden häiriöiden laitoshoidon erikoisaloittain 1997–2016
Psykiatrisk institutionsvård efter specialitet 1997–2016
Inpatient mental health care by speciality, 1997–2016

	1997	2000	2003	2006	2010	2015	2016
Psykiatria ¹⁾ • Psykiatri ¹⁾ • Psychiatry ¹⁾							
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	43 469	48 933	47 199	44 416	39 390	34 051	33 393
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	49,2	39,7	36,3	35,8	35,1	31,7	33,2
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	1 959 645	1 827 462	1 751 156	1 659 433	1 386 750	1 162 783	1 088 743
Potilaat • Patienter • Patients	28 930	30 234	29 478	29 592	27 094	23 227	22 843
Yleislääketiede • Allmänmedicin • General practice							
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	24 056	24 579	21 439	19 460	16 101	15 329	15 200
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	15,4	13,5	15,7	16,0	17,4	11,9	10,4
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	423 576	408 727	382 124	391 143	277 234	148 260	124 909
Potilaat • Patienter • Patients	15 653	16 064	14 123	13 260	11 107	9 885	9 916
Muut • Övriga • Others							
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	9 678	9 452	8 169	9 086	7 757	9 707	9 217
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	6,4	4,7	4,6	4,6	4,0	3,7	3,3
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	59 862	46 497	37 075	41 859	32 487	35 645	32 313
Potilaat • Patienter • Patients	8 091	7 835	6 854	7 635	6 362	7 701	7 306
Yhteensä • Totalt • Total							
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	77 203	82 964	76 807	72 962	63 248	59 087	57 810
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	33,3	27,9	27,2	26,6	26,8	21,9	22,4
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	2 443 083	2 282 686	2 170 355	2 092 435	1 696 471	1 346 688	1 245 965
Potilaat • Patienter • Patients	47 767	49 241	46 158	46 143	40 897	36 798	36 183

1) Tähän on poimittu ne psykiatrian erikoisalan potilaat/hoitojaksot/hoitopäivät, joissa potilaan päädiagnoosina on mielenterveyden häiriö (diagnoosit F00–F99 dementiaa ja muita elimellisiä aivo-oireyhtymiä sekä kehitysvammaisuutta lukuun ottamatta). Psykiatrian erikoisalan kokonaismäärät löytyvät taulukosta 77. • Denna tabell visar de patienter/vårdperioder/vårddygn inom specialiteten psykiatri där huvuddiagnosen är psykiska sjukdomar och syndrom (diagnoserna F00–F99, med undantag av diagnoser som tyder på demens, andra organiska psykiska störningar samt utvecklingsstörning). Tabell 77 visar de totala antalen för specialiteten psykiatri. • The figures here include all patients/inpatient stays/care days in psychiatry where the patient's primary diagnosis is mental disorder (diagnoses F00–F99, except for dementia and other organic, including symptomatic, mental disorders, and mental retardation). The total numbers for psychiatry appear from Table 77.

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

44. Mielenterveyden häiriöiden laitoshoido ikäryhmittäin 1997–2016
Psykiatrisk institutionsvård efter åldersgrupp 1997–2016
Inpatient mental health care by age group, 1997–2016

Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group	1997	2000	2003	2006	2010	2015	2016
0–17							
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	6 407	8 111	7 825	7 893	7 438	6 615	6 422
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	26,2	25,2	25,1	25,4	24,0	19,3	18,6
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	173 595	202 881	202 552	209 765	178 287	127 224	121 458
Potilaat • Patienter • Patients	4 732	5 804	5 494	5 515	5 353	4 633	4 573
18–24							
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	6 224	7 310	6 642	5 388	5 263	5 885	5 778
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	23,4	21,3	25,0	30,9	28,8	22,3	22,0
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	155 322	170 824	189 793	184 739	153 184	146 330	135 562
Potilaat • Patienter • Patients	3 868	4 489	4 321	3 595	3 575	3 727	3 677
25–64							
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	53 323	56 400	52 104	48 832	40 968	35 756	34 944
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	31,2	25,8	25,2	24,7	25,2	20,4	22,5
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	1 576 811	1 434 711	1 352 994	1 265 045	1 028 713	823 075	771 115
Potilaat • Patienter • Patients	31 469	31 431	29 529	29 687	25 605	21 763	21 219
65+							
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	11 249	11 143	10 236	10 849	9 579	10 831	10 666
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	52,6	44,8	40,3	34,2	34,8	28,4	24,5
Hoitopäivät • Vårddygn • Care days	537 355	474 270	425 016	432 886	336 287	250 059	217 830
Potilaat • Patienter • Patients	7 842	7 704	7 025	7 549	6 527	6 889	6 861

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

45. Mielenterveyden häiriöiden laitoshoidon maakunnittain 2016
Psykiatrisk institutionsvård efter landskap 2016
Inpatient mental health care by region, 2016

Maakunta Landskap Region	Hoitojaksot Vårdperioder Inpatient stays	Keskimääräinen hoitoaika Medelvårdtid Average length of stay	Hoitopäivät Vårddygn Care days	Potilaat Patienter Patients
Koko maa • Hela landet • Whole country	57 810	22,4	1 245 965	36 183
Uusimaa • Nyland	14 066	23,0	372 638	9 206
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	3 833	24,8	99 397	2 567
Satakunta	2 784	16,1	47 641	1 770
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	1 953	20,0	34 981	1 173
Pirkanmaa • Birkaland	5 248	20,9	97 189	3 254
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	2 434	27,8	49 604	1 556
Kymenlaakso • Kymmenedalen	1 462	29,0	44 476	1 152
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	1 037	17,5	15 973	642
Etelä-Savo • Södra Savolax	1 545	26,5	42 686	1 121
Pohjois-Savo • Norra Savolax	3 780	23,5	72 837	2 251
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	2 686	23,5	40 768	1 600
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	3 308	13,4	48 554	1 860
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • South Ostrobothnia	2 428	16,0	43 787	1 384
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	1 181	49,1	40 386	865
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	716	33,5	17 532	420
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	5 060	23,9	96 424	2 949
Kainuu • Kajanaland	1 002	20,7	31 477	611
Lappi • Lappland • Lapland	2 514	17,5	40 448	1 508
Åhvenanmaa • Åland • Åland Islands	288	22,6	3 138	166

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoidon THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

46. Psykiatrian asumispalvelut 1995–2016
Boendeservice inom psykiatrin 1995–2016
Housing services for people with mental disorders, 1995–2016

Vuosi År Year	Palveluntuottaja • Serviceproducent • <i>Service provider</i>			
	Kunnallinen (sosiaalihoito) Kommunal (socialvård) <i>Municipal (social care)</i>	Kunnallinen (terveydenhoito) Kommunal (hälso- och sjukvård) <i>Municipal (health care)</i>	Yksityinen Privat <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>
	Asiakkaita • Klienter • <i>Clients</i> 31.12.			
1995	523	468	889	1 880
2000	482	41	2 572	3 095
2001	359	149	3 133	3 641
2002	454	158	3 569	4 181
2003	388	257	4 090	4 735
2004	407	181	4 465	5 053
2005	475	211	4 907	5 593
2006	521	232	5 155	5 908
2007	480	236	5 816	6 532
2008	554	186	6 323	7 063
2009	520	168	6 472	7 160
2010	509	159	6 544	7 212
2011	616	156	7 027	7 799
2012	711	157	7 141	8 009
2013	708	168	7 086	7 962
2014	760	163	7 132	8 055
2015	712	1	7 086	7 799
2016	667	4	7 036	7 707

Lähteet: Vuosi 1995 Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus; Vuodesta 2000 lähtien Sosiaalihoollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källor: År 1995 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen; Från och med 2000 Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. • Sources: Year 1995 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland; From 2000– Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.

Päihteet ja riippuvuudet

Alkohol, droger och beroende

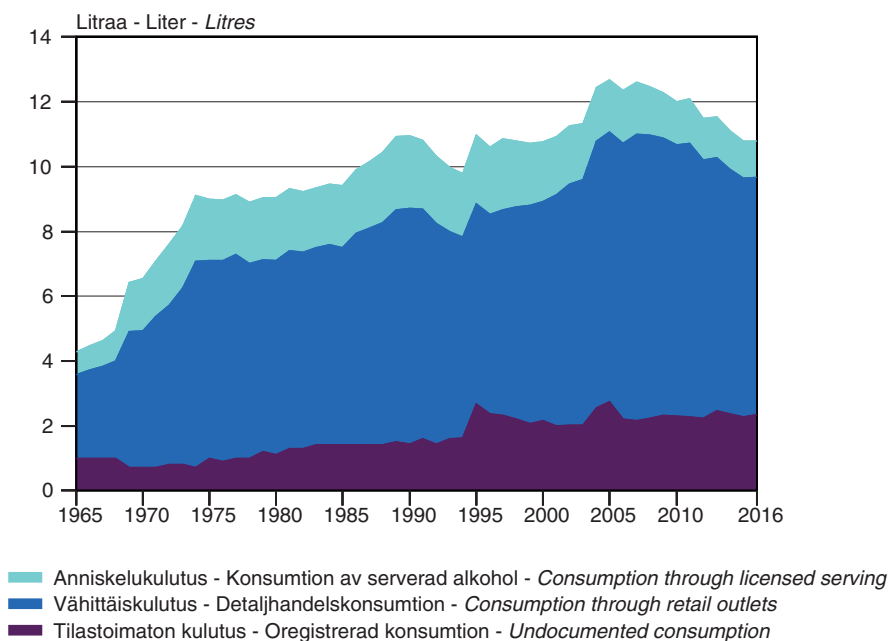
Alcohol, drugs and addiction

Kuvio 8. - Figur 8. - Figure 8.

Alkoholijuomien kokonaiskulutus 100 %:n alkoholina 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti 1965–2016

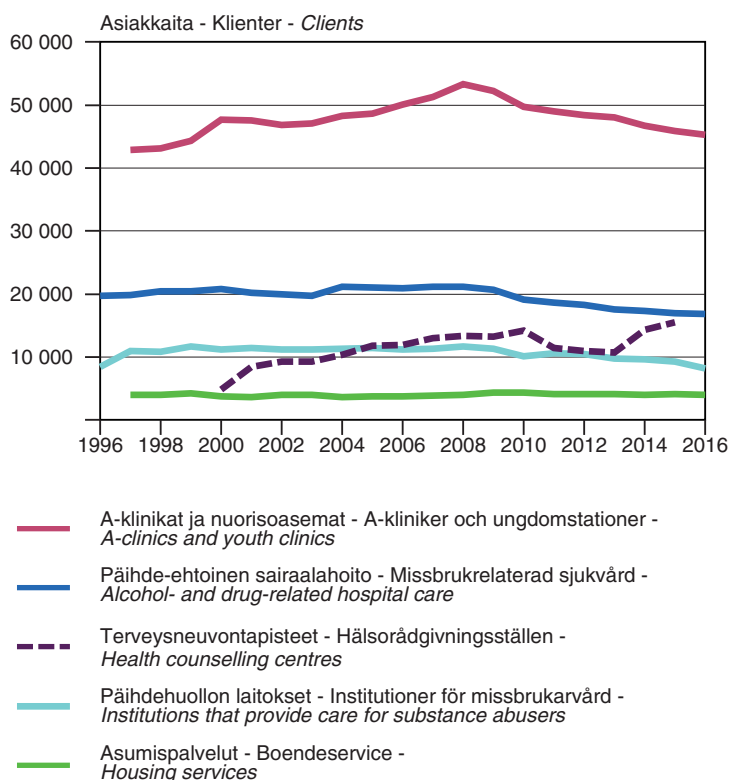
Total alkoholkonsumtion i 100 % alkohol per invånare 15 år och över 1965–2016

Total consumption of alcoholic beverages, 100% alcohol per capita aged 15 and over, 1965–2016

Lähteet: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira. - Källor: Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira. - Sources: Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.

Kuvio 9. - Figur 9. - Figure 9.
Päihdehuollon palvelut 1996–2016
Missbrukarvårdens tjänster 1996–2016
Treatment services for substance abusers 1996–2016

Lähteet: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Erikois-sairaanhoito. THL; Perusterveydenhuolto. THL; Infektiotautien torjunta ja rokotukset -yksikkö. THL. - Källor: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015 Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Specialiserad sjukvård. THL; Primärvård. THL; Enheten för smittskydd och vaccinationer. THL. - Sources: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL; Institutional care, and housing services in social care. OSF. THL; Specialised health care. THL; Primary health care. THL; Infectious Disease Control and Vaccinations Unit. THL.

47. Alkoholijuomien tilastoitu kulutus asukasta kohti 1960–2016
Registrerad alkoholkonsumtion per invånare 1960–2016
Recorded consumption of alcoholic beverages, per capita, 1960–2016

Vuosi År Year	Litraa 100 %:n alkoholia • Liter 100 % alkohol • 100% alcohol, litres		Euroa (käyvin hinnoin) • Euro (till löpande priser) • EUR (at current prices)	
	15 vuotta täyttäneitä kohti Per invånare 15 år och över Per capita, aged 15 and over	Asukasta kohti Per invånare Per capita	15 vuotta täyttäneitä kohti Per invånare 15 år och över Per capita, aged 15 and over	Asukasta kohti Per invånare Per capita
Kulutus yhteensä • Konsumtion totalt • Consumption, total				
1960	2,69	1,85	21	15
1970	5,84	4,30	80	59
1980	7,94	6,31	292	233
1990	9,53	7,69	783	632
2000	8,59	7,04	826	677
2005	9,95	8,23	867	718
2010	9,72	8,12	980	819
2011	9,81	8,20	1 004	839
2012	9,27	7,75	1 015	848
2013	9,08	7,59	1 000	836
2014	8,76	7,32	999	836
2015	8,52	7,13	972	813
2016	8,44	7,07	971	813
Vähittäiskulutus • Detaljhandelskonsumtion • Consumption through retail outlets				
1960	2,04	1,40	14	9
1970	4,24	3,12	49	36
1980	6,00	4,77	180	143
1990	7,28	5,87	466	376
2000	6,76	5,54	509	417
2005	8,33	6,89	543	449
2010	8,38	7,00	654	546
2011	8,46	7,06	668	557
2012	7,99	6,67	676	565
2013	7,82	6,54	668	559
2014	7,57	6,33	668	558
2015	7,38	6,17	647	541
2016	7,32	6,13	643	539
Anniskelukulutus • Konsumtion av serverad alkohol • Consumption through licensed serving				
1960	0,65	0,45	8	5
1970	1,61	1,18	31	23
1980	1,94	1,54	113	90
1990	2,25	1,82	318	256
2000	1,84	1,51	317	260
2005	1,62	1,34	324	268
2010	1,34	1,12	327	273
2011	1,36	1,13	337	282
2012	1,28	1,07	339	284
2013	1,25	1,05	332	277
2014	1,19	0,99	332	277
2015	1,14	0,96	326	272
2016	1,11	0,93	328	275

Lähteet: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira • Källor: Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira • Sources: Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.

48. Alkoholijuomien tilastoitu kulutus 100 %-n alkoholina 15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti 1960–2016
Registrerad alkoholkonsumtion i 100 % alkohol per invånare 15 år och över 1960–2016
Recorded consumption of alcoholic beverages, 100% alcohol, per capita aged 15 and over, 1960–2016

Vuosi År Year	Viinaa Brännvin Vodka, gin, etc.	Muita väkeviä juomia Övriga starka drycker Other strong beverages	Väkeviä viinejä Starkvin Fortified wines	Mietoja viinejä Lättvin Light wines	Siideriä Cider Ciders	Long drink -juomia Long drink Long drinks	Vahvaa olutta Starköl Strong beer	Keski- olutta Mellanöl Medium beer	Yhteensä Totalt Total
Kulutus yhteensä, litraa • Konsumtion totalt, liter • Consumption total, litres									
1960	1,25	0,65	0,18	0,00	0,00	0,01	0,13	0,37	2,69
1970	1,49	0,90	0,46	0,00	0,00	0,06	0,76	1,93	5,84
1980	2,28	1,23	0,57	0,00	0,00	0,24	1,32	1,94	7,94
1990	2,34	1,13	0,30	0,70	0,02	0,25	1,90	2,88	9,53
2000	1,56	0,68	0,18	1,08	0,60	0,26	0,39	3,90	8,63
2005	1,90	0,92	0,20	1,47	0,57	0,31	0,30	4,29	9,95
2010	1,50	0,83	0,16	1,70	0,52	0,54	0,23	4,24	9,72
2011	1,44	0,81	0,15	1,74	0,50	0,56	0,24	4,37	9,81
2012	1,38	0,78	0,15	1,74	0,44	0,52	0,23	4,04	9,27
2013	1,30	0,73	0,13	1,71	0,42	0,50	0,23	4,05	9,08
2014	1,24	0,68	0,12	1,68	0,38	0,48	0,23	3,94	8,76
2015	1,18	0,66	0,11	1,64	0,35	0,44	0,24	3,89	8,52
2016	1,15	0,66	0,10	1,64	0,34	0,43	0,24	3,87	8,44
Vähittäiskulutus, litraa • Detaljhandelskonsumtion, liter • Consumption through retail outlets, litres									
1960	1,16	0,41	0,13	0,00	0,00	0,00	0,07	0,20	2,04
1970	1,20	0,68	0,42	0,00	0,00	0,03	0,38	1,32	4,24
1980	1,95	1,01	0,55	0,00	0,00	0,12	0,54	1,51	6,00
1990	2,03	0,96	0,29	0,61	0,01	0,17	0,78	2,42	7,28
2000	1,35	0,55	0,17	0,97	0,43	0,21	0,23	2,87	6,78
2005	1,69	0,80	0,19	1,35	0,44	0,22	0,18	3,45	8,33
2010	1,34	0,72	0,16	1,54	0,42	0,41	0,13	3,65	8,38
2011	1,28	0,70	0,15	1,58	0,40	0,43	0,13	3,79	8,46
2012	1,24	0,67	0,15	1,58	0,35	0,40	0,12	3,48	7,99
2013	1,17	0,63	0,13	1,55	0,33	0,38	0,12	3,51	7,82
2014	1,12	0,59	0,12	1,52	0,31	0,38	0,11	3,42	7,57
2015	1,07	0,58	0,11	1,48	0,28	0,35	0,11	3,40	7,38
2016	1,04	0,58	0,1	1,47	0,28	0,34	0,11	3,40	7,32
Anniskelukulutus, litraa • Konsumtion av serverad alkohol, liter • Consumption through licensed serving, litres									
1960	0,09	0,25	0,05	0,00	0,00	0,01	0,06	0,17	0,65
1970	0,29	0,22	0,04	0,00	0,00	0,03	0,38	0,61	1,61
1980	0,32	0,22	0,02	0,00	0,00	0,12	0,78	0,43	1,94
1990	0,32	0,16	0,01	0,09	0,01	0,08	1,12	0,46	2,25
2000	0,21	0,12	0,00	0,11	0,17	0,05	0,16	1,03	1,84
2005	0,21	0,12	0,00	0,12	0,13	0,08	0,12	0,84	1,62
2010	0,15	0,11	0,00	0,15	0,10	0,13	0,10	0,59	1,34
2011	0,15	0,11	0,00	0,17	0,10	0,13	0,11	0,59	1,36
2012	0,14	0,11	0,00	0,17	0,09	0,12	0,11	0,55	1,28
2013	0,13	0,10	0,00	0,16	0,09	0,11	0,11	0,54	1,25
2014	0,11	0,09	0,00	0,16	0,08	0,11	0,12	0,52	1,19
2015	0,11	0,09	0,00	0,16	0,07	0,09	0,13	0,50	1,14
2016	0,11	0,08	0,00	0,16	0,07	0,09	0,13	0,47	1,11

Lähteet: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira • Källor: Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira • Sources: Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.

49. Alkoholijuomien myynti 100 %:n alkoholina maakunnittain 2016
Försäljning av alkoholdrycker i 100 % alkohol efter landskap 2016
Sales of alcoholic beverages by region, 100% alcohol, 2016

Maakunta Landskap Region	Väkeviä juomia Starka drycker Strong beverages	Viinejä Vin Wines	Siideriä Cider Ciders	Long drink -juomia Long drink Long drinks	Mallas- juomia Malt- drycker Beers	Yhteensä Totalt Total
1 000 litraa • liter • litres						
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	8 351	8 031	1 587	1 970	18 945	38 883
Uusimaa • Nyland	1 896	2 999	461	475	5 196	11 026
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	727	736	135	168	1 620	3 387
Satakunta • Satakunta	414	265	61	91	786	1 616
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	282	236	50	63	637	1 269
Pirkanmaa • Birkaland	792	691	155	186	1 692	3 516
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	310	286	60	77	815	1 548
Kymenlaakso • Kymmenedalen	270	243	52	62	693	1 319
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	204	190	43	50	568	1 055
Etelä-Savo • Södra Savolax	268	225	51	64	655	1 263
Pohjois-Savo • Norra Savolax	457	318	85	103	941	1 903
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	269	182	49	65	570	1 135
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	456	352	81	108	988	1 986
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	330	167	42	73	527	1 139
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	205	214	36	48	471	974
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	121	79	16	24	204	445
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	656	420	117	160	1 362	2 716
Kainuu • Kajanaland	161	88	24	35	296	603
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	507	287	64	111	855	1 825
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	26	52	5	7	68	158

15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti, litraa • Per invånare 15 år och över, liter • *Per capita aged 15 and over, litres*

Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	1,81	1,74	0,34	0,43	4,11	8,44
Uusimaa • Nyland	1,39	2,20	0,34	0,35	3,81	8,09
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	1,80	1,83	0,34	0,42	4,02	8,40
Satakunta • Satakunta	2,20	1,40	0,32	0,48	4,17	8,58
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	1,93	1,62	0,34	0,43	4,37	8,69
Pirkanmaa • Birkaland	1,86	1,62	0,36	0,44	3,97	8,25
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	1,81	1,67	0,35	0,45	4,75	9,02
Kymenlaakso • Kymmenedalen	1,77	1,59	0,34	0,41	4,54	8,64
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	1,81	1,69	0,38	0,45	5,05	9,38
Etelä-Savo • Södra Savolax	2,07	1,73	0,40	0,49	5,06	9,76
Pohjois-Savo • Norra Savolax	2,17	1,51	0,40	0,49	4,47	9,04
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	1,92	1,29	0,35	0,46	4,06	8,09
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	1,97	1,52	0,35	0,47	4,28	8,59
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	2,08	1,05	0,26	0,46	3,31	7,15
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	1,37	1,43	0,24	0,32	3,15	6,50
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	2,17	1,42	0,29	0,42	3,66	7,96
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	2,00	1,28	0,36	0,49	4,15	8,27
Kainuu • Kajanaland	2,51	1,37	0,37	0,54	4,62	9,41
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	3,32	1,88	0,42	0,73	5,60	11,95
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	1,05	2,14	0,20	0,28	2,80	6,47

Lähteet: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira • Källor: Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira • *Sources: Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.*

50. Alkoholijuomien myynti juomaryhmittäin 1990–2016
Försäljning av alkoholdrycker per varugrupp 1990–2016
Sales of alcoholic beverages by type of beverage, 1990–2016

Vuosi År Year	Väkeviä juomia Starka drycker <i>Strong beverages</i>	Väkeviä viinejä Starkvin <i>Fortified wines</i>	Mietoja viinejä Lättvin <i>Light wines</i>	Siideriä Cider <i>Ciders</i>	Long drink -juomia Long drink <i>Long drinks</i>	Vahvaa olutta Stark öl <i>Strong beer</i>	Keski- olutta Mellanöl <i>Medium beer</i>	Yhteensä 100 %:n alkoholina Totalt 100 % alkohol <i>Total 100% alcohol</i>
1 000 litraa • liter • <i>litres</i>								
Vähittäismyynti • Detaljhandel • <i>Retail sales</i>								
1990	33 173	6 533	20 834	612	12 401	59 436	220 001	29 113
2000	22 239	4 265	35 618	38 715	14 364	16 968	267 408	28 680
2008	30 036	4 573	54 330	46 484	32 590	10 988	358 887	38 813
2009	27 959	4 380	55 021	41 662	37 017	10 780	359 954	38 215
2010	26 464	4 088	55 748	40 329	37 686	9 909	360 801	37 617
2011	25 602	3 744	57 938	38 402	39 712	9 586	376 779	38 154
2012	24 696	3 739	57 584	33 489	37 605	8 981	349 250	36 218
2013	23 470	3 358	56 664	32 035	35 575	8 757	354 445	35 648
2014	22 407	3 136	55 690	29 664	35 327	8 470	347 039	34 643
2015	21 760	2 855	54 305	27 707	32 814	8 308	345 394	33 881
2016	21 496	2 679	54 210	27 309	31 996	8 194	346 466	33 752
Toimitukset anniskeluun • Leveranser till servering • <i>Deliveries to licensed serving</i>								
1990	5 002	204	3 035	973	6 051	84 054	42 069	9 054
2000	3 872	95	3 664	14 911	4 041	12 386	96 432	7 800
2008	4 120	74	5 211	10 861	9 958	9 304	67 417	6 688
2009	3 661	62	5 032	9 951	10 497	8 910	62 283	6 239
2010	3 462	63	5 381	9 348	10 541	8 603	58 767	6 008
2011	3 562	62	5 975	9 264	10 622	9 180	58 304	6 117
2012	3 296	60	5 970	8 457	9 938	9 222	55 248	5 819
2013	3 104	55	5 919	8 174	9 683	9 695	54 511	5 700
2014	2 754	49	5 785	7 582	9 023	10 057	52 559	5 431
2015	2 655	45	5 809	6 867	8 093	10 638	50 321	5 251
2016	2 568	45	6 097	6 395	7 693	10 969	47 914	5 131
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>								
1990	38 174	6 737	23 869	1 585	18 452	143 490	262 070	38 167
2000	26 111	4 359	39 282	53 626	18 405	29 354	363 840	36 480
2008	34 156	4 647	59 541	57 345	42 548	20 292	426 304	45 501
2009	31 620	4 442	60 054	51 613	47 514	19 691	422 237	44 454
2010	29 926	4 150	61 129	49 677	48 227	18 512	419 567	43 625
2011	29 164	3 806	63 913	47 666	50 334	18 767	435 083	44 271
2012	27 992	3 799	63 554	41 946	47 543	18 203	404 498	42 037
2013	26 574	3 413	62 583	40 208	45 258	18 452	408 956	41 349
2014	25 162	3 185	61 475	37 247	44 350	18 528	399 598	40 074
2015	24 416	2 900	60 113	34 575	40 907	18 946	395 714	39 132
2016	24 064	2 724	60 307	33 703	39 689	19 164	394 380	38 883

Lähteet: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira • Källor Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira • *Sources: Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.*

51. Alkoholijuomien vähittäismyyntiverkosto 1990–2016
Distributionsnät för detaljhandel med alkoholdrycker 1990–2016
Network for the retail sales of alcoholic beverages, 1990–2016

Vuosi År Year	Alkon myymälät Alkos butiker Alko stores	Vähittäismyyntipaikat Detaljhandelsställen Retail outlets ≤ 4.7 %	Tilaviini- ja sahtimyymlät Gårdsvins- och sahtibutiker Stores for selling fruit wine and sahti	Alkon tilauspalvelupisteet Alkoombud Alko order points
1990	240	6 706	–	–
2000	275	7 348	49	124
2005	327	6 699	49	139
2010	343	5 755	35	118
2011	348	5 586	32	110
2012	351	5 511	31	108
2013	350	5 371	31	107
2014	352	5 282	31	106
2015	351	5 264	30	104
2016	354	5 116	31	66

Lähde: Valvira. • Källa: Valvira • Source: Valvira.

52. Alkoholijuomien anniskeluverkosto 1990–2016
Nät för servering av alkoholdrycker 1990–2016
Network for the licensed serving of alcoholic beverages, 1990–2016

Vuosi År Year	Anniskeluravintolat • Restauranger med serveringstillstånd • <i>Licensed restaurants</i>					
	Anniskeluluvat ¹⁾ • Serveringstillstånd ¹⁾ • <i>Serving licences¹⁾</i>				Asiakaspaikkoja ²⁾ • Gästplatser ²⁾ • <i>Seating for customers²⁾</i>	
	A-luvat A-tillstånd A licences	B-luvat B-tillstånd B licences	Yhteensä Totalt Total	C-luvat C-tillstånd C licences	A+B-luvat A+B-tillstånd A+B licences	C-luvat ³⁾ C-tillstånd ³⁾ C licences ³⁾ ≤ 4.7 %
1990	2 181	379	2 560	3 128	532 212	..
2000	4 640	264	4 904	4 050	1 616 404	332 974
2005	5 321	225	5 546	2 912	1 945 277	262 751
2010	5 812	312	6 124	2 178	2 091 621	215 553
2011	5 847	319	6 166	2 112	2 125 118	213 509
2012	5 916	351	6 267	2 024	2 121 319	209 026
2013	5 919	372	6 291	1 937	2 137 705	208 198
2014	5 935	395	6 330	1 880	2 128 521	203 130
2015	6 032	410	6 442	1 800	2 232 801	203 097
2016	6 219	429	6 648	1 744	2 278 927	195 962

1) A-luvat: kaikki alkoholijuomat, B-luvat: miedot alkoholijuomat, C-luvat: enintään 4,7 til-% alkoholijuomat • A-tillstånd: alla alkoholdrycker, B-tillstånd: svaga alkoholdrycker, C-tillstånd: alkoholdrycker med högst 4,7 % volymprocent. • A licences: all alcoholic beverages, B licences: light alcoholic beverages, C licences: alcoholic beverages with no more than 4.7% by volume.

2) Käytössä olleet asiakaspaikat. • Gästplatser i bruk. • *Number of seats in use.*

3) Vuodesta 1999 anniskelulupien mukaiset asiakaspaikat. • Från 1999 gästplatser enligt serveringstillstånd. • *From 1999 seating for customers according to serving licences.*

Lähde: Valvira. • Källa: Valvira • Source: Valvira.

53. Alkoholijuomien myynnin reaalihintaindeksejä 2003–2016
Realprisindex för försäljning av alkoholdrycker 2003–2016
Real price indices for the sales of alcoholic beverages, 2003–2016

Vuosi År Year	Viinat Brännvin <i>Vodka, gin, etc.</i>	Muut väkevät juomat Övriga starka drycker <i>Other strong beverages</i>	Väkevät viinit Starkvin <i>Fortified wines</i>	Miedot viinit Lättvin <i>Light wines</i>	Siiderit Cider <i>Ciders</i>	Long drink –juomat Long drink <i>Long drinks</i>	Vahva olut Starköl <i>Strong beer</i>	Keskiolut Mellanöl <i>Medium beer</i>	Kaikki juomat Alla drycker <i>All beverages</i>
2000=100									
Myynti yhteensä • Försäljning totalt • <i>Sales total</i>									
2003	97,2	97,5	94,9	96,9	104,3	103,8	104,7	105,8	102,0
2004	78,4	83,3	76,2	95,7	100,9	98,2	99,0	98,8	93,1
2005	74,4	81,1	71,8	95,2	100,1	97,7	98,4	95,3	90,7
2006	73,4	80,9	70,9	94,2	99,8	97,8	98,9	93,7	89,8
2007	72,3	80,6	70,0	92,8	98,4	97,1	98,7	91,5	88,7
2008	76,1	85,8	71,9	94,0	98,5	97,3	99,1	92,6	90,5
2009	82,2	91,6	77,4	98,6	102,3	101,8	103,9	99,2	96,2
2010	85,2	93,7	80,2	99,8	102,1	104,6	105,8	103,3	99,0
2011	83,2	91,8	79,5	98,0	99,7	104,1	104,8	101,0	97,4
2012	85,5	93,6	82,9	98,9	103,4	108,1	108,1	106,7	101,0
2013	85,9	95,4	83,1	99,8	103,7	109,2	110,7	107,1	102,0
2014	88,1	98,1	86,4	102,1	105,2	110,4	112,2	109,0	104,0
2015	88,7	99,9	86,7	102,4	105,4	111,4	114,9	108,5	104,3
2016	88,8	100,1	86,7	102,5	106,3	111,8	115,8	108,2	104,4
Vähittäismyynti • Detaljhandel • <i>Retail sales</i>									
2003	95,3	95,2	94,4	94,7	106,2	105,2	100,2	105,9	100,7
2004	66,6	73,4	74,8	92,8	100,0	95,5	88,2	93,5	86,9
2005	60,4	69,8	70,2	91,4	98,1	94,1	85,8	88,7	83,3
2006	59,2	69,4	69,4	90,1	97,5	94,2	85,9	87,1	82,4
2007	57,9	69,2	68,4	88,5	95,8	93,7	84,9	85,4	81,5
2008	62,5	75,9	70,4	88,9	95,5	94,3	85,6	86,3	83,3
2009	68,9	82,2	75,7	93,3	99,9	100,4	91,7	92,7	89,2
2010	72,1	84,0	78,3	94,1	99,2	104,3	95,4	96,0	91,7
2011	69,9	81,7	77,2	91,6	96,2	104,2	93,9	92,6	89,1
2012	72,7	84,1	80,7	92,0	100,9	108,9	97,1	98,7	93,2
2013	72,3	85,4	80,8	92,4	100,0	108,9	98,4	97,2	92,8
2014	74,3	87,8	84,1	94,4	101,3	109,8	101,2	99,2	94,8
2015	74,5	88,2	84,6	95,0	99,2	109,5	102,2	97,2	94,0
2016	74,4	87,9	84,4	94,9	98,6	108,5	102,3	96,3	93,5
Anniskelu • Servering • <i>Licensed serving</i>									
2003	102,4	101,3	103,0	106,1	102,0	101,6	108,6	105,7	104,3
2004	98,9	99,2	102,9	108,5	102,1	100,5	107,9	107,2	104,3
2005	98,9	99,4	101,6	112,2	102,4	101,2	108,7	106,0	104,0
2006	98,7	99,4	100,7	112,7	102,5	101,1	109,6	104,3	103,2
2007	98,6	99,2	100,3	112,3	101,7	100,2	109,9	101,2	101,9
2008	99,5	101,4	100,2	116,8	102,2	100,0	110,1	102,5	103,4
2009	103,7	105,9	109,0	122,4	105,1	102,2	113,7	109,2	108,5
2010	105,5	108,3	116,5	125,6	105,6	103,6	114,0	115,2	112,0
2011	104,4	107,3	123,5	126,3	104,1	102,4	113,4	115,8	112,0
2012	104,5	108,1	121,9	129,5	106,2	105,4	116,8	119,7	114,8
2013	107,5	110,5	125,6	133,1	108,4	108,2	120,3	125,3	118,9
2014	109,2	113,7	128,2	136,2	110,2	109,5	121,0	126,8	121,2
2015	111,3	118,2	122,4	135,6	113,9	112,4	124,7	130,4	124,2
2016	112,0	119,6	124,6	136,0	117,0	115,0	126,0	132,1	125,8

Lähde: Alkoholijuomien hintaindeksi. SVT. THL. • Källa: Prisindex för alkoholdrycker. FOS. THL. • *Source: Alcoholic beverage price index. OSF. THL.*

54. Päihdepalvelut 1990–2016 Missbrukarvård 1990–2016 Services for substance abusers, 1990–2016

Vuosi År Year	A-klinikat ja nuorisoasemat A-kliniker och ungdomsstationer A-clinics and youth clinics		Asumispalvelut ja ensisuoja Boendeservice och skyddshärbärgen Housing services and overnight shelters		Päihdehuollon laitokset ¹⁾ Institutioner för missbrukarvård ¹⁾ Institutions that provide care for substance abusers ¹⁾	
	Käynnit/vuosi Besök/år Visits/year	/1 000 asukasta invånare inhabitants	Hoitopäiviä/vuosi Vårddygn/år Care days/year	/1 000 asukasta invånare inhabitants	Hoitopäiviä/vuosi Vårddygn/år Care days/year	/1 000 asukasta invånare inhabitants
1990	305 349	67,1	720 671	144,2	427 286	85,5
1995	332 679	65,0	604 765	118,2	272 936	53,3
2000	385 659	74,4	575 437	111,1	278 473	53,7
2005	451 999	86,0	638 785	121,5	341 457	65,0
2010	..	..	790 361	147,0	313 326	58,3
2013	..	..	848 222	155,6	256 692	47,1
2014	..	..	873 195	159,6	217 965	39,8
2015	..	..	1 034 338	188,5	220 466	40,2
2016	..	..	899 017	163,4	197 802	35,9

1) Päihdehuollon laitoksiksi määritellään tässä Kelan kuntoutusrahaan oikeuttavat laitokset ja kaikki katkaisuhoidoasemat. • Här avses med institutioner för missbrukarvård: alla akutvårdsstationer samt institutioner som berättigar till FPA:s rehabiliteringspenning. • Institutions providing care for substance abusers: facilities providing care that entitles to the rehabilitation allowance granted by the Social Insurance Institution and all detoxification centres.

Lähteet: A-klinikat ja nuorisoasemat: A-klinikkasäätiö; Asumispalvelut ja ensisuoja: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Päihdehuollon laitokset: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källor: A-kliniker och ungdomsstationer: A-klinikkastiftelsen; Boendeservice och skyddshärbärgen: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015 Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Institutioner för missbrukarvård: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. • Sources: A-clinics and youth clinics: A-Clinic Foundation; Housing services and overnight shelters: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL; Institutions that provide care for substance abusers: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.

55. Päihdesairauksien¹⁾ sairaalahoido 2000–2016 Alkohol- och narkotikarelaterad¹⁾ sjukhusvård 2000–2016 Alcohol- and drug-related¹⁾ hospital care, 2000–2016

Vuosi År Year	Asiakkaat Klienter Clients	Sairaaloiden hoitojaksot Vårderioder på sjukhus Inpatient stays in hospitals	Sairaaloiden hoitopäivät • Vårddygn på sjukhus • Care days in hospitals				/1000 asukasta invånare inhabitants
			Yhteensä Totalt Total	niistä • av vilka • of which	alkoholi alkohol alcohol	huumausaine narkotika narcotic drug	lääkeaine- myrkytykset läkemedel- förgiftningar medicine poisoning
2000	21 446	32 897	231 883	192 030	30 985	8 868	44,8
2005	21 597	32 998	255 829	218 225	28 349	9 255	48,7
2010	19 671	29 891	224 344	189 784	25 921	8 639	41,7
2013	17 630	28 057	179 149	146 310	25 397	7 445	32,9
2014	17 374	28 643	172 128	138 621	25 880	7 627	31,5
2015	16 946	28 401	166 813	127 838	29 735	9 240	30,4
2016	16 887	28 412	154 983	121 620	24 832	8 532	28,2

1) Päihdesairaus tarkoittaa sairautta, jossa päädiagnoosina on alkoholin tai huumeiden käytöstä aiheutunut sairaus, kts. tarkempi luettelo diagnooseista kohdasta Määritelmät. • Alkohol- och narkotikarelaterad sjukhusvård avser sådan vård där huvuddiagnosen är en sjukdom som orsakats av alkohol eller narkotika, en närmare förteckning över diagnoserna finns under Definitioner. • Alcohol- and drug-related hospital care refers to hospital care where the primary diagnosis is a condition caused by alcohol or drug use. A list of specific diagnoses is available in the section 'Definitions'.

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

56. Päihdepalvelut maakunnittain 2016
Missbrukarvård efter län 2016
Services for substance abusers by region, 2016

Maakunta Landskap <i>Region</i>	A-klinikat ja nuorisoasemat A-kliniker och ungdomsstationer <i>A-clinics and youth clinics</i>		Asumispalvelut ja ensisuojaat Boendeservice och skyddshärbärgen <i>Housing services and overnight shelters</i>			Päihdehuollon laitokset Institutioner för missbrukarvård <i>Institutions that provide care for substance abusers</i>		
	Asiak- kaita Klien- ter <i>Clients</i>	/1 000 asukasta invånare <i>inhabi- tants</i>	Asiak- kaita Klien- ter <i>Clients</i>	Hoitopäi- viä/vuosi Vård- dygn/år <i>Care days/year</i>	/1 000 asukasta invånare <i>inhabi- tants</i>	Asiak- kaita Klien- ter <i>Clients</i>	Hoitopäi- viä/vuosi Vård- dygn/år <i>Care days/year</i>	/1 000 asukasta invånare <i>inhabi- tants</i>
Koko maa • Hela landet • Whole country	45 337	8,2	5 850	899 017	163,4	8 237	197 802	35,9
Uusimaa • Nyland	15 338	9,4	1 744	275 208	168,0	2 628	69 758	42,6
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	2 979	6,3	585	73 197	153,9	1 005	23 720	49,9
Satakunta	1 849	8,3	200	19 765	89,1	340	6 241	28,1
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	1 253	7,2	176	19 569	112,6	266	4 272	24,6
Pirkanmaa • Birkaland	3 015	5,9	663	103 660	203,5	496	16 296	32,0
Päijät-Häme • Päijänne- Tavastland	1 703	8,4	344	38 838	192,6	444	9 523	47,2
Kymenlaakso • Kymmenedalen	1 531	8,6	355	27 357	154,0	515	10 825	60,9
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	1 396	10,7	163	39 481	302,5	334	4 225	32,4
Etelä-Savo • Södra Savolax	1 465	9,8	153	14 980	100,6	272	8 118	54,5
Pohjois-Savo • Norra Savolax	2 090	8,4	326	39 056	157,6	367	6 503	26,2
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	1 381	8,4	40	11 427	69,6	263	8 190	49,9
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	843	3,1	531	109 362	396,0	461	9 564	34,6
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	1 379	7,2	48	12 155	63,4	56	1 519	7,9
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	1 562	8,6	73	20 759	114,4	223	8 122	44,8
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	52	0,8	34	8 855	128,3	6	395	5,7
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	4 502	10,9	374	73 014	177,6	338	4 998	12,2
Kainuu • Kajanaland	825	11,0	-	-	-	64	2 098	28,0
Lappi • Lapland • <i>Lapland</i>	1 903	10,6	41	12 309	68,3	190	3 008	16,7
Åhvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	271	9,3	-	-	-	11	246	8,4

Lähteet: Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL. Päihdehuollonlaitos: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källa: Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL. Institutioner för missbrukarvård: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. • Source: Statistics on the activities of social services. THL. Institutions that provide care for substance abusers: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.

57. Päihdesairauksien¹⁾ sairaalahoido maakunnittain 2016
Alkohol- och narkotikarelaterad¹⁾ sjukhusvård efter län 2016
Alcohol- and drug-related¹⁾ hospital care by region, 2016

Maakunta Landskap <i>Region</i>	Asiak- kaat Klienter <i>Clients</i>	Sairaaloiden hoitojaksot Vårdperioder på sjukhus <i>Periods of hospital care</i>	Sairaaloiden hoitopäivät • Vårddygn på sjukhus • <i>Care days in hospitals</i>					/1 000 asukasta invånare <i>inhabi- tants</i>
			Yhteensä Totalt <i>Total</i>	niistä • av vilka • alkoholi alkohol <i>alcohol</i>	huumaus- aine narkotika <i>narcotic drug</i>	lääkeaine- myrkytykset läkemedel- förgiftningar <i>poisoning</i>		
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	16 887	28 412	154 983	121 620	24 832	8 532		28,2
Uusimaa • Nyland	4 086	6 628	42 563	34 998	5 599	1 966		26,0
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	1 098	1 668	15 373	11 221	2 906	1 246		32,3
Satakunta	859	1 484	6 078	4 928	944	206		27,4
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	644	1 138	4 826	3 671	912	243		27,8
Pirkanmaa • Birkaland	1 580	2 714	14 509	10 933	2 534	1 042		28,5
Päijät-Häme • Päijänne- Tavastland	779	1 224	6 235	4 879	984	372		30,9
Kymenlaakso • Kymmenedalen	404	567	3 513	2 533	889	91		19,8
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	318	465	3 125	2 101	920	104		23,9
Etelä-Savo • Södra Savolax	468	761	5 666	4 676	789	201		38,0
Pohjois-Savo • Norra Savolax	1 144	2 041	11 306	7 607	2 923	776		45,6
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	796	1 535	6 348	5 358	739	251		38,7
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	1 044	1 928	6 920	5 455	923	542		25,1
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	589	1 147	4 965	4 159	760	46		25,9
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	331	500	2 542	1 858	420	264		14,0
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	146	232	1 142	602	459	81		16,5
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	1 399	2 552	9 964	8 280	1 157	527		24,2
Kainuu • Kajanaland	280	416	2 834	2 501	268	66		37,9
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	757	1 207	6 135	5 358	390	387		34,0
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	51	69	386	210	176	-		13,2

1) Päihdesairaus tarkoittaa sairautta, jossa päädiagnoosina on alkoholin tai huumeiden käytöstä aiheutunut sairaus, kts. tarkempi luettelo diagnooseista kohdasta Määritelmät • Alkohol- och narkotikarelaterad sjukhusvård avser sådan vård där huvuddiagnosen är en sjukdom som orsakats av alkohol eller narkotika, en närmare förteckning över diagnoserna finns under Definitioner. • *Alcohol- and drug-related hospital care refers to hospital care where the primary diagnosis is a condition caused by alcohol or drug use. A list of specific diagnoses is available in the section 'Definitions'.*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • *Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

58. Hoitopäivät päihdehuollon laitoksissa ja sairaaloiden vuodeosastoilla ikäryhmittäin 2016
Vårdagar på vårdavdelningar vid institutioner och sjukhus inom missbrukarvården enligt åldersgrupp 2016
Care days in institutions for substance abusers and in hospital inpatient wards by age group, 2016

Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Hoitopäivät päihdehuollon laitoksissa • Vårdagar vid institutioner inom missbrukarvården • <i>Care days in institutions for substance abusers</i>					
	Hoitoon tulon pääsyy • Huvudorsak till vårdens påbörjande • <i>Main reason for entering care</i>					
	Alkoholi • Alkohol • <i>Alcohol</i>		Huumausaine • Narkotika • <i>Narcotic drug</i>		Yhteensä ¹⁾ • Totalt ¹⁾ • <i>Total¹⁾</i>	
	%		%		%	
–19	472	0	2 636	3	3 816	2
20–24	3 012	3	14 144	17	19 462	10
25–34	13 021	13	34 995	42	53 294	26
35–44	20 644	21	22 066	27	46 918	23
45–54	29 733	30	6 130	7	39 859	20
55–64	24 320	24	2 290	3	29 705	15
65+	8 548	9	237	0	9 632	5
Yhteensä • Totalt • Total	99 750	100	82 498	100	202 677	100

Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Sairaaloiden hoitopäivät • Vård dygn på sjukhus • <i>Care days in hospitals</i>					
	Päädiaagnosina • Som huvuddiagnos • <i>As primary diagnosis</i>					
	Somaattinen tai psykiatrinen alkoholisairaus Somatisk eller psykiatrisk alkoholsjukdom <i>Somatic or psychiatric alcohol-related disease</i>		Somaattinen tai psykiatrinen huumesairaus Somatisk eller psykiatrisk narkotikasjukdom <i>Somatic or psychiatric drug- related disease</i>		Yhteensä ²⁾ • Totalt ²⁾ • <i>Total²⁾</i>	
	%		%		%	
–19	697	1	2 578	10	4 503	3
20–24	885	1	5 194	21	6 813	4
25–34	4 981	4	9 106	37	15 694	10
35–44	10 334	8	4 350	18	15 694	10
45–54	23 462	19	1 478	6	26 510	17
55–64	38 493	32	730	3	40 129	26
65+	42 768	35	1 396	6	45 640	29
Yhteensä • Totalt • Total	121 620	100	24 832	100	154 983	100

1) Ml. muut hoitoon tulon syyt. • Inkl. orsaker till sökande av vård. • *Incl. other reasons for admission.*

2) Ml. lääkeainemyrkytykset. • Inkl. läkemedelsförgiftningar • *Incl. medicine poisoning*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. THL; Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL; Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. • *Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL; Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.*

59. Päihdehuollon huumeasiakkaat 2016¹⁾
Narkotikaberoende klienter inom missbrukarvården 2016¹⁾
Drug clients in services for substance abusers, 2016¹⁾

Huumeiden käytön vuoksi päihdepalveluihin hakeutuneet asiakkaat²⁾ • Klienter som sökt tjänster inom missbrukarvården på grund av användning av droger²⁾ • *Clients visiting services for substance abusers on account of drug use²⁾*

	Kaikki asiakkaat Alla klienter <i>All clients</i>	Korvaushoito- asiakkaat Substitutions- vårdsklienter <i>Opioid substitution clients</i>	1. kertaa hoitoon hakeutuneet Sökt vård för första gången <i>Seeking treatment for the first time</i>
N	2 449	1 013	316
	%		
Mies • Man • <i>Man, %</i>	70	70	69
Nainen • Kvinna • <i>Woman</i>	30	30	31
Ikäkeskiarvo, vuotta • Medelålder, år • <i>Average age, years</i>	33,1	36,8	28,8
Opioidit ongelmallisin päihde • Opioider det mest problematiska missbruksmedlet • <i>Opioids as primary drug</i>	47	52	23
Kannabis ongelmallisin päihde • Cannabis det mest problematiska missbruksmedlet • <i>Cannabis as primary drug</i>	17	15	33
Käyttänyt joskus huumeita pistämällä • Har ibland använt narkotika intravenöst • <i>Have used drugs intravenously at somepoint</i>	77	95	40
Aikaisempia hoitokontakteja • Tidigare vårdkontakter • <i>Previous service contacts</i>	88	99	-
Avohoidossa • Öppenvård • <i>Outpatient care</i>	62	76	52

Hoitoon hakeutumiseen johtaneet päihitteet³⁾ • Missbruksmedel som lett till att klienten sökt vård³⁾ •
Intoxicants that caused a client to seek treatment³⁾

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	% asiakkaita • % av klienter • % of clients						
Opioidit • Opioider • <i>Opioids</i>	74	78	65	71	65	61	59
Stimulantit • Stimulant • <i>Stimulants</i>	49	47	41	43	43	45	48
Kannabis • Cannabis • <i>Cannabis</i>	50	44	49	48	40	45	45
Uni- ja rauhoittavat lääkkeet • Sömnmedel och sedativa • <i>Soporifics and sedatives</i>	41	40	41	39	40	38	38
Alkoholi • Alkohol • <i>Alcohol</i>	31	30	32	31	26	28	27

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2014. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuoden 2014 kanssa. • Datasetsamlingen förändrades 2014. Uppgifterna för 2014 är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • *The data collection was revised in 2014. Data for previous years are not comparable with the data for 2014.*

2) Tiedot perustuvat vapaaehtoiseen tiedonkeruuseen terveydenhuollon ja sosiaalihuollon avo- ja laitoshuollon yksiköiltä, jotka hoitavat huumeiden tai lääkkeiden päihdekäytön vuoksi päihdepalveluihin hakeutuneita asiakkaita. 91 yksikköä toimitti tiedot yhteensä 2 449 asiakkaasta vuonna 2016. • Uppgifterna bygger på frivillig datasetsamling från enheter för öppen- och slutenvård inom hälso- och sjukvården och socialvården som vårdar klienter som sökt tjänster inom missbrukarvården på grund av användning av narkotika eller läkemedel i berusningssyfte. Totalt 91 enheter inlämnade uppgifter om sammanlagt 2 449 klienter år 2016. • *The data are based on voluntary data collection by outpatient and inpatient units in health care and social services that treat clients who have sought treatment in substance abuse services for drug use or for the use of medicines for intoxication purposes. In 2016, 91 units submitted the data for a total of 2449 clients.*

3) Enintään 3 ongelmallisinta päihdettä. • Högst 3 av de berusningsmedel som orsakar mest problem. • *Maximum 3 drugs causing most problems.*

Lähde: Päihdehuollon huumeasiakkaat. THL. • Källa: Narkotikaberoende klienter inom missbrukarvården. THL. • *Source: Drug clients in services for substance abusers. THL.*

60. Päihdehaittakustannukset 2013

Skadestånder för alkohol och narkotika 2013

Cost of detrimental effects of alcohol and drugs, 2013

	Alkoholi Alkohol <i>Alcohol</i>		Huumeaineet ja lääkkeiden väärinkäyttö Narkotika och missbruk av läkemedel <i>Drugs and medicine abuse</i>	
	Milj. € • Mn € • EUR million			
Välittömät kustannukset • Direktat kostnader • <i>Direct costs</i>	min ¹⁾	max ¹⁾	min ¹⁾	max ¹⁾
Terveysthuolto • Hälso- och sjukvård • <i>Health care</i>	79	140	37	62
Eläkkeet ja sairauspäivärahat • Pensioner och sjukdagpenningar • <i>Pensions and sickness allowances</i>	188	274	7	23
Sosiaalipalvelut ja -turva • Social service och socialskydd • <i>Social services and social security</i>	223	270	70	101
Järjestyksen ja turvallisuuden ylläpito • Upprätthålland av ordning och säkerhet • <i>Costs of maintaining public order and safety</i>	238	238	80	80
Oikeusjärjestelmä ja vankeinhoito • Rättssystem och kriminalvård • <i>Legal system and prison administration</i>	131	139	58	60
Onnettomuus- ja rikosvähingot • Olycks- och brottskador • <i>Accident and crime damage</i>	377	377	119	119
Muut kustannukset • Övriga kostnader • <i>Other costs</i>	27	27	3	3
Kustannukset yhteensä • Kostnader sammanlagt • <i>Total costs</i>	1 264	1 467	375	449

1) Haittakustannusten minimi ja maksimi ovat laskennallisia arvioita, joiden väliin todellisten kustannusten oletetaan sijoittuvan. • Skadeståndernas minimi och maximibelopp är beräknade uppskattningar och de faktiska kostnaderna antas placera sig mellan dem. • *The minimum and maximum costs arising from alcohol-related harm are calculated estimates, and the real costs are assumed to be some where in between the two.*

Lähde: Päihdehaittakustannukset. THL • Källa: Skadestånder för alkohol och andra droger. THL • *Source: Costs of alcohol and drug harm. THL*

61. Valtion alkoholitulot (käyvin hinnoin) 1960–2016

Statens alkoholinkomster (till löpande priser) 1960–2016

State revenues from alcohol (at current prices), 1960–2016

Vuosi År <i>Year</i>	Alkoholijuomavero Skatt på alkohol- drycker <i>Tax on alcoholic beverages</i>	osuus valtion vero- ja veron- luonteisista tuloista andel av statens skatter och inkomster av skattenatur <i>as a share of taxes and other similar revenue</i>	Valtion alkoholitulot ¹⁾ Statens alkoholinkomster ¹⁾ <i>State revenues from alcohol¹⁾</i>	osuus valtion tuloista (ilman rahoitustaloustoimia) andel av statsinkomsterna (exkl. finanstransaktioner) <i>as a share of state revenue (before financial transactions)</i>
	Milj. € • Mn € • <i>EUR million</i>	%	Milj. € • Mn € • <i>EUR million</i>	%
1960	2	..	48	8,2
1970	79	..	183	10,5
1980	351	..	719	9,8
1990	814	..	1 969	8,4
2000	1 245	3,9	1 882	4,8
2005	973	3,0	1 658	4,2
2010	1 284	4,0	2 087	5,4
2014	1 394	3,5	2 283	4,9
2015	1 356	3,4	2 223	4,6
2016	1 354	3,2	2 225	4,5

1) Sisältää alkoholijuomaveron ja arvonlisäveron • Inbegriper alkoholskatt och mervärdesskatt • *Includes tax on alcoholic beverages and value-added tax.*

Lähteet: Valtiovarainministeriö; THL • Källor: Finansministeriet; THL • *Sources: Ministry of Finance; THL*

62. Tupakkatuotteiden kulutus 1980–2016 (joulu-marraskuu)

Konsumtion av tobaksprodukter 1980–2016 (december-november)

Consumption of tobacco products, 1980–2016 (December-November)

Vuosi År Year	Savukkeet • Cigaretter • <i>Cigarettes</i>		Sikarit Cigarrer <i>Cigars</i>	Irtotupakka Löstobak <i>Loose tobacco</i>	Nuuska ja purutupakka Snus och tuggtobak <i>Snus and chewing tobacco</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>
	Verolliset Skattebelagda <i>Taxable</i>	Verottomat Skattefria <i>Tax-free</i>				
	Milj. kpl Milj. st. <i>Mill. pcs</i>	Milj. kpl Milj. st. <i>Mill. pcs</i>				
			Milj. kpl Milj. st. <i>Mill. pcs</i>	1 000 kg	1 000 kg	Milj. kpl ⁽¹⁾⁽²⁾ Milj. st. ⁽¹⁾⁽²⁾ <i>Mill. pcs⁽¹⁾⁽²⁾</i>
1980	6 886	..	64	1 013	22	8 508
1985	7 129	..	64	855	26	8 508
1990	7 465	..	88	646	89	8 547
1991	7 623	..	80	739	103	8 840
1992	6 365	..	82	810	99	7 693
1993	5 920	..	65	1 016	92	7 548
1994	5 729	..	64	1 118	93	7 513
1995	5 142	..	63	1 041	14	6 807
1996	4 876	..	63	944	.	6 391
1997	4 794	..	67	1 062	.	6 495
1998	4 850	..	67	1 045	.	6 525
1999	4 753	..	73	1 007	.	6 375
2000	4 754	..	80	1 005	.	6 380
2001	4 849	..	80	945	.	6 383
2002	4 897	..	85	940	.	6 428
2003	4 789	..	86	..	.	4 875 ³⁾
2004	4 941	..	89	..	.	5 030 ³⁾
2005	5 023	..	94	..	.	5 117 ³⁾
2006	5 050	781	98	..	.	5 148 ³⁾
2007	4 952	761	103	..	.	5 055 ³⁾
2008	4 898	764	110	754	.	6 168
2009	4 935	712	113	847	171 ⁴⁾	6 351
2010	4 715	616	123	658	199 ⁴⁾	5 850
2011	4 798	668	126	826	205 ⁴⁾	6 195
2012	4 665	610	125	641	268 ⁴⁾	5 778
2013	4 865	583	124	814	214 ⁴⁾	6 241
2014	4 317	488	117	663	200 ⁴⁾	5 454
2015	4 391	602	121	701	288 ⁴⁾	5 590
2016	4 787	505	123	480	260 ⁴⁾	5 648

1) Pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka. • Exkl. skattefria cigaretter, snus och tuggtobak. • *Excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco.*

2) Savukkeen painoksi on arvioitu 0,65 g ja sikarin 2 g. • Vikten hos en cigarett uppskattas till 0,65 g och hos en cigarr till 2 g. • *The weight of a cigarette is estimated at 0,65 g and of a cigar at 2 g.*

3) Irtotupakka ei sisälly vuosien 2003–2007 osalta yhteensä-sarakkeisiin, koska tiedot ovat liikesalaisuuksia. • Löstobak ingår inte i kolumnen "Totalt" år 2003–2007, eftersom uppgifterna är affärshemligheter. • *Loose tobacco is not included in the Total columns for 2003–2007, because the data are trade secrets.*

4) Nuuskarasian painoksi on arvioitu 30 g. Laskemisessa tietona on käytetty rasioiden lukumäärää. • Snusdosan antas väga 30 g. Beräkningen har utgått från antalet dosor. • *The estimated weight of a snus box is 30 grams. The calculation is based on the number of boxes.*

Lähde: Tupakkatilasto. SVT. THL. • Källa: Tobaksstatistik. FOS. THL. • *Source: Tobacco statistics. OSF. THL.*

63. Tupakkatuotteiden kulutus 15 vuotta täyttäneitä kohti 1980–2016 (joulu-marraskuu)
Konsumtion av tobaksprodukter per 15 år fylld invånare 1980–2016 (december-november)
Consumption of tobacco products per persons aged 15 or over, 1980–2016 (December-November)

Vuosi År Year	Savukkeet • Cigaretter • Cigarettes		Sikarit Cigarrer Cigars	Lrtotupakka Löstobak Loose tobacco	Nuuska ja purutupakka Snus och tuggtobak Snus and chewing tobacco	Yhteensä Totalt Total
	Verolliset Skattebelagda Taxable	Verottomat Skattefria Tax-free				
	Kpl St. Pcs	Kpl St. Pcs	Kpl St. Pcs	g	g	Kpl ¹⁾²⁾ St. ¹⁾²⁾ Pcs. ¹⁾²⁾
1980	1 808	.	17	266	.	2 234
1981	1 837	.	16	248	.	2 234
1982	1 826	.	14	234	.	2 200
1983	1 860	.	15	231	.	2 231
1984	1 796	.	16	227	.	2 161
1985	1 804	.	16	216	.	2 154
1986	1 804	.	17	198	.	2 126
1987	1 857	.	19	190	.	2 168
1988	1 894	.	20	177	.	2 187
1989	1 880	.	21	168	.	2 159
1990	1 855	.	22	161	22	2 124
1991	1 883	.	20	183	25	2 183
1992	1 562	.	20	199	24	1 888
1993	1 445	.	16	248	22	1 842
1994	1 392	.	16	272	23	1 825
1995	1 243	.	15	252	3	1 646
1996	1 174	.	15	227	.	1 538
1997	1 148	.	16	254	.	1 556
1998	1 156	.	16	249	.	1 555
1999	1 127	.	17	239	.	1 511
2000	1 122	.	19	237	.	1 506
2001	1 140	.	19	222	.	1 500
2002	1 146	.	20	220	.	1 505
2003	1 116	.	20	..	.	1 137 ³⁾
2004	1 146	.	21	..	.	1 167 ³⁾
2005	1 159	.	22	..	.	1 180 ³⁾
2006	1 158	179	22	..	.	1 180 ³⁾
2007	1 128	173	23	..	.	1 151 ³⁾
2008	1 108	173	25	171	.	1 395
2009	1 109	160	25	190	38 ⁴⁾	1 427
2010	1 054	138	27	147	44 ⁴⁾	1 307
2011	1 066	148	28	183	46 ⁴⁾	1 377
2012	1 031	135	28	142	59 ⁴⁾	1 277
2013	1 070	128	27	179	47 ⁴⁾	1 373
2014	946	107	26	145	44 ⁴⁾	1 195
2015	958	131	26	153	63 ⁴⁾	1 120
2016	1 041	110	27	104	57 ⁴⁾	1 228

1) Pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka. • Exkl. skattefria cigaretter, snus och tuggtobak. • Excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco.

2) Savukkeen painoksi on arvioitu 0,65 g ja sikarin 2 g. • Vikten hos en cigarett uppskattas till 0,65 g och hos en cigarr till 2 g. • The weight of a cigarette is estimated at 0,65 g and of a cigar at 2 g.

3) Lrtotupakka ei sisälly vuosien 2003–2007 osalta yhteensä-sarakkeisiin, koska tiedot ovat liikesalaisuuksia. • Löstobak ingår inte i kolumnen "Totalt" år 2003–2007, eftersom uppgifterna är affärshemligheter. • Loose tobacco is not included in the Total columns for 2003–2007, because the data are trade secrets.

4) Nuuskarasian painoksi on arvioitu 30 g. Laskemisessa tietona on käytetty rasioiden lukumäärää. • Snusdosan antas väga 30 g. Beräkningen har utgått från antalet dosor. • The estimated weight of a snus box is 30 grams. The calculation is based on the number of boxes.

Lähde: Tupakkatilasto. SVT. THL. • Källa: Tobaksstatistik. FOS. THL. • Source: Tobacco statistics. OSF. THL.

Perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoito

Primärvård och specialiserad sjukvård

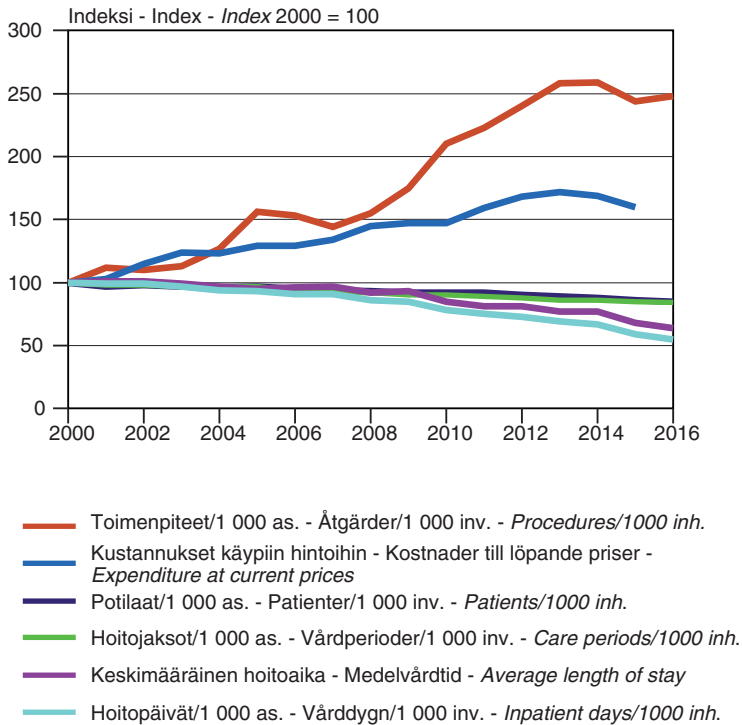
Primary health care and specialised health care

Kuvio 10. - Figur 10. - Figure 10.

Terveystenhuollon laitoshoido 2000–2016

Slutenvård inom hälso- och sjukvården 2000–2016

Inpatient health care, 2000–2016

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. SVT. THL. - Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. FOS. THL. - Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. OSF. THL.

64. Lääkäri- ja hammaslääkärikäynnit 1997–2016
Läkar- och tandläkarbesök 1997–2016
Appointments with physicians and dentists, 1997–2016

Vuosi År Year	Terveyskeskusten lääkärikäynnit ¹⁾ Läkarbesök på hälsovårdscentraler ¹⁾ <i>General practitioner visits in health centres¹⁾</i>	Sairausvakuutuksen korvaamat yksityis- lääkärikäynnit Privatläkarbesök som sjukförsäkringen ersätter <i>Appointments with private physicians reimbursed under National Health Insurance</i>	Sairausvakuutuksen korvaamat yksityisen työterveyshuollon lääkärikäynnit Läkarbesök inom privat företagshälsovård som sjukförsäkringen ersätter <i>Occupational health care appointments with private service providers reimbursed under National Health Insurance</i>	Käyntien lukumäärä yhteensä Antal besök totalt <i>Visits, total</i>
1997	10 722 214	3 264 168	1 844 048	15 830 430
2000	10 350 203	3 349 146	2 260 459	15 959 808
2003	9 444 262	3 575 274	2 511 846	15 531 382
2006	9 060 851	3 502 665	2 713 219	15 276 735
2009	8 228 390	3 757 700	2 968 133	14 954 223
2010	<u>8 395 823</u>	3 725 013	3 072 218	15 193 004
2011	7 277 347	3 752 038	3 351 294	14 380 679
2012	6 766 550	3 714 376	3 406 533	13 887 459
2013	6 817 251	3 671 525	3 393 850	13 882 626
2014	6 995 319	3 651 847	3 300 696	13 947 862
2015	6 830 431	3 625 324	3 351 682	13 807 437
2016	6 619 813	3 486 828	..	..

Vuosi År Year	Terveyskeskusten hammaslääkäri- käynnit ¹⁾ Tandläkarbesök på hälsovårdscentralerna ¹⁾ <i>Appointments with health centre dentists¹⁾</i>	Sairausvakuutuksen korvaamat yksityiset hammaslääkärikäynnit Privata tandläkarbesök som sjukförsäkringen ersätter <i>Appointments with dentists in private practice reimbursed under National Health Insurance</i>	Käyntien lukumäärä yhteensä Antal besök totalt <i>Visits, total</i>
1997	4 364 498	979 957	5 344 455
2000	4 121 788	1 199 394	5 321 182
2003	4 071 688	2 898 667	6 970 355
2006	3 906 605	2 807 746	6 714 351
2009	3 836 638	2 854 870	6 691 508
2010	<u>3 765 196</u>	2 531 358	<u>6 296 554</u>
2011	3 105 199	2 530 935	5 636 134
2012	3 331 440	2 536 057	5 867 497
2013	3 393 253	2 540 253	5 933 506
2014	3 558 821	2 488 944	6 047 765
2015	3 817 284	2 435 099	6 252 383
2016	3 826 551	2 151 666	5 978 217

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2012–2016 kanssa. • Datasamlingen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • The data collection was revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2012–2016.

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Tilasto sairaanhoitokorvauksista. SVT. Kela; Tilasto työterveyshuollosta. SVT. Kela. • Källor: Primärvård. THL; Statistik över sjukvårdersättning. FOS. FPA; Statistik över företagshälsovård. FOS. FPA. • Sources: Primary health care. THL; Statistics on reimbursements for medical expenses. OSF. Kela; Statistics on occupational health care. OSF. Kela.

65. Terveyskeskuskäynnit palvelumuodoittain 2003–2016¹⁾
Hälsövärdcentralbesök efter serviceform 2003–2016¹⁾
Health-centre visits by type of activity 2003–2016¹⁾

	2003	2009	2014	2015	2016
Lääkärikäynnit yhteensä • Läkarbesök totalt • <i>Physician visits, total</i>	9 444 262	8 228 390	6 995 319	6 830 431	6 619 813
Muut kuin lääkärikäynnit • Andra än läkarbesök • <i>Other practitioner visits, total</i>	15 424 239	17 897 399	17 418 687	17 262 738	17 867 826
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	24 868 501	26 125 789	24 414 006	24 093 169	24 487 639
Käynnit/asukas • Besök/invånare • <i>Visits per inhabitant</i>	4,8	4,9	4,5	4,4	4,5
Palvelumuoto • Serviceform • <i>Type of activity</i>					
Avosairaanhoito • Öppen sjukvård • <i>Outpatient medical visits</i>	..	..	11 189 478	11 083 230	10 922 332
Äitiysneuvola • Mödrarådgivningsbyrå • <i>Prenatal clinic</i>	998 031	1 031 305	904 440	857 838	807 030
Lastenneuvola • Barnarådgivningsbyrå • <i>Child health clinic</i>	1 263 564	1 493 080	1 490 668	1 500 892	1 495 125
Perhesuunnitteluneuvola • Familjerådgivningsbyrå • <i>Family planning clinic</i>	237 478	210 733	209 178	207 262	199 028
Kouluterveydenhuolto ²⁾ • Skolhälsovård ²⁾ • <i>School health care²⁾</i>	1 631 398	1 616 058	1 652 897	1 525 942	1 533 223
Opiskeluterveydenhuolto ²⁾ • Studerandehälsö- vård ²⁾ • <i>Student health care²⁾</i>	299 563	515 923	506 587	564 853	678 100
Työterveyshuollon käynnit • Företagshälsovård • <i>Occupational healthcare</i>	1 102 210	1 003 158	582 818	532 320	527 018
Mielenterveyshuolto • Mentalhälsoarbete • <i>Mental health</i>	7 14 897	6 71 016	637 856	686 992	789 792
Fysioterapia • Fysioterapi • <i>Physiotherapy</i>	1 370 495	1 353 154	1 114 406	1 102 963	1 159 935
Muu erityisterapia ja kuntoutus ³⁾ • Annan rehabilitering och specialterapi ³⁾ • <i>Other special therapy and rehabilitation³⁾</i>	..	..	714 260	734 065	751 368
Muu avohoito ⁴⁾ • Andra öppenvård ⁴⁾ • <i>Other outpatient visits⁴⁾</i>	13 703 686	13 929 309	1 294 794	1 415 810	1 612 729
Kotihoito • Hemvård • <i>Home care</i>	..	..	19 421 611	22 733 960	26 446 172
Kotisairaanhoito • Hemsjukvård • <i>Home nursing</i>	3 547 166	4 302 053	4 087 392	3 880 736	4 011 834
Kotipalvelu • Hemtjänst • <i>Home help</i>	..	..	4 653 355	4 533 384	4 826 075
Tieto puuttuu • Uppgifter saknas • <i>Missing data</i>	..	..	29 082	262	125

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2012–2016 kanssa. • Databaseringen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • *The data collection was revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2012–2016.*

2) Lukiolaisten käynnit sisältyvät 1.7.2007 lähtien opiskeluterveydenhuoltoon, aikaisemmin kouluterveydenhuollon käynneissä. Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön käynnit sisältyvät 1.8.2015 lähtien opiskeluterveydenhuoltoon. • Gymnasie- elevernas besök ingår från och med 1.7.2007 i studerandehälsövården. Tidigare ingick de i skolhälsovården. Besöken på Studenternas hälsövärdstiftelse är inkluderad i studerandehälsövården sedan 1.8.2015 • *Since 1 July 2007, student health care includes visits by upper secondary students. These were previously included in school health-care visits. As of 1 August 2015, appointments at the Finnish Student Health Care Services will be included in student health care.*

3) Avohilmo -palvelumuodot. • Avohilmo serviceform. • *Avohilmo type of activity. T52 - T56, T58 - T59.*

4) Avohilmo -palvelumuodot. • Avohilmo serviceform. • *Avohilmo type of activity. T24, T28, T29, T80, T81, T90.*

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • *Source: Primary health care. THL.*

66. Terveyskeskusten kirjatut käyntisytyt avosairaanhoidon vastaanotoilla vuonna 2016
Besöksorsaker registrerade på hälsocentralernas öppenvårdsmottagningar 2016
Recorded reasons for outpatient visits in health centres, 2016

ICD10-käyntisytyt • *ICD10-Reasons for outpatient visits*

A00-B99	Tartunta- ja loistauteja • <i>Certain infectious and parasitic diseases</i>
C00-D48	Kasvaimet • <i>Malignant neoplasms</i>
D50-D89	Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet sekä eräät immuunimekanismin häiriöt • <i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>
E00-E90	Umpierityssairaudet, ravitsemussairaudet ja aineenvaihduntasairaudet • <i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>
F00-F99	Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt • <i>Mental and behavioural disorders</i>
G00-G99	Hermoston sairaudet • <i>Diseases of the nervous system</i>
H00-H59	Silmän ja sen apuelinten sairaudet • <i>Diseases of the eye and adnexa</i>
H60-H95	Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet • <i>Diseases of the ear and mastoid process</i>
I00-I99	Verenkiertoelinten sairaudet • <i>Diseases of the circulatory system</i>
J00-J99	Hengityselinten sairaudet • <i>Diseases of the respiratory system</i>
K00-K93	Ruuansulatuselinten sairaudet • <i>Diseases of the digestive system</i>
L00-L99	Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet • <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>
M00-M99	Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet • <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>
N00-N99	Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet • <i>Diseases of the genitourinary system</i>
O00-O99	Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus • <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>
P00-P96	Eräät perinataaliaikana alkaneet tilat • <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>
Q00-Q99	Synnynäiset epämuodostumat, epämuotoisuudet ja kromosomipoikkeavuudet • <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>
R00-R99	Muulla luokitamattomat oireet, sairaudenmerkit sekä poikkeavat kliiniset -ja laboratoriolöydökset • <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>
S00-T98	Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset • <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>
V01-Y98	Vammojen, sairauksien ja kuoleman ulkoiset syyt • <i>External causes of morbidity and mortality</i>
Z00-ZZB	Tekijöitä jotka vaikuttavat terveydentilaan ja yhteydenottoihin terveyspalvelujen tuottajiin • <i>Factors influencing health status and contact with health services</i>

Kaikki Totalt <i>Total</i>	Miehet Män <i>Men</i>	Naiset Kvinnor <i>Women</i>	ICD10-Besöksorsaker
76 794	36 395	40 398	Vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar
59 080	25 009	34 071	Tumörer
12 620	5 200	7 420	Sjukdomar i blod och blodbildande organ samt vissa rubbningar i immunsystemet
207 697	99 695	108 002	Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesom- sättningsjukdomar
133 410	58 490	74 920	Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteende- störningar
69 646	27 455	42 190	Sjukdomar i nervsystemet
70 668	29 292	41 376	Sjukdomar i ögat och närliggande organ
124 200	58 425	65 775	Sjukdomar i örat och mastoidskottet
312 564	142 692	169 869	Cirkulationsorganens sjukdomar
351 133	142 553	208 577	Andningsorganens sjukdomar
72 706	30 474	42 232	Matsmältningsorganens sjukdomar
144 711	63 905	80 806	Hudens och underhudens sjukdomar
451 131	164 778	286 353	Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven
98 403	36 441	61 961	Sjukdomar i urin- och könsorganen
7 096	5	7 091	Graviditet, förlossning och barnsängstid
238	107	131	Vissa perinatala tillstånd
3 495	1 578	1 917	Medfödda missbildningar, deformiteter och kromosomavvikelser
319 338	123 835	195 502	Symtom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificeras annorstäd
201 721	101 822	99 895	Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker
111 715	55 775	55 938	Yttre orsaker till skador, sjukdomar och dödsfall
250 051	112 885	137 164	Faktorer av betydelse för hälsotillståndet och för kontakter med hälso- och sjukvården

66. jatk. • forts. • cont.

66. jatk. • forts. • cont.

ICPC2-käyntisytyt • *ICPC2-Reasons for outpatient visits*

A	Yleiset ja epämääräiset • <i>General and unspecified</i>
B	Veri ja vertamuodostavat elimet sekä immuunijärjestelmät • <i>Blood, blood forming organs and immune mechanism</i>
D	Ruoansulatuselimet • <i>Digestive</i>
F	Silmä • <i>Eye</i>
H	Korva • <i>Ear</i>
K	Verenkiertoelimet • <i>Cardiovascular</i>
L	Tuki- ja liikuntaelimet • <i>Musculoskeletal</i>
N	Hermosto • <i>Nervous system</i>
P	Mielenterveys • <i>Psychological</i>
R	Hengityselimet • <i>Respiratory</i>
S	Iho • <i>Skin</i>
T	Umpieritys, aineenvaihdunta ja ravitsemus • <i>Endocrine, metabolic and nutritional</i>
U	Virtsaelimet • <i>Urological</i>
W	Raskaus, synnytys ja perhesuunnittelu • <i>Pregnancy, childbearing and family planning</i>
X	Naisen sukuelimet sisältäen rinnan • <i>Female genital incl. breast</i>
Y	Miehen sukuelimet sisältäen rinnan • <i>Male genital incl. breast</i>
Z	Sosiaaliset ongelmat • <i>Social problems</i>

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL • Källa: Primärvård. THL • Source: Primary health care. THL

Kaikki Totalt <i>Total</i>	Miehet Män <i>Men</i>	Naiset Kvinnor <i>Women</i>	ICPC2-Besöksorsaker
482 604	219 327	263 275	Generella och ospecificerade
44 155	19 872	24 283	Blodbildande organ samt immunsystemet
124 832	52 172	72 658	Matsmältning
57 778	24 085	33 693	Öga
185 031	88 251	96 780	Öra
211 207	102 806	108 401	Hjärt- och kärlsystemet
251 527	102 413	149 112	Muskuloskeletal
41 767	14 448	27 319	Nervsystemet
115 991	56 060	59 931	Psykiska
410 009	164 229	245 780	Andningsorganen
515 808	259 968	255 837	Hud
196 557	105 485	91 072	Endokrin, metabolisk och nutritionell orsak
56 308	17 118	39 189	Urologiska
15 225	82	15 143	Graviditet, förlossning och familjeplanering
26 054	118	25 934	Kvinnliga genitalia inkl. bröst
25 368	25 316	52	Manliga genitalia inkl. bröst
3 992	1 809	2 183	Sociala problem

67 65 vuotta täyttäneiden kausi-influenssarokotuskattavuus sairaanhoitopiireittäin kaudesta 2007–2008 kauteen 2016–2017
Säsongsinfluensavaccinationstäckning för personer över 65 år per sjukvårdsdistrikt från perioden 2007–2008 till perioden 2016–2017
Seasonal influenza vaccination coverage for people aged 65 and over by hospital district, from season 2007–2008 to season 2016–2017

Sairaanhoitopiiri Sjukvårdsdistrikt <i>Hospital district</i>	Kausi • Period • Season							
	2007– 2008	2008– 2009	2009– 2010	2012– 2013	2013– 2014	2014– 2015	2015– 2016	2016– 2017
	%							
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	48	51	46	37	41	40	43	47
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	51	53	47	38	44	41	44	48
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	47	50	44	35	39	38	41	48
Satakunta	40	45	40	32	35	33	37	41
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	53	51	53	43	47	42	48	48
Pirkanmaa • Birkaland	51	52	44	35	35	36	42	45
Päijät-Häme	37	51	41	34	44	44	48	50
Kymenlaakso • Kymmenedalen	44	50	43	40	44	45	47	52
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	58	56	52	43	49	51	48	58
Etelä-Savo • Södra Savolax	50	54	60	48	52	41	53	56
Itä-Savo • Östra Savolax	46	55	53	43	48	43	50	54
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	52	60	50	38	40	45	45	51
Pohjois-Savo • Norra Savolax	55	56	50	42	47	48	50	54
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	48	54	47	38	43	40	44	48
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbot- ten • <i>South Ostrobothnia</i>	43	43	38	27	32	31	37	42
Vaasa • Vasa	43	41	36	29	31	31	32	33
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	47	48	45	32	33	31	36	40
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	46	54	48	32	39	38	39	45
Kainuu • Kajanaland	43	18	46	36	41	38	45	48
Länsi-Pohja	52	60	43	23	42	41	41	46
Lappi • Lappland • <i>Lappland</i>	54	56	52	42	46	43	46	46
Ahvenanmaa • Åland	41	41	35	..	..	31	29	34

Lähde: Rokotusrekisteri ja kausi-influenssarokotuskattavuustietokanta. THL. • Källa: Vaccinationsregistret och databasen för säsongsinfluensa-vaccinationstäckning. THL. • Source: National Vaccination Register and Seasonal influenza vaccination coverage database. THL.

68. Lasten (6–35 kk) kausi-influenssarokotuskattavuus sairaanhoitopiireittäin kaudesta 2007–2008 kauteen 2016–2017
Säsongsinfluensavaccinationstäckning för barn (6–35 mån) per sjukvårdsdistrikt från perioden 2007–2008 till perioden 2016–2017
Seasonal influenza vaccination coverage for children (6-35 months) by hospital district, from season 2007–2008 to season 2016–2017

Sairaanhoitopiiri Sjukvårdsdistrikt Hospital district	Kausi • Period • Season							
	2007– 2008	2008– 2009	2009– 2010	2012– 2013	2013– 2014	2014– 2015	2015– 2016	2016– 2017
	%							
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	34	30	32	13	15	17	24	32
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	36	30	36	17	20	22	29	37
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	33	29	33	15	18	20	29	38
Satakunta	33	29	26	10	12	12	17	24
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	37	34	41	12	13	15	22	29
Pirkanmaa • Birkaland	30	34	26	12	12	13	21	30
Päijät-Häme	20	18	12	9	11	12	18	26
Kymenlaakso • Kymmenedalen	33	28	29	10	11	14	21	29
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	45	38	38	19	21	24	32	40
Etelä-Savo • Södra Savolax	35	40	48	16	19	20	28	39
Itä-Savo • Östra Savolax	61	63	62	34	29	25	40	43
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	36	33	45	12	14	16	31	38
Pohjois-Savo • Norra Savolax	44	40	43	16	19	21	29	38
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	27	26	34	15	17	19	27	33
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbot- ten • <i>South Ostrobothnia</i>	31	23	18	4	5	5	11	18
Vaasa • Vasa	22	20	10	3	4	4	6	9
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	44	37	31	8	8	10	17	26
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	33	28	32	6	9	11	17	24
Kainuu • Kajanaland	37	15	32	10	11	11	20	26
Länsi-Pohja	49	42	24	8	12	12	20	27
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	52	48	47	13	16	15	23	28
Ahvenanmaa • Åland	28	29	12	..	..	4	6	8

Lähde: Rokotusrekisteri ja kausi-influenssarokotuskattavuustietokanta. THL. • Källa: Vaccinationsregistret och databasen för säsongsinfluensa-vaccinationstäckning. THL • Source: National Vaccination Register and Seasonal influenza vaccination coverage database. THL.

69. Terveyskeskusten suun terveydenhuolto ikäryhmittäin 2003–2016¹⁾
Hälsövärdcentralernas munhälsovård efter åldersgrupp 2003–2016¹⁾
Oral health care in health centres by age group, 2003–2016¹⁾

Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group	2003	2006	2009	2012	2015	2016
0–17						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	1 849 805	1 587 332	1 403 869	1 032 588	1 142 226	1 121 663
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	2 363 069	2 175 623	2 029 667	1 767 175	1 895 772	1 869 839
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	856 791	817 696	797 613	680 282	708 311	698 779
18–55						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	1 666 492	1 642 703	1 661 990	..	..	..
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	1 903 983	1 939 366	1 993 044	..	..	..
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	712 547	750 081	778 052	..	..	..
18–64						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	..	..	..	1 794 877	2 067 850	2 072 183
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	..	..	..	2 283 339	2 609 355	2 609 009
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	..	..	..	852 083	954 189	968 757
56+						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	555 391	676 570	770 779	..	..	..
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	657 887	827 163	953 796	..	..	..
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	230 120	299 472	343 337	..	..	..
65+						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	..	..	..	453 385	607 198	632 692
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	..	..	..	597 632	795 758	822 422
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	..	..	..	213 275	272 125	285 122
Yhteensä • Totalt • Total						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	4 071 688	3 906 605	3 836 638	3 280 850	3 817 284	3 826 551
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	4 924 939	4 942 152	4 976 507	4 648 146	5 300 897	5 301 285
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	1 800 458	1 867 249	1 919 002	1 733 827	1 934 634	1 952 665

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2012–2015 kanssa. • Datainsamlingen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • The data collection was revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2012–2015.

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • Source: Primary health care. THL.

70. Terveyskeskusten¹⁾ laitoshoidon ikäryhmittäin 1997–2016
Hälsövärdcentralernas¹⁾ slutenvård efter åldersgrupp 1997–2016
Health centre¹⁾ inpatient care by age group, 1997–2016

Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group	1997	2003	2006	2010	2015	2016
0–64						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	48 523	49 997	48 187	48 613	38 561	38 934
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	12,9	12,9	13,7	12,7	9,6	9,1
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	641 433	698 921	706 676	626 913	351 709	326 828
Potilaat • Patienter • Patients	31 453	31 845	31 084	31 320	23 992	24 278
65–74						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	50 244	48 907	43 522	42 476	42 113	43 604
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	22,1	21,5	20,5	18,3	14,3	12,9
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	1 204 532	1 106 962	1 006 458	833 158	578 458	546 927
Potilaat • Patienter • Patients	29 752	28 541	26 064	25 745	25 690	26 458
75–84						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	80 437	91 318	91 537	92 847	78 975	78 349
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	32,2	29,9	29,4	24,3	17,5	15,3
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	2 771 644	2 868 182	2 864 912	2 334 292	1 262 760	1 126 497
Potilaat • Patienter • Patients	47 697	53 329	54 260	54 172	45 980	45 805
85+						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	44 249	54 972	56 349	69 839	73 973	74 668
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	66,2	55,2	53,9	37,9	24,2	19,4
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	2 714 450	2 712 687	2 799 541	2 443 191	1 488 302	1 309 651
Potilaat • Patienter • Patients	29 365	34 013	35 851	41 629	42 504	42 612
Yhteensä • Totalt • Total						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	223 453	245 194	239 595	253 775	233 622	235 555
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	32,5	30,4	30,4	24,8	17,8	15,2
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	7 332 059	7 386 752	7 377 587	6 237 554	3 681 229	3 309 903
Potilaat • Patienter • Patients	136 613	145 966	145 635	151 129	136 765	137 740

1) Terveyskeskuksissa yleislääketieteen erikoisalalla annettu hoito. • Den vård som ges inom specialiteten allmänmedicin vid hälsövärdcentraler. • Care given in the speciality of general practice in health centres.

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • Source: Primary health care. THL.

71. Terveyskeskusten¹⁾ laitoshoidon maakunnittain 2016
Hälsövärdscentralernas¹⁾ slutenvård efter landskap 2016
Health centre¹⁾ inpatient care by region, 2016

Maakunta Landskap Region	Hoitojaksot Vårdperioder Inpatient stays	Keskimääräinen hoitoaika Medelvårdtid Average length of stay	Hoitopäivät Vårddygn Inpatient days	Potilaat Patienter Patients
Koko maa • Hela landet • Whole country	235 555	15,2	3 309 903	137 740
Uusimaa • Nyland	33 602	18,6	621 199	22 708
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	16 311	20,6	367 204	10 120
Satakunta	7 392	10,3	74 771	4 438
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	6 306	11,6	70 898	3 866
Pirkanmaa • Birkaland	19 259	12,2	231 105	11 380
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	8 137	29,8	159 235	5 184
Kymenlaakso • Kymmenedalen	6 175	16,5	88 504	4 077
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	3 507	27,5	85 116	2 564
Etelä-Savo • Södra Savolax	9 914	17,1	153 222	5 641
Pohjois-Savo • Norra Savolax	15 378	13,3	215 787	8 995
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	11 912	17,3	177 746	6 571
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	21 575	9,0	187 993	11 661
Etelä-Pohjanmaa • Södra Östergötland • South Ostrobothnia	17 525	9,6	163 031	9 083
Pohjanmaa • Östergötland • Ostrobothnia	6 414	32,4	115 618	3 744
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Östergötland • Central Ostrobothnia	1 842	10,8	18 651	1 169
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Östergötland • North Ostrobothnia	30 530	10,2	291 209	15 670
Kainuu • Kajanaland	3 881	20,5	83 856	2 461
Lappi • Lappland • Lapland	15 643	14,0	202 671	8 323
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	-	-	-	-

1) Terveyskeskuksissa yleislääketieteen erikoisalalla annettu hoito. • Den vård som ges inom specialiteten allmänmedicin vid hälsövärdscentraler. • Care given in the speciality of general practice in health centres.

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • Source: Primary health care. THL.

72. Terveyskeskusten¹⁾ laitoshoido päädiagnoosin mukaan 1997–2016
Hälsövärdcentralernas¹⁾ slutenvård efter huvuddiagnos 1997–2016
Health centre¹⁾ inpatient care by primary diagnosis, 1997–2016

	1997	2003	2006	2010	2015	2016
Tartunta- ja loistaudit • Vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar • <i>Infectious and parasitic diseases</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	6 813	11 047	10 806	15 744	13 749	14 474
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	12,8	11,4	10,7	10,5	9,3	8,7
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	75 556	109 555	115 153	156 216	130 044	129 066
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	6 191	9 844	9 604	13 553	11 744	12 132
Kasvaimet • Tumörer • <i>Neoplasms</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	12 104	14 290	15 428	18 095	17 057	17 489
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	24,7	23,8	23,4	20,0	17,1	16,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	278 061	323 771	344 370	355 946	286 022	274 548
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	7 842	9 207	9 908	11 356	11 453	11 631
Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet • Sjukdomar i blod och blodbildande organ • <i>Diseases of the blood and blood-forming organs</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	2 615	3 104	3 177	3 829	3 141	3 221
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	11,2	7,9	8,3	7,0	6,0	5,2
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	30 041	31 372	29 818	28 083	18 835	17 859
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	1 942	2 226	2 297	2 838	2 423	2 451
Umpierityssairaudet, ravitsemis sairaudet ja aineenvaihduntasairaudet • Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningsjukdomar • <i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	9 277	8 109	7 142	6 617	4 973	5 098
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	20,3	20,8	20,2	16,3	13,9	10,5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	203 843	178 624	164 193	114 026	63 338	57 331
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	7 150	6 522	5 877	5 549	4 291	4 356
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt • Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar • <i>Mental and behavioural disorders</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	31 691	31 365	29 951	26 837	23 261	22 454
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	56,8	57,1	60,7	53,1	31,6	24,4
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	2 165 260	2 060 489	2 063 238	1 462 332	563 011	451 795
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	24 971	25 368	24 669	21 278	16 217	15 777
Hermoston sairaudet • Sjukdomar i nervsystemet • <i>Diseases of the nervous system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	11 917	13 179	12 909	13 494	13 821	12 970
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	47,6	45,4	54,6	52,8	40,3	33,7
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	713 198	737 074	859 443	836 868	445 848	372 263
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	8 949	9 988	10 741	11 855	10 697	10 347

72. jatk. • forts. • cont.

72. jatk. • forts. • cont.

	1997	2003	2006	2010	2015	2016
Silmän ja sen apuelinten sairaudet • Sjukdomar i ögat och närliggande organ • <i>Diseases of the eye and adnexa</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	768	540	459	420	417	433
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	21,7	15,3	36,3	13,5	14,2	12,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	20 580	12 881	11 158	8 611	6 852	5 907
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	717	525	436	396	354	392
Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet • Sjukdomar i örat och mastoidutskottet • <i>Diseases of the ear and the mastoid process</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	767	636	676	852	984	1 051
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	6,2	6,3	5,0	4,9	5,4	4,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	6 021	5 470	5 282	5 996	4 532	4 583
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	675	613	627	806	910	988
Verenkiertoelinten sairaudet • Cirkulationsorganens sjukdomar • <i>Diseases of the circulatory system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	46 812	48 164	44 558	44 408	38 574	38 180
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	41,2	39,9	41,7	33,6	23,5	19,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	1 864 354	1 851 452	1 802 760	1 450 357	784 695	685 920
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	35 089	36 468	34 682	34 767	29 620	29 050
Hengityselinten sairaudet • Andningsorganens sjukdomar • <i>Diseases of the respiratory system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	20 068	24 075	21 323	24 831	28 109	28 899
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	45,8	40,3	33,2	22,4	12,0	10,8
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	419 863	454 144	390 895	366 389	289 751	267 487
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	16 152	19 515	17 146	19 789	22 158	23 084
Ruuansulatuselinten sairaudet • Matsemältningsorganens sjukdomar • <i>Diseases of the digestive system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	10 483	10 924	10 424	11 240	10 868	11 113
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	14,7	12,1	15,3	12,5	9,4	8,9
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	121 964	133 907	138 409	124 043	101 887	98 767
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	8 591	8 908	8 482	9 011	8 783	9 003
Ihon ja ihonalaiskudosten sairaudet • Hudens och underhudens sjukdomar • <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	1 828	2 102	1 983	2 096	2 118	2 315
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	22,5	20,0	18,9	21,7	15,9	14,4
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	36 089	40 940	40 528	42 567	34 404	33 783
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	1 571	1 656	1 577	1 730	1 672	1 843

72. jatk. • forts. • cont.

72. jatk. • forts. • cont.

	1997	2003	2006	2010	2015	2016
Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudosten sairaudet • Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven • <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	11 804	12 259	13 589	13 832	13 340	14 052
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	19,7	19,5	18,1	15,2	11,9	11,2
Hoitopäivät • Vårddygner • <i>Inpatient days</i>	305 414	273 401	279 610	223 376	158 325	154 107
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	9 706	10 515	11 791	11 750	11 252	11 764
Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet • Sjukdomar i urin- och könsorganen • <i>Diseases of the genitourinary system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	8 776	11 668	12 208	15 425	14 624	14 535
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	18,2	15,0	15,0	12,5	10,1	9,2
Hoitopäivät • Vårddygner • <i>Inpatient days</i>	122 312	160 920	164 717	181 149	145 079	133 591
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	7 357	9 704	10 347	12 956	12 376	12 236
Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus • Graviditet, förlossning och barnsängstid • <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	205	62	63	64	79	53
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,9	2,0	1,7	2,0	1,7	3,6
Hoitopäivät • Vårddygner • <i>Inpatient days</i>	616	125	104	128	184	146
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	177	52	52	59	45	45
Eräät perinataaliaikana alkaneet tilat • Vissa perinatala tillstånd • <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	20	1	2	3	2	2
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	78,4	1,0	3,0	38,0	5	22,5
Hoitopäivät • Vårddygner • <i>Inpatient days</i>	411	673	6	84	10	411
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	20	3	2	3	2	3
Synnynnäiset epämuodostumat ja kromosomipoikkeavuudet • Medfödda missbildningar, deformiteter och kromosomavvikelser • <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	202	161	163	135	116	127
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	34,6	33,1	48,3	48,6	20,8	22,4
Hoitopäivät • Vårddygner • <i>Inpatient days</i>	10 566	11 098	7 805	6 664	3 988	2 950
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	150	137	126	130	87	115
Muulla luokittelemattomat oireet, sairaudenmerkit sekä poikkeavat kliiniset -ja laboratoriolöydökset • Symtom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificerats annorstädes • <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	20 340	22 157	20 713	20 853	17 428	17 632
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	11,4	9,6	10,0	9,0	7,4	6,3
Hoitopäivät • Vårddygner • <i>Inpatient days</i>	270 079	234 671	210 217	181 957	128 153	117 861
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	17 148	18 333	17 363	17 542	14 739	14 922

72. jatk. • forts. • cont.

72. jatk. • forts. • cont.

	1997	2003	2006	2010	2015	2016
Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset • Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker • <i>Injury and poisoning and certain other consequences of external causes</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	17 633	19 456	20 565	24 034	23 880	25 388
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	27,6	28,6	26,7	23,2	19,4	18,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	579 699	606 219	597 038	590 249	454 453	455 288
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	15 937	17 316	18 569	20 936	20 576	21 785
Muut syyt • Andra orsaker • <i>Other causes</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	9 257	11 860	13 431	10 955	6 775	5 783
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	10,0	11,4	9,8	8,7	7,2	6,4
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	105 794	152 706	148 732	100 759	49 303	37 070
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	5 435	5 815	6 188	5 206	3 932	3 692

1) Terveyskeskuksissa yleislääketieteen erikosalalla annettu hoito. • Den vård som ges inom specialiteten allmänmedicin vid hälsovårdscentra-
 ler. • *Care given in the speciality of general practice in health centres.*

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • *Source: Primary health care. THL.*

73. Erikoissairaanhoidon toiminta 1997–2016
Specialiserad sjukvård 1997–2016
Activities in specialised health care, 1997–2016

Vuosi År Year	Avohoitokäynnit Besök inom öppenvården Outpatient visits	Päiväkirurgiset hoitojaksot Dagkirurgiska vårdperioder Day-surgery inpatient stays	Vuodeosaston hoitojaksot Vårdperioder i slutenvården Inpatient inpatient stays
1997	6 281 993	82 748	1 038 514
2000	5 693 185	136 858	961 888
2003	5 971 708	156 722	929 611
2006	6 807 911	179 179	895 841
2009	7 477 719	184 085	839 417
2012	8 353 076	200 726	801 282
2013	8 464 815	203 494	784 068
2014	8 785 160	200 728	796 672
2015	9 366 227	199 652	795 295
2016	9 726 415	197 766	785 942

Lähde: Erikoissairaanhoito. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • Source: Specialised health care. THL.

74. Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit suurimmilla erikoisaloilla 1997–2016
Öppenvårdsbesök inom den specialiserade sjukvården efter de största specialiteterna 1997–2016
Outpatient visits in specialised health care by major specialties, 1997–2016

Vuosi År Year	Käynnit yhteensä Besök totalt Visits, total	Sisätaudit Invärtes sjukdomar Internal medicine	Kirurgia Kirurgi Surgery	Naistentaudit ja synnytykset Kvinnosjukdomar och förlossningar Obstetrics and gynaecology	Lastentaudit Barnsjukdomar Paediatrics
1997	6 281 993	938 108	945 012	469 994	356 069
2000	5 693 185	1 027 128	956 997	458 167	335 023
2003	5 971 708	1 084 749	963 220	483 189	327 159
2006	6 807 911	1 234 204	1 102 792	490 406	340 269
2009	7 477 719	1 444 495	1 182 390	533 203	360 641
2012	8 353 076	1 569 275	1 261 254	562 880	373 624
2013	8 464 815	1 585 248	1 273 720	552 191	380 398
2014	8 785 160	1 649 533	1 308 980	579 360	395 965
2015	9 366 227	1 657 054	1 371 258	589 061	416 089
2016	9 726 415	1 717 354	1 383 824	593 440	409 141

Vuosi År Year	Korva-, nenä- ja kurkkutaudit Öron-, näs- och halssjukdomar Otorhino- laryngology	lho- ja sukupuoli- taudit Hud- och könssjuk- domar Dermatology and venereology	Syöpätaudit ja sädehoito Cancersjukdomar och strålbehandling Oncology and radiotherapy	Psykiatria Psykiatri Psychiatry	Käyntien lukumäärä yhteensä/asukas Antal besök totalt/ invånare Visits, total per inhabitant
1997	389 260	273 055	238 863	1 274 402	1,2
2000	343 466	279 664	291 615	937 266	1,1
2003	337 031	271 321	334 529	1 068 754	1,1
2006	347 872	286 773	377 982	1 400 334	1,3
2009	369 222	291 449	437 370	1 476 792	1,4
2012	402 113	308 989	489 987	1 799 506	1,5
2013	392 569	303 871	513 287	1 817 148	1,5
2014	395 845	305 121	521 365	1 862 693	1,6
2015	409 349	318 106	551 582	1 986 458	1,7
2016	408 996	299 783	557 086	2 033 420	2,0

Lähde: Erikoissairaanhoito. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • Source: Specialised health care. THL.

75. Erikoissairaanhoidon laitoshoido maakunnittain 2016
Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter landskap 2016
Inpatient care in specialised health care by region, 2016

Maakunta Landskap Region	Hoitojaksot Vårdperioder Inpatient stays	Keskimääräinen hoitoaika Medelvårdtid Average length of stay	Hoitopäivät Vårddyg Inpatient days	Potilaat Patienter Patients
Koko maa • Hela landet • Whole country	983 708	4,5	4 409 333	647 497
Uusimaa • Nyland	227 800	4,7	1 097 779	158 992
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	86 922	4,5	405 409	58 089
Satakunta	53 357	4,6	247 430	31 346
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	36 710	4,0	142 069	22 749
Pirkanmaa • Birkaland	98 030	5,2	517 097	60 302
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	41 906	3,9	161 432	27 123
Kymenlaakso • Kymmenedalen	33 131	4,5	150 309	22 075
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	24 588	3,9	93 904	16 613
Etelä-Savo • Södra Savolax	32 537	4,3	144 366	21 099
Pohjois-Savo • Norra Savolax	50 569	4,8	225 287	31 472
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	34 731	4,2	140 758	22 898
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	45 432	3,5	164 328	30 654
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • South Ostrobothnia	31 817	4,0	131 283	21 947
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	36 146	4,1	142 685	22 923
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	13 883	4,6	57 518	9 131
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	68 763	4,4	281 790	47 258
Kainuu • Kajanaland	16 788	5,2	90 927	10 913
Lappi • Lapland • Lapland	39 332	4,2	160 305	25 077
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	5 447	6,9	31 479	3 459

Lähde: Erikoissairaanhoito. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • Source: Specialised health care. THL.

76. Erikoissairaanhoidon laitoshoido ikäryhmittäin 1997–2016
Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter åldersgrupp 1997–2016
Inpatient care in specialised health care by age group, 1997–2016

Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group	1997	2000	2003	2006	2014	2016
0–17						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	141 067	132 986	123 259	116 750	102 508	97 231
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	4,0	4,2	4,3	4,4	3,7	3,8
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	568 610	558 155	529 429	525 548	384 969	363 780
Potilaat • Patienter • Patients	97 028	91 630	86 843	84 407	75 308	71 955
18–64						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	605 674	592 938	578 679	567 187	483 686	454 597
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	6,5	5,9	5,6	5,3	4,7	4,6
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	3 852 849	3 457 734	3 292 797	3 077 673	2 216 123	2 091 059
Potilaat • Patienter • Patients	412 461	402 460	392 338	391 876	346 321	323 291
65–74						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	182 201	172 574	170 246	165 116	181 687	189 347
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	7,2	6,2	5,6	5,1	4,3	4,2
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	1 240 181	1 029 473	933 976	844 909	772 624	793 673
Potilaat • Patienter • Patients	98 613	94 456	94 586	93 595	108 599	114 117
75–84						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	141 633	147 254	157 540	165 296	158 295	163 809
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	8,7	6,5	5,9	5,5	4,3	4,5
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	1 052 111	929 782	933 493	911 655	680 377	728 264
Potilaat • Patienter • Patients	78 067	81 393	87 273	90 819	91 993	95 074
85+						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	42 084	45 244	48 577	53 104	71 224	78 724
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	11,7	8,1	7,0	6,4	4,7	5,2
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	370 664	324 979	333 289	338 593	329 603	432 557
Potilaat • Patienter • Patients	25 444	26 964	28 759	31 266	42 498	46 460
Yhteensä • Totalt • Total						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	1 112 659	1 090 996	1 078 301	1 067 453	997 400	983 708
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	6,8	5,9	5,6	5,3	4,5	4,5
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	7 084 415	6 300 123	6 022 984	5 698 378	4 383 696	4 409 333
Potilaat • Patienter • Patients	708 117	693 460	686 398	688 389	661 329	647 497

Lähde: Erikoissairaanhoido. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • Source: Specialised health care. THL.

77. Erikoissairaanhoidon laitoshoido erikoisaloittain 1997–2016
Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter specialitet 1997–2016
Inpatient care in specialised health care by specialty, 1997–2016

	1997	2000	2003	2006	2014	2016
Sisätaudit • Invärtes sjukdomar • Internal medicine						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	245 532	239 798	236 179	235 449	208 360	199 468
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	7,1	5,7	5,5	5,2	4,5	4,4
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	1 583 192	1 382 155	1 303 279	1 239 205	926 260	890 252
Potilaat • Patienter • Patients	156 791	153 367	152 600	151 658	140 570	135 745
Kirurgia • Kirurgi • Surgery						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	345 607	342 770	344 527	362 826	359 088	346 698
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	4,2	3,7	3,6	3,4	2,8	2,8
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	1 442 042	1 283 918	1 250 696	1 231 280	1 019 817	972 442
Potilaat • Patienter • Patients	269 544	268 127	270 243	285 153	281 909	272 265
Neurokirurgia • Neurokirurgi • Neurosurgery						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	9 198	9 928	9 916	10 813	13 321	14 279
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	5,6	5,2	5,0	5,0	3,9	3,8
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	51 367	51 330	49 858	53 664	52 109	53 320
Potilaat • Patienter • Patients	7 647	8 356	8 349	8 987	10 686	11 652
Naistentaudit ja synnytykset • Kvinnosjukdomar och förlossningar • Obstetrics and gynaecology						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	149 576	145 530	136 801	128 571	106 896	95 557
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	3,4	3,0	2,9	2,9	2,6	2,6
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	510 710	438 506	400 765	368 038	282 177	247 934
Potilaat • Patienter • Patients	121 127	116 889	108 445	102 027	91 197	81 752
Lastentaudit • Barnsjukdomar • Paediatrics						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	75 163	69 103	60 592	55 409	43 220	41 275
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	3,8	3,7	3,7	3,9	3,7	3,7
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	291 074	258 586	222 956	216 303	158 925	152 463
Potilaat • Patienter • Patients	48 542	45 068	41 383	39 579	30 947	29 635
Silmätaudit • Ögonsjukdomar • Ophthalmology						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	45 300	45 998	52 662	52 501	57 300	60 248
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	1,5	1,4	1,2	1,2	1,1	1,1
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	69 750	63 118	64 982	62 032	61 900	65 387
Potilaat • Patienter • Patients	39 450	39 299	44 010	41 647	47 405	49 996

77. jatk. • forts. • cont.

77. jatk. • forts. • cont.

	1997	2000	2003	2006	2014	2016
Korva-, nenä- ja kurkkutaudit • Öron-, näs- och halssjukdomar • <i>Otorhinolaryngology</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	62 118	57 544	52 854	49 822	44 818	41 738
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	1,8	1,7	1,6	1,5	1,4	1,5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	112 855	98 175	86 114	75 951	60 745	62 328
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	55 723	51 858	47 482	44 848	40 530	37 815
Iho- ja sukupuolitaudit • Hud- och könssjukdomar • <i>Dermatology and venereology</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	9 316	6 859	6 213	4 800	2 877	2 636
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	7,0	6,2	5,6	5,8	5,6	5,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	64 948	42 626	34 865	27 911	16 037	14 742
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	6 665	4 957	4 328	3 523	2 196	2 058
Syöpätaudit ja sädehoito • Cancersjukdomar och strålbehandling • <i>Oncology and radiotherapy</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	17 996	21 097	23 391	18 418	15 744	14 973
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	6,1	4,8	4,1	4,5	4,2	4,5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	109 901	102 186	96 510	83 406	65 351	66 709
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	6 609	6 922	7 795	7 842	7 421	7 314
Psykiatria • Psykiatri • <i>Psychiatry</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	46 420	52 064	50 212	47 837	37 311	36 227
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	51,5	39,9	36,7	35,5	33,9	32,8
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	2 137 080	1 947 311	1 867 792	1 774 304	1 211 076	1 163 904
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	31 212	32 485	31 637	32 030	25 549	24 674
Neurologia • Neurologi • <i>Neurology</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	40 852	42 437	44 586	45 200	48 552	49 881
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	7,4	6,6	6,4	6,3	5,6	5,4
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	298 241	279 147	283 955	281 837	269 545	272 814
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	31 564	33 439	34 974	35 985	38 053	39 114
Keuhkosairaudet • Lungsjukdomar • <i>Respiratory medicine</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	45 227	42 156	40 364	37 163	28 900	27 630
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,5	5,0	4,8	4,9	5,1	4,8
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	251 360	217 252	197 256	181 016	143 136	130 554
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	28 270	27 854	27 246	25 310	21 108	20 784

77. jatk. • forts. • cont.

77. jatk. • forts. • cont.

	1997	2000	2003	2006	2014	2016
Muut • Andra • <i>Others</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	20 354	15 712	20 004	18 644	31 013	53 098
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	9,7	8,6	8,2	5,4	3,5	5,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	161 895	135 813	163 956	103 431	116 618	316 484
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	16 643	13 035	15 954	15 669	25 265	42 092
Muut kuin psykiatria yhteensä (somaattinen) • Andra än psykiatri totalt (somatisk) • <i>Other than psychiatry (somatic), total</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	1 066 239	1 038 932	1 028 089	1 019 616	960 089	947 481
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,8	4,2	4,0	3,8	3,3	3,4
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	4 947 335	4 352 812	4 155 192	3 924 074	3 172 620	3 245 429
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	686 057	670 098	663 562	665 268	642 833	629 576

Lähde: Erikoissairaanhoito. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • Source: *Specialised health care. THL.*

78. Erikoissairaanhoidon laitohoito päädiagnoosin mukaan 1997–2016
Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter huvuddiagnos 1997–2016
Inpatient care in specialised health care by primary diagnosis, 1997–2016

	1997	2000	2003	2006	2015	2016
Tartunta- ja loistaudit • Vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar • <i>Infectious and parasitic diseases</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	23 942	23 653	26 402	28 334	28 473	28 843
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	6,2	5,6	5,4	5,3	5,3	5,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	146 885	135 247	143 587	152 006	154 099	151 634
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	20 586	20 680	23 223	24 751	23 414	23 911
Kasvaimet • Tumörer • <i>Neoplasms</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	109 342	109 864	112 771	108 003	89 052	87 816
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,5	4,8	4,5	4,4	4,0	4,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	596 606	530 688	512 022	482 778	359 080	349 616
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	51 250	51 123	51 460	52 217	53 386	53 731
Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet • Sjukdomar i blod och blodbildande organ • <i>Diseases of the blood and blood-forming organs</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	8 910	8 172	8 198	7 823	7 172	7 021
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,7	4,5	4,1	3,9	3,7	3,8
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	42 484	37 307	34 106	31 554	27 220	26 551
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	5 804	5 186	5 199	5 230	5 249	5 258
Umpierityssairaudet, ravitsemussairaudet ja aineenvaihduntasairaudet • Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningssjukdomar • <i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	17 682	15 089	14 738	14 499	14 897	15 358
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	6,6	5,5	5,5	5,0	3,8	3,7
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	111 792	83 909	79 761	72 796	58 318	56 552
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	13 885	12 165	11 807	11 917	12 551	12 931
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt • Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar • <i>Mental and behavioural disorders</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	57 912	62 541	59 326	57 484	48 667	47 696
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	43,6	33,9	31,7	30,2	25,0	25,8
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	2 204 904	1 995 214	1 910 604	1 805 568	1 306 068	1 220 382
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	39 372	40 041	38 262	39 129	33 248	32 653
Hermoston sairaudet • Sjukdomar i nervsystemet • <i>Diseases of the nervous system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	40 510	42 307	42 010	42 115	40 014	40 287
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,5	4,4	4,4	4,2	4,1	4,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	195 729	186 431	184 645	178 077	163 255	155 424
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	29 403	31 085	31 357	32 158	31 250	31 510

78. jatk. • forts. • cont.

78. jatk. • forts. • cont.

	1997	2000	2003	2006	2015	2016
Silmän ja sen apuelinten sairaudet • Sjukdomar i ögat och närliggande organ • <i>Diseases of the eye and adnexa</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	43 347	45 214	51 871	52 037	60 595	60 328
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	1,6	1,4	1,3	1,2	1,1	1,1
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	67 601	62 544	65 596	62 222	96 410	67 807
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	38 034	38 867	43 543	41 661	50 137	50 608
Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet • Sjukdomar i örat och mastoidutskottet • <i>Diseases of the ear and the mastoid process</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	16 360	15 372	15 106	15 850	15 022	13 293
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,4	1,6	1,5	1,4	1,3	1,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	30 012	25 059	23 347	22 070	19 422	21 372
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	14 931	13 973	13 878	14 529	13 991	12 311
Verenkiertoelinten sairaudet • Cirkulationsorganens sjukdomar • <i>Diseases of the circulatory system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	149 066	142 708	140 465	135 252	128 905	126 962
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	6,6	5,7	5,5	5,2	4,9	4,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	931 143	813 746	768 394	699 473	624 670	598 874
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	97 352	93 256	92 424	90 367	86 627	86 473
Hengityselinten sairaudet • Andningsorganens sjukdomar • <i>Diseases of the respiratory system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	92 297	83 745	76 293	69 302	70 575	71 889
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,4	4,1	4,2	4,1	3,7	3,8
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	401 797	346 040	316 280	284 811	267 422	275 670
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	71 872	66 427	61 769	55 277	55 856	57 301
Ruuansulatuselinten sairaudet • Matsmältningsorganens sjukdomar • <i>Diseases of the digestive system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	85 430	83 310	83 288	84 455	84 742	87 001
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,4	4,1	3,8	3,6	3,0	3,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	371 652	337 212	318 371	304 758	258 962	259 166
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	69 740	67 834	67 029	67 962	67 742	69 147
Ihon ja ihonalaiskudosten sairaudet • Hudens och underhudens sjukdomar • <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	15 005	13 427	11 924	11 379	9 577	9 660
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,5	4,9	4,8	4,6	4,2	4
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	82 066	66 531	57 288	52 866	39 488	39 453
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	11 668	10 591	9 411	9 121	7 772	7 842

78. jatk. • forts. • cont.

78. jatk. • forts. • cont.

	1997	2000	2003	2006	2015	2016
Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudosten sairaudet • Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven • <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	102 813	103 365	102 410	110 764	80 031	79 699
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,6	3,9	3,7	3,3	2,8	2,7
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	466 471	401 320	374 145	362 970	226 922	214 929
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	82 473	83 255	82 676	91 311	69 346	69 381
Virts- ja sukupuolielinten sairaudet • Sjukdomar i urin- och könsorganen • <i>Diseases of the genitourinary system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	62 828	60 060	58 360	56 436	54 004	52 225
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,8	3,3	3,3	3,1	2,7	2,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	235 414	197 368	189 699	173 832	148 049	136 921
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	52 985	50 470	49 467	47 696	44 871	43 493
Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus • Graviditet, förlossning och barnsängstid • <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	87 758	86 082	80 747	79 074	67 471	65 020
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,9	3,5	3,4	3,4	3,0	3,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	338 375	298 001	278 291	266 891	203 947	195 340
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	75 313	73 634	69 159	68 906	60 623	58 457
Eräät perinataaliaikana alkaneet tilat • Vissa perinatala tillstånd • <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	7 264	7 326	8 284	8 817	8 774	8 470
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	9,1	9,5	8,7	8,5	7,3	7,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	67 533	70 024	72 431	75 187	64 912	62 859
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	5 441	5 896	7 342	8 015	7 921	7 565
Synnynäiset epämuodostumat ja kromosomipoikkeavuudet • Medfödda missbildningar, deformiteter och kromosomavvikelser • <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	13 424	11 791	10 680	10 470	9 606	9 605
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,1	4,1	4,3	4,0	3,0	3,1
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	55 300	47 635	40 949	42 474	29 731	29 401
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	8 907	7 756	7 505	7 364	7 107	7 339
Muualla luokittelemattomat oireet, sairaudenmerkit sekä poikkeavat kliiniset -ja laboratoriolöydökset • Symptom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificeras annorstad • <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	65 747	66 082	64 841	61 057	60 093	59 843
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,2	3,1	3,0	2,8	2,5	2,5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	212 267	202 009	192 294	173 647	158 768	147 487
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	56 453	56 909	55 631	52 836	50 843	50 946

78. jatk. • forts. • cont.

78. jatk. • forts. • cont.

	1997	2000	2003	2006	2015	2016
Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset • Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker • <i>Injury and poisoning and certain other consequences of external causes</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	90 431	88 212	90 860	97 393	98 988	96 505
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,2	4,5	4,4	4,0	3,5	3,5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	469 468	401 471	400 612	395 718	353 639	344 251
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	73 658	72 316	74 606	79 616	80 960	79 180
Muut syyt • Andra orsaker • <i>Other causes</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	22 394	22 502	19 701	16 837	16 768	14 987
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,4	2,6	2,9	3,3	3,0	3,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	54 430	58 394	59 094	57 098	53 433	45 237
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	20 947	19 737	17 519	14 737	15 007	13 258

Lähde: Erikoissairaanhoito. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • Source: *Specialised health care. THL.*

79. Tapaturmat ja väkivalta ulkoisen syyn mukaan¹⁾, vuodeosastohoito 2002–2016
Olycksfall och våld efter yttre orsak¹⁾, vård på vårdavdelning 2002–2016
Accidental injuries and violence by external cause¹⁾, inpatient care, 2002–2016

ICD -10 • ulkoinen syy • yttre orsak • external cause	2002	2006	2010	2015	2016
Tapaturmat ja väkivalta yhteensä • Olycksfall och våld totalt • <i>Accidental injuries and violence total</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	99 901	103 956	109 087	107 601	106 461
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	8,6	8,0	7,5	6,6	6,7
 Liikennetapaturmat • Transportolyckor • <i>Transport accidents</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	8 187	8 865	8 799	7 955	8 015
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	7,6	6,8	5,9	5,6	5,6
niistä • av vilka • <i>of which:</i>					
Jalankulkijan liikennetapaturmat • Transportolyckor med fotgängare • <i>Pedestrian injured in transport accident</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	875	887	946	832	637
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	12,8	11,5	9,9	8,6	8,4
 Pyöräilytapaturmat • Trafikolyckor med cyklister • <i>Pedal cyclist injured in transport accident</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	2 400	2 566	2 448	2 455	2 573
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,5	5,6	4,9	4,4	5,0
 Muut maaliikennetapaturmat • Andra landtransportolyckor • <i>Other land transport accidents</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	4 470	4 832	4 764	4 065	4 191
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	7,9	6,8	5,9	5,9	5,6
 Muut tapaturmat • Andra olyckor • <i>Other accidental injuries</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	73 721	74 620	82 441	84 324	88 030
Hoitojakson keskipituus • Vårdperiodens medellängd • <i>Average time of care</i>	8,7	8,6	8,4	7,2	7,1
niistä • av vilka • <i>of which:</i>					
Kaatumiset ja putoamiset • Fall • <i>Falls</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	56 874	54 914	60 392	57 138	60 498
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	10,2	10,4	10,3	9,3	8,9
niistä • av vilka • <i>of which:</i>					
Kaatumiset jää- tai lumikelillä • Fall i is- och snöföre • <i>Falls on same level involving ice and snow</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	5 464	5 349	5 002	4 382	4 934
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,7	3,9	4,3	5,1	5,1
 Myrkytykset • Förgiftningar • <i>Poisonings</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	1 102	1 178	1 188	1 120	1 284
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,3	2,4	2,3	2,2	2,2
niistä • av vilka • <i>of which:</i>					
Alkoholimyrkytys • Alkohol förgiftning • <i>Alcohol poisoning</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	248	345	286	182	215
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,2	2,4	1,4	1,3	1,8

79. jatk. • forts. • cont.

79. jatk. • forts. • cont.

	2002	2006	2010	2015	2016
Muut myrkytykset • Andra förgiftningar • <i>Other poisonings</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	854	833	902	938	1 069
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,3	2,4	2,6	2,4	2,3
Itsemurhayritys tai muu tahallinen itsensä vahingoittaminen • Försök till självmord eller annan avsiktlig självtillfogad skada • <i>Attempted suicide or other deliberate self-harm</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	3 181	3 266	3 739	3 054	3 269
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,6	3,0	2,6	3,0	3,0
Murha, tappo tai muu tahallinen pahoinpitely • Mord, dråp eller annan uppsåtlig misshandel • <i>Murder, manslaughter or other purposeful injury</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	1 909	1 877	1 663	1 301	1 343
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,6	5,1	6,6	3,0	3,4
Muut tai tapaturman ulkoinen syy puuttuu • Andra eller uppgifter om olycksfallets yttre orsak saknas • <i>Others, or external cause of injury missing</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	12 903	15 328	12 445	10 742	5 594
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	10,4	7,2	4,0	4,0	4,6
Lonkkamurtumat ²⁾ • Höftfrakturer ²⁾ • <i>Hip fractures²⁾</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	13 011	12 308	13 263	13 294	13 374
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	21,7	19,7	17,9	13,5	13,2

1) ICD -10

2) Lonkkamurtumista aiheutuneet hoitojaksot on poimittu ICD-10 -luokituksen koodeilla, joissa päädiagnoosi on välillä S72.0–S72.2. Hoitojaksojen määrä ei kuitenkaan kerro vuosittain ilmenevien lonkkamurtumatapausten määrää, sillä lonkkamurtuman hoito vaatii yleensä useamman kuin yhden hoitojakson. • Vårdperioder på grund av höftfrakturer har plockats med koderna för ICD-10 klassificering, där huvuddiagnosen är mellan S72.0–S72.2. Antalet vårdperioder anger emellertid inte antalet årliga fall av höftfrakturer, eftersom behandling av höftfraktur vanligen kräver fler än en vårdperiod. • *Inpatient stays arising from hip fractures have been selected using ICD-10 codes for which the primary diagnosis is S72.0–S72.2. The number of inpatient stays does not, in itself, indicate the number of hip fractures occurring annually, since a hip fracture typically requires more than one inpatient stays.*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. SVT. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

80. Tapaturmat ja väkivalta, vuodeosastohoito ikäryhmittäin 2016
Olycksfall och våld, slutenvård efter åldersgrupp 2016
Accidental injuries and violence, inpatient care by age group, 2016

ICD -10 • ulkoinen syy yttre orsak • external cause	Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays							
	Yhteensä Totalt Total	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group						
		0–14	15–24	25–44	45–64	65–74	75–84	85+
Tapaturmat ja väkivalta • Olycksfall och våld • Accidental injuries and violence								
Yhteensä • Totalt • Total	106 461	7 774	9 071	17 006	23 535	14 127	17 477	17 471
Miehet • Män • Men	52 959	4 526	5 852	11 439	13 869	6 826	6 216	4 231
Naiset • Kvinnor • Women	53 501	3 247	3 219	5 567	9 666	7 301	11 261	13 240
Liikennetapaturmat • Transportolyckor • Transport accidents								
Yhteensä • Totalt • Total	8 015	727	1 729	1 860	1 900	858	701	240
Miehet • Män • Men	5 282	493	1 180	1 350	1 313	469	349	128
Naiset • Kvinnor • Women	2 733	234	549	510	587	389	352	112
niistä • av vilka • of which:								
Jalankulkijan liikennetapaturmat • Transportolyckor med fotgängare • Pedestrian in transport accident								
Yhteensä • Totalt • Total	637	59	57	108	129	100	117	67
Miehet • Män • Men	276	37	38	57	59	43	26	16
Naiset • Kvinnor • Women	361	22	19	51	70	57	91	51
Pyöräilytapaturmat • Trafikolyckor med cyklister • Pedal cyclist injured in transport accident								
Yhteensä • Totalt • Total	2 573	403	212	546	692	370	256	94
Miehet • Män • Men	1 614	268	124	400	453	185	121	63
Naiset • Kvinnor • Women	959	135	88	146	239	185	135	31
Muut maaliikennetapaturmat • Andra landtransportolyckor • Other land transport accidents								
Yhteensä • Totalt • Total	4 191	218	1 237	1 057	925	370	307	77
Miehet • Män • Men	2 873	147	835	758	673	226	187	47
Naiset • Kvinnor • Women	1 318	71	402	299	252	144	120	30
Muut tapaturmat • Andra olyckor • Other accidental injuries								
Yhteensä • Totalt • Total	88 030	6 645	5 544	11 973	18 709	12 364	16 037	16 758
Miehet • Män • Men	42 047	3 830	3 761	8 120	10 902	5 888	5 572	3 974
Naiset • Kvinnor • Women	45 982	2 814	1 783	3 853	7 807	6 476	10 465	12 784
niistä • av vilka • of which:								
Kaatumiset ja putoamiset • Fall • Falls								
Yhteensä • Totalt • Total	60 498	3 655	2 071	4 971	11 034	9 609	13 816	15 342
Miehet • Män • Men	25 156	2 031	1 402	3 198	5 978	4 335	4 656	3 556
Naiset • Kvinnor • Women	35 341	1 623	669	1 773	5 056	5 274	9 160	11 786
niistä • av vilka • of which:								
Kaatumiset jää- tai lumikelillä • Fall i is- och snöföre • Falls on same level involving ice and snow								
Yhteensä • Totalt • Total	4 934	336	237	646	1 360	1 036	875	444
Miehet • Män • Men	2 148	225	160	347	584	398	308	126
Naiset • Kvinnor • Women	2 786	111	77	299	776	638	567	318

80. jatk. • forts. • cont.

80. • jatk. • forts. • cont.

	Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays							
ICD -10 • ulkoinen syy yttre orsak • external cause	Yhteensä	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group						
	Totalt Total	0-14	15-24	25-44	45-64	65-74	75-84	85+
Myrkytykset • Förgiftningar • Poisonings								
Yhteensä • Totalt • Total	1 284	307	242	280	241	77	86	51
Miehet • Män • Men	665	159	105	168	132	42	43	16
Naiset • Kvinnor • Women	619	148	137	112	109	35	43	35
niistä • av vilka • of which:								
Alkoholimyrkytys • Alkoholförgiftning • Alcohol poisoning								
Yhteensä • Totalt • Total	215	99	68	16	25	3	2	2
Miehet • Män • Men	116	46	35	13	16	3	2	1
Naiset • Kvinnor • Women	99	53	33	3	9	-	-	1
Muut myrkytykset • Andra förgiftningar • Other poisonings								
Yhteensä • Totalt • Total	1 069	208	174	264	216	74	84	49
Miehet • Män • Men	549	113	70	155	116	39	41	15
Naiset • Kvinnor • Women	520	95	104	109	100	35	43	34
Itsemurhayritys tai muu tahallinen itsensä vahingoittaminen • Försök till självmord eller annan avsiktlig självttillfogad skada • Attempted suicide or other deliberate self-harm								
Yhteensä • Totalt • Total	3 269	72	787	1 227	919	158	82	24
Miehet • Män • Men	1 402	8	235	608	439	70	35	7
Naiset • Kvinnor • Women	1 867	64	552	619	480	88	47	17
Murha, tappo tai muu tahallinen pahoinpitely • Mord, dråp eller annan uppsåtlig misshandel • Murder, manslaughter or other purposeful injury								
Yhteensä • Totalt • Total	1 343	40	296	534	368	55	41	9
Miehet • Män • Men	1 023	22	243	424	263	36	33	2
Naiset • Kvinnor • Women	320	18	53	110	105	19	8	7
Muut tai tapaturman ulkoinen syy puuttuu • Andra eller uppgifter om yttre orsak saknas • Others, or external cause of injury missing								
Yhteensä • Totalt • Total	5 594	290	708	1 388	1 607	657	556	388
Miehet • Män • Men	3 109	173	428	919	933	343	207	106
Naiset • Kvinnor • Women	2 485	117	280	469	674	314	349	282
Lonkkamurtumat ¹⁾ • Höftfrakturer ¹⁾ • Hip fractures ¹⁾								
Yhteensä • Totalt • Total	13 374	26	22	155	1 072	1 984	4 356	5 759
Miehet • Män • Men	4 458	13	11	120	669	843	1 383	1 419
Naiset • Kvinnor • Women	8 916	13	11	35	403	1 141	2 973	4 340

1) Lonkkamurtumista aiheutuneet hoitojaksot on poimittu ICD-10 luokituksen koodeilla, joissa päädiagnoosi on välillä S72.0–S72.2. Hoitojaksojen määrä ei kuitenkaan kerro vuosittain ilmenevien lonkkamurtumatapausten määrää, sillä lonkkamurtuman hoito vaatii yleensä useamman kuin yhden hoitojakson. • Vårdperioder på grund av höftfrakturer har plockats med koderna för ICD-10 klassificering, där huvuddiagnosen är mellan S72.0–S72.2. Antalet vårdperioder anger emellertid inte antalet årliga fall av höftfrakturer, eftersom behandling av höftfraktur vanligen kräver fler än en vårdperiod. • Inpatient stays arising from hip fractures have been selected using ICD-10 codes for which the primary diagnosis is S72.0–S72.2. The number of inpatient stays does not, in itself, indicate the number of hip fractures occurring annually, since a hip fracture typically requires more than one inpatient stays.

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. SVT. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

81. Tapaturman paikka tai olosuhteet, vuodeosastohoito ikäryhmittäin ja sukupuolittain 2016
Olycksplats eller -förhållanden, slutenvård efter åldersgrupp och kön 2016
Location or circumstances of accidental injury, inpatient care by age group and sex 2016

Tapaturmatyyppi Olyckstyp Type of accident	Hoitojaksot ¹⁾ • Vårdperioder ¹⁾ • Inpatient stays ¹⁾								
	Yhteensä Totalt Total	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group							
		0–6	7–14	15–24	25–44	45–64	65–74	75–84	85+
Kotitapaturma • Olycka i hemmet • <i>Accidental injury at home</i>									
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	32 536	1 687	472	380	1 205	4 209	5 276	8 903	10 404
Miehet • Män • <i>Men</i>	11 923	983	244	220	702	2 241	2 371	2 868	2 294
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	20 613	704	228	160	503	1 968	2 905	6 035	8 110
Palveluasumiseen liittyvä tapaturma • Olycka i sammanband med serviceboende • <i>Sheltered housing associated accident</i>									
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	3 587	1	4	14	22	218	363	1 020	1 945
Miehet • Män • <i>Men</i>	1 044	1	2	8	15	125	166	316	411
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	2 543	–	2	6	7	93	197	704	1 534
Urheilu- tai liikuntatapaturma • Idrotts- eller motionsrelaterad olycka • <i>Sports and physical training injury</i>									
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	4 658	77	809	1 197	1 631	690	140	88	26
Miehet • Män • <i>Men</i>	3 100	53	462	858	1 170	421	85	39	12
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	1 558	24	347	339	461	269	55	49	14
Muu vapaa-ajan tapaturma • Annan fritidsolycka • <i>Other injury while engaged in leisure activity</i>									
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	19 331	652	1 194	1 336	3 047	5 465	3 383	2 774	1 480
Miehet • Män • <i>Men</i>	10 041	393	664	896	1 957	3 101	1 575	1 048	407
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	9 290	259	530	440	1 090	2 364	1 808	1 726	1 073
Tapaturma sairaalassa tai sairaalaloihin liittyvä ulkoinen tekijä • Olycka på sjukhus eller till sjukhusförhållanden anknyttande yttre faktor • <i>In-hospital accident or other hospital associated external cause</i>									
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	1 962	12	3	14	37	138	248	672	838
Miehet • Män • <i>Men</i>	753	7	1	7	24	74	124	266	250
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	1 209	5	2	7	13	64	124	406	588
Työtapaturma tai työhön liittyvä ulkoinen tekijä • Arbetsolycka eller till arbetet anknyttande yttre faktor • <i>Occupational accident or work-related external cause</i>									
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	3 961	–	3	311	1 480	1 998	143	22	4
Miehet • Män • <i>Men</i>	2 953	–	1	255	1 183	1 383	112	16	3
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	1 008	–	2	56	297	615	31	6	1
Tapaturma koulussa tai päiväkodissa • Olycka i skola eller på daghem • <i>Accident at school or day care</i>									
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	887	265	501	101	13	6	1	–	–
Miehet • Män • <i>Men</i>	536	154	304	66	9	3	–	–	–
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	351	111	197	35	4	3	1	–	–
Muuntyyppinen tapaturma • Annan typ av olycksfall • <i>Other type of accident</i>									
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	4 129	78	115	512	883	1 148	523	501	369
Miehet • Män • <i>Men</i>	2 264	41	73	352	581	671	249	182	115
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	1 865	37	42	160	302	477	274	319	254

81. jatk. • forts. • cont

81. jatk. • forts. • cont.

Tapaturmatyyppi Olyckstyp Type of accident	Hoitojaksot ¹⁾ • Vårdperioder ¹⁾ • Inpatient stays ¹⁾								
	Yhteensä Totalt Total	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group							
		0–6	7–14	15–24	25–44	45–64	65–74	75–84	85+
Määrittämätön tapaturmatyyppi • Ospecificerad typ av olycksfall • Unspecified type of accident									
Yhteensä • Totalt • Total	15 331	289	475	1 553	3 251	4 376	2 120	1 864	1 403
Miehet • Män • Men	8 531	164	281	999	2 212	2 607	1 110	749	409
Naiset • Kvinnor • Women	6 800	125	194	554	1 039	1 769	1 010	1 115	994
Ei tietoa (ei merkitty) • Uppgift saknas (inte angiven) • Not known (not classified)									
Yhteensä • Totalt • Total	1 595	–	10	127	395	461	178	202	222
Miehet • Män • Men	876	–	4	100	262	277	93	86	54
Naiset • Kvinnor • Women	719	–	6	27	133	184	85	116	168
Yhteensä • Totalt • Total	88 029	3 061	3 586	5 546	11 971	18 720	12 389	16 059	16 697
Miehet • Män • Men	42 047	1 796	2 036	3 762	8 119	10 910	5 892	5 575	3 957
Naiset • Kvinnor • Women	45 982	1 265	1 550	1 784	3 852	7 810	6 497	10 484	12 740

1) ICD-10-luokituksen hoitojaksot, joissa diagnoosi välillä S00–T78 (hoidettavana on ollut tapaturma) ja ulkoinen syy välillä W00–X59. Tapaturmatyyppi-muuttujaa ei käytetä liikennetapaturmien, väkivallan, itsensä vahingoittamisen tai lääketieteellisen hoidon komplikaatioiden yhteydessä. • Vårdperioder med diagnoserna S00–T78 (olycksrelaterade skador som behandlats) och den yttre orsaken W00–X59 enligt sjukdomsklassifikationen ICD-10. Variabeln olyckstyp används inte i samband med trafikolyckor, våld, självtillfogad skada eller komplikationer vid medicinsk vård. • Inpatient stays where the principal diagnosis is in the range S00–T78 (Injury, poisonings and certain other consequences of external causes) and the external cause in the range W00–X59 (Other external causes of accidental injury), in accordance with the ICD-10 code sets. The accident type variable is not used in connection with transport accidents, violence, intentional self-harm or complications of surgical and medical care.

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

82. Hoitojaksot toimenpideryhmittäin 2000–2016
Vårdperioder med åtgärder efter åtgärdsgrupp 2000–2016
Inpatient in stays with procedures by category, 2000–2016

	2000	2006	2010	2015	2016
Hermoston toimenpiteet • Åtgärder på nervsystemet • Operations on the nervous system					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	20 697	28 367	55 783	70 613	72 881
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	24,2	32,2	17,7	15,8	15,4
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	4,6	6,8	8,9	9,6	10,7
Potilaat • Patienter • Patients	17 897	22 985	40 318	48 407	49 452
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	67,4	84,4	61,5	21,6	21,1
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	36	50	25	-	-
Umpierityselinten toimenpiteet • Åtgärder på endokrina organ • Operations on the endocrine system					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	2 399	2 568	3 128	3 668	3 858
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	0,1	1,5	2,0	2,6	4,2
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	3,5	3,0	2,7	2,4	2,4
Potilaat • Patienter • Patients	2 208	2 328	2 767	3 190	3 360
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	109,8	98,3	75,3	56,4	50,5
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	57	52	47	31	32
Silmän alueen toimenpiteet • Åtgärder i ögonregionen • Operations on the eye and adjacent structures					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	46 866	56 255	66 409	69 245	70 803
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	63,7	77,2	81,7	84,0	85,4
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	1,5	1,3	1,2	1,2	1,2
Potilaat • Patienter • Patients	37 388	41 203	48 418	49 463	50 090
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	196,4	107,7	113,2	71,7	63,7
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	147	85	79	53	42
Korvan, nenän ja kurkunpään toimenpiteet • Åtgärder på öron, näsa, hals och struphuvud • Operations on the ear, nose and larynx					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	31 129	28 427	31 212	31 218	28 811
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	52,3	66,7	66,7	69,5	68,7
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	1,5	1,4	1,9	1,9	2,1
Potilaat • Patienter • Patients	25 717	23 772	25 662	24 325	22 031
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	120,9	78,0	63,6	44,4	46,4
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	49	50	35	16	20
Hampaiden, leuan, suun ja nielun toimenpiteet • Åtgärder på tänder, käkar, munhåla och svalg • Operations on the teeth, jaw, mouth and pharynx					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	33 404	29 042	34 410	35 720	33 888
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	43,8	59,3	53,5	59,2	56,3
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	1,7	1,8	2,7	3,2	4,4
Potilaat • Patienter • Patients	30 402	24 972	26 542	26 074	24 336
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	87,3	71,7	72,6	43,6	44,6
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	44	49	41	21	21
Sydämen ja rintaontelon suonien toimenpiteet • Åtgärder på hjärtat och stora intratorakla kärlen • Operations on the heart and major thoracic vessels					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	34 689	56 201	64 794	96 816	101 763
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	2,4	2,3	4,0	4,1	5,1
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	5,5	5,4	5,8	5,9	5,9
Potilaat • Patienter • Patients	17 500	28 398	33 739	43 153	45 439
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	43,9	47,3	34,0	11,8	11,8
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	30	27	11	-	-

82. jatk. • forts. • cont

82. jatk. • forts. • cont.

	2000	2006	2010	2015	2016
Rintaontelon seinämän ja keuhkojen toimenpiteet ¹⁾ • Åtgärder på bröstvägg och lungor ¹⁾ • <i>Operations on the chest wall and lung¹⁾</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	3 901	4 583	5 108	6 342	6 332
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	3,3	1,1	0,5	0,9	1,3
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	11,3	13,3	12,1	10,9	12,5
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	3 174	3 425	3 864	4 780	4 807
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	23,9	38,9	30,0	10,0	8,9
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	12	14	11	-	-
Rintarauhasen toimenpiteet • Åtgärder på bröst • <i>Operations on the mammary gland</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	8 896	10 579	15 747	16 806	16 947
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	12,1	17,6	17,0	22,9	25,8
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,1	2,7	2,5	2,3	2,5
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	7 534	8 454	9 708	10 389	10 420
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	94,4	102,4	59,8	40,3	40,4
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	15	19	22	14	14
Ruuansulatuskanavan toimenpiteet • Åtgärder på gastrointestinalkanalen • <i>Operations on the digestive system</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	61 956	67 665	110 793	123 493	130 270
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	10,9	17,5	12,4	13,1	13,8
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,3	5,8	6,8	7,0	7,1
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	51 835	53 034	72 822	78 029	81 419
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	108,3	88,3	52,5	20,9	21,1
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	53	47	20	-	-
Virtsateiden ja miehen sukupuolielinten toimenpiteet • Åtgärder på urinvägar och manliga genitalier • <i>Operations on the urinary system and the male genital organs</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	23 969	24 714	34 844	38 685	40 678
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	20,4	24,0	20,1	19,1	19,7
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,1	4,0	4,1	4,0	4,0
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	18 932	18 765	23 772	25 607	26 415
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	78,0	62,8	71,5	37,3	34,7
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	36	35	36	16	14
Naisen sukupuolielinten toimenpiteet • Åtgärder på kvinnliga genitalier • <i>Operations on the female genital organs</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	67 811	48 442	37 575	35 887	34 598
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	36,3	35,8	32,2	30,8	31,5
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,7	2,4	2,2	2,0	2,1
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	51 311	35 764	28 101	24 907	23 579
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	74,3	65,4	69,4	52,7	48,0
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	36	43	41	28	26
Raskauteen ja synnytykseen liittyvät toimenpiteet • Obstetriske ingrepp • <i>Obstetric procedures</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	23 607	41 302	44 249	59 611	60 662
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	10,9	5,7	1,5	0,8	0,7
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,7	4,4	3,8	3,7	3,7
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	20 538	28 535	35 374	40 790	40 117
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	8,3	10,6	5,4	1,7	1,8
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	3	4	1	-	-

82. jatk. • forts. • cont.

82. jatk. • forts. • cont.

	2000	2006	2010	2015	2016
Tuki- ja liikuntaelimiin toimenpiteet • Åtgärder på muskuloskeletala systemet • <i>Operations on the musculoskeletal system</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	128 074	158 261	214 702	194 402	196 870
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	25,7	36,9	30,5	30,1	28,3
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,7	3,2	3,8	3,8	3,7
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	101 029	119 766	128 274	114 115	114 079
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	132,6	126,2	89,2	44,9	44,7
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	73	88	56	7	8
Verisuonien toimenpiteet • Åtgärder på perifera kärl • <i>Operations on the peripheral vessels</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	24 337	31 151	49 267	60 018	62 596
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	23,3	28,0	14,8	16,7	16,2
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,6	4,0	5,3	4,7	4,6
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	17 668	20 791	31 472	36 106	36 830
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	172,5	104,5	54,7	23,7	22,9
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	65	28	19	-	1
Ihon ja ihonalaiskudoksen toimenpiteet • Åtgärder på hud och subkutana vävnader • <i>Operations on the skin and subcutaneous tissue</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	17 536	19 588	23 774	27 822	28 229
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	31,5	36,2	30,3	31,5	31,9
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,3	6,6	6,4	6,1	6,2
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	14 902	15 532	18 418	20 824	21 203
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	88,3	78,6	66,8	27,9	27,2
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	33	31	22	5	5
Pientoimenpiteet • Mindre ingrepp • <i>Minor surgical procedures</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	22 476	46 529	49 805	71 794	81 886
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,9	7,4	7,4	7,4	7,4
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	17 947	31 979	35 783	48 615	53 317
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	58,6	59,1	55,8	18,1	20,7
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	28	25	14	-	-
Tähystystoimenpiteet • Endoskopiska åtgärder • <i>Transluminal endoscopy</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	27 838	29 278	26 607	29 791	32 818
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5	5	5	5	5
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	22 843	23 197	21 557	23 545	25 130
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	57,4	60,0	54,3	23,5	21,3
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	27	31	20	-	-
Muut toimenpiteet ¹⁾ • Andra åtgärder ¹⁾ • <i>Other procedures¹⁾</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	6 689	138 441	349 849	536 382	586 957
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,7	4,2	6,0	5,3	5,5
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	4 034	95 292	186 083	255 787	268 143
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	51,8	80,8	67,6	21,2	23,3
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	20	48	34	-	-

1) V. 2006 muiden toimenpiteiden ryhmään on siirretty rintaontelon seinämän ja keuhkojen toimenpiteiden ryhmästä radiologiset toimenpiteet, joissa toimenpidetiedon 3. merkki on numeerinen. • År 2006: Radiologiska åtgärder, i gruppen Åtgärder på bröstvägg och lungor har överförts till gruppen Andra åtgärder, där åtgärdskodens tredje tecken är numeriskt. • Year 2006: Radiological procedures with a numerical third character in the procedure code have been transferred from the category 'Operations on the chest wall and lung' to the category 'Other procedures'.

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

83. Toimenpiteet vuodeosastohoidossa ja päiväkirurgiassa 2000–2016
Åtgärder inom slutenvård och dagkirurgi 2000–2016
Inpatient and day surgery procedures 2000–2016

Toimenpide • Åtgärd • Procedure	2000	2006	2010	2014	2015	2016
Toimenpiteelliset hoitokäytöt yhteensä • Vårdperioder med åtgärder totalt • <i>Inpatient stays with procedures total</i>	887 408	1 379 071	1 928 175	2 421 004	2 296 397	2 337 366
joista kirurgiset toimenpiteet (leikkaukset) • av vilka kirurgiska åtgärder (operationer) • <i>of which surgical procedures (operations)</i>	503 420	538 295	552 717	580 828	576 804	573 569
joista päiväkirurgisia • av vilka dagkirurgiska • <i>of which day surgery</i>	149 398	200 847	214 882	231 459	223 998	220 905

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källa: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Source: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

84. Eräät kirurgiset toimenpiteet sairaaloiden ja terveystieteiden vuodeosastohoidossa 2000–2016
Vissa kirurgiska åtgärder i avdelningsvård vid sjukhus och hälsovårdscentraler åren 2000–2016
Certain surgical procedures in inpatient care in hospitals and health centres 2000–2016

Toimenpide • Åtgärd • Procedure	2000	2006	2010	2014	2015	2016
Kilpirauhasleikkaukset • Operationer på sköldkörteln • <i>Operations on the thyroid gland</i>	1 950	1 886	2 102	2 460	2 480	2 557
Sepelvaltimoiden ohitusleikkaus (ei PTCA) • Aortokoronar bypassoperation (exkl. PTCA) • <i>Coronary bypass operation (excl. PTCA)</i>	4 795	3 604	2 775	2 213	1 958	1 868
Sepelvaltimoiden laajennus (PTCA) • Dilataation av koronariartär (PTCA) • <i>Dilatation of the coronary artery (PTCA)</i>	4 490	8 144	8 082	10 415	11 297	8 041
Rinnan poisto kokonaan tai osapoisto • Total mastektomi eller delsektion av bröstkörtel • <i>Partial or total mastectomy</i>	6 236	6 637	6 897	7 287	7 526	7 698
Sappirakon leikkaus • Operation på gallblåsan • <i>Operation on the gallbladder</i>	9 351	8 626	8 247	8 883	8 689	9 193
Eturauhasen höyläys • Resektion av prostata • <i>Prostatectomy, TURP</i>	3 329	3 149	3 258	3 094	3 290	3 217
Eturauhasen avoin poisto • Öppen prostatektomi • <i>Prostatectomy, open</i>	784	1 049	1 131	1 226	1 290	1 364
Kohdun poisto • Öppen hysterektomi • <i>Hysterectomy</i>	9 916	6 481	5 924	5 209	4 802	4 419
Keisarileikkaus • Kejsarsnitt • <i>Caesarean section</i>	8 985	9 540	9 789	9 266	8 929	8 877
Nikamavälilevytyrän poistot • Diskbräcksoperationer • <i>Excisions of intervertebral disc hernia</i>	4 122	3 270	3 164	3 105	3 267	3 227
Lonkan tekonivelleikkaukset • Protetiska artroplastker på höftleden • <i>Hip replacements</i>	7 866	10 257	10 971	11 570	12 050	12 857
Lonkan tekonivelten uusintaleikkaukset • Reoperationer på höftledsprotaser • <i>Hip replacement reoperations</i>	1 284	1 550	1 491	1 981	1 885	1 784
Umpilisäkkeen poisto • Appendektomi • <i>Appendectomy</i>	8 592	7 394	7 334	7 484	7 598	7 623
Kaiheikkaukset • Kataraktooperationer • <i>Cataract surgery</i>	34 274	38 107	44 694	41 339	44 545	44 097
Nielu- ja kitarisaleikkaukset • Adenotonsillektomi • <i>Tonsillectomy and adenoidectomy</i>	21 653	14 691	13 954	12 936	13 840	12 814
Nivus- ja reisiyäreikkaukset • Operationer för lums- och femoralbräck • <i>Operations on inguinal and femoral hernia</i>	12 245	12 202	11 268	11 680	11 435	12 050
Naisen sterilisaatioleikkaukset • Sterilisationsoperationer på kvinnor • <i>Female sterilisation</i>	8 518	3 935	2 114	2 111	1 657	1 406
Polven tähytys • Knäartroskopi • <i>Knee arthroscopy</i>	6 618	4 577	3 473	1 802	1 480	1 206
Polven nivelkierukkaleikkaukset • Operationer på knäledens menisker • <i>Arthroscopic operations of the meniscus of knee</i>	12 801	15 749	13 888	9 096	7 494	6 634

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

85. Terveystienhuollon avo- ja laitoshoido maakunnittain 2016
Öppen- och slutenvård inom hälsovården efter landskap 2016
Inpatient and outpatient care by region, 2016

Maakunta Landskap Region	Hoitojaksot ¹⁾ Vårdperioder ¹⁾ Care periods ¹⁾	Hoitopäivät ¹⁾ Vårddygn ¹⁾ Care days ¹⁾	/asukas /invånare per inhabitant	Avohoito- käynnit Besök inom öppenvården Outpatient visits	/asukas /invånare per inhabitant
Koko maa • Hela landet • Whole country	1 227 039	7 942 641	1,4	10 157 072	1,8
Uusimaa • Nyland	264 993	1 847 393	1,1	2 666 297	1,6
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	103 548	780 364	1,6	978 430	2,1
Satakunta	60 876	324 097	1,5	505 054	2,3
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	43 442	221 929	1,3	353 694	2,0
Pirkanmaa • Birkaland	118 660	766 582	1,5	812 774	1,6
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	50 135	323 702	1,6	424 519	2,1
Kymenlaakso • Kymmenedalen	39 315	239 797	1,3	364 519	2,1
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	28 126	180 009	1,4	244 534	1,9
Etelä-Savo • Södra Savolax	43 099	311 607	2,1	339 469	2,3
Pohjois-Savo • Norra Savolax	66 024	443 213	1,8	610 819	2,5
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	46 698	320 425	2,0	272 403	1,7
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	67 054	353 900	1,3	622 751	2,3
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • South Ostrobothnia	49 355	294 912	1,5	326 437	1,7
Pohjanmaan • Österbotten • Ostrobothnia	42 593	279 503	1,5	325 410	1,8
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotnia • Central Ostrobothnia	15 746	78 383	1,1	165 211	2,4
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	99 747	577 042	1,4	541 239	1,3
Kainuu • Kajanaland	21 093	179 045	2,4	146 334	2,0
Lappi • Lappland • Lapland	54 985	363 472	2,0	333 266	1,8
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	5 447	31 479	1,1	89 523	3,1

1) Lukuun sisältyy terveyskeskusten ja erikoissairaanhoiton laitoshoidon lisäksi valtion ja yksityisten sairaaloiden yleislääketieteen alan vuode-
osastohoito • Antalet inbegriper utöver hälsovårdscentralers och specialiserad sjukvårds slutenvård också slutenvården inom allmänmedicin
vid statliga och privata sjukhus. • In addition to inpatient care in health centres and inpatient specialised health care, the figure includes
inpatient care in the field of general practice in state and private hospitals.

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health
care. THL; Specialised health care. THL.

86. Yliopistosairaaloiden tuottavuuden kehitys, indeksi, 2012–2016
Utvecklingen av universitetssjukhusens produktivitet, index, 2012–2016
University hospital productivity trends, index, 2012–2016

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*
	2012=100				
	Painotetut episodit, indeksi • Viktade episoder, index • <i>Weighted episodes, index</i>				
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	101	104	103	109
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	100	98	96	101
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	100	101	101	104
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	104	107	105	110
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	97	108	107	108
Yhteensä • Totalt • Total	100	101	104	103	107
	Deflatoidut kustannukset, indeksi • Deflaterade kostnader, index • <i>Deflated costs, index</i>				
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	101	105	108	109
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	102	105	109	112
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	101	102	106	107
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	104	106	105	112
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	102	103	108	108
Yhteensä • Totalt • Total	100	102	105	107	109
	Episodituottavuus, indeksi • Episodproduktivitet, index • <i>Episode productivity, index</i>				
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	100	98	95	99
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	98	94	88	90
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	99	99	95	96
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	100	101	99	99
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	94	105	100	100
Yhteensä • Totalt • Total	100	99	100	96	98

Lähde: Sairaaloiden tuottavuus. THL • Sjukhusens produktivitet. THL • *Hospital productivity. THL*

87. Yliopistosairaaloiden suoritteiden kehitys, indeksi, 2012–2016
Utvecklingen av universitetssjukhusens prestationer, index, 2012–2016
Development of university hospital outputs, index, 2012–2016

	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*
	2012=100				
Painotetut avo- ja laitoshoitajaksot ¹⁾ • Viktade öppen- och slutenvårdperioder ¹⁾ • <i>Weighted outpatient and inpatient inpatient stays¹⁾</i>					
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	102	105	107	111
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	101	101	101	107
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	100	101	101	106
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	102	105	103	108
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	100	113	117	113
Yhteensä • Totalt • Total	100	101	105	107	110
Painotetut laitoshoitajaksot • Viktade slutenvård perioder • <i>Weighted inpatient inpatient stays</i>					
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	101	102	107	109
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	100	95	95	94
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	101	100	98	101
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	102	106	107	111
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	96	99	101	99
Yhteensä • Totalt • Total	100	100	101	103	104
Painotetut päivystyskäynnit • Viktade jourbesök • <i>Weighted emergency room visits</i>					
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	103	114	117	116
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	100	99	118	131
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	99	101	107	116
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	68	72	71	103
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	112	146	146	167
Yhteensä • Totalt • Total	100	97	110	113	127
Painotetut ajanvarauskäynnit • Viktade tidsbeställda besök • <i>Weighted visits by appointment</i>					
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	105	108	107	113
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	105	115	116	137
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	99	104	109	118
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	108	110	102	102
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	106	133	142	128
Yhteensä • Totalt • Total	100	105	113	113	116

1) DRG-pisteet. • DRG-poäng. • *DRG points.*

Lähde: Sairaaloiden tuottavuus. THL. • Källa: Sjukhusens produktivitet. THL. • *Source: Hospital productivity. THL.*

88 Somaattisen erikoissairaanhoidon ikä- ja sukupuolivakioidut episodit ja laskennalliset kustannukset asukasta kohti sekä kustannusten poikkeama maan keskiarvoon sairaanhoitopiireittäin 2016
De ålders- och könsstandardiserade episoderna och kalkylmässiga kostnaderna för den specialiserade somatiska sjukvården per invånare och kostnadsavvikelsen från medelvärdet för hela landet per sjukvårdsdistrikt 2016
Age- and gender-standardised episodes in somatic specialised health care as well as calculated per-capita expenditure and hospital-district-specific cost deviations from the national average 2016

Alue • District	Vakioidut episodit/ asukas, indeksi* Standardiserade episoder/ invånare, index* Standardised episodes per capita, index *	Vakioidut laskennalliset laskennalliset kustannukset/asukas, indeksi* ¹⁾ Standardiserade kalkyl- mässiga kostnader/ invånare, index* ¹⁾ Standardised calculated expenditure per capita, index* ¹⁾
Koko maa • Hela landet • Whole country = 100		
Helsinki ja Uusimaa ¹⁾ • Helsinki and Uusimaa ¹⁾		
HYKS -sairaanhoitoalue • Helsinki University Central Hospital area	90	94
Hyvinkään sairaanhoitoalue • Health care district of Hyvinkää	97	92
Lohjan sairaanhoitoalue • Health care district of Lohja	103	100
Länsi-Uudenmaan sairaanhoitoalue • Länsi-Uusimaa hospital area	113	103
Porvoon sairaanhoitoalue • Health care district of Porvoo	101	91
Varsinais-Suomi	103	107
Satakunta	105	103
Kanta-Häme	107	102
Pirkanmaa	96	98
Päijät-Häme	110	98
Kymenlaakso	98	95
Etelä-Karjala • South Karelia	101	102
Etelä-Savo	106	97
Itä-Savo	117	123
Pohjois-Karjala • North Karelia	111	100
Pohjois-Savo	109	116
Keski-Suomi • Central Finland	95	88
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	94	96
Vaasa • Vasa	101	100
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	104	103
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	99	102
Kainuu • Kajanaland	118	115
Länsi-Pohja	129	123
Lappi • Lapland	98	108

1) HUS:ssa tarkastelu sairaanhoitoalueisiin kuuluvien kuntien osalta. • För HNS görs granskningen för de kommuner som tillhör sjukvårdsområdena. • In Helsinki and Uusimaa hospital area, examination covers member municipalities.

Lähde: Sairaaloiden tuottavuus. THL. • Källa: Sjukhusens produktivitet. THL. • Source: Hospital productivity THL.

Kustannusten poikkeama maan keskiarvosta* Kostnadsavvikelse från medelvärde för hela landet* <i>Cost deviation from the national average*</i>			Område
Kustannusten poikkeama yhteensä Kostnadsavvikelse totalt <i>Cost deviation, total</i>	Käytöstä johtuva kustannusten poikkeama Kostnadsavvikelse på grund av användning <i>Cost deviation due to usage</i>	Tuottavuudesta johtuva kustannusten poikkeama Kostnadsavvikelse på grund av produktivitet <i>Cost deviation due to productivity</i>	
€/ 10 000 asukasta • invånare • <i>inhabitants</i>			
			Helsingfors och Nyland ²⁾
-523 301	-918 349	395 047	Sjukvårdsområdet HUCS
-777 809	-280 929	-496 880	Hyvinge sjukvårdsområde
19 498	304 570	-285 072	Lojo sjukvårdsområde
323 490	1 385 016	-1 061 526	Västra Nylands sjukvårdsområde
-934 269	69 682	-1 003 951	Borgå sjukvårdsområde
741 482	310 409	431 073	Egentliga Finland
280 898	583 723	-302 825	Satakunta
232 586	774 232	-541 646	Centrala Tavastland
-224 876	-427 086	202 210	Birkaland
-174 761	1 078 170	-1 252 930	Päijät-Häme
-519 108	-181 208	-337 900	Kymmenedalen
268 399	144 409	123 990	Södra Karelen
-322 831	673 880	-996 711	Södra Savolax
2 618 761	1 976 036	642 724	Östra Savolax
21 843	1 161 248	-1 139 405	Norra Karelen
1 727 436	931 242	796 195	Norra Savolax
-1 189 706	-518 783	-670 923	Mellesta Finland
-438 586	-633 759	195 173	Syd-Österbotten
44 837	62 129	-17 291	Vasa
330 435	401 588	-71 153	Mellersta Österbotten
184 994	-140 462	325 456	Norra Österbotten
1 628 713	2 018 000	-389 287	Kajanaland
2 429 846	3 122 400	-692 554	Länsi-Pohja
839 457	-183 599	1 023 057	Lapland

89. Yli 6 kk erikoissairaanhoitoa odottaneet 31.12. sairaanhoitopiireittäin 2011– 2016¹⁾
Antalet personer som 31.12. väntat på specialiserad sjukvård i mer än 6 månader i
sjukvårdsdistrikten 2011–2016¹⁾
*Patients waiting over 6 months for access to specialised health care on 31 Dec, by hospital
district 2011–2016¹⁾*

Sairaanhoitopiiri • Hospital district	2011		2012		2013 ²⁾	
		/ 10 000 asukasta invånare inhabitants		/ 10 000 asukasta invånare inhabitants		/ 10 000 asukasta invånare inhabitants
Yhteensä • Total	711	1,3	837	1,6	1 304	2,4
Helsinki ja Uusimaa • Helsinki and Uusimaa	107	0,7	401	2,6	525	3,4
Varsinais-Suomi	40	0,9	11	0,2	113	2,4
Satakunta	112	4,9	2	0,1	2	0,1
Kanta-Häme	23	1,3	86	4,9	23	1,3
Pirkanmaa	–	–	33	0,7	71	1,4
Päijät-Häme	11	0,5	9	0,4	10	0,5
Kymenlaakso	6	0,3	–	–	26	1,5
Etelä-Karjala • South Karelia	8	0,6	61	4,6	89	6,7
Etelä-Savo	38	3,6	4	0,4	25	2,4
Itä-Savo	3	0,6	11	2,4	20	4,5
Pohjois-Karjala • North Karelia	8	0,5	47	2,8	19	1,1
Pohjois-Savo	141	5,7	3	0,1	12	0,5
Keski-Suomi • Central Finland	9	0,3	48	1,7	61	2,4
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	50	2,5	2	0,1	173	8,7
Vaasa	8	0,5	4	0,2	13	0,8
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	3	0,4	8	1,1	11	1,4
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	84	2,1	11	0,3	44	1,1
Kainuu	24	3,0	81	10,4	31	4,0
Länsi-Pohja	36	5,5	15	2,3	16	2,5
Lappi • Lapland	..	..	..	..	20	1,7

1) Sairaanhoitopiirien sairaaloihin hoitoa odottavissa on sairaanhoitopiirin jäsenkuntien hoitoa odottavat. • I antalet patienter som väntar på vård vid sjukhusen inom sjukvårdsdistriktet ingår patienter från sjukvårdsdistriktets medlemskommuner som väntar på vård. • Data on patients waiting for admission to hospital–district hospitals include data on clients residing in the hospital district's member municipalities.

2) Tilastointitavan muutos vuonna 2013: hoitoa odottaviin otettiin mukaan myös poliklinikalle hoitoon odottavat. • Ändring av statistikförfaringssättet år 2013: även de som väntade på vård på polikliniker upptogs bland personer som väntar på vård. • Revision of the method of data collection in 2013: patients on waiting lists now include also patients waiting for treatment in outpatient clinics.

Lähde: Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy. THL. • Källa: Tillgången till vård inom den specialiserade sjukvården. THL. • Source: Access to services in specialised health care. THL.

2014	/ 10 000 asukasta invånare <i>inhabitants</i>	2015	/ 10 000 asukasta invånare <i>inhabitants</i>	2016	/ 10 000 asukasta invånare <i>inhabitants</i>	Sjukvårdsdistrikt
858	1,6	1 072	2,0	1 837	3,4	Totalt
258	1,6	328	2,1	1 031	6,4	Helsingfors och Nyland
101	2,1	45	0,9	96	2,0	Egentliga Finland
48	2,1	12	0,5	177	7,9	Satakunta
39	2,2	47	2,7	132	7,6	Centrala Tavastland
96	1,8	86	1,6	30	0,6	Birkaland
10	0,5	17	0,8	103	4,8	Päijät-Häme
10	0,6	24	1,4	22	1,3	Kymmenedalen
14	1,1	9	0,7	4	0,3	Södra Karelen
-	-	4	0,4	-	-	Södra Savolax
22	5,0	3	0,7	2	0,5	Östra Savolax
10	0,6	8	0,5	16	1,0	Norra Karelen
3	0,1	2	0,1	33	1,3	Norra Savolax
85	3,4	217	8,6	27	1,1	Mellesta Finland
18	0,9	12	0,6	25	1,3	Syd-Österbotten
4	0,2	28	1,7	23	1,4	Vasa
13	1,7	67	8,5	21	2,7	Mellersta Österbotten
98	2,4	85	2,1	44	1,1	Norra Österbotten
16	2,1	60	7,9	15	2,0	Kajanaland
13	2,0	10	1,6	5	0,8	Länsi-Pohja
..	..	8	0,7	31	2,6	Lapland

Sairastavuus

Sjukfrekvens

Morbidity

Kuvio 11. - Figur 11. - Figure 11.

THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu 2000–2015

THL's sjuklighetsindex, åldersspecifik 2000–2015

THL's morbidity index, age standardised 2000–2015

Lähde: THL:n sairastavuusindeksi. THL. - Källa: THL:s sjuklighet index. THL. - Source: THL's morbidity index. THL.

90. THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu, sairaanhoitopiireittäin 2003–2015
THL:s sjuklighetsindex, åldersstandardiserat, per sjukvårdsdistrikt 2003–2015
THL's morbidity index, age-standardised, by hospital district 2003–2015

Yliopistosairaalan erityisvastuualue ja sairaanhoitopiiri <i>University hospital catchment area for highly specialised medical care and hospital district</i>	2003– 2005	2004– 2006	2005– 2007	2006– 2008	2007– 2009
Koko maa • <i>Whole country</i>	111,5	110,8	109,8	109,5	109,6
Helsingin Yliopistosairaalan erityisvastuualue • <i>Helsinki University hospital special responsibility area</i>	98,0	96,7	95,1	94,8	94,8
Turun Yliopistosairaalan erityisvastuualue • <i>Turku University hospital special responsibility area</i>	107,6	106,9	107,0	107,2	108,0
Tampereen Yliopistosairaalan erityisvastuualue • <i>Tampere University hospital special responsibility area</i>	110,2	109,8	108,7	108,0	107,8
Kuopion Yliopistosairaalan erityisvastuualue • <i>Kuopio University hospital special responsibility area</i>	131,1	130,1	128,7	128,4	129,0
Oulun Yliopistosairaalan erityisvastuualue • <i>Oulu University hospital special responsibility area</i>	128,3	128,7	128,4	128,4	128,5
Helsinki ja Uusimaa • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	93,9	92,5	90,7	90,1	90,0
Varsinais-Suomi	112,2	112,0	112,6	113,6	114,8
Satakunta	106,6	105,1	104,7	105,0	105,7
Kanta-Häme	103,8	102,6	100,6	100,7	101,1
Pirkanmaa	106,5	106,0	104,4	103,3	103,8
Päijät-Häme	113,8	116,1	119,2	119,1	118,1
Kymenlaakso	113,0	113,8	114,9	116,8	118,0
Etelä-Karjala • <i>South Karelia</i>	113,8	112,4	110,3	110,3	110,1
Etelä-Savo	128,1	125,5	124,2	121,1	120,4
Itä-Savo	122,7	121,2	117,6	116,2	114,8
Pohjois-Karjala • <i>North Karelia</i>	142,9	141,3	140,7	141,2	140,7
Pohjois-Savo	143,5	142,8	141,4	141,3	141,1
Keski-Suomi • <i>Central Finland</i>	112,6	112,6	111,2	111,8	114,9
Etelä-Pohjanmaa • <i>South Ostrobothnia</i>	120,7	118,4	115,1	114,0	112,2
Vaasa	99,1	97,8	97,5	96,1	96,0
Keski-Pohjanmaa • <i>Central Ostrobothnia</i>	114,6	113,6	113,9	115,3	115,5
Pohjois-Pohjanmaa • <i>North Ostrobothnia</i>	133,9	135,4	135,0	134,2	134,3
Kainuu	134,6	133,7	132,6	129,9	125,7
Länsi-Pohja	122,8	125,8	128,2	130,9	131,9
Lappi • <i>Lapland</i>	120,3	118,0	116,9	118,2	120,2
Ahvenanmaa	84,4	86,5	83,9	77,9	76,2

Lähde: THL:n sairastavuusindeksi. THL • Källa: THL:s sjuklighet index. THL • Source: THL's morbidity index. THL

2008– 2010	2009– 2011	2010– 2012	2011– 2013	2012– 2014	2013– 2015	Specialupptagningsområde för universitetssjukhus och sjukvårdsdistrikt
109,0	107,9	106,2	104,8	102,8	100,0	Hela landet
94,3	93,1	91,8	90,6	88,9	86,2	Specialupptagningsområdet för Helsingfors universitetssjukhus
107,5	106,2	103,8	100,6	97	93	Specialupptagningsområdet för Åbo universitetssjukhus
107,4	107,2	106,5	105,8	104,3	102,2	Specialupptagningsområdet för Tammerfors universitetssjukhus
128,1	126,4	123,1	122,1	120,4	118,3	Specialupptagningsområdet för Kuopio universitetssjukhus
127,3	126,5	124,9	124,0	121,7	118,2	Specialupptagningsområdet för Uleåborg universitetssjukhus
89,6	88,5	87,2	85,9	84,7	82,4	Helsingfors och Nyland
114,6	113,0	109,7	105,0	100,5	94,4	Egentliga Finland
105,2	104,2	102,6	101,3	99,7	97,3	Satakunta
101,8	102,0	102,2	101,8	100,3	98,3	Centrala Tavastland
104,2	104,8	104,2	103,3	101,6	99,3	Birkaland
115,5	114,0	112,5	111,5	110,0	107,4	Päijät-Häme
117,4	117,1	116,8	116,3	111,9	106,3	Kymmenedalen
109,0	106,8	104,5	103,0	100,1	98,6	Södra Karelen
119,6	118,6	115,8	114,8	112,6	111,6	Södra Savolax
115,0	116,1	115,7	116,4	113,5	109,7	Östra Savolax
134,3	126,9	120,9	121,1	121,4	120,7	Norra Karelen
139,4	136,3	133,1	133,4	133,0	131,2	Norra Savolax
118,0	120,8	118,4	114,8	110,8	107,2	Mellersta Finland
111,3	109,6	109,0	108,9	108,1	106,8	Syd-Österbotten
94,5	93,6	92,5	91,1	89,5	87,8	Vasa
114,7	113,8	113,8	111,6	110,5	104,1	Mellersta Österbotten
132,0	131,3	129,3	128,0	125,1	121,7	Norra Österbotten
124,9	124,5	124,0	124,1	121,6	120,2	Kajanaland
132,2	130,8	129,5	131,8	132,4	128,0	Länsi-Pohja
120,1	119,2	116,6	115,4	112,6	109,7	Lappland
75,6	75,0	73,8	69,8	69,7	65,2	Åland

91. THL:n sairausryhmäkohtaiset sairastavuusindeksit koko maassa, ikävakioidut ja ikävakioimattomat, 2005–2015
THL:s sjuklighetsindex för sjukdomsgrupper i hela landet, åldersstandardiserat och icke-åldersstandardiserat, 2005–2015
THL's disease-group-specific morbidity indexes in whole country, age-standardised and non-standardised, 2005–2015

	2005– 2007	2006– 2008	2007– 2009	2008– 2010	2009– 2011	2010– 2012	2011 2013	2012– 2014	2013– 2015
Syöpäindeksi • Cancerindex • Cancer index									
Ikävakioitu • Åldersstandardiserat • Age-standardised	96,6	95,1	95,9	97,2	98,1	97,4	98,2	99,3	100
Ikävakioimaton • Icke-åldersstandardiserat • Not age-standardised	88,3	88,0	89,6	91,6	93,5	93,9	95,8	98,1	100
Sepelvaltimotauti-indeksi • Index för kranskärlssjukdomar • Coronary disease index									
Ikävakioitu • Åldersstandardiserat • Age-standardised	127,1	121,6	116,3	111,3	107,0	103,7	100,8	101,8	100
Ikävakioimaton • Icke-åldersstandardiserat • Not age-standardised	116,4	112,6	108,9	105,1	102,2	100,0	98,3	98,7	100
Aivoverisuonitauti-indeksi • Index för cerebrovaskulära sjukdomar • Cerebrovascular disease index									
Ikävakioitu • Åldersstandardiserat • Age-standardised	117,9	115,8	113,3	110,9	108,0	106,4	104,3	102,6	100
Ikävakioimaton • Icke-åldersstandardiserat • Not age-standardised	107,9	107,1	105,9	104,5	102,8	102,4	101,7	101,3	100
Tuki- ja liikuntaelsairausindeksi • Index för sjukdomar i muskuloskeletala systemet • Musculoskeletal disorder index									
Ikävakioitu • Åldersstandardiserat • Age-standardised	128,1	125,2	122,5	120,0	117,5	114,4	110,5	105,7	100
Ikävakioimaton • Icke-åldersstandardiserat • Not age-standardised	128,3	128,5	129,2	128,1	125,3	120,4	114,3	107,4	100
Mielenterveysindeksi • Index för mental hälsa • Mental health index									
Ikävakioitu • Åldersstandardiserat • Age-standardised	104,9	106,9	109,6	109,9	109,1	106,5	105,2	103,1	100
Ikävakioimaton • Icke-åldersstandardiserat • Not age-standardised	106,7	108,8	111,8	112,0	111,0	108,0	106,1	103,5	100
Tapaturmaindeksi • Index för olycksfall • Accidental injury index									
Ikävakioitu • Åldersstandardiserat • Age-standardised	106,1	107,2	107,7	106,9	106,0	105,3	105,3	103,1	100
Ikävakioimaton • Icke-åldersstandardiserat • Not age-standardised	104,9	106,1	106,7	106,0	105,2	104,6	104,8	102,8	100
Dementiaindeksi • Index för demens • Dementia index									
Ikävakioitu • Åldersstandardiserat • Age-standardised	68,4	77,7	86,0	92,7	98,4	102,7	105,4	104,5	100
Ikävakioimaton • Icke-åldersstandardiserat • Not age-standardised	69,2	79,5	89,2	96,6	102,4	105,8	107,3	105,3	100

Lähde: THL:n sairastavuusindeksi. THL. • Källa: THL:s sjuklighet index. THL. • Source: THL's morbidity index. THL.

92. Syöpäsairauksien ikävakioitu ilmaantuvuus 1979–2015¹⁾
 Ålderstandardiserad incidens av olika cancersjukdomar 1979–2015¹⁾
 Age-adjusted incidence of cancer diseases, 1979–2015¹⁾

	1979- 1983	1984- 1988	1989- 1993	1994- 1998	1999- 2003	2004- 2008	2009- 2013	2014	2015
	100 000 asukasta kohti • Per 100 000 invånare • Per 100 000 capita								
Yhteensä • Totalt • Total									
Miehet • Män • Men	271,5	270,0	266,1	290,6	296,6	309,9	304,2	299,2	293,1
Naiset • Kvinnor • Women	193,3	206,5	220,5	235,6	242,7	250,5	263,4	277,3	267,2
Mahasyöpä • Magcancer • Cancer of the stomach									
Miehet • Män • Men	23,1	19,3	15,3	12,6	9,9	8,3	6,7	6,6	6,4
Naiset • Kvinnor • Women	12,6	10,6	8,5	6,8	5,6	4,9	3,9	3,9	3,2
Paksusuolen syöpä • Tjocktarmscancer • Cancer of the colon									
Miehet • Män • Men	11,0	12,3	13,0	14,7	14,8	16,2	16,4	17,5	16,1
Naiset • Kvinnor • Women	10,8	11,0	11,8	12,4	12,7	13,2	13,4	13,6	14,1
Peräsuolen syöpä • Ändtarmscancer • Cancer of the rectum									
Miehet • Män • Men	10,2	10,0	10,5	11,1	11,2	11,6	11,4	11,8	12,2
Naiset • Kvinnor • Women	6,6	6,6	6,4	6,8	6,9	7,0	6,5	6,7	6,9
Haimasyöpä • Cancer i bukspottskörteln • Cancer of the pancreas									
Miehet • Män • Men	10,1	10,4	9,3	9,4	9,1	10,1	9,8	9,4	9,0
Naiset • Kvinnor • Women	6,7	6,8	7,1	6,6	6,9	7,5	7,3	7,8	7,1
Kauhkojen tai henkitorven syöpä • Lungcancer eller cancer i luftstrupen • Cancer of the lung or trachea									
Miehet • Män • Men	71,9	62,7	51,9	45,2	37,5	33,9	30,8	29,0	27,4
Naiset • Kvinnor • Women	7,2	8,1	8,4	9,4	10,1	11,5	12,7	13,7	13,3
Rintasyöpä • Bröstcancer • Cancer of the breast									
Miehet • Män • Men	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	0,5
Naiset • Kvinnor • Women	47,7	58,2	67,2	74,8	83,2	87,8	93,9	96,9	96,9
Kohdunkaulan syöpä • Cancer i livmoderhalsen • Cancer of the uterine cervix									
Naiset • Kvinnor • Women	5,3	3,9	3,4	4,2	4,1	3,9	4,3	5,1	4,3
Kohdunrungon syöpä • Cancer i livmoderkroppen • Cancer of the uterine corpus									
Naiset • Kvinnor • Women	11,7	12,0	13,4	14,6	14,5	14,6	13,7	13,4	12,6
Munasarjasyöpä • Cancer i äggstockarna • Cancer of the ovary									
Naiset • Kvinnor • Women	9,9	9,8	10,8	10,7	10,1	9,3	8,8	7,7	7,1

92. jatk. • forts. • cont.

92. jatk. • forts. • cont.

	1979– 1983	1984– 1988	1989– 1993	1994– 1998	1999– 2003	2004– 2008	2009– 2013	2014	2015
	100 000 asukasta kohti • Per 100 000 invånare • Per 100 000 capita								
Eturauhasen syöpä • Prostatacancer • <i>Cancer of the prostate</i>									
Miehet • Män • Men	35,9	38,2	44,9	69,5	88,1	99,3	87,7	79,4	78,8
Munuaissyöpä • Njuncancer • <i>Cancer of the kidney</i>									
Miehet • Män • Men	8,5	10,5	10,9	11,4	10,3	9,3	10,5	10,6	10,7
Naiset • Kvinnor • Women	4,8	6,0	6,3	6,3	5,9	6,0	6,3	6,7	6,1
Virtsarakon tai -teiden syöpä ²⁾ • Cancer i urinblåsan eller -vägarna ²⁾ • <i>Cancer of the urinary bladder or tract²⁾</i>									
Miehet • Män • Men	14,5	15,9	17,2	17,3	15,3	15,5	16,0	15,8	15,4
Naiset • Kvinnor • Women	3,2	3,3	3,9	3,9	3,5	3,5	3,6	4,0	3,7
Ihomelanooma • Hudmelanom • <i>Melanoma of the skin</i>									
Miehet • Män • Men	5,6	7,5	7,6	8,4	9,1	11,1	14,1	14,6	16,2
Naiset • Kvinnor • Women	5,6	6,6	6,5	6,8	7,8	9,3	13,3	14,5	14,9
Non-Hodgkin-lymfooma • Non-Hodgkin-lymfom • <i>Non-Hodgkin lymphoma</i>									
Miehet • Män • Men	5,9	7,3	9,8	11,2	11,4	11,4	12,3	12,6	11,5
Naiset • Kvinnor • Women	4,2	5,6	7,4	8,3	8,6	8,7	8,9	9,3	8,1
Leukemia • Leukemi • <i>Leukaemia</i>									
Miehet • Män • Men	11,5	10,9	9,5	9,7	10,0	9,8	9,1	10,5	9,0
Naiset • Kvinnor • Women	7,9	7,3	6,6	6,8	6,6	6,4	6,5	7,3	5,2

1) Per 100 000, ikävakioitu maailman standardiväestöön. • Per 100 000 personer, ålderstandardiserat enligt världens standardbefolkning. • Per 100 000, age-adjusted to the World Standard Population.

2) Sisältäen uroteelin PUNLMP sekä ca in situ -tapaukset. • PUNLMP och ca in situ i urotel ingår. • PUNLMP and ca in situ of the uroepithelium are included.

Lähde: Suomen Syöpärekisteri, Suomen Syöpäyhdistys ry, THL. • Källa: Finlands Cancerregister, Cancerföreningen i Finland, THL. • Source: Finnish Cancer Registry, Cancer Society of Finland, THL.

93. Eräiden tartuntatautien ilmaantuvuus sairaanhoitopiireittäin 2016
 Incidensen av vissa smittsamma sjukdomar efter sjukvårdsdistrikt 2016
Incidence of certain infectious diseases by hospital district, 2016

Sairaanhoitopiiri Sjukvårdsdistrikt <i>Hospital district</i>	Borrelia <i>Borrelia</i>	Chlamydia trachomatis Klamydia <i>Chlamydia</i>	Kampylo- bakteeri Campylobacter <i>Campylobacter</i>	Puumalavirus Puumalavirus <i>Puumala virus</i>
	100 000 asukasta kohti • Per 100 000 invånare • Per 100 000 capita			
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	35	262	85	30
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	39	298	119	15
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	63	303	70	15
Satakunta	13	240	57	19
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	9	241	63	28
Pirkanmaa • Birkaland	5	277	92	23
Päijät-Häme	13	304	82	26
Kymenlaakso • Kymmenedalen	44	215	76	10
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	29	191	79	64
Etelä-Savo • Södra Savolax	4	218	55	203
Itä-Savo • Östra Savolax	14	145	69	97
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	14	197	77	87
Pohjois-Savo • Norra Savolax	10	230	76	82
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	14	244	67	37
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	2	192	65	30
Vaasa • Vasa	35	186	63	19
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	5	212	67	51
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	4	255	58	26
Kainuu • Kajanaland	4	133	46	38
Länsi-Pohja	3	317	51	17
Lappi • Lappland • <i>Lappland</i>	3	337	70	9
Ahvenanmaa • Åland	2 114	152	31	-

Lähde: Tartuntatautirekisteri. THL. • Källa: Det riksomfattande registret över smittsamma sjukdomar. THL. • Source: National Infectious Diseases Register. THL.

94. Tärkeimpien tartuntatautien tapausmäärät 2004–2016
Antalet sjukdomsfall av de viktigaste smittsamma sjukdomarna 2004–2016
Incidence of the main infectious diseases 2004–2016

	2004	2005	2006	2007	2008
Hengitystieinfektiot • Respiratory tract infections					
Hinkuyskä • Whooping cough	1 631	552	536	480	511
Influenssa A • Influenza A	178	1 030	768	1 784	1 944
Influenssa B • Influenza B	16	126	415	154	1 770
Legionella • Legionella	7	12	13	31	17
Mycoplasma pneumoniae • Mycoplasma pneumoniae	1 297	1 881	1 480	1 436	1 077
RSV (respiratory syncytial virus) • RSV (respiratory syncytial virus)	1 478	2 332	1 426	1 572	1 900
Suolistoinfektiot • Gastrointestinal infections					
Clostridium difficile (toksiini, 2008–) • Clostridium difficile	..	..	..	..	6 370
EHEC (Enterohemorraginen E. coli) • EHEC (Enterohaemorrhagic E. coli)	10	21	14	12	8
Kampylobakteerit • Campylobacter	3 583	4 005	3 444	4 107	4 453
Listeria • Listeria	35	36	46	40	40
Norovirus • Norovirus	125	326	646	2 807	2 574
Salmonella • Salmonella	2 269	2 490	2 540	2 742	3 138
Shigella • Shigella	112	124	73	112	123
Rotavirus • Rotavirus	1 326	1 436	2 190	973	1 337
Yersiniat • Yersinia	689	642	804	480	624
Hepatiitit • Hepatitides					
Hepatiitti A • Hepatitis A	42	26	26	15	22
Hepatiitti B, akuutti • Hepatitis B, acute	23	18	22	17	26
Hepatiitti C • Hepatitis C	1 228	1 229	1 160	1 157	1 137
Sukupuolitaudit • Sexually transmitted diseases					
Hiv • HIV	124	134	191	186	147
Klamydia • Chlamydia	13 378	12 746	13 875	13 967	13 871
Kuppa • Syphilis	110	145	130	186	213
Tippuri • Gonorrhoea	247	237	232	192	198
Mikrobilääkeresistenssi • Drug-resistant bacteria					
ESBL E. coli -veriviljelylöydökset • ESBL E. coli blood culture findings	..	..	..	..	43
ESBL K. pneumoniae -veriviljelylöydökset • ESBL K. pneumoniae blood culture findings	..	..	..	..	4
MRSA -veriviljelylöydökset • MRSA blood culture findings	33	27	38	33	40
Muut infektiot • Other infections					
Borrelia • Borrelia (Lyme disease)	1 143	1 240	1 146	1 334	1 276
Malaria • Malaria	27	23	29	21	42
Meningokokki • Meningococcus	40	37	45	42	28
Puumalavirus • Puumala virus	1 431	2 525	1 897	1 741	3 259
Puutiaisaivokuume (TBE) • Tick-borne encephalitis	29	16	18	20	23
Tuberkuloosi • Tuberculosis	337	373	298	347	342
Tuhkarokko • Measles	-	1	-	-	5
Tularemia (jänisrutto) • Tularemia	151	62	475	406	116

Lähde: Tartuntatautirekisteri. THL. • Källa: Det riksomfattande registret över smittsamma sjukdomar. THL. • Source: National Infectious Diseases Register. THL.

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	
								Luftvägsinfektioner
267	343	555	541	193	206	165	432	Kikhosta
12 648	417	1 898	5 962	6 024	6 369	7 723	20 894	Influensa A
763	140	3 433	462	1 654	778	5 462	4 729	Influensa B
20	14	11	15	10	22	17	15	Legionella
1 248	1 947	7 805	4 685	2 994	2 793	1 677	2 743	Mykoplasma
1 611	2 596	1 523	2 345	1 991	2 868	2 436	4 947	RSV (respiratory syncytial virus)
								Tarminfektioner
5 702	4 826	5 395	5 325	5 018	5 149	5 485	5 044	Clostridium difficile
29	21	27	31	98	64	74	144	EHEC (Enterohemorrhagisk E. coli)
4 048	3 954	4 265	4 272	4 064	4 924	4 594	4 637	Campylobacter
34	72	42	63	61	65	46	66	Listeria
2 209	2 742	1 591	1 753	2 296	1 363	2 164	2 395	Norovirus
2 332	2 436	2 104	2 200	1 996	1 633	1 658	1 517	Salmonella
118	162	127	94	108	89	92	66	Shigellainfektioner
1 092	426	292	209	282	277	251	150	Rotavirus
644	527	554	567	548	579	582	571	Yersinia
								Hepatiter
22	14	14	8	36	27	45	6	Hepatit A
19	30	18	20	20	19	6	12	Hepatit B, akut
1 041	1 136	1 129	1 158	1 156	1 223	1 166	1 147	Hepatit C
								Sexuellt överfödda sjukdomar
172	183	169	156	151	180	174	180	Hiv
13 312	12 840	13 659	13 255	13 256	13 317	13 585	14 321	Klamydia
200	206	174	206	154	203	249	231	Syfilis
237	254	286	315	262	287	280	416	Gonorré
								Resistenta bakterier
77	112	150	204	233	231	249	307	ESBL E.coli -blodydlingsfynd
6	16	16	17	15	19	16	27	ESBL K. pneumoniae -blodydlingsfynd
29	31	43	30	29	46	41	50	MRSA -blodydlingsfynd
								Andra bakterier
1 468	1 443	1 666	1 582	1 670	1 681	1 913	1 933	Borrelia (Lyme disease)
34	33	33	46	38	39	38	47	Malaria
33	33	34	33	20	21	22	19	Meningokock
1 927	1 446	1 835	845	1 716	2 092	1 463	1 663	Puumalavirus
25	38	43	39	38	47	68	61	Fästingburen encephalit
415	317	324	279	269	263	272	236	Tuberkulos
2	5	27	4	2	2	2	4	Mässling
405	91	75	235	15	10	104	699	Tularemi

95. Rekisteröidyt näkövammaiset 2016
Registrerade synskadade 2016
Registered visually impaired persons, 2016

Näkövammaan syy¹⁾ • Synskadans etiologi¹⁾ • *Etiology of visual impairment¹⁾*

Henkilöitä • Personer • <i>Persons</i>	18 189
	%
Silmänpohjan rappeuma • Makuladegeneration • <i>Macular degeneration</i>	41,4
Perinnöllinen • Nedärvd • <i>Hereditary</i>	15,7
Neurologinen • Neurologisk • <i>Neurological</i>	14,0
Synnyinnäinen • Medfödd • <i>Congenital</i>	9,4
Glaukooma • Glaukom • <i>Glaucoma</i>	7,1
Diabeettinen retinopatia • Diabetisk retinopati • <i>Diabetic retinopathy</i>	4,8
Tulehdukset • Infektioner • <i>Infections</i>	2,5
Patologinen likitaittoisuus • Grav myopi • <i>Myopia maligna</i>	2,4
Onnettomuudet • Olyckshändelse • <i>Accidental</i>	1,4
Kasvaimet • Tumörer • <i>Neoplasms</i>	1,2
Muu etiologia • Annan etiologi • <i>Other etiology</i>	1,2
Tuntematon, ei ilmoitettu • Okänd, inte angiven • <i>Unknown, not reported</i>	11,0

Näkövammaan diagnoosi ikäryhmittäin • Synskadediagnos efter åldersgrupp •
Diagnosis of visual impairment by age group

Alle 18-vuotiaat • Under 18 år • *Aged under 18*

Henkilöitä • Personer • <i>Persons</i>	621
	%
Näköratojen viat • Skador på synbanorna • <i>Disorders of optic nerve and visual pathways</i>	36,7
Synnyinnäiset epämuodostumat • Medfödda missbildningar • <i>Congenital malformations</i>	21,7
Tarkemmin määrittämätön heikkonäköisyys • Ospecificerad synsvaghet • <i>Unspecified poor vision</i>	11,8
Verkkokalvon perinnölliset rappeutumet • Ärftliga näthinnegenerationer • <i>Hereditary retinal dystrophies</i>	10,5
Keskosen verkkokalvosairaus (ROP) • Retinopati av prematuritet • <i>Retinopathy of prematurity</i>	4,4
Albinismi • Albinism • <i>Ocular albinism</i>	3,1
Silmävärve • Nystagmus • <i>Nystagmus</i>	2,4
Tarkemmin määrittämätön sokeus • Ospecificerad blindhet • <i>Unspecified visual loss</i>	1,9
Näkökentän kaventumat • Begränsat synfelt • <i>Visual field defects</i>	1,3
Patologinen likitaittoisuus • Grav myopi • <i>Myopia maligna</i>	0,8
Kaikki muut diagnoosit • Alla andra diagnoser • <i>All other diagnoses</i>	5,4
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	100,0

95. jatk. • forts. • *cont.*

95. jatk. • forts. • cont.

18–64-vuotiaat • åringar • years-olds	
Henkilöitä • Personer • Persons	4 937
	%
Verkkokalvon perinnölliset rappeutumat • Ärftliga näthinne degenerationer • <i>Hereditary retinal dystrophies</i>	20,8
Näköratojen viat • Skador på synbanorna • <i>Disorders of optic nerve and visual pathways</i>	19,8
Synnynnäiset epämuodostumat • Medfödda missbildningar • <i>Congenital malformations</i>	12,6
Diabeettinen retinopatia • Diabetisk retinopati • <i>Diabetic retinopathy</i>	7,6
Tarkemmin määrittämätön heikkonäköisyys • Ospecificerad synsvaghet • <i>Unspecified poor vision</i>	7,2
Keskosen verkkokalvosairaus (ROP) • Retinopati av prematuritet • <i>Retinopathy of prematurity</i>	3,5
Näkökentän kaventumat • Begränsat synfelt • <i>Visual field defects</i>	3,5
Patologinen likitaitteisuus • Grav myopi • <i>High myopia</i>	3,2
Suonikalvon viat • Skador på åderhinnan • <i>Disorders of choroid</i>	3,0
Glaukooma • Glaukom • <i>Glaucoma</i>	2,6
Tarkemmin määrittämätön sokeus • Ospecificerad blindhet • <i>Unspecified visual loss</i>	2,2
Silmävärve • Nystagmus • <i>Nystagmus</i>	1,9
Silmänpohjan rappeuma • Makuladegeneration • <i>Macular degeneration</i>	1,5
Kaikki muut diagnoosit • Alla andra diagnoser • <i>All other diagnoses</i>	10,7
Yhteensä • Totalt • Total	100,0

65 vuotta täyttäneet • 65 år och över • 65 years and over	
Henkilöitä • Personer • Persons	12 631
	%
Silmänpohjan rappeuma • Makuladegeneration • <i>Macular degeneration</i>	59,1
Glaukooma • Glaukom • <i>Glaucoma</i>	9,2
Verkkokalvon perinnölliset rappeutumat • Ärftliga näthinne degenerationer • <i>Hereditary retinal dystrophies</i>	5,5
Diabeettinen retinopatia • Diabetisk retinopati • <i>Diabetic retinopathy</i>	3,6
Näköratojen viat • Skador på synbanorna • <i>Disorders of optic nerve and visual pathways</i>	3,4
Tarkemmin määrittämätön heikkonäköisyys • Ospecificerad synsvaghet • <i>Unspecified poor vision</i>	3,3
Sarveiskalvon viat • Skador på hornhinnan • <i>Disorders of cornea</i>	2,4
Verkkokalvon reikä • Näthinnehål • <i>Macular hole</i>	2,1
Patologinen likitaitteisuus • Grav myopi • <i>High myopia</i>	1,6
Näkökentän kaventumat • Begränsat synfelt • <i>Visual field defects</i>	1,6
Verkkokalvon verisuonitukos • Blodpropp i näthinnan • <i>Retinal vascular occlusion</i>	1,4
Kaikki muut diagnoosit • Alla andra diagnoser • <i>All other diagnoses</i>	6,9
Yhteensä • Totalt • Total	100,0

1) Samalla henkilöllä voi olla useampi vaihtoehto. • Samma person kan ingå i flera av procenttalen. • *Same person can have several alternatives.*

Lähde: Näkövammarekisteri, Näkövammaisten liitto ry., THL. • Källa: Synskaderegister, De synskadades förbund r.f., THL. • Source: Finnish Register of Visual Impairment, Finnish Federation of the Visually Impaired, THL.

Toimeentulotuki

Utkomststöd

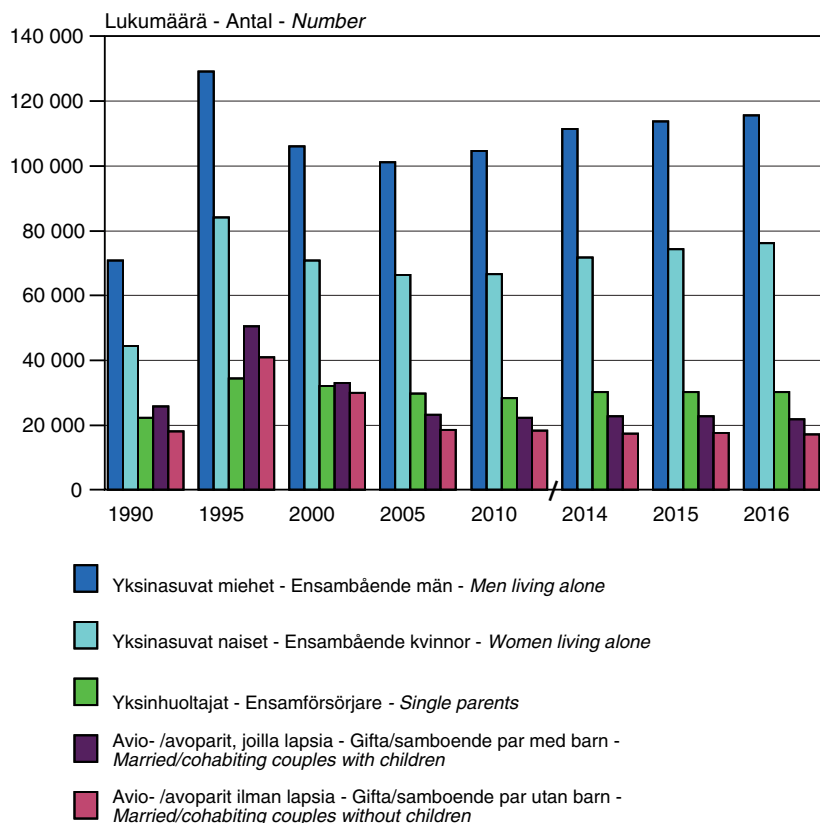
Social assistance

Kuvio 12. - Figur 12. - Figure 12.

Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien lukumäärä kotitaloustyyppin mukaan 1990–2016

Hushåll som fick utkomststöd efter hushållstyp 1990–2016

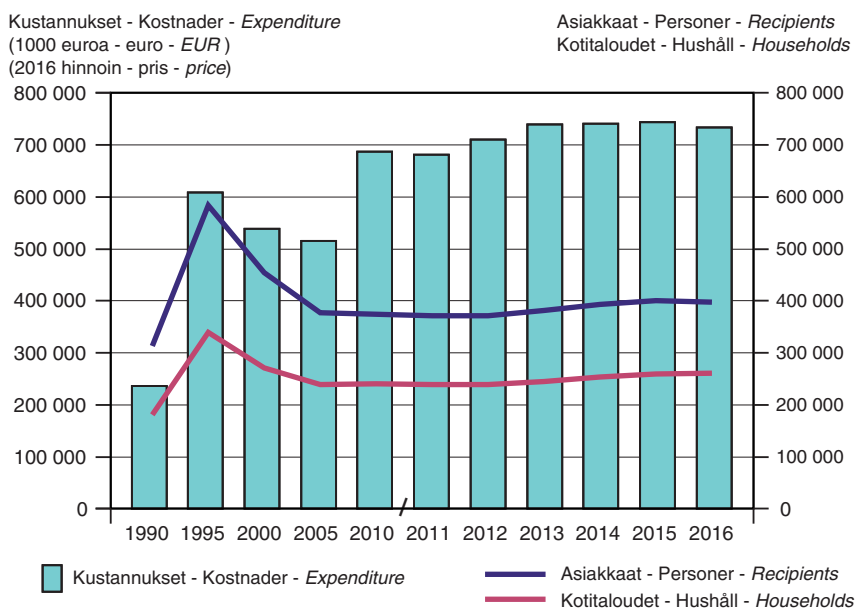
Number of households in receipt of social assistance by type of household, 1990–2016

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. - Källa: Utkomststöd. FOS. THL. - Source: Social Assistance. OSF. THL.

Kuvio 13. - Figur 13. - Figure 13.

Toimeentulotuki 1990–2016: kustannukset (2016 hinnoin), kotitaloudet ja asiakkaat
 Utkomststöd 1990–2016: kostnader (enligt prisnivån år 2016) hushåll och personer
 Social assistance 1990–2016: expenditure (at 2016 prices), households and recipients

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. - Källa: Utkomststöd. FOS. THL. - Source: Social Assistance. OSF. THL.

96. Toimeentulotuki 1970–2016
Utkomststöd 1970–2016
Social assistance, 1970–2016

Vuosi År Year	Kotitalouksia Hushåll Households	Henkilöitä • Personer • Persons			% väestöstä • % av befolkningen • % of the population		
		Yhteensä Total Total	Täysi-ikäisiä Myndiga Aged 18 and over	Uusia asiakkaita Nya klienter New recipients	Yhteensä Total Total	Täysi-ikäisiä Myndiga Aged 18 and over	Uusia asiakkaita Nya klienter New recipients
1970	110 866	235 870	..	..	5,0	..	..
1975	96 458	192 006	..	..	4,1	..	..
1980	92 306	167 985	..	..	3,5	..	..
1981	89 376	162 791	..	..	3,4	..	..
1982	93 120	168 351	..	..	3,5	..	..
1983	95 785	172 185	..	..	3,5	..	..
1984 ¹⁾	..	..	..	..	..	..	..
1985	129 252	239 805	163 709	..	4,9	4,4	..
1986	153 124	283 171	194 525	..	5,7	5,1	..
1987	163 619	295 009	206 380	..	6,0	5,4	..
1988	163 163	287 729	204 577	113 673	5,8	5,4	2,3
1989	165 260	284 842	205 128	..	5,7	5,3	..
1990	181 604	314 009	225 609	143 132	6,3	5,9	2,9
1991	222 653	396 109	285 411	202 639	7,9	7,4	4,0
1992	258 864	464 635	333 911	219 419	9,2	8,6	4,3
1993	292 559	528 126	376 927	232 171	10,4	9,6	4,6
1994	329 393	577 274	421 784	234 945	11,3	10,7	4,6
1995	339 020	583 922	430 304	213 513	11,4	10,9	4,2
1996	349 591	609 636	444 478	220 358	11,9	11,2	4,3
1997	344 705	593 797	434 918	189 479	11,5	10,9	3,7
1998	313 337	534 930	391 824	155 784	10,4	9,8	3,0
1999	291 961	492 694	362 516	154 578	9,5	9,0	3,0
2000	271 686	454 353	334 673	141 398	8,8	8,3	2,7
2001	264 122	443 155	323 579	144 948	8,5	8,0	2,8
2002	262 570	429 806	314 086	138 318	8,3	7,7	2,7
2003	261 430	424 126	310 210	134 774	8,1	7,5	2,6
2004	251 017	401 031	294 827	128 163	7,7	7,1	2,4
2005	238 848	377 376	279 559	100 305 ²⁾	7,2	6,7	1,9
2006	226 617	358 369	265 107	96 313	6,8	6,3	1,8
2007	217 842	342 492	253 370	93 433	6,5	6,0	1,8
2008	215 570	339 394	249 865	98 156	6,4	5,9	1,8
2009	238 755	377 688	279 662	126 257	7,1	6,6	2,4
2010	240 257	375 152	279 867	100 402	7,0	6,5	1,9
2011	239 212	371 898	277 277	100 284	6,9	6,4	1,9
2012	238 726	371 007	276 111	101 746	6,8	6,3	1,9
2013	245 765	381 851	284 218	107 506	7,0	6,5	2,0
2014	253 448	393 336	292 667	108 965	7,2	6,7	2,0
2015	259 010	400 225	298 246	108 482	7,3	6,8	2,0
2016	260 928	398 406	299 108	105 210	7,2	6,7	1,9

1) Toimeentulotukea koskeva lainsäädäntö tuli voimaan vuonna 1984, eikä toimeentulotukitilastoa kerätty. • Lagstiftningen om utkomststöd trädde i kraft 1984, och ingen utkomststödstatistik utarbetades. • Legislation on social assistance came into force in 1984 and no statistics on social assistance were collected that year.

2) Kotitalouden määritelmää muutettiin vuonna 2005. Muutos vähensi uusien asiakkaiden lukumäärää. • Definitionen av hushåll ändrades 2005. Ändringen minskade antalet nya klienter. • The definition of a household was changed in 2005. This decreased the number of new clients.

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. • Källa: Utkomststöd. FOS. THL. • Source: Social assistance. OSF. THL.

97. Toimeentulotuki maakunnittain 2016
Utkomststöd efter länskap 2016
Social assistance by region, 2016

Maakunta Länskap Region	Kotitalouksia Hushåll Households	Henkilöitä • Personer • Persons		% väestöstä % av befolkningen % of the population	
		Yhteensä Totalt Total	Uusia asiakkaita Nya klienter New recipients	Yhteensä Totalt Total	Uusia asiakkaita Nya klienter New recipients
Koko maa • Hela landet • Whole country	260 928	398 406	105 210	7,2	1,9
Uusimaa • Nyland	90 126	140 012	32 332	8,5	2,0
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	17 668	27 472	7 522	5,8	1,6
Satakunta • Satakunta	8 340	12 356	3 842	5,6	1,7
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	7 489	11 380	3 191	6,5	1,8
Pirkanmaa • Birkaland	26 048	38 597	9 874	7,6	1,9
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	10 298	14 991	3 940	7,4	2,0
Kymenlaakso • Kymmenedalen	9 444	13 794	3 809	7,8	2,1
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	5 793	8 532	2 807	6,5	2,2
Etelä-Savo • Södra Savolax	6 108	9 000	2 549	6,0	1,7
Pohjois-Savo • Norra Savolax	12 830	19 232	5 458	7,8	2,2
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	9 188	13 321	3 607	8,1	2,2
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	13 580	20 632	5 700	7,5	2,1
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • South Ostrobothnia	7 588	12 092	3 423	6,3	1,8
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	5 347	8 842	2 541	4,9	1,4
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	2 444	4 004	1 367	5,8	2,0
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	16 439	26 090	7 914	6,3	1,9
Kainuu • Kajanaland	3 487	5 057	1 508	6,8	2,0
Lappi • Lappland • Lapland	8 244	12 240	3 553	6,8	2,0
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	467	762	273	2,6	0,9

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. • Källa: Utkomststöd. FOS. THL. • Source: Social assistance. OSF. THL.

98. Toimeentulotuki iän mukaan 1991–2016
Utkomststöd efter ålder 1991–2016
Social assistance by age, 1991–2016

Vuosi År Year	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group									Puuttuu Saknas Missing	Yhteensä Totalt Total
	–19	20–24	25–29	30–39	40–49	50–59	60–64	65–74	75+		
Viitehenkilöt • Referenspersoner • Reference persons											
1991	9 893	42 029	35 162	56 474	41 765	19 112	5 813	6 985	5 321	99	222 653
1995	21 152	73 305	48 129	74 407	68 480	30 276	6 774	9 765	6 685	47	339 020
2000	13 949	50 521	30 988	56 893	57 603	39 673	7 210	8 854	5 972	23	271 686
2005	13 808	44 521	27 846	42 311	48 197	41 464	7 846	7 278	5 570	7	238 848
2006	13 034	40 371	26 323	39 878	46 204	40 506	7 913	6 979	5 399	10	226 617
2007	12 802	36 517	25 035	38 039	44 133	40 394	8 857	6 710	5 351	4	217 842
2008	13 103	34 653	25 438	37 205	43 637	39 582	10 105	6 621	5 226	–	215 570
2009	15 578	41 292	29 767	41 057	46 493	40 828	11 447	6 984	5 307	2	238 755
2010	15 691	43 187	30 212	40 607	44 885	40 792	12 265	7 257	5 361	–	240 257
2011	15 682	42 595	29 777	41 001	43 705	40 497	12 744	7 852	5 359	–	239 212
2012	15 634	43 736	29 538	41 941	42 101	39 659	12 968	8 030	5 119	–	238 726
2013	16 389	46 277	30 635	44 266	41 272	39 844	13 218	8 625	5 239	–	245 765
2014	16 393	48 534	31 939	46 300	41 193	40 678	13 462	9 499	5 450	–	253 448
2015	15 850	48 530	33 221	47 835	41 317	41 646	14 207	10 487	5 917	–	259 010
2016	15 468	47 441	33 723	48 131	40 730	42 124	14 939	11 770	6 602	–	260 928
Muut perheenjäsenet • Övriga familjemedlemmar • Other family members											
1991	112 352	8 563	9 414	15 632	8 699	3 049	900	954	396	13 497	173 456
1995	157 430	15 449	14 767	25 129	18 562	6 521	1 386	1 765	618	3 275	244 902
2000	122 181	10 098	8 346	16 618	13 663	7 260	1 364	1 568	624	945	182 667
2005	98 953	7 911	5 868	9 636	8 376	5 455	938	968	404	19	138 528
2006	94 262	7 443	5 611	9 198	7 819	5 182	996	874	376	–	131 761
2007	89 928	6 371	5 318	8 464	7 463	4 888	999	850	349	20	124 650
2008	90 140	5 943	5 188	8 273	7 266	4 764	1 110	771	369	–	123 824
2009	99 165	7 394	6 661	9 864	8 263	5 127	1 250	823	386	–	138 933
2010	96 451	7 191	6 456	9 438	7 890	4 925	1 348	856	340	–	134 895
2011	95 566	6 751	6 116	9 503	7 439	4 776	1 324	875	336	–	132 686
2012	95 828	6 680	5 927	9 725	7 230	4 603	1 280	734	274	–	132 281
2013	98 534	6 866	6 284	10 171	7 247	4 592	1 265	815	312	–	136 086
2014	101 561	6 871	6 362	10 541	7 346	4 732	1 258	878	339	–	139 888
2015	101 787	6 608	5 807	10 152	7 905	5 734	1 649	1154	419	–	141 215
2016	99 469	5 854	5 411	9 771	7 689	5 839	1 727	1278	440	–	137 478
Yhteensä % väestöstä • Totalt % av befolkningen • Total % of the population											
1991	9,6	15,2	11,8	9,2	6,5	4,1	2,6	2,0	2,0		7,9
1995	13,7	29,1	18,1	13,0	10,4	6,3	3,4	2,7	2,4		11,4
2000	10,7	18,5	12,8	10,1	9,1	6,4	3,3	2,4	1,9		8,8
2005	9,2	15,7	10,2	7,9	7,5	5,8	2,9	1,8	1,5		7,2
2006	8,7	14,4	9,6	7,5	7,2	5,7	2,8	1,7	1,4		6,8
2007	8,4	13,1	9,1	7,2	6,9	5,7	2,8	1,6	1,4		6,5
2008	8,4	12,5	9,0	7,0	6,8	5,7	3,0	1,6	1,3		6,4
2009	9,4	15,0	10,6	7,8	7,4	6,0	3,2	1,6	1,3		7,1
2010	9,2	15,4	10,6	7,7	7,3	6,0	3,4	1,6	1,3		7,0
2011	9,1	14,8	10,4	7,6	7,2	6,0	3,6	1,6	1,3		6,9
2012	9,2	14,8	10,4	7,7	7,0	5,9	3,7	1,6	1,2		6,8
2013	9,5	15,6	10,9	7,9	7,1	5,9	3,8	1,6	1,2		7,0
2014	9,8	16,2	11,3	8,1	7,2	6,1	3,9	1,7	1,2		7,2
2015	9,8	16,3	11,4	8,3	7,4	6,4	4,3	1,8	1,3		7,3
2016	9,6	15,9	11,3	8,2	7,3	6,5	4,5	2,0	1,4		7,2

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. • Källa: Utkomststöd. FOS. THL. • Source: Social assistance. OSF. THL.

99. Toimeentulotuki kotitaloustyypin mukaan 1995–2016
 Utkomststöd efter hushållstyp 1995–2016
 Social assistance by type of household, 1995–2016

Vuosi År Year	Yksinasuvat • Ensamboende • Singles living alone		Yksin- huoltajat Ensam försörjare Single parents	Parit • Par • Couples		Yhteensä Totalt Total
	Miehet Män Men	Naiset Kvinnor Women		Ilman lapsia Utan barn Without children	Lapsia Med barn With children	
1995	129 220	84 214	34 302	40 882	50 402	339 020
1996	131 826	86 535	36 343	41 657	53 230	349 591
1997	130 074	88 293	36 125	40 671	49 542	344 705
1998	120 115	80 197	34 538	35 465	43 022	313 337
1999	112 585	75 539	33 282	33 109	37 446	291 961
2000	106 006	70 716	31 977	29 991	32 996	271 686
2001	103 589	68 408	32 668	27 000	32 457	264 122
2002	107 489	69 795	33 770	22 413	29 103	262 570
2003	107 942	70 403	33 231	21 731	28 123	261 430
2004	105 409	68 912	31 788	19 605	25 303	251 017
2005	101 103	66 286	29 708	18 513	23 238	238 848
2006	96 152	62 879	28 158	17 649	21 779	226 617
2007	92 554	61 401	27 382	16 321	20 184	217 842
2008	92 139	60 672	27 348	15 644	19 767	215 570
2009	103 373	65 086	28 353	18 668	23 275	238 755
2010	104 726	66 600	28 391	18 283	22 257	240 257
2011	104 802	66 977	28 441	17 276	21 716	239 212
2012	105 152	66 946	28 395	16 490	21 743	238 726
2013	108 088	69 259	29 098	17 073	22 247	245 765
2014	111 370	71 781	30 201	17 376	22 720	253 448
2015	113 796	74 396	30 333	17 685	22 800	259 010
2016	115 552	76 134	30 252	17 133	21 857	260 928

% vastaavanlaista kotitaloutta kohti • % likartat hushåll • % corresponding households

1995	19,6	11,5	30,7	6,1	9,6	12,6
1996	19,8	11,8	31,9	6,1	10,2	12,9
1997	19,4	12,0	31,3	5,9	9,6	12,6
1998	17,7	10,8	29,5	5,1	8,5	11,4
1999	16,5	10,2	28,1	4,7	7,5	10,6
2000	15,4	9,4	27,0	4,2	6,7	9,8
2001	14,9	9,1	27,6	3,7	6,7	9,5
2002	15,3	9,2	28,6	3,0	6,1	9,4
2003	15,3	9,3	28,1	2,9	5,9	9,3
2004	14,8	9,1	26,9	2,6	5,3	8,9
2005	14,1	8,7	25,2	2,4	4,9	8,4
2006	13,3	8,2	23,9	2,3	4,6	7,9
2007	12,7	7,9	23,3	2,1	4,3	7,6
2008	12,5	7,8	23,4	2,0	4,2	7,4
2009	13,9	8,3	24,1	2,3	5,0	8,2
2010	13,9	8,4	24,1	2,3	4,8	8,2
2011	13,7	8,3	24,1	2,1	4,7	8,1
2012	13,6	8,2	24,0	2,0	4,7	8,0
2013	13,8	8,4	24,6	2,0	4,9	8,2
2014	14,1	8,7	25,3	2,1	5,0	8,4
2015	14,2	8,9	25,1	2,1	5,1	8,5
2016	14,2	9,1	24,6	2,0	4,9	8,5

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. • Källa: Utkomststöd. FOS. THL. • Source: Social assistance. OSF. THL.

100. Toimeentulotukea saaneet kotitaloudet ja toimeentulotuen menot maakunnittain 2006–2016
Hushåll som fått utkomststöd och utgifter för utkomststödet landskapsvis 2006–2016
Households receiving social assistance and social assistance expenditure by region, 2006–2016

Vuosi ja maakunta År och landskap Year and region	Toimeentulotukea saaneet kotitaloudet Hushåll som fått utkomststöd Households receiving social assistances			
	Perustoimeen- tulotuki Grundläggande utkomststöd <i>Basic social assistance</i>	Täydentävä toimeentulotuki Kompletterande utkomststöd <i>Supplementary social assistance</i>	Ehkäisevä toimeentulotuki Förebyggande utkomststöd <i>Preventive social assistance</i>	Toimeentulotuki yhteensä ¹⁾²⁾ Utkomststöd totalt ¹⁾²⁾ <i>Social assistance total¹⁾²⁾</i>
2006	205 848	82 072	19 214	226 617
2007	201 789	83 922	19 520	217 842
2008	200 211	86 314	20 142	215 570
2009	223 528	92 190	20 682	238 755
2010	224 544	92 239	22 595	240 257
2011	222 451	94 816	24 511	239 212
2012	222 013	94 888	23 538	238 726
2013	228 290	98 745	24 379	245 765
2014	233 639	102 342	25 589	253 448
2015	236 972	105 978	26 089	259 010
2016	237 323	106 616	27 181	260 928
2016:				
Koko maa • <i>Whole country</i>	237 323	106 616	27 181	260 928
Uusimaa	84 313	41 394	9 079	90 126
Varsinais-Suomi	15 929	6 063	2 406	17 668
Satakunta	7 415	2 638	850	8 340
Kanta-Häme	6 818	2 450	1 037	7 489
Pirkanmaa	23 329	10 494	2 996	26 048
Päijät-Häme	9 715	3 300	1 530	10 298
Kymenlaakso	8 455	3 995	608	9 444
Etelä-Karjala • <i>South Karelia</i>	4 904	2 562	354	5 793
Etelä-Savo	5 524	2 128	524	6 108
Pohjois-Savo	11 833	4 705	1 613	12 830
Pohjois-Karjala • <i>North Karelia</i>	8 106	3 499	565	9 188
Keski-Suomi • <i>Central Finland</i>	12 171	5 047	1 884	13 580
Etelä-Pohjanmaa • <i>South Ostrobothnia</i>	6 765	3 130	807	7 588
Pohjanmaa • <i>Ostrobothnia</i>	4 867	2 340	543	5 347
Keski-Pohjanmaa • <i>Central Ostrobothnia</i>	2 187	872	284	2 444
Pohjois-Pohjanmaa • <i>North Ostrobothnia</i>	14 412	7 155	1 089	16 439
Kainuu	3 027	1 840	473	3 487
Lappi • <i>Lapland</i>	7 552	3 004	500	8 244
Ahvenanmaa • <i>Åland Islands</i>	1	..	39	467

1) Sisältää perus-, täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen sekä kuntouttavan työtoiminnan tiedot. Sisältää myös Ahvenanmaan tiedot, joita ei jaeta perus- ja täydentävään toimeentulotukeen. • Består av grundläggande, kompletterande och förebyggande utkomststöd samt arbetsverksamhet i rehabiliteringsprogrammet. Inkl. också data från Åland, som inte avdelats till grundläggande och kompletterande utkomststöd. • Consists of basic, supplementary and preventive social assistance and assistance on rehabilitative work programme. Incl. also data from Åland, which is not divided to basic and supplementary social assistance.

Toimeentulotuen menot vuoden 2016 hinnoin Utgifter för utkomststödet till 2016 års priser <i>Social assistance expenditure at 2016 prices</i>				Vuosi ja maakunta År och landskap <i>Year and region</i>
Perustoimeen- tulotuki Grundläggande utkomststöd <i>Basic social assistance</i>	Täydentävä toimeentulotuki Kompletterande utkomststöd <i>Supplementary social assistance</i>	Ehkäisevä toimeentulotuki Förebyggande utkomststöd <i>Preventive social assistance</i>	Toimeentulotuki yhteensä ¹⁾²⁾ Utkomststöd totalt ¹⁾²⁾ <i>Social assistance total¹⁾²⁾</i>	
1 000 €				
437 320	40 692	10 500	512 769	2006
480 472	41 669	11 139	542 030	2007
504 517	46 158	11 962	565 990	2008
609 937	50 794	13 022	677 854	2009
617 431	51 314	14 203	687 930	2010
606 205	54 405	15 741	681 690	2011
634 665	54 800	15 135	710 565	2012
662 253	56 922	15 975	740 101	2013
662 645	57 001	16 084	740 968	2014
661 700	58 835	16 396	743 324	2015
651 400	58 761	17 172	734 516	2016
				2016:
651 400	58 761	17 172	734 516	Hela landet
287 541	27 212	7 710	323 984	Nyland
38 973	2 689	1 277	43 326	Egentliga Finland
15 811	1 243	294	17 593	Satakunta
17 701	1 182	594	19 703	Egentliga Tavastland
62 738	4 930	1 573	70 244	Birkaland
26 105	1 492	778	28 452	Päijänne-Tavastland
20 486	2 087	385	23 174	Kymmenedalen
11 453	1 009	221	12 898	Södra Karelen
11 542	986	242	12 973	Södra Savolax
29 511	2 507	759	32 963	Norra Savolax
17 303	1 652	297	19 589	Norra Karelen
28 318	2 438	1 150	32 312	Mellersta Finland
15 468	1 458	389	17 438	Södra Österbotten
12 513	1 378	296	14 201	Österbotten
4 228	433	105	4 842	Mellersta Österbotten
29 518	3 493	547	34 124	Norra Österbotten
5 739	958	229	6 960	Kajanaland
16 443	1 615	307	18 484	Lappland
7	..	19	1 257	Åland

2) Sama kotitalous on voinut saada perus-, täydentävää sekä ehkäisevää toimeentulotukea sekä kuntouttavan työtoiminnan tukea, joten saajien yhteenlaskettu summa on suurempi kuin "toimeentulotuki yhteensä"-sarakeessa • Samma hushåll kan ha erhållit grundläggande, kompletterande och förebyggande utkomststöd samt förmåner av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte vilket följaktligen leder till att summan av mottagare är större än i kolumnen "utkomststöd totalt" • The same household may have received basic, supplementary and preventive social assistance and benefits of rehabilitating activity, consequently the sum of recipients is bigger than in the column "social assistance total".

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. • Källa: Utkomststöd. FOS. THL. • Source: Social assistance. OSF. THL.

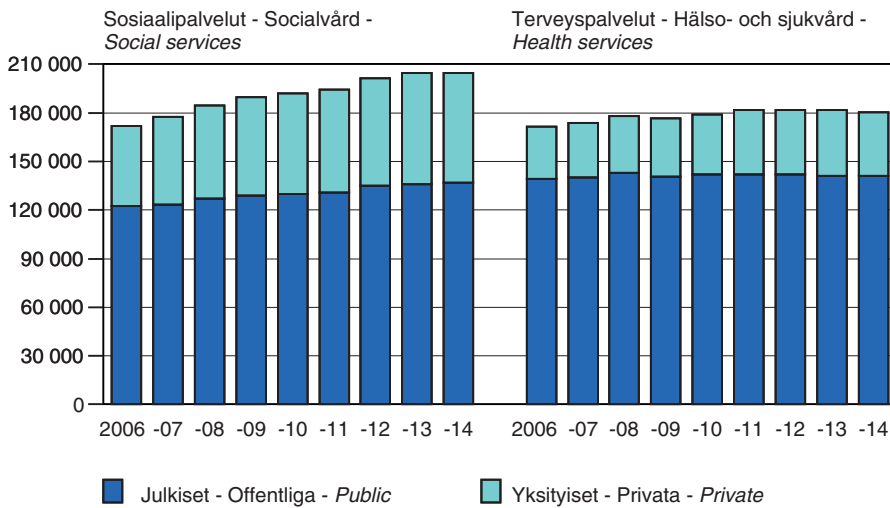
Henkilöstö

Personal

Personnel

Kuvio 14. - Figur 14. - Figure 14.

Julkisten ja yksityisten palveluntuottajien osuudet henkilöstöstä 2006–2014
 Offentliga och privata serviceproducenters andelar av personalen 2006–2014
 Personnel shares accounted for by public and private providers, 2006–2014

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. - Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen.
 Source: Employment statistics. OSF. Statistics Finland.

101. Terveys- ja sosiaalipalvelujen henkilöstö 2005–2014
Personalen inom hälso- och socialvården 2005–2014
Health care and social welfare personnel, 2005–2014

Toimiala ¹⁾	2005		2010	2012	2013	2014	
Näringsgren ¹⁾	Yksityinen						Yksityinen
Activity ¹⁾	Privata						Privata
	Private						Private
	%						%
Terveys- ja sosiaalipalvelut yhteensä • Hälso- och sjukvård och sociala tjänster totalt • <i>Health and social work total</i>	335 700	23,2	372 300	383 497	386 364	385 482	27,9
Terveyspalvelut • Hälso- och sjukvård • <i>Human health activities</i>	169 600	18,4	179 900	182 142	181 786	180 724	22,0
Sairaalapalvelut • Sluten sjukvård • <i>Hospital activities</i>	92 400	8,0	96 650	97 583	98 048	97 328	6,9
Muut lääkäripalvelut ²⁾ • Övrig läkarverksam- het ²⁾ • <i>Other medical practice activities²⁾</i>	66 200	19,7	68 300	67 196	66 104	65 625	27,8
Muut terveydenhuoltopalvelut • Övriga hälso- och sjukvårdstjänster • <i>Other health services</i>	11 000	99,6	15 000	17 363	17 634	17 771	82,8
Sosiaalipalvelut • Sociala tjänster • <i>Social work activities</i>	166 100	28,1	192 400	201 349	204 578	204 758	33,1
Vanhusten sosiaalipalvelut • Social vård för äldre • <i>Social services for the elderly</i>	65 600	34,5	73 500	78 511	79 418	79 862	35,7
niistä • av vilka • <i>of which:</i>							
Ikääntyneiden hoitolaitokset • Boende med sjuksköterskevård för äldre • <i>Residential nursing care activities for the elderly</i>	20 400	14,9	23 500	22 957	22 556	21 563	17,6
Ikääntyneiden palveluasuminen • Boende med särskild service för äldre • <i>Sheltered housing activities for the elderly</i>	27 000	62,4	29 000	29 686	30 261	31 722	61,7
Kotipalvelut ikääntyneille ja vammaisille • Hemservice för äldre och funktionshindrade personer • <i>Home help services for the elderly and disabled</i>	18 200	14,9	21 000	22 374	22 880	22 813	15,8
Ikääntyneiden päivätoiminta • Dagverk samhet för äldre • <i>Day activity services for the elderly</i>	..	..	..	1 129	989	933	15,9
Muut vanhusten ja vammaisten avopalvelut • Andra öppna instanser för äldre och funktion- shindrade personer • <i>Other services without accommodation for the elderly and disabled</i>	..	..	..	2 365	2 732	2 831	48,5
Vammaisten sosiaalipalvelut • Söcial vård för funktionshindrade persone • <i>Social services for the disabled persons</i>	..	..	18 842	20 261	21 038	21 591	42,6
Kaikki muu sosiaalitoiminta • Övriga sociala tjänster • <i>Other social work activities</i>	37 400	42,6	38 482	39 235	40 547	40 589	55,2
Lasten päivähoito • Barndagvård • <i>Child day care</i>	59 100	11,0	61 500	63 542	63 575	62 716	12,3

1) Vuosi 2005 TOL-2002, vuodet 2007–2010 TOL-2008. Vuosien 2007–2010 luvuissa on pyritty mahdollisimman suureen yhteensopivuuteen aikaisemman toimialaluokituksen kanssa. • År 2005 TOL-2002, år 2007–2010 TOL-2008. I siffrorna för åren 2007–2010 har eftersträfvats så hög kompatibilitet med den tidigare branschklassificeringen som möjligt. • *Year 2005 TOL-2002, years 2007–2010 TOL-2008. Regarding the figures for 2007–2010, the aim has been to ensure the highest possible level of comparability with the earlier Standard Industrial Classification*

2) Sisältää hammashoidon ja kunnalliset terveyskeskukset. • Med tandvård och kommunala hälsocentraler. • *Including dental care and municipal health centres.*

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen. • *Source: Employment statistics. OSF. Statistics Finland.*

102. Terveyspalvelujen henkilöstö maakunnittain 2014
Personalen inom hälsovårdstjänster efter landskap 2014
Personnel in the health care services by region, 2014

Maakunta Region	Toimiala (TOL-2008) • Näringsgren • Activity					
	Varsinaiset sairaalapalvelut Egentiga sjukhustjänster <i>Hospital activities proper</i>			Terveyskeskus- ja vastaavat yleis- lää- käripalvelut ¹⁾ Allmänpraktiserande läkarverksamhet ¹⁾ <i>General medical practice activities¹⁾</i>		
	Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>
Koko maa • <i>Whole country</i>	90 582	6 746	97 328	47 365	18 260	65 625
Uusimaa	25 109	1 602	26 711	11 100	7 371	18 471
Varsinais-Suomi	8 667	694	9 361	4 305	1 853	6 158
Satakunta	3 413	270	3 683	2 158	500	2 658
Kanta-Häme	2 315	136	2 451	1 098	485	1 583
Pirkanmaa	8 788	1 155	9 943	3 854	2 075	5 929
Päijät-Häme • <i>Päijänne-Tavastland</i>	3 252	99	3 351	2 307	512	2 819
Kymenlaakso	2 444	216	2 660	1 056	402	1 458
Etelä-Karjala • <i>South Karelia</i>	1 782	17	1 799	714	333	1 047
Etelä-Savo	2 682	317	2 999	1 426	283	1 709
Pohjois-Savo	5 312	327	5 639	2 840	714	3 554
Pohjois-Karjala • <i>North Karelia</i>	2 772	198	2 970	1 529	417	1 946
Keski-Suomi • <i>Central Finland</i>	3 688	254	3 942	2 020	813	2 833
Etelä-Pohjanmaa • <i>South Ostrobothnia</i>	3 475	261	3 736	2 281	390	2 671
Pohjanmaa • <i>Ostrobothnia</i>	3 609	105	3 714	2 071	511	2 582
Keski-Pohjanmaa • <i>Central Ostrobothnia</i>	1 266	45	1 311	903	90	993
Pohjois-Pohjanmaa • <i>North Ostrobothnia</i>	6 865	786	7 651	4 386	916	5 302
Kainuu	1 111	51	1 162	1 233	161	1 394
Lappi • <i>Lapland</i>	2 914	213	3 127	2 070	342	2 412
Ahvenanmaa • <i>Åland Islands</i>	1 118	-	1 118	14	92	106
%						
Koko maa • <i>Whole country</i>	93,1	6,9	100	72,2	27,8	100
Uusimaa	94,0	6,0	100	60,1	39,9	100
Varsinais-Suomi	92,6	7,4	100	69,9	30,1	100
Satakunta	92,7	7,3	100	81,2	18,8	100
Kanta-Häme	94,5	5,5	100	69,4	30,6	100
Pirkanmaa	88,4	11,6	100	65,0	35,0	100
Päijät-Häme • <i>Päijänne-Tavastland</i>	97,0	3,0	100	81,8	18,2	100
Kymenlaakso	91,9	8,1	100	72,4	27,6	100
Etelä-Karjala • <i>South Karelia</i>	99,1	0,9	100	68,2	31,8	100
Etelä-Savo	89,4	10,6	100	83,4	16,6	100
Pohjois-Savo	94,2	5,8	100	79,9	20,1	100
Pohjois-Karjala • <i>North Karelia</i>	93,3	6,7	100	78,6	21,4	100
Keski-Suomi • <i>Central Finland</i>	93,6	6,4	100	71,3	28,7	100
Etelä-Pohjanmaa • <i>South Ostrobothnia</i>	93,0	7,0	100	85,4	14,6	100
Pohjanmaa • <i>Ostrobothnia</i>	97,2	2,8	100	80,2	19,8	100
Keski-Pohjanmaa • <i>Central Ostrobothnia</i>	96,6	3,4	100	90,9	9,1	100
Pohjois-Pohjanmaa • <i>North Ostrobothnia</i>	89,7	10,3	100	82,7	17,3	100
Kainuu	95,6	4,4	100	88,5	11,5	100
Lappi • <i>Lapland</i>	93,2	6,8	100	85,8	14,2	100
Ahvenanmaa • <i>Åland Islands</i>	100,0	-	100	13,2	86,8	100

1) Sisältää yksityiset lääkäripalvelut, hammashoidon ja kunnalliset terveyskeskukset. • Innehåller privata läkartjänster, tandvård och kommunala hälsovårdscentraler. • *Comprises private practitioners, dental care and municipal health centres.*

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen. • *Source: Employment statistics. OSF. Statistics Finland.*

Muut terveyspalvelut yhteensä Andra hälso- och sjukvård totalt <i>Other human health activities total</i>			Terveysthuollon palvelut yhteensä Hälsövärdstjänster totalt <i>Health care services total</i>			Landskap
Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	
3 056	14 715	17 771	141 003	39 721	180 724	Hela landet
583	4 628	5 211	36 792	13 601	50 393	Nyland
54	1 177	1 231	13 026	3 724	16 750	Egentliga Finland
150	466	616	5 721	1 236	6 957	Satakunta
113	396	509	3 526	1 017	4 543	Egentliga Tavastland
67	2 064	2 131	12 709	5 294	18 003	Birkaland
16	374	390	5 575	985	6 560	Päijänne-Tavastland
10	386	396	3 510	1 004	4 514	Kymmenedalen
149	260	409	2 645	610	3 255	Södra Karelen
142	239	381	4 250	839	5 089	Södra Savolax
348	518	866	8 500	1 559	10 059	Norra Savolax
221	429	650	4 522	1 044	5 566	Norra Karelen
245	844	1 089	5 953	1 911	7 864	Mellersta Finland
62	398	460	5 818	1 049	6 867	Södra Österbotten
33	360	393	5 713	976	6 689	Österbotten
73	244	317	2 242	379	2 621	Mellersta Österbotten
368	1 293	1 661	11 619	2 995	14 614	Norra Österbotten
73	159	232	2 417	371	2 788	Kajanaland
349	433	782	5 333	988	6 321	Lappland
-	47	47	1 132	139	1 271	Åland
17,2	82,8	100	78,0	22,0	100	Hela landet
11,2	88,8	100	73,0	27,0	100	Nyland
4,4	95,6	100	77,8	22,2	100	Egentliga Finland
24,4	75,6	100	82,2	17,8	100	Satakunta
22,2	77,8	100	77,6	22,4	100	Egentliga Tavastland
3,1	96,9	100	70,6	29,4	100	Birkaland
4,1	95,9	100	85,0	15,0	100	Päijänne-Tavastland
2,5	97,5	100	77,8	22,2	100	Kymmenedalen
36,4	63,6	100	81,3	18,7	100	Södra Karelen
37,3	62,7	100	83,5	16,5	100	Södra Savolax
40,2	59,8	100	84,5	15,5	100	Norra Savolax
34,0	66,0	100	81,2	18,8	100	Norra Karelen
22,5	77,5	100	75,7	24,3	100	Mellersta Finland
13,5	86,5	100	84,7	15,3	100	Södra Österbotten
8,4	91,6	100	85,4	14,6	100	Österbotten
23,0	77,0	100	85,5	14,5	100	Mellersta Österbotten
22,2	77,8	100	79,5	20,5	100	Norra Österbotten
31,5	68,5	100	86,7	13,3	100	Kajanaland
44,6	55,4	100	84,4	15,6	100	Lappland
-	100,0	100	89,1	10,9	100	Åland

103. Sosiaalipalvelujen henkilöstö maakunnittain 2014
Personalen inom socialvårdstjänster efter län 2014
Personnel in the social welfare by region, 2014

Maakunta Län Region	Toimiala (TOL-2008) • Näringgren • Activity					
	Lasten päivähoito Dagvårdstjänster för barn Child day care			Vanhusten huolto Socialservice för äldre Social services for the elderly, total		
	Julkinen Offentliga Public	Yksityinen Privata Private	Yhteensä Totalt Total	Julkinen Offentliga Public	Yksityinen Privata Private	Yhteensä Totalt Total
Koko maa • Hela landet • Whole country	55 029	7 687	62 716	51 349	28 513	79 862
Uusimaa • Nyland	17 486	3 331	20 817	8 456	7 786	16 242
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	4 703	986	5 689	5 275	2 159	7 434
Satakunta • Satakunta	1 943	156	2 099	3 194	1 410	4 604
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	1 606	188	1 794	1 851	947	2 798
Pirkanmaa • Birkaland	4 927	407	5 334	3 863	3 006	6 869
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland • Päijänne-Tavastland	1 853	174	2 027	1 517	980	2 497
Kymenlaakso • Kymmenedalen	1 572	161	1 733	2 309	1 583	3 892
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	1 140	52	1 192	1 455	614	2 069
Etelä-Savo • Södra Savolax	1 236	127	1 363	1 735	1 246	2 981
Pohjois-Savo • Norra Savolax	2 382	229	2 611	2 663	1 274	3 937
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	1 512	95	1 607	1 716	1 288	3 004
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	2 383	470	2 853	3 378	1 164	4 542
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • South Ostrobothnia	2 247	86	2 333	2 645	909	3 554
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	2 368	123	2 491	2 729	866	3 595
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	735	63	798	977	294	1 271
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	3 850	790	4 640	3 952	1 553	5 505
Kainuu • Kajanaland	723	90	813	757	525	1 282
Lappi • Lappland • Lapland	1 841	143	1 984	2 225	884	3 109
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	522	16	538	652	25	677
%						
Koko maa • Hela landet • Whole country	87,7	12,3	100	64,3	35,7	100
Uusimaa • Nyland	84,0	16,0	100	52,1	47,9	100
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	82,7	17,3	100	71,0	29,0	100
Satakunta • Satakunta	92,6	7,4	100	69,4	30,6	100
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	89,5	10,5	100	66,2	33,8	100
Pirkanmaa • Birkaland	92,4	7,6	100	56,2	43,8	100
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland • Päijänne-Tavastland	91,4	8,6	100	60,8	39,2	100
Kymenlaakso • Kymmenedalen	90,7	9,3	100	59,3	40,7	100
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	95,6	4,4	100	70,3	29,7	100
Etelä-Savo • Södra Savolax	90,7	9,3	100	58,2	41,8	100
Pohjois-Savo • Norra Savolax	91,2	8,8	100	67,6	32,4	100
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	94,1	5,9	100	57,1	42,9	100
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	83,5	16,5	100	74,4	25,6	100
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • South Ostrobothnia	96,3	3,7	100	74,4	25,6	100
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	95,1	4,9	100	75,9	24,1	100
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	92,1	7,9	100	76,9	23,1	100
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	83,0	17,0	100	71,8	28,2	100
Kainuu • Kajanaland	88,9	11,1	100	59,0	41,0	100
Lappi • Lappland • Lapland	92,8	7,2	100	71,6	28,4	100
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	97,0	3,0	100	96,3	3,7	100

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen. • Source: Employment statistics. OSF. Statistics Finland.

Vammaisten sosiaalipalvelut Såcial vård för funktionshindrade personer <i>Social services for the disabled persons</i>			Muut sosiaalipalvelut All övrig socialverksamhet <i>Other social services</i>			Sosiaalihuollon palvelut yhteensä Sociala tjänster totalt <i>Social services total</i>		
Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>
12 398	9 193	21 591	18 201	22 388	40 589	136 977	67 781	204 758
2 375	2 858	5 233	7 146	6 785	13 931	35 463	20 760	56 223
1 485	576	2 061	1 602	1 877	3 479	13 065	5 598	18 663
377	261	638	823	834	1 657	6 337	2 661	8 998
361	414	775	475	712	1 187	4 293	2 261	6 554
846	1 138	1 984	1 727	1 986	3 713	11 363	6 537	17 900
628	346	974	800	789	1 589	4 798	2 289	7 087
479	203	682	436	893	1 329	4 796	2 840	7 636
176	204	380	434	464	898	3 205	1 334	4 539
825	258	1 083	363	926	1 289	4 159	2 557	6 716
396	433	829	728	1 274	2 002	6 169	3 210	9 379
548	359	907	422	603	1 025	4 198	2 345	6 543
409	575	984	943	1 207	2 150	7 113	3 416	10 529
815	228	1 043	348	661	1 009	6 055	1 884	7 939
613	118	731	465	461	926	6 175	1 568	7 743
203	122	325	105	306	411	2 020	785	2 805
813	808	1 621	784	1 742	2 526	9 399	4 893	14 292
195	154	349	228	189	417	1 903	958	2 861
689	122	811	335	642	977	5 090	1 791	6 881
165	16	181	37	37	74	1 376	94	1 470
57,4	42,6	100	44,8	55,2	100	66,9	33,1	100
45,4	54,6	100	51,3	48,7	100	63,1	36,9	100
72,1	27,9	100	46,0	54,0	100	70,0	30,0	100
59,1	40,9	100	49,7	50,3	100	70,4	29,6	100
46,6	53,4	100	40,0	60,0	100	65,5	34,5	100
42,6	57,4	100	46,5	53,5	100	63,5	36,5	100
64,5	35,5	100	50,3	49,7	100	67,7	32,3	100
70,2	29,8	100	32,8	67,2	100	62,8	37,2	100
46,3	53,7	100	48,3	51,7	100	70,6	29,4	100
76,2	23,8	100	28,2	71,8	100	61,9	38,1	100
47,8	52,2	100	36,4	63,6	100	65,8	34,2	100
60,4	39,6	100	41,2	58,8	100	64,2	35,8	100
41,6	58,4	100	43,9	56,1	100	67,6	32,4	100
78,1	21,9	100	34,5	65,5	100	76,3	23,7	100
83,9	16,1	100	50,2	49,8	100	79,7	20,3	100
62,5	37,5	100	25,5	74,5	100	72,0	28,0	100
50,2	49,8	100	31,0	69,0	100	65,8	34,2	100
55,9	44,1	100	54,7	45,3	100	66,5	33,5	100
85,0	15,0	100	34,3	65,7	100	74,0	26,0	100
91,2	8,8	100	50,0	50,0	100	93,6	6,4	100

104. Kuntien terveys- ja sosiaalipalvelujen henkilöstö toimialoittain 2015
Personalen inom kommunernas hälso- och socialvårdstjänster efter näringsgrenar 2015
Municipal personnel in the health care services and social welfare by type of service, 2015

Toimiala (TOL-2008) • Näringsgren • <i>Activity</i>		
86 Terveyspalvelut yhteensä • Hälso- och sjukvård totalt • <i>Human health activities total</i>		129 951
86101 Varsinaiset sairaalapalvelut • Egentiga sjukhustjänster • <i>Hospital activities proper</i>		76 258
86102 Kuntoutuslaitokset ja sairaskodit • Rehabiliteringsinrättningar och sjukhem • <i>Rehabilitation centres and nursing homes</i>		959
86210 Terveyskeskus- ja vastaavat yleislääkäripalvelut • Allmänpraktiserande läkarverksamhet • <i>General medical practice activities</i>		42 683
8690 Muut terveydenhuoltopalvelut • Övriga hälso- och sjukvårdstjänster • <i>Other health services</i>		10 051
87 Sosiaalipalvelut yhteensä • Sociala tjänster totalt • <i>Social services total</i>		119 943
87 Sosiaalihuollon laitospalvelut • Vård och omsorg med boende • <i>Residential care activities</i>		35 383
8710 Sosiaalihuollon hoitolaitokset • Boende med sjuksköterskevård • <i>Residential nursing care activities</i>		16 779
87101 Ikääntyneiden hoitolaitokset • Boende med sjuksköterskevård för äldre • <i>Residential nursing care activities for the elderly</i>		16 579
87102 Vammaisten hoitolaitokset ¹⁾ • Boende med sjuksköterskevård för funktionshindrade personer ¹⁾ • <i>Residential nursing care activities for the disabled¹⁾</i>		200
8720 Kehitysvammaisten sekä mielenterveys- ja päihdeongelmaisten asumispalvelut • Boende med särskild service för personer med utvecklingsstörning, psykiska funktionshinder eller missbruksproblem • <i>Residential care activities for mental retardation, mental health and substance abuse</i>		8 180
87201 Kehitysvammaisten laitokset ja asumispalvelut • Anstalter och boende med särskild service för personer med utvecklingsstörning • <i>Residential nursing and care activities for mental retardation</i>		7 590
87202 Mielenterveysongelmaisten asumispalvelut • Boende med särskild service för personer med psykiska funktionshinder • <i>Residential care activities for mental health</i>		270
87203 Päihdeongelmaisten laitokset • Anstalter för personer med missbruksproblem • <i>Institutions for substance abusers</i>		194
87204 Päihdeongelmaisten asumispalvelut • Boende med särskild service för personer med missbruksproblem • <i>Residential care activities for substance abuse</i>		126
8730 Vanhusten ja vammaisten asumispalvelut • Vård och omsorg i särskilda boendeformer för äldre och funktionshindrade personer • <i>Residential care activities for the elderly and disabled</i>		10 424
87301 Ikääntyneiden palveluasuminen • Boende med särskild service för äldre • <i>Sheltered housing activities for the elderly</i>		9 886
87302 Vammaisten palveluasuminen (pl. kehitysvammaisten palveluasuminen) • Boende med särskild service för funktionshindrade (exkl. boende med särskild service för personer med utvecklingsstörning) • <i>Sheltered housing activities for the disabled (excl. sheltered housing activities for mental retardation)</i>		538
8790 Muut sosiaalihuollon laitospalvelut • Andra vård och omsorg med boende • <i>Other residential care activities</i>		2 935
87901 Lasten ja nuorten laitokset ja ammatillinen perhehoito • Anstalter för barn och unga och professionell familjevård • <i>Residential and professional family care activities for children and young people</i>		2 068
87902 Ensi- ja turvakodit • Mödra- och skyddshem • <i>Mother and child homes and shelters</i>		11
87909 Muut laitokset ja asumispalvelut • Andra anstalter och annat boende med särskild service • <i>Other institutions and housing services</i>		856

104. jatk. • forts. • *cont.*

104. jatk. • forts. • cont.

Toimiala (TOL-2008) • Näringsgren • Activity		
88 Sosiaalihuollon avopalvelut • Öppna sociala insatser • Social work activities without accommodation		84 560
8810 Vanhusten ja vammaisten sosiaalihuollon avopalvelut • Öppna sociala insatser för äldre och funktionshindrade personer • Social work activities without accommodation for the elderly and disabled		22 219
88101 Kotipalvelut ikääntyneille ja vammaisille • Hemservice för äldre och funktionshindrade personer • Home help services for the elderly and disabled		17 136
88102 Ikääntyneiden päivätoiminta • Dagverksamhet för äldre • Day activity services for the elderly		558
88103 Vammaisten päivä- ja työtoiminta • Dag- och arbetsverksamhet för funktionshindrade personer • Day activity and sheltered work services for the disabled		2 923
88109 Muut vanhusten ja vammaisten avopalvelut • Andra öppna instanser för äldre och funktionshindrade personer • Other services without accommodation for the elderly and disabled		1 602
8891 Lasten päivähoitopalvelut • Barndagvård • Child day-care activities		51 933
88911 Lasten päiväkodit • Barndaghem • Child day-care homes		49 013
88919 Muu lasten päivähoito • Annan barndagvård • Other child day-care		2 920
8899 Muualla luokittelemattomat sosiaalihuollon avopalvelut • Övriga öppna socialainstanter • Other social work activities without accommodation n.e.c.		10 408
88991 Kotipalvelut muille kuin ikääntyneille ja vammaisille • Hemservice för andra än äldre och funktionshindrade personer • Home help services for others than the elderly and disabled		233
88992 Päivä- ja työtoiminta muille kuin ikääntyneille ja vammaisille • Dag- och arbetsverksamhet för andra än äldre och funktionshindrade personer • Day activity and sheltered work services for others than the elderly and disabled		919
88993 Avomuotoinen päihdekuntoutus • Öppen rehabilitering för personer med missbruksproblem • Outpatient rehabilitation for intoxicant abusers		500
88999 Muut muualla luokittelemattomat sosiaalihuollon avopalvelut • Andra öppna sociala instanser som inte klassificerats på annat håll • Other social work activities without accommodation n.e.c.		8 756
86 Terveyspalvelut yhteensä ja 87–88 Sosiaalipalvelut • 86 Hälso- och sjukvård och 87–88 Sociala tjänster totalt • 86 Human health activities and 87–88 Social services total		249 894
84122 Terveystenhuollon ja sosiaaliturvan hallinto • Administration av hälsovård och socialskydd • Administration of health care and social security		6 629
87–88 Sosiaalipalvelut, 86 Terveyspalvelut ja 84122 Terveystenhuollon ja sosiaaliturvan hallinto yhteensä • Sociala tjänster, 86 Hälso- och sjukvård och 84122 Administration av hälsovård och socialskydd totalt • Social services, 86 Human health activities and 84122 Administration of health care and social security total		256 523

1) Pl. kehitysvammaisten laitospalvelut • Exkl. anstaltsvård för personer med utvecklingsstörning • Excl. residential nursing care activities for mental retardation.

Lähde: Kuntasektorin palkat. SVT. Tilastokeskus • Källa: Löner inom kommunsektorn. FOS. Statistikcentralen. • Source: Local government sector wages and salaries. OSF. Statistics Finland.

105. Terveys- ja sosiaalipalvelujen henkilöstö ammattiryhmittäin 2014
Personalen inom hälso- och socialvårdstjänster efter yrkeskategorier 2014
Personnel in the health care services and social welfare by occupational group, 2014

Ammattiluokitus 2010 • <i>Classification of occupations 2010</i>			Miehiä Män <i>Men</i>
			%
1341	Lastenhoidon johtajat • <i>Child care services managers</i>	2 318	7,9
1342	Terveystenhuollon johtajat • <i>Health services managers</i>	986	43,9
1343	Vanhustenhuollon johtajat • <i>Old-age care services managers</i>	427	15,7
1344	Sosiaalihuollon johtajat • <i>Social welfare managers</i>	1 796	31,3
11xx	Muut johtajat • <i>Other managers</i>	846	37,6
2111	Fyysikot ja astronomit • <i>Physicists and astronomers</i>	149	63,1
2113	Kemistit • <i>Chemists</i>	150	28,0
2131	Biologit, kasvi- ja eläintieteilijät ym. erityisasiantuntijat • <i>Biologists, botanists, zoologists and related professionals</i>	268	19,0
2212	Yliääkärit ja erikoislääkärit • <i>Specialist medical practitioners</i>	17 827	39,7
2221	Ylihoitajat ja osastonhoitajat • <i>Nursing professionals</i>	5 508	8,0
22211	Ylihoitajat • <i>Matrons</i>	491	22,6
22212	Osastonhoitajat • <i>Ward sisters</i>	5 017	6,6
2261	Hammaslääkärit • <i>Dentists</i>	3 988	29,0
2262	Proviisorit • <i>Pharmacists</i>	119	17,6
2265	Ravitsemusalan erityisasiantuntijat • <i>Dieticians and nutritionists</i>	213	1,9
2266	Kuulontutkijat ja puheterapeutit • <i>Audiologists and speech therapists</i>	1 186	1,6
2269	Muut terveydenhuollon erityisasiantuntijat • <i>Health professionals not elsewhere classified</i>	1 005	30,1
2342	Lastentarhanopettajat • <i>Early childhood educators</i>	17 206	2,8
2634	Psykologit • <i>Psychologists</i>	3 682	12,8
2635	Sosiaalityön erityisasiantuntijat • <i>Social work and counselling professionals</i>	9 784	10,1
2xxx	Muut erityisasiantuntijat • <i>Other professionals</i>	13 793	16,7
3211	Lääketeollisuuden kuvantamis- ja laitetekniikan asiantuntijat • <i>Medical imaging and therapeutic equipment technicians</i>	2 833	12,9
3212	Bioanalytytikot (terveydenhuolto) • <i>Medical and pathology laboratory technicians</i>	5 313	4,5
3213	Farmaseutit • <i>Pharmaceutical technicians and assistants</i>	568	7,2
3221	Sairaanhoidajat ja terveydenhoitajat ja kätilöt • <i>Nursing and midwifery associate professionals</i>	66 417	7,1
32211	Sairaanhoidajat • <i>Nurses</i>	55 393	8,1
32212	Terveystenhoitajat • <i>Public health nurses</i>	8 735	0,5
3222	Kätilöt • <i>Midwifery associate professionals</i>	2 289	0,2
3251	Suuhygienistit • <i>Dental assistants and therapists</i>	1 672	1,9
3255	Fysioterapeutit ym. • <i>Physiotherapy technicians and assistants</i>	8 599	17,8
3258	Sairaankuljetuksen ensihoitajat • <i>Ambulance workers</i>	1 877	62,7
3259	Muut muualla luokittelemattomat terveydenhuollon asiantuntijat • <i>Health associate professionals not elsewhere classified</i>	2 250	10,6
3412	Sosiaalialan ohjaajat ja neuvojat ym. • <i>Social work associate professionals</i>	20 384	18,7
3xxx	Muut asiantuntijat • <i>Other associate professionals</i>	14 892	14,6
4xxx	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät • <i>Clerical support workers</i>	9 617	11,5

Julkinen sektori Offentlig Public	Syntyperältään muut kuin suomalaiset Utländsk bakgrund Foreign descent	Ulkomaiden kansalaiset Utländsk medborgare Foreign citizens	Yrkesklassificering 2010
75,8	1,9	1,1	Chefer inom barnomsorg
28,9	2,6	0,9	Chefer inom hälso- och sjukvård
30,4	1,6	0,2	Chefer inom äldrevård
27,7	1,6	0,2	Chefer inom socialvård
23,5	1,2	0,2	Övriga chefer
96,6	2,0	0,7	Fysiker och astronomer
88,7	0,7	0,7	Kemister
51,1	5,2	2,2	Biologer, botanister, zoologer m.fl.
77,6	9,0	4,1	Överläkare och specialitläkare
86,9	0,8	0,1	Överskötare och avdelningsskötare
80,9	0,8	0,2	Överskötare
87,5	0,8	0,1	Avdelningsskötare
59,3	7,7	4,5	Tandläkare
93,3	1,7	0,8	Provisorer
85,4	0,5	0,5	Specialister inom näringslära
62,9	1,5	0,3	Audiologer och logopedier
84,6	12,3	7,7	Övriga specialister inom hälso- och sjukvården utan annan klassificering
89,1	2,7	1,3	Barnträdgårdslärare
68,9	2,2	0,5	Psykologer
64,1	2,2	0,7	Specialister inom socialt arbete
59,7	3,2	1,1	Specialister inom övriga branscher
81,0	1,9	0,6	Experter, bilddiagnostik och medicinteknisk utrustning
70,6	2,6	0,5	Bioanalytiker (hälsovården)
96,8	2,1	0,5	Farmaceuter
85,7	3,7	1,5	Sjukskötare m.fl.
87,7	4,1	1,7	Sjukskötare
76,0	1,5	0,1	Hälsovårdare
96,4	2,4	0,4	Barnmorskor
60,9	3,7	0,8	Munhygienister
41,1	1,8	0,4	Fysioterapeuter m.fl.
45,4	2,0	0,4	Akutvårdare inom sjuktransporten
49,8	1,9	0,6	Övriga experter inom hälso- och sjukvården utan annan klassificering
63,0	3,5	1,0	Handledare och rådgivare inom socialsektorn
74,2	2,3	0,8	Övriga experter
55,1	3,1	0,9	Kontors- och kundtjänstpersonal

105. jatk. • forts. • cont.

105. jatk. • forts. • *cont.*

Ammattiluokitus 2010 • <i>Classification of occupations 2010</i>			Miehiä Män <i>Men</i>
			%
5311	Lastenhoitotyöntekijät • <i>Child care workers</i>	35 358	2,2
5312	Koulunkäyntiavustajat • <i>Teachers' aides</i>	586	12,5
5321	Lähihoitajat • <i>Health care assistants</i>	74 481	9,8
53211	Mielenterveyshoitajat • <i>Practical mental nurses</i>	4 261	33,5
53212	Kehitysvammaisten hoitajat • <i>Mental handicap nurses</i>	7 058	13,6
53213	Sosiaalialan hoitajat • <i>Social work assistants</i>	42 553	7,8
53219	Muut lähihoitajat • <i>Other practical nurses</i>	20 609	7,8
5322	Kodinhoitajat (kotipalvelutoiminta) • <i>Home-based personal care workers</i>	22 364	5,2
53221	Kotityöpalvelutyöntekijät • <i>Household service workers</i>	19 757	4,1
53222	Henkilökohtaiset avustajat, omaishoitajat ym. • <i>Personal care workers, family carers, etc.</i>	2 606	13,4
5329	Muut terveydenhuoltoalan työntekijät • <i>Personal care workers in health services not elsewhere classified</i>	9 482	9,2
53291	Hammashoitajat • <i>Dental assistants</i>	5 253	0,9
53292	Välinehuoltajat • <i>Equipment maintenance assistants</i>	1 874	5,2
53293	Apteekkien lääketyöntekijät • <i>Pharmaceutical assistants</i>	242	4,1
53294	Hierojat ja kuntohoitajat • <i>Massage therapists and practical rehabilitation nurses</i>	2 113	34,3
5xxx	Muut palvelutyöntekijät • <i>Other service occupations</i>	6 533	22,5
678x	Muut työntekijät tasot 6-8 • <i>Other occupations levels 6-8</i>	2 855	69,2
91123	Sairaala- ja laitospulaiset • <i>Hospital and institutional helpers</i>	17 729	10,4
91124	Päiväkotiapulaiset • <i>Kindergarten assistants</i>	4 297	4,5
9xxx	Muut työntekijät • <i>Elementary occupations</i>	5 822	40,1
Yhteensä sosiaali- ja terveyspalvelut • <i>Social welfare and health care services total</i>		385 482	12,0

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen. • Source: *Employment statistics. OSF. Statistics Finland.*

Julkinen sektori Offentlig <i>Public</i>	Syntyperältään muut kuin suomalaiset Utländsk bakgrund <i>Foreign descent</i>	Ulkomaiden kansa- laiset Utländsk medborgare <i>Foreign citizens</i>	Yrkesklassificering 2010
89,6	3,9	1,5	Personal inom barnomsorgen
65,5	5,3	2,6	Skolgångsbiträden
64,7	5,5	2,1	Närvårdare
57,0	1,9	0,4	Mentalhälsovårdare
63,4	5,3	2,1	Vårdare av utvecklingshämjade
55,7	6,4	2,6	Vårdare inom socialsektorn
85,4	4,5	1,5	Övriga närvårdare
83,3	4,5	1,9	Hemvårdare (hemvårdstjänster)
83,1	4,0	1,6	Hemvårdspersonal
84,7	8,2	4,0	Personliga assistenter, närståendevårdare m.fl.
59,5	5,0	1,5	Övrig personal inom hälso- och sjukvården
62,7	5,5	1,7	Tandskötare
87,8	7,0	1,8	Instrumentvårdare
96,3	2,5	0,4	Läkemedelsarbetare på apotek
22,1	2,3	0,9	Massörer och konditionsskötare
38,7	4,8	2,1	Övriga kundtjänstepersonal
57,8	5,3	2,8	Övriga personal nivå 6-8
64,1	10,1	6,1	Sjukhus- och vårdbiträden
83,9	9,3	5,3	Daghemsbiträden
58,4	9,8	6,5	Övriga arbetstagare
72,4	4,6	2,0	Socialtjänster och hälso- och sjukvård totalt

106. Suomessa laillistetut työikäiset suomalaiset terveydenhuollon ammattilaiset¹⁾ ulkomailla 2005–2015
I Finland legitimerade yrkesutbildade¹⁾ personer inom hälso- och sjukvården, 2005–2015
Health care professionals¹⁾ licensed in Finland who practice abroad, 2005–2015

Ammattiryhmä • Yrkeskategori • Occupational group	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ulkomailla 31.12. olleet yhteensä • Utomlands 31.12 totalt • Abroad on 31 Dec, total							
Lääkärit • Läkare • Physicians	848	821	883	865	890	932	920
Sairaanhoitajat • Sjukskötare • Nurses	4 100	3 502	3 505	3 305	3 295	3 328	3 550
Muut terveydenhuollon ammatit • Andra hälso- och sjukvårdsyrken • Other health care occupations	3 620	3 251	3 263	3 196	3 197	3 152	3 461
Ulkomailla olleet sairaanhoitajat 31.12. • Sjukskötare utomlands 31.12 • Nurses abroad 31 Dec, total							
Ruotsi • Sverige • Sweden	1 675	1 332	1 345	1 250	1 240	1 241	1 308
Norja • Norge • Norway	640	548	535	525	535	550	562
Yhdistynyt kuningaskunta • Storbritannien • United Kingdom	375	367	350	345	345	346	378
Sveitsi • Schweiz • Switzerland	330	284	285	245	235	226	241
USA • USA	195	193	205	200	200	196	211
Saksa • Tyskland • Germany	255	174	175	155	155	152	156
Australia • Australien • Australia	55	68	70	70	70	72	75
Tanska • Danmark • Denmark	75	69	65	55	50	55	56
Kanada • Kanada • Canada	65	51	50	45	45	48	52
Hollanti • Nederländerna • Netherlands	40	42	45	40	40	42	43
Espanja • Spanien • Spain	55	44	45	45	45	49	69
Viro • Estland • Estonia	15	39	35	35	40	49	69
Itävalta • Österrike • Austria	35	30	30	30	30	28	27
Ranska • Frankrike • France	35	31	30	30	30	28	31
Italia • Italien • Italy	35	32	30	30	30	31	32
Muut maat yhteensä • Andra länder totalt • Other countries total	220	198	210	205	200	215	240
Yhteensä • Totalt • Total	4 100	3 502	3 505	3 305	3 295	3 328	3 550

1) 62-vuotiaat ja nuoremmat. • 62 år och yngre. • Aged 62 and under.

Lähde: Terveydenhuollon ammattihenkilöt. SVT. THL. • Källa: Yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. FOS. THL. • Source: Health care professionals. OSF. THL.

107. Ulkomaan kansalaisten tai syntyperältään muiden kuin suomalaisten osuuksia eräissä terveys- ja sosiaalipalvelujen ammateissa 2010–2014
Andelar utländska medborgare eller av annan härkomst än finsk i vissa yrken inom hälso- och socialvårdstjänster 2010–2014
Percentage of foreign nationals or persons originally from outside Finland in certain occupations in the health care services and social welfare, 2010–2014

Ammattiryhmä • Yrkeskategori • Occupational group	2010	2012	2013	2014	2010	2012	2013	2014
					%			
Ulkomaisten kansalaiset • Utländska medborgare • Foreign citizens								
Lääkärit • Läkare • Physicians	570	652	682	733	3,5	3,9	3,9	4,1
Hammaslääkärit • Tandläkare • Dentists	90	116	143	180	2,2	2,9	3,6	4,5
Lastentarhanopettajat • Barnträdgårdslärare • Pre-primary education teaching professionals	145	196	204	228	1,0	1,2	1,2	1,3
Sosiaalityöntekijät ja vastaavat asiantuntijat • Socialarbetare och liknande experter • Social workers and similar professionals	50	62	72	70	1,0	0,7	0,8	0,7
Sairaala-, terveydenhoitajat ja kätilöt yhteensä • Sjukskötare, hälsovårdare och barnmorskor totalt • Nurses, public health nurses and midwives total	615	864	935	952	1,0	1,4	1,4	1,5
Sosiaalialan ohjaajat • Handledare och socialpedagoger • Social work instructors and educators	205	205	218	203	1,0	1,0	1,0	1,0
Apu,- perus- ja lähihoitajat • Primärskötare och närvårdare • Practical nurses	1 380	1 673	1 589	1 571	1,9	2,2	2,1	2,1
Sairaala- ja hoitoapulaiset • Sjukhus- och vårdbiträden • Assistant nurses and hospital ward assistants	940	1 017	1 160	1 274	4,5	5,5	5,8	6,1
Yhteensä • Totalt • Total	6 060	7 324	7 560	7 529	1,7	1,9	2,0	2,0
Syntyperältään muut kuin suomalaiset ¹⁾ • Utländsk bakgrund ¹⁾ • Foreign descent ¹⁾								
Lääkärit • Läkare • Physicians	1 240	1 408	1 503	1 554	7,6	8,4	8,6	9,0
Hammaslääkärit • Tandläkare • Dentists	185	206	265	301	4,7	5,7	6,7	7,7
Lastentarhanopettajat • Barnträdgårdslärare • Pre-primary education teaching professionals	320	404	429	465	2,1	2,5	2,5	2,7
Sosiaalityöntekijät ja vastaavat asiantuntijat • Socialarbetare • Social workers	140	186	209	217	1,8	0,7	2,2	2,2
Sairaala-, terveydenhoitajat ja kätilöt yhteensä • Sjukskötare, hälsovårdare och barnmorskor totalt • Nurses, public health nurses and midwives total	1 610	2 083	2 287	2 436	2,7	3,3	3,5	3,7
Sosiaalialan ohjaajat • Handledare och socialpedagoger • Social work instructors and educators	615	677	724	699	3,1	3,3	3,4	3,5
Apu,- perus- ja lähihoitajat • Primärskötare och närvårdare • Practical nurses	3 100	3 844	3 914	4 068	4,3	5,0	5,2	5,5
Sairaala- ja hoitoapulaiset • Sjukhus- och vårdbiträden • Assistant nurses and hospital ward assistants	1 550	1 674	1 937	1 792	7,5	8,6	9,7	10,1
Yhteensä • Totalt • Total	13 310	16 204	17 243	17 755	3,6	4,2	4,5	4,6

1) Sisältää ulkomaisten kansalaiset • Omfattar utländska medborgare • Including foreign citizens.

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen. • Source: Employment statistics. OSF. Statistics Finland.

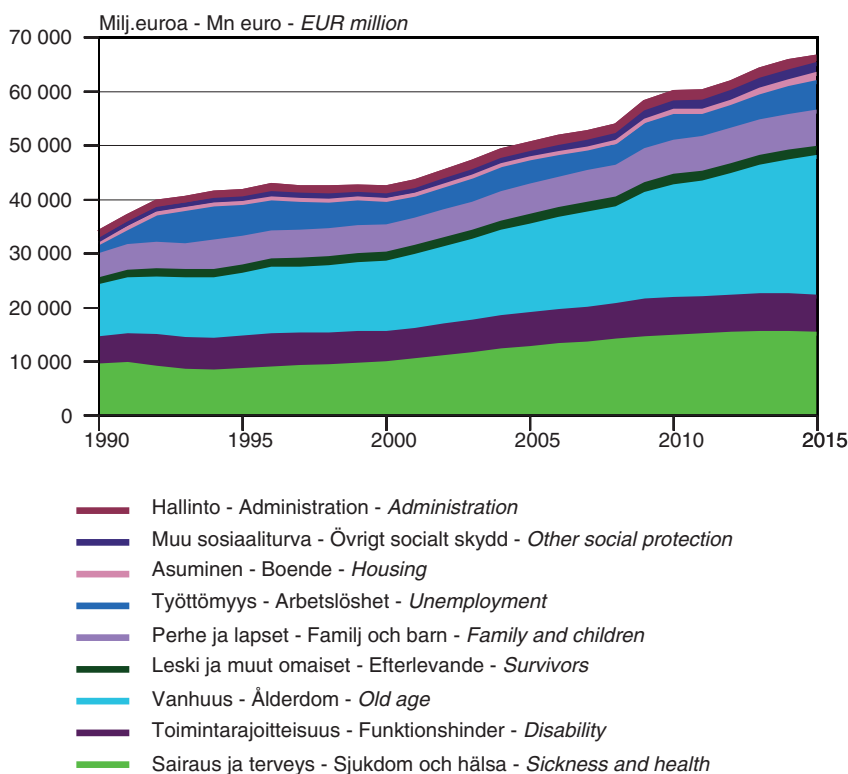
Kustannukset

Kostnader

Expenditure

Kuvio 15. - Figur 15. - Figure 15.

Sosiaaliturvan menot kohderyhmittäin 1990–2015 vuoden 2015 hinnoin
 Utgifter för det sociala skyddet efter funktion 1990–2015 i 2015 års priser
 Social protection expenditure by function, 1990–2015, 2015 prices

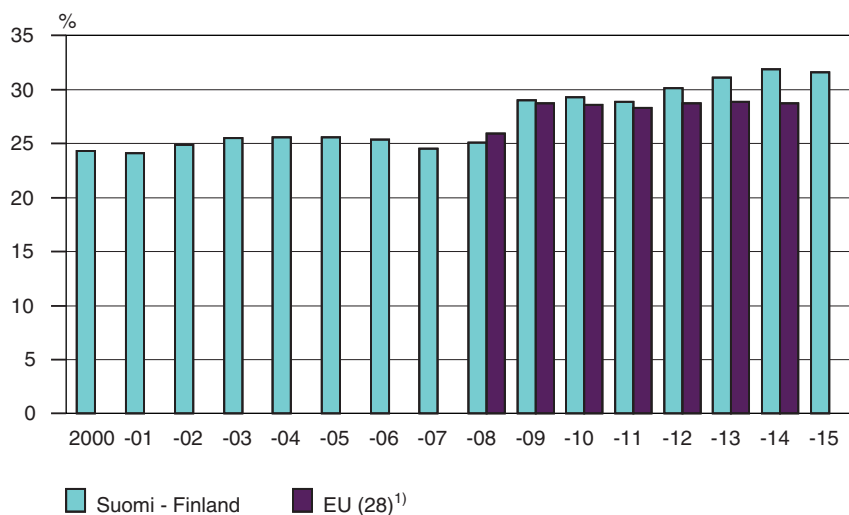
Lähde: Sosiaaliturvan menot ja rahoitus. SVT. THL. - Källa: Utgifter för det sociala skyddet samt utgifteras finansiering. FOS. THL. - Source: Social protection expenditure and financing. OSF. THL.

Kuvio 16. - Figur 16. - Figure 16.

Sosiaaliturvan menot suhteessa bruttokansantuotteeseen Suomessa 2000–2015
ja EU28-maissa 2008–2014

Utgifter för det sociala skyddet i förhållande till bruttonationalprodukten
i Finland 2000–2015 och EU28-länderna 2008–2014

*Social protection expenditure in relation to GDP in Finland 2000–2015
and EU28-countries, 2008–2014*

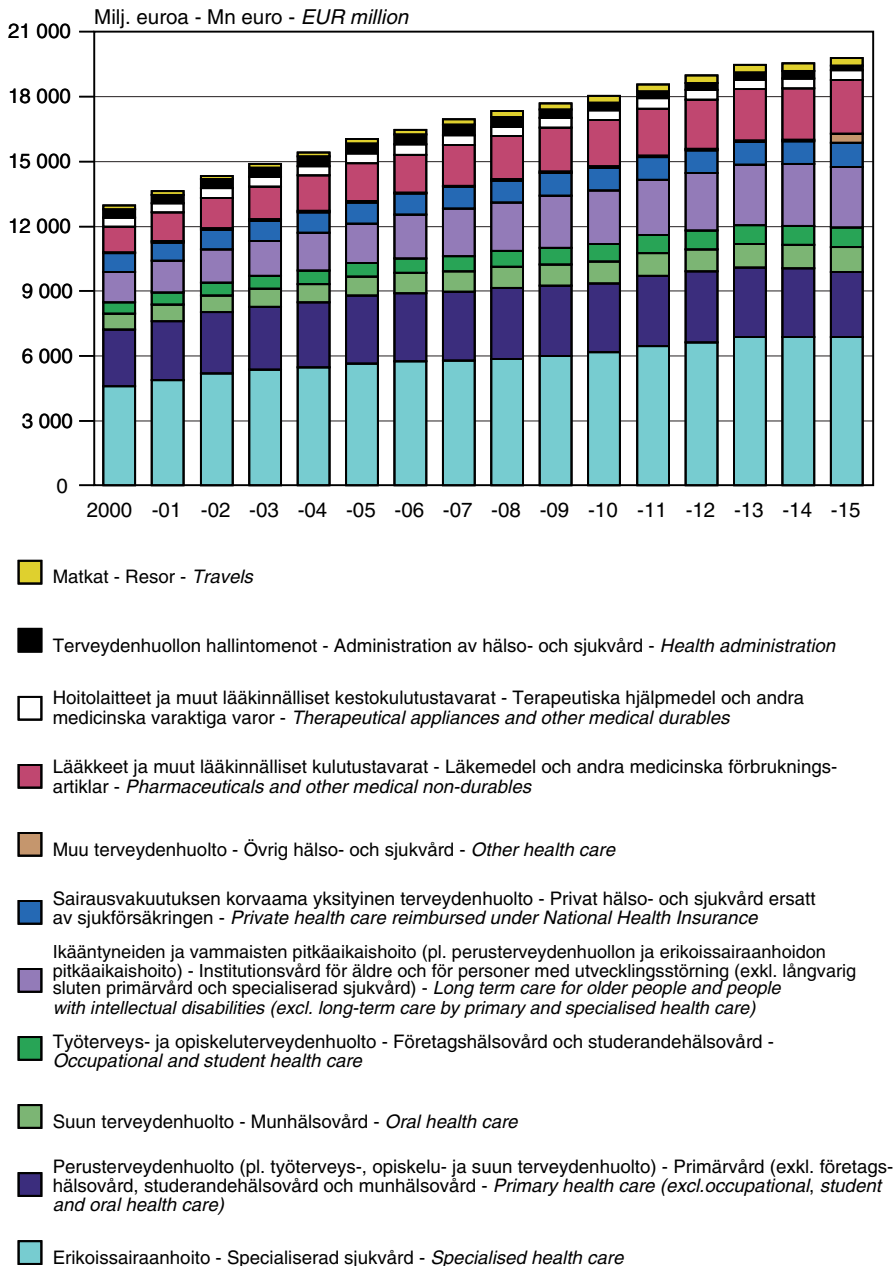
1) EU28-maiden tiedot saatavissa vuodesta 2008 lähtien. - Uppgifterna från EU28-länderna finns från och med 2008. - Data from EU28-countries are available since 2008.

Lähde - Källa - Source: Eurostat. <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database> [11.12.2017].

Kuvio 17. - Figur 17. - Figure 17.

Terveysthuollon käyttömenot toiminnoinnain 2000–2015 vuoden 2015 hinnoin
Hälsö- och sjukvårdens driftsutgifter efter funktion 2000–2015 i 2015 års priser
Current expenditure on health care by function 2000–2015, 2015 prices

Lähde: Terveysthuollon menot ja rahoitus. SVT. THL. - Källa: Hälsö- och sjukvårdsutgifter samt deras finansiering. FOS. THL. - Source: Health expenditure and financing. OSF. THL.

108. Sosiaaliturvan menot kohderyhmittäin ja asukasta kohti 1980–2015
Utgifter för det sociala skyddet efter funktion och per invånare 1980–2015
Social protection expenditure by function and per capita 1980–2015

Vuosi År Year	Sairaus ja terveys Sjukdom/ hälso- och sjukvård Sickness and health	Toiminta- rajoit- teisuus ¹⁾ Funk- tions- hinder ¹⁾ Disability ¹⁾	Vanhuus ¹⁾ Ålderdom ¹⁾ Old age ¹⁾	Leski ja muut omai- set Efter- levande Surviv- ors	Perhe ja lapset Familj och barn Family and children	Työttö- myys Arbets- löshet Unemp- loy- ment	Asumi- nen ¹⁾ Boende ¹⁾ Hou- sing ¹⁾	Muu sosiaali- turva Övrigt socialt skydd Other social protec- tion	Hallinto Adminis- tration Adminis- tration	Yhteensä Totalt Total	Asukasta kohti Per invånare Per capita
Milj. € (käyvin hinnoin) • Mn € (till löpande priser) • EUR million (at current prices)											
1980	1 808	1 049	1 957	313	622	275	69	53	188	6 334	1 323
1985	3 707	1 939	4 081	566	1 475	969	100	180	420	13 436	2 736
1990	6 075	3 312	6 312	890	2 879	1 299	161	408	765	22 101	4 422
1991	6 499	3 715	6 975	985	3 241	2 140	215	535	749	25 053	4 982
1992	6 257	4 042	7 515	1 067	3 439	3 527	313	606	758	27 525	5 445
1993	5 949	4 210	7 881	1 118	3 378	4 476	320	581	758	28 670	5 646
1994	5 864	4 303	8 099	1 130	3 942	4 523	411	591	837	29 700	5 825
1995	6 144	4 394	8 480	1 144	3 920	4 220	441	615	843	30 200	5 902
1996	6 462	4 447	9 031	1 175	3 775	4 221	387	710	952	31 161	6 072
1997	6 676	4 466	9 096	1 208	3 835	4 061	365	741	834	31 281	6 077
1998	6 943	4 427	9 379	1 217	3 918	3 683	440	671	984	31 662	6 136
1999	7 196	4 448	9 782	1 252	3 980	3 537	497	663	844	32 200	6 227
2000	7 637	4 467	10 233	1 276	4 007	3 372	467	671	1 011	33 142	6 397
2001	8 263	4 621	11 023	1 340	4 088	3 314	401	724	1 057	34 831	6 705
2002	8 880	4 800	11 793	1 388	4 169	3 509	413	785	1 174	36 910	7 089
2003	9 399	4 970	12 448	1 416	4 281	3 707	430	814	1 252	38 716	7 417
2004	10 005	5 178	13 068	1 446	4 495	3 845	436	811	1 284	40 568	7 747
2005	10 528	5 263	13 697	1 470	4 705	3 770	437	813	1 318	42 001	8 006
2006	11 139	5 369	14 531	1 507	4 848	3 622	439	943	1 397	43 795	8 316
2007	11 683	5 570	15 451	1 549	5 101	3 430	431	1 026	1 415	45 656	8 625
2008	12 654	5 948	16 301	1 591	5 414	3 346	778	1 134	1 485	48 652	9 140
2009	13 078	6 244	17 989	1 666	5 687	4 147	852	1 349	1 530	52 542	9 820
2010	13 468	6 427	19 171	1 724	5 845	4 370	923	1 425	1 480	54 832	10 190
2011	14 156	6 559	20 384	1 700	6 095	3 880	973	1 589	1 506	56 841	10 520
2012	14 836	6 761	22 055	1 744	6 385	4 062	1 048	1 730	1 536	60 156	11 086
2013	15 223	6 927	23 631	1 802	6 541	4 597	1 138	1 814	1 645	63 317	11 624
2014	15 421	6 971	24 837	1 803	6 550	5 249	1 240	1 845	1 637	65 553	12 003
2015	15 257	6 752	25 909	1 754	6 618	5 561	1 450	1 849	1 153	66 301	12 083

1) 1.1.2008 astui voimaan uusi eläke- ja vammaisetuuslainsäädäntö, joka vaikutti myös tilastointiin. • Den 1 januari 2008 trädde den nyalags-
tiftningen om pensions- och handikappförmåner i kraft, vilket också påverkade statistiken. • The entry-into force of new legislation on pension
and disability benefits on 1 January 2008 had some effects on the statistics.

Lähde: Sosiaaliturvan menot ja rahoitus. SVT. THL. • Källa: Utgifter för det sociala skyddet samt utgifternas finansiering. FOS. THL. • Source:
Social protection expenditure and financing. OSF. THL.

109. Toimeentuloturvan ja palveluiden osuus sosiaaliturvan menoista pääryhmittäin 1990–2015
Utkomstskyddets och tjänsternas andel av de socialutgifterna efter funktion 1990–2015
Cash benefits and benefits in kind as a share of social protection expenditure by function, 1990–2015

Pääryhmä • Funktion • <i>Function</i>	1990	1995	2000	2005	2010	2014	2015
	% (käyvin hinnoin) • (till löpande priser) • (<i>at current prices</i>)						
Sairaus ja terveys • Sjukdom/hälsö- och sjukvård • <i>Sickness and health</i>							
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • <i>Cash benefits</i>	22,0	19,5	20,0	17,6	17,1	15,9	16,8
Palvelut • Tjänster • <i>Benefits in kind</i>	78,0	80,5	80,0	82,4	82,9	84,1	83,2
Toimintarajoitteisuus • Funktionshinder • <i>Disability</i>							
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • <i>Cash benefits</i>	83,6	83,4	77,3	72,6	68,8	61,7	61,5
Palvelut • Tjänster • <i>Benefits in kind</i>	16,4	16,6	22,7	27,4	31,2	38,3	38,5
Vanhuus • Ålderdom • <i>Old age</i>							
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • <i>Cash benefits</i>	89,4	90,2	89,7	89,0	89,0	90,1	87,4
Palvelut • Tjänster • <i>Benefits in kind</i>	10,6	9,8	10,3	11,0	11,0	9,9	12,6
Leski ja muut omaiset • Efterlevande • <i>Survivors</i>							
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • <i>Cash benefits</i>	99,0	99,2	99,6	99,7	99,8	99,8	99,7
Palvelut • Tjänster • <i>Benefits in kind</i>	1,0	0,8	0,4	0,3	0,2	0,2	0,3
Perhe ja lapset • Familj och barn • <i>Family and children</i>							
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • <i>Cash benefits</i>	58,0	66,7	58,6	54,6	50,6	47,1	46,2
Palvelut • Tjänster • <i>Benefits in kind</i>	42,0	33,3	41,4	45,4	49,4	52,9	53,8
Työttömyys • Arbetslöshet • <i>Unemployment</i>							
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • <i>Cash benefits</i>	84,9	93,8	91,0	89,9	87,8	88,8	89,4
Palvelut • Tjänster • <i>Benefits in kind</i>	15,1	6,2	9,0	10,1	12,2	11,2	10,6
Asuminen • Boende • <i>Housing</i>							
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • <i>Cash benefits</i>	-	-	-	-	-	-	-
Palvelut • Tjänster • <i>Benefits in kind</i>	100	100	100	100	100	100	100
Muu sosiaaliturva • Övrigt socialt skydd • <i>Other social protection</i>							
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • <i>Cash benefits</i>	52,6	71,4	62,7	53,9	47,6	49,6	49,1
Palvelut • Tjänster • <i>Benefits in kind</i>	47,4	28,6	37,3	46,1	52,4	50,4	50,9
Sosiaalimenot yhteensä • Sociala utgifterna totalt • <i>Social protection expenditure total</i>							
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • <i>Cash benefits</i>	63,8	70,4	66,2	63,2	61,8	61,9	61,5
Palvelut • Tjänster • <i>Benefits in kind</i>	36,2	29,6	33,8	36,8	38,2	38,1	38,5

Lähde: Sosiaaliturvan menot ja rahoitus. SVT. THL. • Källa: Utgifter för det sociala skyddet samt utgifternas finansiering. FOS. THL. • Source: Social protection expenditure and financing. OSF. THL.

110. Sosiaaliturvan menojen rahoitus 1980–2015

*Finansiering av de utgifterna för det sociala skyddet 1980–2015**Social protection expenditure by source of finance, 1980–2015*

Vuosi År Year	Valtio Staten State	Kunnat Kommunerna Municipalities	Työnantajat Arbetsgivarna Employers	Vakuutetut Försäkradet Insured	Muut tulot Övriga inkomster Other income
%					
1980	24,0	12,6	49,6	7,7	6,1
1985	26,6	15,3	42,0	8,7	7,3
1990	25,0	15,6	44,1	8,0	7,4
1991	28,8	15,3	40,9	7,2	7,8
1992	29,4	15,2	36,7	10,4	8,3
1993	30,3	15,1	34,7	12,3	7,7
1994	30,6	15,8	32,9	14,2	6,4
1995	29,1	16,7	33,6	13,7	7,0
1996	28,3	16,2	35,2	13,1	7,3
1997	26,9	17,3	35,4	13,4	6,9
1998	25,5	18,2	37,0	12,3	7,0
1999	24,7	18,7	37,4	12,5	6,7
2000	24,0	19,1	37,6	12,0	7,2
2001	23,3	19,3	38,5	11,5	7,3
2002	23,7	19,5	39,1	11,0	6,7
2003	24,7	19,5	38,8	10,8	6,2
2004	24,6	19,1	38,7	10,8	6,8
2005	24,6	19,0	38,1	11,3	7,0
2006	24,7	18,6	37,8	11,6	7,3
2007	24,1	18,8	37,5	11,6	7,9
2008	24,6	18,3	37,5	10,9	8,6
2009	27,0	18,3	37,1	11,2	6,5
2010	28,3	17,8	35,7	12,1	6,0
2011	27,6	18,6	35,3	11,9	6,5
2012	27,6	19,3	34,8	12,5	5,8
2013	27,9	19,5	34,5	12,5	5,5
2014	27,7	19,5	34,7	13,0	5,1
2015	26,5	20,8	34,4	13,3	5,0

Lähde: Sosiaaliturvan menot ja rahoitus. SVT. THL. • Källa: Utgifter för det sociala skyddet samt utgifternas finansiering. FOS. THL. •
 Source: Social protection expenditure and financing. OSF. THL.

111. Terveysthuollon menot toimintoittain 2000–2015 Hälsö- och sjukvårdsutgifter efter funktion 2000–2015 Health expenditure by function, 2000–2015

Toiminnot • Funktion • Function	2000	2005	2010	2012	2013	2014	2015
	Milj. € (käyvin hinnoin) • Mn € (till löpande priser) • EUR million (at current prices)						
Erikoissairaanhoido • Specialiserad sjukvård • Specialised health care	3 077	4 367	5 572	6 440	6 802	6 848	6 864
Perusterveydenhuolto ¹⁾ • Primärvård ¹⁾ • Primary health care ¹⁾	1 748	2 408	2 874	3 175	3 192	3 166	3 022
Suun terveydenhuolto • Munhälsövärd • Oral health care	494	679	926	1 015	1 068	1 077	1 164
Työterveys- ja opiskeluterveydenhuolto • Företagshälsövärd och studerandehälsövärd • Occupational and student health care	336	502	701	822	861	874	888
Ikääntyneiden ja vammaisten pitkäaikaishoido (pl. perus- terveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon pitkäaikaishoi- to) • Institutionsvärd för äldre och för personer med ut- vecklingsstörning (exkl. långvarig sluten primärvård och specialiserad sjukvård) • Long term care for older people and people with intellectual disabilities (excl. long-term care by primary and specialised health care)	934	1 388	2 268	2 613	2 757	2 825	2 807
Sairausvakuutuksen korvaama yksityinen terveyden- huolto • Privat hälsö- och sjukvård som ersätts av sjukförsäkringen • Private health care reimbursed under National Health Insurance	576	746	932	1 011	1 048	1 075	1 126
Muu terveydenhuolto ²⁾ • Övrig hälsö- och sjukvård ²⁾ • Other health care ²⁾	33	59	63	67	67	61	431
Läkkeet ja muut lääkinnälliset kulutustavarat • Läkemedel och andra medicinska förbrukningsartiklar • Pharmaceuticals and other medical non-durables	1 455	2 118	2 242	2 343	2 407	2 401	2 483
Hoitolaitteet ja muut lääkinnälliset kestokulutustavarat • Terapeutiska hjälpmedel och andra medicinska varaktiga varor • Therapeutical appliances and other medical durables	264	345	424	418	421	443	456
Terveydenhuollon hallintomenot • Administration av hälsö- och sjukvård • Health administration	266	349	313	313	327	340	189
Matkat • Resor • Travels	133	187	278	347	353	369	360
Terveydenhuollon käyttömenot yhteensä ³⁾ • Hälsö- och sjukvårdens driftsutgifter totalt ³⁾ • Current expenditure on health care, total ³⁾	9 316	13 148	16 593	18 563	19 301	19 479	19 790
Terveydenhuollon bruttoinvestoinnit • Hälsö- och sjukvårdens bruttoinvesteringar • Gross investment in health care	412	612	800	978	1 028	987	1 047
Terveydenhuoltomenot yhteensä (ml. investoinnit) • Totala hälsö- och sjukvårdsutgifter (inkl. investeringar) • Total Health Expenditure (incl. investments)	9 727	13 760	17 393	19 541	20 329	20 466	20 836

1) Pl. työterveys-, opiskelu- ja suun terveydenhuolto. Ml. kotisairaanhoido 2000–2014. • Exkl. företagshälsövärd, studerandehälsövärd och munhälsövärd. Inkl. hemsjukvård 2000–2014. • Excl. occupational, student and oral health care. Incl. Home nursing 2000–2014.

2) Ml. kotisairaanhoidon menot vuodesta 2015, aiemmin perusterveydenhuollon menoissa. • Inkl. utgifter för hemsjukvård från och med 2015, tidigare inom primärvårdens utgifter. • Incl. expenditure of home nursing expenditure from 2015, previously in primary health care expenditure.

3) Tilastoinnissa käytetään EU-asetusperusteista SHA 2011-tilastointijärjestelmää. Kansainvälisessä vertailussa tarkastellaan terveydenhuollon käyttömenoja eli terveydenhuollon kokonaismenoista on vähennetty investointimenot. • Vid statistikföringen används statistikföringssystemet SHA 2011 som baserar sig på en EU-förordning. I international jämförelse med hälsö- och sjukvårdsutgifter avses driftsutgifter, dvs. från hälsö- och sjukvårdens totala utgifter har avdragits investeringsutgifter. • The EU Regulation-based SHA 2011 statistical system is used in the statistics. In international comparison, health care expenditure refers to operating costs, i.e. capital expenditure has been deducted from total health expenditure.

Lähde: Terveysthuollon menot ja rahoitus. SVT. THL. • Källa: Hälsö- och sjukvårdsutgifter samt deras finansiering. FOS. THL. • Source: Health expenditure and financing. OSF. THL.

112. Terveysthuollon menot rahoittajittain 2000–2015
Hälsa- och sjukvårdsutgifter efter finansiering 2000–2015
Health expenditure by source of funding, 2000–2015

Rahoittajat • Finansiering • Source of funding	2000	2005	2010	2012	2013	2014	2015
	%						
Julkinen rahoitus • Offentlig sektor • General government	71,4	75,7	74,4	75,5	75,3	75,1	74,6
Yleinen julkishallinto (pl. Kela) • Offentlig sektor exkl. sociala trygghetsfonder • General government excluding social security funds	57,0	60,7	60,1	61,7	62,2	61,8	61,1
Valtio • Staten • Central government	18,6	22,2	26,3	25,8	25,4	25,1	24,4
Kunnat • Kommunala sektorer • Local/municipal government	38,4	38,4	33,9	36,0	36,8	36,7	36,8
Kela • Sociala trygghetsfonder • Social security funds	14,4	15,0	14,3	13,8	13,2	13,3	13,5
Yksityinen rahoitus • Privat sektor • Private sector	28,6	24,3	25,6	24,5	24,7	24,9	25,4
Avustuskassat • Privata socialförsäkringar • Private social insurance	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3
Yksityinen vakuutus • Privata försäkringsbolag (ej för socialförsäkringar) • Private insurance enterprises (other than social insurance)	2,3	2,1	2,4	2,6	2,6	2,9	2,3
Kotitaloudet • Privata hushållsutgifter ur egen ficka • Private household out-of-pocket expenditure	23,2	19,0	20,0	18,8	19,0	19,0	19,9
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt • Hushållens icke-vinstdrivande organisationer (HIO) • Non-profit institutions serving households (other than social insurance)	0,7	0,7	0,6	0,6	0,5	0,4	0,5
Työnantajat • Bolag (ej sjukförsäkringar) • Corporations (other than health insurance)	1,9	2,0	2,1	2,3	2,3	2,3	2,4
Yhteensä • Totalt • Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Lähde: Terveysthuollon menot ja rahoitus. SVT. THL. • Källa: Hälsa- och sjukvårdsutgifter samt deras finansiering. FOS. THL. • Source: Health expenditure and financing. OSF. THL.

113. Sosiaaliturvan menot asukasta kohti ostovoimapariteetin mukaan EU- ja ETA-maissa 2010–2015
 Utgifter för det sociala skyddet enligt köpkraftsparitet i EU- och EES-länder 2010–2015
 Social protection expenditure per capita by purchasing power parity in EU and EEA countries, 2010–2015

Maa • Land • Country	2010	2012	2013	2014	2015
	€				
Suomi • Finland • <i>Finland</i>	8 493	9 119	9 385	9 742	10 052
Ruotsi • Sverige • <i>Sweden</i>	9 017	9 701	9 704	9 786	10 207*
Norja • Norge • <i>Norway</i>	10 506	11 257	11 645	12 018	12 575
Tanska • Danmark • <i>Denmark</i>	10 156	10 400	10 763	11 061	11 327
Islanti • Island • <i>Iceland</i>	6 807	7 314	7 264	7 636	7 969
Alankomaat • Nederländerna • <i>Netherlands</i>	10 047	10 709	10 828	10 825	10 996
Belgia • Belgien • <i>Belgium</i>	8 800	9 234	9 504	9 893	10 275
Bulgaria • Bulgarien • <i>Bulgaria</i>	1 921	2 116	2 301	2 541	2 664
Espanja • Spanien • <i>Spain</i>	5 791	5 907	5 969	6 087*	6 263*
Irlandi • Irland • <i>Ireland</i>	7 546	7 742	7 489	7 321	7 506
Iso-Britannia • Storbritannien • <i>Great Britain</i>	7 627	7 993	7 759	7 840	8 500*
Italia • Italien • <i>Italy</i>	7 776	7 849	7 763	7 822*	8 201*
Itävalta • Österrike • <i>Austria</i>	9 605	10 127	10 372	10 675	11 013
Kreikka • Grekland • <i>Greece</i>	5 515*	5 272*	4 941*	4 988*	5 177*
Kroatia • Kroatien • <i>Croatia</i>	3 148	3 317	3 477	3 509	3 595
Kypros • Cypern • <i>Cyprus</i>	4 904	5 234	5 339	4 861	5 162
Latvia • Lettland • <i>Latvia</i>	2 486	2 362	2 517	2 599	2 841*
Liettua • Litauen • <i>Lithuania</i>	2 966	3 122	3 126	3 300	3 543*
Luxemburg • Luxemburg • <i>Luxembourg</i>	13 086	13 880	14 626	14 924	15 014
Malta • Malta • <i>Malta</i>	4 008	4 188	4 221	4 478	4 641
Portugali • Portugal • <i>Portugal</i>	5 161	5 107	5 544	5 544	5 618
Puola • Polen • <i>Poland</i>	3 397	3 706	3 836	3 931	..
Ranska • Frankrike • <i>France</i>	9 238	9 833	10 190	10 460	10 818
Romania • Rumänien • <i>Romania</i>	2 308	2 241	2 245	2 350	2 551
Saksa • Tyskland • <i>Germany</i>	9 119	9 724	9 913	10 315	10 768*
Slovakia • Slovakien • <i>Slovakia</i>	3 654	3 817	3 952	4 105	4 295*
Slovenia • Slovenien • <i>Slovenia</i>	5 126	5 323	5 297	5 414	5 684*
Sveitsi • Schweiz • <i>Switzerland</i>	9 767	10 580	11 105	11 312	11 711*
Tšekki • Tjeckien • <i>Czech Republic</i>	4 501	4 690	4 778	5 010	5 215
Unkari • Ungern • <i>Hungary</i>	3 879	3 886	3 933	3 975	4 273
Viro • Estland • <i>Estonia</i>	2 944	3 013	3 051	3 243	3 680
EU28	7 276*	7 644*	7 730*	7 905*	..

Lähde • Källa • Source: Eurostat. <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database> [1.12.2017].

114. Sosiaaliturvan menot suhteessa bruttokansantuotteeseen EU- ja ETA-maissa 2010–2015
Utgifter för det sociala skyddet i förhållande till BNP i EU- och EES-länder 2010–2015
Social protection expenditure in relation to GDP in EU and EEA countries, 2010–2015

Maa • Land • Country	2010	2011	2012	2013	2014	2015
%						
Suomi • Finland • <i>Finland</i>	29,3	28,9	30,1	31,1	31,9	31,6
Ruotsi • Sverige • <i>Sweden</i>	28,6	28,2	29,3	30,0	29,5	29,3*
Norja • Norge • <i>Norway</i>	25,2	24,8	24,6	25,1	26,0	27,9
Tanska • Danmark • <i>Denmark</i>	32,4	32,1	32,0	32,5	32,9	32,3
Islanti • Island • <i>Iceland</i>	23,3	23,9	23,7	23,4	23,9	23,0
Alankomaat • Nederländerna • <i>Netherlands</i>	29,7	30,2	31,0	31,2	30,9	30,2
Belgia • Belgien • <i>Belgium</i>	29,4	29,7	29,6	30,1	30,2	30,4
Bulgaria • Bulgarien • <i>Bulgaria</i>	17,0	16,5	16,6	17,6	18,5	17,9
Espanja • Spanien • <i>Spain</i>	24,6	25,3	25,5	25,8	25,4*	24,7*
Irlanti • Irland • <i>Ireland</i>	25,3	24,5	24,4	23,5	21,8	16,7
Iso-Britannia • Storbritannien • <i>Great Britain</i>	29,1	29,1	29,3	28,4	27,5	28,8*
Italia • Italien • <i>Italy</i>	28,9	28,5	29,3	29,8	29,9*	30,0*
Itävalta • Österrike • <i>Austria</i>	29,8	29,0	29,3	29,8	30,0	30,2
Kreikka • Grekland • <i>Greece</i>	25,9*	27,3*	28,0*	26,3*	26,1*	26,5*
Kroatia • Kroatien • <i>Croatia</i>	21,1	20,7	21,1	22,0	21,6	21,3
Kypros • Cypern • <i>Cyprus</i>	19,9	21,5	22,3	24,2	21,7	22,0
Latvia • Lettland • <i>Latvia</i>	18,3	15,3	14,4	14,6	14,5	14,9*
Liettua • Litauen • <i>Lithuania</i>	19,0	16,9	16,2	15,3	15,2	15,6*
Luxemburg • Luxemburg • <i>Luxembourg</i>	22,7	21,9	22,8	23,2	22,7	22,0
Malta • Malta • <i>Malta</i>	19,3	18,9	19,1	18,9	18,3	17,5
Portugali • Portugal • <i>Portugal</i>	25,8	25,8	26,4	27,6	26,9	25,7
Puola • Polen • <i>Poland</i>	19,7	18,7	18,9	19,4	19,1	:
Ranska • Frankrike • <i>France</i>	32,9	32,7	33,5	33,9	34,2	33,9
Romania • Rumänien • <i>Romania</i>	17,3	16,4	15,4	14,9	14,8	14,6
Saksa • Tyskland • <i>Germany</i>	29,8	28,6	28,7	29,0	29,0	29,2*
Slovakia • Slovakien • <i>Slovakia</i>	18,2	17,8	18,0	18,3	18,5	18,3*
Slovenia • Slovenien • <i>Slovenia</i>	24,4	24,5	24,9	24,9	24,1	23,9*
Sveitsi • Schweiz • <i>Switzerland</i>	25,5	25,4	26,3	27,0	27,0	27,6*
Tšekki • Tjeckien • <i>Czech Republic</i>	20,1	20,1	20,4	20,2	19,7	19,1
Unkari • Ungern • <i>Hungary</i>	22,6	21,7	21,4	20,8	19,9	20,2
Viro • Estland • <i>Estonia</i> 10	17,6	15,6	15,0	14,9	15,1	16,4
EU28	28,6*	28,3*	28,7*	28,9*	28,7*	..

Lähde • Källa • Source: Eurostat. <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database> [1.12.2017].

115. Terveysthuoltomenot suhteessa bruttokansantuotteeseen OECD-maissa 2000–2015
Hälsö- och sjukvårdsutgifternas andel av BNP i OECD-länder 2000–2015
Health expenditure as a share of GDP in OECD countries, 2000–2015

Maa • Land • Country	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%							
Suomi • Finland • Finland	6,8	8,0	8,9	8,9	9,3	9,5	9,5	9,4
Ruotsi • Sverige • Sweden	7,4	8,3	8,5	10,7	10,9	11,1	11,1	11,0
Norja • Norge • Norway	7,7	8,3	8,9	8,8	8,8	8,9	9,3	10,0
Tanska • Danmark • Denmark	8,1	9,1	10,4	10,2	10,3	10,2	10,3	10,3
Islanti • Island • Iceland	9,0	9,2	8,8	8,6	8,7	8,7	8,8	8,6
Alankomaat • Nederländerna • Netherlands	7,1	9,3	10,4	10,5	10,9	10,9	10,9	10,7
Australia • Australien • Australia	7,6	8,0	8,5	8,6	8,7	8,8	9,1	9,4
Belgia • Belgien • Belgium	7,9	9,0	9,9	10,1	10,2	10,4	10,4	10,5
Chile • Chile • Chile	6,3	6,6	6,7	6,7	7,0	7,3	7,7	8,1
Espanja • Spanien • Spain	6,8	7,7	9,0	9,1	9,1	9,0	9,1	9,2
Irlanti • Irland • Ireland	5,9	7,6	10,5	9,9	10,1	10,4	9,9	7,8
Iso-Britannia • Storbritannien • Great Britain	6,0	7,2	8,5	8,5	8,5	9,9	9,8	9,9
Israel • Israel • Israel	6,8	7,1	7,0	7,0	7,1	7,1	7,4	7,4
Italia • Italien • Italy	7,6	8,4	9,0	8,8	9,0	9,0	9,0	9,0
Itävalta • Österrike • Austria	9,2	9,6	10,1	9,9	10,1	10,2	10,3	10,3
Japani • Japan • Japan	7,2	7,8	9,2	10,6	10,8	10,8	10,8	10,9
Kanada • Kanada • Canada	8,3	9,1	10,6	10,2	10,2	10,1	10,0	10,3
Kreikka • Grekland • Greece	7,2	9,0	9,6	9,1	8,8	8,3	7,9	8,4
Korea • Korea • Korea	4,0	5,1	6,5	6,6	6,7	6,9	7,1	7,4
Latvia • Lettland • Latvia	5,4	5,9	6,1	5,6	5,4	5,4	5,5	5,8
Luxemburg • Luxemburg • Luxembourg	5,9	7,2	7,0	6,1	6,6	6,5	6,3	6,0
Meksiko • Mexico • Mexico	4,9	5,9	6,0	5,8	5,9	6,0	5,7	5,9
Portugali • Portugal • Portugal	8,4	9,4	9,8	9,5	9,3	9,1	9,0	9,0
Puola • Polen • Portugal	5,3	5,8	6,4	6,2	6,2	6,4	6,2	6,3
Ranska • Frankrike • France	9,5	10,2	10,7	10,7	10,8	10,9	11,1	11,1
Saksa • Tyskland • Germany	9,8	10,3	11,0	10,7	10,8	11,0	11,1	11,2
Slovakia • Slovakien • Slovakia	5,3	6,6	7,8	7,4	7,6	7,5	6,9	6,9
Slovenia • Slovenien • Slovenia	7,8	8,0	8,6	8,5	8,7	8,8	8,5	8,5
Sveitsi • Schweiz • Switzerland	9,3	10,3	10,7	10,8	11,1	11,4	11,6	12,1
Tšekki • Tjeckien • Czech Republic	5,7	6,4	6,9	7,0	7,0	7,7	7,6	7,2
Turkki • Turkiet • Turkey	4,6	4,9	5,1	4,7	4,5	4,4	4,3	4,1
Unkari • Ungern • Hungary	6,8	8,0	7,6	7,6	7,5	7,3	7,1	7,2
USA • USA • USA	12,5	14,5	16,4	16,4	16,4	16,3	16,5	16,9
Uusi-Seelanti • Nya Zeeland • New Zealand	7,5	8,3	9,7	9,6	9,7	9,4	9,4	9,3
Viro • Estland • Estonia	5,2	5,0	6,3	5,8	5,8	6,0	6,2	6,5
OECD (35)	7,2	8,0	8,8	8,7	8,8	8,9	8,9	8,9

Lähde • Källa • Source: OECD StatExtracts. <http://stats.oecd.org> (01.11.2017).

Terveyden edistäminen

Främjande av hälsa

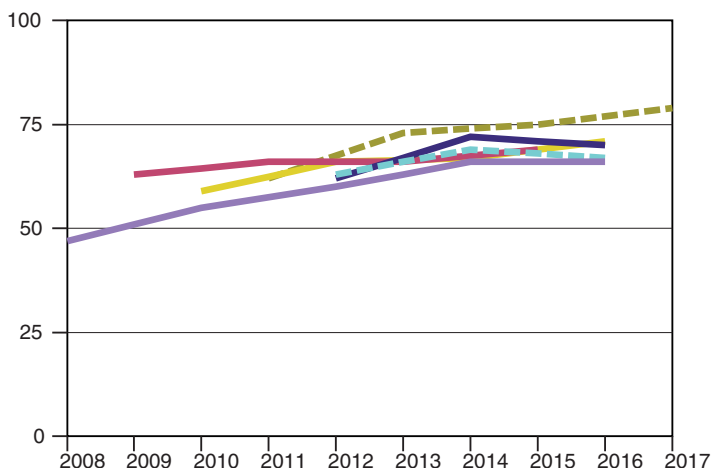
Health promotion

Kuvio 18. - Figur 18. - Figure 18.

Terveydenedistämisaktiivisuus kunnissa 2008–2017

Hälsofrämjande verksamhet i kommuner 2008–2017

Health promotion capacity building in municipalities 2008–2017

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa - Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunens ledning - Health promotion in municipal management
- Liikunnan edistäminen kunnissa - Främjande av motion och idrott i kommuner - Promotion of physical activity in municipalities
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa - Främjande av välbefinnande och hälsa i den grundläggande utbildningen - Health promotion in comprehensive schools
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukioissa - Främjande av välbefinnande och hälsa i gymnasier - Health promotion in upper secondary schools
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa - Främjande av välbefinnande och hälsa i yrkesläroanstalter - Health promotion in vocational schools
- Terveydenedistämisaktiivisuus perusterveydenhuollossa - Hälsofrämjande verksamhet inom primärvården - Health promotion capacity building in primary health care

1) Pisteet 0–100. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja laadun mukaista. Poäng 0–100. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet. Score 0–100. If the total score is 100, the activities comply with good practices and sound quality in all respects.

Lähteet: Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa -TEA. THL; Liikunnan edistäminen kunnissa -TEA. THL; Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa -TEA. THL; Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukioissa -TEA. THL; Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa -TEA. THL; Terveydenedistämisaktiivisuus (TEA) perusterveydenhuollossa. THL. - Källor: Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunens ledning -TEA. THL; Främjande av motion och idrott i kommuner -TEA. THL; Främjande av välbefinnande och hälsa i den grundläggande utbildningen -TEA. THL; Främjande av välbefinnande och hälsa i gymnasier -TEA. THL; Främjande av välbefinnande och hälsa i yrkesläroanstalter -TEA. THL; Hälsofrämjande verksamhet (TEA) inom primärvården. THL. - Sources: Health promotion in municipal management -TEA. THL; Promotion of physical activity in municipalities -TEA. THL; Health promotion in comprehensive schools -TEA. THL; Health promotion in upper secondary schools -TEA. THL; Health promotion in vocational schools -TEA. THL; Health promotion capacity building (TEA) in primary health care. THL.

116. Terveystiedon edistäminen kunnissa maakunnittain 2015–2017
Hälsofrämjande verksamhet i kommuner efter landskap 2015–2017
Health promotion capacity building by region 2015–2017

Maakunta Region	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunens ledning Health promotion in municipal management	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa Främjande av välbefinnande och hälsa i den grundläggande utbildningen Health promotion in comprehensive schools	Liikunnan edistäminen kunnissa Främjande av motion och idrott i kommuner Promotion of physical activity in municipalities
	2017	2015	2016
	Pistemäärä ¹⁾ • Poäng ¹⁾ • Score ¹⁾		
Koko maa • Whole country	79	69	71
Uusimaa	85	69	76
Varsinais-Suomi	71	68	71
Satakunta	65	64	62
Kanta-Häme	67	64	60
Pirkanmaa	86	71	73
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	82	68	77
Kymenlaakso	68	69	65
Etelä-Karjala • South Karelia	91	71	69
Etelä-Savo	77	69	62
Pohjois-Savo	89	70	72
Pohjois-Karjala • North Karelia	66	68	70
Keski-Suomi • Central Finland	75	71	64
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	71	67	63
Pohjanmaa • Ostrobothnia	68	66	60
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	73	66	70
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	80	68	78
Kainuu	70	68	73
Lappi • Lapland	78	67	67

1) Pistet 0–100. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja laadun mukaista. • Poäng 0–100. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet. • Score 0–100. If the total score is 100, the activities comply with good practices and sound quality in all respects.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukioissa Främjande av välbefinnande och hälsa i gymnasier <i>Health promotion in upper secondary schools</i>	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa Främjande av välbefinnande och hälsa i yrkesläroanstalter <i>Health promotion in vocational schools</i>	Terveydenedistämiskapasiteetti perusterveydenhuollossa Hälsöfrämjande verksamhet inom primärvården <i>Health promotion capacity building in primary health care</i>	Landskap
2016	2016	2016	
70	67	66	Hela landet
73	69	73	Nyland
69	70	66	Egentliga Finland
67	67	72	Satakunta
72	71	61	Egentliga Tavastland
71	61	67	Birkaland
67	53	61	Päijänne-Tavastland
70	58	63	Kymmenedalen
67	69	56	Södra Karelen
75	69	64	Södra Savolax
65	73	60	Norra Savolax
65	74	58	Norra Karelen
71	64	60	Mellersta Finland
67	70	68	Södra Österbotten
72	66	60	Österbotten
70	74	48	Mellersta Österbotten
66	67	67	Norra Österbotten
68	71	70	Kajanaland
62	60	53	Lapland

Lähteet: Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa – TEA. THL; Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA. THL; Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa – TEA. THL; Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukioissa – TEA. THL; Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa – TEA. THL; Terveydenedistämiskapasiteetti (TEA) perusterveydenhuollossa. THL. • Källor: Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunens ledning – TEA. THL; Främjande av motion och idrott i kommuner – TEA. THL; Främjande av välbefinnande och hälsa i den grundläggande utbildningen – TEA. THL; Främjande av välbefinnande och hälsa i gymnasier – TEA. THL; Främjande av välbefinnande och hälsa i yrkesläroanstalter – TEA. THL; Hälsöfrämjande verksamhet (TEA) inom primärvården. THL. • Sources: Health promotion in municipalities – TEA. THL; Health promotion in comprehensive schools – TEA. THL; Health promotion in upper secondary schools – TEA. THL; Health promotion in vocational schools – TEA. THL; Health promotion capacity building (TEA) in primary health care. THL.

Väestön terveys ja terveystäyttyminen

Befolkningens hälsa och hälsobeteende

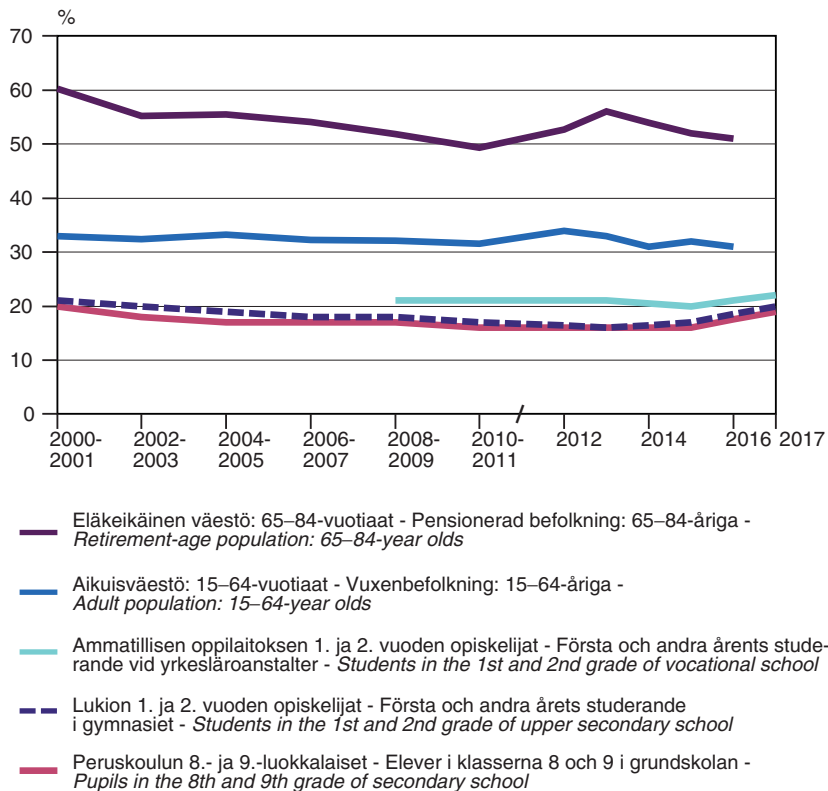
Population health and health behaviour

Kuvio 19. - Figur 19. - Figure 19.

Terveytensä keskitasoiseksi tai huonoksi kokevien osuus 2000–2017

Andelen personer som upplever sin hälsa medelmåttlig eller dålig 2000–2017

Percentage of people who rated their own health as average or poor, 2000–2017

Lähteet: Koululaiset ja opiskelijat: Kouluterveyskysely. THL; Aikuisväestö: Vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveystäyttyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL; Eläkeikäinen väestö: Vuoteen 2011 asti Eläkeikäisen väestön terveystäyttyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. Källor: Elever och studerande: Enkäten Hälsa i skolan. THL, Vuxenbefolkning: Fram till år 2011 Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL; Pensionerad befolkning: Fram till år 2011 Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. Sources: Pupils and students: The School Health Promotion Study. THL; Adult population: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL. Retirement -age population: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (EVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

117. Niukasti hedelmiä, marjoja ja kasviksia syövien 14–20 vuotiaiden osuus 2002–2017
Andelen om 14–20-åriga som sällan äter frukter, bär och grönsaker 2002–2017
Percentage of 14–20-year-olds who eat little fruit, berries or vegetables, 2002–2017

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender		2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015	2017
	N	..	..	..	..	..	..	..	132 134
	%								
Peruskoulun 8.– ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school		..	..	..	..	..	..	..	73
Pojat • Pojkar • Boys		..	..	..	..	..	..	..	80
Tytöt • Flickor • Girls		..	..	..	..	..	..	..	66
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school		..	..	..	..	..	..	..	64
Pojat • Pojkar • Boys		..	..	..	..	..	..	..	74
Tytöt • Flickor • Girls		..	..	..	..	..	..	..	57
Ammattillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school		..	..	..	..	..	..	..	85
Pojat • Pojkar • Boys		..	..	..	..	..	..	..	89
Tytöt • Flickor • Girls		..	..	..	..	..	..	..	79

Lähde: Kouluterveyskysely, THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan, THL. • Source: The School Health Promotion Study, THL.

118. Tuoreita kasviksia päivittäin syövien 20–64-vuotiaiden osuus 2006–2016
Andelen 20–64-åriga som äter färska grönsaker dagligt 2006–2016
Percentage of 20–64-year-olds who eat fresh vegetables daily, 2006–2016

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender		2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2012	2013	2014	2015	2016
	N	5 835	5 558	5 094	2 292	29 597	11 136	11 458	2 628
	%								
20–64		41	43	44	37	35	42	40	45
Miehet • Män • Men		31	36	33	28	28	33	31	36
Naiset • Kvinnor • Women		49	49	52	46	42	51	48	54
20–34		34	35	37	32	31	38	35	42
Miehet • Män • Men		24	28	26	25	24	30	27	36
Naiset • Kvinnor • Women		40	41	44	38	38	46	45	48
35–44		38	41	43	44	37	42	42	46
Miehet • Män • Men		27	33	31	38	30	32	34	31
Naiset • Kvinnor • Women		47	47	53	50	44	53	51	62
45–54		46	47	48	38	37	46	43	49
Miehet • Män • Men		33	40	36	25	29	37	34	39
Naiset • Kvinnor • Women		55	52	57	50	45	54	51	57
55–64		47	50	48	38	38	45	40	47
Miehet • Män • Men		38	40	38	28	31	35	33	39
Naiset • Kvinnor • Women		55	58	56	48	45	55	48	53

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveystäyttyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH), THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH), THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH), THL.

119. Tuoreita kasviksia päivittäin syövien 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2016
Andelen 65–84-åriga som äter färska grönsaker dagligt 2007–2016
Percentage of 65–84-year-olds who eat fresh vegetables daily, 2007–2016

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2007	2009	2011	2013	2014	2015	2016
		1 804	1 675	1 680	16 544	6 846	7 028	1 877
		%						
65–84		28	31	31	34	38	36	41
Miehet • Män • <i>Men</i>		25	31	29	30	33	32	36
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		30	30	32	37	42	40	46
65–69		32	37	34	37	43	40	41
Miehet • Män • <i>Men</i>		27	37	32	31	36	33	34
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		36	38	36	43	49	46	48
70–74		30	29	34	35	40	39	47
Miehet • Män • <i>Men</i>		28	27	31	30	33	32	40
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		31	31	36	38	45	45	53
75–79		23	26	25	30	34	32	37
Miehet • Män • <i>Men</i>		24	29	26	28	31	29	36
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		23	24	24	31	36	34	39
80–84		21	24	26	28	29	29	33
Miehet • Män • <i>Men</i>		16	23	24	25	26	28	36
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		26	25	28	30	31	30	30

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Eläkeikäisen väestön terveystäytyminen ja terveys (EVTK) –tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly –survey (EVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL

120. Ylipainoisten (BMI ≥ 25 kg/m²) 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017
Övervikt (BMI ≥ 25 kg/m²) 14–20-åriga 2002–2017
Overweight (BMI ≥ 25 kg/m²) 14–20-year-olds, 2002–2017

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender		2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015	2017
	N	129 742	144 378	149 287	182 726	176 723	161 698	105 276	126 760
	%								
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school		13	15	16	15	16	16	16	19
Pojat • Pojkar • Boys		17	18	20	19	19	20	19	22
Tytöt • Flickor • Girls		10	11	11	11	12	13	13	16
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school		11	12	13	13	13	14	14	16
Pojat • Pojkar • Boys		15	16	18	17	17	18	18	19
Tytöt • Flickor • Girls		8	9	10	10	11	11	12	13
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school		..	..	..	22	22	22	22	25
Pojat • Pojkar • Boys		..	..	..	26	25	26	25	28
Tytöt • Flickor • Girls		..	..	..	17	17	17	19	20

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • Source: The School Health Promotion Study. THL.

121. Ylipainoisten (BMI ≥ 25 kg/m²) 20–64-vuotiaiden osuus 2006–2016
Övervikt (BMI ≥ 25 kg/m²) 20–64-åriga 2006–2016
Overweight (BMI ≥ 25 kg/m²) 20–64-year-olds, 2006–2016

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender		2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2012	2013	2014	2015	2016
	N	5 883	5 536	5 107	2 273	29 449	11 139	11 539	2 576
	%								
20–64		51	52	53	54	55	54	54	54
Miehet • Män • Men		59	61	62	61	62	61	62	63
Naiset • Kvinnor • Women		45	45	46	46	47	46	47	46
20–34		35	33	36	39	39	40	40	41
Miehet • Män • Men		44	43	46	45	47	47	47	51
Naiset • Kvinnor • Women		28	27	30	33	32	32	32	31
35–44		51	53	54	54	56	54	56	51
Miehet • Män • Men		61	62	66	65	67	64	66	63
Naiset • Kvinnor • Women		41	47	43	43	45	43	46	39
45–54		57	58	57	63	62	61	62	65
Miehet • Män • Men		65	65	67	72	69	70	71	76
Naiset • Kvinnor • Women		50	52	50	54	55	53	55	55
55–64		63	63	63	64	66	65	65	65
Miehet • Män • Men		66	70	68	70	72	70	70	70
Naiset • Kvinnor • Women		60	57	59	57	60	60	60	61

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveystäyttyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

122. Ylipainoisten (BMI ≥ 25 kg/m²) 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2016

Övervikt (BMI ≥ 25 kg/m²) 65–84-åriga 2007–2016

Overweight (BMI ≥ 25 kg/m²) 65–84-year-olds, 2007–2016

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2007	2009	2011	2013	2014	2015	2016
		%						
65–84		65	64	65	64	64	62	65
Miehet • Män • Men		65	66	63	66	66	64	71
Naiset • Kvinnor • Women		65	62	66	63	63	60	60
65–69		67	65	64	68	66	64	66
Miehet • Män • Men		70	66	66	69	69	68	72
Naiset • Kvinnor • Women		63	65	62	66	64	60	59
70–74		67	64	65	63	64	62	68
Miehet • Män • Men		65	69	65	67	65	66	75
Naiset • Kvinnor • Women		68	60	66	59	63	60	61
75–79		62	65	68	62	62	62	61
Miehet • Män • Men		62	66	63	63	63	61	64
Naiset • Kvinnor • Women		63	63	73	61	62	62	57
80–84		61	60	60	61	60	58	65
Miehet • Män • Men		59	60	56	61	60	55	61
Naiset • Kvinnor • Women		64	60	64	61	60	60	67

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Eläkeikäisen väestön terveystäytyminen ja terveys (EVTk) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTk) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (EVTk) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

123. Vähän tai ei lainkaan hengästyttävää liikuntaa harrastavien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017
Andelen 14–20-åriga som utövar lite eller ingen tröttande motion alls 2002–2017
Percentage of 14–20-year-olds who did little or no exercise that left them out of breath, 2002–2017

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	N	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015	2017
		151 814	157 024	160 648	198 285	191 278	180 280	118 419	132 941
		%							
Peruskoulun 8.– ja 9.-luokkalaisten • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school		41	39	38	35	34	32	22	24
Pojat • Pojkar • Boys		36	35	35	33	33	32	23	24
Tytöt • Flickor • Girls		46	44	40	37	36	33	22	23
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school		36	34	32	33	31	29	23	22
Pojat • Pojkar • Boys		29	28	27	29	28	27	22	22
Tytöt • Flickor • Girls		41	39	36	35	34	30	23	23
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school		..	..	..	48	47	47	36	38
Pojat • Pojkar • Boys		..	..	..	44	43	44	35	37
Tytöt • Flickor • Girls		..	..	..	54	53	50	37	41

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • Source: The School Health Promotion Study. THL.

124. Vähän tai ei lainkaan vapaa-ajan liikuntaa harrastavien 20–64-vuotiaiden osuus 2006–2016
Andelen 20–64-åriga som på sin fritid utövar lite eller ingen motion alls 2006–2016
Percentage of 20–64 year-olds who did little or no exercise, 2006–2016

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2012	2013	2014	2015	2016
		5 770	5 561	5 062	2 283	29 580	11 158	11 535	2 611
		%							
20–64		28	28	28	25	25	23	26	23
Miehet • Män • Men		31	29	30	27	27	25	27	25
Naiset • Kvinnor • Women		26	28	27	23	23	21	25	21
20–34		29	28	28	28	26	24	28	25
Miehet • Män • Men		32	28	28	31	28	26	29	30
Naiset • Kvinnor • Women		27	28	28	24	23	21	26	20
35–44		30	32	30	21	23	25	25	22
Miehet • Män • Men		31	33	31	21	24	26	26	24
Naiset • Kvinnor • Women		29	31	29	20	23	23	25	20
45–54		27	28	28	26	27	23	26	26
Miehet • Män • Men		32	28	31	26	29	25	27	25
Naiset • Kvinnor • Women		23	28	26	26	25	22	25	28
55–64		28	27	27	25	23	20	24	18
Miehet • Män • Men		29	27	30	28	25	22	24	20
Naiset • Kvinnor • Women		27	27	24	22	22	19	25	16

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveystäyttyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

125. Vähän tai ei lainkaan liikuntaa harrastavien 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2016

Andelen 65–84-åriga som utövar lite eller ingen motion alls 2007–2016

Percentage of 65–84-year-olds who did little or no exercise, 2007–2016

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2007	2009	2011	2013	2014	2015	2016
		..	..	..	16 046	6 890	7 132	1 776
	%							
65–84		..	..	..	28	26	27	27
Miehet • Män • Men		..	..	..	25	24	24	28
Naiset • Kvinnor • Women		..	..	..	31	28	30	26
65–69		..	..	..	23	20	22	20
Miehet • Män • Men		..	..	..	23	21	23	22
Naiset • Kvinnor • Women		..	..	..	22	19	21	18
70–74		..	..	..	25	25	24	29
Miehet • Män • Men		..	..	..	21	25	22	28
Naiset • Kvinnor • Women		..	..	..	28	24	26	29
75–79		..	..	..	31	28	30	33
Miehet • Män • Men		..	..	..	27	25	25	36
Naiset • Kvinnor • Women		..	..	..	33	30	34	29
80–84		..	..	..	45	43	44	38
Miehet • Män • Men		..	..	..	36	33	34	34
Naiset • Kvinnor • Women		..	..	..	52	50	50	42

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Eläkeikäisen väestön terveystäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (EVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

126. Päivittäin tupakoivien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017

Andelen 14–20-åriga som röker dagligen 2002–2017

Percentage of 14–20-year-olds who smoke daily, 2002–2017

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015	2017
N	152 006	155 760	159 566	196 724	190 426	180 316	118 909	132 256
	%							
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaisten • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school	21	18	15	15	15	13	9	7
Pojat • Pojkar • Boys	22	18	16	17	17	15	10	8
Tytöt • Flickor • Girls	20	17	14	14	14	12	8	6
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school	18	15	12	10	11	8	6	3
Pojat • Pojkar • Boys	17	14	11	10	10	8	5	3
Tytöt • Flickor • Girls	19	15	12	11	11	8	6	4
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school	..	..	..	39	39	36	30	23
Pojat • Pojkar • Boys	..	..	..	39	40	35	28	21
Tytöt • Flickor • Girls	..	..	..	40	39	37	33	25

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • Source: The School Health Promotion Study. THL.

127. Päivittäin tupakoivien 20–64-vuotiaiden osuus 2006–2016

Andelen 20–64-åriga som röker dagligen 2006–2016

Percentage of 20–64-year-olds who smoke daily, 2006–2016

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2012	2013	2014	2015	2016
N	5 917	5 653	5 169	2 411	29 614	11 160	11 552	2 627
	%							
20–64	21	19	18	16	18	17	17	15
Miehet • Män • Men	25	23	22	20	20	19	19	16
Naiset • Kvinnor • Women	17	16	14	13	15	15	15	15
20–34	22	19	17	16	17	17	16	13
Miehet • Män • Men	27	22	20	19	19	19	18	13
Naiset • Kvinnor • Women	19	17	16	13	16	15	14	15
35–44	21	19	17	13	18	16	15	16
Miehet • Män • Men	25	24	20	15	22	20	16	17
Naiset • Kvinnor • Women	18	15	14	12	14	13	13	14
45–54	20	22	19	18	19	18	18	17
Miehet • Män • Men	23	27	24	24	21	20	21	19
Naiset • Kvinnor • Women	18	19	14	13	18	16	15	15
55–64	19	17	17	17	16	17	18	17
Miehet • Män • Men	23	20	22	19	18	19	19	16
Naiset • Kvinnor • Women	14	15	14	15	14	14	17	15

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveystäyttyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

128. Päivittäin tupakoivien 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2016

Andelen 65–84-åriga som röker dagligen 2007–2016

Percentage of 65–84-year-olds who smoke daily, 2007–2016

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2007	2009	2011	2013	2014	2015	2016
		1 847	1 741	1 723	16 930	6 971	7 179	1 895
		%						
65–84		8	7	8	7	8	8	8
Miehet • Män • Men		11	10	10	8	10	9	10
Naiset • Kvinnor • Women		5	5	6	6	6	7	7
65–69		13	12	12	11	11	11	14
Miehet • Män • Men		17	16	14	12	14	12	15
Naiset • Kvinnor • Women		10	8	9	9	9	11	12
70–74		7	8	8	7	8	8	8
Miehet • Män • Men		10	9	9	8	10	10	11
Naiset • Kvinnor • Women		5	6	7	6	6	7	5
75–79		4	3	5	3	5	5	4
Miehet • Män • Men		6	4	7	4	7	7	5
Naiset • Kvinnor • Women		3	2	3	3	4	3	3
80–84		4	3	3	3	3	2	1
Miehet • Män • Men		5	3	4	4	4	3	1
Naiset • Kvinnor • Women		2	2	2	3	2	2	1

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Eläkeikäisen väestön terveystäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (EVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

129. Humalahakuisesti alkoholia kuukausittain juovien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017
Andelen 14–20-åriga som månatligen dricker alkohol i berusningssyfte 2002–2017
Percentage of 14–20-year-olds who engage in binge drinking at least once a month, 2002–2017

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	N	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015	2017
		152 664	157 405	161 134	198 102	190 785	181 098	119 933	131 483
		%							
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school		20	22	17	17	16	12	10	10
Pojat • Pojkar • Boys		21	22	18	17	16	13	11	11
Tytöt • Flickor • Girls		18	21	17	16	16	11	9	9
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school		22	28	26	25	24	19	18	18
Pojat • Pojkar • Boys		28	33	29	28	26	21	20	20
Tytöt • Flickor • Girls		18	24	23	23	23	18	17	17
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school		..	..	..	40	39	34	31	28
Pojat • Pojkar • Boys		..	..	..	43	41	37	32	31
Tytöt • Flickor • Girls		..	..	..	37	35	31	29	25

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • Source: The School Health Promotion Study. THL.

130. Humalahakuisesti alkoholia viikoittain käyttävien 20–64-vuotiaiden osuus 2006–2016
Andelen 20–64-åriga som varje vecka dricker alkohol i berusningssyfte 2006–2016
Percentage of 20–64-year-olds who engaged in binge drinking at least once a week, 2006–2016

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender		2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2012	2013	2014	2015	2016
	N	5 839	5 510	5 102	2 038	26 436	10 038	10 252	2 632
	%								
20–64		17	16	15	16	13	14	12	13
Miehet • Män • Men		28	26	25	25	21	22	19	21
Naiset • Kvinnor • Women		9	8	7	6	5	5	5	6
20–34		17	15	15	16	12	13	11	12
Miehet • Män • Men		28	24	24	26	18	20	18	17
Naiset • Kvinnor • Women		9	9	9	4	6	6	4	7
35–44		16	14	13	15	12	13	12	13
Miehet • Män • Men		26	25	24	23	19	21	18	22
Naiset • Kvinnor • Women		8	6	5	6	5	4	5	4
45–54		19	19	17	19	16	16	15	14
Miehet • Män • Men		31	31	29	30	26	26	23	23
Naiset • Kvinnor • Women		10	10	8	9	7	6	7	5
55–64		16	15	15	14	12	13	12	14
Miehet • Män • Men		26	23	23	22	20	21	17	23
Naiset • Kvinnor • Women		8	8	8	7	4	5	5	5

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveystäyttyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL

131. Terveystentilansa huonoksi tai keskinkertaiseksi kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017
Andelen 14–20-åriga som upplever sitt hälsotillstånd dåligt eller medelmåttigt 2002–2017
Percentage of 14–20-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2002–2017

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender		2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015	2017
	N	153 160	157 406	160 795	199 231	191 616	181 767	119 263	133 032
		%							
Peruskoulun 8.– ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school		18	17	17	17	16	16	16	19
Pojat • Pojkar • Boys		15	14	14	14	13	13	13	14
Tytöt • Flickor • Girls		22	20	20	20	19	19	19	23
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school		20	19	18	18	17	16	17	20
Pojat • Pojkar • Boys		17	16	16	15	14	14	14	15
Tytöt • Flickor • Girls		23	21	20	19	19	18	19	23
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school		..	..	..	21	21	21	20	22
Pojat • Pojkar • Boys		..	..	..	18	17	17	16	17
Tytöt • Flickor • Girls		..	..	..	25	25	26	25	29

Lähde: Kouluterveyskysely, THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan, THL. • Source: The School Health Promotion Study, THL.

132. Terveytensä huonoksi tai keskitasoiseksi kokevien 20–64-vuotiaiden osuus 2006–2016
Andelen 20–64-åriga som upplever sitt hälsotillstånd dåligt eller medelmåttigt 2006–2016
Percentage of 20–64-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2006–2016

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender		2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2012	2013	2014	2015	2016
	N	5 936	5 667	5 182	2 297	29 693	11 241	11 625	2 632
		%							
20–64		34	33	33	34	33	31	32	31
Miehet • Män • Men		36	34	35	35	34	32	33	31
Naiset • Kvinnor • Women		32	33	32	32	32	30	30	30
20–34		24	23	22	24	23	21	22	25
Miehet • Män • Men		23	21	20	25	24	20	21	24
Naiset • Kvinnor • Women		25	24	24	24	22	22	23	25
35–44		30	26	29	25	29	28	29	27
Miehet • Män • Men		31	27	29	26	31	31	30	29
Naiset • Kvinnor • Women		30	25	29	25	27	25	27	25
45–54		35	38	38	39	37	35	36	31
Miehet • Män • Men		40	38	41	44	38	38	38	31
Naiset • Kvinnor • Women		31	38	35	34	35	33	34	31
55–64		45	44	41	47	46	43	43	41
Miehet • Män • Men		46	45	45	51	48	46	47	43
Naiset • Kvinnor • Women		43	44	38	44	44	40	40	39

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH), THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH), THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH), THL.

133. Terveystensä huonoksi tai keskitasoiseksi kokevien 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2016
Andelen 65–84-åriga som upplever sitt hälsotillstånd vara dåligt eller medelmåttigt 2007–2016
Percentage of 65–84-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2007–2016

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2007	2009	2011	2013	2014	2015	2016
		%						
65–84		54	52	49	56	54	52	51
Miehet • Män • Men		53	52	48	55	55	52	52
Naiset • Kvinnor • Women		54	51	51	57	54	51	50
65–69		45	41	40	46	45	43	45
Miehet • Män • Men		47	44	41	46	48	46	48
Naiset • Kvinnor • Women		43	39	38	46	43	40	42
70–74		50	51	45	55	53	52	50
Miehet • Män • Men		50	54	43	55	54	52	51
Naiset • Kvinnor • Women		50	48	47	56	53	52	49
75–79		58	58	60	63	60	58	55
Miehet • Män • Men		56	57	55	63	59	57	58
Naiset • Kvinnor • Women		60	59	65	63	61	60	53
80–84		74	64	64	71	71	68	70
Miehet • Män • Men		76	62	64	70	70	68	59
Naiset • Kvinnor • Women		72	66	64	72	71	68	77

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Eläkeikäisen väestön terveystäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (EVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

134. Fyysisen toimintarajoitteen kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017
Andelen om 14-20-åriga som upplever sin fysiska funktionsförmåga begränsad 2002–2017
Percentage of 14-20-year-olds who experience physical disability, 2002–2017

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	N	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015	2017
		%							
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school		..	..	..	..	..	..	..	6
Pojat • Pojkar • Boys		..	..	..	..	..	..	..	6
Tytöt • Flickor • Girls		..	..	..	..	..	..	..	6
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school		..	..	..	..	..	..	..	4
Pojat • Pojkar • Boys		..	..	..	..	..	..	..	3
Tytöt • Flickor • Girls		..	..	..	..	..	..	..	5
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school		..	..	..	..	..	..	..	5
Pojat • Pojkar • Boys		..	..	..	..	..	..	..	4
Tytöt • Flickor • Girls		..	..	..	..	..	..	..	6

Lähde: Kouluterveyskysely, THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan, THL. • Source: The School Health Promotion Study, THL.

135. Työkykynsä heikentyneeksi arvioivien 20–64-vuotiaiden osuus 2012–2016
Andelen 20–64-åriga, som upplever den egna arbetsförmågan nedsatt 2012–2016
Percentage of 20–64-year-olds who self-rated deterioration of work ability, 2012–2016

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2012	2013	2014	2015	2016
		%				
20–64	2 250	24	23	23	22	24
Miehet • Män • Men		27	25	24	24	25
Naiset • Kvinnor • Women		21	21	21	21	23
20–34	16	13	13	14	14	17
Miehet • Män • Men		18	14	14	13	17
Naiset • Kvinnor • Women		13	13	15	14	16
35–44	14	18	18	19	18	21
Miehet • Män • Men		16	19	21	19	20
Naiset • Kvinnor • Women		12	17	17	16	22
45–54	29	26	26	26	26	28
Miehet • Män • Men		34	30	29	29	29
Naiset • Kvinnor • Women		25	22	23	23	27
55–64	38	37	34	34	34	33
Miehet • Män • Men		44	41	37	38	36
Naiset • Kvinnor • Women		33	33	31	31	30

Lähde: Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH), THL. • Källa: Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH), THL. • Source: Regional Health and Well-being Study (ATH), THL.

136. Apua riittämättömästi saavien 65–84-vuotiaiden osuus 2012–2016
Andelen 65–84-åriga som inte får tillräckligt med hjälp 2012–2016
Percentage of 65–84-year-olds who do not receive adequate assistance 2012–2016

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2012	2013	2014	2015	2016
		1 405	16 739	6 985	7 069	1 839
	%					
65–84		6	6	6	5	5
Miehet • Män • <i>Men</i>		3	4	4	3	4
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		8	7	7	7	6
65–69		3	3	3	3	3
Miehet • Män • <i>Men</i>		2	3	2	3	2
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		4	4	4	4	3
70–74		6	5	5	4	4
Miehet • Män • <i>Men</i>		3	3	3	2	3
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		8	6	7	6	5
75–79		9	7	7	6	6
Miehet • Män • <i>Men</i>		5	5	4	4	5
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		11	9	9	8	6
80–84		11	12	12	11	14
Miehet • Män • <i>Men</i>		5	8	8	6	7
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		14	15	15	14	19

Lähde: Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källa: Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. •
Source: Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

137. Kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2017
Andelen 14–20-åriga som upplever måttlig eller svår ångest 2002–2017
Percentage of 14–20-year-olds who experience moderate or severe anxiety, 2002–2017

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015	2017
N	..	..	..	..	..	175 249	116 003	130 297
	%							
Peruskoulun 8.– ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school	..	..	..	..	..	11	12	12
Pojat • Pojkar • Boys	..	..	..	..	..	6	6	6
Tytöt • Flickor • Girls	..	..	..	..	..	16	17	18
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school	..	..	..	..	..	10	12	13
Pojat • Pojkar • Boys	..	..	..	..	..	5	6	5
Tytöt • Flickor • Girls	..	..	..	..	..	13	16	18
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school	..	..	..	..	..	12	12	11
Pojat • Pojkar • Boys	..	..	..	..	..	7	6	5
Tytöt • Flickor • Girls	..	..	..	..	..	18	19	19

Lähde: Kouluterveyskysely, THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan, THL. • Source: The School Health Promotion Study, THL.

138. Psykkisesti merkittävästi kuormittuneiden 20–64-vuotiaiden osuus 2012–2016
Andelen 20–64-åriga som upplever betydande psykisk påfrestning 2012–2016
Percentage of 20–64-year-olds who are under severe mental strain, 2012–2016

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	2012	2013	2014	2015	2016
N	2 255	29 238	10 972	11 341	2 577
	%				
20–64	14	14	13	13	14
Miehet • Män • Men	14	13	12	12	13
Naiset • Kvinnor • Women	15	14	15	15	15
20–34	19	17	17	17	15
Miehet • Män • Men	17	15	14	14	15
Naiset • Kvinnor • Women	21	19	19	20	15
35–44	12	13	13	12	16
Miehet • Män • Men	14	13	12	13	14
Naiset • Kvinnor • Women	11	13	13	12	17
45–54	14	13	13	12	14
Miehet • Män • Men	13	13	11	11	12
Naiset • Kvinnor • Women	15	13	14	14	15
55–64	11	11	10	11	12
Miehet • Män • Men	9	11	8	10	9
Naiset • Kvinnor • Women	12	11	12	11	14

Lähde: Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källa: Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Source: Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

139. Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden 65–84 -vuotiaiden osuus 2012–2016
Andelen 65–84 -åriga som upplever betydande psykisk påfrestning 2012–2016
Percentage of 65–84-year-olds who are under severe mental strain, 2012–2016

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2012	2013	2014	2015	2016
		1 270	15 193	6 382	6 619	1 679
	%					
65–84		9	8	7	7	8
Miehet • Män • <i>Men</i>		8	7	7	7	8
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		10	9	8	8	8
65–69		10	7	7	7	7
Miehet • Män • <i>Men</i>		10	5	6	7	8
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		10	9	7	6	6
70–74		8	8	7	7	9
Miehet • Män • <i>Men</i>		7	7	5	6	9
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		10	8	8	9	9
75–79		8	9	9	8	9
Miehet • Män • <i>Men</i>		5	8	8	7	7
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		10	10	9	9	10
80–84		9	10	9	10	10
Miehet • Män • <i>Men</i>		9	8	7	7	7
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		9	11	11	11	12

Lähde: Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källa: Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. •
Source: Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

Väestön mielipiteet sosiaaliturvasta

Befolkningens åsikter om socialskyddet i Finland

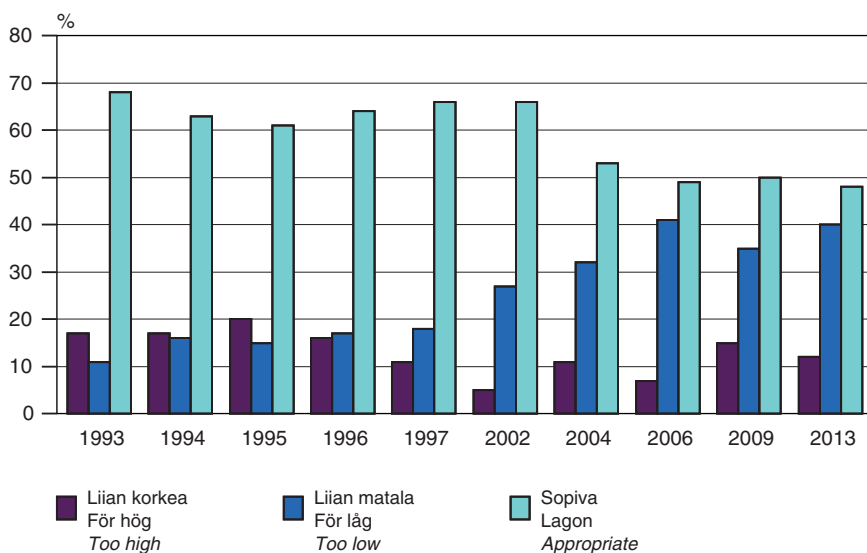
Public opinion on social protection in Finland

Kuvio 20. - Figur 20. - Figure 20.

Väestön mielipiteet sosiaaliturvan tasosta 1993–2013

Befolkningens åsikter om nivån på socialskyddet 1993–2013

Public opinion on the level of social protection, 1993–2013

Lähde: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. THL. - Källa: Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA). THL. - Source: Welfare and Services in Finland (HYPA). THL.

140. Väestön mielipide sosiaaliturvan tasosta 2004–2013
Befolkningens åsikt om nivån på socialskyddet 2004–2013
Public opinion on the level of social protection, 2004–2013

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Sosiaaliturvan taso on Suomessa • Nivån på socialskyddet i Finland • The level of social protection in Finland is								
	Aivan liian/jonkin verran liian korkea Alltför/en aning för hög Far too high/somewhat too high			Sopiva Lämplig Appropriate			Aivan liian/jonkin verran liian alhainen Alltför/en aning för låg Far too low/somewhat too low		
	2004	2009	2013	2004	2009	2013	2004	2009	2013
N	466	265	479	2 993	851	1 947	1 377	602	1 625
	%								
18–34									
Miehet • Män • Men	15	16	16	57	53	56	26	31	28
Naiset • Kvinnor • Women	7	10	7	53	51	51	38	40	42
35–64									
Miehet • Män • Men	13	17	14	55	50	49	28	33	37
Naiset • Kvinnor • Women	11	17	10	50	48	40	35	35	50
65–79									
Miehet • Män • Men	10	15	14	51	53	53	33	32	34
Naiset • Kvinnor • Women	5	14	9	49	45	49	35	41	42

Lähde: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. THL • Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA). THL • *Welfare and Services in Finland (HYPA). THL.*

141. Väestön mielipide yksityisten sosiaalipalvelujen lisäämisestä 2004–2013
Befolkningens åsikt om en ökning av den privata sociala servicen 2004–2013
Public opinion concerning increased private social welfare services, 2004–2013

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Yksityisiä sosiaalipalveluja tulisi lisätä • Den privata socialservicen borde ökas • There should be more private social welfare services					
	Täysin/jokseenkin samaa mieltä Helt/någorlunda av samma åsikt I fully agree/I agree to some extent			Täysin/jokseenkin eri mieltä Helt/någorlunda av annan åsikt I fully disagree/I disagree to some extent		
	2004	2009	2013	2004	2009	2013
N	1 354	2 599	1 955	643	518	1 318
	%					
18–34						
Miehet • Män • Men	44	34	47	21	27	27
Naiset • Kvinnor • Women	48	28	49	16	21	22
35–64						
Miehet • Män • Men	44	31	44	29	36	39
Naiset • Kvinnor • Women	52	36	52	20	33	30
65–79						
Miehet • Män • Men	47	27	41	30	36	39
Naiset • Kvinnor • Women	47	32	50	18	29	32

Lähde: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. THL • Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA). THL • *Welfare and Services in Finland (HYPA). THL.*

142. Väestön mielipide yksityisen terveyden- ja sairaanhoidon lisäämisestä 2004–2013
Befolkningens åsikt om en ökning av den privata hälso- och sjukvården 2004–2013
Public opinion on increased private provision of health care services, 2004–2013

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Yksityistä terveyden- ja sairaanhoitoa tulisi lisätä • Den privata hälso- och sjukvården borde ökas • <i>There should be more private health care services</i>					
	Täysin/jokseenkin samaa mieltä Helt/någorlunda av samma åsikt <i>I fully agree/I agree to some extent</i>			Täysin/jokseenkin eri mieltä Helt/någorlunda av annan åsikt <i>I fully disagree/I disagree to some extent</i>		
	2004	2009	2013	2004	2009	2013
N	1 324	532	1 767	715	549	1 617
	%					
18–34						
Miehet • Män • <i>Men</i>	44	34	48	26	33	27
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	44	32	47	21	27	29
35–64						
Miehet • Män • <i>Men</i>	43	34	39	30	36	45
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	50	33	43	24	36	41
65–79						
Miehet • Män • <i>Men</i>	49	30	40	28	33	43
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	52	31	40	19	31	41

Lähde: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. THL • Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA). THL • *Welfare and Services in Finland (HYPA). THL.*

143. Väestön mielipide sosiaalipalvelujen toimivuudesta 2006–2015
Befolkningens åsikt om sociala servicens funktion 2006–2015
Public opinion on the functioning of social welfare services, 2006–2015

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Suomessa sosiaalipalvelut toimivat yleisesti ottaen hyvin • Den sociala servicen fungerar allmänt taget bra i Finland • <i>Social welfare services in Finland work well on the whole</i>							
	Täysin/jokseenkin samaa mieltä Helt/någorlunda av samma åsikt <i>I fully agree/I agree to some extent</i>				Täysin/jokseenkin eri mieltä Helt/någorlunda av annan åsikt <i>I fully disagree/I disagree to some extent</i>			
	2006	2009	2013	2015*	2004	2009	2013	2015*
N	3 206	2 599	2 873	1 576	861	805	832	502
	%							
18–34								
Miehet • Män • <i>Men</i>	82	75	72	59	11	15	16	18
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	79	70	66	52	16	19	23	29
35–64								
Miehet • Män • <i>Men</i>	76	70	74	64	16	19	18	15
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	67	63	64	59	25	25	26	24
65–79								
Miehet • Män • <i>Men</i>	69	62	78	70	20	19	12	11
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	62	48	66	64	24	27	19	16

Lähteet: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. TH; Uudistuvat sosiaali- ja terveyspalvelut -kysely. THL • Källor: Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA). THL; Enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster. THL • *Sources: Welfare and Services in Finland (HYPA). THL; Social and health services reform survey. THL.*

144. Väestön mielipide terveystalvelujen toimivuudesta 2013 ja 2015
Befolkningens åsikt om hur hälsovårdsservicen fungerade 2013 och 2015
Public opinion on the functioning of health care services, 2013 and 2015

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Terveystalvelut toimivat yleisesti ottaen hyvin • Hälso- och sjukvårdstjänsterna fungerar allmänt taget bra • Health services work well on the whole			
	Täysin/jokseenkin samaa mieltä Helt/någorlunda av samma åsikt I fully agree/I agree to some extent		Täysin/jokseenkin eri mieltä Helt/någorlunda av annan åsikt I fully disagree/I disagree to some extent	
	2013	2015*	2013	2015*
N	3 034	2 106	898	303
	%			
18–34				
Miehet • Män • Men	80	80	14	11
Naiset • Kvinnor • Women	71	82	22	13
35–64				
Miehet • Män • Men	75	78	19	13
Naiset • Kvinnor • Women	67	80	27	13
65–79				
Miehet • Män • Men	76	85	17	7
Naiset • Kvinnor • Women	66	82	28	9

Lähteet: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. TH; Uudistuvat sosiaali- ja terveystalvelut -kysely. THL • Källor: Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA). THL; Enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster. THL • Sources: Welfare and Services in Finland (HYPA). THL; Social and health services reform survey. THL

145. Väestön mielipide verovarujen kohdentamisesta terveyden- ja sairaanhoitoon 2013 ja 2015
Befolkningens åsikt om att allokera skattemedel till hälso- och sjukvården 2013 och 2015
Public opinion on the targeting of public funds to preventive care and health services, 2013 and 2015

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Verovaroja tulisi kohdentaa terveyden- ja sairaanhoitoon • Skattemedel bör allokeras till hälso- och sjukvården • Public funds should be targeted to preventive care and health services					
	Nykyistä enemmän Mer än för närvarande More than at present		Jokseenkin nykyinen määrä Ungefär samma mängd som för närvarand More or less the same as at present		Nykyistä vähemmän Mindre än för närvarande Less than at present	
	2013	2015*	2013	2015*	2013	2015*
N	2 424	1 418	1 669	1 060	77	112
	%					
18–34						
Miehet • Män • Men	53	50	45	43	2	7
Naiset • Kvinnor • Women	60	64	39	34	1	2
35–64						
Miehet • Män • Men	55	50	41	42	4	8
Naiset • Kvinnor • Women	61	57	38	40	1	2
65–79						
Miehet • Män • Men	55	51	43	46	2	4
Naiset • Kvinnor • Women	65	57	34	42	1	1

Lähteet: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. TH; Uudistuvat sosiaali- ja terveystalvelut -kysely. THL • Källor: Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA). THL; Enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster. THL • Sources: Welfare and Services in Finland (HYPA). THL; Social and health services reform survey. THL

146. Väestön mielipide verovarojen kohdentamisesta sosiaalipalveluihin 2013 ja 2015
Befolkningens åsikt om att allokera skattemedel till den sociala servicen 2013 och 2015
Public opinion on the targeting of public funds to social services, 2013 and 2015

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Verovaroja tulisi kohdentaa sosiaalipalveluihin • Skattemedel bör allokeras till den sociala servicen • <i>Public funds should be targeted to social services</i>					
	Nykyistä enemmän Mer än för närvarande <i>More than at present</i>		Jokseenkin nykyinen määrä Ungefär samma mängd som för närvarand <i>More or less the same as at present</i>		Nykyistä vähemmän Mindre än för närvarande <i>Less than at present</i>	
	2013	2015*	2013	2015*	2013	2015*
N	1 916	801	2 045	1 442	204	265
	%					
18–34						
Miehet • Män • <i>Men</i>	38	31	55	57	7	13
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	56	49	42	46	2	5
35–64						
Miehet • Män • <i>Men</i>	40	26	53	58	7	17
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	54	33	43	60	3	7
65–79						
Miehet • Män • <i>Men</i>	34	22	61	65	5	13
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	48	32	49	61	3	7

Lähteet: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. THL; Uudistuvat sosiaali- ja terveyspalvelut -kysely. THL. • Källor: Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA). THL; Enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster. THL. • Sources: Welfare and Services in Finland (HYPA). THL; Social and health services reform survey. THL.

147. Väestön mielipide verovarojen kohdentamisesta tulonsiirtoihin 2013 ja 2015
Befolkningens åsikt om att allokera skattemedel till inkomstöverföringen 2013 och 2015
Public opinion on the targeting of public funds to income transfers, 2013 and 2015

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Verovaroja tulisi kohdentaa tulonsiirtoihin • Skattemedel bör allokeras till inkomstöverföringen • <i>Public funds should be targeted to income transfers</i>					
	Nykyistä enemmän Mer än för närvarande <i>More than at present</i>		Jokseenkin nykyinen määrä Ungefär samma mängd som för närvarand <i>More or less the same as at present</i>		Nykyistä vähemmän Mindre än för närvarande <i>Less than at present</i>	
	2013	2015*	2013	2015*	2013	2015*
N	1 123	471	2 463	1 308	476	712
	%					
18–34						
Miehet • Män • <i>Men</i>	26	19	57	51	17	31
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	34	23	58	54	8	24
35–64						
Miehet • Män • <i>Men</i>	24	17	61	47	15	36
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	31	18	61	57	8	25
65–79						
Miehet • Män • <i>Men</i>	24	17	65	52	11	31
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	28	24	64	56	8	20

Lähteet: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. THL; Uudistuvat sosiaali- ja terveyspalvelut -kysely. THL. • Källor: Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA). THL; Enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster. THL. • Sources: Welfare and Services in Finland (HYPA). THL; Social and health services reform survey. THL.

Hyvinvointia kuvaavat THL:n avainindikaattorit

THL:n avainindikaattoriohjelmassa (INDI 2009–2012) asiantuntijat määrittivät väestön terveyden, hyvinvoinnin sekä sosiaali- ja terveystalouden avainindikaattoreiden suppean kokoelman. Avainindikaattorit valittiin, jotta päättäjät ja suunnittelijat löytäisivät helpommin runsaan tiedon keskeltä väestön terveyttä, hyvinvointia ja palveluja kuvaavat keskeiset, luotettavat ja vertailukelpoiset indikaattorit.

Avainindikaattorit mahdollistavat yleiskuvan saamisen hyvinvoinnin ja terveyden sekä sosiaali- ja terveystalouden kehityksestä Suomessa. Avainindikaattorit on tarkoitettu myös kuntien, maakuntien ja sairaanhoitopiirien väestön hyvinvoinnin seurantaan esimerkiksi hyvinvointikertomustyössä.

Avainindikaattorit on julkaistu Hyvinvointikompassi.fi -verkkopalvelussa ja ne on koottu Sotkanet -verkkopalveluun omaksi indikaattoriryhmäksi. Hyvinvointikompassi esittää avainindikaattorit havainnollisesti kahta käyttäjän valitsemaa aluetta vertaillen. Sotkanet puolestaan mahdollistaa useamman alueen vertailun sekä tarjoaa nopean numerotiedon siirron excel- ja csv-muodoissa.

Aluetiedot ovat saatavilla Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanetistä (www.thl.fi/sotkanet). Sotkanetin indikaattoritiedon tulkinna avuksi indikaattoreista on saatavissa kuvailutieto (info), josta selviää muun muassa, miten indikaattori on laskettu ja mikä on sen tietolähde.

THL:n avainindikaattorit www.sotkanet.fi/sotkanet/fi/haku?g=590

Hyvinvointikompassi www.hyvinvointikompassi.fi

THL:s nyckelindikatorer som beskriver välfärd

I avsnittet redovisas i sammanfattad form THL:s nyckelindikatorer som beskriver välfärd. I THL:s nyckelindikatorprogram (INDI 2009–2012) definierade experter en begränsad uppsättning nyckelindikatorer för befolkningens hälsa och välfärd samt för social- och hälsovårdstjänsterna. Nyckelindikatorerna valdes för att göra det lättare för beslutsfattare och planerare att hitta centrala, tillförlitliga och jämförbara indikatorer för befolkningens hälsa, välfärd och tjänster i det stora utbudet av information.

Nyckelindikatorerna ger en allmän bild av hur hälsan, välfärden och social- och hälsovårdstjänsterna har utvecklats i Finland. Nyckelindikatorerna är också avsedda för uppföljning av befolkningens välfärd i kommunerna, landskapen och sjukvårdsdistrikten exempelvis inom arbetet med välfärdsberättelser.

Nyckelindikatorerna har publicerats i nättjänsten Välfärdskompassen, Hyvinvointikompassi.fi, och de har också samlats i en separat indikatorgrupp i nättjänsten Sotkanet. Välfärdskompassen presenterar nyckelindikatorerna åskådligt genom en jämförelse av två områden som användaren väljer. I Sotkanet är det däremot möjligt att jämföra flera områden med varandra. I denna tjänst är det också möjligt att snabbt överföra sifferuppgifter i Excel- och csv-format.

Regionala uppgifter hittas i Statistik- och indikatorbanken Sotkanet (www.thl.fi/sotkanet). Till stöd för tolkningen av indikatorerna innehåller Sotkanet också bakgrundsinformation om hur varje indikator beräknats och vilken källa den har.

THL:s nyckelindikatorer www.sotkanet.fi/sotkanet/sv/haku?g=590

Välfärdskompassen www.hyvinvointikompassi.fi/sv/web/hyvinvointikompassi/

THL's key indicators for welfare

THL's key indicator programme (INDI 2009–2012) was a project where experts defined a collection of key indicators for population health and welfare, and social and health services. The aim of the programme was to provide policy-makers and planners with easy access to key, reliable and comparable indicators that describe population health and welfare as well as services.

Key indicators give an overview of health and welfare trends and development of social and health services in Finland. Key indicators are also intended to support municipalities, regions and hospital districts to monitor the population's welfare through, for example, welfare reports.

The key indicators are published on the Welfare Compass website (www.hyvinvointikompassi.fi). They also form a specific group of indicators in the Sotkanet Statistics and Indicator bank. The Welfare Compass allows users to compare the key indicators for two regions of their choice. Sotkanet allows users to compare several regions at once and swiftly export numerical data in Excel or CSV format.

Regional data are available in the Sotkanet Statistics and Indicator Bank (www.thl.fi/sotkanet). To facilitate the interpretation of indicators, Sotkanet also provides background information for each indicator (info), explaining for example how the indicator has been calculated and which sources it uses.

THL's key indicators for welfare www.sotkanet.fi/sotkanet/en/haku?g=590

Welfare Compass www.hyvinvointikompassi.fi/en/web/hyvinvointikompassi/

148. Hyvinvointia kuvaavat THL:n avainindikaattorit
THL:s nyckelindikatorer som beskriver välfärd
THL's key indicators for welfare

	2003	2006	2009	2012	2014	2015	2016
Väestörakenne ja –muutokset • Befolkningsstruktur och förändringar • Population structure and changes							
Ikärakenne • Åldersstruktur • Agestructure							
0–6-vuotiaat, % väestöstä • 0–6 år, % av befolkningen • <i>Population aged 0–6 as % of total population</i> (Sotkanet ID=7)	7,7	7,6	7,7	7,8	7,7	7,6	7,5
7–15-vuotiaat, % väestöstä • 7–5 år, % av befolkningen • <i>Population aged 7–15 as % of total population</i> (Sotkanet ID=167)	11,2	10,7	10,1	9,7	9,7	9,8	9,8
16–24-vuotiaat, % väestöstä • 16–24 år, % av befolkningen • <i>Population aged 16–24 as % of total population</i> (Sotkanet ID=168)	11,2	11,2	11,1	11,1	10,8	10,6	10,5
25–64-vuotiaat, % väestöstä • 25–64 år, % av befolkningen • <i>Population aged 25–64 as % of total population</i> (Sotkanet ID=169)	54,3	54,0	54,1	52,6	51,8	51,5	51,3
65–74-vuotiaat, % väestöstä • 65–74 år, % av befolkningen • <i>Population aged 65–74 as % of total population</i> (Sotkanet ID=170)	8,5	8,8	9,0	10,4	11,2	11,7	11,8
75–84-vuotiaat, % väestöstä • 75–84 år, % av befolkningen • <i>Population aged 75–84 as % of total population</i> (Sotkanet ID=1069)	5,5	5,9	5,9	6,1	6,2	6,2	6,5
85 vuotta täyttäneet, % väestöstä • 85 år och över, % av befolkningen • <i>Population aged 85 and over as % of total population</i> (Sotkanet ID=675)	1,6	1,8	2,0	2,3	2,4	2,5	2,6
Huoltosuhde, demografinen • Demografisk försörjningskvot • <i>Demographic dependency ratio</i> (Sotkanet ID=761)	49,7	50,5	50,6	54,3	57,1	58,2	59,1
Kieliryhmät • Språkgrupper • Language groups							
Ruotsinkielinen väestö, % väestöstä 31.12. • Svenskspråkig befolkning % av befolkningen 31.12 • <i>Swedish-speaking population as % of total population at year end</i> (Sotkanet ID=2343)	5,6	5,5	5,4	5,4	5,3	5,3	5,3
Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta • Annan modersmål än finska, svenska eller samiska / 1 000 invånare • <i>Native language other than Finnish, Swedish or Lappish per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=187)	23,9	29,7	38,7	49,2	56,7	60,1	64,3

148.jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2014	2015	2016
Perherakenne • Familjestruktur • Family structure							
Asuntokunnat, joissa on vähintään yksi alle 18-vuotias henkilö, % kaikista asuntokunnista • Bostadshushåll med minst en person under 18 år, % av alla bostadshushåll • <i>Household dwelling-units with at least one person aged under 18, as % of all household dwelling units</i> (Sotkanet ID=2445)	24,9	24,2	23,4	22,6	22,1	21,8	21,6
Yhden hengen asuntokunnat, % asuntokunnista • En persons bostadshushåll, % av bostadshushållen • <i>Household dwelling-units with one person, as % of all household dwelling-units</i> (Sotkanet ID=324)	38,8	40,1	40,7	41,5	41,9	42,2	42,6
Yhden vanhemman perheet, % lapsiperheistä • Familjer med bara en förälder, % av barnfamiljerna • <i>Single parent families, as % of all families with children</i> (Sotkanet ID=74)	19,9	19,9	20,1	20,4	20,8	21,1	21,6
Sosioekonominen rakenne • Sosioekonomisk struktur • Socio-economic structure							
Koulutustasomittain • Mått för utbildningsnivå • <i>Measure of educational level</i> (Sotkanet ID=180)	297	313	330	345	355	358	363
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiaista • Invalidpensionstagare, % av i åldrarna 16–64 år • <i>Disability pension recipients, as % of aged 16–64</i> (Sotkanet ID=2424)	7,4	7,4	7,6	7,1	6,7	6,4	6,2
Työlliset, % väestöstä • Sysselsatta, % av befolkningen • <i>Employed, as % of total population</i> (Sotkanet ID=2328)	43,0	43,8	42,8	43,1	41,6	41,1	41,2
Elinkeinorakenne • Näringsstruktur • Industrial structure							
Maatalous, metsätalous ja kalatalous, % työllisistä • Jordbruk, skogsbruk och fiske, % av de sysselsatta • <i>Agriculture, forestry and fishing, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3859)	..	..	3,7	3,4	3,3	3,2	..
Teollisuus, % työllisistä • Tillverkning, % av sysselsatta • <i>Manufacturing, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3862)	..	..	14,9	13,7	12,9	12,8	..
Kaivostoiminta ja louhinta, Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta, Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito, % työllisistä • Utvinning av mineral, Försörjning av el, gas, värme och kyla, Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering, % av de sysselsatta • <i>Mining and quarrying, Electricity, gas, steam and air conditioning supply, Water supply; sewerage, waste management and remediation activities, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3865)	..	..	1,2	1,2	1,2	1,2	..

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2014	2015	2016
Rakentaminen, % työllisistä • Byggverksamhet, % av de sysselsatta • <i>Construction, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3864)	..	..	6,4	6,6	6,4	6,5	..
Tukku- ja vähittäiskauppa; Kuljetus ja varastointi; Majoitus- ja ravitsemistoiminta, % työllisistä • Handel; Transport och magasinering; Hotell- och restaurangverksamhet, % av de sysselsatta • <i>Wholesale and retail trade; Transportation and storage; Accommodation and food service activities, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3855)	..	..	21,9	21,6	21,3	21,0	..
Informaatio ja viestintä, % työllisistä • Informations- och kommunikationsverksamhet, % av de sysselsatta • <i>Information and communication, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3856)	..	..	3,8	3,8	3,9	3,9	..
Rahoitus- ja vakuutustoiminta, % työllisistä • Finans- och försäkringsverksamhet, % av de sysselsatta • <i>Financial and insurance activities, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3857)	..	..	2,1	2,0	1,9	2,0	..
Kiinteistöalan toiminta, % työllisistä • Fastighetsverksamhet, % av de sysselsatta • <i>Real estate activities, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3858)	..	..	0,9	0,9	0,9	0,9	..
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, Hallinto- ja tukipalvelutoiminta, % työllisistä • Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik, Uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster, % av de sysselsatta • <i>Professional, scientific and technical activities, Administrative and support service activities, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3860)	..	..	11,4	12,0	12,3	12,7	..
Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus, Koulutus, Terveys- ja sosiaalipalvelut, % työllisistä • Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring, Utbildning, Vård och omsorg; sociala tjänster, % av de sysselsatta • <i>Public administration and defence; compulsory social security, Education, Human health and social work activities, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3861)	..	..	28,9	28,8	29,3	29,2	..
Muu palvelutoiminta, % työllisistä • Annan serviceverksamhet, % av de sysselsatta • <i>Other service activities, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3863)	..	..	4,8	4,8	5,4	5,4	..
Väestön hyvinvointi ja terveydentila • Befolkningens hälsa och välfärd • Population health and welfare							
Elinolot • Levnadsförhållanden • Living conditions							
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä • 17–24-åriga personer utanför utbildningssystemet, % av befolkningen i samma ålder • <i>Those aged 17–24 not in education or training, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=3219)	11,8	11,4	11,4	10,8	8,6	8,3	8,3

148. jatk. • forts. • cont

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2014	2015	2016
Vaikeasti työllistyvät, % 15–64-vuotiaista (rakennetyöttömyys) • Svårsysselsatta, % av 15–64-åringarna (strukturell arbetslöshet) • <i>Persons who are difficult to employ, as % of persons aged 15–64 (structural unemployment)</i> (Sotkanet ID=3071)	..	4,2	3,7	4,1	5,3	6,0	6,2
Asunnottomat yksinäiset / 1 000 asukasta • Ensamstående bostadslösa / 1 000 invånare • <i>Lone homeless persons per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=2618)	1,6	1,4	1,5	1,4	1,3	1,2	1,2
Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista • Trångbodda bostadshushåll med barn, % av alla bostadshushåll med barn • <i>Household-dwelling units with children living in overcrowded conditions, as % of all households with children</i> (Sotkanet ID=190)	33,4	30,3	29,5	29,2	29,6	29,8	29,8
Kunnan yleinen pienituloisuusaste • Kommunens allmänna risk för fattigdom • <i>General at-risk-of-poverty rate for the municipality</i> (Sotkanet ID=3099)	12,9	14,5	14,8	13,6	13,0	12,7	12,7
Koulun fysisissä työoloissa puutteita, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista • Brister i skolans fysiska arbetsmiljö, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Inadequate physical working conditions, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=283)	56,4	55,8	52,5	..	..	54,3	..
Hyvinvoinnin jakautuminen • Fördelning av välfärden • Distribution of welfare							
Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot • Ginikoefficient, disponibel inkomst • <i>Gini coefficient, disposable income</i> (Sotkanet ID=3126))	27,2	28,7	27,6	26,9	27,0	27,3	27,2
Koettu hyvinvointi ja turvallisuus • Upplevd välfärd och delaktighet • Perceived welfare and participation							
Ei yhtään läheistä ystävää, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista • Inga nära vänner, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Has no close friends, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=292))	11,8	11,3	9,3	..	..	9,3	8,5 ³⁾
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokkalaista • Mobbats i skolan, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Pupils who have been bullied at school, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=1514)	6,9	7,4	8,2	..	..	6,2	5,8 ³⁾
Elämänlaatunsa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som upplever en god livskvalitet (EuroHIS-8) (%), 20–64-åringar • <i>Persons who rate their quality of life (EuroHIS-8) as good (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4271)	..	..	..	..	55,2	55,2	56,8

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2014	2015	2016
Elämänlaatunsa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet • Andelen personer som upplever en god livskvalitet (EuroHIS-8) (%), 65 år och äldre • <i>Persons who rate their quality of life (EuroHIS-8) as good (%), age 65 and over</i> (Sotkanet ID=4272)	..	..	..	..	51,9	52,4	54,5
Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som känner sig ensamma (%), 20–64-åringar • <i>Persons who feel themselves lonely (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4285)	..	..	..	..	9,2	8,6	10,2
Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet • Andelen personer som känner sig ensamma (%), 65 år och äldre • <i>Persons who feel themselves lonely (%), age 65 and over</i> (Sotkanet ID=4286)	..	..	..	..	8,7	8,6	8,6
Asuinalueensa turvallisuuteen tyytyväisten osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som är nöjda med tryggheten i sitt bos- tadsområde (%), 20–64-åringar • <i>Persons who are satisfied with the safety of their neighbourhood (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4299)	..	..	..	..	90,2	91,0	91,8
Luottamus oman kunnan päätöksentekoon asteikolla 1–5 (keskiarvo) • Genomsnittligt förtroende för beslutsfattandet i den egna kommunen på skalan 1–5 • <i>Average trust in decision-making in the municipality on a scale of 1–5</i> (Sotkanet ID=4326)	..	..	..	..	2,9	2,9	2,9
Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, % • Valdeltagande i kommunalvalen (%) • <i>Voting turnout in municipal elections, %</i> (Sotkanet ID=3076)	..	..	..	58,2	..	..	58,9 ³⁾
Aktiivisesti järjestötoimintaan tms. osallistuvien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som aktivt deltar i organisationsverksamhet eller motsvarande (%), 20–64-åringar • <i>Participating in activities organised by associations etc. (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4292)	..	..	..	..	26,7	27,6	25,8
Elintavat • Levnadsvanor • Lifestyles							
Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Röker dagligen, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Daily smokers, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=288)	19,5	15,6	14,8	..	..	8,9	6,9 ³⁾
Päivittäin tupakoivien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som röker dagligen (%), 20–64-åringar • <i>Daily smokers (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4405)	..	..	..	..	17,0	16,6	15,4

148. jatk. • forts. • cont

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2014	2015	2016
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Ordentligt berusad minst en gång i månaden, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Heavy drinking at least once a month, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=289)	19,0	17,4	15,9	..	..	9,9	10,2 ³⁾
Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som dricker för mycket alkohol (AUDIT-C) (%), 20–64-åringar • <i>Persons who drink too much alcohol (AUDIT-C) (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4412)	..	..	..	..	34,8	33,2	32,8
Kannabista 12 viime kuukauden aikana käyttäneiden osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som använt cannabis under de senaste 12 månaderna (%), 20–64 åringar • <i>Proportion of those who report having used cannabis during the past 12 months (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4551)	..	..	..	..	5,0	4,4	3,8
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Övervikt, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Overweight, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=3906)	14,5	14,6	15,9	..	..	15,7	18,9 ³⁾
Lihavien osuus (kehon painoindeksi BMI ≥ 30 kg/m ²) (%), 20–64-vuotiaat • Andelen feta personer (kroppsmasseindex BMI ≥ 30 kg/m ²) (%), 20–64-åringar • <i>Obesity (Body Mass Index BMI ≥ 30 kg/m²) (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4460)	..	..	..	..	17,5	18,4	18,9
Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Utvär motion som ger andfåddhet högst en timme per vecka under fritiden, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Less physical exercise than one hour a week, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=3905)	41,7	37,7	34,5	..	..	22,4	23,7 ³⁾
Vapaa-ajan liikuntaa harrastamattomien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som inte motioner på fritiden (%), 20–64-åringar • <i>Leisure-time physical inactivity (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4446)	..	..	..	..	18,9	18,6	18,2
Niukasti sekä tuoreita että kypsennettyjä kasviksia käyttävien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som äter endast lite färska och kokta grönsaker (%), 20–64-åringar • <i>People who eat fresh and cooked vegetables poorly, aged 20–64 (%)</i> (Sotkanet ID=4541)	..	..	..	..	21,1	21,7	20,5

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2014	2015	2016
Terveydentila • Hälsotillstånd • Health status							
THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu • HL:s sjuklighetsindex, åldersstandardiserat • THL's morbidity index, age-standardised (Sotkanet ID=243)	..	109,8	109,0	104,8	100,0	..	..
Menetetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 0–80 vuotta / 100 000 asukasta • Förlorade levnadsår (PYLL) i åldrarna 0–80 år /100 000 invånare • Potential years of life lost (PYLL) at ages 0–80 per 100 000 inhabitants (Sotkanet ID=3138)	8 018	7 941	7 558	6 957	6 509	..	..
Itsemurhien vuoksi menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 0–80 vuotta / 100 000 asukasta • Antalet förlorade levnadsår (PYLL) till följd av själv mord i åldern 0–80 år / 100 000 invånare • Potential years of life lost (PYLL) due to suicide at ages 0–80 per 100 000 inhabitants (Sotkanet ID=3960)	697	631	632	541	479	..	..
Terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi kokevien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som upplever att den egna hälsan är högst medelmåttig (%), 20–64-åringar • Self-rated health moderate or poor (%), age 20–64 (Sotkanet ID=4334)	..	..	..	..	31,0	31,5	30,5
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Medelmåttigt eller dåligt hälsotillstånd, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • In moderate or poor health, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school (Sotkanet ID=286)	18,2	17,8	17,1	..	..	16,2	18,8 ³⁾
Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som upplever betydande psykisk påfrestning (%), 20–64-åringar • Severe mental strain (%), age 20–64 (Sotkanet ID=4355)	..	..	..	..	13,3	13,3	14,0
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta • Patienter som fått sjukhusvård till följd av skador och förgiftningar / 10 000 invånare • Hospital care for injuries and poisonings, patients per 10 000 inhabitants (Sotkanet ID=3037)	145,1	150,3	154,3	156,0	151,9	146,7	144,0
Sepelvaltimotautitapahtumat ikävälillä 35–79 vuotta / 100 000 vastaavanikäistä • Kranskärslssjukdomsfall i åldrarna 35–79 år / 100 000 i samma ålder • Coronary disease events in people aged 35–79 per 100 000 persons of same age (Sotkanet ID=1063)	636	534	468	426	..	..	..

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2014	2015	2016
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Måttlig eller svår ångest, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Moderate or severe anxiety, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=328)	..	..	..	..	..	11,8	12,2 ³⁾
Toiminta- ja työkyky • Funktions- och arbetsförmåga • <i>Performance and work capacity</i>							
100 metrin matkan juoksemisessa suuria vaikeuksia, osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som har stora svårigheter att springa en sträcka på 100 meter (%), 20–64-åringar • <i>Great difficulties to run 100m (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4362)	..	..	..	..	8,6	8,7	9,0
500 metrin matkan kävelemisessä suuria vaikeuksia, osuus (%), 65 vuotta täyttäneet • Andelen personer som har stora svårigheter att gå en sträcka på 500 meter (%), 65 år och äldre • <i>Great difficulties in walking 500 meters (%), age 65 and over</i> (Sotkanet ID=4374)	..	..	..	..	15,9	15,2	16,2
Arkiaskareissa (ADL+IADL) suuria vaikeuksia kokevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet • Andelen personer som har stora svårigheter att klara av vardagliga sysslor (%), 75 år och äldre • <i>Great difficulties in activities of daily living (%), age 75 and over</i> (Sotkanet ID=4368)	..	..	..	..	25,6	25,0	26,8
Apua riittämättömästi saavien osuus väestöstä (%), 75 vuotta täyttäneet • Andelen personer som inte får tillräckligt med hjälp (%), 75 år och äldre • <i>Persons who do not receive adequate assistance (%), aged 75 and over</i> (Sotkanet ID=4382)	..	..	..	..	11,3	10,3	10,8
Itsestä huolehtimisessa vähintään suuria vaikeuksia kokevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet • Andelen personer (%) som upplever stora svårigheter att ta hand om sig själv (%), 75 år och äldre • <i>People who have great or greater difficulties in taking care of themselves, over 75 year olds (%)</i> (Sotkanet ID=4536)	..	..	..	..	13,5	11,9	15,9
Muistinsa huonoksi kokevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet • Andelen personer som upplever att de har ett dåligt minne (%), 75 år och äldre • <i>Those who experience poor memory, over 75 year olds (%)</i> (Sotkanet ID=4539)	..	..	..	..	11,3	9,8	8,5
Työkykynsä heikentyneeksi (enintään 7/10) arvioivien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som upplever att den egna arbetsförmågan är nedsatt, 20– 64-åringar • <i>Self-rated deterioration of work ability (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4251)	..	..	..	..	22,7	22,2	24,1

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2014	2015	2016
Niiden osuus, jotka uskovat, että todennäköisesti eivät jaksata työkennellä vanhuuseläkeikään saakka (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som tror att de sannolikt inte orkar arbeta fram till pensionsåldern (%), 20–64-åringar • Persons who think that they probably will not be able to continue working until retirement age (%), age 20–64 (Sotkanet ID=4387)	..	..	..	..	27,0	26,1	25,8
Sosiaali- ja terveystalvelujen toimivuus • Funderande social- och hälsavårdstjänster • Social and health services							
Perusterveydenhuolto • Primärvård • Primary health care							
Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta ¹⁾ • Läkarbesök inom primärvårdens öppenvård / 1 000 invånare ¹⁾ • Outpatient physician visits in primary health care per 1000 inhabitants ¹⁾ (Sotkanet ID=1552)	1 809	1 717	1 535	1 270	1 278	1 245	1 203
Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki muut kuin lääkärikäynnit / 1 000 asukasta • Andra än läkarbesök inom primärvårdens öppenvård / 1 000 invånare • Primary health care, outpatient visits other than physician visits per 1000 inhabitants (Sotkanet ID=1553)	2 955	2 995	3 350	3 288	3 183	3 146	3 247
Perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, keskimääräinen hoitoaika • Slutenvård inom primärvården, medelvårdtid • Inpatient primary health care, average length of stay (Sotkanet ID=1266)"	30,4	30,4	28,5	23,0	22,3	17,8	15,1
Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärin potilaat yhteensä, % väestöstä ¹⁾ • Läkarens patienter inom primärvården totalt % av befolkningen ¹⁾ • Patients seen by a physician in primary health care as % of total population ¹⁾ (Sotkanet ID=3224)	64,8	64,2	58,8	49,8	50,8	50,2	49,6
Yksityislääkärikäynneistä korvausta saaneet, % väestöstä • Personer som fått ersättning för besök hos privatläkare, % av befolkningen • Reimbursement for visits to private physicians, recipients as % of total population (Sotkanet ID=692)	28,8	28,9	30,1	29,7	29,4	29,3	28,4
Suun terveydenhuollon palveluja terveyskeskuksissa käyttäneet 18 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä ¹⁾ • Andelen personer över 18 år som anlitat mun- och tandvårdstjänster vid hälsocentralerna, % av befolkningen i samma ålder ¹⁾ • Persons aged 18 and over who have used oral health services in health centres, as % of total population of same age ¹⁾ (Sotkanet ID=3132)	23,0	25,1	26,2	24,4	26,0	27,8	28,3

148. jatk. • forts. • cont.

148 jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2014	2015	2016
<p>Hammaslääkäripalveluja yksityissektorilla käyttäneet (korvauksia saaneet hlöt), % väestöstä • Andelen personer som anlitat tandläkartjänster inom privata sektorn (personer som fått ersättning), % av befolkningen • <i>Persons who have used private-sector dental services (reimbursement recipients), as % of total population</i> (Sotkanet ID=3081)</p>	19,4	19,3	19,6	19,1	18,9	18,8	17,2
<p>Terveydenedistämisaktiivisuus (TEA) perusterveydenhuollossa, pistemäärä • Hälsöfrämjande aktivitet (TEA) inom primärvården, poängtal • <i>Health promotion capacity building (TEA) in primary health care, score</i> (Sotkanet ID=4092)</p>	..	..	..	60,1	66	..	67
<p>Somaattinen erikoissairaanhoito • Specialiserad somatisk sjukvård • Specialised somatic health care</p>							
<p>Erikoissairaanhoitoa yli 6 kk odottaneet 31.12. / 10 000 asukasta • Antalet personer som 31.12 väntat på specialiserad sjukvård i mer än 6 månader / 10 000 invånare • <i>Patients waiting over 6 months for access to specialised health care on 31 Dec per 10 000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=3130)</p>	..	..	6,6	1,6	1,6	2,0	3,4
<p>Sydäninfarktipotilaiden 30 päivän kuolleisuus, vakioitu osuus (%) • Dödligheten 30 dagar efter hjärtinfarkt, standardiserad andel (%) • <i>30-day mortality in myocardial infarction patients, standardised ratio (%)</i> (Sotkanet ID=3942)</p>	13,5	11,7	10,9	9,0	..	..	..
<p>Aivoinfarktipotilaiden 30 päivän kuolleisuus, vakioitu osuus (%) • Dödligheten 30 dagar efter hjärninfarkt, standardiserad andel (%) • <i>30-day mortality in stroke patients, standardised ratio (%)</i> (Sotkanet ID=3944)</p>	11,0	9,6	8,9	8,5	..	..	..
<p>Lonkkamurtumapotilaiden kotiutuminen 4 kk kuluessa, vakioitu osuus (%) • Utskrivning inom 4 månader efter höftfraktur, standardiserad andel (%) • <i>Discharge of hip-fracture patients within 4 months, adjusted ratio (%)</i> (Sotkanet ID=3945)</p>	62,0	65,6	68,0	70,3	..	..	..
<p>Lonkan tekonivelleikkauksen uusinta potilaille 2 v. aikana, vakioitu osuus (%) • Omoperation av höftledsprotes inom 2 år, standardiserad andel (%) • <i>Re-surgery of hip replacement patients within 2 years, adjusted ratio (%)</i> (Sotkanet ID=3946)</p>	2,7	2,7	..	..	..	..	..

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2014	2015	2016
Mielenterveys- ja päihdepalvelut • Mental- och missbrukarvård • Mental health and substance abuse services							
Aikuisten mielenterveyden avohoitokäynnit / 1 000 18 vuotta täyttänyttä • Antalet besök inom psykiatrisk öppenvård för vuxna / 1 000 personer som fyllt 18 år • <i>Mental health outpatient visits of adults per 1000 persons aged 18 and over</i> (Sotkanet ID=3075)	446,4	432,4	432,9	456,8	459,1	490,0	518,1
Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit, lastenpsykiatria / 1 000 0–12-vuotiaista • Öppenvårdsbesök inom den specialiserade sjukvården, barnpsykiatri / 1 000 i åldrarna 0–12 år • <i>Outpatient visits in specialised health care, child psychiatry, per 1000 persons aged 0–12</i> (Sotkanet ID=2483)	130,2	155,1	199,4	222,0	249,4	281,8	305,1
Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit, nuorisopsykiatria / 1 000 13–17-vuotiaista • Öppenvårdsbesök inom den specialiserade sjukvården, ungdomspsykiatri / 1 000 i åldrarna 13–17 år • <i>Outpatient visits in specialised health care, adolescent psychiatry, per 1000 persons aged 13–17</i> (Sotkanet ID=2484)	325,8	410,9	627,0	827,4	973,7	1 057,0	1 080,1
Psykiatrian laitoshoidon hoitopäivät / 1 000 asukasta • Vårddygn i psykiatrisk institutionsvård / 1 000 invånare • <i>Psychiatric inpatient care, Inpatient days per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=1263)	357,8	336,2	293,1	250,7	221,3	226,8	211,5
Yli 90 päivää yhtäjaksoisesti sairaalassa olleet psykiatrian potilaat / 1 000 asukasta • Antalet patienter inom psykiatri som utan avbrott vårdats på sjukhus i mer än 90 dagar / 1 000 invånare • <i>Patients in psychiatric inpatient care for over 90 days without interruption per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=3082)	1,0	0,9	0,8	0,6	0,6	0,5	0,5
Tahdosta riippumattomaan hoitoon määrätty 18 vuotta täyttäneet / 1 000 vastaavanikäistä • Antalet personer över 18 år som remitterats till vård oberoende av patientens vilja / 1 000 personer i samma ålder • <i>Persons aged 18 and over subject to involuntary care (involuntary referral) per 1000 persons of same age</i> (Sotkanet ID=3083)	2,4	2,5	2,1	1,8	1,7	1,7	1,7
Psykiatrisen erikoissairaanhoidon kustannukset, euro / asukas • Kostnader för specialiserad psykiatrisk sjukvård, euro/invånare • <i>Cost of psychiatric specialised health care, euro per inhabitant</i> (Sotkanet ID=3140)	108,5	127,7	130,2	137,5	136,5	136,9	..
Lasten- ja nuorisopsykiatriseen hoitoon yli 3 kk odottaneet alle 23-vuotiaat 31.12. • Antalet personer under 23 år som 31.12 väntat på barn- och ungdomspsykiatrisk vård i mer än 3 månader • <i>Persons aged under 23 waiting over 3 months for access to child and adolescent psychiatry on 31 Dec</i> (Sotkanet ID=3131)	..	..	84	64	57	18	51

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2014	2015	2016
Päihdehuollon avopalveluissa asiakkaita / 1 000 asukasta • Öppenvårdsklienter inom missbrukarvården / 1 000 invånare • <i>Community-based services for substance abusers, clients per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=1271)	9,0	9,5	9,8	8,9	8,5	8,4	8,2
Päihdehuollon laitoksissa hoidossa olleet asiakkaat / 1 000 asukasta • Klienter som vårdats på institutioner för missbrukarvård / 1 000 invånare • <i>Institutions for substance abusers, clients per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=1270)	3,1	3,3	3,2	3,2	3,1	2,8	2,4
Päihteiden vuoksi sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilla hoidetut potilaat / 1 000 asukasta • Patienter som vårdats inom slutenvård på sjukhus och hälsovårdscentraler på grund av alkohol och/eller andra droger / 1 000 invånare • <i>Hospital and health-centre inpatient care for substance abuse, patients per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=1278)	3,3	3,5	3,3	3,0	2,8	2,8	2,8
Päihdehuollon asumispalveluissa asiakkaita / 1 000 asukasta • Klienter inom missbrukarvårdens boendeservice / 1 000 invånare • <i>Housing services for substance abusers, clients per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=1272)	1,0	1,0	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1
Aikuisten sosiaalipalvelut • Social service för vuxna • Social services for adults							
Sosiaalihuolto, sosiaalityöntekijöitä / 10 000 asukasta (-2007) • Socialvård, socialarbetare / 10 000 invånare (-2007) • <i>Social care, social workers per 10 000 inhabitants (-2007)</i> (Sotkanet ID=2629)"	7,8	7,8	..	..	..	..	..
Toimeentulotukea saaneet henkilöt vuoden aikana, % asukkaista • Utkomststödtagarna under året, % av invånarna • <i>Social assistance, recipient persons during year, as % of total population</i> (Sotkanet ID=493)	8,1	6,8	7,1	6,8	7,2	7,3	7,2
Toimeentulotuki, euroa / asukas • Utkomststöd, euro / invånare • <i>Social assistance, euro per capita</i> (Sotkanet ID=453)	90,8	82,0	114,1	126,9	134,5	134,1	132,5
Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen ja taloudellisten tukitoimien menot yhteensä, euroa/asukas • Kostnaderna för tjänster och ekonomiska stödåtgärder enligt lagen om service och stöd på grund av handikapp, euro/invånare • <i>Cost of services and financial support provided pursuant to the Act on Services and Assistance for the Disabled, euro per client</i> (Sotkanet ID=1249)	36,2	46,5	62,6	86,1	102,8	112,8	117

148. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2014	2015	2016
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut • Tjänster för barn, unga och familjer • Child, adolescent and family services							
Lasten päivähoitossa olleet 3–5-vuotiaat % vastaavan ikäisestä väestöstä • Andelen 3–5-åringar i barndagvård, % av befolkningen i samma ålder • <i>Children aged 3–5 in child day care, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=3085)	63,0	64,4	66,6	67,9	67,5	68,0	68,0
Perusterveydenhuollon lastenneuvolan käynnit yhteensä / 1 000 0–7-vuotiaasta ¹⁾ • Besök på barnrådgivningsbyrå inom primärvården totalt / 1 000 barn i åldrarna 0–7 år ¹⁾ • <i>Child-health-clinic visits in primary health care per 1000 persons aged 0–7¹⁾</i> (Sotkanet ID=2453)	2 741	2 696	3 169	2 919	3 081	3 125	3 155
Lastensuojelun avohuollolisten tukitoimien piirissä 0–17-vuotiaita vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL) • 0–17-åringar som omfattas av stödåtgärder inom barnskyddets öppenvård, % av befolkningen i samma ålder (THL) • <i>Support in community care as part of a child welfare intervention, recipients aged 0–17 during year, as % of total population of same age (THL)</i> (Sotkanet ID=1245)	4,7	5,0	5,8	7,2	7,5	6,0	4,6
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0–17-vuotiaat, % vastaavan-ikäisestä väestöstä (THL) • 0–17-åringar som placerats utanför hemmet, % av befolkningen i samma ålder (THL) • <i>Placements outside the home for those aged 0–17, as % of total population of same age (THL)</i> (Sotkanet ID=191)	1,0	1,2	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4
Huostassa tai kiireellisesti sijoitettuna olleet 0–7-vuotiaat viimeisimmän sijoitustiedon mukaan, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL) • Omhändertagna eller brådskande placerade 0–17-åringar indelade efter uppgift om senaste placeringsställe, % av befolkningen i samma ålder (THL) • <i>Children aged 0–17 years placed in care or emergencyplacement according to the last placement decision, as % of total population of same age (THL)</i> (Sotkanet ID=1244)	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1
Ikäihmisten palvelut • Tjänster för äldre • Services for older people							
75 vuotta täyttäneet, % väestöstä • 75 år och över, % av befolkningen • <i>Population aged 75 and over as % of total population</i> (Sotkanet ID=171)	7,1	7,7	8,0	8,3	8,7	8,8	9,1

149. jatk. • forts. • cont.

148. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2014	2015	2016
Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 75 år och över som bor hemma, % av befolkningen i samma ålder • <i>Living at home among those aged 75 and over, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=1570)	89,7	89,4	89,4	90,0	90,5	90,6	90,9
Säännöllisen kotihoidon piirissä 30.11. olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 75 år och över som fick regelbunden hemvård 30.11, % av befolkningen i samma ålder • <i>Regular home care, clients aged 75 and over on 30 Nov, as % of population of same age</i> (Sotkanet ID=3216)	11,0	..	11,3	11,9	11,8	11,8	11,3
Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä • Klienter i åldrarna 75 år och över som omfattats av stöd för närståendevård under året, % av befolkningen i samma ålder • <i>Support for informal care, clients aged 75 and over, during year, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=3262)	3,5	3,7	4,1	4,5	4,5	4,7	4,6
Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä • Klienter i åldrarna 75 år och över inom serviceboende för äldre med heldygnsomsorg 31.12, % av befolkningen i samma ålder • <i>Service housing with 24-hour assistance for older people, clients aged 75 and over on 31 Dec, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=3261)	2,8	3,9	5,1	6,1	6,7	7,1	7,3
Vanhainkodeissa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa terveyskeskuksissa olevat 75 vuotta täyttäneet 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä • Klienter i åldrarna 75 år och över på ålderdomshem eller i långvarig institutionsvård på hälsovårdscentraler 31.12, % av befolkningen i samma ålder • <i>Care in residential homes or long-term institutional care in health centres, clients aged 75 and over on 31 Dec, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=3367)	7,3	6,5	5,4	3,8	2,6	2,1	1,7
Palveluiden kustannukset • Servicekostnader • Service costs							
Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset, euroa / asukas • Social- och hälsoförvaltningens nettokostnader i euro / invånare • <i>Net expenditure of the municipal health and social sector, euro per capita</i> (Sotkanet ID=1073)	2 193,4	2 567,4	3 060,8	3 444,8	3 654,6	3 255,1	3 257,8

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2012–2013 kanssa. •
Databeskrivningen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. •
The data collection was revised in 2012. Data for previous years are not comparable with the data for 2012–2013.

2) Vuosi 2010 • År 2010 • Year 2010

3) Vuosi 2017 • År 2017 • Year 2017

Määritelmät

Väestö

Vastasyntyneen elinajanodote kuvaa elinajan pituutta, jonka verran 0-vuotias keskimäärin eläisi kuolleisuuden pysyessä ennallaan. Elinajanodote lasketaan tiettyä aikana syntyneiden henkilöiden eli syntymä-kohortin kokonaiselinaika jaettuna näiden henkilöiden määrällä.

Keskiväkiluvulla tarkoitetaan kahden peräkkäisen vuoden loppuvuoden (31.12.) väkilukujen keskiarvoa. Yleensä tilastoissa tarkasteltavana olevan vuoden (tilastovuoden) ilmiöitä kuvataan siten että laskennassa käytetään tilaston tapahtumien kohteena olevan väestön tai väestönsosan keskiväkilukua.

Väestöennusteet ovat väestön tulevaa kehitystä koskevia laskelmia. Ennusteet perustuvat käytännössä väestömuutoksen osatekijöiden eli syntyneisyyden, kuolleisuuden ja ulkoisen muuttoliikkeen tulevan kehityksen ennustamiselle.

Väestöllinen huoltosuhde ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiaasta ja 65 vuotta täyttänyttä on sataa 15–64-vuotiaasta (työikäistä) kohti.

Lisääntymisterveys

Synnytys (syntynyt lapsi): Vähintään 22 raskausviikon ($\geq 22 + 0$ rvk) ikäisen tai vähintään 500 gramman (≥ 500 g) painoisen yhden tai useamman sikiön tai lapsen (≥ 1) alateitse tai keisarileikkauksella syntymiseen johtava tapahtuma. Elävänä syntyneen lapsen syntymä on aina synnytys. Raskauden keskeytys, joka on tehty 22.–23. raskausviikolla ($\leq 24 + 0$ rvk) Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) luvalla, ei ole synnytys. **Elävänä syntynyt** on vastasyntynyt, joka raskauden kestosta riippumatta synnyttyään hengittää tai osoittaa muita elonmerkkejä, kuten sydämenlyöntejä, napanuoran sykintää tai tahdonalaisten lihasten liikkeitä riippumatta siitä, onko istukka irtaantunut tai napanuora katkaistu. **Kuolleena syntynyt**: Sikiö tai vastasyntynyt, jolla syntyessään ei todeta elävänä syntyneen elonmerkkejä ja jonka syntymätapahtuma täyttää synnytyksen määritelmän ($\geq 22+0$ rvk tai ≥ 500 g). **Imeväiskuolleisuus**: Vuotta nuorempana kuolleet tuhatta elävänä syntynyttä kohti. **Perinataalikuolleisuus**: Kuolleena syntyneiden ja ensimmäisen elinviikon aikana (< 7 rvk) kuolleiden lasten määrä tuhatta syntynyttä kohti.

Epämuodostumatapaus on Suomen epämuodostumarekisteriin hyväksytty tapaus eli Suomessa elävänä tai kuolleena syntynyt lapsi tai spontaanisti abortoitunut tai keskeytetty sikiö, jolla on todettu ainakin yksi merkittävä synnynnäinen epämuodostuma ja jonka äiti on asunut synnytyksen, sikiöperustekeskeytyksen tai spontaanin keskenmenon aikana Suomessa. **Merkittävä epämuodostuma** on epämuodostumatapauksella todettu merkittävä synnynnäinen rakenteellinen poikkeavuus, kromosomipoikkeavuus, teratooma tai synnynnäinen kilpirauhasen vajaatoiminta. Merkittävänä epämuodostumana ei pidetä perinnöllisiä tai muita sairauksia, joihin ei liity synnynnäisiä epämuodostumia, elinten ja kudosten toiminnan häiriöitä, kehitysvammaisuutta, synnynnäisiä infektioita, vähäisiä yksittäin esiintyviä ulkonäköön liittyviä rakennepoikkeavuuksia, normaalivariaatioita, eikä epämuodostumarekisterin poissulkulistalla olevia tavallisia

merkitykseltään vähäisempiä epämuodostumia. **Epämuodostumatapausten** esiintyvyys: epämuodostumatapausten lukumäärä 10 000 syntynyttä lasta kohti.

Hedelmöityshoitoja ovat koeputkihedelmöitykset ja inseminaatiot (IUI). Koeputkihedelmöityshoidot sisältävät aloitetut IVF-kierrot (koeputkihedelmöitys), ICSI-kierrot (mikrohedelmöitys) ja pakastetun alkion siirrot (FET). Kierto viittaa munarakkulan kypsyttämisen aloitukseen, ja siirto hedelmöitetyn munasolun kohtuun siirtoon.

Raskaudenkeskeytys on toimenpiteillä käynnistetty raskauden päättymisen, joka ei ole synnytys ja joka johtaa yhden tai useamman sikiön (≥ 1) kuolemaan ja jossa sikiön ei tiedetä kuolleen kohtuun ennen keskeyttämistoimenpidettä.

Steriloimisella tarkoitetaan miehen tai naisen sukuelimiin kohdistuvaa toimenpidettä, joka johtaa pysyvään suvunjakamiskyvttömyyteen. Steriloimiseksi ei katsota sellaista sukuelimiä koskevaa toimenpidettä, joka on tarpeellinen sukuelinten tai niihin liittyvän sairauden hoitamiseksi.

Lasten ja perheiden palvelut

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lasten hoidon järjestämistä päivähoitona, perhepäivähoitona leikkitoimintana tai muuna päivähoitotoimintana. Ryhmäperhepäivähoito lasketaan perhepäivähoidoksi. Lähinnä 6-vuotiaille tarkoitettua **esiovetuksella** parannetaan lasten oppimisedellytyksiä ja kouluunmenovalmiuksia. Esiovetusta voidaan järjestää joko sosiaali- tai koulutoimen piirissä. Maksuton esiovetus tuli voimaan 1.8.2001 alkaen, mutta jo tätä ennen useat kunnat olivat järjestäneet esiovetuksen joko päivähoidossa tai koulussa. **Kunnallinen varhaiskasvatus** sisältää kunnan oman toiminnan ja ostopalvelut yksityisiltä. **Yksityinen päivähoito** sisältää Kelan yksityisen hoidon tuella hoidetut lapset. Palvelun tarjoaja voi olla yksityinen päiväkot, yksityinen perhepäivähoitaja tai yksityinen henkilö, jonka kanssa vanhemmat ovat tehneet työsopimuksen. **Varhaiskasvatus** voidaan toteuttaa myös kunnan myöntämän palvelusetelin turvin, tällöin perhe voi valita lapsen hoitopaikan niistä palveluntuottajista, jotka kunta on hyväksynyt.

Elatusavulla tarkoitetaan rahasuoritusta, jolla lapsen vanhemman on osallistuttava lapsen elatuksesta aiheutuviin kustannuksiin. Silloin, kun elatusapu puuttuu tai se on riittämätön, Kela maksaa **elatusukea**. Vanhemmat voivat sopia **lapsen huollosta** niin, että lapsen huolto on molemmilla vanhemmilla yhteisesti tai vain toisella vanhemmalla. Vanhemmat voivat sopia myös **asumisesta ja tapaamisoikeudesta**. Sopimus on esitettävä sosiaalilautakunnan tai tuomioistuimen vahvistettavaksi, jotta se on juridisesti täytäntöönpanokelpoinen.

Kodin ulkopuolelle sijoitetuilla lapsilla tarkoitetaan sosiaalilautakunnan päätöksellä kodin ulkopuolelle joko avohuollon tukitoimena, huostaanotettuna tai jälkihuoltana sijoitettuja lapsia ja nuoria. **Huostaanotto** merkitsee lapsen hoidon ja kasvatuksen järjestämistä yhteiskunnan (kunnan sosiaalilautakunnan) toimesta. **Tahdonvastainen huostaanotto** tarkoittaa tapauksia, joissa 12 vuotta täyttänyt lapsi tai hänen huoltajansa vastustaa huostaanottoa. **Lapsella** tarkoitetaan henkilöä, joka ei ole täyttänyt 18 vuotta ja **nuorella** henkilöä, joka ei ole täyttänyt 21 vuotta. Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset ja nuoret voivat olla perhe-, laitos- tai muussa hoidossa. **Perhehoito** järjestetään kirjallisen sopimuksen perusteella sosiaalilautakunnan tehtävään hyväksymässä, sopivassa perheessä. **Laitoshuolto** sisältää hoidon lastensuojelulaitoksissa eli esimerkiksi

lastenkodeissa, nuorisokodeissa ja koulukodeissa. **Muu huolto** tarkoittaa mm. päihdehuollon laitoksia, ammattikoulun asuntoloita ja kansanopistoja. **Avohuollon tukitoimet** käsittävät lapsen tai nuoren tukiasumisen, toimeentulon, koulunkäynnin ja harrastustoiminnan turvaamisen, perheen tuen ja kuntoutuksen sekä muut tarpeen vaatimat tukitoimet.

Uuden sosiaalihuoltolain (1301/2014), joka tuli voimaan 1.4.2015, mukaan lastensuojeluasiakkuus alkaa, kun sosiaalityöntekijä toteaa palvelutarpeen arvioinnin perusteella, että lapsi tarvitsee lastensuojelulain mukaisia palveluja ja tukitoimia. Lastensuojelun asiakkuus alkaa myös silloin, kun ryhdytään kiireellisiin toimiin lapsen terveyden ja kehityksen turvaamiseksi tai kun lapselle tai hänen perheelleen annetaan tässä laissa tarkoitettuja palveluja tai muuta tukea ennen palvelutarpeen arvioinnin valmistumista. Ennen uutta sosiaalihuoltolakia (1.4.2015) lastensuojelun asiakkuus alkoi jo siitä, kun lastensuojelun tarvetta alettiin selvittämään (lastensuojelutarpeen selvitys).

Ikääntyneiden palvelut

Ikääntyneiden palveluihin kuuluvat sekä erityisesti ikääntyneille tarkoitettut palvelut että ikääntyneiden käyttämät yleiset palvelut. **Säännöllisen kotihoidon** asiakkaiksi on laskettu ne kotipalvelun ja kotisairaanhoidon asiakkaat, joille on tehty palvelu- ja hoitosuunnitelma tai jotka ovat saaneet kotipalvelua tai kotisairaanhoidoa vähintään kerran viikossa. **Terveyskeskusten vuodeosastohoito** sisältää terveyskeskusten yleislääketieteen alan vuodeosastohoidon. Perinteisen vanhainkotihoito (laitoshoidon) lisäksi on olemassa erilaisia asumispalveluja, jotka ovat hallinnollisesti avohoitoa. Nämä asumispalvelut voivat olla luonteeltaan palvelutalo- tai esimerkiksi ryhmäasumista. Osassa yksiköistä on henkilökunta paikalla ympäri vuorokauden (**tehostettu palveluasuminen**) ja osassa vain päivällä (**tavallinen palveluasuminen**). **Pitkäaikaisasiakkaiksi** on laskettu ne asiakkaat, joille on tehty päätös pitkäaikaisesta laitoshoidosta tai joiden hoito on kestänyt yli 90 vuorokautta.

Vammaispalvelut

Kehitysvammalaitoksilla tarkoitetaan pääasiassa ns. keskuslaitoksia. **Autettuun asumiseen** on laskettu sellaiset kehitysvammaisten asumispalveluyksiköt (ryhmäkodit), joissa on henkilökunta paikalla ympäri vuorokauden ja **ohjattuun asumiseen** ne, joissa on henkilökunta paikalla vain päivällä. **Pitkäaikaisasiakkaiksi** on laskettu ne asiakkaat, joille on tehty päätös pitkäaikaisesta laitoshoidosta tai joiden hoito on kestänyt yli 90 vuorokautta.

Mielenterveyspalvelut

Mielenterveyshuollon avohoitokäynteihin luetaan käynnit psykiatrian poliklinikoilla ja mielenterveystoimistoissa. **Mielenterveydenhäiriöiden laitoshoidon** kuuluvat ne sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastohoitojaksot, joissa päädiagnoosina on mielenterveyden häiriö (ICD-10-diagnoosit F00–F99 dementiaa, muita elimellisiä aivo-oireyhtymiä sekä kehitysvammaisuutta osoittavia diagnooseja lukuun ottamatta). Perinteisen laitoshoidon lisäksi on olemassa erilaisia **mielenterveyskuntoutujille tarkoitettuja asumispalveluja**. Osassa psykiatrian asumispalveluista on henkilökunta paikalla ympäri vuorokauden ja osassa vain päivällä.

Päihteet ja riippuvuudet

Päihteiksi on laskettu alkoholi, korvikkeet ja huumeet. **Alkoholijuoma** on nautittavaksi tarkoitettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on yli 2,8 ja enintään 80 tilavuusprosenttia etyylialkoholia. **Huume** on yleiskäsite, joka sisältää liuottimet, huumausaineet ja ne pääasiassa keskushermostoon vaikuttavat lääkeaineet, joita voidaan käyttää päihtymistarkoitukseen. **Huumausaineet** on määritelty huumausainasetuksessa (548/2008).

Alkoholijuomien tilastoitu kulutus sisältää Alkon myymälöiden myynninvähittäismyyntiasiakkaille sekä alkoholijuomien toimitukset elintarvikeliikkeille ja anniskeluravintoloille. **Alkoholijuomien tilastoimaton kulutus** sisältää turistien tuoman alkoholin, alkoholijuomien kotivalmistuksen, laittoman alkoholijuomien valmistuksen, salakuljetuksen, korvikealkoholin sekä ulkomaan matkoilla nautitun alkoholin. Tilastoitu ja tilastoimaton kulutus yhteensä on **alkoholijuomien kokonaiskulutus**.

Päihdepalveluja ovat sekä päihdehuollon erityispalvelut että ne sosiaali- ja terveyspalvelut, joita käytetään päihteidenkäyttöön liittyvistä syistä. Päihdehuollon erityispalveluja ovat A-klinikat ja nuorisoasemat sekä niitä vastaavat avohoitoyksiköt, katkaisuhoidoasemat sekä päihdeongelmallisille tarkoitettut kuntoutusyksiköt, asumispalvelut, ensisuojaat ja päivätoimintakeskukset.

Päihdesairauksien sairaalahoitoon kuuluvat alkoholin ja huumeiden käytöstä johtuvat hoitojaksot sekä lääkemyrkytykset. Alkoholin käyttöön liittyvät hoitojaksot poimitaan tilastoihin seuraavilla ICD-10-tautiluokituksen diagnooseilla: F10, T51, K70, K85.2, K86.0, K29.2, I42.6, O35.4, Q86.0, P04.3, E24.4, E52, G31.2, G40.51, G62.1, G72.1, Z50.2, Z71.4, Z72.1 ja R78.0. Huumeiden käyttöön liittyvät hoitojaksot poimitaan tilastoihin diagnooseilla: F11–F16, F18–F19, F55, R78.1–5, Z50.3, Z71.5, Z72.2, O35.5, P04.4, P96.1 sekä huumausainemyrkytykset: X41, X42, T40.0–9, T43.6, T50.7, T42.3–4, T42.6–7 ja T36, jotka on tarkennettu seuraavilla ATC-koodeilla: N06B, N07XA, N07XX, N01AH, N02A, M01AB, M03BC, M03BX, N07BC, N03AA, N01AF, N03AE, N05BA, N05BB, N05C, joiden syyksi ei ole kirjattu itsemurhaa tai sen yritystä. Tässä jaottelussa uni- ja rauhoittavien lääkkeiden haitallinen käyttö sisältyy huumausaineisiin, ei lääkeaineisiin. Lääkeainemyrkytykset sisältävät myrkytysdiagnoosit T36, joiden aiheuttajana on muu kuin edellä mainittu päihdekäytössä oleva lääkeaine tai lääkeainetta ei ole lainkaan tarkennettu. Lääkeainemyrkytyksiin on lisäksi sisällytetty kaikki itsemurhat ja niiden yritykset (myös edellä luokiteltujen päihdekäytössä olevien lääkeaineiden osalta). Uni- ja rauhoittavien lääkkeiden myrkytykset kuuluvat lääkeaineisiin mikäli myrkytyksen syynä on ollut itsemurha tai sen yritys.

Päihdehuollon laitospäiväjakson ensisijaisiksi hoitoon tulon syiksi on eroteltu alkoholi tai huumeet, joka sisältää myös lääkkeiden ongelmakäytön (73) ja sekakäyttöongelman (74). Kaikki laitokset eivät erottele hoitoon tuloon johtanutta päihdettä ja päihdehuollon laitospäiväjakson voi tulla muista syistä.

Tupakka on tupakkakasvista valmistettu tai tupakkakasvia sisältävä nautintoaine. **Tupakkatuote** on tupakasta kokonaan tai osittain valmistettu nautittavaksi tarkoitettu tuote. Määritelmään ei sisälly savukepaperia. **Savuke** on poltettavaksi tarkoitettu, valmiiksi paperiin kääritty tai muusta aineesta valmistettuun hylsyn muotoiseen päällykseen sijoitettu tupakkakäärö, joka ei ole sikari tai pikkusikari. Savukkeen painoksi on arvioitu 0,65 g. **Sikari** on poltettavaksi tarkoitettu luon-

non tupakasta valmistettu tupakkakäärö, jonka uloin kääre tai sidelehti on tupakanleh-
tää tai tupakanväristä rekonstruoitua tupakkaa. Sikarin painoksi on arvioitu 2 grammaa.
Pikkusikari on sikari, joka painaa enintään kolme grammaa. **Irtotupakka** sisältää piip-
pu- ja savuketupakan sekä savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan. **Nuus-
ka- ja puru-tupakka** ovat suussa käytettäviä tupakkatuotteita. Nuuskarasian painoksi on
arvioitu 30 g. **Tupakan kulutus** tilastoidaan kahdella tavalla Tullin valmisteverotilastoon
perustuen: 1) Tupakkatuotteiden toimitukset verolliseen kulutukseen joulu–marraskuun
aikana, mikä kuvaa paremmin kalenterivuoden tosiasiallista kulutusta ja 2) Tupakkatuotteiden
toimitukset verolliseen kulutukseen tilastovuoden aikana (tammi–joulukuu), kuten ku-
lutusta on seurattu vuodesta 1940 alkaen. Tupakkatuotteiden kulutus 15 vuotta täyttäneitä
kohti: Laskennassa käytetään Suomen 15 vuotta täyttäneiden keskiikäkilukua tilastovuonna.
Verottomat savukkeet: Matkailijoiden ulkomailta verovapaasti tuomat savukkeet. Verova-
paiden savukkeiden tuontimäärät arvioidaan vuosittain tutkimuksen perusteella.

Perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoido

Terveysdenhuoltolain (1326/2010) mukaan terveydenhuoltoon sisältyvät terveyden ja
hyvinvoinnin edistäminen, perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoido.

Perusterveydenhuollolla tarkoitetaan terveydenhuoltolaissa kunnan järjestämää
väestön terveydentilan seuranta, terveyden edistämistä ja sen osana terveysneuvontaa
ja terveystarkastuksia, suun terveydenhuolto, lääkinnällistä kuntoutusta, työterveys-
huolto, ympäristöterveydenhuolto sekä päivystystä, avosairaanhoido, kotisairaanhoi-
to, kotisairaala- ja sairaalahoito, mielenterveystyötä sekä päihdetyötä siltä osin kuin
niitä ei järjestetä sosiaalihuollossa tai erikoissairaanhoidossa. Perusterveydenhuollosta
voidaan käyttää myös nimitystä kansanterveystyö.

Kansanterveyslain mukaan kunnassa pitää olla **terveyskeskus**, joka huolehtii ter-
veydenhuoltolain mukaisista perusterveydenhuollon tehtävistä. Terveyskeskus voi olla
usean kunnan yhteinen. Kunnat voivat myös hankkia kaikki tai osan terveyskeskuspal-
veluista muilta julkisilta tai yksityisiltä palvelujen tuottajilta. Terveyskeskuksella voi olla
useita palveluja tuottavia terveysasemia sekä vuodeosastoja. Terveyskeskuksen osana
voi olla myös erikoislääkärijohtoinen sairaala. Kunnallisten terveyskeskusten lisäksi
mukana on myös joitakin muita kunnallisia tai yksityisiä palveluntuottajia, jotka vastaa-
vat terveyskeskustoiminnasta tietyllä alueella.

Terveyskeskusten avosairaanhoidon vastaanotoilla kirjatulla käyntisyyllä tar-
koitetaan terveydenhuollon ammattihenkilön näkemystä asiakkaan terveysongelmasta
tai asiasta, jonka vuoksi perusterveydenhuollon avohoidon palvelutapahtuma toteutuu.
Käyntisyy voi olla jo määritetty diagnoosi (taudinmääritys), joka ilmaisee lääketieteelli-
seen tietoon perustuvan käsityksen terveysongelman syystä tai se voi olla muu ammat-
tihenkilön näkemys asiakkaan kuvaamasta oireesta tai ongelmasta.

Potilaan diagnoosi/ongelmaluettelo kuuluu valtakunnallisesti yhdenmukaisella
tavalla koodattaviin, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisiin ydintie-
toihin. Perusterveydenhuollossa diagnoosin/käyntisyyntä tallennuksessa voidaan vaihto-
ehtoisesti käyttää ICD-10 tai ICPC-2 -luokitusta.

Kausi-influenssarokotuskattavuus kertoo sen, kuinka suuri osuus määritelyihin
ikäryhmiin kuuluvista on rokotettu kausi-influenssarokotteella.

Tämän julkaisun taulukoissa **erikoissairaanhoidon avohoitoon** on laskettu mukaan kuntien ja kuntayhtymien sekä neljän yksityisen sairaalan tuottamat erikoissairaanhoidon avohoidon palvelut. Mukana on myös terveyskeskusten erikoislääkärijohtoinen toiminta. **Erikoissairaanhoidon laitoshoido** (mukaanlukien päiväkirurgia) sisältää muun kuin terveyskeskusten, valtion ja yksityisten sairaaloiden yleislääketieteen alan vuodeosastohoidon. Mukana on siten sekä kuntien, kuntayhtymien, valtion että yksityisten tuottama erikoissairaanhoido, mukaan lukien terveyskeskusten erikoislääkärijohtoinen vuodeosastohoido. **Psykiatrian erikoisaloihin** on laskettu mukaan erikoisalot 70, 74 ja 75 alaryhmineen.

Tapaturmien ja väkivallan vuodeosastohoitoon on poimittu ne hoitotapaukset, joissa päädiagnoosina on ICD-10 luokituksen ryhmään XIX ”Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset” kuuluva diagnoosi lukuun ottamatta vammojen komplikaatioita tai myöhäisvaikutuksia sekä muualla luokittelemattomia kirurgisen ja muun lääketieteellisen hoidon komplikaatioita (diagnoosikoodit S00–T78). Taulukoissa nämä tapaaukset on luokiteltu ulkoisen syyn mukaan. Nämä koodit löytyvät ICD-10-tautiluokituksen luvusta XX Vammojen, sairauksien ja kuoleman ulkoiset syyt.

Tapaturmatyyppi on määritelty hoitotapauksille, joissa ICD-10-luokituksen diagnoosi on välillä S00–T78 (hoidettavana on ollut tapaturma). Tapaturmatyyppi ilmaisee tapaturman paikkaa tai siihen liittyvää toimintaa. Tapaturmatyyppi -muuttujaa ei käytetä liikennetapaturmien, väkivallan, itsensä vahingoittamisen tai lääketieteellisen hoidon komplikaatioiden yhteydessä.

Toimenpiteellisissä hoitotapauksissa ovat mukana sellaiset sairaaloiden tai terveyskeskusten vuodeosastoilla (ml. päiväkirurgia) tehdyt toimenpiteet, jotka on mainittu THL:n toimenpideluokituksessa. Suurin osa tehdyistä toimenpiteistä on erilaisia leikkauksia. **Kirurginen toimenpide** tarkoittaa tässä toimenpideluokituksen mukaista toimenpidettä, jonka koodin ensimmäinen merkki on jokin A:sta ja Q:hun ja jonka kolmas merkki ei ole numero.

Päiväkirurgialla tarkoitetaan etukäteen päiväkirurgiana suunniteltua toimenpidettä, jonka jälkeen potilas ei jää vuodeosastohoitoon.

Sairaaloiden tuottavuus

Somaattinen erikoissairaanhoido sisältää psykiatrian erikoisalot lukuun ottamatta muut kliiniset erikoisalot.

Episodilla tarkoitetaan potilaan koko hoitoprosessia eli kaikkia vuodeosastohoitotapauksia mukaan lukien päiväkirurgia, avohoitokäynnit, toimenpiteet ja muita suoritteita, jotka on tehty potilaan tietyn terveysongelman ratkaisemiseksi kalenterivuoden aikana. **Episodituottavuus** on toiminnan tuotoksen ja sen aikaansaamiseksi käytettyjen panosten välinen suhde. **Panoksina** on käytetty sairaalan tai sen erikoisalain hoitotoiminnasta aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Sairaalan tai erikoisalain **kokonaistuotos** käsittää hoitotapauksien painotetun summan. **Painotetut episodit** saadaan kertomalla episodit episodipainokertoimilla. Episodin määrä muuttuu painotettuna suuremmaksi, jos episodiin kuuluvat potilaat ovat keskimääräistä vaikeahoitoisempia. Episodin painottamisella otetaan huomioon potilaiden vaikeusaste voimavarojen kulutuksen kannalta eri sairaaloissa. **Episodin painokerroin** on kustannuspaino. Se kuvaa kuhunkin episodiin kuuluvien NordDRG Full -hoitotapauksien keskimääräisen kustannuksen ja kaikkien episodien keskimääräisen kustannuksen suhdetta.

Deflatoiduilla kustannuksilla tarkoitetaan kokonaiskustannuksia, jotka on defloatoitu vuoden 2009 hinta- ja kustannustasoon Tilastokeskuksen julkaisemalla julkisten menojen kuntatalouden terveydenhuollon hintaindeksillä.

Alueellinen tarkastelu on sairaanhoitopiirikohtainen tai kuntakohtainen. Mukana ovat julkisten sairaaloiden tuottama somaattinen erikoissairaanhoito sekä yksityisten sairaaloiden tuottama somaattisen erikoissairaanhoidon laitoshoidon ja päiväkirurgia.

Alueellisessa tarkastelussa episodiin, **alue-episiin**, lasketaan potilaan saman sairauden vuoksi erikoissairaanhoidossa annettu koko hoito riippumatta siitä, missä sairaalassa tai sairaanhoitopiirissä hoito on annettu. Näkökulma on tällöin väestölähtöinen. Alue-episit sisältävät myös potilaiden vuodeosastojaksot (ml. päiväkirurgia) erikoislääkärijohtoissa terveyskeskussairaloissa sekä yksityisissä sairaaloissa. Lisäksi alue-episodeihin sisältyy erikoislääkärijohtoisten terveyskeskussyksiköiden avohoitotiedot.

Painotetut suoritteet (laitushoitajaksot, päivystys- ja avohoitokäynnit): Painotetut hoitajaksot kuvastavat hoidon vaikeusastetta. Painotetut hoitajaksot saadaan kertomalla hoitajaksot (avo-/laitushoito) DRG-kustannuspainoilla. Hoitajaksujen määrä muuttuu painotettuna suuremmaksi, jos hoitajaksot ovat keskimääräistä vaikeahoitoisempia. DRG Full -painokerroin on kustannuspaino. Se kuvaa kuhunkin DRG-ryhmään kuuluvien potilaiden keskimääräisten kustannusten suhdetta kaikkien potilaiden keskimääräisiin kustannuksiin. Painotetut hoitajaksot = DRG-pisteet.

Erikoissairaanhoidon hoitoonpääsy

Hoitoa odottavalla tarkoitetaan potilasta, jonka lääkäri tai muu terveydenhuollon ammattihenkilö on hoidon tarpeen arvioinnin perusteella päättänyt ottaa hoitoon ja joka on asetettu hoitojonoon tai jolle on varattu aika polikliniseen hoitoon (jonottamisen syy sairaalan resurssit tai kiireellinen hoito). Hoitoa odottaviin sisältyy a) poliklinikka- ja vuodeosastohoitoa sekä päiväkirurgista hoitoa, b) leikkausta, toimenpidettä ja muuta hoitoa odottavat sekä c) lääkinnällistä kuntoutusta odottavat. (1326/2010/29 §).

Hoitojonoon asettamispäivä on se päivä, jolloin potilas asetetaan jonoan odottamaan vuodeosasto-, päiväkirurgista tai poliklinista hoitoa, leikkausta tai toimenpidettä. Hoitojonoon asettamispäivän tulisi olla sama, jolloin lääkäri on tehnyt päätöksen hoitoon ottamisesta. Poimintaan otetaan mukaan sekä jo hoitoajan saaneet potilaat että ne potilaat, jotka eivät ole vielä saaneet hoitoa, vaikka hoitopäätös tarvittavasta hoidosta on tehty. Poimintaan otetaan mukaan potilaat, joiden jonottamisen syyluokka on sairaalan resurssit tai kiireellinen hoito. Hoidon odotusaika on hoitojonoon asettamispäivän tai käynnin varauspäivän (jonottamisen syy sairaalan resurssi tai kiireellinen hoito) ja hoitoon odottamisen välinen aika.

Sairastavuus

Näkövammaisena pidetään henkilöä, jonka paremman silmän laseilla korjattu näöntarkkuus on alle 0,3 tai jolla on jokin muu vastaavalla tavalla toimintakykyyn vaikuttava pysyvä näkövamma.

Tartuntataudilla tarkoitetaan sellaista sairautta tai tartuntaa, jonka aiheuttavat elimistössä lisääntyvät mikrobit (mm. bakteerit, virukset) tai mikrobin tuottamat myrkylliset aineet (toksiinit).

THL:n sairastavuusindeksi on tarkoitettu sairastavuuden alueellisen vaihtelun ja yksittäisten alueiden sairastavuuskehityksen mittariksi. Indeksiksi koostuu seitsemästä sairausryhmästä ja neljästä sairauksien merkitystä kuvaavasta näkökulmasta. Näkökulmat ovat kuolleisuus, työkyvyttömyys, elämänlaatu ja terveydenhoidon kustannukset. Eri sairausryhmiä on painotettu kokonaisindeksissä suhteessa niiden merkitykseen näiden näkökulmien kannalta. Sairastavuustiedot ovat rekisteripohjaisia.

THL:n sairastavuusindeksissä kunkin sairausryhmän yleisyyttä painotetaan sen perusteella, mikä on ao. sairausryhmän merkitys väestön kuolleisuuden, työkyvyttömyyden, elämänlaadun ja terveydenhuollon kustannusten kannalta. **Alueen indeksi** on näiden painotettujen sairausryhmittäisten yleisyyslukujen keskiarvo. **Indeksin arvo** on sitä suurempi, mitä yleisempää sairastavuus alueella on. Koko maassa sairastavuusindeksi on 100 uusimpana päivitysvuonna.

Indeksin arvoille on laskettu myös **virhemarginaalit (luottamusvälit)**, joiden avulla on mahdollista arvioida satunnaisvaihtelun vaikutusta indeksin arvoihin. Virhemarginaalien huomiointi on välttämätöntä erityisesti pienten kuntien ja sairausryhmittäisten tulosten tulkinnessa. Kukin sairausryhmä sekä näkökulma on kuvattu jäljempänä erikseen. Indeksien arvo koko maassa uusimpana päivitysvuonna on 100. Aikasarjoja tarkasteltaessa on huomioitava, että indeksien arvot aiempien tarkasteluvuosien osalta muuttuvat uuden päivityksen myötä. Indeksistä tuotetaan sekä ikävakioitu, että -vakioimaton versio, joiden tulkinnot poikkeavat toisistaan. Useat sairaudet ovat voimakkaan ikäriippuvaisia, jolloin alueen ikärakenne määrittää suurelta osin sairastavuuden tasoa. **Ikävakioitu indeksi** mahdollistaa alueiden välisen vertailun ikärakenteesta riippumatta. **Vakioimaton indeksi** puolestaan kuvastaa alueelle kohdentuvaa sairastavuustaakkaa ja on olennaisempi esimerkiksi alueelle kohdentuvien sairastavuudesta johtuvien kustannusten mittari.

THL:n sairastavuusindeksin osaindeksien määritelmät:

Syöpäsairastavuuden indeksi: Indikaattori ilmaisee uusien syöpätapausten (C00–96, D06, D09.0–1, D30, D32–33, D41–43, D45–D47, D76, N87.2) määrän 0–79-vuotiaiden ikäryhmässä suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100). Indeksiksi kattaen henkilöt, joilla on todettu syöpä kuluneen vuoden aikana. Indeksissä käytetyistä syövästä on poistettu ihon ei-melanoomat (C44) niiden vähäisen kansanterveydellisen merkityksen vuoksi.

Sepelvaltimotauti-indeksi: Indikaattori ilmaisee sairaalahoitoon tai kuolemaan johtaneiden sepelvaltimotautitapahtumien (ICD10-koodit I20–I25, I46, R96, R98) ilmaantuvuuden 35–79-vuotiailla suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100).

Aivoverisuonitauti-indeksi: Indikaattori ilmaisee sairaalahoitoon tai kuolemaan johtaneiden aivoverenkiertohäiriöiden ensikohtausten (ICD10 koodit I60–I64, paitsi I63.6) ilmaantuvuuden 35–79-vuotiailla suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100).

Tuki- ja liikuntaelinsairastavuuden indeksi: Indikaattori ilmaisee vuoden lopussa voimassa olevien tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudosten sairauksien (ICD10-koodit M00–M99) vuoksi myönnettyjen työkyvyttömyyseläkkeiden esiintyvyyden 16–64-vuotiailla suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100).

Mielenterveysindeksi: Indikaattori on jaettu kolmeen osioon;

1. Itsemurhat: Indikaattori kuvaa itsemurhien ja sairaalahoitoon johtaneiden itsensä va-

hingoittamisten (ICD10-koodit X60-X84) määrää ikäryhmässä 15–79 suhteutettuna samanikäiseen väestöön.

2. Psykoosi: Indikaattori kuvaa psykoosin (Kelan sairauskoodit 112 ja 188) takia myönnettyjen lääkkeiden erityiskorvausoikeuksien esiintyvyyden suhteutettuna väkilukuun.

3. Mielenterveyssyistä johtuvat työkyvyttömyyseläkkeet;

Indikaattori ilmaisee vuoden lopussa voimassa olevien mielenterveyden ja käyttäytymishäiriöiden (ICD10-koodit F00–F99) vuoksi myönnettyjen työkyvyttömyyseläkkeiden esiintyvyyden ikäryhmässä 16–64-vuotiaat..

Tapaturmaindeksi: Indikaattori ilmaisee vuoden aikana vammojen ja myrkytysten (ICD10 -koodit S00–T78) vuoksi sairaalassa hoidettujen potilaiden hoitojaksojen ilmaantuvuuden ikäryhmässä 15–79-vuotiaat suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100).

Dementiaindeksi: Indikaattori ilmaisee vuoden lopussa Alzheimerin taudin (Kelan korvauskoodi 307, lääkkeet donepetsiili, rivastigmiini, galantamiini tai memantiini) takia myönnettyjen lääkkeiden erityiskorvausoikeuksien esiintyvyyden 65 vuotta täyttäneiden ikäryhmässä suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100).

Toimeentulotuki

Toimeentulotuella tarkoitetaan kunnan varoista suoritettua, sosiaalihuoltoon kuuluvaa viimesijaista tukea kotitaloudelle silloin, kun käytettävissä ei ole tavanomaisia tuloja tai toimeentuloa turvaavia etuuksia tai ne eivät riitä turvaamaan henkilön ja perheen ihmisarvoisen elämän kannalta vähintään välttämätöntä toimeentuloa.

Henkilöstö

Kunnallinen henkilöstö tarkoittaa kunnissa ja kuntayhtymissä työskentelevää oman tuotannon (mukana ei ole ostopalveluja) kuukausipalkkaista sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöä. **Henkilötyövuosien** laskennassa osa-aikaisten työpanos on 60 % koko-aikaisten työpanoksesta eikä mukana ole virkavapaalla olevia.

”Työlliseen työvoimaan luetaan kaikki 18–74-vuotiaat henkilöt, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat ansiotyössä eivätkä olleet työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa tai suorittamassa varusmies- tai siviilipalvelua. Tieto työllisyydestä perustuu työeläke- ja veroviranomaisten tietoihin.”

Kustannukset

Sosiaalimenoihin lasketaan EU:n sosiaaliturvan tilastointijärjestelmän (ESSPROS) mukaiset rahasuoritukset, palvelut ja tavarat sekä maksettujen kulujen korvaaminen turvan piiriin kuuluville kahdeksassa riski- ja tarveryhmässä (esimerkiksi vanhuus, sairaus ja terveys jne). **Terveydenhuollon menot ja rahoitus** tilastoidaan EU-asetusperusteisen SHA 2011-tilastointijärjestelmän (SHA 2011, System of Health Accounts 2011) käsitteiden ja luokitusten mukaisina. Kansallista raportointia varten on tuotettu terveys-tilinpitoon pohjautuen kansalliset erityispiirteet huomioivat kustannuserät. Terveydenhuollon kokonaismenot koostuvat seuraavista kustannuseristä: erikoissairaanhoido, perusterveydenhuolto (pl. työterveys-, opiskeluterveydenhuolto ja suun terveydenhuolto),

suun terveydenhuolto, työterveys- ja opiskeluterveydenhuolto, ikääntyneiden ja vammaisten pitkäaikaishoito (pl. perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon pitkäaikaishoito), sairausvakuutuksen korvaama yksityinen terveydenhuolto, muu terveydenhuolto, lääkkeet ja muut lääkinnälliset kulutustavarat, hoitolaitteet ja muut lääkinnälliset kestokulutustavarat, terveydenhuollon hallintomenot, matkat sekä terveydenhuollon bruttoinvestoinnit. Kansainvälisessä vertailussa tarkastellaan yleisesti terveydenhuollon käyttömenoja eli terveydenhuollon kokonaismenoista on vähennetty investointimenot.

Terveydenedistämisasiivisuus

Hyvinvoinnin ja terveydenedistämistä kuntajohdossa – TEA kuvataan pistemäärällä, joka perustuu terveydenedistämisasiivisuus-viitekehyksen neljään ulottuvuuteen eli sitoutuminen terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen strategisella tasolla, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi ja osallisuus. Ulottuvuuskohtaiset pistemäärät on saatu pisteyttämällä kunnan toimintaa kuvaavat tosiasialuonteiset tiedot suhteessa lainsäädäntöön, suosituksiin ja hyviin käytäntöihin. Kokonaispistemäärä on ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Yksittäiset indikaattorit on pisteytetty asteikolla 0–100. Pistemäärä kuvaa, miten hyvin väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutuu kunnassa. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista.

Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA kuvataan pistemäärällä, joka perustuu kuuteen terveydenedistämisasiivisuus-viitekehyksen ulottuvuuteen eli sitoutuminen liikunnan edistämiseen strategisella tasolla, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi, voimavarat, osallisuus ja muut ydintoiminnot. Ulottuvuuskohtaiset pistemäärät on saatu pisteyttämällä kunnan toimintaa ja resursseja kuvaavat tosiasialuonteiset tiedot suhteessa lainsäädäntöön, suosituksiin ja hyviin käytäntöihin. Kokonaispistemäärä on ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Yksittäiset indikaattorit on pisteytetty asteikolla 0–100. Pistemäärä kuvaa, miten hyvin liikunnan edistäminen toteutuu kunnassa. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa – TEA kuvataan pistemäärällä, joka perustuu seitsemään terveydenedistämisasiivisuus-viitekehyksen ulottuvuuteen eli sitoutuminen, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi, voimavarat, yhteiset käytännöt, osallisuus ja muut ydintoiminnot. Ulottuvuuskohtaiset pistemäärät on saatu pisteyttämällä koulun toimintaa ja resursseja kuvaavat tosiasialuonteiset tiedot suhteessa lainsäädäntöön, suosituksiin ja hyviin käytäntöihin. Kokonaispistemäärä on ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Yksittäiset indikaattorit on pisteytetty asteikolla 0–100. Pistemäärä kuvaa, miten hyvin oppilaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutuu koulussa. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukioissa – TEA kuvataan pistemäärällä, joka perustuu kuuteen terveydenedistämisasiivisuus-viitekehyksen ulottuvuuteen eli sitoutuminen, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi, voimavarat, yhteiset käytännöt ja osallisuus. Ulottuvuuskohtaiset pistemäärät on saatu pisteyttämällä lukion toimintaa ja resursseja kuvaavat tosiasialuonteiset tiedot suhteessa lainsäädäntöön, suosituksiin ja

hyviin käytäntöihin. Kokonaispistemäärä on ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Yksittäiset indikaattorit on pisteytetty asteikolla 0–100. Pistemäärä kuvaa, miten hyvin opiskelijoiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutuu lukioissa. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa – TEA kuvataan pistemäärällä, joka perustuu kuuteen terveydenedistämisasiivisuusiitekehysten ulottuvuuteen eli sitoutuminen, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi, voimavarat, yhteiset käytännöt ja osallisuus. Ulottuvuuskohtaiset pistemäärät on saatu pisteyttämällä oppilaitoksen toimintaa ja resursseja kuvaavat tosiasialuonteiset tiedot suhteessa lainsäädäntöön, suosituksiin ja hyviin käytäntöihin. Kokonaispistemäärä on ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Yksittäiset indikaattorit on pisteytetty asteikolla 0–100. Pistemäärä kuvaa, miten hyvin opiskelijoiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutuu oppilaitoksissa. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista.

Terveyden edistämisasiivisuus (TEA) perusterveydenhuollossa kuvataan pistemäärällä, joka perustuu seitsemään terveydenedistämisasiivisuusiitekehysten ulottuvuuteen eli sitoutuminen, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi, voimavarat, yhteiset käytännöt, osallisuus ja muut ydintoiminnot. Ulottuvuuskohtaiset pistemäärät on saatu pisteyttämällä terveyskeskuksen toimintaa ja resursseja kuvaavat tosiasialuonteiset tiedot suhteessa lainsäädäntöön, suosituksiin ja hyviin käytäntöihin. Kokonaispistemäärä on ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Yksittäiset indikaattorit on pisteytetty asteikolla 0–100. Pistemäärä kuvaa, miten hyvin väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutuu terveyskeskuksessa. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista.

Väestön terveys ja terveyskäyttäytyminen

Ruokatottumukset: Niukasti hedelmiä, marjoja ja kasviksia syöviksi määritellään Kouluterveyskyselyssä ne, jotka ovat syöneet hedelmiä, marjoja ja kasviksia (jotain muuta kuin perunaa) harvemmin kuin 6 päivänä viimeksi kuluneen viikon aikana. Tuoreita kasviksia päivittäin syöviksi määritellään AVTK-, EVTK- ja ATH -tutkimuksessa ne, jotka ovat syöneet tuoreita kasviksia, vihanneksia tai juureksia viimeksi kuluneen viikon aikana 6–7 päivänä.

Ylipainoisuus: Nuorten ylipainoisuus määritellään Kouluterveyskyselyssä painoindeksin (BMI) avulla. Ylipainon raja määrittyy iän ja sukupuolen mukaan. 18-vuotiailla ja sitä vanhemmilla raja on 25 kg/m^2 . Nuoremmilla ikäryhmillä raja on pienempi, esimerkiksi 14-vuotiailla pojilla $22,62 \text{ kg/m}^2$ ja tytöillä $23,34 \text{ kg/m}^2$. (Ks. Cole ym. Establishing a standard definition for child overweight and obesity worldwide: international survey. *BMJ* 2000;320, 1240–45.) Aikuisväestön ylipainoisuudella tarkoitetaan AVTK-, EVTK- ja ATH -tutkimuksissa painoindeksiä (BMI), joka on vähintään 25 kg/m^2 , ja joka on laskettu kyselyyn vastaajan itse ilmoittaman pituuden ja painon perusteella.

Liikunta: Vähän tai ei lainkaan hengästyttävää liikuntaa harrastavaksi määritellään Kouluterveyskyselyssä henkilö, joka harrastaa vapaa-ajallaan hengästyttävää ja hikoiluttavaa liikuntaa viikon aikana tavallisesti noin tunnin, noin puoli tuntia tai ei yhtään.

Vähän tai ei lainkaan liikuntaa harrastavalla tarkoitetaan AVTK- ja ATH-tutkimuksissa henkilöä, joka harrastaa vapaa-ajan liikuntaa enintään kerran viikossa, vähintään puoli tuntia niin, että ainakin lievästi hengästyy ja hikoilee

Tupakointi: Päivittäin tupakoivaksi määritellään Kouluterveyskyselyssä vastaaja, joka tupakoi nykyisin kerran päivässä tai useammin. Päivittäin tupakoivaksi määritellään AVTK-, EVTK- ja ATH -tutkimuksissa vastaaja, joka on ilmoittanut tupakoineensa ainakin yhden vuoden ajan päivittäin sekä viimeksi eilen tai tänään.

Alkoholin käyttö: Humalahakuisesti alkoholia kuukausittain juovaksi määritellään Kouluterveyskyselyssä vastaaja, joka juo alkoholia tosi humalaan asti joko noin 1–2 kertaa kuukaudessa tai kerran viikossa tai useammin. Humalahakuisesti alkoholia viikoittain käyttäväksi määritellään AVTK- ja ATH-tutkimuksissa vastaaja, joka juo kerralla vähintään kuusi alkoholiannosta (alkoholiannos käsittää pullon olutta tai vastaavaa, lasin viiniä tai ravintola-annoksen väkevää alkoholijuomaa) joko kerran viikossa tai päivittäin tai lähes päivittäin.

Koettu terveys: Terveystilansa huonoksi tai keskinkertaiseksi kokeva on Kouluterveyskyselyn mukaan henkilö, joka on sitä mieltä, että hänen terveydentilansa on joko keskinkertainen tai melko tai erittäin huono. Terveystilansa huonoksi tai keskitasoiseksi kokeva on AVTK-, EVTK- ja ATH -tutkimuksien mukaan henkilö, joka on sitä mieltä, että hänen terveydentilansa on joko keskitasoinen, melko huono tai erittäin huono.

Toimintakyky: Toimintakyky: Fyysistä toimintarajoitetta kysytään Kouluterveyskyselyssä seuraavasti: Onko sinulla vaikeuksia 1) nähdä (jos käytät silmälaseja tai piilolinssejä, arvioi näkökykyäsi niiden kanssa), 2) kuulla (jos käytät kuulolaitetta, arvioi kuuloasi sen kanssa), 3) kävellä noin puoli kilometriä, esimerkiksi urheilukentän ympäri (jos käytät apuvälinettä, arvioi kävelykykyäsi sen kanssa). Vastausvaihtoehdot olivat 1) ei vaikeuksia, 2) vähän vaikeuksia, 3) paljon vaikeuksia ja 4) en pysty lainkaan. Tarkastelussa ovat ne vastaajat, jotka ovat ilmoittaneet vaihtoehdon 3 tai 4 vähintään yhteen osioon. Työkykynsä heikentyneeksi kokevaksi määritellään ATH-tutkimuksessa henkilö, joka on antanut työkykypistemääräkseen 7 tai alle. Perustuu kysymykseen: ”Oletetaan, että työkykynne on parhaimmillaan saanut 10 pistettä. Minkä pistemäärän antaisitte nykyiselle työkyvyllenne asteikolla 0-10? 0 tarkoittaa, ettette pystyisi nykyisin lainkaan työhön.” Tarkastelussa on enintään 7 pistettä työkyvykseen arvioineiden osuus. Kysymys on osa Työkykyindeksiä ja siitä on tehty mittarisuositus TOIMIA-hankkeessa. Eläkeikäisen väestön toimintakykyä mittaa ATH-tutkimuksessa tyydyttymätön avuntarve. Se perustuu kysymykseen: ”Tarvitsetteko ja saatteko heikentyneen toimintakykynne vuoksi apua arkipäivän askareissa?”. Vastausvaihtoehdoina olivat 1) en tarvitse enkä saa apua 2) tarvitsisin apua mutta en saa sitä 3) saan apua, mutta en tarpeeksi 4) saan tarpeeksi apua ja 5) selviytyisin vähemmälläkin avulla. Tarkastelussa ovat vastausvaihtoehdon 2) tai 3) vastanneiden osuus.

Ahdistuneisuus: Ahdistuneisuutta mitataan Kouluterveyskyselyssä General Anxiety Disorder 7 -item scale (GAD-7) -mittarilla. Siihen kuuluvat väittämät hermostuneisuuden, ahdistuneisuuden tai kireyden tunteesta, kyvyttömyydestä pitää huolehtiminen kurissa, liiallisesta huolestuneisuudesta, vaikeudesta rentoutua, levottomasta olost, harmistumisesta tai äräsyntymisestä ja pelosta, että jotain kauheaa tapahtuu. Jos nämä asiat ovat vaivanneet kahden viime viikon aikana useana päivänä, saa yhden pisteen.

Vaihtoehdosta ”suurimpana osana päivistä” saa kaksi pistettä ja vaihtoehdosta ”lähes joka päivä” kolme pistettä. Kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokeviksi määritellään vähintään 10 pistettä saaneet vastaajat.

Merkittävä psyykinen kuormittuneisuus: ATH-tutkimuksessa aikuisväestön ja eläkeläisväestön psyykkistä kuormittuneisuutta kartoitetaan MHI-5 -kysymyspatterilla. MHI-5 muodostuu viidestä kysymyksestä, jotka kartoittavat ahdistuneisuutta, masentuneisuutta ja positiivista mielialaa. Vastaus sijoittuu jatkumolle, jonka toinen ääripää edustaa psyykkistä kuormitusta ja toinen positiivista mielialaa: ”Seuraavat viisi (5) kysymystä koskevat sitä, miltä Teistä on tuntunut 4 viime viikon aikana. Merkitkää kunkin kysymyksen kohdalla se numero, joka parhaiten kuvaa tuntemuksianne. Kuinka suuren osan ajasta olette 4 viime viikon aikana: Ympyröikää yksi numero joka riviltä.” Kysymyspatterin alakysymyksiä kysyttiin a) ollut hyvin hermostunut, b) tuntenut mielialanne niin matalaksi, ettei mikään ole voinut piristää teitä c) tuntenut itsenne tyyneksi ja rauhalliseksi d) tuntenut itsenne alakuloiseksi ja apeaksi ja e) ollut onnellinen. Vastausvaihtoehtoina esitettiin 1) koko ajan, 2) suurimman osan aikaa, 3) huomattavan osan aikaa, 4) jonkin aikaa, 5) vähän aikaa, 6) en lainkaan. Kuhunkin kysymykseen vastataan asteikolla 1-6. Lopullisen pistemäärän laskemiseksi pistemäärät kysymyksiin c) ja e) muunnetaan käänteiseen järjestykseen, minkä jälkeen pisteet lasketaan yhteen (summapistemäärä välillä 5-30) ja muutetaan asteikolle 0-100. Psyykinen kuormittuneisuus voidaan raportoida jatkuvana muuttujana tai käyttää katkaisukohtana pistemäärää 52, jolloin 52 tai sen alle pistettä saavilla on jo kliinisesti merkittävää psyykkistä kuormittuneisuusoireilua. Tarkastelussa ovat skaalatun pistemäärän vähintään 52 pisteen vastanneiden osuus.

Väestön mielipiteet sosiaaliturvasta

Mielipide sosiaaliturvan tasosta määritellään HYPA-kyselyssä vastaukseksi, jonka vastaaja antaa kysymykseen: Onko sosiaaliturvan taso mielestänne Suomessa tällä hetkellä 1) aivan liian korkea, 2) jonkin verran liian korkea, 3) sopiva, 4) jonkin verran liian alhainen, 5) vai aivan liian alhainen?

Mielipide yksityisten sosiaalipalvelujen lisäämisestä määritellään HYPA-kyselyssä vastaukseksi, jonka vastaaja antaa seuraavan kysymyksen alla olevaan väittämään: Oletteko seuraavista väittämistä täysin samaa mieltä, jokseenkin samaa mieltä, ette samaa ettekä eri mieltä, jokseenkin eri mieltä tai täysin eri mieltä: Yksityisiä sosiaalipalveluja tulisi lisätä?

Mielipide yksityisen terveyden- ja sairaanhoidon lisäämisestä määritellään HYPA-kyselyssä vastaukseksi, jonka vastaaja antaa seuraavan kysymyksen alla olevaan väittämään: Oletteko seuraavista väittämistä täysin samaa mieltä, jokseenkin samaa mieltä, ette samaa ettekä eri mieltä, jokseenkin eri mieltä tai täysin eri mieltä: Yksityistä terveyden- ja sairaanhoitoa tulisi lisätä?

Mielipide sosiaalipalvelujen toimivuudesta määritellään HYPA-kyselyssä ja Uudistuvat sosiaali- ja terveystalvet -kyselyssä vastauksiksi, jotka vastaaja antaa seuraavan kysymyksen alla olevaan väittämään: Esitän sosiaalipalveluja koskevia väittämiä. Vastatkaa, oletteko niistä täysin samaa mieltä, jokseenkin samaa mieltä, ette samaa ettekä eri mieltä, jokseenkin eri mieltä tai täysin eri mieltä: Suomessa sosiaalipalvelut toimivat yleisesti ottaen hyvin?

Mielipide terveyspalvelujen toimivuudesta määritellään HYPA-kyselyssä ja Uudistuvat sosiaali- ja terveyspalvelut -kyselyssä vastauksiksi, jotka vastaaja antaa seuraavan kysymyksen alla olevaan väittämään: Esitän terveyspalveluja koskevia väittämiä. Vastatkaa, oletteko niistä täysin samaa mieltä, jokseenkin samaa mieltä, ette samaa ette-
kä eri mieltä, jokseenkin eri mieltä tai täysin eri mieltä: Suomessa terveyspalvelut toimivat yleisesti ottaen hyvin?

Mielipiteitä verovarojen kohdentamisesta terveyden ja sairaanhoitoon, sosiaalipalveluihin sekä tulonsiirtoihin määritellään HYPA-kyselyssä ja Uudistuvat sosiaali- ja terveyspalvelut -kyselyssä vastauksiksi, jotka vastaaja antaa seuraavan kysymyksen alla olevaan väittämään: Vastatkaa terveyden ja sairaanhoidon, sosiaalipalvelujen ja tulonsiirtojen osalta, missä määrin toivoisitte verovaroja käytettävän niiden rahoitukseen: tulisiko verovaroja kohdentaa nykyistä enemmän, jokseenkin nykyinen määrä vai nykyistä vähemmän.

Sosiaali- ja terveysalan seuraintindikaattorit

Koulutustasomittain: Väestön koulutusrakenne -tilastossa väestön koulutustasoa mitataan perusasteen jälkeen suoritettun korkeimman koulutuksen keskimääräisellä pituudella henkeä kohti. Esimerkiksi koulutustasoluku 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen. Väestön koulutustasoa laskettaessa perusjoukkona käytetään 20 vuotta täyttäneitä väestöä. Näin siksi että monen alle 20-vuotiaan koulutus on vielä kesken. Koulutustasomittaimen avulla voidaan helposti vertailla eri alueiden välisiä koulutustasoeroja sekä seurata ajassa tapahtuvia muutoksia. Lähde: Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestön koulutusrakenne [verkkojulkaisu]. ISSN=1799-4586. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 11.2.2017]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/vkour/>

Gini-kerroin on yleisin tuloeroja kuvaava tunnusluku. Mitä suuremman arvon Gini-kerroin saa, sitä epätasaisemmin tulot ovat jakautuneet. Gini-kertoimen suurin mahdollinen arvo on yksi. Tällöin suurituloisin tulonsaaja saa kaikki tulot. Pienin mahdollinen Gini-kertoimen arvo on 0, jolloin kaikkien tulonsaajien tulot ovat yhtä suuret. Tulonjakotilastossa Gini-kertoimet esitetään prosentteina (sadalla kerrottuna). Gini-kerroin kuvaa suhteellisia tuloeroja. Gini-kerroin ei muutu, jos kaikkien tulonsaajien tulot muuttuvat prosenteissa saman verran.

Menetetyn elinvuoden (PYLL = Potential Years of Life Lost) -indeksi muodostetaan laskemalla ensin kuolemistodennäköisyys jokaisessa ikäryhmässä jakamalla kuolemantapausten lukumäärä kyseisen ikäryhmän koolla. Saatu luku kerrotaan menetettyjen elinvuosien määrällä (esim. 0-vuotiaana kuolleen arvioidaan menetettävän 80 vuotta, 20-vuotiaana kuolleen 60 vuotta jne.) Näistä ikäryhmittäisistä luvuista lasketaan painotettu summa käyttäen painoina alle 80-vuotiaiden ikärakennetta koko maassa, jotta alueiden erilaiset ikärakenteet eivät vääristä vertailua. Lopuksi kerrotaan saatu luku 100 000:lla.

PYLL-indeksi on kansainvälisesti laajalti käytetty mittari, ja se mittaa ennen aikaista kuolleisuutta korostaen nuorella iällä tapahtuvien kuolemantapausten merkitystä. Tietyn alueen PYLL-indeksi kertoo, kuinka monta elinvuotta menetettäisiin ennen aikaisten kuolemien vuoksi sellaisessa kuvitteellisessa väestössä, jossa vallitsisi tarkasteltavan

alueen kuolemanvaara jokaisessa ikäryhmässä ja jossa olisi 100 000 alle 80-vuotiaasta jakautuneena ikäryhmiin samalla tavalla kuin koko maassa. Eri alueiden PYLL-lukuja voidaan siis vertailla sekä keskenään että koko maan tasoon ja tarkastella muutoksia. PYLL-indeksi voidaan laskea myös kuolemansyittäin. Kuolleisuutta pidetään yhtenä luotettavimmista väestön terveydentilan osoittimista etenkin kansainvälisissä vertailuissa. PYLL-indeksissä painottuvat erityisesti sellaiset terveyden ja hyvinvoinnin ongelmat, jotka lisäävät kuoleman riskiä nuoremmassa ikäryhmissä.

Yleiset määritelmät

Alueittaiset tiedot palvelujen käytöstä perustuvat asiakkaan/potilaan kotikuntaan. Koko maan lukuihin sisältyy joissakin taulukoissa myös ulkomaalaisia tai sellaisia asiakkaita/potilaita, joiden kotikunta ei ole tiedossa.

Asiakkaat 31.12. tarkoittaa tuolloin kirjoilla olleita asiakkaita eli luku sisältää myös tilapäisesti poissa olleet.

Asiakkaita/potilaita/kotitalouksia vuoden aikana tarkoittaa eri asiakkaiden/potilaiden/kotitalouksien määrää riippumatta siitä, kuinka monta kertaa he ovat vuoden aikana palvelua käyttäneet.

Hoitojaksolla tarkoitetaan ajanjaksoa, jolloin asiakas/potilas on kirjattuna laitoshoidon saajaksi. Hoitojakso alkaa tulokirjauksesta ja päättyy lähtökirjaukseen. Tämän julkaisun taulukoissa hoitojaksoihin on laskettu mukaan tilastovuoden aikana päättyneet hoitojaksot (ml. päiväkirurgia). Poikkeuksena ovat päihdehuollon taulukoissa olevat tiedot päihdesairauksien hoitoon käytetyistä sairaalahoitojaksoista. Niissä mukaan on laskettu sekä tilastovuoden aikana päättyneet että tilastovuoden lopussa käynnissä olleet hoitojaksot.

Hoitopäivät vuoden aikana sisältävät kalenterivuodelle osuvat hoitopäivät. Hoitopäivät saadaan lähtöpäivän (tai 31.12.) ja tulopäivän (tai 1.1.) erotuksena, joten lähtöpäivä ei tule mukaan. Jos lähtö- ja tulopäivä ovat samat, hoitopäivien lukumääräksi tulee yksi. Lasten päivähoidossa hoitopäiviin lasketaan kuitenkin vain läsnäolopäivät.

Keskimääräinen hoitoaika on tilastovuoden aikana päättyneiden hoitojaksojen (ml. päiväkirurgia) kokonaispituuksien keskiarvo. Käynnin tunnusmerkkejä ovat henkilökohtainen kontakti asiakkaan ja sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön välillä sekä kontaktin perusteella tapahtuva merkintä asiakirjoihin.

Käynniksi lasketaan sekä asiakkaan käynti sosiaali- tai terveydenhuollon yksikössä että sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön käynti yksikön ulkopuolella potilaan luona. Myös omaisten käynti ilman potilasta lasketaan käynniksi (esim. lastenpsykiatriassa).

Definitioner

Befolkning

Det förväntade antalet levnadsår för nyfödda beskriver det antal år en 0-åring skulle leva om dödligheten var oförändrad på den observerade nivån. Trots att ordet ”förväntat” används i termen, beskriver det förväntade antalet levnadsår endast dödlighetsnivån vid beräkningsögonblicket. Det förväntade antalet levnadsår är ett åldersstandardiserat nyckeltal som möjliggör en jämförbar granskning av dödlighetsnivån för olika år.

Med **medelfolkmängd** avses medeltalet av folkmängden i slutet (31.12) av två på varandra följande år. I allmänhet beskrivs fenomen under det år som granskas i statistiken (statistikåret) på så sätt att man vid beräkningen använder medelfolkmängden för den befolkning eller del av befolkningen som är objekt för händelserna i statistikgrenen.

Befolkningsprognoser är beräkningar som gäller befolkningens framtida utveckling. Prognoserna bygger på den tidigare utvecklingen av befolkningsförändringens delfaktorer, dvs. födelsetalet, dödligheten och utflyttningen. Befolkningsprognoserna anger främst vilken befolkningsutveckling skulle vara att vänta om det inte skedde några förändringar i den observerade befolkningsutvecklingen.

Den demografiska försörjningskvoten anger hur många personer under 15 år och över 65 år det finns mot hundra personer i åldern 15–64 år (arbetsför ålder).

Reproduktiv hälsa

Förlossning (ett nyfött barn): Händelse som leder till att ett eller flera foster eller barn (≥ 1) vars gestationsålder är minst 22 graviditetsveckor ($\geq 22 + 0$ graviditetsveckor) eller vars vikt är minst 500 gram (≥ 500 g) föds vaginalt eller genom kejsarsnitt. Födelsen av ett levande barn är alltid en förlossning. Inducerade aborter som med tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira) utförs under graviditetsveckorna 22.–23. ($\leq 24 + 0$ graviditetsveckor) är inte förlossningar. **Levande född:** Nyfödd som oberoende av graviditetens längd efter födelsen andas eller uppvisar andra livstecken som att hjärtat slår, navelsträngen pulserar eller att musklerna rörs viljemässigt oavsett om moderkakan har lösgjort sig eller navelsträngen skurits av. **Dödfödd:** Foster eller nyfödd som vid födelsen inte uppvisar livstecken och vars födelse överensstämmer med definitionen på en förlossning ($\geq 22 + 0$ graviditetsveckor eller ≥ 500 g). **Spädbarnsdödlighet:** Antalet dödsfall bland barn under ett år i relation till 1 000 levande födda. **Perinatal dödlighet:** Antalet dödfödda och antalet levande födda barn som avlidit under den första levnadsveckan (< 7 dygn) i relation till 1 000 födda barn.

Ett missbildningsfall är ett fall som uppfyller kriterierna för Finlands missbildningsregister, dvs. ett i Finland levande fött eller dödfött barn eller ett foster från spontan abort eller inducerad selektiv abort pga. fosterskada, hos vilket man konstaterat minst en betydande medfödd missbildning, och vars moder bott i Finland under förlossningen eller under selektiv eller spontan abort. **En betydande missbildning** är en betydande medfödd strukturell missbildning, en kromosomavvikelse, en teratom eller medfödd hypotyreos hos ett missbildningsfall. Som betydande missbildningar betraktas inte ärftliga eller andra sjukdomar som inte är behäftade med medfödda missbildningar, störningar i organens eller vävnadernas funktion, utvecklingsstörning, medfödda in-

fektioner, mindre avvikelser i utseendet, normal variation eller andra mindre betydelsefulla avvikelser som finns på missbildningsregistrets lista över missbildningar som utesluts. **Missbildningsfallens prevalens:** antalet missbildningar per 10 000 födda barn.

Assisterad befruktning omfattar provrörsbefruktning och insemination (IUI). Provrörsbehandling omfattar påbörjade IVF-cykler (provrörsbefruktning), ICSI-cykler (mikroinjektionsbehandling) och överföring av fryst embryo (FET). Cykel avser att bildande av mogen äggblåsa påbörjats, och överföring avser överföring av en befruktad äggcell till livmodern.

Abort (avbrytande av graviditet): Artificiellt avbrytande av graviditet som inte överensstämmer med definitionen på en förlossning, som leder till att ett eller flera foster (≥ 1) dör och där man vet att fostret inte dött intrauterint före ingreppet.

Sterilisering: Ett ingrepp i en mans eller en kvinnas könsorgan som medför bestående avsaknad av fortplantningsförmåga. Sådana ingrepp i könsorganen som är nödvändiga i behandlingen av somatiska sjukdomar betraktas inte som steriliseringar.

Tjänster för barn och familjer

Med **småbarnspedagogik** avses att vården av barn organiseras antingen som daghemsvård, familjedagvård, lekverksamhet eller annan form av dagvårdsverksamhet. Gruppfamiljedagvård betraktas som familjedagvård. **Förskoleundervisning**, som närmast är avsedd för 6-åringar, syftar till att främja och stöda barnets inlärningsförutsättningar och skapa en smidig övergång till skolan. Förskoleundervisningen kan organiseras av social- eller skolförvaltningen. Den 1 augusti 2001 infördes avgiftsfri förskoleundervisning, men redan före det hade flera kommuner organiserat förskoleundervisning antingen i skolor eller i daghem. **Kommunal småbarnspedagogik** inbegriper kommunens egna tjänster och tjänster man köpt av privata serviceproducenter. **Privat dagvård** innefattar barn som vårdats med Folkpensionsanstaltens stöd för privat vård. Servicegivaren kan vara ett privat daghem, en privat familjedagvårdare eller en privat person som föräldrarna ingått ett arbetsavtal med. Småbarnspedagogik kan även arrangeras med en servicesedel som kommunen beviljar. Familjen kan då välja dagvårdsp plats för barnet bland de serviceproducenter som kommunen godkänner.

Med **underhållsbidrag** avses en penningprestation med vilken ett barns förälder ska delta i de kostnader som barnets underhåll orsakar. Då underhållsbidraget fattas eller är otillräckligt, betalar FPA underhållsstöd. Föräldrarna kan komma överens om **ett barns vårdnad** så att bägge föräldrarna har gemensam vårdnad eller bara den ena föräldern har vårdnaden. Föräldrarna kan även komma överens om **boende och umgängesrätt**. Avtalet ska företes socialnämnden eller domstolen för fastställande för att det ska vara juridiskt verkställbart.

Med **barn placerade utom hemmet** avses barn och ungdomar som genom socialnämndens beslut placerats utanför hemmet som en stödåtgärd inom öppenvården eller som en åtgärd inom eftervården, eller för att de omhändertagits. **Omhändertagande** betyder att vården och fostran av barnet sker genom samhällets (socialnämnden i kommunen) försorg. Med **omhändertagande "mot viljan"** avses sådana fall där ett barn som fyllt 12 år, eller barnets vårdnadshavare, motsätter sig omhändertagandet. Med **barn** avses en person som inte har fyllt 18 år och med **ung** en person som inte har fyllt 21 år. Barn och ungdomar som placerats utom hemmet kan vårdas i en familj, på

en institution eller på annat liknande sätt. **Familjevård** anordnas i en lämplig familj, som godkänts för uppgiften av socialnämnden, på grundval av ett skriftligt avtal. **Institutionsvård** omfattar vård på barnskyddsanstaltningar, t.ex. barnhem, ungdomshem och skolhem. **Annan vård** inbegriper bl.a. institutioner för missbrukarvård, yrkesskolornas internat och folkhögskolor. **Stödåtgärder inom öppenvården** innebär att man tryggar barnets eller den ungas stödboende, uppehälle, skolgång och hobbyverksamhet, ger familjen stöd och rehabilitering samt vidtar andra stödåtgärder vid behov. I enlighet med den nya socialvårdslagen (1301/2014), som trädde i kraft 1.4.2015, börjar en klientrelation inom barnskyddet när en socialarbetare utifrån en bedömning av servicebehovet konstaterar att barnet behöver tjänster och stödåtgärder enligt barnskyddslagen. En klientrelation inom barnskyddet börjar också när brådskande åtgärder vidtas för att trygga barnets hälsa och utveckling eller när barnet eller barnets familj får service eller annat stöd som avses i denna lag innan bedömningen av servicebehovet blivit färdig. Före den nya socialvårdslagen (1.4.2015) inleddes en klientrelation inom barnskyddet redan när bedömningen av barnskyddsbehovet började utredas (utredning av behovet av barnskydd).

Äldreomsorg

Till servicen inom äldreomsorgen hör både tjänster som är särskilt avsedda för äldre och allmänna tjänster som utnyttjas av äldre. Som **klienter som får regelbunden hemvård** betraktas de klienter inom hemservicen och hemsjukvården för vilka det uppgjorts en service- och vårdplan eller som får hemservice eller hemsjukvård minst en gång i veckan. **Hälsovårdscentralernas slutenvård** omfattar slutenvården inom allmänmedicin på hälsovårdscentralerna. Utöver traditionell vård på ålderdomshem (institutionsvård) finns olika slag av boendeservice som administrativt hör till öppenvården. Denna service kan bestå t.ex. av boende i servicehus eller gruppboende. I en del av enheterna är personalen på plats dygnet runt (**serviceboende med heldygnsoomsorg**) och i andra endast dagtid (**vanligt serviceboende**). Till **långvårdsklienterna** hör de klienter som fått beslut om långvarig institutionsvård eller vars vård varat över 90 dygn.

Handikappservice

Med **institutioner för personer med utvecklingsstörning** avses huvudsakligen s.k. centralinstitutioner. **Assisterat boende** utgörs av sådana boendeenheter för personer med utvecklingsstörning (gruppboende) där personalen är på plats dygnet runt, medan **styrt boende** är ett boende där personalen finns på plats endast dagtid. Till **långvårdsklienterna** hör de klienter som fått beslut om långvarig institutionsvård eller vars vård varat över 90 dygn.

Mentalvård

Öppenvårdsbesök inom mentalvården avser besök vid psykiatriska polikliniker och vid mentalvårdsbyråer. Till **psykiatrisk institutionsvård** hör sådana vårdperioder inom slutenvården på sjukhus och hälsovårdscentraler där huvuddiagnosen är psykiska sjukdomar och syndrom (ICD-10-diagnoserna F00–F99, med

undantag av diagnoser som tyder på demens, andra organiska psykiska störningar samt utvecklingsstörning). Utöver traditionell institutionsvård finns det också olika former av boendeservice för personer med psykiska problem. Inom en del av **boendeservicen inom psykiatri är personalen** på plats dygnet runt, i andra enbart dagtid.

Alkohol, droger och beroende

Alkohol och andra droger inbegriper alkohol, surrogat och narkotika. **En alkohol-dryck är** en dryck avsedd för förtäring vars alkoholhalt överskrider 2,8 och är högst 80 volymprocent etylalkohol. **Narkotika** är ett allmänbegrepp som omfattar lösningsmedel, narkotiska ämnen samt de läkemedel som i huvudsak påverkar det centrala nervsystemet och som kan användas i berusningssyfte. **De narkotiska ämnena** definieras i narkotikaförordningen (548/1993).

Den registrerade alkoholkonsumtionen omfattar försäljningen till detaljhandelskunderna i Alkos butiker samt distributionen av alkoholdrycker till livsmedelsbutiker och till restauranger med serveringstillstånd. **Den oregistrerade konsumtionen** omfattar den alkohol turisterna för in i landet, hemtillverkad alkohol, olagligt tillverkad alkohol, smuggling, T-sprit och andra surrogat samt den alkohol man konsumerat under utrikesresor. Den registrerade och oregistrerade konsumtionen utgör sammantaget **den totala alkoholkonsumtionen**.

Tjänsterna inom missbrukarvården omfattar såväl specialtjänster som de tjänster inom socialvården och hälso- och sjukvården som utnyttjas på grund av bruk av alkohol och andra droger. Till missbrukarvårdens specialtjänster hör A-kliniker, ungdomsstationer och motsvarande öppenvårdsenheter, akutvårdsstationer samt rehabiliteringsenheter, boendeservice, skyddshärbärgen och dagcentraler för missbrukare.

Till **den sjukhusvård av missbrukssjukdomar** räknas de vårdperioder som orsakats av alkohol- och narkotikabruk samt läkemedelsförgiftningar. Alkoholrelaterade vårdperioder selekteras genom följande diagnoser i sjukdomsklassifikationen ICD-10: F10, T51, K70, K85.2, K86.0, K29.2, I42.6, O35.4, Q86.0, P04.3, E24.4, E52, G31.2, G40.51, G62.1, G72.1, Z50.2, Z71.4, Z72.1 och R78.0. Narkotikarelaterade vårdperioder selekteras med diagnoserna: F11–F16, F18–F19, F55, R78.1–5, Z50.3, Z71.5, Z72.2, O35.5, P04.4, P96.1 samt narkotikaförgiftningar X41, X42, T40.0–9, T43.6, T50.7, T42.3–4, T42.6–7 och T36, som preciserats med följande ATC-koder N06B, N07XA, N07XX, N01AH, N02A, M01AB, M03BC, M03BX, N07BC, N03AA, N01AF, N03AE, N05BA, N05BB, N05C, för vilka självmord eller självmordsförsök inte har registrerats som orsak. I denna indelning ingår skadlig användning av sömnmedel och lugnande medel i narkotika, inte i läkemedel. Läkemedelsförgiftningarna omfattar förgiftningsdiagnoserna T36 som har en annan orsak än det ovan nämnda läkemedlet som används i berusningssyfte eller för vilka läkemedlet inte har specificerats. I läkemedelsförgiftningarna ingår dessutom alla självmord och försök till självmord, även för de läkemedel som används i berusningssyfte som klassificeras ovan. Förgiftningar till följd av sömnmedel och lugnande medel tillhör läkemedel om orsaken till förgiftningen varit självmord eller försök till självmord.

Som primär orsak till varför personer sökt **institutionsvård inom missbrukarvården** har man gjort en distinktion mellan alkohol och narkotika, som även omfattar miss-

bruk av läkemedel (73) och blandmissbruk (74). Alla vårdinstitutioner skiljer inte mellan rusmedel som lett till att personer sökt sig till vård, och man kan få institutionsvård inom missbrukarvården av andra orsaker.

Tobak är ett njutningsmedel som är tillverkat av eller innehåller tobaksplanta. **En tobaksprodukt** är produkt som helt eller delvis är tillverkad av tobak och som är avsedd att avnjutas. I definitionen ingår inte cigarettpapper. **En cigarett** är en tobaksrulle som är avsedd att rökas och som är färdigt rullad i papper eller är placerad i ett hylsformigt hölje tillverkat av annat material och som inte kan anses vara en cigarr eller en cigarill. Vikten av en cigarett uppskattas vara 0,65 g. **En cigarr** är en av naturlig tobak tillverkad tobaksrulle som är avsedd att rökas och vars yttersta skikt eller omblad består av tobaksblad eller av tobaksfärgad rekonstruerad tobak. Vikten av en cigarr uppskattas vara 2 g. **En cigarill** är en cigarr som väger högst tre gram. **Löstobak** omfattar pip- och cigarettobak samt finskuren tobak för rullning av cigaretter. **Snus och tuggtobak** är tobaksprodukter som avnjuts i munnen. Vikten av en snusdosa uppskattas vara 30 g.

Tobakskonsumtionen statistikförs på två sätt utgående från Tullens punktskattestatistik: 1) Leveransen av tobaksprodukter för skattepliktig konsumtion under perioden december-november, vilket avspeglar den verkliga konsumtionen under kalenderåret och 2) Leveransen av tobaksprodukter för skattepliktig konsumtion under statistikåret (januari-december), som är den metod som använts sedan år 1940. Konsumtionen av tobaksprodukter per person som fyllt 15 år : Vid estimeringen av antalet 15 år fyllda invånare används Finlands medelfolkmängd under statistikåret. **Skattefria cigaretter:** cigaretter som förs in i landet skattefritt av resenärer. Införseln av skattefria cigaretter uppskattas årligen på basis av undersökningar.

Primärvård och specialicerad sjukvård

Enligt lagen om hälso- och sjukvård (1326/2010) omfattar hälso- och sjukvården främjande av hälsa och välfärd, primärvård och specialiserad sjukvård.

Med **primärvård** avses i lagen om hälso- och sjukvård uppföljning av befolkningens hälsotillstånd, hälsofrämjande verksamhet inklusive hälsorådgivning och hälsoundersökningar, mun- och tandvård, medicinsk rehabilitering, företagshälsövård och miljö- och hälsoskydd som kommunen ordnar samt jourverksamhet, öppen sjukvård, hemsjukvård, hemsjukhusvård och sjukhusvård, mentalvårdsarbete och alkohol- och drogarbete som kommunen ordnar, till den del de inte ordnas inom socialvården eller den specialiserade sjukvården; primärvård kan också benämnas folkhälsöarbete.

Enligt folkhälsolagen ska kommunen ha en **hälsovårdscentral** som ansvarar för uppgifter som anges i lagstiftningen. Hälsovårdscentralen kan vara gemensam för flera kommuner. Kommunerna kan också skaffa alla eller en del av hälsocentraltjänsterna från andra offentliga eller privata serviceproducenter. Hälsovårdscentralen kan vid behov ha flera hälsostationer och vårdavdelningar som producerar tjänster. I anslutning till hälsovårdscentralen kan det också finnas ett specialistlett sjukhus. Vid sidan av de kommunala hälsovårdscentralerna ingår i verksamheten också vissa andra kommunala eller privata serviceproducenter som ansvarar för hälsovårdscentralverksamheten inom ett visst område.

Med **en besöksorsak som registrerats vid hälsocentralernas mottagningar för öppenvården** avses den uppfattning en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har om klientens hälsoproblem eller de omständigheter som gett upphov till service-

händelsen. Besöksorsaken kan vara en tidigare fastställd diagnos, som uttrycker en på medicinsk kunskap baserad uppfattning om hälsoproblemets orsak, eller någon annan uppfattning som en yrkesutbildad person har om ett symptom eller problem som beskrivs av klienten.

Förteckningen över patientdiagnoser/problem hör till de basdata som är gemensamma för primärvården och den specialiserade sjukvården och som ska kodas på ett nationellt enhetligt sätt. Vid registrering av diagnos/besöksorsak inom primärvården kan man använda sig av antingen ICD-10- eller ICPC-2-klassifikationen.

Vaccinationstäckningen för säsonginfluensa berättar hur stor del av en viss åldersgrupp som har fått säsonginfluensavaccin

Den specialiserade sjukvård som avses i lagen om hälso- och sjukvård omfattar hälso- och sjukvårdstjänster inom medicinska och odontologiska verksamhetsområden som hänför sig till förebyggande, undersökning, vård och behandling av sjukdomar, prehospital akutsjukvård, jour och medicinsk rehabilitering. Vid enheterna för specialiserad sjukvård ges i huvudsak vård på specialistläkarnivå. **Den öppenvård inom den specialiserade sjukvården** som redovisas i tabellerna i denna publikation har producerats av kommuner och samkommuner samt fyra privata sjukhus. Dessutom ingår specialistledd verksamhet vid hälsovårdscentralerna. **Slutenvården inom den specialiserade sjukvården (inklusive dagkirurgi)** inbegriper annan vård än slutenvård inom allmänmedicin vid hälsovårdscentraler, statliga och privata sjukhus. Sålunda ingår specialiserad sjukvård som produceras av kommuner, samkommuner, staten och privata inklusive specialistledd slutenvård vid hälsovårdscentraler. Till **de psykiatriska specialiteterna** hör specialiteterna 70, 74 och 75 med undergrupper.

Denna årsboks tabeller över **slutenvård till följd av olycksfall och våld** redovisar vårdperioder vars huvuddiagnos ingår i kapitel XIX ”Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker” i klassifikationen ICD-10, med undantag av komplikationer eller sena besvär efter skador, samt komplikationer till kirurgiska åtgärder och medicinsk vård som inte klassificeras annanstans (diagnoskoderna S00–T78). I tabellerna har dessa fall klassificerats enligt den yttre orsaken. Dessa koder finns i kapitel XX ”Yttre orsaker till skador, sjukdomar och dödsfall” i klassifikationen av sjukdomar ICD-10.

En olycksfallstyp fastställs för vårdperioder med diagnoserna S00–T78 enligt ICD-10-klassificeringen (olycksrelaterade skador som behandlats). Olycksfallstypen anger var olycksfallet har skett eller vad som hänt i samband med olycksfallet. Denna variabel används inte i samband med trafikolyckor, våld, självtillfogad skada eller komplikationer vid medicinsk vård.

Vårdperioder med åtgärder omfattar sådana åtgärder som ingår i THL:s åtgärdsklassifikation och som utförts på sjukhus och hälsovårdscentralers vårdavdelningar (inklusive dagkirurgi). Största delen av åtgärderna är olika operationer. Med **kirurgisk åtgärd** avses här åtgärder enligt åtgärdsklassifikationen, där det första tecknet i koden är en bokstav från A till Q och där det tredje tecknet inte är en siffra.

Med **dagkirurgi** avses en åtgärd som på förhand planerats som dagkirurgi och efter vilken patienten inte behöver få vård på vårdavdelning.

Sjukhusens produktivitet

Den specialiserade somatiska sjukvården omfattar samtliga kliniska specialiteter med undantag av specialiteterna inom psykiatri.

Med **en episod** avses patientens vårdprocess som helhet, dvs. alla vårdperioder på avdelning inklusive dagkirurgi, öppenvårdsbesök, åtgärder och andra prestationer som genomförts för att åtgärda ett bestämt hälsomässigt problem hos patienten under kalenderåret. **Episodproduktivitet** avser relationen mellan verksamhetens resultat och de insatser som använts för att åstadkomma det. Som insatser används de totala kostnader som medförs av vårdverksamheten vid ett sjukhus eller inom en specialitet vid sjukhuset. **Det totala resultatet** av ett sjukhus eller en specialitet omfattar den viktade summan av vårdepisoderna. **De viktade episoderna** erhålls genom att multiplicera episoderna med episodviktkoefficienter. När en episod är viktad, blir dess vikt större om de patienter som episoden omfattar är svårare att behandla än genomsnittet. Genom viktning av episoderna beaktas i vilken grad patienter som är svåra att behandla förbrukar resurserna vid olika sjukhus. **Viktkoefficienten för en episod** utgörs av dess kostnadsvikt. Den beskriver förhållandet mellan den genomsnittliga kostnaden för de NordDRG Full-vårdperioder som ingår i respektive episod och den genomsnittliga kostnaden för alla episoder.

Med **deflaterade kostnader** avses totalkostnader som deflaterats till pris- och kostnadsnivån år 2009 med hjälp av uppgifterna om de kommunala hälsovårdsutgifterna i prisindexet för offentliga utgifter.

En områdesspecifik granskning utförs per sjukvårdsdistrikt eller kommun. I den upptas den specialiserade somatiska sjukvården som de offentliga sjukhusen producerar samt institutionsvård och dagkirurgi inom den specialiserade somatiska sjukvården som de privata sjukhusen producerar.

Vid en områdesspecifik granskning inberäknas i episoden (**områdesspecifik episod**) inberäknas hela den vård och behandling inom den specialiserade sjukvården som patienten fått för samma sjukdom, oberoende av i vilket sjukhus eller sjukvårdsdistrikt vården och behandlingen har getts. Infallsvinkeln är i dessa fall befolkningsorienterad. De områdesspecifika episoderna omfattar även vårdperioderna på vårdavdelning (inkl. dagkirurgi) vid specialistledda hälsovårdscentralssjukhus och privata sjukhus. I de områdesspecifika episoderna ingår ytterligare uppgifter om öppenvården vid specialistledda hälsovårdscentralenheter.

Viktade prestationer (institutionsvårdperioder, jour- och öppenvårdsbesök): De viktade vårdperioderna beskriver vårdens och behandlingens svårighetsgrad. De viktade vårdperioderna erhålls genom att multiplicera vårdperioderna (öppen-/slutenvård) med DRG-kostnadsvikter. När en vårdperiod är viktad, blir dess vikt större om vårdperioderna omfattar mer krävande vård än genomsnittet. Viktkoefficienten DRG Full anger kostnadsvikten. Den beskriver förhållandet mellan de genomsnittliga kostnaderna för patienterna i respektive DRG-grupp och de genomsnittliga kostnaderna för samtliga patienter. Viktade vårdperioder = DRG-poäng.

Tillgången till vård inom den specialiserade sjukvården

Med **en person som väntar på vård och behandling** avses en patient som en läkare eller en annan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården beslutat ta in för vård och

som placerats i vårdkö eller för vilken en tid reserverats för poliklinisk vård (orsaken till köandet är sjukhusets resurser eller brådskande vård och behandling). Personer som väntar på vård omfattar personer som väntar på a) vård på poliklinik eller vårdavdelning eller inom dagkirurgi, b) operation, åtgärd och annan vård och behandling samt c) på medicinsk rehabilitering. (1326/2010/29 §).

Datum för placering i vårdkö avser den dag när patienten placerades i kö för vård, operation eller åtgärd på en vårdavdelning, inom dagkirurgin eller vid en poliklinik. Datumet för placering i vårdkö bör vara det datum då läkaren fattat beslut om intagning för vård. I urvalet upptas både patienter som redan fått tid för vård och behandling och de patienter som inte har fått en tid trots att vårdbeslut om den nödvändiga vården redan har fattats. I urvalet upptas patienter för vilka köandets orsaksklass är sjukhusets resurser eller brådskande vård. Väntetiden för vård är tiden mellan datumet för placering i vårdkö eller datumet för beställning av tid för besök (orsaken till köandet är sjukhusets resurser eller brådskande vård) och datumet för intagning till vård.

Sjukfrekvens

Med **synskadad** avses en person vars synskärpa är under 0,3 på det bättre ögat närden korrigerats med glasögon, eller som har någon annan bestående synskadad som påverkar funktionsförmågan på motsvarande sätt.

Med **smittsam sjukdom** avses en sådan sjukdom eller smitta som orsakas av mikrober (bl.a. bakterier, virus) vilka förökar sig i kroppen eller giftiga ämnen (toxiner) som mikrober producerar

THL:s sjuklighetsindex är avsett som en indikator för den regionala variationen av sjukligheten och för utvecklingen av sjukligheten i enskilda områden. Indexet består av sju olika sjukdomsgrupper och fyra olika synvinklar ur vilka sjukdomarnas betydelse uppskattas. De fyra synvinklarna är dödlighet, arbetsoförmåga, nedsatt livskvalitet och direkta kostnader för hälso- och sjukvården. De olika sjukdomsgrupperna har viktats i det allmänna indexet i förhållande till deras betydelse avseende dessa synvinklar. Sjuklighetsuppgifterna är registerbaserade.

I THL:s sjuklighetsindex har varje sjukdomsgrupp viktats i förhållande till sjukdomsgruppens betydelse avseende befolkningens dödlighet, arbetsoförmåga, nedsatt livskvalitet och direkta kostnader för hälso- och sjukvården. Värdet på indexet för en region är ett medeltal av dessa viktade värden per sjukdomsgrupp. Värdet på indexet för en region är högre ju vanligare sjuklighet är i regionen. Sjuklighetsindexet för hela landet för det senaste uppdateringsåret är 100.

För indexets värden har även beräknats **felmarginaler (konfidensintervaller)** med vilka det är möjligt att uppskatta den slumpmässiga variationens inverkan på indexets värden. Det är nödvändigt att beakta felmarginalerna särskilt när det gäller att tolka resultaten för små kommuner och de sjukdomsgruppsspecifika resultaten. Varje sjukdomsgrupp och synvinkel beskrivs separat nedan. Indexets värde för hela landet för det senaste uppdateringsåret är 100. Vid en granskning av tidsserierna är det viktigt att beakta att indexets värden för de tidigare granskningsåren ändras i anslutning till den nya uppdateringen. Av indexet produceras en åldersstandardiserad och en icke-åldersstandardiserad version, vilkas tolkningar avviker från varandra. Flera sjukdomar är kraftigt åldersberoende, vilket innebär att områdets åldersstruktur i hög grad

definierar sjuklighetsnivån. **Det åldersstandardiserade** indexet gör det möjligt att jämföra regionerna oberoende av åldersstruktur. **Det icke-standardiserade indexet** beskriver i sin tur regionens sjuklighetsbörda och är en väsentligare indikator exempelvis för kostnader som sjukligheten i regionen orsakar.

Definitioner av delindexen till THL:s sjuklighetsindex:

Index för sjuklighet i cancersjukdomar: Indikatorn anger förekomsten av nya fall av cancer (C00–96, D06, D09.0–1, D30, D32–33, D41–43, D45–D47, D76, N87.2) hos åldersgruppen 0–79-åringar i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100). Indexet omfattar de personer hos vilka cancer konstaterats under det gångna året. Från de cancersjukdomar som används i indexet har icke-melanom i huden (C44) avlägsnats på grund av att den inte har någon stor betydelse för folkhälsan.

Index för kranskärtsjukdomar: Indikatorn anger förekomsten av kranskärtsjukdomsincidenter som lett till sjukhusvård eller dödsfall (ICD10-koderna I20–I25, I46, R96, R98) hos 35–79-åringar i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100).

Index för cerebrovaskulära sjukdomar: Indikatorn anger första förekomsten av hjärninfarktincidenter som lett till sjukhusvård eller dödsfall (ICD10-koderna I60–I64, ej I63.6) hos 35–79-åringar i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100).

Index för sjukdomar i muskuloskeletala systemet: Indikatorn anger andelen 16–64-åringar med invalidpension på grund av sjukdomar i muskuloskeletala systemet (ICD10-koderna M00–M99) i slutet av året i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100).

Index för mentala sjukdomar: Indikatorn har indelats i tre delar:

1. Själv mord: Indikatorn beskriver mängden självmord och självmordsförsök som lett till sjukhusvård (ICD10-koderna X60–X84, Y870) i åldersgruppen 15–79 år i förhållande till befolkningen i samma ålder.
2. Psykos: Indikatorn beskriver mängden rätter till läkemedelsersättningar som beviljats för behandling av psykos (FPA:s sjukdomskoder 112 och 188) i förhållande till befolkningen.
3. Invalidpensioner som orsakats av mentala orsaker; Indikatorn anger antalet 16–64-åringar som får invalidpension på grund av psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar (ICD10-koderna F00–F99) i slutet av året.

Index för olycksfall: Indikatorn anger andelen patienter i åldersgruppen 15–79 år som fått sjukhusvård på grund av skador, förgiftning och vissa andra yttre orsaker (ICD 10: S00–T78) i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100).

Index för demens: Indikatorn anger mängden rätter till läkemedelsersättningar som beviljats för behandling av Alzheimers sjukdom (FPA:s sjukdomskod 307, läkemedlen donepezil, rivastigmin, galantamin eller memantin) i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100).

Utkomststöd

Med **utkomststöd** avses ett ekonomiskt stöd inom den kommunala socialvården. Stödet beviljas ett hushåll i sista hand i de fall då sedvanliga inkomster eller förmåner som tryggar utkomsten inte finns eller då de inte räcker till för att trygga minst den oundgängliga utkomst som en person och familj behöver för ett människovärdigt liv.

Personal

Med **kommunanställda** avses månadsavlönad socialvårds- och hälso- och sjukvårds-personal inom den egna produktionen (köpta tjänster är inte inberäknade) i kommuner och samkommuner. Vid beräkningen av årsverken har antagits att de deltidsanställdas arbetsinsats utgör 60 procent av de heltidsanställdas arbetsinsats. Tjänstlediga har inte inbegripits.

”Till den sysselsatta arbetskraften hör alla 18–74-åringar, som var sysselsatta den sista veckan under året och som inte var arbetslösa arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån eller utförde militärel eller civiltjänst. Uppgiften om sysselsättning baserar sig på arbetspensionsuppgifter och uppgifter från skattemyndigheterna.”

Kostnader

Till de **sociala utgifterna** räknas de betalningar, tjänster och varor som definieras i EU:s system för statistik över socialt skydd (ESSPROS) samt ersättningen för utgifter inom de åtta olika risk- och behovsgrupper som omfattas av det sociala skyddet (t.ex. ålderdom, sjukdom/hälso- och sjukvård etc.). I statistiken över **hälso- och sjukvårdsutgifter och deras finansiering** används begrepp och indelningar enligt statistikförings-systemet SHA 2011, som baserar sig på en EU-förordning (SHA 2011, System of Health Accounts 2011). För den nationella rapporteringen har man utarbetat kostnadsposter som baserar sig på hälsoräkenskaperna och tar hänsyn till de nationella särdragen. De totala hälso- och sjukvårdsutgifterna består av följande kostnadsposter: specialiserad sjukvård, primärvård (exkl. företagshälsovård, studerandehälsovård och oral hälsovård), oral hälsovård, företagshälsovård och studerandehälsovård, långtidsvård för äldre och för personer med funktionsnedsättning (exkl. långtidsvård inom primärvården och den specialiserade sjukvården), privat hälso- och sjukvård ersatt av sjukförsäkring, annan hälso- och sjukvård, läkemedel och andra medicinska förbrukningsartiklar, terapeutiska hjälpmedel och andra medicinska varaktiga förbrukningsartiklar, hälso- och sjukvårdens administrativa utgifter, resor samt hälso- och sjukvårdens bruttoinvesteringar. I internationella jämförelser granskas allmänt hälso- och sjukvårdens driftsutgifter dvs. från hälso- och sjukvårdens totala utgifter har investeringsutgifterna avdragits.

Hälsofrämjande verksamhet

Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunens ledning – TEA beskrivs med ett poängantal som baserar sig på fyra dimensioner i ramverket Hälsofrämjande verksamhet, dvs. engagemang i främjande av välfärd och hälsa på en strategisk nivå, ledning, uppföljning och behovsanalys samt delaktighet. De dimensionsspecifika poängtalerna har fått fram genom att poängsätta de uppgifter som beskriver den reella verksamheten i

kommunen i förhållande till lagstiftningen, rekommendationerna och god praxis. Det sammanlagda poängtalet är ett medelvärde av de poäng som beskriver dimensionerna. De enskilda indikatorerna har poängsatts på skalan 0–100. Poängtalet beskriver hur väl främjandet av befolkningens välfärd och hälsa verkställs i kommunen. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet.

Främjande av motion och idrott i kommuner – TEA beskrivs med ett poängantal som baserar sig på sex dimensioner i ramverket Hälsofrämjande verksamhet, dvs. engagemang i främjande av motion och idrott på en strategisk nivå, ledning, uppföljning och behovsanalys, resurser, delaktighet och övrig kärnverksamhet. De dimensionsspecifika poängtalerna har fått fram genom att poängsätta de uppgifter och resurser som beskriver den reella verksamheten i kommunen i förhållande till lagstiftningen, rekommendationerna och god praxis. Det sammanlagda poängtalet är ett poängmedelvärde som beskriver dimensionerna. De enskilda indikatorerna har poängsatts på skalan 0–100. Poängtalet beskriver hur väl främjandet av motion och idrott verkställs i kommunen. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet.

Främjande av välbefinnande och hälsa i den grundläggande utbildningen – TEA beskrivs med ett poängantal som baserar sig på sju dimensioner i ramverket Hälsofrämjande verksamhet, dvs. engagemang, ledning, uppföljning och behovsanalys, resurser, gemensam praxis, delaktighet och övrig kärnverksamhet. De dimensionsspecifika poängtalerna har fått fram genom att poängsätta de uppgifter och resurser som beskriver den reella verksamheten i skolan i förhållande till lagstiftningen, rekommendationerna och god praxis. Det sammanlagda poängtalet är ett medelvärde av de poäng som beskriver dimensionerna. De enskilda indikatorerna har poängsatts på skalan 0–100. Poängtalet beskriver hur väl främjandet av elevernas välfärd och hälsa verkställs i skolan. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet.

Främjande av välbefinnande och hälsa i gymnasier – TEA beskrivs med ett poängantal som baserar sig på sex dimensioner i ramverket Hälsofrämjande verksamhet, dvs. engagemang, ledning, uppföljning och behovsanalys, resurser, gemensam praxis och delaktighet. De dimensionsspecifika poängtalerna har fått fram genom att poängsätta de uppgifter och resurser som beskriver den reella verksamheten i gymnasiet i förhållande till lagstiftningen, rekommendationerna och god praxis. Det sammanlagda poängtalet är ett medelvärde av de poäng som beskriver dimensionerna. De enskilda indikatorerna har poängsatts på skalan 0–100. Poängtalet beskriver hur väl främjandet av de studerandes välfärd och hälsa verkställs i gymnasierna. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet.

Främjande av välbefinnande och hälsa i yrkesläroanstalter – TEA beskrivs med ett poängantal som baserar sig på sex dimensioner i ramverket Hälsofrämjande verksamhet, dvs. engagemang, ledning, uppföljning och behovsanalys, resurser, gemensam praxis och delaktighet. De dimensionsspecifika poängtalerna har fått fram genom att poängsätta de uppgifter och resurser som beskriver den reella verksamheten i läroanstalten i förhållande till lagstiftningen, rekommendationerna och god praxis. Det sammanlagda poängtalet är ett medelvärde av de poäng som beskriver dimensionerna. De enskilda indikatorerna har poängsatts på skalan 0–100. Poängtalet beskriver hur väl

främjandet av de studerandes välfärd och hälsa verkställs i läroanstalterna. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet.

Hälsofrämjande verksamhet (TEA) inom primärvården beskrivs med ett poängantal som baserar sig på sju dimensioner i ramverket Hälsofrämjande verksamhet, dvs. engagemang, ledning, uppföljning och behovsanalys, resurser, gemensam praxis, delaktighet och övrig kärnverksamhet. De dimensionsspecifika poängtalerna har fått fram genom att poängsätta de uppgifter och resurser som beskriver den reella verksamheten i hälsovårdscentralen i förhållande till lagstiftningen, rekommendationerna och god praxis. Det sammanlagda poängtalet är ett medelvärde av de poäng som beskriver dimensionerna. De enskilda indikatorerna har poängsatts på skalan 0–100. Poängtalet beskriver hur väl främjandet av befolkningens välfärd och hälsa verkställs i hälsovårdscentralen. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet.

Befolkningens hälsobeteende och hälsa

Kostvanor: I enkäten Hälsa i skolan definieras personer som sällan äter frukter, bär och grönsaker som personer som har ätit frukter, bär och grönsaker (andra än potatis) mer sällan än 6 dagar under den senaste veckan. I AVTK-, EVTK- och ATH-undersökningarna definieras att äta färska grönsaker dagligen med att personen har ätit färska grönsaker eller rotsaker 6–7 dagar under den senaste veckan.

Övervikt: Övervikt bland unga definieras i enkäten Hälsa i skolan med viktindexet (BMI). Gränsen för övervikt fastställs enligt ålder och kön. För 18-åringar och äldre är gränsen 25 kg/m². I yngre åldersgrupper är gränsen lägre, till exempel för pojkar på 14 år är den 22,62 kg/m² och för lika gamla flickor 23,34 kg/m². (Se Cole m.fl. Establishing a standard definition for child overweight and obesity worldwide: international survey. BMJ 2000;320, 1240–45.) Med övervikt hos vuxenbefolkningen avses i AVTK-, EVTK- och ATH-undersökningarna ett viktindex (BMI) på minst 25 kg/m², som har räknats ut utifrån den längd och vikt som svarspersonen själv har uppgett.

Motion: En person som fritidsmotionerar så att han eller hon blir andfådd och svettig vanligen cirka en timme, cirka en halv timme eller inte alls under en vecka, definieras i enkäten Hälsa i skolan som en som motionerar lite eller inte alls så att pulsen höjs. I AVTK- och ATH-undersökningarna definieras en person som motionerar lite eller inte alls som en som fritidsmotionerar högst en gång i veckan, minst en halv timme åt gången så att det leder till åtminstone lindrig andfåddhet eller svettning.

Rökning: I enkäten Hälsa i skolan definieras det som daglig rökning när svarspersonen i nuläget uppger sig röka en gång per dag eller oftare. I AVTK-, EVTK- och ATH-undersökningarna definieras svarspersonen som daglig rökare när personen uppger sig ha rökt dagligen i åtminstone ett år och senast i går eller i dag.

Alkoholkonsumtion: En svarsperson i enkäten Hälsa i skolan som dricker sig ordentligt berusad cirka 1–2 gånger per månad eller oftare definieras som en som dricker alkohol i berusningssyfte varje månad. En svarsperson i AVTK- och ATH-undersökningarna som dricker minst sex alkoholportioner åt gången (en alkoholportion är en flaska öl eller motsvarande, ett glas vin eller en restaurangportion stark alkoholdryck) antingen en gång per vecka eller dagligen eller nästan dagligen, definieras som en person som dricker alkohol i berusningssyfte varje vecka.

Upplevd hälsa: Enligt enkäten Hälsa i skolan är hälsotillståndet dåligt eller medelmåttigt när en person upplever sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller ganska eller mycket dåligt. Enligt AVTK-, EVTK- och ATH-undersökningarna är hälsotillståndet dåligt eller medelmåttigt när en person upplever sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller ganska eller mycket dåligt.

Funktionsförmåga: Om fysiska funktionsbegränsningar frågas i enkäten Hälsa i skolan på följande sätt: Har du svårt att 1) se (om du använder glasögon eller kontaktlinser, bedöm din synförmåga med dem), 2) höra (om du använder en hörapparat, bedöm din hörsel med den), 3) gå cirka en halv kilometer, till exempel runt en idrottsplan (om du använder hjälpmedel, bedöm din gångförmåga med det). Svarsalternativen var 1) inga svårigheter, 2) vissa svårigheter, 3) stora svårigheter och 4) jag klarar inte alls det. De respondenter som har angett alternativ 3 eller 4 som svar på åtminstone ett påstående är med i granskningen En person som uppgett 7 eller lägre som poängantal för arbetsförmågan i ATH-undersökningen definieras som en person som upplever sig ha nedsatt arbetsförmåga. Grundar sig på frågan: "Låt oss anta att er arbetsförmåga när den var som bäst fick 10 poäng. Hur många poäng skulle ni ge er nuvarande arbetsförmåga på skalan 0–10? 0 innebär att ni överhuvudtaget inte skulle kunna arbeta i dag." Granskningen omfattar endast andelen personer som gett arbetsförmågan högst 7 poäng. Frågan är en del av Indexet för arbetsförmågan och en indikatorrekommendation har gjorts för denna i projektet TOIMIA. Den pensionerade befolkningens funktionsförmåga mäts i ATH-undersökningen genom Behovet av hjälp som inte har tillgodosetts. Grundar sig på frågan: "Behöver och får ni till följd av er nedsatta funktionsförmåga hjälp med de vardagliga sysslorna?" Svarsalternativen var 1) jag behöver inte och får inte hjälp, 2) jag skulle behöva hjälp, men får inte det, 3) jag får hjälp, men inte tillräckligt, 4) jag får tillräckligt med hjälp och 5) jag skulle klara mig med mindre hjälp. I granskningen ingår andelen personer som svarat med svarsalternativen 2) eller 3).

Ångest: Ångest mäts i enkäten Hälsa i skolan med mätaren General Anxiety Disorder 7-item scale (GAD-7). I den ingår påståenden om känsla av nervositet, ångest eller spänning, oförmåga att hålla oron under kontroll, överdriven oro, svårighet att koppla av, känsla av oro, benägenhet att bli förargad eller irriterad och rädsla över att något förfärligt ska hända. Om dessa frågor har besvarat flera dagar under de senaste två veckorna, ger det en poäng. Alternativet "under största delen av dagarna" ger två poäng och alternativet "nästan varje dag" ger tre poäng. Svarspersoner som får minst 10 poäng bedöms uppleva måttlig eller svår ångest.

Betydande psykisk belastning: I ATH-undersökningen kartläggs vuxenbefolkningens och pensionärernas psykiska belastning med en MHI-5-frågeuppsättning. MHI-5 består av fem frågor som kartlägger ångest, depressivitet och positiv sinnestämning. Svaren placeras på ett kontinuum vars ena ytterlighet representerar psykisk belastning och den andra positiv sinnestämning: "Följande fem (5) frågor gäller hur ni har mått under de senaste 4 veckorna. Markera vid varje fråga den siffra som bäst beskriver era förnimmelser. Under hur stor del av tiden de senaste 4 veckorna har ni: Ringa in en siffra på varje rad." Underfrågorna i frågeuppsättningen löd a) varit mycket nervös, b) känt er så nere att inget kunnat pigga upp er, c) känt er rofylld och lugn, d) känt er nedstämd och dyster till sinnes och e) varit lycklig. Svarsalternativen var 1) hela tiden, 2) största delen av tiden, 3) en väsentlig del av tiden, 4) under en viss tid, 5) un-

der en kort tid, 6) inte överhuvudtaget. Svaren på varje fråga anges på skalan 1–6. För att beräkna det slutliga poängantalet omvandlas poängantalen för frågorna c) och e) i omvänd ordning varefter poängen sammanräknas (summa poäng mellan 5 och 30) och omvandlas till skalan 0–100. Psykisk belastning kan rapporteras som en kontinuerlig variabel eller också kan poängantalet 52 användas som brytpunkt, och då har de som får 52 eller lägre poäng redan kliniskt betydande psykiska symtom på belastning. I granskningen ingår andelen personer som fått minst 52 poäng enligt det skalade poängantalet.

Befolkningens åsikter om socialskyddet

Åsikten om nivån på socialskyddet definieras i HYPA-enkäten som respondentens svar på frågan: Anser Ni att nivån på socialskyddet i Finland för närvarande är 1) alltför hög, 2) en aning för hög, 3) lämplig, 4) en aning för låg eller 5) alltför låg?

Åsikten om en ökning av den privata sociala servicen definieras i HYPA-enkäten som respondentens svar på påståendet efter följande fråga: Är Ni helt av samma åsikt, någorlunda av samma åsikt, varken av samma eller annan åsikt, någorlunda av annan åsikt eller helt av annan åsikt om följande påståenden: Det behövs mer privat social service?

Åsikten om en ökning av den privata hälso- och sjukvården definieras i HYPA-enkäten som respondentens svar på påståendet efter följande fråga: Är Ni helt av samma åsikt, någorlunda av samma åsikt, varken av samma eller annan åsikt, någorlunda av annan åsikt eller helt av annan åsikt om följande påståenden: Det behövs mer privat hälso- och sjukvård?

Åsikten om hur den sociala servicen fungerar definieras i HYPA-enkäten och Enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster som respondentens svar på påståendet efter följande fråga: Jag framför påståenden om den sociala servicen. Var god svara om Ni är helt av samma åsikt med påståendena, någorlunda av samma åsikt, varken av samma eller annan åsikt, någorlunda av annan åsikt eller helt av annan åsikt: Den sociala servicen fungerar allmänt taget bra i Finland?

Åsikten om hur hälso- och sjukvårdstjänsterna fungerar definieras i HYPA-enkäten och enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster som respondentens svar på påståendet efter följande fråga: Jag framför påståenden om hälso- och sjukvårdstjänsterna. Var god svara om Ni är helt av samma åsikt med påståendena, någorlunda av samma åsikt, varken av samma eller annan åsikt, någorlunda av annan åsikt eller helt av annan åsikt: Hälso- och sjukvårdstjänsterna fungerar allmänt taget bra i Finland?

Åsikten om att allokera skattemedel till hälso- och sjukvården, den sociala servicen samt inkomstöverföringen definieras i HYPA-enkäten och enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster som respondentens svar på påståendet efter följande fråga: Med tanke på hälso- och sjukvården, den sociala servicen samt inkomstöverföringen, i vilken mån önskar Ni att skattemedel ska användas till finansieringen av dessa: borde mera, ungefär samma mängd eller mindre skattemedel än för närvarande allokeras?

Uppföljningsindikatorer inom socialvården och hälso- och sjukvården

Mått för utbildningsnivå: I statistiken över befolkningens utbildningsstruktur mäts befolkningens utbildningsnivå enligt den genomsnittliga längden per person gällande den högsta utbildning som avlagts efter grundnivån. Utbildningsnivåtalet 246 visar ex-

empelvis att den teoretiska utbildningstiden per person är 2,5 år efter avlagd grundskola. Då befolkningens utbildningsnivå beräknas används den befolkning som fyllt 20 år som population. Detta för att många som inte fyllt 20 år ännu är på hälft med sin utbildning. Med hjälp av utbildningsnivåindikatorn kan man lätt jämföra utbildningsskillnaderna mellan olika områden och följa förändringar över tid. Källa: Finlands officiella statistik (FOS): Befolkningens utbildningsstruktur [e-publikation]. ISSN= 2 242-2 900. Helsingfors: Statistikcentralen [hänvisat: 11.2.2017]. Åtkomstsätt: http://www.stat.fi/til/vkour/index_sv.html

Gini-koefficienten är det vanligaste nyckeltalet som beskriver inkomstskillnader. Ju högre värde Gini-koefficienten får desto ojämnare är inkomsterna fördelade. Gini-koefficientens högsta möjliga värde är ett. Då får inkomsttagaren med de största inkomsterna alla inkomster. Gini-koefficientens lägsta möjliga värde är 0, då inkomsterna för alla inkomsttagare är lika stora. I inkomstfördelingsstatistiken anges Gini-koefficienterna som procenttal (multiplicerat med 100). Gini-koefficienten beskriver relativa inkomstskillnader. Det sker inga ändringar i Gini-koefficienten, om inkomsterna för alla inkomsttagare ändras lika mycket procentuellt.

PYLL=Indexet förlorade levnadsår (Potential Years of Life Lost) bildas genom att man först beräknar sannolikheten för dödsfall i varje åldersgrupp genom att dela antalet dödsfall med storleken på den aktuella åldersgruppen. Talet man då får fram multipliceras med antalet levnadsår (t.ex. anses en person som har dött vid 0 års ålder ha förlorat 80 år, medan en person som har dött vid 20 års ålder har förlorat 60 år osv.). Utifrån dessa åldersgruppsspecifika tal beräknas den viktade summan genom att åldersstrukturen i hela landet för personer under 80 år används som vikter, så att jämförelsen inte förvrängs av regionernas olika åldersstrukturer. Till sist multipliceras det erhållna talet med 100 000.

PYLL-indexet är en mätare som används i stor omfattning på det internationella planet, och det mäter den förtida dödligheten med betoning på dödsfall i ung ålder. PYLL-indexet för en viss region anger hur många levnadsår man skulle förlora på grund av dödsfall i förtid i en tänkt befolkning där risken för dödsfall i det område som granskas råder i varje åldersgrupp och där det finns 100 000 personer under 80 år som är fördelade på åldersgrupper på samma sätt som i hela landet. Man kan alltså jämföra PYLL-talen för olika regioner både sinsemellan och med nivån i hela landet och granska förändringar. PYLL-indexet kan även beräknas enligt dödsorsak. Dödligheten anses vara en av de mest tillförlitliga indikatorerna för befolkningens hälsotillstånd i synnerhet i internationella jämförelser. I PYLL-indexet betonas i synnerhet sådana hälso- och välfärdsproblem som ökar risken för dödsfall i de yngre åldersgrupperna.

Allmänna definitioner

Områdesvisa uppgifter om utnyttjandet av tjänster grundar sig på klientens/patientens hemkommun. Uppgifterna om hela landet inbegripet i vissa tabeller även utlänningar eller sådana klienter/patienter vars hemkommun är okänd.

Klienter 31.12 avser antalet registrerade klienter vid tidpunkten i fråga, dvs. antalet inbegriper även tillfälligt frånvarande.

Klienter/patienter/hushåll under året avser antalet klienter/patienter/hushåll, oberoende av hur många gånger de utnyttjat tjänsten under året.

Vårdperiod avser den tidsperiod klienten/patienten varit inskriven som mottagare av institutions- eller slutenvård. En vårdperiod börjar vid inskrivningen och upphör vid utskrivningen. I årsbokens tabeller innefattar vårdperioderna sådana vårdperioder som upphört under statistikåret (inkl. dagkirurgi), utom när det gäller sjukhusvårdperioder orsakade av alkohol- och narkotikarelaterade sjukdomar i missbrukarvårdens tabeller. I dem ingår både vårdperioder som upphört under statistikåret och pågående vårdperioder i slutet av statistikåret.

Vårddygnen under året innefattar antalet vårddygn som infaller under kalenderåret. Antalet vårddygn beräknas som skillnaden mellan utskrivningsdagen (eller 31.12) och inskrivningsdagen (eller 1.1), vilket innebär att utskrivningsdagen inte inbegrips. Om utskrivningsdagen är densamma som inskrivningsdagen, är antalet vårddygn ett. Inom barndagvården beaktas dock endast närvarodagarna.

Medelvårdtiden är genomsnittet för den sammanlagda varaktigheten av de vårdperioder (inkl. dagkirurgi) som upphört under statistikåret.

Ett **besök** kännetecknas av personlig kontakt mellan klienten/patienten och social-, hälso- och sjukvårdspersonalen och av att kontakten dokumenteras. Som besök betraktas både besök som klienten/patienten gör på en social- eller hälso- och sjukvårdsenhet och besök som social-, hälso- och sjukvårdsanställda gör utanför enheten hos klienten/patienten. Även anhörigas besök utan patient betraktas som besök (t.ex. inom barnpsykiatri).

Definitions

Population

Life expectancy at birth indicates the mean number of years that a person aged 0 years would live if subjected throughout his or her life to the current mortality conditions. Although the concept contains the word 'expectancy', life expectancy reflects only the situation at the time when the figure was calculated. Life expectancy is an age-standardised figure, which enables comparisons of mortality rates in different years.

Mean population indicates the average of the population figures at the end of the year (31 December) in two consecutive years. Normally, statistics describe the phenomena of the year under review (the statistical year) by using the mid-year population of the population or the population group under review.

Population projections are calculations describing future population trends. They are calculated by means of fertility, mortality and migration rates on the basis of population trends in the past. The population projections describe chiefly what the population trends would be if no changes took place in the observed population trends.

The **age dependency rate** indicates the number of people aged 0–14 and 65 and over in relation to one hundred working-age people (20–64 years).

Reproductive health

Birth: A process resulting in a foetus or a child of at least 22 weeks of gestation ($\geq 22 + 0$ weeks of gestation) or weighing at least 500 g (≥ 500 g) being born either with vaginal delivery or Caesarean section. Live birth is always a birth. An induced abortion performed during the 23rd or 24th week of pregnancy ($\leq 24+0$ weeks of gestation) by permission from the National Supervisory Authority for Welfare and Health (Valvira) is not regarded as a birth. **Live birth** is the birth of a child that, irrespective of the duration of the pregnancy, breathes or shows any other evidence of life, such as beating of the heart, pulsation of the umbilical cord or movement of the voluntary muscles, whether or not the placenta is attached or the umbilical cord has been cut. **Stillbirth** is the birth of a foetus or a child that shows no evidence of life typical of a live birth, but complying with the definition of a birth ($\geq 22+0$ weeks of gestation or ≥ 500 g). **Infant mortality** includes deaths during the first year of life per 1000 live births. **Perinatal mortality** includes stillbirths and deaths during the first week of life (< 7 days) per 1000 births.

Birth with congenital anomalies refers to cases included in the Finnish Register of Congenital Malformations, i.e. a live birth or a stillbirth, a miscarriage or a termination in Finland with at least one detected major congenital anomaly and with a mother who has been resident in Finland at the time of the delivery, termination of pregnancy for foetal anomaly or spontaneous miscarriage. A major congenital anomaly is a congenital structural anomaly, chromosomal defect, teratoma or congenital hypothyroidism involved in a birth with congenital anomalies. **Major anomalies** do not include hereditary and other diseases not associated with congenital anomalies, dysfunction of organs or tissues, developmental disabilities, congenital infections, isolated minor dysmorphic features, normal variations and common less significant congenital anomalies included in the exclusion list of the Regis-

ter of Congenital Malformations. **Prevalence of anomalies:** births with congenital anomalies per 10 000 births.

Assisted fertility treatments mean in vitro fertilisation (IVF) and artificial insemination (IUI). IVF treatments include all started IVF cycles (in vitro fertilisation), ICSI cycles (intracytoplasmic sperm injection) and transfers of frozen embryos (FET). Cycle means that the maturation of the ovarian follicle has been started. Transfer refers to the transfer of a fertilised ovum into the uterus.

Induced abortion means artificially induced termination of pregnancy which is not a birth and which results in the death of one or more foetuses (≥ 1) and in which there is no indication of intrauterine foetal death before the termination.

Sterilisation means an operation on the male or female genitals resulting in permanent inability to produce offspring. Operations performed on the genitals where the operation is regarded as necessary in the treatment of genitals or genital diseases are not regarded as sterilisations.

Services for children and families

Early childhood education refers to arrangements made for a child's care at a day-care centre or in family day care, or in the form of supervised play groups or other day-care activities. Family day care includes group family day care. **Pre-school education** aims to improve children's ability to learn and to prepare them for school. It is mainly intended for 6-year-olds. Pre-school education can be arranged by local social care or education authorities. As of 1 August 2001, municipalities have been obliged to arrange preschool education free of charge. However, many municipalities have provided pre-school education in schools or day-care centres even before that date.

Municipal early childhood education includes the municipality's own services and services purchased from private service providers. **Private day care** refers to children receiving private day-care allowance from the Social Insurance Institution. The service provider can be a private day-care centre, a private family childminder or a person whom the parents have employed to care for the child. Early education can also be organised by means of a **municipal service voucher**, allowing a family to choose the child's place of care among the service providers approved by the municipality.

Maintenance payments refer to an amount of money that a liable parent is required to pay towards the expenses arising from the maintenance of a child. In the absence of maintenance payment or if it is insufficient, **maintenance allowance** is payable by Kela, the Social Insurance Institution. In an agreement on the **custody of their child**, the parents may share the custody or the custody may be given to one parent only. The parents may also agree on the child's **residence and right of access** concerning the child. To be legally enforceable, the agreement has to be confirmed by the Social Welfare Board or by a court.

Children placed outside the home refers to children and young persons placed outside the home by a decision of the Social Welfare Board, which has been made to provide support in community care or when the child or young person has been taken into care or is in need of after-care. **Taken into care** means that authorities (the Social Welfare Board) take responsibility for the care and upbringing of the child. **Taken into care involuntarily** refers to cases where a child aged 12 and over or the child's guard-

ian opposes the child being taken into care. **A child** refers to a person under the age of 18 and a young person to a person under the age of 21. Children and **young persons** who have been placed outside the home may be in foster care, residential care or other care. **Foster care** is provided on the basis of a written contract in a family that has been approved by the Social Welfare Board. **Residential care** includes care provided in child welfare institutions, such as children's homes, youth residential homes and reform schools. **Other care** includes institutions for substance abusers, homes for vocational schools and folk high schools. **Support interventions in community care** include supported housing for the child or young person, income support, securing school attendance and leisure-time activities, support to the family, rehabilitation and other necessary support. According to the new Finnish Social Welfare Act (no. 1301/2014) that entered into force on 1 April 2015, a client relationship in child welfare services is constituted when a social worker decides, based on a service needs evaluation, that a child requires the services and support measures laid down in the Child Welfare Act. A child welfare customer relationship is also constituted when urgent action is taken to secure the health and development of a child, or when a child or the family of a child is provided with the services and other support measures referred to in the aforementioned Act prior to the completion of the evaluation of service needs. Before the new Social Welfare Act (i.e. before 1 April 2015), the child welfare customer relationship began with an evaluation of the need for child welfare measures (assessment of child welfare service needs).

Care and services for older people

Services for older people include both services especially intended for older people and mainstream services used by older people. **Clients in regular home care** include the clients in home-help services and home nursing for whom a service and care plan has been drawn up or who have received home-help services or home nursing at least once a week. **Inpatient care in health centres** includes care in health-centre inpatient wards in the speciality of general medicine. In addition to traditional care in residential homes for older people (institutional care), there are different types of housing services that administratively form part of community-based care provision. Such housing services include e.g. sheltered housing and group homes. Some housing units have staff available 24 hours a day (sheltered housing with 24-hour assistance) while others have staff available during the daytime only (ordinary sheltered housing). **Clients in long-term care** include all clients for whom there is a decision on long-term institutional care or who have received care for over 90 days.

Services for people with disabilities

Institutions for people with intellectual disabilities mainly refers to so-called central institutions. **Housing with 24-hour assistance** includes all units providing housing services for people with intellectual disabilities (group homes) where staff are available 24 hours a day, as distinct from **housing with part-time assistance** where staff are available during the daytime only. **Clients in long-term care** include all clients for whom there is a decision on long-term institutional care or who have received care for over 90 days.

Mental health services

Outpatient visits in mental health services include visits to psychiatric outpatient clinics and to mental health clinics. **Inpatient mental health care** includes all inpatient stays in inpatient care in hospitals and health centres in cases where the primary diagnosis is mental disorder (ICD-10-diagnoses F00-F99 except for diagnoses for dementia and other organic, including symptomatic, mental disorders, and mental retardation). In addition to traditional institutional care, there are various housing services for people with mental disorders. **Housing services for people with mental disorders** have units where staff are available 24 hours a day as well as units where they are available during the daytime only.

Alcohol, drugs and addiction

Substances include alcohol, surrogates and drugs. **Alcoholic beverage** is a beverage intended for consumption and containing more than 2.8 and no more than 80 per cent by volume of ethyl alcohol. **Drug** is an umbrella concept that includes solvents, narcotic drugs and psychoactive pharmaceuticals that can be used for intoxication purposes. **Narcotic substances** are defined in the Narcotics Act (548/2008).

Recorded consumption includes the retail sale of alcoholic beverages at Alko stores and the deliveries of alcoholic beverages to grocery stores and licensed restaurants. **Unrecorded consumption** includes alcohol imports by passengers, home preparation, illegal distillation, smuggling, substitutes, and alcohol consumed by Finns abroad. **Total consumption of alcoholic beverages** includes both recorded and unrecorded consumption.

Services for substance abusers include both specialised services for substance abusers and social and health services used for alcohol- and drug-related reasons. Specialised services for substance abusers include A-clinics and youth clinics and other similar units of community-based care, detoxification centres and rehabilitation centres for substance abusers, housing services, overnight shelters and day centres for substance abusers.

Alcohol- or drug-related hospital care includes inpatient stays due to the abuse of alcohol and drugs as well as medicine poisonings. Alcohol-related period of care are identified using the ICD-10 diagnoses F10, T51, K70, K85.2, K86.0, K29.2, I42.6, O35.4, Q86.0, P04.3, E24.4, E52, G31.2, G40.51, G62.1, G72.1, Z50.2, Z71.4, Z72.1 and R78.0. Drug-related inpatient stays are identified using the diagnoses F11–F16, F18–F19, F55, R78.1–5, Z50.3, Z71.5, Z72.2, O35.5, P04.4, P96.1 as well as drug poisonings X41, X42, T40.0–9, T43.6, T50.7, T42.3–4, T42.6–7 and T36 that have been specified by using ATC codes N06B, N07XA, N07XX, N01AH, N02A, M01AB, M03BC, M03BX, N07BC, N03AA, N01AF, N03AE, N05BA, N05BB, N05C, where the cause is not suicide or attempted suicide. In this category, abuse of soporifics and sedatives are under narcotic drugs instead of pharmaceuticals. Medicine poisonings include poisoning diagnoses T36 where the cause is other than above-mentioned pharmaceutical used for intoxication purposes or where no pharmaceutical has been specified. Medicine poisonings also include all suicides and attempted suicides, including cases where the cause is any of the above-mentioned pharmaceuticals used for intoxication

purposes. Poisonings by soporifics and sedatives are classified under medicine poisonings if the cause of poisoning is suicide or attempted suicide.

The primary reasons for admission to inpatient stays in **institutions for substance abusers** were alcohol or drugs, including disorders due to psychoactive substance use (73) and polydrug use (74). All institutions do not register the psychoactive substance causing the admission, and patients can be admitted to institutions for substance abusers for other reasons as well.

Tobacco means a stimulant manufactured from or containing tobacco plants. **Tobacco product** means a product made wholly or partly of tobacco and intended as a stimulant. This definition does not include cigarette paper. **Cigarette** means a roll of tobacco, pre-wrapped in paper or some other material, placed or intended to be placed in a tube-shaped wrap designed for smoking, which cannot be regarded as a cigar or a cigarillo. The weight of a cigarette is estimated at 0.65 grams. **Cigar** means a roll of tobacco made of natural tobacco with its outermost wrap or binder leaf made of tobacco leaf or of otherwise reconstructed tobacco-coloured tobacco. The weight of a cigar is estimated at 2 grams. **Cigarillo** means a cigar that weighs no more than three grams. **Loose tobacco** means smoking tobacco or fine-cut tobacco for the rolling of cigarettes. **Snuff and chewing tobacco** means a tobacco product for oral use. The estimated weight of a snuff box is 30 grams.

The statistics on **consumption of tobacco** are collected in two ways based on the excise duty statistics of the Customs: 1) Tobacco products delivered for taxable consumption in December–November, which describes better the real consumption during the calendar year; and 2) Tobacco products delivered for taxable consumption during the statistical year (January–December), which is the way consumption has been monitored since 1940. Consumption of tobacco products per persons aged 15 and over is calculated on the average population of persons aged 15 and over during the statistical year. **Untaxable cigarettes** mean private imports of tax-free cigarettes. The numbers of tax-free cigarettes imported by passengers are assessed annually on the basis of an interview survey.

Primary health care and specialised health care

The Health Care Act (1326/2010) defines health care services as health and welfare promotion, primary health care, and specialised health care.

In the Health Care Act, **primary health** care means public health services provided by local authorities, health promotion, and any related provision of health counselling and health checks, oral health care, medical rehabilitation, occupational health care, environmental health care, as well as emergency medical care, outpatient care, home nursing, at-home hospital care and inpatient care, mental health services, and substance abuse services where these are not covered by social services or specialised medical care; primary health care may also be referred to as public health services.

According to the Primary Health Care Act, each municipality must have a **health centre** for the purpose of performing the functions specified in the Health Care Act. Several municipalities may share the same health centre. Municipalities may also purchase part or all of their health-centre services from other public or private service providers. A health centre may have several outpatient units and inpatient wards. The health

centre may also comprise a specialist-led hospital. In addition to municipal health centres, the figures include a few other municipal or private service providers responsible for health-centre activities within a specific area.

Reasons for visit recorded for outpatient treatment visits at health centres mean health care practitioners' perceptions of the client's health problem or other reason for the service event in outpatient primary health care. A reasons for visit can also be a clinical diagnosis, which means the identification of the cause of a health problem on the basis of medical knowledge or a health care practitioner's perception of the symptom or problem described by the client.

Diagnoses are key data common for both primary health care and specialised health care, and they are recorded with nationally uniform codes. In primary health care, diagnoses and reasons for visit can be recorded with either ICD-10 codes or ICPC-2 codes.

Seasonal influenza vaccination coverage describes the percentage of people in defined age groups who have been vaccinated with a seasonal influenza vaccine.

In the Health Care Act, **specialised health care** is defined as specialised medical and dental health care services pertaining to preventing, diagnosing, and treating illnesses, emergency medical service, emergency medical care, and medical rehabilitation. Units on this level provide treatment mainly on the level of medical specialists. In the tables of this publication, **specialised outpatient care** includes specialised outpatient medical care services provided by municipalities, joint municipal boards and four private hospitals. The figures also include specialist-led activities in health centres. **Specialised inpatient care (including day surgery)** refers to inpatient care other than the inpatient care given in health centres, state hospitals and private hospitals in the speciality of general practice. The figures thus include specialised health care provided by municipalities, joint municipal boards, the state, and private service providers, as well as specialist-led inpatient care in health centres. **Psychiatric specialities** here include the specialities 70, 74 and 75 with their subcategories.

In the Yearbook tables, **inpatient care due to accidental injuries and violence** includes inpatient stays where the primary diagnosis is classifiable to ICD-10 Chapter XIX Injuries, poisoning and certain other consequences of external causes, with the exception of complications and sequelae of injuries and complications of surgical and medical care not elsewhere classified (diagnosis codes S00–T78). In the tables these cases are classified by external cause. The codes can be found in IDC-10 Chapter XX External causes of morbidity and mortality.

Type of accident is defined for inpatient stays where the ICD-10 diagnosis code is in the range S00–T78 (Injury, poisonings and certain other consequences of external causes). Type of accident covers both the location of and activities related to the accident. The accident type variable is not used with transport accidents, violence, intentional self-harm or complications of surgical and medical care.

Inpatient stays with procedures include all procedures performed in hospitals or health-centre wards (including day surgery) that are mentioned in THL's classification of procedures. Most of the procedures performed constitute different types of operations. **Surgical procedure** refers to a procedure included in the Classification of procedures with the first character is a letter in the range of A to Q and the third character is non-numerical.

Day surgery means that a procedure has been planned in advance to be performed as day surgery and that the patient is not admitted to inpatient care after the procedure.

Hospital benchmarking

Somatic specialised health care includes all clinical specialities except psychiatry. Episode means the whole treatment process, i.e., all periods of inpatient care, including day surgery, outpatient visits, procedures and other services that have been performed to treat the patient's health problem during one calendar year. **Episode productivity** describes the relationship between outputs (health care activities) and inputs (resources going into the activities). **Inputs** are the total costs for the activities of a hospital or one of its specialities. **Total outputs** of a hospital or a speciality include the weighted sum of episodes. **Weighted episodes** are calculated by multiplying the number of episodes by the episode weight coefficient. The number of episodes will be higher than the weighted episode if the patients included in the episode have higher than average level of difficulty to treat. Weighted episodes take into account the level of difficulty to treat a patient relative to the volume of resources going into the activities in different hospitals. **Episode weight coefficient** is a cost weight. It describes the relationship between the average cost of the NordDRG Full periods of care included in one episode and the average cost of all episodes.

Deflated cost means the total costs that are deflated to the price and cost level in 2009 by using the price index of public expenditure in municipal health care services published by Statistics Finland.

Regional examination means an examination by hospital district or municipality. It includes somatic specialised health care provided by public hospitals as well as somatic specialised inpatient care and day surgery provided by private hospitals.

In regional examination, the episode, or the regional episode, includes all treatments received by a patient for the same disease in specialised health care irrespective of the hospital or hospital district that provided the treatment. The perspective is, then, population-based. **Regional episode** includes also inpatient inpatient stays (including day surgery) in specialist-led health centre hospitals and in private hospitals. In addition, it covers outpatient care provided by specialist-led units in health centres.

Weighted outputs (inpatient inpatient stays, emergency room visits and outpatient visits): Weighted inpatient stays reflect the level of difficulty to treat a patient. Weighted inpatient stays are calculated by multiplying the number of inpatient stays (inpatient and outpatient care) by DRG cost weights. The number of inpatient stays will be higher than the weighted figure if the patients included in the episode have higher than average level of difficulty to treat. DRG Full coefficient is a cost weight. It describes the relationship between the average cost of patients in the DRG group and the average cost of all patients. Weighted periods of care = DRG score.

Access to services in specialised health care

Patient waiting for admission means an individual for whom a physician or other health care professional has, after an assessment of the need for treatment, made a decision to admit and who has been placed on a waiting list or for whom an outpatient appointment

has been booked (on the grounds of resource availability or urgent treatment). Patients waiting for admission include those who are on a waiting list for a) outpatient care, inpatient care or day surgery; b) operation, procedure or other treatment; or c) medical rehabilitation (Health Care Act 1326/2010, section 29).

Waiting list entry date means the date on which the patient is placed on a waiting list for inpatient care, day surgery, outpatient care, operation or procedure. The waiting list entry date should be the same as the date for the decision to admit. The sampling includes both patients who have been given a date for admission and patients who, despite an existing decision to admit, have not yet been given any date for admission. Moreover, the sampling includes patients who are placed on a waiting list because of resource availability or urgent treatment. Waiting time means the period between the waiting list entry date or the date of the booked appointment (on the grounds of resource availability or urgent treatment) and the waiting list removal date.

Morbidity

A **visually impaired person** refers to anyone who has a corrected visual acuity of less than 0.3 in the better eye or any other permanent visual impairment similarly affecting the functional capacity.

Infectious disease refers to a disease or infection caused by microbes (bacteria, virus or similar) which reproduce in the human body or caused by toxins produced by microbes.

THL's morbidity index is designed to measure regional variations in morbidity as well as morbidity trends in individual regions. The index consists of seven disease groups and of four perspectives highlighting the significance of diseases. These perspectives are mortality, disability, quality of life and health expenditure. In the main index, disease groups receive a weight in accordance with the significance of that disease group in terms of the four perspectives. All morbidity data are retrieved from registers.

In THL's morbidity index, each disease group are weighted for prevalence according to the significance of that disease group for mortality, disability, quality of life and health expenditure. **The regional index** is the mean value of the weighted prevalence of each disease group. **Regional index** is the higher the more common morbidity is in the region. The index value for the whole country is 100 on the latest year of update.

Also a margin of **error (confidence interval)** has been calculated for each index value so that the effects of random variation on the index can be assessed. It is absolutely necessary to take the margins of error into account especially when interpreting data for small municipalities and the disease groups. Each of the disease groups and the four perspectives are described in detail below. Index value for the whole country is 100 on the latest year of update. When examining time series, it should be born in mind that new updates affect also the index values for previous years. The indexes are available both with and without age standardisation, and these two types of indexes are interpreted differently. Many diseases are strongly age-dependent, and then the regional age structure has a strong effect on the level of morbidity in that region. **Age standardised index** enables comparisons between regions independent of regional age structures. **Index without age standardisation** reflects the burden of disease on a region and is a better indicator of a region's morbidity-related costs, for example.

Definitions for the sub-indexes of THL's morbidity index:

Cancer index: The indicator gives the number of new cancer cases (C00–96, D06, D09.0–1, D30, D32–33, D41–43, D45–D47, D76, N87.2) among people aged 0–79 in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100). The index includes all those who were diagnosed with cancer during the year. The index does not include non-melanoma skin cancer (C44) due to its minor impact on public health.

Coronary disease index: The indicator gives the prevalence of first attacks of coronary disease that resulted in hospitalisation or death (ICD-10 codes I20–I25, I46, R96, and R98) among people aged 35–79 years in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100).

Cerebrovascular disease index: The indicator gives the prevalence of first attacks of cerebrovascular disease that resulted in hospitalisation or death (ICD-10 codes I60–I64, excluding I63.6) among people aged 35–79 years in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100).

Musculoskeletal disorder index: The indicator gives the prevalence of disability pensions granted to people aged 16–64 on the grounds of diseases of the musculoskeletal system and connective tissue (ICD-10 codes M00–M99) in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100).

Mental health index: The indicator is divided into three sections:

1. **Suicides:** The indicator gives the number of suicides or suicide attempts leading to hospitalisation (ICD-10 codes X60–X84) among people aged 15–79 years in proportion to the population of the same age.
2. **Psychosis:** The indicator gives the prevalence of granted entitlements to special refunds for medicines prescribed for treatment of psychosis (Social Insurance Institution disease codes 112 and 188) in proportion to the total population.
3. The indicator gives the prevalence of disability pensions granted on the grounds of mental and behavioural disorders (ICD-10 codes F00–F99) among people aged 16–64 years.

Accidental injury index: The indicator gives the incidence of periods of hospital care due to injuries and poisonings (ICD-10 codes S00–T78) among people aged 15–79 years in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100).

Dementia index: The indicator gives the prevalence of granted entitlements to special refunds for medicines prescribed for treatment of Alzheimer's disease (Social Insurance Institution disease code 307, the medicines donepezil, rivastigmine, galantamine or memantine) among people aged 65 or more in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100).

Social assistance

Social assistance refers to last-resort financial assistance paid under social welfare to a household from municipal funds when no ordinary sources of income or other cash benefits are available or when they are not sufficient to ensure the person or family at least the minimal living needed for a life of human dignity.

Personnel

Municipal personnel refers to social and health care staff working for municipalities and joint municipal boards on a monthly salary basis. **Man-years** are calculated assuming that the work input of part-time employees equals 60 per cent of that of fulltime employees, excluding those on leave of absence.

“The employed labour force comprises all persons aged 18–74 who were employed during thereference week and were neither registered as unemployed job seekers at the labour exchange office nor undergoing military or non-military service. Information on employment is based on data supplied by employment pension authorities and tax authorities.”

Expenditure

Social protection expenditure includes, according to the European System of Integrated Social Protection Statistics (ESSPROS), payments, services and goods, as well as reimbursements of expenses to those eligible for income security, in eight risk- or need-based groups (such as Old age, Illness and health etc.) **Health expenditure and financing** are recorded in the statistics using the concepts and classifications of the System of Health Accounts 2011 (SHA 2011) statistics system, which is based on an EU directive. Based on health accounting, cost items taking account of national characteristics have been provided for the production of reports at national level. Overall expenditure of health care is made up of the following cost items: specialised medical care, primary health care (excluding occupational health care, student health care and oral health care), oral health care, occupational health care and student health care, long-term care for the elderly and people with disabilities (excluding chronic care in primary health care and specialised medical care), private care compensated for by health insurance, other forms of health care, medication and other medical consumables, health care equipment and other medical consumer durables, administrative expenses associated with health care, travel expenses and gross investments in health care. In international comparisons, the general operating costs of health care are analysed, meaning that investment expenses are subtracted from total health care expenditure.

Health Promotion Capacity Building

Health Promotion in Municipal Management – TEA is illustrated using scores based on the four dimensions of the health promotion activity framework: commitment to the promotion of health and wellbeing at a strategic level, management, follow-up and means analysis, and engagement. The scores for each dimension have been obtained by awarding points for actions actually taken by the municipality in relation to legislation, recommendations and best practices. The total score equals the average score for the dimensions. Individual indicators are given points on a scale of 0 to 100. The score reflects the success rate in the promotion of the health and well-being of the population within the municipality. If the total score is 100, the activities comply with good practices and quality in all respects.

Promotion of Physical Activity in Municipalities – TEA is indicated with scores based on the six dimensions of the health promotion activity framework: commitment

to the promotion of physical activity at a strategic level, management, follow-up and means analysis, resource, engagement, and other core activities. The scores for each dimension have been obtained by awarding points for actions actually taken by the municipality in relation to legislation, recommendations and best practices. The total score equals the average score awarded for the various dimensions. Individual indicators are awarded points on a scale of 0 to 100. The score reflects the success rate in promoting physical activity in the municipality. If the total score is 100, the activities comply with good practices and quality in all respects.

Health Promotion in Comprehensive Schools – TEA is indicated using points based on the seven dimensions of the health promotion activity framework: commitment, management, follow-up and means analysis, resources, common practices, engagement and other core activities. The scores for each dimension have been obtained by awarding points for the actual activities and resources of the school in relation to legislation, recommendations and best practices. The total score equals the average score awarded for these dimensions. Individual indicators are awarded points on a scale of 0 to 100. The score reflects the success rate in the promotion of school children's health and well-being at school. If the total score is 100, the activities comply with good practices and quality in all respects.

Health Promotion in Upper Secondary Schools – TEA is indicated by scores based on the six dimensions of the health promotion activity framework: commitment, management, follow-up and means analysis, resources, common practices and engagement. The score for each dimension is obtained by awarding points for the actual activities and resources of the school in relation to legislation, recommendations and best practices. The total score equals the average score awarded for the dimensions. Individual indicators are awarded points on a scale of 0 to 100. The score reflects the success rate in promoting the health and well-being of students in upper secondary schools. If the total score is 100, the activities comply with good practices and quality in all respects.

Health Promotion in Vocational Schools – TEA is indicated by points based on the six dimensions of the health promotion activity framework: commitment, management, follow-up and means analysis, resources, common practices and engagement. The score awarded for each dimension is obtained by awarding points for the actual activities and resources of the school in relation to legislation, recommendations and best practices. The total score equals the average score awarded for the dimensions. Individual indicators are awarded points on a scale of 0 to 100. The score reflects the success rate in promoting the health and well-being of students at vocational school. If the total score is 100, the activities comply with good practices and quality in all respects.

Health Promotion Capacity Building (TEA) in Primary Health Care is indicated by points based on the seven dimensions of the health promotion activity framework: commitment, management, follow-up and means analysis, resources, common practices, engagement and other core activities. The score awarded for each dimension is obtained by giving points for the actual activities and resources of the health centre in relation to legislation, recommendations and best practices. The total score equals the average score awarded for the dimensions. Individual indicators are awarded points on a scale of 0 to 100. The score reflects the health centre's success rate in promoting the health and well-being of the population. If the total score is 100, the activities comply with good practices and quality in all respects.

Population health and health behavior

Eating habits: In the School health promotion survey, a respondent is classified as eating little fruit, berries or vegetables if he or she reports having eaten fruit, berries and vegetables (other than potato) on less than 6 days during the previous week. In the AVTK, EVTK and ATH surveys, a respondent is classified as eating fresh vegetables daily if the respondent confirms having eaten fresh vegetables or root vegetables on 6–7 days in the previous week.

Overweight: In the School health promotion survey, adolescent overweight is determined with the help of the Body Mass Index (BMI). BMI values indicating overweight are defined by age and gender. For people who are 18 and over, the limit for overweight is 25 kg/m². For younger age groups the limit is lower; for 14 year-olds for example, it is 22.62 kg/m² for boys, and 23.34 kg/m² for girls. (See Cole et al: Establishing a standard definition for child overweight and obesity worldwide: international survey. *BMJ* 2000;320, 1240–45.) In the AVTK, EVTK and ATH surveys, adult overweight refers to a BMI value of over 25 kg/m² which is calculated based on the height and weight indicated by the respondent.

Physical activity: In the School health promotion survey, a respondent is considered as engaging in little or no physical activity if, in their free time, they habitually engage in physical activities causing shortness of breath or sweating for one hour, thirty minutes or not at all during a normal week. In the AVTK and ATH surveys, a respondent is considered as engaging in little or no physical activity if, in their free time, they habitually engage in physical activities for at least thirty minutes no more than once a week, causing at least minor shortness of breath and sweating.

Smoking: In the School health promotion survey, a respondent who currently smokes once a day, or more often, is classified as a smoker. In the AVTK, EVTK and ATH surveys, a respondent who has indicated that they smoke every day for at least one year, most recently smoking on the day of the response or the previous day, is classified as a smoker.

Alcohol use: In the School health promotion survey, a respondent is classified as drinking alcohol in order to become intoxicated if he or she drinks alcohol to the point of reaching a state of heavy intoxication either 1–2 times a month, or once a week or more often. In the AVTK and ATH surveys, a respondent is classified as a heavy alcohol user if the person consumes at least six alcohol units at a time (an alcohol unit is one bottle of beer or the equivalent, one glass of wine, or one restaurant serving of spirits) either once a week, or daily, or almost daily.

Health experience: In the School health promotion survey, a respondent is classified as experiencing poor or mediocre health status if he or she feels him/herself to be in mediocre, fairly poor or very poor health. In the AVT, EVTK and ATH surveys, a respondent is classified as experiencing poor or mediocre health status if he or she feels him/herself to be in mediocre, fairly poor or very poor health.

Functioning: In the School health promotion survey, the following questions gauge restrictions to the respondent's functioning: Do you find it difficult to 1) see (if you wear glasses or contact lenses, assess your ability to see with them), 2) hear (if you have a hearing aid, assess your hearing when using it), 3) walk about half a kilometre, for example around an athletics field (if you have an assistive device, assess your ability to walk when using it). The alternatives were 1) not difficult at all, 2) a little difficult, 3) very difficult and 4) I cannot do it at all. The examination includes the respondents who selected alternative 3 or 4 in at least one section. In the ATH survey, a respondent is classified as having

decreased working ability if he or she has given 7 or less as their own work ability score. Based on the question: "Let us assume that the best score you ever received for working ability was 10 points. What score would you give your working ability at the moment, on a scale of 0 to 10? 0 meaning that you are completely unable to perform your tasks at present." A further evaluation is performed of those who gave no more than 7 as their working ability score. This question is included in the Work Ability Index and an indicator recommendation has been completed in the TOIMIA project. In the ATH survey, the functional ability of the population at retirement age is measured by examining unmet needs for assistance. Based on the question: "Do you need and receive help in performing daily chores due to your decreased functional capability?" The alternative responses were 1) I do not need or receive help, 2) I would need help but do not receive it and 3) I receive help, but not enough, 4) I receive enough help and 5) I could get by with less help. The share of respondents selecting alternative 2) or 3) is analysed in detail.

Anxiety: In the School health promotion survey, anxiety is measured using the General Anxiety Disorder 7 -item scale (GAD-7) indicator. This includes statements about feelings of nervousness, anxiety or tension, inability to control anxiety, a tendency to worry too much, difficulty in relaxing, restlessness, being annoyed or irritated and the fear that something awful will happen. If these things have bothered the respondent on several days in the last two weeks, the respondent is given one point. For the option of 'most days', two points are given and for the option 'almost every day' three points are given. Respondents given 10 points or more are classified as experiencing moderate or serious anxiety.

Severe psychological stress: In the ATH survey, the psychological stress level of the adult and retired population is analysed with the help of the MHI-5 questions. MHI-5 comprises five questions charting an individual's anxiety, depression and positive mood. The response is placed on a continuum, one end of which signifies psychological stress and the other a positive mood: "The next five (5) questions concern your feelings during the last four weeks. For each question, please indicate the number that best describes your feelings. For how much of the time over the last 4 weeks have you: Circle one number on each row." The sub-questions in each category included a) extreme nervousness, b) feeling so low that nothing has cheered you up, c) feeling calm and peaceful, d) feeling melancholic and unhappy and e) being happy. The following were given as the response options: 1) all the time, 2) most of the time, 3) a significant part of the time, 4) some of the time, 5) hardly at all and 6) not at all. The scale of response for each question was from 1 to 6. In order to calculate the final score, the points for questions c) and e) are reversed, after which they are added up (sum of the score, from 5 to 30) and modified on a scale of 0-100. It is possible to report psychological stress as a continuous variable or to use the score of 52 as the cut-off point, in which those who receive 52 points or less are experiencing clinically significant symptoms of psychological stress. Those who have received at least 52 points for the scaled score are analysed.

Public opinion on social protection

For the purposes of the survey on Welfare and Services in Finland, **opinion on social protection** derives from respondents' answers to the question: In your opinion, is the level of social protection in Finland today: 1) far too high, 2) somewhat too high, 3) appropriate, 4) somewhat too low, 5) far too low?

For the purposes of the survey on Welfare and Services in Finland, **opinion on increased private provision of social services** derives from respondents' answers to the question: Give your opinion on the following statements: do you fully agree, agree to some extent, do not agree or disagree, disagree to some extent, completely disagree: There should be more private social services.

For the purposes of the survey on Welfare and Services in Finland, **opinion on increased private provision of preventive care and health services** derives from respondents' answers to the question: Give your opinion on the following statements: do you fully agree, agree to some extent, do not agree or disagree, disagree to some extent, completely disagree: There should be more private preventive care and health services.

For the purposes of the survey on Welfare and Services in Finland, **opinion on the functioning of social services** derives from respondents' answers to the question: I will give several statements on the social services. Give your opinion on the statements: do you fully agree, agree to some extent, do not agree or disagree, disagree to some extent, completely disagree: Social services in Finland work well on the whole.

For the purposes of the survey on Welfare and Services in Finland, **opinion on the functioning of health services** derives from respondents' answers to the question: I will give several statements on the health services. Give your opinion on the statements: do you fully agree, agree to some extent, do not agree or disagree, disagree to some extent, completely disagree: Health services in Finland work well on the whole.

For the purposes of the survey on Welfare and Services in Finland, **opinion on the targeting of public funds to preventive care and health services, social services, and income transfers** derives from respondents' answers to the question: In your opinion, to what extent should public funds be used to finance preventive care and health services, social services, and income transfers: more than at present, more or less the same as at present, less than at present.

Indicators for monitoring the field of social welfare and health

Measure of educational level: In the statistics on the educational structure of the population, the population's level of education is measured with the average length of the highest level of completed education per capita. For example, level of education indicator 246 means that the theoretic duration of education per capita is 2.5 years after completion of comprehensive school education. The population's level of education is calculated from the population aged 20 and over. This is because many under the age of 20 have not yet completed their studies. The measure of level of education allows easy comparisons between regions in levels of education and monitoring of temporal changes. Source: Official Statistics of Finland (OSF): Educational structure of population [e-publication]. ISSN=2242-2919. Helsinki: Statistics Finland [referred: 11.2.2017]. Access method: http://www.stat.fi/til/vkour/index_en.html

The Gini coefficient is the most common indicator describing income differences. The higher value the Gini coefficient gets, the more unequally income is distributed. The biggest possible value for the Gini coefficient is one. Then the highest earning income recipient receives all the income. The smallest Gini coefficient value is 0, when the income of all income recipients is equal. In the income distribution statistics, Gini coefficients are presented as percentages (multiplied by one hundred). The Gini

coefficient describes relative income differences. The Gini coefficient does not change if the incomes of all income earners change by the same percentage.

The potential years of life lost (PYLL) is formed by first calculating the probability of death by dividing the number of deaths in an age group with the number of people in that age group. Then, the figure is multiplied by the number of potential years of life lost (for example, a person who dies at the age 0 contributes 80 years of life lost, a person who dies at the age 20 contributes 60 years of life lost, etc.). Next, the sum of these age-group-specific figures are weighted by the national age structure of under 80 year-olds so that regional variations in age structure do not skew the comparison. Lastly, the figure is multiplied by 100 000.

PYLL is widely used internationally and it measures premature mortality by giving more weight to deaths at young age. The PYLL for a particular region indicates how many years would be lost due to premature deaths in an imaginary population where each age group had the same risk of death as the region as a whole and where there were 100 000 persons under the age of 80 divided into age groups in the same proportion as in the country as a whole. It is, then, possible to compare the PYLL figures for different regions with each other or with the national PYLL as well as examine any changes in the figures. PYLL can also be calculated by causes of death. Mortality is considered one of the most reliable indicators for population health especially in international comparisons. PYLL gives more weight especially to such health and welfare problems that increase the risk of death in the younger age groups.

General definitions

The service use data that are broken down by area are based on the client's/patient's municipality of residence. In some tables, the figures for the whole country include clients/patients who are not residing in Finland or whose municipality of residence is unknown.

Clients 31.12. refers to persons registered as clients on 31 December, including those temporarily absent.

Clients/patients/households during the year refers to the number of individual clients/patients/households irrespective of how many times they have used the services during the year.

Inpatient stays refers to a period during which a client/patient is registered as a recipient of institutional care. A inpatient stays begins with an admission entry and ends with a discharge entry. In the tables of this publication, inpatient stays include all inpatient stays completed during the statistical year (including day surgery). However, this does not apply to tables on services for substance abusers concerning periods of hospital care for the treatment of alcohol- and drug-related diseases. The figures in these tables include not only all inpatient stays completed during the statistical year but also all ongoing inpatient stays at the end of the year.

Inpatient days during the year refers to all inpatient days falling within the calendar year. The number of inpatient days is obtained as a difference between the date of discharge (or 31 Dec) and the date of admission (or 1 Jan), that is, excluding the day of discharge. If the date of discharge and the date of admission are the same, the number of inpatient days will be one. In child inpatient days, however, inpatient days only include attendance days.

Average length of stay refers to the average total length of all inpatient stays completed during the statistical year (including day surgery).

Visit refers to a personal contact between the client and a health or social care professional and an entry made in the records on account of the contact. It refers both to a visit by a client to a health or social care unit and to a visit by a health or social care professional to a client outside the unit. A visit by family members without the patient is also considered a visit (e.g. in child psychiatry).

Luokitukset

Alueluokitus: Vuosikirjan taulukoissa käytetään aluejakoina kuntaa, maakuntaa ja sairaanhoitopiiriä. Sairaanhoitopiirejä lukuun ottamatta kuntapohjaiset alueluokitukset löytyivät vuoteen 2015 asti Tilastokeskuksen julkaisemasta käsikirjasta ”Kunnat ja kuntapohjaiset aluejaot” ja vuodesta 2016 alkaen Tilastokeskuksen julkaisemista Kuntien koostetauluista (http://www.stat.fi/meta/luokitukset/tuote_ja_palvelu.html) (katso myös kartta ja alueluokitukset kirjan lopussa). Jokaisen kunnan on kuuluttava johonkin sairaanhoitopiiriin, mutta kunta ja sairaanhoitopiiri voivat nykyisin sopia..

Ammattiluokitus: Vuosikirjan taulukoissa on käytössä Tilastokeskuksen julkaisema ammattiluokitus 2010, joka perustuu Euroopan unionin ammattiluokitukseen. Ammattiluokitus 2010, Tilastokeskus, 2011, Käsikirjoja 14.

www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/ammatti/001-2010/index.html

DRG (Diagnosis Related Group) on luokitusjärjestelmä, jossa potilaan saama hoito ryhmitellään päädiagnoosin, mahdollisten hoitoon vaikuttavien sivudiagnoosien, suoritettujen toimenpiteiden, hoitoajan sekä potilaan iän ja sukupuolen ja sairaalasta poistumistilan mukaan kliinisesti mielekkäisiin ryhmiin. Kunkin ryhmän sisällä hoitojakson vaatima voimavarojen kulutus on +. NordDRG Full -ryhmät sisältävät sekä avo- että laitoshoidon (käynnit ja hoitojaksot). **Sairaalatyppejä on neljä:** yliopistosairaala, keskussairaala, muu sairaala (ent. aluesairaala) ja erikoislääkärijohtoinen terveyskeskussairaala.

Perusterveydenhuollon avohoidon käyntisyyn/diagnoosin kirjaamisessa voidaan vaihtoehtoisesti käyttää ICD-10 -tautiluokitusta tai ICPC-2 -luokitusta.

Tautiluokitus ICD-10 ”Diagnoosi” (taudin määrittäminen) ilmaisee lääketieteelliseen tietoon perustuvan käsityksen terveysongelman syystä. Diagnoosiksi valitaan terveydenhuollon ammattihenkilön näkemys asiakkaan terveysongelmasta. Diagnoosien kirjaamiseen käytetään WHO:n ICD -tautiluokitusta, jonka ajantasainen versio on saatavilla koodistopalvelusta: www.thl.fi/koodistopalvelu (THL - Tautiluokitus ICD-10).

Perusterveydenhuollon **ICPC-luokitusta** käytetään Avohilmoissa kuvaamaan potilaan hoitoon hakeutumisen syytä. ICPC on Maailman perhelääkäri- ja yleislääkärijärjestön (Wonca) kansainvälinen luokituskomitean (WICC) ylläpitämä perusterveydenhuollon hoitoon hakeutumisen syytä ja terveysongelmia kuvaava koodisto. Luokituksesta käytössä oleva versio ICPC-2 on saatavilla koodistopalvelusta: www.thl.fi/koodistopalvelu (Kuntaliitto - ICPC Perusterveydenhuollon luokitus).

Sosiaalimenot on tässä vuosikirjassa luokiteltu EU:n mukaisen sosiaaliturvan tilastointijärjestelmän, ESSPROS (The European System of integrated Social Protection Statistics) mukaisesti. ESSPROS Manual, 2008 Edition. Theme: Population and social conditions, Collection: Methodologies and working papers. ISBN 978-92-79-04777-0, ISSN 1977-0375. (<http://europa.eu>).

Terveydenhuollon meno- ja rahoitustietojen tilastointi pohjautuu OECD:n terveystilinpitojärjestelmän (SHA, System of Health Accounts) mukaisiin käsitteisiin ja luokituksiin. Vuosikirjassa raportoidaan terveystilinpitojärjestelmän tietosisällöistä johdetut ja kansalliset erityispiirteet huomioivat tiedot. OECD, A System of Health Accounts. Paris 2011.

Toimenpideluokitus: THL-Toimenpideluokitus.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-245-858-2>

Toimialaluokitus: Vuosikirjan taulukoissa on käytössä Tilastokeskuksen julkaisema toimialaluokitus 2002 ja 2008, jotka perustuu Euroopan unionin yhteiseen toimialaluokitukseen.

www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/index.html

Klassifikationer

Områdesindelning: I årsbokens tabeller används områdesindelningen kommun, landskap och sjukvårdsdistrikt. Med undantag av sjukvårdsdistrikten finns alla kommunbaserade områdesindelningar fram till år 2015 i Statistikcentralens handbok ”Kommuner och kommunbaserade indelningar”, och från och med år 2016 i Statistikcentralens tabellsammanställning över kommuner (http://www.stat.fi/meta/luokitukset/tuote_ja_palvelu.html) (se även karta och områdesindelningar i slutet av boken). Varje kommun måste höra till något sjukvårdsdistrikt, men nuförtiden kan kommunerna och sjukvårdsdistrikten sinsemellan komma överens om detta.

Yrkesklassificering:: I tabellerna används Statistikcentralens yrkesklassificering från 2010, som bygger på Europeiska unionens yrkesklassificering. Ammattiluokitus [Yrkesklassificeringen] 2010, Statistikcentralen, 2011, Handböcker 14 www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/ammatti/001-2010/index_sv.html

DRG (Diagnosis Related Groups) är ett klassifikationssystem, där vården av patienten indelas i kliniskt relevanta grupper enligt huvuddiagnosen, möjliga biddiagnoser som påverkat vården, de utförda åtgärderna, vårdtiden, patientens ålder och kön samt patientens tillstånd vid utskrivning. Inom varje grupp är konsumtionen av resurser under vårdperioden i genomsnitt i samma klass. Den nordiska DRG-klassifikationen kallas NordDRG. NordDRG Full-grupperna innefattar både öppen- och slutenvården (besök och vårdperioder). **Fyra sjukhustyper används:** universitetssjukhus, centralsjukhus, annat sjukhus (tidigare kretssjukhus) och specialistlett hälsovårdscentralsjukhus.

Vid registrering av diagnos/besöksorsak inom den öppna primärvården kan man använda sig av antingen ICD-10- eller ICPC-2-klassifikationen.

Sjukdomsklassifikationen ICD-10 anger en uppfattning om orsaken till hälsoproblemet utgående från medicinsk information. Som diagnos väljs en inom hälso- och sjukvården yrkesutbildad persons uppfattning om klientens hälsoproblem. Vid registrering av diagnoser används WHO:s ICD-sjukdomsklassifikation, av vilken en aktuell version är tillgänglig i Kodtjänsten: www.thl.fi/sv/web/thlfi-sv/forskning-och-utveckling/tjanster/kodtjanst (THL – Sjukdomsklassificering ICD-10).

Primärvårdens **ICPC-klassifikation** används i Avohilmo för att beskriva orsaken till att en patient uppsökt vård. ICPC är ett kodsysteem som beskriver hälsoproblem och orsaker till att en patient uppsökt primärvård. Systemet administreras av den internationella klassifikationskommittén (WICC) vid världsorganisationen för familjeläkare och allmänläkare (Wonca). Den version av kodsysteem som används, ICPC-2, är tillgängligt i Kodtjänsten: www.thl.fi/koodistopalvelu (Kommunförbundet – ICPC klassifikation för primärvården).

De sociala utgifterna följer EU:s system för statistik över socialt skydd (ESSPROS European System of Integrated Social Protection Statistics). Eurostat, ESSPROS Manual, 2008 Edition. Theme: Population and social conditions, Collection: Methodologies and working papers. ISBN 978-92-79-04777-0, ISSN 1977-0375. (<http://europa.eu>).

Statistikföringen av uppgifterna om **hälso- och sjukvårdsutgifterna och deras finansiering** bygger på begreppen och indelningarna i OECD:s system för hälsoräkenskaper (SHA, System of Health Accounts). Uppgifterna i årsboken har härletts från datainnehållet i systemet för hälsoräkenskaper och tar hänsyn till de nationella särdragen. OECD, A System of Health Accounts. Paris 2011.

THL-Åtgärdsklassifikation: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-245-858-2>

Näringsgrensindelning: I tabellerna används Statistikcentralens näringsgrensindelning, som publicerats 2002 och 2008 som bygger på Europeiska unionens gemensamma näringsgrensindelning.

www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/index_sv.html

Classifications

Regional classification: The tables in the yearbook use a regional classification system based on municipality, region and hospital district. Up to 2015 a handbook “Municipalities and regional divisions based on municipalities” and from 2016 “Tables on municipalities”, both published by Statistics Finland, describe all municipality-based regional classifications, except for hospital districts. (http://www.stat.fi/meta/luokitukset/tuote_ja_palvelu.html) (see the map and regional classifications at the end of the yearbook) Each municipality must belong to a hospital district, but municipalities and hospital districts are allowed to decide on the matter independently

Classification of occupations: The tables in the yearbook use Statistics Finland’s classification of occupations 2010, which is based on the joint European Union classification of occupations. Classification of occupations 2010, Statistics Finland, 2011, Handbooks 14.

www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/ammatti/001-2010/index_en.html

DRG (Diagnosis Related Group) is a classification system where treatment received a patient is categorised into clinically meaningful groups by primary diagnosis, secondary diagnoses that potentially affect the treatment, procedures performed, length of stay as well as the patient’s age and gender and state at discharge. The level of resources going into a period of care is, on average, the same within each group. The Nordic DRG classification is called NordDRG. NordDRG Full groups include both outpatient and inpatient care (visits and inpatient stays). **There are four types of hospitals:** university hospital, central hospital, other hospital (previously regional hospital) and specialist led health-centre hospital.

In primary outpatient care, diagnoses and reasons for visit can be recorded with either ICD-10 codes or ICPC-2 codes.

The ICD-10 codes give the identification of the cause of a health problem on the basis of medical knowledge. A diagnosis is a health care practitioner’s perception of the client’s health problem. Diagnoses are recorded by using the WHO ICD classification of diseases. An up-to-date version of the classification is available in Finnish at: www.thl.fi/koodistopalvelu (THL - Tautiluokitus ICD-10).

The International Classification of Primary Care (**ICPC**) is used in the Avohilmo Register to describe why patients are seeking treatment. ICPC is a classification method developed by the International Classification Committee (WICC) of the World Organization of Family Doctors (Wonca) to describe patients’ health problems and reasons for seeking treatment. The version ICPC-2 is available in Finnish at: www.thl.fi/koodistopalvelu (Kuntaliitto - ICPC Perusterveydenhuollon luokitus).

The yearbook classifies **social protection expenditure** according to the European System of Integrated Social Protection Statistics ESSPROS. Eurostat, ESSPROS Manual, 2008 Edition. Theme: Population and social conditions, Collection: Methodologies and working papers. ISBN 978-92-79-04777-0, ISSN 1977-0375. (<http://europa.eu>).

The accounting of **health expenditure and financing** data is based on the concepts and classifications of the OECD System of Health Accounts (SHA). The yearbook reports data produced on the basis of the SHA data contents while taking into account national special features. OECD, A System of Health Accounts. Paris 2011.

Classification of surgical procedures: “THL-Toimenpideluokitus”.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-245-858-2>

Classification of economic activities: The tables in the yearbook use Statistics Finland’s classification of economic activities 2010, which is based on the joint European Union classification of economic activities. TOL 2002 and 2008.
www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/index_en.html

Lähteet

Alkoholijuomien hintaindeksit. SVT. THL.

Alkoholijuomien hintaindeksit -tilasto kuvaa alkoholijuomien kuluttajahintojen kehitystä ja kertoo, kuinka paljon hinnat ovat muuttuneet vertailuajankohtaan nähden. Tilasto sisältää tiedot alkoholijuomien reaalihintojen ja nimellishintojen kehityksestä anniskelu- ja vähittäismyynnissä. Alkoholijuomien hintaindeksien tausta-aineistona on vähittäismyynnin osalta Alko Oy:stä saadut tiedot sekä Tilastokeskuksen elintarvikeliikkeistä keräämät tiedot. Anniskelumyynnin hintatiedot saadaan THL:n ravintolakyselytutkimuksesta.

Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL.

Alkoholijuomien kulutus -tilasto sisältää sekä alkoholijuomien tilastoidun että tilastoimattoman kulutuksen. Alkoholijuomien tilastoitu kulutus saadaan Alkon myymälöiden myyntitiedoista sekä tukkumyyjien toimitustiedoista anniskeluravintoloille ja korkeintaan 4,7 tilavuusprosenttisia alkoholijuomia myyville elintarvikeliikkeille, kioskeille ja huoltoasemille sekä tilaviinien ja sahdin vähittäismyymälöille.

Tilastoimaton alkoholijuomien kulutus sisältää matkustajien alkoholin tuonnin, salakuljetuksen, laillisen ja laittoman kotivaikuttamisen, korvikkeet sekä suomalaisten Suomen rajojen ulkopuolella kuluttaman alkoholin. Tilastoimaton alkoholijuomien kulutus laskeaan viranomaislähteistä ja haastattelututkimuksista saatujen tietojen perusteella.

Alueellinen terveys ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL.

Alueellisen terveys- ja hyvinvointitutkimuksen avulla seurataan suomalaisen aikuisväestön hyvinvoinnin, terveyden, elintapojen ja palvelutarpeen muutoksia eri väestöryhmissä kansallisesti ja eri aluetasoilla. ATH-tutkimus on toteutettu vuosittain kansallisena postikyselynä vuodesta 2012 lähtien.

ATH-tutkimusta varten on poimittu väestörekisteristä vaihtelevan kokoinen satunnaisotos 20 vuotta täyttäneistä suomalaisista. AVTK- ja EVTK-tutkimusten vuosikirjassa olevien aikasarjojen jatkamista varten ATH-tutkimuksesta on käytetty vain vastaavien ikäryhmien (20–64- ja 65–84-vuotiaat) aineistoa. Vastausaktiivisuudet 20–64-vuotiailla ovat vaihdelleet välillä 46–47% ja 65–84-vuotiailla välillä 71–72 %. Otsokoot ja vastanneiden määrät 20–64-vuotiailla olivat seuraavat: 2012 otsokoko 5 458 ja vastanneet 2 508, 2013 otsokoko 64422 ja vastanneet 30208, 2014 otsokoko 25 531 ja vastanneet 11 752, 2015 otsokoko 25 611 ja vastanneet 11 744. Otsokoot ja vastanneiden määrät 65–84-vuotiailla olivat seuraavat: 2012 otsokoko 2116 ja vastanneet 1 464, 2013 otsokoko 25 275 ja vastanneet 17 400, 2014 otsokoko 10 348 ja vastanneet 7 287, 2015 otsokoko 10 402 ja vastanneet 7 399. Vastauskadon aiheuttamaa mahdollista harhaa tuloksissa on korjattu painokertoimin ja tulokset ovat luotettavasti yleistettävissä koko väestöön. Lisätietoa aineistosta ja perustulosraportti saatavissa www.thl.fi/ath.

Vuodesta 2016 tutkimusta toteutetaan nimellä Aikuisten terveys-, hyvinvointi- ja palvelututkimus, ATH. Vuodesta 2016 alkaen ATH-tutkimus jatkuu kansallisena 10 000 henkilön otsokoolla ja neljän vuoden välein tutkimus laajenee alueelliseksi suuremmalla otsokoolla (tavoitteena 150 000 otos), joka palvelee myös syvempiä aluetarpeita.

Elatustuki. Kela.

Elatustuen toimeenpanoon liittyvät tehtävät siirtyivät kunnilta Kelalle 1.4.2009. Kela on siitä alkaen tuottanut tilastot elatustuesta ja elatusavun perinnästä. Elatustukea tilastoidaan yksiköillä etuuden saajat, lapset ja maksetut etuudet. Luokittelijoina ovat täysi - tai vähennetty tuki, korvattava - tai ei-korvattava tuki sekä yleiset alue- ja demografiset luokitukset. Tilasto elatustuesta perustuu kokonaisaineistoihin Kelasta maksetuista elatustuista.

Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus. THL

Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimusta varten on poimittu väestörekisteristä kahden vuoden välein sukupuolen ja 5-vuotiskäryhmän mukaan ositettu 2 400 henkilön otos 65–84-vuotiaista Suomen kansalaisista. Tulokset, jotka koskevat 65–84-vuotiaita, on painotettu 5-vuotiskäryhmittäin vastaamaan vuoden 2013 väestön ikäjakaumaa. Postikyselytutkimuksen keskimääräinen vastausaktiivisuus on ollut 76 % vuosina 2001–2013, ja se on vaihdellut välillä 72–82 %. Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosina: 2001: N=1 949, 2003: N=1 863, 2005: N=1 863, 2007: N=1 847, 2009: N=1 741, 2011: N=1723, 2013: N=1760.

Helldán A, Helakorpi S. Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys keväällä 2013 ja niiden muutokset 1993–2013. Terveys ja hyvinvoinnin laitos (THL), Raportti 15/2014. www.thl.fi/evtk.

Erikoissairaanhoidon hoitopääsy. THL

Tilasto sisältää erikoisalakohtaista tietoa kiireettömään hoitoon pääsyn odotusajoista, hoidon tarpeen arvioinnin odotusajoista sekä läheteen käsittelyajoista sairaanhoitopiireissä ja perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon yksiköissä. Lisäksi tilastoraportissa on tietoja yleisimpien leikkausjonoryhmien odotusajoista.

Tiedot kerätään kolme kertaa vuodessa ja ne julkaistaan sähköisinä tietokantaraportteina. Tiedot on kerätty sairaanhoitopiireistä joulukuun lopusta 2007 lähtien ja perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon yksiköistä joulukuun lopusta 2008 lähtien.

Erikoissairaanhoidon hoito. THL

Erikoissairaanhoidon tilasto perustuu vuosittain terveydenhuollon toimintayksiköistä henkilötunnuksella kerättäviin hoitoilmoituksiin. Ne sisältävät tiedot palvelun tuottajasta, potilaan kotikunnasta, hoitoon tulon tiedot, hoitoon liittyvät tiedot toimenpiteineen sekä hoidon päättymiseen liittyviä tietoja. Psykiatrian erikoisaloiden potilaista ilmoitetaan näiden tietojen lisäksi psykiatrian erikoisaloiden lisätiedot, jotka käsittelevät lääkkeitä, pakkotoimia ja psyykkisen tilan arviointia. Samoin vaativista sydänpotilaista kerätään lisätietoja. Lisäksi vuoden viimeisenä päivänä sairaalassa vuodeosastoilla olevista potilaista tehdään potilaslaskenta.

Terveys ja hyvinvoinnin laitos kerää vuosittain terveydenhuollon palveluntuottajilta hoitoilmoitukset (HILMO) päättäneistä hoitojaksoista ja avohoitokäynneistä. Erikoissairaanhoidon tilastoon on kerätty tietoja kaikista kuntien, kuntayhtymien ja valtion sairaaloista sekä suurimmista yksityissairaaloista. Lisäksi vuoden viimeisenä päivänä sairaalassa olevista potilaista tehdään potilaslaskenta. Nykyisenkaltaisen tiedonkeruu

laitoshoidosta alkoi terveydenhuollossa vuonna 1994. Erikoissairaanhoidon avohoidosta tietoja on kerätty vuodesta 1998 alkaen, mutta vertailukelpoisia tiedot ovat vuodesta 2006 lähtien. Jo ennen tätä, vuodesta 1967 lähtien, kerättiin ns. poistoilmoitusrekisteriin tietoja sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilta poistuneista potilaista.

Esi- ja peruskouluopetus. SVT. Tilastokeskus.

Peruskoulutilasto sisältää koulukohtaisia oppilasmäärätietoja peruskouluista, peruskouluasteen erityiskouluista sekä perus- ja lukioasteen kouluista. Kuluva syksyn tiedot kuvaavat tilannetta 20.9. ja päättötiedot edellistä lukuvuotta. Tiedonkeruun yhteydessä kerätään tietoja peruskoululaisten erityisopetuksesta ja ainevalinnoista.

Eurostat, Sosiaalisen suojelun tietokanta. (ESSPROS)

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

Hedelmöityshoidot. SVT. THL.

Hedelmöityshoitotilastoihin kerätään tietoja koeputkihedelmöityksistä (vuodesta 1992 lähtien) ja inseminaatioista (vuodesta 2006 lähtien). Tilasto sisältää tietoja toimenpiteiden määrästä ja hoitojen tuloksista (raskauksista, synnytyksistä ja syntyneistä lapsista). Tiedot saadaan kaikilta hedelmöityshoitoja antavilta klinikoilta. THL on kerännyt tietoja vuodesta 1994 lähtien. Helsingin yliopistollinen keskussairaala keräsi tiedot vuosina 1992–1993.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa – TEA. THL.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa -kokonaisuus sisältää vertailutiedot oppilaitosten toiminnasta ja resursseista opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Tiedot kerätään suoraan oppilaitoksen toimipisteiden/ yksiköiden rehtoreilta tai oppilaitoksen toimipisteiden johtamisesta vastaavilta yhteistyössä opiskeluhuoltoryhmän kanssa. Tiedonkeruu toteutetaan syksyisin, kahden vuoden välein parillisina vuosina. Tietojen keskimääräinen kattavuus on ollut 91 % ja se on vaihdellut välillä 90–92 %. Tiedonkeruuseen osallistuneiden oppilaitosten lukumäärä vuosina: 2012: N=146, 2014: N=133 ja toimipisteiden lukumäärä vuonna 2016: N=317.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa – TEA. THL.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa -tilasto sisältää vertailutiedot kuntien toiminnasta väestönsä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi (terveydenhuoltolaki 12 §). Kokonaisuudessa tarkastellaan erityisesti kuntajohdon roolia ja merkitystä kunnan kaikkia toimialoja koskevassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä. Tiedot kootaan suoraan kuntien keskushallinnosta (esimerkiksi kunnanjohtaja, strategiajohtaja tai hallintojohtaja yhteistyössä kunnan johtoryhmän kanssa). Tiedonkeruu toteutetaan keväisin, kahden vuoden välein parittomina vuosina. Tietojen keskimääräinen kattavuus on ollut 74 % ja se on vaihdellut välillä 58–92 %. Tiedonkeruuseen osallistuneiden kuntien lukumäärä vuosina: 2011: N=195, 2013: N=214, 2015: N=251, 2017: N=270

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukioissa – TEA. THL.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukiossa -kokonaisuus sisältää vertailutiedot lukiodien toiminnasta ja resursseista opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Tiedot kerätään suoraan nuorten lukiokoulutusta antavien oppilaitosten rehtoreilta yhteistyössä opiskeluhuoltoryhmän kanssa. Tiedonkeruu toteutetaan syksyisin, kahden vuoden välein parillisina vuosina. Tietojen keskimääräinen kattavuus on ollut 84 % ja se on vaihdellut välillä 82–86 %. Tiedonkeruuseen osallistuneiden lukiodien lukumäärä vuosina: 2012: N=343, 2014: N=323, 2016: N=335.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa – TEA. THL.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa -tilasto sisältää vertailutiedot sekä koulujen toiminnasta että resursseista oppilaiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Tiedot kerätään suoraan peruskoulujen rehtoreilta yhteistyössä oppilashuoltoryhmän kanssa. Tiedonkeruu toteutetaan syksyisin, kahden vuoden välein parittomina vuosina. Tietojen keskimääräinen kattavuus on ollut 72 % ja se on vaihdellut välillä 63–80 %. Tiedonkeruuseen osallistuneiden koulujen lukumäärä vuosina: 2009: N=1803, 2011: N=2084, 2013: N=2022, 2015: N=2013.

Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL.

Kotihoidon asiakkaista on kerätty joka toinen vuosi asiakaskohtaisia tietoja osana sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja (vuodesta 2007 lähtien tiedot kerätään joka vuodelta). Mukana ovat sellaiset kotihoitoasiakkaat, joilla on laskentapäivänä voimassa oleva palvelu- ja hoitosuunnitelma tai jotka muuten saavat säännöllisesti vähintään kerran viikossa kotipalvelua, kotisairaanhoidoa tai päiväsairalapalveluja. Aineistossa on tietoja palveluntuottajista sekä asiakkaista ja heidän saamistaan palveluista. Tiedot ilmoittaa palvelun tuottaja.

Kouluterveyskysely. THL.

Kouluterveyskysely tehdään opettajan ohjaamana luokkakyselynä. Siihen vastaavat peruskoulussa 8. ja 9. luokkien oppilaat ja lukiossa 1. ja 2. vuoden opiskelijat. Ammatillisissa oppilaitoksissa kyselyyn osallistuvat opetussuunnitelmaperustaisessa ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelevat 1. ja 2. vuoden opiskelijat. Kyselyllä pyritään tavoittamaan kaikki kohderyhmään kuuluvat nuoret.

Kouluterveyskyselyn aineisto kerättiin vuoteen 2011 saakka parillisina vuosina Etelä-Suomessa, Itä-Suomessa ja Lapissa ja parittomina vuosina muualla Suomessa. Koko maata kuvaavaa tietoa saadaan, kun yhdistetään peräkkäisten vuosien aineistot. Vuosina 2013–2017 kysely tehtiin koko maassa yhtä aikaa. Ammatillisten oppilaitosten aineisto on rajattu alle 21-vuotiaisiin, joten vastaajat ovat pääosin 14–20-vuotiaita. Aineisto kattoi peruskoulussa 80–84 prosenttia ja lukiossa 69–76 prosenttia perusjoukosta vuosina 2002–2013. Vuosina 2015–2017 kattavuus oli peruskoulussa 43–63 prosenttia. Ammatillisten oppilaitosten osalta kattavuutta ei pystytty luotettavasti selvittämään. Tutkimukseen osallistuneiden määrän lasku vuonna 2015 ja 2017 johtui tiedonkeruuseen liittyvistä teknisistä ongelmista. Ongelmat eivät kuitenkaan oleellisesti vaikuttaneet koko maasta raportoitavan tiedon laatuun, vaan tietoja voidaan pitää kansallisesti yleistettävänä.

Vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosina: 2002–2003: N=153 531, 2004–2005: N=158 163, 2006–2007: N=161 889, 2008–2009: N=199 757, 2010–2011: N=192 414, 2013: N=182 864, 2015: N=120 400, 2017: 134 150.

Kuntasektorin palkat. SVT. Tilastokeskus.

Kuntasektorin palkat -tilasto kuvaa kuntien ja kuntayhtymien palveluksessa olevien palkansaajien lukumääriä ja ansioita mm. alueen, toimialan, ammatin, koulutuksen, sukupuolen ja iän mukaan. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen tekemiin kuntasektorin kuukausi- ja tuntipalkkaisten tiedusteluihin, joihin kunnat ja kuntayhtymät ilmoittavat palvelussuhde- ja palkkatiedot vuosittain lokakuun 1. päivänä voimassaolevista palvelussuhteista.

Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus.

Tilastokeskus keräsi vuoteen 2014 asti vuosittain kaikilta Suomen kunnilta sekä sosiaalipalveluja tuottavilta kuntayhtymiltä tietoja kunnan kustantamista palveluista eli palveluista, jotka kunta on asukkailleen joko itse tuottanut tai ostanut muilta kunnilta, kuntayhtymiltä, valtiolta tai yksityisiltä palveluntuottajilta. Ahvenanmaan kuntien ja kuntayhtymien tiedot keräsi ja käsitteli Ålands statistik- och utredningsbyrå. Tilastoa edelsi vuoteen 1993 asti sosiaali- ja terveydenhuollon kertomustietojärjestelmä (KETI), jota ylläpiti sosiaali- ja terveysministeriö.

Lapsen elatus ja huolto. SVT. THL.

Tilasto perustuu kuntien THL:lle ilmoittamiin lapsen huoltoa, tapaamisoikeutta, asumista, elatussopimuksia sekä isyyden selvittämisiä ja vahvistamisia koskeviin yhteenvetotietoihin. Tiedot on kerätty vuodesta 1985 lähtien. Vuosilta 1970–2008 tilastossa on myös elatustukea koskevat tiedot.

Lastensuojelu. SVT. THL.

Tiedot perustuvat THL:n lastensuojelurekisterissä oleviin tietoihin kodin ulkopuolelle sijoitetuista lapsista ja nuorista sekä THL:n vuosittain kunnille tekemään yhteenvetokyselyyn lastensuojelun avohuollon tukitoimien piirissä olleista lapsista ja nuorista. Lastensuojelurekisteriä on tehty nykymuodossaan vuodesta 1991 lähtien ja lastensuojelun avohuollon tilastoa vuodesta 1992 lähtien.

Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA. THL.

Liikunnan edistäminen kunnissa -tilasto sisältää vertailutiedot kuntien toiminnasta ja resursseista laajojen väestöryhmien liikunnan edistämiseksi. Tiedot kootaan sekä kansallisista tietolähteistä että suoraan kuntien liikunnan edistämisestä vastaavilta viranhaltijoilta. Tiedonkeruu toteutetaan keväisin, kahden vuoden välein parillisina vuosina. Tietojen keskimääräinen kattavuus on ollut 79 % ja se on vaihdellut välillä 68–91 %. Tiedonkeruuseen osallistuneiden kuntien lukumäärä vuosina: 2010: N=268, 2012: N=230, 2014: N=249, 2016: N=271.

Näkövammarekisteri. Näkövammaisten Keskusliitto ry./THL.

Näkövammarekisteri on THL:n rekisteri, jota teknisesti ylläpitää Näkövammaisten Keskusliitto ry. Ilmoituksen rekisteriin lähettää hoitava lääkäri tai muu hoitohenkilöstöön kuuluva. Rekisterissä on tietoja WHO:n määritelmän mukaisista näkövammatapauksista vuodesta 1983 lähtien.

OECD -tilastotietokanta.

<http://stats.oecd.org>(30.11.2014)

Perinataalitilasto - synnyttäjät, synnytykset ja vastasyntyneet. SVT. THL.

Tiedot perustuvat THL:n syntymärekisteriin, johon kerätään tietoja Suomessa synnyttäneistä äideistä ja syntyneistä lapsista. Tiedot kerätään sairaaloilta ja niitä täydennetään Tilastokeskuksen kuolemansyytilaston ja Väestörekisterikeskuksen tiedoilla. Rekisterissä on tietoja vuodesta 1987 lähtien.

Perusterveydenhuolto. THL.

Perusterveydenhuollon tilasto perustuu vuosittain terveydenhuollon toimintayksiköistä henkilötunnuksella kerättäviin hoitoilmoituksiin. Valtakunnallinen sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoilmoitusjärjestelmä on laajentunut kattamaan perusterveydenhuollon avohoidon vuonna 2011. Perusterveydenhuollon avohoidon hoitoilmoitukset sisältävät tietoja palvelutapahtuman tuottajista, asiakkaiden yhteydenotoista, hoidon tarpeen arvioinnista, ajanvaraustiedoista sekä palvelutapahtuman sisällöstä, kuten käyntisyistä ja toimenpiteistä sekä jatkohoidosta. Lisäksi perusterveydenhuollon tilastoon tulee tietoja terveyskeskusten laitoshoidosta. Perusterveydenhuollon laitoshoidon hoitoilmoitukset sisältävät tiedot palvelun tuottajasta, potilaan kotikunnasta, hoitoon tulon tiedot, hoitoon liittyvät tiedot toimenpiteineen sekä hoidon päättymiseen liittyviä tietoja.

THL keräsi terveyskeskuksilta vuoteen 2010 asti vuosittain tiedot niiden tuottamista avohoidon palveluista Notitia-tiedonkeruulla. Terveyskeskukset ilmoittivat tiedot jäsenkunnittain. Lääkärikäynnit ja muun ammattihenkilökunnan käynnit kysyttiin toiminnoittain, minkä lisäksi kysyttiin lääkärikäynnit ja lääkäriellä käyneet potilaat ikäryhmittäin. Suun terveydenhuollon käynneistä kerättiin ikäryhmittäiset käyntitiedot hammaslääkäri-, hammashuoltaja- ja -hoitajakäynneistä, sekä ikäryhmittäiset tiedot suun terveydenhuollon potilaista. THL on kerännyt tiedot vuodesta 2002 lähtien. Suomen Kuntaliitto keräsi vastaavia tietoja vuosilta 1994–2001. Tietoja terveyskeskusten avohoidosta ei kerätä Ahvenanmaan maakunnasta.

Päihdehaittakustannukset. THL.

Tilasto sisältää tietoja alkoholin ja huumeiden käytön aiheuttamista haittakustannuksista Suomessa. Haittakustannukset lasketaan pää- ja alaluokittain. Päihdehaittakustannukset ovat saatavissa tilastovuodesta 2006 lähtien. Päihdehaittakustannukset lasketaan vuosittain.

Jääskeläinen Marke. Päihdehaittakustannuslaskennan menetelmät. Esimerkkinä vuoden 2010 päihdehaittakustannuslaskenta. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Luokitukset, termistöt ja tilasto-ohjeet 5/2012. Helsinki 2012.

Päihdehuollon huumeasiakkaat. THL.

Huumehoidon tietojärjestelmä on THL:n koordinoima tiedonkeruu huumeiden käytön tai lääkkeiden päihdekäytön vuoksi päihdehoitoon hakeutuneista asiakkaista. Huumeiden käyttäjien hoitotietoja on kerätty vuodesta 1998 lähtien anonyymillä ja hoitoyksiköille vapaaehtoisella tiedonkeruulla. Tiedonkeruussa kerätään tietoja asiakkaiden hoitoon hakeutumisesta, sosiodemografisesta taustasta, päihteiden käytöstä ja riskikäyttäytymisestä. Lisäksi mukana on kysymyksiä opiaattiriippuvaisten lääkehoidosta.

Raskaudenkeskeytykset. SVT. THL.

Tiedot perustuvat THL:n raskaudenkeskeyttämisrekisteriin, johon terveydenhuollon toimintayksiköiden on toimitettava tiedot suoritetuista raskaudenkeskeyttämisistä. Raskaudenkeskeyttämisistä on kerätty tietoja vuodesta 1950 lähtien.

Rokotusrekisteri ja kausi-influenssarokotuskattavuustietokanta. THL.

Kauteen 2009–2010 asti kunta tai kuntayhtymä on tallentanut alueellaan rokotussuosituksen mukaisesti rokotettujen lukumäärät vuosittain Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle kausi-influenssarokotuskattavuustietokantaan. Se sisältää tiedot siitä, kuinka moni 65 vuotta täyttänyt ja 6–35 kuukauden ikäinen lapsi on saanut kausi-influenssarokotuksen suosituksen mukaisesti. Kaudesta 2010–2011 lähtien tiedonkeruujärjestelmä on muuttunut. Siitä lähtien THL on saanut rokotustiedot suoraan terveyskeskusten potilastietojärjestelmistä osana Avohilmo-tiedonkeruuta. Kattavuustietoja esitetään niistä sairaanhoitopiiristä, joista on kerääntynyt riittävästi tietoa. Henkilö lasketaan rokotteksi, jos hän on kauden aikana saanut vähintään yhden annoksen influenssarokotetta kerättyjen tietojen perusteella.

Lisätietoja:

<https://www.thl.fi/fi/tilastot/tietoa-tilastoista/laatuselosteet/rokotukset>

<http://www.thl.fi/fi/web/rokottaminen/kansallinen-rokotusohjelma/rokotusrekisteri>

Sairaaloiden tuottavuus. THL.

Tilasto kuvaa sairaaloiden tuotoksen ja kokonaispanoksen volyymimuutoksia sekä niistä laskettuja kokonaistuottavuuden muutoksia. Tuotoksena käytetään kahdenlaista mittaria: episodi ja DRG -hoitajakso. Sairaaloiden välisessä vertailussa tiedot sisältävät julkisen sektorin tuottamat somaattisen erikoissairaanhoidon palvelut. Alueellisessa vertailussa mukana on myös yksityisen sektorin tuottama laitospalvelu ja päiväkirurgia. Tiedot julkaistaan alue-, tuottaja- ja erikoisalasatasolla.

Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL.

Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut -tilasto perustuu sosiaalihuollon hoitoilmoitusrekisterin tietoihin. Vanhainkodeilta, kehitysvammalaitoksilta, päihdehuollon laitoksilta sekä ikääntyneiden ja vammaisten ympärivuorokautisista asumispalveluista kerätään asiakaskohtaiset tiedot kaikista vuoden aikana päättyneistä hoitajaksoista sekä vuoden lopussa hoidossa olleista asiakkaista. Muista asumispalveluista päihdehuolto lukuun ottamatta kerätään tiedot vain vuoden lopussa hoidossa olleista asiakkaista. Nykyisen kaltainen tiedonkeruu alkoi sosiaalihuollossa vuonna 1995.

Aineistossa on tietoja palveluntuottajista sekä asiakkaista ja heidän saamistaan palveluista. Kerättäviä tietoja ovat mm. asiakkaan tunnistetiedot, ikä, sukupuoli, kotikunta, hoidossaoloaika sekä tiedot siitä, mistä asiakas on tullut ja mihin hän on lähtenyt. Tiedot ilmoittaa palvelun tuottaja.

Sosiaalimenot. SVT. THL.

Sosiaalimenolaskelman perusteena olevat tiedot kerätään useista tilastoista, toimintakertomuksista, tilinpäätöksistä ja muista vastaavista lähteistä. Tilastovuodesta 1995 lähtien on käytetty EU:n sosiaaliturvan tilastointijärjestelmää (ESSPROS, The European System of Integrated Social Protection Statistics). ESSPROS-tilastointijärjestelmä sisältää kaikki julkisen tai yksityisen sektorin toimijoiden toimenpiteet, joiden tarkoituksena on turvata kohtuullinen terveys ja toimeentulo. Tilastovuotta 1995 edeltävien vuosien tiedot laskettiin pohjoismaisen luokituksen mukaisesti.

Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL.

THL kerää vuosittain kaikilta Suomen kunnilta tietoja kunnan kustantamista sosiaalipalveluista eli palveluista, jotka kunta on asukkailleen joko itse tuottanut tai ostanut muilta julkisyhteisöiltä tai yksityisiltä palveluntuottajilta. Ahvenanmaan kuntien tiedot kerää ja toimittaa THL:een Ålands statistik- och utredningsbyrå. Sosiaalipalvelujen toimintatilaston tiedonkeruu käsittää seuraavat palvelut: Varhaiskasvatus, lastensuojelu, muut lasten ja perheiden palvelut / kasvatus- ja perheneuvonta, kotihoito, muut ikään-tyneiden palvelut, vammaisten palvelut, päihdehuolto. THL on kerännyt tiedot toimintavuodesta 2015 lähtien. Aikaisemmin tiedot keräsi Tilastokeskus Kuntien ja kuntayhtymien talous- ja toimintatilastossa.

Steriloinnit. SVT. THL.

Tiedot perustuvat THL:n sterilisointirekisteriin, johon terveydenhuollon toimintayksiköiden on toimitettava tiedot suoritetuista steriloinneista. Steriloinneista on kerätty tietoja vuodesta 1935 lähtien.

Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL.

Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimusta varten on poimittu väestörekisteristä vuosittain 5 000 henkilön satunnaisotos 15–64-vuotiaista Suomen kansalaisista. Postikyselytutkimuksen keskimääräinen vastausaktiivisuus on ollut 61 % vuosina 2002–2014, ja se on vaihdellut välillä 51–67 %. Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosina: 2002–2003: N=6 594, 2004–2005: N=6 656, 2006–2007: N=6 500, 2008–2009: N=6 159, 2010–2011: N=5 613, 2012–2013: N=5 146, 2014: N=2 630.

Helldán A, Helakorpi S. Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys, kevät 2014. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Raportti 6/2015. www.thl.fi/avtk.

Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. THL.

Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely on osittain paneelimuotoinen kyselytutkimus, jossa yhdistetään puhelin- ja käyntihaastatteluja, postikyselyjä ja rekisteriaineistoja. HYPA -kysely toteutettiin vuosina 2004, 2006 ja 2009 ja 2013. HYPA-kysely on lopetettu ja siinä olleita kysymyksiä on osittain siirretty Uudistuvat sosiaali- ja terveyspalvelut -kyselyyn.

HYPA -tutkimuksen tavoitteena oli tarjota luotettavaa ja kattavaa tutkimusaineistoa suomalaisten hyvinvoinnista ja hyvinvointipalveluiden käytöstä. Kyselyllä kerättiin tietoa suomalaisten hyvinvoinnista, läheissuhteista, terveydestä, terveys- ja sosiaalipalveluiden käytöstä ja asiakaskokemuksista sekä sosiaaliturvaan liittyvistä mielipiteistä.

HYPA -tutkimuksen rungon muodostivat puhelinhaastattelut, joita täydennettiin rekisteritiedoilla. Puhelinhaastattelujen kohderyhmä oli 18–79-vuotiaat Manner-Suomen asukkaat. Ruotsinkielisiä vastaajia varten kyselylomakkeet käännettiin ruotsiksi. Puhelinhaastattelut toteutti Tilastokeskuksen haastatteluorganisaatio. Jokaisessa HYPA -kyselyssä on puhelinhaastatteltu noin 4 500 henkilöä. Vuosina 2004, 2009 ja 2013 toteutettiin lisäksi noin 400 käyntihaastattelua 80 vuotta täyttäneille. Vuoden 2006 tiedonkeruun yhteydessä toteutettiin erillinen postikysely lapsiperheille. Taulukoiden vuoden 2004 tiedot perustuvat puhelinhaastattelun ja postikyselyn tietoihin, vuoden 2006 tiedot puhelinhaastattelun tietoihin, vuoden 2009 tiedot postikyselyn tietoihin sekä vuoden 2013 tiedot puhelinhaastattelun tietoihin. Puhelinhaastattelun vastausprosentti oli vuonna 2004 82,7 prosenttia (n=4350) ja postikyselyn 56,2 prosenttia (n=2 957). Vuonna 2006 puhelinhaastattelun vastausprosentti oli 83,7 prosenttia (n=4 530), ja vuonna 2009 postikyselyn vastausprosentti oli 59 prosenttia (N=1 824). Puhelinhaastattelun vastausprosentti oli 72,3 prosenttia vuonna 2013 (N=5 842).

HYPA -kyselyjen aineistokuvaukset on saatavilla alla olevasta linkistä: www.thl.fi/hypa

Suomen Syöpärekisteri. Suomen Syöpäyhdistys ry./THL.

Syöpärekisteri on THL:n rekisteri, jota teknisesti ylläpitää Suomen Syöpäyhdistys ry. Ilmoituksia todetuista syöpätapauksista lähettävät rekisteriin lääkärit, patologian, sytologian ja hematologian laboratoriot ja Tilastokeskus (kuolintodistustiedot). Rekisteri on perustettu vuonna 1952.

Synnynnäiset epämuodostumat. SVT. THL.

Epämuodostumarekisteri saa tiedot sairaaloista, terveydenhuollon ammattihenkilöiltä ja genetiikan laboratorioista, THL:n syntyneiden lasten -, hoitoilmoitus-, raskaudenkeskeyttämis- ja näkövammarekistereistä, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastosta (Valvira) ja Tilastokeskuksen kuolemansyyaineistosta, joista saadut epämuodostumadiagnoosit varmistetaan tarvittaessa lasta/sikiötä/naista hoitaneista tai tutkineista terveydenhuollon yksiköstä. Rekisteriä on ylläpidetty vuodesta 1963 lähtien.

Tartuntatautirekisteri. THL.

Tiedot perustuvat THL:n tartuntatautirekisteriin, johon (tartuntatauti-)ilmoituksia lähettävät kliiniset mikrobiologian laboratoriot sekä lääkärit. Kliinisen mikrobiologian laboratoriot tekevät ilmoitukset noin 70 nimetyn taudinaiheuttajamikrobin löydöksistä

sekä kaikista verestä ja selkäydinnesteestä tehdyistä löydöksistä. Lääkäri tekee ilmoituksen yleisvaarallisista ja valvottavista tautitapauksista lukuun ottamatta eräitä tauteja, joissa lääkärit on vapautettu ilmoitusvelvollisuudesta. Tartuntatautirekisterin toiminta perustuu tartuntatautilakiin (1227/2016) ja tartuntatautiasetukseen (146/2017). Tartuntatautirekisterissä on tietoa vuodesta 1995 lähtien.

Terveydenedistämisasiivisuus (TEA) perusterveydenhuollossa. THL.

Terveyden edistämisasiivisuus (TEA) perusterveydenhuollossa sisältää vertailutiedot terveyskeskusten toiminnasta ja resursseista väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Tiedot kootaan suoraan kuntien kansanterveystyön vastuuyksiköiltä. Tiedonkeruu vastaaville viranhaltijoille toteutetaan keväisin, kahden vuoden välein parillisina vuosina. Tietojen keskimääräinen kattavuus on ollut 93 % ja se on vaihdellut välillä 81–100 %. Tiedonkeruuseen osallistuneiden terveyskeskusten lukumäärä vuosina: 2008: N=188, 2010: N=156, 2012: N=158, 2014: N=157, 2016: N=152.

Terveydenhuollon ammattihenkilöt. SVT. THL.

Tilasto sisältää tietoja terveydenhuollon laillistetuista ja nimikesuojatuista ammattihenkilöistä. Laissa ja asetuksessa terveydenhuollon ammattihenkilöistä (L 559/94, A 564/94) määritellään ne ammattiryhmät, jotka Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) laillistaa tai rekisteröi nimikesuojattuna ammattihenkilönä ja vuosittaiset tilastot perustuvat Valviran rekisterin tilanteeseen 31.12. Rekisterissä on mm. ammatinharjoittamisoikeuden mukainen ammatti/ammattiryhmä, ammatillinen koulutus ja erikoistutkinto sekä sukupuoli, ikä ja asuinkunta.

Terveydenhuollon menot ja rahoitus. SVT. THL.

Tilastoinnissa on siirrytty EU-asetusperusteisen SHA 2011-tilastointijärjestelmän (SHA 2011, System of Health Accounts 2011) käyttöön 1.1.2016 alkaen. Tiedot raportoidaan kansallisesti toiminnoittain ja rahoittajittain. Tilaston perusteena olevat tiedot kerätään valtakunnallisista rekistereistä, tilastoista, tilinpäätöksistä ja muista vastaavista lähteistä. Tiedot on tuotettu SHA 2011-tilastointijärjestelmän mukaisina tilastovuodesta 2000 alkaen.

THL:n sairastavuusindeksi. THL.

THL:n sairastavuusindeksi tuotetaan vuosittain yhdistämällä usean rekisterinpitäjän keräämiä tietoja. Sairastavuusindeksissä käytetyt aineistot tuotetaan seuraavista rekistereistä: Hoitoilmoitusrekisteri. THL; Sydän- ja verisuonitautien rekisteri. THL; Suomen Syöpärekisteri. THL; Kuolemansyyrekisteri. Tilastokeskus; Lääkekorvaus- ja lääkkeiden erityiskorvausrekisteri. Kela; Eläkerikisteri. Eläketurvakeskus. www.terveytemme.fi/sairastavuusindeksi/atlas/notes/notes.htm

Tilasto sairaanhoitokorvauksista. SVT. Kela.

Korvattavia sairaanhoidon kustannuksia ovat korvattavien reseptilääkkeiden kustannukset, kustannukset avosairaanhoitopalvelujen käytöstä ja sairauden vuoksi tehtyjen matkojen kustannukset. Avosairaanhoitopalveluja ovat yksityislääkärin, yksityisham-

maslääkärin ja suuhygienistin palvelut sekä lääkärin/hammaslääkärin määräämä tutkimus ja hoito yksityisessä tutkimus- ja hoitolaitoksessa. Sairaanhoitokorvausten tilastoja käytetään lääkekustannusten kehityksen seuraamisessa ja kuvaamaan yksityisen avosairaanhoidon palveluiden käyttöä. Korvausten käsittelyjärjestelmistä syntyy henkilö-pohjainen etuustietokanta, josta muodostetaan tilastointitiedostot. Sairaanhoitokorvaustilastoja päivitetään kuukausittain ja kalenterivuositain näinä ajanjaksoina maksettujen sairaanhoitokorvausten tiedoilla.

Tilasto työterveyshuollosta. SVT. Kela.

Työterveyshuoltotilasto antaa tietoa maassamme toteutetusta Kelan korvaamasta työterveyshuollosta. Kelan työterveyshuoltotilastot tehdään työnantajien työterveyshuollon tilastointirekisteristä, joka muodostetaan työterveyshuollon käsittelyjärjestelmästä syntyvästä etuustietokannasta. Työterveyshuoltotilasto julkaistaan kerran vuodessa ja noin kahden vuoden viiveellä.

Toimeentulotuki. SVT. THL.

Toimeentulotuen vuositilaston tiedot perustuvat THL:n toimeentulotukirekisteriin, johon kerätään kunnilta tietoja toimeentulotukea saaneista kotitalouksista, tuen kestosta ja määrästä sekä kotitalouden koosta ja rakenteesta. Lisäksi kerätään poikkileikkaustietoa marraskuun asiakkaiden tulolähteistä ja pääasiallisesta toiminnasta. Rekisteriä on ylläpidetty vuodesta 1985 lähtien. Vuosien 1969–1983 osalta vastaavia tietoja on saatavissa huoltoaputilastosta.

Tupakkatilasto. SVT. THL.

Tupakkatilasto sisältää tietoja muun muassa tupakan verollisesta ja verottomasta kulutuksesta, väestön tupakoinnista, altistumisesta tupakansavulle ja tupakan hintakehityksestä.

Tiedot tupakkatuotteiden verollisesta kulutuksesta perustuvat Tullin kuukausittaiseen valmisteverotilastoon. Verottomien savukkeiden kulutustiedot perustuvat TNS Gallupin haastattelututkimuksen ”Tupakkatuotteiden matkustajatuontiseuranta” yhteydessä kerättäviin tietoihin ulkomaanmatkoilta tuotujen savukkeiden määristä.

Tiedot väestön tupakoinnista perustuvat Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimuksiin: vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) ja Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH).

Tiedot tupakansavulle altistumisesta työpaikalla sekä tupakointitilojen järjestämisestä työpaikalla perustuvat Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimukseen ”Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys” (AVTK).

Turvakotipalvelut. THL.

Tilasto sisältää valtakunnallista tietoa turvakotipalveluiden asiakkaista, kuten asumispäivistä, asiakkaiden taustatiedoista sekä asiakkaiden kokemaan väkivaltaan liittyvästä tiedosta. Asiakasasiakirjojen ja siten myös tiedonkeruun yhteenvetolomakkeen luokituksissa hyödynnetään yleisesti käytössä olevia, kansallisia luokituksia.

Tiedot kerätään sähköisellä lomakkeella kaikilta turvakotipalveluiden tuottajilta ja ne esitetään koko maan tasolla eikä turvakotikohtaisia tietoja julkaista. THL on kerännyt tiedot toimintavuodesta 2015 lähtien.

Työssäkäynti. SVT. Tilastokeskus.

Työssäkäyntitilastoon kerätään hallinnollisista aineistoista tietoa väestön työssäkäynnistä. Luvuissa on yksi henkilö vain kerran päätoimen mukaan. Tämän julkaisun taulukoissa aluejako perustuu työpaikan sijaintikuntaan. Työssäkäyntitilastosta saadaan yhtenäisellä tavalla kerättyinä tiedot sekä julkisten palveluntuottajien, järjestöjen että yritysten henkilöstöstä.

Uudistuvat sosiaali- ja terveyspalvelut –kysely. THL.

Kysely tuottaa tietoa siitä, millaisia mielipiteitä ja kokemuksia väestöllä ja asiakkailta on palvelujärjestelmästä. Kyselyyn sisältyvillä kysymyksillä on tarkoitus selvittää säännöllisin väliajoin väestön mielipiteitä ja kokemuksia sosiaali- ja terveyspalveluista.

Vuonna 2015 ennen sote-uudistusta tutkimuksen otokseen poimittiin 18–79-vuotiaiden Suomessa asuvien suomenkielisten henkilöiden joukosta 6 000 henkilöä Tilastokeskuksen tietokannasta. Aineiston keruun toteutti Tilastokeskus Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen toimeksiannosta. Aineisto kerättiin yhdistettynä internet- ja paperikyselynä marras–joulukuussa 2015. Kyselyyn saatiin 2 626 vastausta ja vastausprosentti oli 44. Puolet vastauksista saatiin internet-kyselyllä ja puolet paperikyselyllä. Vastaajilta kysyttiin heidän sosiaali- ja terveyspalveluita koskevia mielipiteitä ja kokemuksia. Tiedot vastaajien iästä, sukupuolesta, asuinalueen tyypistä ja koulutustaustasta poimittiin rekistereistä ja liitettiin kyselyaineistoon.

Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus.

Väestöennuste kuvaa tulevaa väestönkehitystä. Tilastokeskuksen väestöennusteet ovat ns. demografisia trendilaskelmia, joissa lasketaan mikä olisi alueen tuleva väestö, jos viime vuosien väestönkehitys jatkuisi samanlaisena. www.stat.fi/meta/til/vaenn.html

Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus.

Väestörakennetilasto kuvaa vuoden vaihteessa Suomessa vakinaisesti asuvia Suomen ja ulkomaiden kansalaisia. Henkilöistä tilastoidaan mm. asuinpaikka, sukupuoli, ikä, siviilisääty, kieli, kansalaisuus ja syntymävaltio, samoin tiedot puolisosta ja kaikista lapsista ja henkilön vanhemmista. Tiedot saadaan Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmästä vuodenvaihteen tilanteen mukaan. www.stat.fi/meta/til/vaerak.html

Källor

Aborter. FOS. THL.

Uppgifterna bygger på THL:s register för aborter, dit verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården ska skicka uppgifter om utförda aborter. Data om aborter har samlats in från och med 1950.

Alkoholkonsumtion. FOS. THL.

Statistiken över alkoholkonsumtion redovisar både den registrerade och oregistrerade konsumtionen. Den registrerade alkoholkonsumtionen fås från Alkobotikernas försäljningsuppgifter och från grossisternas uppgifter om leveranser till restauranger med serveringstillstånd, till livsmedelsaffärer, kiosker och bensinstationer som säljer alkoholdrycker med högst 4,7 volymprocent samt till detaljhandelsbutiker för gårdsviner och sahti.

Den oregistrerade alkoholkonsumtionen inbegriper resandeförsel av alkohol, smugglad alkohol, laglig och olaglig hemtillverkning, T-sprit och andra surrogat samt alkohol som finländarna konsumerat utanför Finlands gränser. Den oregistrerade alkoholkonsumtionen beräknas på basis av uppgifter från myndighetskällor och intervjuundersökningar.

Assisterad befruktningsbehandlingar. FOS. THL.

För statistiken över assisterad befruktning samlas det in uppgifter om provrörsbefruktning (med början från 1992) och om konstgjord befruktning, dvs. insemination (med början från 2006). Statistiken innehåller uppgifter om antal åtgärder och om behandlingsresultaten (graviditeter, förlossningar och födda barn). Uppgifter fås från alla kliniker som utför assisterad befruktning. THL har sammanställt statistiken sedan 1994. Helsingfors universitets centralsjukhus samlade in uppgifterna åren 1992 och 1993.

Barnskydd. FOS. THL.

Uppgifterna bygger på uppgifter från THL:s barnskyddsregister om barn och ungdomar som placerats utom hemmet samt på en sammanfattande enkät, som THL:s genomför årligen i kommunerna, om barn och ungdomar som omfattas av stödåtgärder inom barnskyddets öppenvård. Barnskyddsregistret har funnits i sin nuvarande form sedan 1991 och statistiken över barnskyddets öppenvård sedan 1992.

Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen.

Befolkningsprognosen beskriver den framtida befolkningsutvecklingen. Statistikcentralens befolkningsprognoser är s.k. demografiska trendkalkyler. Man räknar då ut vilken den framtida befolkningen i ett område skulle vara, om de senaste årens befolkningsutveckling fortsatte oförändrad. Vid beräkning av kommunvisa prognoser produceras också en kalkyl över självförsörjning, som beskriver hurdan befolkningsutvecklingen skulle vara utan flyttningsrörelse. (http://www.stat.fi/til/vaenn/index_sv.html)

Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen.

Statistiken över befolkningsstrukturen beskriver finska och utländska medborgare, som vid årsskiftet är fast bosatta i Finland. I statistiken ingår uppgifter om befolkningens boningsort, kön, ålder, civilstånd, språk, nationalitet och födelseland liksom uppgifter om maka/make och samtliga barn samt föräldrar. Uppgifterna fås ur Befolkningsregistercentralens befolkningsdatasystem enligt situationen vid årsskiftet.

(http://www.stat.fi/meta/til/vaerak_sv.html)

Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL.

Via den regionala hälso- och välfärdsundersökningen följer man upp den finländska vuxenbefolkningens välbefinnande, hälsa samt förändringar i levnadsvanorna och tjänstebehovet i olika befolkningsgrupper nationellt och på olika nivåer regionalt. ATH-undersökningen har genomförts årligen som en nationell postenkät från och med 2012.

ATH-undersökningen baseras på ett slumpmässigt urval av finländare som har fyllt 20 år. Urvalet varierar i storlek och plockas från befolkningsregistret. För att få en fortsättning på tidsserierna i AVTK- och EVTK-undersökningarnas årsbok har man från ATH-undersökningen endast använt material från motsvarande åldersgrupper (20–64- och 65–84-åringar). Svarsaktiviteten bland 20–64-åringarna har varierat mellan 46 och 47 procent och bland 65–84-åringarna mellan 71 och 72 procent. Urvalsstorlekarna och antalet svarande 20–64-åringar var följande: 2012 urvalsstorlek 5 458 och svarande 2 508, 2013 urvalsstorlek 64 422 och svarande 30 208, 2014 urvalsstorlek 25 531 och svarande 11 752, 2015 urvalsstorlek 25 611 och svarande 11 744. Urvalsstorlekarna och antalet svarande 65–84-åringar var följande: 2012 urvalsstorlek 2 116 och svarande 1 464, 2013 urvalsstorlek 25 275 och svarande 17 400, 2014 urvalsstorlek 10 348 och svarande 7 287, 2015 urvalsstorlek 10 402 och svarande 7 399. Eventuell missvisning i resultaten på grund av svarsbortfall har korrigerats med viktcoefficienter och resultaten kan tillförlitligt generaliseras för hela befolkningen. Ytterligare information om materialet och perustulosraportti finns på www.thl.fi/ath.

Sedan 2016 genomförs undersökningen under namnet Vuxenbefolkningens hälsa, välfärd och service, ATH. Sedan 2016 genomförs ATH-undersökningen som ett nationellt sampel baserat på 10 000 personer. Med fyra års intervall utvidgas undersökningen och blir regional med ett större sampel (målsättning 150 000 personer), som betjänar även djupare regionala behov.

Enkäten Finländarnas välfärd och tjänster (HYPA). THL.

Enkäten Finländarnas välfärd och tjänster (HYPA) är en enkätundersökning som delvis genomförs i panelformat, där man kombinerar telefon- och besöksintervjuer, postenkäter och registermaterial. Enkäten Finländarnas välfärd och tjänster (HYPA) genomfördes 2004, 2006, 2009 och 2013. HYPA-enkäten har avslutats och dess frågor har delvis överförts till enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster.

Målet med undersökningen var att erbjuda tillförlitlig och täckande forskningsmaterial om finländarnas välfärd och användningen av välfärdstjänster. Med hjälp av enkäten samlade man information om finländarnas välfärd, närmaste relationer, hälsa, användning av social- och hälsovårdstjänster och erfarenheter som klienter samt åsikter med anknytning till socialskyddet.

HYPA-enkäten baserade sig på telefonintervjuer som kompletteras med registermaterial. Målgruppen för telefonintervjuerna var personer i åldern 18–79 år som är bosatta i Fastlandsfinland. Frågeblanketterna har översatts till svenska för svenskspråkiga respondenter. Telefonintervjuerna har gjorts av Statistikcentralens intervjuorganisation. I varje HYPA-enkät har man intervjuat cirka 4 500 personer per telefon. Åren 2004, 2009 och 2013 gjordes dessutom cirka 400 besöksintervjuer hos personer över 80 år. I samband med datainsamlingen år 2006 genomfördes en separat postenkät för barnfamiljer. Tabellernas data för 2004 baserar sig på uppgifter som insamlats genom en telefonintervju och en postenkät, för 2006 på uppgifter som insamlats genom en telefonintervju, för 2009 på uppgifter som insamlats genom en postenkät samt för 2013 på telefonintervjuer. Svarsprocenten för telefonintervjun år 2004 var 82,7 procent (n=4 350) och för postenkäten 56,2 procent (n=2 957). År 2006 var svarsprocenten för telefonintervjun 83,7 procent (n=4 530) och svarsprocenten för postenkäten år 2009 var 59 procent (n=1 824). Svarsprocenten för telefonintervjun år 2013 var 72,3 procent (n=5 842).

Beskrivningar av materialet i HYPA-enkäterna är tillgänglig via länken nedan (på finska): www.thl.fi/hypa

Enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster. THL.

Enkäten producerar information om befolkningens och klienternas åsikter om och erfarenheter av servicesystemet. Frågorna i enkäten syftar till att regelbundet ta reda på befolkningens åsikter om och erfarenheter av social- och hälsovårdstjänsterna.

År 2015, före social- och hälsovårdsreformen, plockades ur Statistikcentralens databas för undersökningen slumpmässigt 6 000 finskspråkiga i Finland bosatta personer i åldersgruppen 18–79 år. Materialinsamlingen sköttes av Statistikcentralen på uppdrag av Institutet för hälsa och välfärd. Materialet samlades in som en kombinerad enkät på internet och på papper i november–december 2015. Enkäten gav 2 626 svar och svarsprocenten var 44. Hälften av svaren gavs i internetenkäten och hälften i enkäten på papper. I enkäten begärdes svarspersonernas åsikter om och erfarenheter av social- och hälsovårdstjänsterna. Uppgifterna om svarspersonernas ålder, kön, typ av bostadsområde och utbildningsbakgrund plockades ur registren och fogades till enkätmaterialet.

Enkäten Hälsa i skolan. THL.

Enkäten görs i klassrummet med läraren som handledare. Den besvaras av eleverna i klass 8 och 9 i grundskolorna och av 1:a och 2:a årets studerande i gymnasierna. I yrkesläroanstalter besvaras enkäten av de studerande i årskurs 1 och 2 som deltar i läroplansbaserad grundläggande yrkesutbildning. Målet är att nå alla unga i målgruppen.

Fram till 2011 har enkäten genomförts jämna år i södra Finland, östra Finland och Lappland och udda år i övriga Finland. Information om hela landet erhålls när material från på varandra följande år slås ihop. Åren 2013–2017 genomfördes enkäten samtidigt i hela landet. Materialet för yrkesläroanstalter har begränsats till personer under 21 år, så respondenterna är i regel 14–20 år. Materialet omfattade 80–84 procent av populationen i grundskolan och 69–76 procent i gymnasiet åren 2002–2013. Åren 2015–2017 var täckningen 43–63 procent i grundskolan och uppskattningsvis 51–64 procent i gymnasiet. För yrkesläroanstalternas del kan täckningen inte fastställas tillförlitligt. Det lägre

antalet deltagare 2015 och 2017 berodde på tekniska problem vid inhämtningen av materialet. Problemen påverkade ändå inte väsentligt kvaliteten i data som rapporterades från hela landet, utan upp-gifterna kan anses vara nationellt allmängiltiga.

Antalet personer som svarat på undersökningen under undersökningsåren: 2002–2003: N=153 531, 2004–2005: N=158 163, 2006–2007: N=161 889, 2008–2009: N=199 757, 2010–2011: N=192 414, 2013: N=182 864, 2015: N=120 400, 2017: 134 150.

Eurostat, Socialt skydd -databas. (ESSPROS)

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

Finlands Cancerregistret. Cancerföreningen i Finland r.f./ THL.

Cancerregistret upprätthålls tekniskt av Cancerföreningen i Finland r.f., men det är ett av THL:s register. Cancerfall anmäls av läkare, patologi-, cytologi- och hematologilaboratorier och Statistikcentralen (uppgifter från dödsattester). Registret upprättades 1952.

Främjande av motion och idrott i kommuner – TEA. THL.

Statistiken Främjande av motion och idrott i kommuner innehåller jämförelseuppgifter om kommunernas verksamhet och resurser för främjande av motion och idrott hos stora befolkningsgrupper. Uppgifterna samlas in både från nationella informationskällor och direkt av de tjänsteinnehavare som ansvarar för främjandet av motion och idrott i kommunerna. Datainsamlingen genomförs på våren, med två års intervall jämna år. Uppgifterna har haft en genomsnittlig täckning på 79 procent och den har varierat mellan 68 och 91 procent. Antal kommuner som deltagit i datainsamlingen åren: 2010: N=268, 2012: N=230, 2014: N=249, 2016: N=271.

Främjande av välbefinnande och hälsa i den grundläggande utbildningen – TEA. THL.

Statistiken Främjande av välbefinnande och hälsa i den grundläggande utbildningen innehåller jämförelseuppgifter både om skolornas verksamhet och om resurser för främjande av elevernas välbefinnande. Uppgifterna samlas in direkt av grundskolornas rektorer i samarbete med elevhälsogruppen. Datainsamlingen genomförs på hösten, med två års intervall udda år. Uppgifterna har haft en genomsnittlig täckning på 72 procent och den har varierat mellan 63 och 80 procent. Antal skolor som deltagit i datainsamlingen åren: 2009: N=1803, 2011: N=2084, 2013: N=2022, 2015: N=2013.

Främjande av välbefinnande och hälsa i gymnasier – TEA. THL.

Helheten Främjande av välbefinnande och hälsa i gymnasier innehåller jämförelseuppgifter både om gymnasiernas verksamhet och om resurser för främjande av de studerandes välbefinnande. Uppgifterna samlas in direkt av rektorerna för de läroanstalter som ger gymnasieutbildning i samarbete med elevhälsogruppen. Datainsamlingen genomförs på hösten, med två års intervall jämna år. Uppgifterna har haft en genomsnittlig täckning på 84 procent och den har varierat mellan 82 och 86 procent. Antal gymnasier som deltagit i datainsamlingen åren: 2012: N=343, 2014: N=323, 2016: N=335.

Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunens ledning – TEA. THL.

Statistiken Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunens ledning innehåller jämförelseuppgifter om kommunernas verksamhet för att främja befolkningens hälsa och välfärd (hälso- och sjukvårdslagen 12 §). I helheten ligger fokus på kommunledningens roll och dess betydelse för arbetet med att främja hälsa och välfärd inom alla sektorer i kommunen. Uppgifterna samlas in direkt från kommunernas centralförvaltning (exempelvis kommundirektören, strategidirektören eller förvaltningsdirektören i samarbete med kommunens ledningsgrupp). Datainsamlingen genomförs på våren, med två års intervall udda år. Uppgifterna har haft en genomsnittlig täckning på 74 procent och den har varierat mellan 58 och 92 procent. Antal kommuner som deltagit i datainsamlingen åren: 2011: N=195, 2013: N=214, 2015: N=251, 2017: N=270.

Främjande av välbefinnande och hälsa i yrkesläroanstalter – TEA. THL.

Helheten Främjande av välbefinnande och hälsa i yrkesläroanstalter innehåller jämförelseuppgifter både om läroanstalternas verksamhet och om resurser för främjande av de studerandes välbefinnande. Uppgifterna samlas in direkt av rektorerna för verksamhetsställen/enheter på en läroanstalt eller av de personer som ansvarar för ledningen av verksamhetsställen på läroanstalten i samarbete med elevhälsogruppen. Datainsamlingen genomförs på hösten, med två års intervall jämna år. Uppgifterna har haft en genomsnittlig täckning på 91 procent och den har varierat mellan 90 och 92 procent. Antal läroanstalter som deltagit i datainsamlingen åren: 2012: N=146, 2014: N=133, 2016: N=317.

För- och grundskoleundervisning. FOS. Statistikcentralen.

Grundskolestatistiken omfattar skolspecifika uppgifter om antalet studerande i grundskolor, specialskolor på grundskolenivå samt skolor på grund- och gymnasienivå. Uppgifterna om innevarande höst beskriver situationen den 20 september och uppgifterna om studerande som fått avgångsbetyg föregående läsår. I samband med datainsamlingen samlas uppgifter in om specialundervisning och ämnesval i grundskolorna

Hälsofrämjande verksamhet (TEA) inom primärvården. THL.

Hälsofrämjande verksamhet (TEA) inom primärvården innehåller jämförelseuppgifter om hälsovårdscentralernas verksamhet och resurser för främjande av befolkningens hälsa och välbefinnande. Uppgifterna samlas in direkt från ansvarsenheterna för folkhälsoarbetet i kommunen. Datainsamlingen, som riktas till de ansvariga tjänsteinnehavarna, genomförs på våren, med två års intervall jämna år. Uppgifterna har haft en genomsnittlig täckning på 93 procent och den har varierat mellan 81 och 100 procent. Antal hälsovårdscentraler som deltagit i datainsamlingen åren: 2008: N=188, 2010: N=156, 2012: N=158, 2014: N=157, 2016: N=152.

Hälso- och sjukvårdsutgifter samt deras finansiering. FOS. THL.

Inom statistikföringen har man från 1.1.2016 övergatt till statistikföringssystemet SHA 2011, som baserar sig på en EU-förordning. Uppgifterna har uppdaterats retroaktivt ända till år 2000. I internationell jämförelse med hälso- och sjukvårdsutgifter avses driftsutgifter, dvs. från hälso- och sjukvårdens totala utgifter har avdragits investeringsutgifter.

Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL.

Institutioner för missbrukarvård samt serviceboende med heldygnssomsorg för äldre och för funktionshindrade samlas klientspecifika uppgifter in om alla vårdperioder som avslutats under året och om klienter som fått vård i slutet av året. I fråga om övrig boendeservice, med undantag av missbrukarvårdens, samlar man endast in uppgifter om klienter som fått vård i slutet av året. En datainsamling som motsvarar den nuvarande påbörjades i socialvården 1995.

Materialet innehåller uppgifter om serviceproducenter samt om klienter och den service de fått. Uppgifter som samlas in är bl.a. klientens identifikationsuppgifter, ålder, kön, hemkommun och vårdtid samt uppgifter om varifrån klienten kommit och vart klienten åkt efter utskrivningen. Uppgifterna lämnas in av serviceproducenten.

Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL.

Vartannat år samlar man in klientspecifika uppgifter om klienter som får regelbunden hemvård (med början från 2007 samlas uppgifter in varje år). Datainsamlingen sker inom ramen för socialvårdens vårdanmälningssystem. Uppgifter samlas in om sådana hemvårdsklienter som på inventeringsdagen har en gällande service- eller vårdplan, eller som regelbundet, minst en gång i veckan, får hemservice, hemsjukvård eller dag-sjukhustjänster. Materialet innehåller uppgifter om serviceproducenterna samt om klienterna och den service de fått. Uppgifterna lämnas in av serviceproducenten.

Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen.

Fram till år 2014 Statistikcentralen samlade årligen in uppgifter av alla kommuner i Finland och av de samkommuner som producerar sociala tjänster om de tjänster som kommunerna finansierar, dvs. de tjänster som kommunerna själva producerat, eller köpt av andra kommuner, samkommuner, staten eller privata serviceproducenter. Uppgifterna om kommunerna och samkommunerna på Åland insamlades och behandlades av Ålands statistik- och utredningsbyrå. Statistiken föregicks fram till 1993 av social- och hälsovårdens verksamhetsberättelsesystem (KETI), som upprätthölls av social- och hälsovårdsministeriet.

Löner inom kommunsektorn. FOS. Statistikcentralen.

Statistiken över löner inom kommunsektorn beskriver inkomsterna för löntagarna i kommuner och samkommuner och antalet löntagare, bl.a. efter område, näringsgren, yrke, utbildning, kön och ålder. Uppgifterna bygger på Statistikcentralens enkäter om månads- och timanställda inom kommunsektorn. Kommunerna och samkommunerna rapporterar anställnings- och löneuppgifter årligen gällande anställningsförhållanden som var i kraft den 1 oktober.

Medfödda missbildningar. FOS. THL.

Missbildningsregistret får uppgifter från sjukhus, yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården och genetiska laboratorier, födelse-, vårdanmälning-, abort- och synskaderegistren vid THL samt från Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälso-

vården (Valvira) och Statistikcentralens dödsorsaksstatistik. Missbildningsdiagnoserna bekräftas vid behov av den enhet inom hälso- och sjukvården som vårdat eller undersökt barnet/fostret/kvinnan. Registret har förts sedan 1963.

Narkotikaberoende klienter inom missbrukarvården. THL.

Informationssystemet för narkomanvården är en av THL samordnad insamling av uppgifter om klienter som sökt vård på grund av narkotikabruk eller missbruk av läkemedel. Sedan 1998 har anonyma vårddata om narkotikabrukare samlats in genom en datainsamling som är frivillig för behandlingsenheterna. Man samlar in uppgifter om sökt vård, sociodemografisk bakgrund, drogbruk samt riskbeteende. Dessutom ställs frågor om läkemedelsbehandling av opioidberoende personer.

OECD statistikdatabas

<http://stats.oecd.org> (30.11.2014)

Perinatalstatistik - föderskor, förlossningar och nyfödda. FOS. THL.

Uppgifterna tas från födelseregistret, som innehåller uppgifter om mödrar som fött barn i Finland och om de födda barnen. Uppgifterna fås från sjukhusen och kompletteras med uppgifter från Statistikcentralens dödsorsaksregister och Befolkningsregistcentralen. Data för registret har samlats in från och med 1987.

Primärvård. THL.

Statistiken om primärvården bygger på vårdanmälningar med personbeteckning som samlas in årligen från verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården. Det riksomfattande vårdanmälningssystemet för social- och hälsovården utvidgades år 2011 till att omfatta öppenvården inom primärvården. Vårdanmälningarna från öppenvården inom primärvården innehåller uppgifter om servicehändelsens producenter, klienternas kontakter, bedömningen av vårdbehovet, tidsbeställningsuppgifterna och servicehändelsens innehåll, såsom orsakerna till besöket, åtgärderna och den fortsatta vården. Dessutom innehåller statistiken om primärvården uppgifter om slutenvården vid hälsovårdscentralerna. Vårdanmälningarna från slutenvården inom primärvården innehåller information om serviceproducenten, patientens hemkommun, uppgifter om intagningen för vård, uppgifter om vården inklusive åtgärder samt uppgifter som anknyter till avslutandet av vården.

Fram till 2010 samlade THL in uppgifterna om de öppenvårdstjänster som hälsovårdscentralerna producerar med datainsamlingen Notitia. Hälsovårdscentralerna lämnade in uppgifterna per medlemskommun. Läkarbesök och besök hos annan personal begärdes indelade efter verksamhetstyp, utöver vilket man begärde uppgifter efter åldersgrupp om antalet läkarbesök och patienter som besökt läkare. Uppgifter om munhälsovårdsbesök insamlades indelade efter åldersgrupp om besök hos tandläkare, tandhygienist och tandskötare. Dessutom insamlades uppgifter efter åldersgrupp om patienterna inom munhälsovården. THL har sammanställt statistiken sedan 2002. Finlands Kommunförbund samlade in motsvarande uppgifter 1994–2001. Uppgifter om hälsovårdscentralernas öppenvård samlas inte in från landskapet Åland.

Prisindex för alkoholdrycker. FOS. THL.

Statistiken över prisindex för alkoholdrycker visar hur konsumtionspriserna på alkohol utvecklas och anger hur mycket priserna ändrats jämfört med jämförelsetidpunkten. Statistiken innehåller uppgifter om hur realpriset och det nominella priset på alkohol utvecklas inom detaljhandeln och inom försäljningen av alkoholdrycker för servering. Bakgrundsmaterialet för prisindexet för alkoholdrycker utgörs för detaljhandelns del av uppgifter från Alko Oy samt uppgifter som Statistikcentralen samlat in från livsmedelsbutiker. När det gäller försäljning av alkoholdrycker för servering fås prisuppgifterna från THL:s restaurangenkät.

Registret över smittsamma sjukdomar. THL.

Uppgifterna grundar sig på THL:s register över smittsamma sjukdomar, till vilket läkare och laboratorier för klinisk mikrobiologi skickar anmälningar (om smittsamma sjukdomar). Laboratorier för klinisk mikrobiologi anmäler fynd av cirka 70 patogena mikrober samt alla fynd som görs i blod och likvor. Läkare anmäler fall av allmänfarliga sjukdomar som bör övervakas med undantag för vissa sjukdomar, i fråga om vilka läkarna befriats från anmälningskyldighet. Verksamheten kring registret över smittsamma sjukdomar grundar sig på lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) och förordningen om smittsamma sjukdomar (146/2017). Registret över smittsamma sjukdomar innehåller uppgifter från och med 1995.

Sjukhusens produktivitet. THL.

Statistiken beskriver volymförändringar i sjukhusens resultat och totala insatser och presenterar förändringar i den totala produktiviteten som beräknats utifrån dem. Som resultat används två indikatorer: episod och DRG-vårdperiod. I en jämförelse av sjukhusen innefattar uppgifterna de tjänster inom specialiserad somatisk sjukvård som produceras inom den offentliga sektorn. I områdesspecifika jämförelser innefattar uppgifterna även slutenvården och dagkirurgin som produceras inom den privata sektorn. Uppgifterna publiceras på områdes-, producent- och specialitetsnivå.

Skadekostnader för alkohol och andra droger. THL.

Statistiken innehåller uppgifter om de skadekostnader som användningen av alkohol och droger orsakar i Finland. Skadekostnaderna beräknas per huvud- och undergrupp. Uppgifter om de alkohol- och narkotikarelaterade skadekostnaderna finns att få från statistikåret 2006. Skadekostnaderna för alkohol och andra droger beräknas årligen.

Jääskeläinen Marke. Päihdehaittakustannuslaskennan menetelmät. Esimerkkinä vuoden 2010 päihdehaittakustannuslaskenta. Institutet för hälsa och välfärd (THL). Klassifikation, terminologier och statistikanvisningar 5/2012 Helsingfors 2012.

Skyddshemstjänster. THL

Statistiken innehåller riksomfattande information om skyddshemstjänsternas klienter, såsom boendedagar, bakgrundsuppgifter om klienterna samt information om det våld som klienterna utsatts för. I klienthandlingarna och således även i informationsblankettens klassificeringar utnyttjas de allmänt använda nationella klassificeringarna.

Uppgifterna samlas in med en elektronisk blankett från alla producenter av skyddshemstjänster och de presenteras på nationell nivå. Skyddshemsspecifik information publiceras inte. THL har samlat in uppgifterna från och med verksamhetsåret 2015.

Sociala utgifter. FOS. THL.

De uppgifter som kalkylerna av de sociala utgifterna baserar sig på har samlats in från statistik, verksamhetsberättelser, bokslut och andra motsvarande källor. Från och med statistikår 1995 har man använt EU:s system för statistik över socialskydd (ESSPROS, the European System of Integrated Social Protection Statistics). ESSPROS-systemet omfattar alla de åtgärder som offentliga eller privata aktörer vidtar för att trygga en rimlig hälsa och utkomst. Före statistikår 1995 beräknades uppgifterna på basis av den nordiska klassifikationen.

Specialiserad sjukvård. THL.

Statistiken om den specialiserade sjukvården bygger på vårdanmälningar med personbeteckning som samlas in årligen från verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården. De innehåller information om serviceproducenten, patientens hemkommun, uppgifter om intagningen för vård, uppgifter om vården inklusive åtgärder samt uppgifter som anknyter till avslutandet av vården. Inom specialiteten psykiatri lämnas utöver dessa uppgifter även tilläggsuppgifter om specialiteterna inom psykiatri. Dessa uppgifter gäller läkemedelsbehandling, tvångsåtgärder och patientens psykiska tillstånd. Tilläggsuppgifter insamlas även om krävande hjärtpatienter. Dessutom genomförs en inventering av alla patienter som finns på sjukhusets vårdavdelning på årets sista dag.

Varje år samlar Institutet för hälsa och välfärd in vårdanmälningar (HILMO) av hälso- och sjukvårdsproducenterna. De innehåller uppgifter om avslutade vårdperioder och öppenvårdsbesök. I statistiken om specialiserad sjukvård insamlas uppgifter från alla kommuner, samkommuner och statliga sjukhus samt de största privata sjukhusen. Dessutom genomförs en inventering av alla patienter som finns på sjukhuset på årets sista dag. En datainsamling om slutenvården som motsvarar den nuvarande påbörjades i hälso- och sjukvården 1994. Uppgifter om öppenvården inom specialiserad sjukvård har samlats sedan 1998, men uppgifterna är jämförbara från och med år 2006. Redan dessförinnan, med början år 1967, insamlades för det s.k. utskrivningsregistret uppgifter om patienter som skrivits ut från sjukhusens och hälsovårdscentralens vårdavdelningar.

Statistik över företagshälsovård. FOS. FPA.

Företagshälsovårdstatistiken ger information om den företagshälsovård som genomförs i Finland och som ersätts av FPA. FPA:s företagshälsovårdstatistik baserar sig på statistikregistret för företagshälsovård som ordnas av arbetsgivare. Registret grundar sig på information som lagrats i förmånsdatabasen i samband med handläggningen av företagshälsovården. Företagshälsovårdstatistiken utges en gång per år med cirka två års eftersläpning.

Statistik över sjukvårdsersättningar. FOS. FPA.

Sjukvårdskostnader som kan ersättas är kostnaderna för ersättningsgilla receptbelagda läkemedel, kostnaderna för sjuk- och hälsovårdstjänster inom öppenvården samt kostnaderna för resor som gjorts på grund av sjukdom. Hälso- och sjukvårdstjänster inom öppenvården är privatläkar-, privattandläkar- och munhygienisttjänster samt läkar- eller tandläkarordinerad undersökning och behandling på privata undersöknings- och vårdinrättningar. Statistiken över sjukvårdsersättningar används för att följa upp läkemedelskostnadsutvecklingen samt för att beskriva i vilken omfattning privata sjukvårdstjänster inom öppenvården anlitas. Utifrån handläggningssystemen för ersättningarna uppkommer en individbaserad förmånsdatabas, ur vilken statistikregistren skapas. Statistiken över sjukvårdsersättningar uppdateras månadsvis, kvartalsvis och kalenderårsvis med uppgifter om sjukvårdsersättningar som utbetalats under dessa perioder.

Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL

THL samlar årligen från landets alla kommuner in uppgifter om de socialtjänster som kommunen bekostat, dvs. de tjänster som kommunen antingen producerat själv för sina invånare eller köpt av andra offentliga samfund eller privata serviceproducenter. Uppgifterna för Ålands kommuner samlas in och levereras till THL av Ålands statistik- och utredningsbyrå. Datainsamlingen för statistiken över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster omfattar följande tjänster: Småbarnspedagogik, barnskydd, övriga tjänster för barn och familjer/uppfostrings- och familjerådgivning, hemvård, övriga tjänster för de äldre, tjänster för personer med funktionsnedsättning, missbrukarvård. THL har samlat in uppgifterna från och med verksamhetsåret 2015. Tidigare samlades uppgifterna in av Statistikcentralen i Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet.

Steriliseringar. FOS. THL.

Uppgifterna bygger på THL:s register för steriliseringar, dit verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården ska skicka uppgifter om utförda steriliseringar. Data om steriliseringar har samlats in från och med 1935.

Synskaderegister. Synskadades Centralförbund r.f./ THL.

Synskaderegistret upprätthålls tekniskt av Synskadades Centralförbund r.f., men det är ett av THL:s register. En anmälan till registret görs av den synskadades läkare eller annan vårdpersonal. Registret innehåller uppgifter från och med 1983 om synskadefall som uppfyller kriterierna i WHO:s definition.

Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen.

Sysselsättningsstatistiken innehåller uppgifter om befolkningens sysselsättning. Uppgifterna tas ur administrativt material. I sifferuppgifterna ingår en person endast en gång enligt huvudsysslan. I denna årsboks tabeller baserar sig områdesindelningen på den kommun där arbetsplatsen finns. Ur sysselsättningsstatistiken får man uppgifter, som samlats in på ett enhetligt sätt, om offentliga serviceproducenters, organisationers och företags personal.

THL:s sjuklighetsindex. THL.

THL:s sjuklighetsindex produceras årligen genom att kombinera data som samlats in i flera register. Materialet som används i sjuklighetsindexet kommer från följande register: Vårdanmälningsregistret. THL; Registret över hjärt- och kärlsjukdomar. THL; Finland Cancerregister. THL; Dödsorsaksregistret. Statistikcentralen; Registret över läkemedelsersättningar och specialersättningar för läkemedel. FPA; Pensionsregistret. Pensionsskyddscentralen. www.terveytemme.fi/sairastavuusindeksi/atlas/notes/notes.htm

Tillgången till vård inom den specialiserade sjukvården THL.

Statistiken innehåller specialitetsspecifika uppgifter om väntetiderna till icke-brådskande vård, väntetiderna till det första besöket och behandlingstiderna för remisser i sjukvårdsdistrikten och enheterna för specialiserad sjukvård inom primärvården. I statistikrapporten finns också uppgifter om de vanligaste operationskögruppernas kötider.

Uppgifterna samlas in tre gånger om året och de publiceras som elektroniska databasrapporter. Uppgifterna har samlats in från sjukvårdsdistrikten sedan slutet av december 2007 och från enheterna för specialiserad sjukvård inom primärvården sedan slutet av december 2008.

Tobaksstatistik. FOS. THL.

Tobaksstatistiken innehåller uppgifter om den skattebelagda och skattefria konsumtionen av tobak, befolkningens tobaksrökning och exponering för tobaksrök samt om prisutvecklingen för tobak.

Uppgifterna om tobaksprodukter som levererats för skattebelagd konsumtion bygger på Tullens månatliga punktskattestatistik. Uppgifterna om konsumtionen av skattefria cigaretter bygger på TNS Gallups enkätundersökning ”Resenärförseln av alkohol drycker och tobaksprodukter 2012” och uppgifterna om antalet cigaretter införda efter utlandsresor.

Uppgifterna om finländarnas rökvanor baserar sig på THL:s undersökningar: fram till år 2011 Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) och Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH).

Uppgifterna om exponering för tobaksrök på arbetsplatsen och ordnandet av rökrum på arbetsplatsen bygger på THL:s undersökning ”Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK)”.

Underhåll och vårdnad av barn. FOS. THL.

Statistiken baserar sig på de uppgifter som kommunerna skickat till THL om vårdnad av barn, umgängesrätt, boende, underhållsavtal och utredning och fastställande av faderskap. Uppgifter har samlats in sedan 1985. För år 1970–2008 innehåller statistiken också uppgifter om underhållsstöd

Underhållsstöd. FPA.

Från och med den 1 april 2009 förflyttades verkställigheten av underhållsstödet från kommunerna till Folkpensionsanstalten (FPA). Folkpensionsanstalten (FPA) har sedan dess tillhandahållit statistik över underhållsstödet och indrivningen av underhållsbidrag. Underhållsstödet statistikförs enligt enheterna förmånstagare, barn och utbetalda förmåner. Klassificeringsgrunder är fullt eller nedsatt underhållstöd, stöd som ska ersättas eller stöd som inte ska ersättas samt allmänna regionklassificeringar och allmänna demografiska klassificeringar. Statistiken över underhållsstödet baserar sig på det totala materialet om underhållsstöd som FPA betalat ut.

Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL.

För undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) har från befolkningsregistret årligen plockats ett slumpmässigt sampel på 5 000 finska medborgare i åldern 15–64 år. Postenkätens genomsnittliga svarsprocent har varit 61 % under åren 2002–2013, och den har varierat mellan 51–67 %. Antalet personer som svarat på undersökningen under undersökningsåren: 2002–2003: N=6 594, 2004–2005: N=6 656, 2006–2007: N=6 500, 2008–2009: N=6 159, 2010–2011: N=5 613, 2012–2013: N=5146.

Helldán A, Helakorpi S, Virtanen S, Uutela A. Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa, våren 2013. Institutet för hälsa och välfärd (THL), Rapport 21/2013. www.thl.fi/avtk

Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL.

För undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa har från befolkningsregistret med två års mellanrum plockats ett urval enligt kön och ålder indelade enligt 5-års åldersgrupper bland 2 400 finska medborgare i åldern 65–84 år. Resultaten som gäller 65–84-åringar, har viktats enligt 5-års åldersgrupper för att motsvara befolkningens åldersfördelning år 2013. Postenkätens genomsnittliga svarsprocent har varit 76 procent under åren 2001–2013, och den har varierat mellan 72–82 procent. Antalet personer som svarat på undersökningen under undersökningsåren: 2001: N=1 949, 2003: N=1 863, 2005: N=1 863, 2007: N=1 847, 2009: N=1 741, 2011: N=1 723, 2013: N=1 760

Helldán A, Helakorpi S. Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa våren 2013 och deras förändringar åren 1993–2013. Institutet för hälsa och välfärd (THL), Rapport 15/2014. www.thl.fi/evtk

Utkomststöd. FOS. THL.

Uppgifterna i årsstatistiken över utkomststöd bygger på THL:s register för utkomststöd, som innehåller uppgifter inlämnade av kommunerna om hushåll som fått utkomststöd, stödets varaktighet och belopp samt hushållens storlek och struktur. Det samlas också in tvärsnittsdata om vilka inkomstkällor klienterna i november har och vilken som är deras huvudsakliga arbetsverksamhet. Registret har upprätthållits sedan 1985. För åren 1969–1983 finns motsvarande uppgifter i socialhjälpstatistiken.

Yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. FOS. THL.

Statistiken innehåller uppgifter om legitimerade yrkesutbildade personer och yrkesutbildade personer med skyddad yrkesbeteckning. I lagen (559/1994) och förordningen (564/1994) om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården anges de yrkesgrupper som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira) legitimerar eller registrerar som yrkesperson med skyddad yrkesbeteckning. Den årliga statistiken bygger på innehållet i Valviras register den 31 december. När det gäller rätt till yrkesutövning, anges i registret bland annat yrke/yrkesgrupp, yrkesutbildning och specialexamen samt kön, ålder och boendekommun eller boendeland.

Vaccinationsregistret och databasen för vaccinationstäckningen för säsongsinfluensa. THL.

Fram till säsongen 2009–2010 lämnade kommunen eller samkommunen årligen in uppgifter till Institutet för hälsa och välfärd om antalet personer som vaccinerats i regionen enligt rekommendationen om säsongsinfluensavaccinering. Databasen innehåller uppgifter om hur många personer som har fyllt 65 år och småbarn på 6–35 månader som har vaccinerats mot säsongsinfluensa enligt rekommendationen. Från och med säsongen 2010–2011 har systemet för insamling av uppgifter ändrats. Sedan dess har THL erhållit vaccinationsuppgifterna direkt från hälsovårdscentralernas patientjournalssystem i anslutning till informationsinsamlingen via Avohilmo. Uppgifter om täckningen presenteras för de sjukvårdsdistrikt om vilka det finns tillräckligt med data. En person betraktas som vaccinerad om han eller hon enligt de insamlade uppgifterna under en säsong har fått minst en dos influensavaccin.

Mer information:

<https://www.thl.fi/fi/tilastot/tietoa-tilastoista/laatuselosteet/rokotukset>

<http://www.thl.fi/fi/web/rokottaminen/kansallinen-rokotusohjelma/rokotusrekisteri>

Sources

Access to services in specialised health care. THL.

The statistics contain data by specialty on waiting times for admission to elective treatment, waiting times for assessment of the need for treatment as well as on referral processing times in hospital districts and specialised health care units in primary health care. The statistical report has also data on waiting times for the most common groups of surgical procedures. Data are collected three times a year and published in electronic database reports. Data have been collected from hospital districts since December 2007 and from specialised health care units in primary health care since December 2008.

Alcoholic beverage consumption. OSF. THL.

The statistics cover both recorded and unrecorded consumption of alcoholic beverages. Recorded consumption of alcoholic beverages includes the sale of alcoholic beverages from Alko stores and deliveries of alcoholic beverages by wholesalers to licensed restaurants and to grocery shops, kiosks and petrol stations selling alcoholic beverages with an alcohol content of no more than 4.7 per cent by volume and to stores for retail selling of fruit wine and sahti.

Unrecorded consumption includes passenger imports, smuggling, legal and illegal home preparation, surrogates and alcohol consumed by Finns outside Finland. Unrecorded consumption is calculated based on data obtained from official data sources and interview studies.

Alcoholic beverage price indexes. OSF. THL.

The statistics on alcoholic beverage price indexes describe trends in the consumer prices of alcoholic beverages, measuring price changes from a reference date. They provide information on the development of the real and nominal prices of alcoholic beverages in licensed serving and retail sales. With regard to retail sales, price indices for alcoholic beverages are based on data received from Alko Inc. and data collected by Statistics Finland from grocery stores. Price data on licensed serving sales are derived from the THL's restaurant survey.

Assisted fertility treatments. OSF. THL.

The statistics on assisted fertility treatments contain information on in vitro fertilisations (IVF) from 1992 onwards and on inseminations from 2006 onwards. The data include the number of treatments performed and treatment outcomes (pregnancies, deliveries and births). The data are obtained from all clinics giving assisted fertility treatments. THL has gathered data for the statistics since 1994. In 1992 and 1993 the data were collected by the Helsinki University Central Hospital.

Child maintenance and custody. OSF. THL.

The statistics are based on summary data that THL receives from municipalities on child custody, right of access, residence, maintenance agreements and investigation and establishment of paternity. The data have been collected since 1985. The statistics for 1970–2008 also include data on child maintenance allowance.

Child welfare. OSF. THL.

The data are based on data in the THL's Child welfare register concerning children and young persons placed outside the home and on summary data that THL receives annually from municipalities on children and young persons receiving support in community care as part of a child welfare intervention. In its current form, the Child welfare register has existed since 1991. Statistics on community care interventions have been compiled since 1992.

Congenital malformations. OSF. THL.

The Register of Congenital Malformations receives data from hospitals, healthcare professionals and cytogenetic laboratories, as well as from the Medical Birth Register, the Care Registers for social welfare and health care, the Register of Induced Abortions and the Register of Visual Impairment maintained by THL. In addition, data are obtained from the National Supervisory Authority for Welfare and Health (Valvira) and the Cause of death statistics maintained by Statistics Finland. If necessary, the diagnoses of malformations received from these sources are confirmed with the health care unit that cared for or examined the child/foetus/woman. This register has been maintained since 1963.

Cost of alcohol and drug harms. THL.

The statistics contain data on the expenditure arising from alcohol- and drug-related harm in Finland. Costs are calculated by main category and sub-category. The statistics on costs of alcohol and drug harm are available from 2006 onwards. Costs of alcohol and drug harm are calculated annually.

Jääskeläinen Marke. Päihdehaittakustannuslaskennan menetelmät. Esimerkkinä vuoden 2010 päihdehaittakustannuslaskenta. National Institute for Health and Welfare (THL). Classifications, Terminology and Statistics Guidelines 5/2012. Helsinki 2012.

Count of home-care clients on 30th November OSF. THL.

Client-specific data have been gathered on clients in home care every other year as part of notifications to the Care registers for social welfare and health care (from 2007 onwards, data are gathered every year). Included are home-care clients who have a valid service and care plan on the day of count or who otherwise receive home-help services, home nursing or day-hospital services regularly at least once a week. The data concern service providers and clients and services received by them. The data are reported by service providers.

Database on social protection. (ESSPROS). Eurostat.
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

Drug clients in services for substance abusers. THL.

Co-ordinated by THL, the Drug treatment information system aims to gather information on clients who have sought treatment for drug use or for the use of medicines for intoxication purposes. Data on treatment given to drug abusers have been gathered since 1998 by an anonymous data collection procedure that treatment units take part in on a voluntary basis. Information is gathered on the pattern of care seeking, and clients' socio-demographical background, substance use and risk behaviour. In addition, information is asked about the pharmacotherapy of opiate addicts.

Employment statistics. OSF. Statistics Finland.

Employment statistics contain information on the population's economic activity based on administrative data sources. Each person is included in the statistics only once based on his/her main activity. In this yearbook's tables, the regional classification is based on the domiciles of workplaces. The statistics provide uniform data on personnel in both public service providers and non-profit organisations and business enterprises.

Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland.

Up to 2014 Statistics Finland collected annually data from all the municipalities and joint municipal boards providing social services in Finland about the volume of social services produced by them or purchased from other municipalities, joint municipal boards, the state, or private service providers. The data from the municipalities and joint municipal boards of the Åland Islands were collected and processed by Statistics and Research Åland. A predecessor to these statistics was a report system for social welfare and health care (KETI), maintained by the Ministry of Social Affairs and Health until 1993.

Finnish Cancer Registry; Cancer Society of Finland. THL.

The Cancer register is a THL's register maintained technically by the Cancer Society of Finland. Notifications of detected cases of cancer are sent to the register by physicians, pathological, cytological and haematological laboratories and Statistics Finland (death certificate data). The register was established in 1952.

Finnish register of visual impairment. Finnish Federation of the Visually impaired/THL.

The Register of visual impairment is a THL's register maintained technically by the Finnish Federation of the Visually Impaired. Notifications to the register are sent by the treating physician or another member of the care personnel. The register contains data on cases of visual impairment as defined by the WHO from 1983 onwards.

Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey. THL.

For the study on Health behaviour and health among the Finnish adult population, a random sample of 5000 Finnish citizens aged 15–64 is drawn from the Population register each year. The average response rate for the postal questionnaire was 61% in 2002–2013, with a variation between 51–67%. Number of respondents in the survey each year: 2002–2003: N=6594, 2004–2005: N=6656, 2006–2007: N=6500, 2008–2009: N=6159, 2010–2011: N=5613, 2012–2013: N=5146.

Helldán A, Helakorpi S, Virtanen S, Uutela A. Health behaviour and health among the Finnish adult population, spring 2013. National Institute of Health and Welfare (THL) Report 21/2013. www.thl.fi/avtk

Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey. THL.

For the study on Health Behaviour and Health among the Finnish Retirement-Age Population, a sample of 2400 Finnish citizens aged 65–84 is drawn from the Population Register every two years. The sample is stratified for gender and for age according to 5-year age groups. The results for people aged 65–84 have been weighted for each 5-year age group so as to correspond to the age distribution in 2013. The average response rate for the postal questionnaire was 76 % in 2001–2013, with a variation between 72–82%. Number of respondents in the survey each year: 2001: N=1949, 2003: N=1863, 2005: N=1863, 2007: N=1847, 2009: N=1741, 2011: N=1723, 2013: N=1760.

Helldán A, Helakorpi S. Eläkeikäisen väestön terveystietäytyminen ja terveys keväällä 2013 ja niiden muutokset 1993–2013 [Health behaviour and health among the Finnish retirement age-population in 2013 and trends in 1993–2013]. National Institute for Health and Welfare (THL), Reports 15/2014. www.thl.fi/evtk

Health care professionals. OSF. THL.

The statistics contain data on licensed health professionals and health professionals with a protected occupational title. The Act (559/1994) and Decree (564/1994) on Health care professionals specifies occupational groups to be licensed as health professionals or registered as health professionals with a protected occupational title by the National Supervisory Authority for Welfare and Health (Valvira). The annual statistics are based on data in the Valvira register at the end of the year. The register provides data on for example the occupation/occupational group for which the right to practice a profession has been granted, vocational training and specialist vocational qualifications, sex, age, and municipality/country of residence.

Health expenditure and financing. OSF. THL.

The System of Health Accounts (SHA) 2011, based on a Regulation by the European Commission, was adopted as of 1 January 2016. Data is reported at national level, based on activities and sources of funding. The statistics are based on data gathered from nationwide registers, statistics, financial statements and similar sources. The data has been produced in accordance with the SHA 2011 since the statistical year 2000.

Health Promotion Capacity Building (TEA) in Primary Health Care. THL

The health promotion activity in primary health care statistics include comparative data on the activities and resources of health centres in promoting the health and well-being of the population. Data is obtained directly from municipal units responsible for public health. Data collection from municipal officials is carried out every two years, in even years during the spring. The average coverage of the data was 93%, ranging from 81 to 100%. Number of health centres contributing to the collection of data each year: 2008: N=188, 2010: N=156, 2012: N=158, 2014: N=157, 2016: N=152.

Health Promotion in Comprehensive Schools – TEA. THL.

The statistic Promotion of health and well-being in basic education contains comparative data on the activities and resources of schools for the promotion of well-being among school children. The data is collected directly from principals and the school welfare groups. Data is collected every two years, in odd years, during the autumn. The average coverage of the data was 72%, ranging from 63 to 80%. Number of municipalities contributing to the collection of data each year: 2009: N=1803, 2011: N=2084, 2013: N=2022, 2015: N=2013.

Health Promotion in Municipal Management – TEA. THL.

The Health and well-being capacity of municipal management statistics contain comparative data on the action taken by municipalities to promote the health and well-being of residents (Section 12 of the Finnish Health Care Act). As a whole, the role and influence of municipal management in promoting well-being and health across municipal sectors is examined. Data is obtained directly from the municipal central administration (the Chief executive of the municipality, the Strategy or Administrative manager, together with the executive group of the municipality or similar). Data is collected every two years, in odd years, during the spring. The average coverage of the data was 74%, ranging from 58 to 92%. Number of municipalities contributing to the collection of data each year: 2011: N=195, 2013: N=214, 2015: N=251, 2017: N=270.

Health Promotion in Upper Secondary Schools – TEA. THL.

The Promotion of health and well-being in upper secondary education statistics include comparative data on the activities and resources of schools providing upper secondary education in promoting student welfare. The data is collected directly from the principals of schools providing upper secondary education and from their school welfare groups. Data is collected every two years, in even years, during the autumn. The average coverage of the data was 84%, ranging from 82 to 86%. Number of upper secondary schools contributing to the collection of data each year: 2012: N=343, 2014: N=323, 2016: N=335.

Health Promotion in Vocational Schools – TEA. THL.

The Promotion of health and well-being in vocational education statistics include comparative data on the activities and resources of vocational schools in promoting student welfare. Data is collected directly from the principals of vocational schools/units or

those responsible for school management, and from the school welfare group. Data is collected every two years, in even years, during the autumn. The average coverage of the data was 91%, ranging from 90 to 92%. Number of vocational schools contributing to the collection of data each year: 2012: N=146, 2014: N=133, 2016: N=317.

Hospital productivity. THL.

The statistics describe changes in the volume of hospital outputs and total inputs as well as changes in the total productivity of hospitals calculated on the basis of the output and input data. Two kinds of indicators are used for the outputs: episode and DRG period of care. In hospital benchmarking, the data include somatic specialised health services provided by the public sector. The regional comparison also includes data on inpatient services and day surgery provided by the private sector. Data are published at the level of regions, providers and specialities.

Induced abortions. OSF. THL.

The data are based on THL's Register of Induced Abortions, which receives the data from the health care units performing induced abortions. Data on induced abortions have been collected since 1950.

Infectious Diseases Register. THL.

The data are drawn from THL's Infectious Diseases Register. Clinical microbiology laboratories and physicians send notification of (infectious) diseases to the register. Clinical microbiology laboratories report findings of about 70 specific pathogens, and all findings in blood or spinal fluid. Physicians report cases of diseases classified as generally hazardous or notifiable, with the exception of certain diseases, in the case of which physicians have been relieved of the duty of notification. The Infectious Diseases Register operates under the Communicable Diseases Act (1227/2016) and the Communicable Diseases Decree (146/2017). The register contains data from 1995 onwards.

Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.

The statistics are based on the Care register for social welfare. Patient-specific data on all inpatient stays completed during the year and client census data on all clients receiving care at the year-end are gathered from residential homes for older people, institutions for people with intellectual disabilities, institutions for substance abusers, and 24-hour housing services for older people and people with disabilities. For housing services other than those targeted at substance abusers, data are only gathered on clients receiving care at the year-end. In its current form, the collection of social care data started in 1995.

The data concern service providers and clients and services received by them. Data are gathered on a number of variables, including client identification data, age, sex, municipality of residence, length of stay in care, as well as information on where clients come from and where they go after discharge. The data are reported by service providers.

Local government sector wages and salaries. OFS. Statistics Finland.

The statistics describe the numbers and earnings of personnel employed by municipalities and joint municipal boards by a number of variables, including area, activity, occupation, education, sex and age. The data derive from an inquiry of Statistics Finland concerning monthly and hourly paid local government employees to which municipalities and joint municipal boards report data annually on their employment contracts and wage and salary amounts valid on 1 October.

Maintenance allowance. The Social Insurance Institution (KELA).

Practical arrangements surrounding maintenance allowance, formerly handled by the municipalities, were transferred to KELA as of 1 April 2009. The Social Insurance Institution (KELA) has been compiling statistics on child maintenance allowance and the recovery of child maintenance payments as of that date. Statistics on maintenance allowance are kept according to recipients, children and maintenance allowance paid. The categories are full or reduced maintenance allowance, whether maintenance allowance is subject to reimbursement or not, and general regional and demographic categories. The statistics on maintenance allowance are drawn from the full data on maintenance allowance paid from KELA.

OECD StatExtracts.

<http://stats.oecd.org> (30.11.2014)

Perinatal statistic - Parturients, deliveries and births. OSF. THL.

The data are based on the THL's Medical birth register, which contains data on mothers given birth and children born in Finland. The data are gathered from hospitals and complemented by data obtained from the Cause of death statistics of Statistics Finland and by data from the Population Register Centre. The register contains data from 1987 onwards.

Population projection. OSF. Statistics Finland.

Population projections describe future population developments. Statistics Finland's population projections are so-called demographic trend calculations, which calculate the future population for a given area assuming that the development that has taken place in its population in recent years continues unchanged.

http://www.stat.fi/meta/til/vaenn_en.html

Population structure. OSF. Statistics Finland.

These statistics on the structure of the population describe Finnish and foreign citizens permanently resident in Finland at the turn of the year. The statistics contain data on the population's place of residence, age, native language, nationality and country of birth, as well as on the spouse, all children and parents of an individual person. The statistics also contain data on the day a person was married or divorced. The data are obtained from the Population Register Centre's population information system.

http://tilastokeskus.fi/til/vaerak/index_en.html

Pre-primary and comprehensive school education. OSF. Statistics Finland.

The statistics on comprehensive schools contain data by individual school on numbers of pupils in comprehensive schools, special schools at the basic level of education, and in schools at the basic and upper secondary general levels of education. The data on the current autumn describe the situation on 20 September and those on completions of education the previous school year. In connection with the data collection, information is also gathered about special education and subject choices of comprehensive school pupils.

Primary health care. THL.

The statistics on primary health care are based on care notifications submitted by health care units. In 2011, the national Care Registers for Social Welfare and Health Care were extended to cover also outpatient visits in primary health care. Care notifications concerning outpatient visits in primary health care contain data on service providers, clients' contacts with service providers, assessments of the need for treatment, appointments as well as content of the service event, such as procedures, further treatment, and reasons for visits. In addition, the statistics on primary health care contain data on inpatient care in health centres. Care notifications concerning inpatient care in primary health care contain data on service provider and patient's municipality of residence as well as on admission, treatment, procedures and discharge.

Until 2010, THL collected annual data on outpatient care in health centres by using the Notitia data collection. The data reported by health centres was broken down by participating municipality. Physician visits and other practitioner visits were broken down by activity, and physician visits and patients seen by physicians by age group. As for oral health care visits, data were gathered on dentist visits and dental hygienist/ assistant visits by age group, and on oral health care patients by age group. THL has collected the data since 2002. Between 1994 and 2001, similar data were collected by the Association of Finnish Local and Regional Authorities. Data on health-centre outpatient care is not collected from Åland.

Promotion of Physical Activity in Municipalities – TEA. THL.

The Promoting physical activity in municipalities statistics include comparative data on the activities and resources of the municipalities in promoting physical activity among large population groups. Such data is gathered both from national data sources and directly from municipal officials tasked with the promotion of physical activity. Data is collected every two years, in even years, during the spring. The average coverage of the data was 79%, ranging from 68 to 91%. Number of municipalities contributing to the collection of data each year: 2010: N=268, 2012: N=230, 2014: N=249, 2016: N=271.

School Health Promotion Study. THL.

The School Health Promotion Study is carried out in the form of surveys during class at school guided by the teacher. Responses are collected from pupils in year 8 and 9 of

comprehensive school and year 1 and 2 of upper secondary school. Further, students in year 1 and 2 of basic vocational education are also included in the survey. The aim is to reach the entire target group of the survey.

Until 2011, the School health promotion survey data were collected in Southern Finland, Eastern Finland and Lapland in even years, and elsewhere in Finland in odd years. Data describing the entire country can be obtained by combining the data for consecutive years. In 2013–2017, the survey was conducted in the same year across the country. The data for vocational institutions are restricted to students aged under 21, and the respondents thus mainly are in the age group 14 to 20. The data covered 80 to 84 per cent of the population in basic education and 69 to 76 per cent of the population in general upper secondary schools between 2002 and 2013. Between 2015 and 2017, the coverage was 43 to 63 per cent in basic education and an estimated 51 to 64 per cent in general upper secondary schools. Coverage cannot be reliably established for vocational schools. The decrease in the number of survey participants in 2015 and 2017 was due to technical difficulties in the data collection. The difficulties did not, however, have any fundamental impact on the quality of data, and the data can be generalised at national level.

Number of respondents in the survey each year: 2002–2003: N=153 531, 2004–2005: N=158 163, 2006–2007: N=161 889, 2008–2009: N=199 757, 2010–2011: N=192 414, 2013: N=182 864, 2015: N=120 400, 2017: 134 150.

Shelters for victims of domestic violence. THL

The statistics include data on residents of shelter services at national level; for example, the number of days per stay, background information on residents and information on the violence experienced by them. Categories of customer documents and, consequently, the summary form of the data collection procedure are based on commonly applied national categories.

Data is collected on an electronic form from all producers of shelter services and is provided at national level; no shelter-specific information is published. THL has been collecting the data since the operational year 2015.

Social and health services reform survey. THL.

The survey provides information on the views and experiences people and customers have of the services system. The purpose of the questions in the survey is to regularly monitor the opinions and experiences amongst the population of services in the social and health care sector.

In 2015, before the social and health care services reform, the sample used for the survey comprised 6,000 individuals randomly picked from 18–79-year-old Finnish-speaking residents of Finland in the Statistics Finland database. Data collection was carried out by Statistics Finland and commissioned by the National Institute for Health and Welfare (THL). Data was collected via a combined Internet and paper survey during November and December of 2015. A total of 2626 responses were received, equalling a response rate of 44%. Half of the responses were received using the Internet survey; the other half on paper surveys. The respondents answered questions about the opinions

and experiences they have of the social and health care services. Data on the respondent's age, sex, type of area of residence and educational background was obtained from registers and included in the survey data.

Social assistance. OSF. THL.

The annual Social assistance statistics are based on the THL's Social assistance register, in which data are gathered from municipalities on recipient households and their size and structure and the duration and level of assistance. In addition, cross-sectional data are gathered on clients' income sources and primary economic activity in November. The register has been kept since 1985. Corresponding data for 1969–1983 are available in the statistics on the earlier type of public assistance.

Social protection expenditure. OSF. THL.

The social protection expenditure account is based on data derived from a number of statistics, annual reports, financial statements and other similar sources. Since the statistical year 1995, the European System of Integrated Social Protection Statistics (ESSPROS) has been used. The ESSPROS system encompasses all interventions from public or private bodies that are intended to relieve households and individuals of the burden of a defined set of risks or needs. The data for years before 1995 were calculated in accordance with the Nordic classification.

Specialised health care. THL.

The statistics on specialised health care are based on care notifications submitted by health care units. The care notifications contain data on service provider and patient's municipality of residence as well as on admission, treatment, procedures and discharge. For psychiatric patients, the data also include additional data on psychiatric specialities, including data on drug therapies, coercive measures and psychiatric evaluations. Additional data are also collected for cardiac patients. Also, a census is taken of patients in hospital inpatient care on the last day of the year.

The National Institute for Health and Welfare collects care notifications (HILMO data) from health care service providers concerning concluded treatment periods and outpatient visits. The statistics on specialised health care include data on all municipalities, joint municipal authorities, state hospitals and largest private hospitals. Also, a census is taken of patients in inpatient care on the last day of the year. In its current form, the data collection on inpatient health care started in 1994. Data on specialized outpatient care have been collected since 1998, but the figures are comparable only from 2006 onwards. Even before that, since 1967, data on patients discharged from hospital and health-centre wards were collected for a hospital discharge register.

Statistics on occupational health care. OSF. Kela.

The occupational health care statistics contain data on Finnish occupational health services for which Kela provides reimbursement. Statistics are compiled from individual-level statistical registers, which are based on benefit databases created in

the course of providing compensations for occupational health costs. Occupational health care statistics are published annually about two years after the statistical reference year.

Statistics on reimbursements for medical expenses. OSF. Kela.

The expenses incurred from compensable prescription drugs, outpatient medical services and medically necessary transportation can be reimbursed. Outpatient medical services include private doctors' and dentists' services, dental hygienists' services, treatment prescribed by a doctor or dentist, and examination or treatment in a private institution. The statistics are used in monitoring trends in prescription drug expenditures and in describing the use of outpatient medical services. The processing system for the reimbursements produces an individual-level benefit database, which forms the basis for the statistical registers. Updated monthly, quarterly and once per calendar year with data on reimbursements paid out during the period in question.

Statistics on the activities of social services. THL

Every year, THL obtains information from all Finnish municipalities on the social services the municipality funds for its residents, i.e. services that the municipality has produced independently or acquired from another government entity or private service provider. Information from municipalities in the Åland Islands is gathered and delivered to THL by Statistics and Research Åland. Statistics on the activities of social services data collection comprise the following services: Early childhood education and care, child welfare, other services for children and families/parent or family counselling, home care, other services for the elderly, services for persons with disabilities, substance abuse services. THL has been collecting the data since the operational year 2015. Before then, the data was collected by Statistics Finland as part of the Finances and activities of municipalities and joint municipal boards statistics.

Sterilisations. OSF. THL.

The data are based on THL's Register on sterilisations, which receives the data from the health care units performing sterilisations. Data on sterilisations have been collected since 1935.

The Regional health and well-being study (known by the abbreviation ATH, on the basis of its Finnish initials). THL.

The ATH helps to monitor changes in well-being, health, lifestyle and service needs within the Finnish adult population, amongst different population segments at national and regional level. THE ATH survey has been annually conducted as a nationwide mail survey since 2012.

For the ATH survey, random samples of different sizes, including Finns aged 20 years or over, have been picked from the Population Register. In order to continue the AVTK and EVTK surveys' existing time series in the yearbook, the ATH survey only uses data on corresponding age groups (ages 20–64 and 65–84). The response rate has ranged from

46 to 47% for the age group of 20–64-year-olds and from 71 to 72% for 65–84-year-olds. The sample sizes and number of respondents in the age group of 20–64 years were as follows: 2012, sample size 5458 with 2508 respondents; in 2013, sample size 64 422 with 30 208 respondents; in 2014, sample size 25 531 with 11 752 respondents; in 2015, sample size 25 611 with 11 744 respondents. The sample sizes and numbers of respondents in the age group 65–84 were as follows: 2012, sample size 2116 with 1464 respondents; in 2013, sample size 25 275 with 17 400 respondents; in 2014, sample size 10 348 with 7287 respondents; in 2015, sample size 10 402 with 7399 respondents. Weighted factors have been used to compensate for potentially misleading results due to unreceived responses; the results can be reliably generalised at population level. Further information on the data and the basic report on the results is available at www.thl.fi/ath.

As of 2016, the research will be conducted under the title Health and well-being for residents (ATH). From 2016 onwards, the ATH will continue as a nationwide research project with a sample size of 10,000 people; every four years, the survey will be extended to regional level with a more extensive sample size (the goal will be to obtain a sample of 150,000), which will also serve more in-depth regional needs.

The vaccination register and the database on seasonal influenza vaccination coverage. THL.

Up until the 2009–2010 season, municipalities and joint municipal boards recorded the annual number of people vaccinated according to the recommendation on influenza vaccinations and reported these numbers to the National Institute for Health and Welfare (THL) for inclusion in the database on seasonal influenza vaccination coverage. The database contains the data on the number of people who have been vaccinated against seasonal influenza according to the recommendation. The data covers three groups of people: over-65s and children aged 6–35 months. As of the 2010–2011 season, the system for collecting information has changed. Since then THL has received data on vaccinations directly from health-centre patient record systems as part of the Avohilmo data collection. Coverage data are presented for the hospital districts that have reported a sufficient amount of cases. A person is counted as vaccinated if the data available indicate that he or she has been administered at least one dose of influenza vaccine during the season.

More information:

<https://www.thl.fi/fi/tilastot/tietoa-tilastoista/laatuselosteet/rokotukset>

<http://www.thl.fi/fi/web/rokottaminen/kansallinen-rokotusohjelma/rokotusrekisteri>

THL's morbidity index. THL.

THL's morbidity index is produced annually by collating data collected by several register controllers. The data used in the morbidity index are retrieved from the following registers: Care Register for Health Care, THL; Register of Cardiovascular Diseases, THL; Finnish Cancer Registry, THL; Causes of Death Register, Statistics Finland; Reimbursement Entitlements in Respect of Medicines, Social Insurance Institution of Finland; Pension Register, Finnish Centre for Pensions. www.terveytemme.fi/sairastavuusindeksi/atlas/notes/notes.htm

Tobacco statistics. OSF. THL.

The Tobacco statistics include data for example on the taxable and untaxable consumption of tobacco, the population's smoking habits and exposure to tobacco smoke, as well as tobacco price trends. The data on tobacco products delivered for taxable consumption are based on the excise duty statistics produced by the Finnish Customs every month.

The data on taxable consumption of tobacco products are based on the excise duty statistics produced by the Finnish Customs every month. Data on consumption of tax-free cigarettes are based on data on the number of cigarettes brought into Finland from trips abroad collected in an interview survey "Private import of tobacco products" carried out by TNS Gallup.

Data on population's smoking habits are based on the surveys carried out by the National Institute for Health and Welfare: up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH).

The data on persons having been exposed to tobacco smoke at workplace and on arrangements made for smoking at workplace are based on the survey "Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population" (AVTK) carried out by the National Institute for Health and Welfare.

Welfare and Services in Finland survey. THL.

The survey on Welfare and Services in Finland comprises data from interviews (telephone and first-hand), postal questionnaires and register data. The survey also uses a panel format. The survey was conducted in 2004, 2006, 2009 and 2013. The survey is no longer conducted, but some of the questions have been included in the Social and health services reform survey.

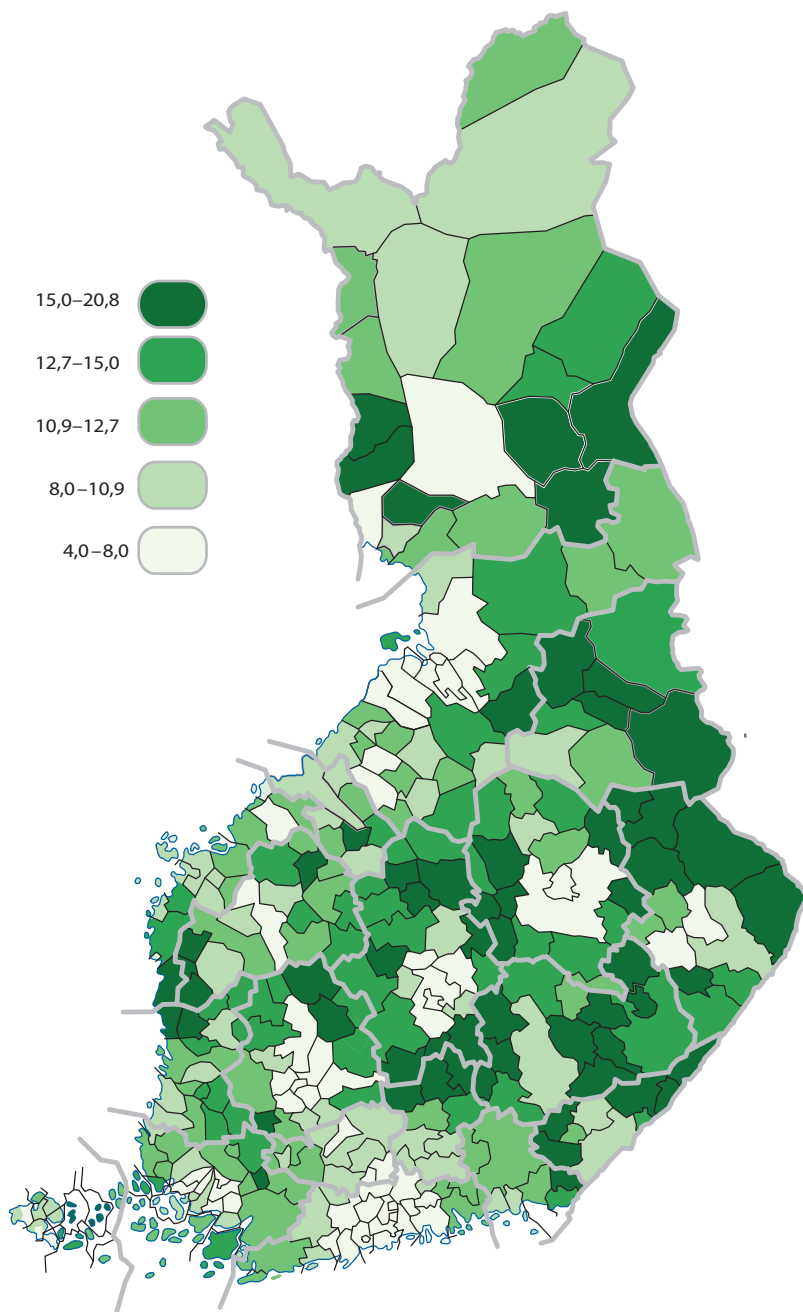
The aim of the survey was to provide reliable and comprehensive information on Finnish people's welfare and their welfare service use. The survey gathered information on matters such as Finn's welfare, social relationships, health, use of health and social services and client experiences and opinion on social security.

The backbone of the survey was made up of telephone interviews, which were supplemented with register data. The target group for the telephone interviews was residents of mainland Finland who were aged 18–79 years. The questionnaires have been translated into Swedish for Swedish-speaking respondents. The telephone interviews were carried out by interviewers from Statistics Finland. Some 4500 people have been interviewed for each survey. In 2004, 2009 and 2013, a further 400 interviews were conducted in person with respondents over the age of 80. In connection with data collection for the 2006 survey, a separate postal questionnaire was sent to families with children. The data for 2004 in the yearbook derive from information collected through telephone interviews and a postal questionnaire, the data for 2006 from information collected through telephone interviews, the data for 2009 on information collected through a postal questionnaire, and the data for 2013 on information collected through telephone interviews. The response rate for the telephone interviews was 82.7 per cent in 2004 (n=4350) and 56.2 per cent for the postal questionnaire (n=2957); in 2006, the response rate for the telephone interviews was 83.7 per cent (n=4530), and in 2009, the

response rate for the postal questionnaire was 59 per cent (n=1824). In 2013 the response rate for the telephone interviews was 72.3 per cent (n=5842).

Descriptions of survey data are available on the survey website: www.thl.fi/hypa

Kartta. 75-vuotta täyttäneet, % väestöstä kunnittain 2016
 Karta. 75 år och över, % av befolkningen kommunvis 2016
 Map. 75 years and over, % of population by municipality 2016

Alueluokitukset 2016 ja 2017
Områdesindelning 2016 och 2017
Regional classifications 2016 and 2017

Maakunnat Landskapen Regions	Kuntia Kommuner Municipalities	
	2016	2017
01 Uusimaa • Nyland	26	26
02 Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	27	27
04 Satakunta	18	17
05 Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	11	11
06 Pirkanmaa • Birkaland	22	22
07 Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	9	9
08 Kymenlaakso • Kymmenedalen	7	7
09 Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	9	9
10 Etelä-Savo • Södra Savolax	14	14
11 Pohjois-Savo • Norra Savolax	19	18
12 Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	13	13
13 Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	23	23
14 Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	17	17
15 Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	15	15
16 Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	8	8
17 Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	30	30
18 Kainuu • Kajanaland	8	8
19 Lappi • Lapland • <i>Lapland</i>	21	21
21 Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	16	16
Yhteensä • Totalt • Total	313	311

Aluehallintovirastot (AVI) Regionförvaltningsverken (RFV) <i>Regional State Administrative Agencies (AVI)</i>	Kuntia Kommuner Municipalities		Maakunnat Landskapen Regions
	2016	2017	
1 Etelä-Suomen AVI • Södra Finlands RFV • <i>Southern Finland AVI</i>	62	62	01, 05, 07, 08, 09
2 Lounais-Suomen AVI • Sydvästra Finlands RFV • <i>Southwestern Finland AVI</i>	45	44	02, 04
3 Itä-Suomen AVI • Östra Finlands RFV • <i>Eastern Finland AVI</i>	46	45	10, 11, 12
4 Länsi- ja Sisä-Suomen AVI • Västra och Inre Finlands RFV • <i>Western and Inland Finland AVI</i>	85	85	06, 13, 14, 15, 16
5 Pohjois-Suomen AVI • Norra Finlands RFV • <i>Northern Finland AVI</i>	38	38	17, 18
6 Lapin AVI • Lapplands RFV • <i>Lapland AVI</i>	21	21	19
7 Ahvenanmaan valtionvirasto ¹⁾ • Statens ämbetsverk på Åland ¹⁾ • <i>State Department of Åland¹⁾</i>	16	16	21

1) Ahvenanmaan aluehallintoviraston tehtäviä hoitaa Ahvenanmaan valtionvirasto. • På Åland sköts regionförvaltningsverkets uppgifter av statens ämbetsverk på Åland. • *The State Department of Åland functions as the regional state administrative agency in Åland.*

jatk. • forts. • *cont.*

jatk. • forts. • cont.

Sairaanhoitopiirit Sjukvårdsdistrikten <i>Hospital districts</i>	Kuntia Kommuner <i>Municipalities</i>	
	2016	2017
25 Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	24	24
03 Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	28	28
04 Satakunta	18	17
05 Kanta-Häme • Centrala Tavastland	11	11
06 Pirkanmaa • Birkaland	23	23
07 Päijät-Häme	12	12
08 Kymenlaakso • Kymmenedalen	6	6
09 Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	9	9
10 Etelä-Savo • Södra Savolax	9	9
11 Itä-Savo • Östra Savolax	4	4
12 Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	14	14
13 Pohjois-Savo • Norra Savolax	19	18
14 Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	21	21
15 Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	18	18
16 Vaasa • Vasa	13	13
17 Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	10	10
18 Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	29	29
19 Kainuu • Kajanaland	8	8
20 Länsi-Pohja	6	6
21 Lappi • Lapland • <i>Lapland</i>	15	15
22 Ahvenanmaa ¹⁾ • Åland ¹⁾	16	16
Yhteensä • Totalt • Total	313	311

1) Ahvenanmaa on oma sairaanhoitopiirinsä, joka ei ole sidoksissa sosiaali- ja terveysministeriön hallinnoiman sairaanhoitopiiriin kanssa. • Åland utgör ett eget sjukvårdsdistrikt som inte är bundet till den indelning i sjukvårdsdistrikt som administreras av social- och hälsovårdsministeriet. • Åland is a separate hospital district, unconnected with the mainland Finland hospital districts subject to the Ministry of Social Affairs and Health.

Erityistason sairaanhoidon erityisvastuualue (ERVA) Specialupptagningsområde inom den specialiserade sjukvården <i>Catchment area for highly specialised medical care</i>	Sairaanhoitopiirit Sjukvårdsdistrikten <i>Hospital districts</i>
1. Helsingin Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Helsingfors universitetssjukhus <i>Helsinki University Hospital catchment area for highly specialised medical care</i>	08, 09, 25
2. Turun Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Åbo universitetssjukhus <i>Turku University Hospital catchment area for highly specialised medical care</i>	03, 04, 16
3. Tampereen Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Tammerfors universitetssjukhus <i>Tampere University Hospital catchment area for highly specialised medical care</i>	05, 06, 07, 15
4. Kuopion Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Kuopio universitetssjukhus <i>Kuopio University Hospital catchment area for highly specialised medical care</i>	10, 11, 12, 13, 14
5. Oulun Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Uleåborg universitetssjukhus <i>Oulu University Hospital catchment area for highly specialised medical care</i>	17, 18, 19, 20, 21